

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

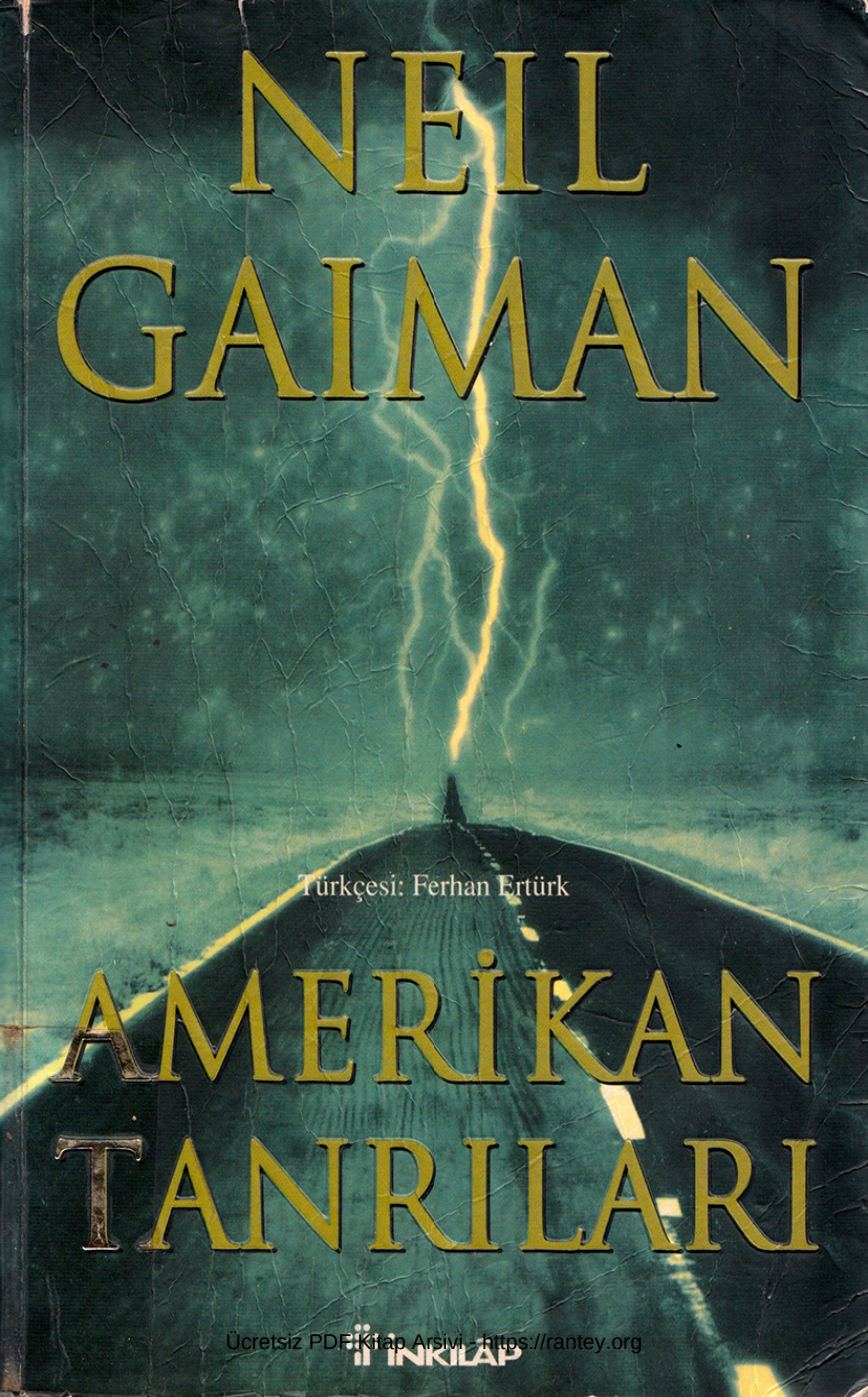
## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



NEIL  
GAIMAN

Türkçesi: Ferhan Ertürk

AMERİKAN  
TANRILARI

**NEIL GAIMAN**

# **AMERİKAN TANRILARI**

**(American Gods)**

© 2001, Neil Gaiman  
Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Türkiye’de yayın hakkı

© 2002, İnkılâp Kitabevi  
Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakları  
Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince,  
Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla  
İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve  
Ticaret A.Ş.’ye aittir.

Dizgi ve Sayfa Düzeni  
Gülizar Çilliyüz

Kapak Tasarım  
Ömer Küçük

Redaksiyon  
Serap Çakalır

Baskı  
ANKA BASIM  
Matbaacılar Sitesi, No: 38  
Bağcılar - İstanbul

ISBN  
975-10-1904-4  
02-34-Y-0051-0272

02 03 04 05 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

 **İNKILÂP**  
Ankara Caddesi No: 95  
Sirkeci 34410 İSTANBUL  
Tel: (0212) 514 06 10 - 11 (Pbx)  
Fax: (0212) 514 06 12  
Web sayfası: <http://www.inkilap.com>  
e-posta: [posta@inkilap.com](mailto:posta@inkilap.com)



**NEIL GAIMAN**

# **AMERİKAN TANRILARI**

**(American Gods)**

*ÇEVİREN: FERHAN ŞENTÜRK*



*Çevirmenin notu:*

*Amerikan Tanrıları'nda bana olası ve gerekli görünen bütün isimleri Türkçeye çevirdim, bu sizi şaşırtmasın. Buna ek olarak, kitabın arkasında, aslında olmayan; ama işinize yarayacağını düşündüğüm bir yardımcı bölümü hazırladım.*

*Aramızda olmayan arkadaşlar için - Kathy Acker, Roger Zelazny  
ve onların arasındakiler.*

## İkaz ve Gezginler için Uyarı

Bu bir rehber kitap değil, düş ürünü bir yapıttır. Bu öyküdeki Amerika Birleşik Devletleri coğrafyası tamamen hayal ürünü olmasa da - bu kitaptaki yerlerin çoğu ziyaret edilebilir, rotalar takip edilebilir ve yolların haritası çizilebilir - bazı değişiklikler yaptım. Fazla değişiklik olmadığını düşünebilirsiniz; ama yine de değişiklik değişikliktir.

Bu hikayede gözüken gerçek yerler için ne izin istenmiştir, ne izin verilmiştir: Burada kendi mülklerini bulabilecek herkesin şaşıracağını umuyorum; aynen Kaya Şehir ya da Kayanın Üstündeki Ev'in sahipleri ve Amerika'nın merkezindeki motelin sahibi olan avcılar gibi.

Bu kitaptaki birkaç yerin konumunu açıkça belirtmedim: Mesela Gölkenarı'ndaki kasaba ve Blacksburg'un bir saat güneyindeki dişbudak ağaçlı çiftlik. İsterseniz onları arayabilirsiniz. Hatta onları bulabilirsiniz bile.

Bunun yanında, bu öyküdeki yaşayan, ölü ya da başka bir durumda olan bütün insanların kurgu olduğunu ya da kurgusal bağlamda yer aldığını söylemeden geçmeyeceğim. Sadece tanrılar gerçektir.

Göçmenler anavatanlarından ayrıldıklarında şeytansı yaratıklara ne olduğu her zaman ilgimi çeken bir sorudur. İrlanda kökenli Amerikalılar perileri, Norveç kökenli Amerikalılar *nisseri*, Yunan kökenli Amerikalılar *vykolakay*sı hatırlarlar; ama onlar sadece Eski Ülke'deki olaylarla olan bağlantılarıyla hatırlanırlar. Bir keresinde, bu tür şeytanların Amerika'da niçin görülmediğini sorduğumda, bana bilgi veren kişiler şaşkınca kıkırdadılar ve "Çok uzak olduğu için okyanusu geçmeye korktular" diyerek İsa'yla havarilerinin asla Amerika'ya gelmediklerini belirttiler.

Richard Dorson, "Amerikan Halk Öyküleri Üzerine Bir Teori," *"Tarihçilerin Amerikan Folklorü ve Tarihçi,"* (Chicago Üniversitesi Yayınları, 1971)

Bölüm

**1**

***Gölgeler***





*Ülkemizin sınırları mı, bayım? Kolay bayım, kuzeyde Kuzey Işıkları'yla sınırlıyız, doğuda güneşin doğuşuyla, güneyde Ekinoksların geçit töreniyle ve batıda da Kıyamet Günü'yle sınırlıyız.*

- Amerikalı Joe Miller'in Şaka Kitabı

Gölge hapishanede üç yılını doldurmuştu. Oldukça iriyarıydı ve yeterli kadar bana - bulaşma tipli gözüktüğünden en büyük sorunu zaman öldürmektir. Bu yüzden formunu korudu, kendi kendine para oyunları öğrendi ve bol bol karısını ne kadar çok sevdiğini düşündü.

Hapishanedeki en iyi şey - Gölge'ye göre belki de tek iyi şey rahatlama hissiydi. Bu, onu dalabileceği kadar derine daldırıp dibine vurduran bir histi. Birilerinin gelip onu yakalayacağı konusunda endişe etmiyordu; çünkü zaten yakalamıştı. Artık yarının ne getireceğinden korkmuyordu; çünkü dün zaten onu getirmişti.

Gölge, mahkum edildiği suçu işlemiş olmanın ya da olmamanın önemli olmadığına karar verdi. Onun deneyimlerine göre; hapishanede karşılaştığı herkes bir şeyden dolayı haksızlığa uğramıştı: Her zaman otoritelerin yanlış yaptığı bir şey vardı; senin yaptığını söyledikleri, yapmadığın bir şey - ya da tam olarak yaptığını söyledikleri gibi yapmamış olduğun bir şey. Önemli olan seni içeri atmış olmalarıydı.

İlk birkaç gün içinde, argodan kötü yemeğe kadar her şeyin yeni olduğunu fark etmişti. Mutsuzluk ve hapis olmanın iç dondurucu saf dehşetine rağmen, iç rahatlığıyla nefes alıyordu.

Gölge fazla konuşmamaya çalıştı. İkinci yılın ortalarına doğru

bir ara, hücre arkadaşı Silik Lyesmith'e teorisinden bahsetti.

Minnesota'lı bir dolandırıcı olan Silik, yaralı yüzüyle gülümse-di. "Evet," dedi. "Doğru. Hatta idama mahkum edildiğinde daha da iyi. İşte o zaman, ilmik boğazlarını sıktığında, arkadaşları on-lara 'ayağınızda çizmelerinizle öleceksiniz' dediğinden dolayı çırpınırken çizmelerini fırlatan adamların fıkrasını hatırlarsın."

"Bu bir fıkra mıydı?" diye sordu Gölge.

"Üzerine bastın. Darağacı esprisi. En iyisi oradadır."

"Bu eyalette en son ne zaman birini astılar?" diye sordu Gölge.

"Ben nereden bileyim ya?" Lyesmith portakal sarısı saçlarını ol-dukça kısa keserdi. Kafatasının hatlarını görebilirdiniz. "Ama bak sana ne söyleyeceğim. Bu ülkenin sonu milleti asmayı kestiklerin-de gelmeye başlayacak. Eğer asılmaktan korkmazsan. Konuşmaz-sın."

Gölge omuz silkti. İdam cezasında romantik hiçbir şey görmü-yordu.

Eğer idam cezanız yoksa, o zaman hapislane, en iyi ihtimal-le, yaşamın sadece geçici bir süre için ertelenmesidir, diye düşün-dü. İki nedenden dolayı. Birincisi, hayat hapislaneye sızar. Her zaman daha beter yerler vardır. Hayat devam eder. İkincisiyse, eğer cesaretini yitirmezsen bir gün seni serbest bırakmak zorun-da kalacaklardır.

Başlangıçta bu, Gölge'nin odaklanamayacağı kadar uzaktı. Sonraları uzaktaki bir umut ışıltısına dönüştü ve hapislanenin boktan yaşamı kötüye gittiğinde ki hapislanenin boktan yaşamı her zaman kötüye giderdi, kendi kendine "bu da geçecek" deme-yi öğrendi. Sihirli kapı bir gün açılacaktı ve o içinden geçecekti. Bu yüzden, hapislane mağazasında satılan tek takvim olan, Ku-zey Amerika'nın Ötücü Kuşları takviminde günleri çiziktirmeye başladı. Güneş battı, o görmedi, güneş doğdu, o görmedi. Hapis-hane boş kütüphanesinde bulduğu bir kitaptan para oyunları ça-lıştı; antrenman yaptı; kafasında hapislaneden çıktığında yap-a-caklarının listesini oluşturd.

Gölge'nin listesi azaldıkça azaldı. İki yıl sonra listeyi üç mad-deye indirmişti.

İlk olarak banyo yapacaktı. Köpüklerle kaplı bir küvette, uzun

bir süre, iyice suya gömülerek. Belki gazete okuyacaktı, belki okumayacaktı. Bazı günler okurum, bazı günler okumam diye düşündü.

İkinci olarak, kendini kurularyıp bir bornoz giyecekti. Belki terlikler de. Terlik fikrini beğendi. Eğer tütünle arası olsaydı pipo içecekti; ama tütün kullanmıyordu. Karısını kollarına alacaktı ("Köpek Yavrusu" diye yapmacık bir korku ve gerçek bir zevkle bağıracaktı "ne yapıyorsun?"). Onu yatak odasına götürecek ve kapıyı kapayacaktı. Acıkırlarsa pizza siparişi vereceklerdi.

Üçüncüsü, belki birkaç gün sonra, Laura'yla yatak odasından çıktıklarında, kendine hakim olacak ve hayatının geri kalanında beladan uzak duracaktı.

"Ve sonra mutlu mu olacaksın?" diye sordu Silik Lysmith. O gün hapishane mağazasında, araba plakalarını mühürlemekten birazcık daha ilginç olan kuş yemliği montajında çalışıyorlardı.

"Ölene kadar hiç kimseye mutlu biri deme," dedi Gölge.

"Heredot," dedi Silik. "Hey. Öğreniyorsun."

"Heredot da hangi götün teki?" diye sordu Buzadam. Bir kuş yemliğinin kenarlarını birbirine birleştirdikten sonra onu vidalayıp sıkacak olan Gölge'ye geçiriyordu.

"Ölü bir Yunanlı," dedi Gölge.

"En son kız arkadaşım Yunanlıydı," dedi Buzadam. "Ailesinin yediği boka inanamazdınız. Yapraklara sarılı pilava benziyordu. Ona benzer boklar işte."

Buzadam, neredeyse beyaza yakın sarı saçlı ve mavi gözleri olan bir Coca Cola makinesinin büyüklüğüne ve şekline sahipti. Barda o zıplar, kız arkadaşı dans ederken, kız arkadaşına sarkıntılık etme hatasına düşen bir adamın ağzını burnunu dağıtmış. Adamın arkadaşları polis çağırmışlardı. Onun şartlı çalışma programından on sekiz ay önce ayrıldığını ortaya koyan bir zabıt bulan polis Buzadam'ı tutuklamış.

Gölge'ye bütün acıklı öyküyü anlattıktan sonra, "Ya ne yapmam gerekiyordu?" diye sordu Buzadam, kırılmış bir şekilde. "Ona onun kız arkadaşım olduğunu söyledim. Ne yani bana öyle saygısızlık yapmasına izin mi vermeliydim? Vermeli miydum? Yani adamın elleri kızın her tarafında dolaşırken."

"Git onlara anlat," dedi Gölge ve konuyu orada bıraktı. Erken öğrendiği bir şey vardı, hapishanede kendi cezanı kendiniz çekersiniz. Başkasının adına ceza çekmezsiniz.

Kendine hakim ol. Kendi cezanı çek.

Lyesmith birkaç ay evvel Gölge'ye, Heredot'un eskimiş, karton kapaklı bir *Tarihler* kitabı vermişti. "Sıkıcı değil. Keyifli," dedi, Gölge kitap okumam diye itiraz ettiğinde. "Önce oku, sonra bana keyifli olduğunu söyle."

Gölge yüzünü asmış; ama okumaya başlamış ve iradesinin dışında ona kapıldığını fark etmişti.

"Yunalılar," dedi iğrenerek Buzadam. "Ve onlar hakkında söylenenlerin hepsi de doğru. Kız arkadaşşıma götten yapmaya kalktım, neredeyse tırnaklarıyla gözlerimi çıkarıyordu."

Lyesmith bir gün haber verilmeden nakledildi. Heredot kitabını Gölge'ye bıraktı. Sayfalar arasında saklanmış nikel bir beş sent vardı. Madeni paralar yasaktı: Bir taşla kenarlarını keskinleşip kavgada birisinin yüzünü parçalayabilirsiniz. Gölge bir silah istemedi; o sadece elleriyle yapacak bir şey istedi.

Gölge batıl inançlı değildi. Göremeyeceği hiçbir şeye inanmazdı. Yine de, Son haftalarda hapishanenin üstüne bir felaket dolaştığını hissedebiliyordu. Aynı soygundan önce hissettiği gibi. Midesinin dibinde, kendi kendine bunun sadece tekrar dış dünyaya dönmekten doğan bir korku olduğunu söylediği bir boşluk vardı. Ama emin olamıyordu. Her zamankinden daha paranoyaktı; her zamanki, hapishanede çok demekti ve bu bir hayatta kalma yetisiydi. Gölge öncekinden daha da durgunlaştı, daha da belirsizleşti. Kendini, olacağından emin olduğu kötü şey hakkında bir ipucu aramak için gardiyanların, diğer hapishane arkadaşlarının vücut dillerini izler buldu.

Serbest bırakılmasından bir ay önce. Gölge, soğuk bir büroda, alnında bordo renkli bir doğum lekesi bulanana, kısa boylu, bir adamın karşısında oturdu. Bir masada karşılıklı oturuyorlardı. Adamın önünde Gölge'nin dosyası vardı ve elinde tükenmez bir kalem tutuyordu. Kalemin dibi kötü bir şekilde çiğnenmişti.

"Üşüyor musun, Gölge?"

"Evet," dedi Gölge. "Biraz."

Adam omuz silkti. "Sistemden dolayı," dedi. "Sobalar bir Aralık'tan önce yanmaz. Sonra da Mart'ın birinde söndürülür. Kuralları ben koymuyorum." İşaret parmağını dosyanın sol iç tarafına zımbalanmış kağıt boyunca gezdirdi. "Otuz iki yaşındasın, değil mi?"

"Evet, efendim."

"Daha genç görünüyorsun."

"Sağlıklı yaşamaktan."

"Burada örnek bir mahkum olduğun yazıyor."

"Dersimi aldım, efendim."

"Gerçekten aldın mı?" Dikkatlice Gölge'ye baktı, alnındaki doğum izi kısıldı. Gölge, adama hapishaneyle ilgili teorilerinin bazılarını anlatmayı düşündü ama hiçbir şey söylemedi. Onun yerine başıyla onayladı ve uygun şekilde pişman görünmeye odaklandı.

"Burada bir karın olduğu yazıyor, Gölge."

"İsmi Laura."

"Aranız nasıl?"

"Oldukça iyi. Elinden geldiği kadar gelip beni ziyaret ediyor - aramızda oldukça uzun bir mesafe var. Birbirimize yazarız ve mümkün olduğunda ona telefon ederim."

"Karın ne iş yapıyor?"

"Bir séyahat acentası var. İnsanları dünyanın dört bir yanına yollar."

"Onunla nasıl tanıştın?"

Gölge adamın bu soruları niçin sorduğunu anlayamadı. Seni ilgilendirmez demeyi düşündü, sonra, "En yakın arkadaşımın karısının en yakın arkadaşıydı," dedi. "Bizi tanıştırmak için bir randevu ayarladılar. Biz de uyuştuk."

"Peki, seni bekleyen bir iş var mı?"

"Evet, efendim. Dostum, Robbie'nin, size biraz önce bahsettiğim kişi, Adale Çiftliği'nin sahibi. Bir zamanlar orada çalışırdım. Eski işimin beni beklediğini söylüyor."

Bir kaş kalktı. "Gerçekten mi?"

"Benim iyi ilgi toplayacağıma inandığını söylüyor. Eskileri tekrar toplayacağımı ve daha da sıkı olmak isteyen sıkı tipleri çekeceğimi."

Adam tatmin olmuş göründü. Tükenmez kaleminin dibini çiğnedi, sonra kağıdı çevirdi.

"İşlediğin suç hakkında ne düşünüyorsun?"

Gölge omuz silkti. "Aptaldım," dedi, söylediğinde samimiydi.

Doğum lekeli adam iç çekti. Listedeki bir grup yeri işaretledi. Sonra Gölge'nin dosyasındaki kağıtları parmağıyla çabucak çevirdi. "Buradan evine nasıl gideceksin?" diye sordu. "Greyhound'la mı?"

"Uçarak gideceğim. İnsanın seyahat acentası olan bir karısı olması güzel bir şey."

Adam kaşlarını çatı ve doğum lekesi buruştu. "Sana bilet yolladı mı?"

"Yollaması gerekmiyor. Bana sadece bir confirmasyon numarası yolladı. Elektronik bilet. Tek yapmam gereken şey, bir ay içinde havaalanında gözükmek, onlara kimliğimi göstermek ve buradan uçmak."

Adam başıyla onaylayarak son bir not yazdı, sonra dosyayı kapattı ve tükenmez kalemı bıraktı. İki soluk renk el gri masanın üzerinde pembe hayvanlarmış gibi duruyordu. Ellerini birleştirdi, işaret parmaklarını bir kilise çan kulesi gibi yaptı ve soluk ela gözlerini Gölge'ye dikti.

"Şanslı birisin," dedi. "Geri döneceğin biri ve seni bekleyen bir işin var. Bütün bunları arkada bırakabilirsin. İkinci bir şansın var. Bu şansı iyi kullan."

Gitmek için ayağa kalktığı anda adam Gölge'nin elini sıkmaya kalkmadı. Zaten Gölge de böyle bir şey beklemiyordu.

Son hafta en kötüsüydü. Bazı açılardan bütün üç yıldan bile daha kötüydü. Gölge bunun havadan dolayı olup olmadığını merak etti: sıkıcı, rüzgârsız ve soğuk. Sanki fırtınanın habercisiydi ama fırtına gelmedi. Tedirgin ve endişeliydi, midesinin içinde bir his bir şeylerin tamamen yanlış olduğunu söylüyordu. Rüzgâr spor avlusunda aniden patladı. Gölge, havada kar kokusu aldığını sandı.

Karısını ödemeli olarak aradı. Gölge, telefon şirketlerinin hapishane telefonundan yapılan her aramadan fazladan 3 dolar aldığını biliyordu. Bundan dolayı santral memurları mahkumlara

karşı her zaman nazikler, diye düşündü Gölge: Onların maaşlarını kendisinin ödediğini biliyorlardı.

"Tuhaf şeyler hissediyorum," dedi Laura'ya. Bu ona söylediği ilk şey değildi. İlk şey, "seni seviyorum"du; çünkü bu gerçekten söylemek isteyebiliyorsanız güzel bir şeydi ve Gölge istiyordu.

"Selam," dedi Laura. "Ben de seni seviyorum. Tuhaf hissettiğin şey ne?"

"Bilmiyorum," dedi. "Belki havadır. Sanki fırtına çıkarsa her şey yoluna girecekmiş gibi."

"Burada hava güzel," dedi. "Son yapraklar hâlâ düşmedi. Eğer fırtına çıkmazsa geldiğinde onları görebileceksin."

"Beş gün," dedi Gölge.

"Yüz yirmi saat ve sonra sen eve geleceksin," dedi.

"Orada her şey yolunda mı? Ters bir şey yok değil mi?"

"Her şey yolunda. Bu akşam Robbie'yle görüşeceğim. Sana sürpriz hoş geldin partisi planlıyoruz."

"Sürpriz partisi mi?"

"Tabii ki. Bu konuda hiçbir şey bilmiyorsun, değil mi?"

"Hiçbir şey."

"İşte benim kocam," dedi. Gölge gülümsediğini fark etti. Üç yıldır içerideydi ama Laura onu hâlâ gülümsetebiliyordu.

"Seni seviyorum, bebek," dedi Gölge.

"Seni seviyorum, Köpek Yavrusu," dedi Laura.

Gölge telefonu kapattı.

Evlendiklerinde Laura, Gölge'ye bir köpek yavrusu istediğini söylemişti; ama ev sahibi kira kontratına göre evde hayvan beslemelerine izin verilmediğini belirtti. "Hey," demişti Gölge, "ben senin yavru köpeğin olacağım. Ne yapmamı istersin? Terliklerini mi dişleyim? Mutfığa mı işeyeyim? Burnunu mu yalayayım? Apış aranı mı koklayayım? İddiaya girerim ki bir köpek yavrusunun yapabileceği her şeyi yapabilirim!" Ve sanki hiç ağırlığı yokmuşçasına onu kaldırdı, Laura kıkırdayıp çığlıklar atarken burnunu yalama-ya başladı ve sonra onu yatağa götürdü.

Sam Fetisher, yemek salonunda çekine çekine Gölge'ye yaklaştı ve yaşlı dişlerini göstererek gülümsedi. Gölge'nin yanına oturdu ve makarnasıyla peynirini yemeğe başladı.

"Konuşmamız lazım," dedi Sam Fetishier.

Sam Fetishier, Gölge'nin hayatında gördüğü en siyah insanlardan biriydi. Atmış yaşında da olabilir. Seksen yaşında da olabilir. Ama Gölge otuz yaşında Sam Fetishier'den daha yaşlı görünen çatlaklara rastlamıştı.

"Hı?" dedi Gölge.

"Fırtına çıkmak üzere," dedi Sam.

"Öyle görünüyor," dedi Gölge. "Belki de yakında kar yağacak."

"Öyle fırtınadan bahsetmiyorum. Ondan büyük fırtınalar geliyor. Bana bak, evlat, büyük fırtına gelmeden burası yerine sokaklarda olsan daha iyi olur."

"Ben cezamı doldurdum," dedi Gölge. "Cuma'ya çıkıyorum."

Sam Fetishier gözlerini Gölge'ye dikti. "Nerelisin?" diye sordu.

"Eagle Point, Indiana."

"Sen yalancı bir götsün," dedi Sam Fetishier. "Ben aslını soruyorum. Ailen nereli?"

"Chicago," dedi Gölge. Annesinin kızlığı Chicago'da geçmişti ve orada ölmüştü. Yarım ömür önce.

"Söylediğim gibi. Büyük fırtına geliyor. Soğukkanlılığını koru, Gölge-evlat. Şöyle bir şey . . . Kıtaların üzerine bindiği şeyler ne deniyor? Bir tür katman?"

"Tektonik katmanlar mı?" diye tahminde bulundu Gölge.

"O işte. Tektonik katmanlar. Şöyle bir şey, onlar harekete geçtiğinde, Kuzey Amerika Güney Amerika'ya doğru kayarsa ortada kalmak istemezsin. Anlattığımı kaptın mı?"

"Bir parça bile kapamadım."

Kahverengi gözlerinden birini yavaşça kırttı. "Kahretsin, seni uyarmadığımı söyleme," dedi Sam Fetishier ve ağzına koca bir kaşık, titreşen portakallı jöle attı.

"Söylemem."

Gölge geceyi yarı uyanık geçirdi. Alt ranzadaki yeni hücre arkadaşının homurtu ve horultularını dinleyerek bir uyanıp bir uyudu. Birkaç hücre ileride bir adam sızlandı, uludu ve bir hayvan gibi hıçkıra hıçkıra ağladı. Zaman zaman birisi kes sesini diye ona bağırdı. Gölge duymamaya çalıştı. Boş saniyelerin, onu yavaş ve tek başına alıp götürmesine izin verdi.



İki gün daha vardı. Yulaf ezmesi ve hapishane kahvesiyle başlayan kırk sekiz saat. Wilson adındaki gardiyan her zamankinden daha hızlı bir şekilde Gölge'nin omzuna parmağıyla vurdu ve "Gölge?" dedi. "Benimle gel."

Gölge vicdanını yokladı. Rahattı ama hapishanede gözlemlediği kadarıyla bu, boka batmamış manasına gelmiyordu. İki adam neredeyse yan yana yürürlerken ayak sesleri metalde ve betonda yankılanıyordu.

Gölge, korkunun bayat kahve gibi acı tadını boğazının içinde hissetti. Kötü şey oluyordu . . .

Kafasının arkasında bir yerlerde bir ses, cezasına bir yıl daha ekleyeceklerini, onu tek başına hücreye atacaklarını, ellerini keseceklerini, kafasını keseceklerini fısıldıyordu. Kendi kendine salakça davrandığını söyledi ama kalbi göğsünde fırlayacakmışçasına atıyordu.

"Seni anlayamıyorum, Gölge," dedi yürürlerken Wilson.

"Anlayamadığınız ne, efendim?"

"Sensin. Sen acayip sessiz birisin. Çok nazıksın. Yaşlı adamlar gibi bekliyorsun ama kaç yaşındasın? Yirmi beş mi? Yirmi sekiz mi?"

"Otuz iki, efendim."

"Peki sen nesen? Porto Ricolu musun? Çingene misin?"

"Bildiğim kadarıyla değilim, efendim. Belki olabilir."

"Belki içinde zenci kanı vardır. Sende zenci kanı var mı, Gölge?"

"Olabilir, efendim." Gölge doğrulup dümdüz önüne baktı ve kendini bu adam tarafında gıcık edilmemeye odakladı.

"Evet? Tek bildiğim şey, beni acayip korkutuyor olman." Wilson'un kum rengi sarı saçları, kum rengi sarı yüzü ve kum rengi sarı bir gülüşü vardı. "Kısa süre sonra bizden ayrılıyorsun."

"Umarım öyle olur, efendim."

Birkaç kontrol noktasından geçtiler. Wilson her seferinde kimliğini gösterdi. Bir merdivenden çıktıktan sonra Hapishane Müdürü'nün bürosunun önünde duruyorlardı. Kapının üzerinde siyah harflerle hapishane müdürünün ismi - G. Patterson - ve kapının kenarında minyatür bir trafik ışığı vardı.

Tepedeki ışık kırmızı yanıyordu.

Wilson, trafik ışığının altındaki düğmeye bastı.

Birkaç dakika boyunca sessizce orada durdular. Gölge kendi kendine her şeyin yolunda olduğunu, cuma sabahı Eagle Point'e giden uçakta olacağını söyledi ama buna kendisi de inanmadı.

Kırmız ışık söndü ve yeşil yandı. Wilson kapıyı açtı ve içeri girdiler.

Gölge geçen üç sene boyunca hapishane müdürünü birkaç kez görmüştü. Bir keresinde bir politikacıya etrafı gösteriyordu. Bir keresinde de, müdür kilitlenme sırasında yüzlük gruplar halinde onlarla konuşup, hapishanenin aşırı kalabalıklaştığını, buna alıştırlarsa iyi olacağını söylemişti.

Patterson yakından daha da kötü görünüyordu. Asker traşı kesilmiş beyaz saçlarıyla yüzü dikdörtgendi. Old Spice kokuyordu. Arkasında, hepsinin başlıklarında Hapishane kelimesi bulunan bir raf dolusu kitap vardı. Bir telefon ve sayfaları yırtılan türden bir *Far Side* takvimi hariç masası temiz ve boştu. Sağ kulağında bir işitme cihazı vardı.

"Lütfen, otur."

Gölge oturdu. Wilson arkasında ayakta kaldı.

Hapishane müdürü, masa gözlerinden birini açtı ve bir dosya çıkarıp masanın üzerine koydu.

"Burada yazdığına göre ağır müessir fiilden altı yıl ceza almışsın. Üç yılını doldurdun. Cuma günü serbest bırakılman gerekiyordu."

*Du mu?* Gölge içinde midesinin kalktığını hissetti. Cezasını daha ne kadar uzatacaklarını merak etti - bir yıl mı? İki yıl mı? Üçün hepsi mi? Tek söylediği şey, "Evet, efendim," idi.

Hapishane müdürü dudaklarını yaladı. "Ne dedin?"

"Evet dedim, efendim."

"Gölge, seni bugün öğlen serbest bırakıyoruz. Birkaç gün önce çıkacaksın." Gölge başıyla onayladı ve diğer baklanın çıkmasını bekledi. Müdür masasının üstündeki kağıda baktı. "Bu Eagle Point Memorial Hastanesi'nden geldi . . . Karın. Bu sabah erken saatlerde öldü. Bir araba kazasında. Üzgünüm."

Gölge bir kez daha başıyla onayladı.

Wilson hiçbir şey söylemeden onu hücreğine götürdü. Kilidi açıp Gölge'yi içeri soktu. Sonra, dedi ki, "Biri iyi, biri kötü habere benziyor, değil mi? İyi haber seni erken bırakıyoruz, kötü haber karın öldü." Bu gerçekten komik bir şeymiş gibi güldü.

Gölge hiçbir şey söylemedi.

Hissiz bir şekilde, çoğunu etrafa dağıtarak eşyalarını topladı. Silik'in Heredot'uyla para oyunları kitabını orada bıraktı. Atölyeden yürüttüğü madeni para yerine geçen boş metal disklerden de bir anlık acıyla ayrıldı. Dışarıda metal paralar olacaktı, gerçek paraları. Tıraş oldu. Sivil elbiselerini giydi. Onlardan bir daha asla geçmeyeceğini bilerek, içindeki boşluk hissiyle, kapıları bir bir arkasında bıraktı.

Yağmur gri gökyüzünden birdenbire boşalmaya başladı. Bu, insanın içini donduran bir yağmurdu. İnce paltosunu ıslatan yağmur altında, onları en yakın şehre götürecek, eski okul otobüsüne doğru yürürlerken Gölge'nin yüzüne buz taneleri çarpıyordu.

Otobüse ulaştıklarında sırlısklamdılar. İçlerinden sekiz kişi gidiyordu. Bin beş yüzü hâlâ içerideydi. Gölge otobüste oturdu ve ısıtıcılar çalışmaya başlayana dek, titreyerek ne yaptığını, şimdi nereye gideceğini merak etti.

Kafasını davetsiz hayali görüntüler doldurdu. Hayalinde uzun zaman önce başka bir hapishaneden ayrılıyordu.

Çok uzun bir süredir ışısız bir odada hapisti: Sakalı uzamış ve saçları birbirine karışmıştı. Gardiyanlar onu gri merdivenlerden indirip parlak renkli şeyler, insanlar ve objelerle dolu avluya çıkartılar. Bugün pazar vardı. Gölge, gürültü ve renklerden şaşır-mış, meydanı dolduran güneş ışığında gözlerini kırıştırıyor, pazardaki bütün güzel şeylerle tuzlu-nemli havayı kokluyordu. Solumunda ise güneş suyun üzerinde parılıyordu . . .

Otobüs bir kırmızı ışıktaki sallanarak durdu.

Rüzgâr otobüsün etrafında uğulduyordu. Silecekler ön camda ileri geri hızla gidip gelerek şehre kırmızı ve sarı bir neon ıslaklık bulaştırıyordu. Neredeyse ikinci olmuştu ama camın arkasından geceymiş gibi görünüyordu.

"Siktir," dedi Gölge'nin arkasında oturan adam, eliyle camdaki buğuyu silip gözlerini yolun kenarında hızla ilerleyen ıslak figüre dikti. "Orada bir amcık var."

Gölge yutkundu. Aklına henüz ağlamadığı geldi - hatta hiçbir şey hissetmiyordu. Gözyaşları yoktu. Üzüntü yoktu. Hiçbir şey yok.

Johnnie Larc ismindeki adamı düşünmeye başladığını fark etti. İçeri ilk girdiğinde onunla bir hücreyi paylaşmışlardı. Gölge'ye, bir keresinde, parmaklıkların arkasında beş yıl kaldıktan sonra, kız kardeşinin yaşadığı Seattle'a bir bilet ve 100 dolarla dışarı çıktığını anlatmıştı.

Johnnie Larc havaalanına gitmiş ve bankonun arkasındaki kadına biletini verdiğinde kadın ehliyetini görmek istemişti.

Ona ehliyetini göstermişti. Ehliyetin tarihi birkaç yıl geçmişti. Kadın ona ehliyetin geçerli bir kimlik olmadığını söylemişti. O da kadına ehliyet olarak geçerli olmasa da, sapına kadar sağlam bir kimlik olduğunu söylemiş ve o kendisi değilse, kadının onun hangi lanet herif olduğunu sandığını sormuştu.

Kadın sesini alçaltırsa ona minnettar kalacağını söylemişti.

O da kadına, koduğumun biniş kartını vermesini yoksa buna pişman olacağını ve ona saygısızlık edilemeyeceğini söylemişti. Hapishanede insanların size saygısızlık yapmasına izin vermezsiniz.

Sonra kadın bir düğmeye basmış ve birkaç dakika sonra havaalanı güvenliği gözükmişti. Johnnie Larch'ı sakince havaalanını terk etmeye ikna etmeye çalışmışlar ve o da terk etmek istemişti. Bir tür tartışma olmuştu.

Sonuç olarak Johnnie Seattle'a hiç gidememişti. Sonraki birkaç günü şehirdeki barlarda geçirmiş. 100 doları bittiğinde içmeye devam etmek için oyuncak tabancayla bir benzin istasyonu soymuştu. Sonunda polis onu sokağa işediği için yakalamıştı. Çok kısa bir süre sonra da, cezasının geri kalanını çekmek ve benzin istasyonu için de biraz fazla yatmak üzere tekrar içerdeydi.

Ve bu hikayeden çıkan ders, Johnnie Larch'a göre şuydu: Havaalanında çalışan insanları kızdırma.

"Hapishane gibi özel bir ortamda işe yarayan bu tür bir tavrın

işe yaramayacağı ve hatta öyle bir ortamda kullanıldığında zararlı olacağı' gibi bir şey olmadığından emin misin?" diye Johnnie Larch'a sormuştu Gölge, öyküyü anlattığında.

"Hayır, beni dinle, sana *söylüyorum*," dedi Johnnie Larch, "havaalanlarındaki o orospuları kızdırma."

Gölge bu anıya yarı gülümsedi. Kendi ehliyetinin birkaç ay daha süresi vardı.

"Otobüs durağı! Herkes dışarı!"

Bina leş gibi sidik ve ekşi bira kokuyordu. Gölge bir taksiye atladı ve şoföre onu havaalanına götürmesini söyledi. Bunu sesizce yaparsa fazladan bir beş dolar daha vereceğini söyledi. Yirmi dakikada gittiler ve şoför tek kelime bile etmedi.

Sonrasında Gölge pırıl pırıl aydınlatılmış havaalanı terminalinde sendeleyerek yürüyordu. Gölge, şu e-bilet konusunda oldukça endişelendi. Cuma günkü uçuş için bir bileti olduğunu biliyor ama bugün için işe yarayıp yaramayacağını bilmiyordu. Elektronik olan her şey, Gölge için sapına kadar büyümlü ve her an yok olup gitmeye eğilimliydi.

Ama üç yıl sonra mülkiyetine geçen cüzdanı vardı. İçinde birkaç süresi geçmiş kredi kartı ve ocak ayının sonuna kadar geçerli olduğunu hoş bir sürprizle keşfettiği bir Viza kartı bulunuyordu. Bir rezervasyon numarası vardı. Evine ulaştığında, bir şekilde, her şeyin yolunda gideceğinden emin olduğunu fark etti. Laura tekrar iyi olacaktı. Bu belki de onu birkaç gün önce çıkartmak için yapılmış bir dümendiydi. Ya da belki onu sadece başka biriyle karıştırmışlardı: Otobandaki enkazdan başka bir Laura Moon'un cesedini çıkarmışlardı.

Şimşek havaalanının dışında, duvar-pencerelerin içinden parıldadı. Gölge bir şeyi bekleyerek nefesini tuttuğunu fark etti. Uzakta bir gök gürlemesi. Nefes verdi.

Yorgun beyaz bir kadın bankonun arkasından dik dik ona bakıyordu.

"Selam," dedi Gölge. *Üç yıldır, yüz yüze konuştuğum ilk yabancı kadınsınız.* "Bir e-bilet numaram var. Cuma günü uçmam gerekiyordu ama bugün gitmem gerekiyor. Ailemden birisi öldü."

"Mmm. Bunu duyduğuma üzöldüm." Kadın önündeki klavyeye bir şeyler yazdı, ekrana bakıp, tekrar bir şeyler yazdı. "Sorun değil. Sizi 3:30'a bindireceğim. Fırtına yüzünden gecikme olabilir, bu yüzden gözünüzü ekranlardan ayırmayın. Kontrol edilecek bagajınız var mı?"

Gölge bir sırt çantası kaldırdı. "Bunu kontrol ettirmem gerekmiyor, değil mi?"

"Hayır," dedi kadın. "Tamam. Resimli bir kimliğiniz var mı?"

Gölge ona ehliyetini gösterdi.

Burası büyük bir havaalanı değildi ama birçok kişinin etrafta dolaşması, sadece öylesine etrafta dolaşmaları onu hayretlere düşürdü. İnsanların çantalarını rasgele yere koymalarını izledi, arka ceplere sokuşturulan cüzdanları gözlemledi, kadın el çantalarının koltukların altına izlenmeden konuşunu gördü. İşte o anda artık hapisanede olmadığını fark etti.

Uçağa binene kadar otuz dakikası vardı. Gölge, bir dilim pizza aldı ve sıcak peynirle dudağını yaktı. Şansını denemeye karar verdi ve telefona gitti. Robbie'nin Adele Çiftliği'ni aradı ama telesekreter açıldı.

"Hey Robbie," dedi Gölge. "Bana Laura'nın öldüğünü söyledi-ler. Beni erken bıraktılar. Eve dönüyorum."

Sonra, insanlar hata yaptığı için, bunun olduğunu görmüştü, evi aradı ve Laura'nın sesini dinledi.

"Selam," dedi Laura. "Burada değilim ya da telefona gelemiyorum. Mesaj bırakın. Ben size ulaşacağım. İyi günler."

Gölge kendini mesaj bırakmaya zorlayamadı.

Kapının yanındaki plastik bir iskemleye oturdu ve çantasını o kadar sıkı tuttu ki eli acıdı.

Laura'yı ilk görüşünü düşünüyordu. O zaman daha ismini bile bilmiyordu. O, Audrey Burton'un arkadaşıydı. Chi-Chi'de bir bölmede Robbie'yle oturlarken, Laura arkasında Audrey'le beraber düzgün adımlarla yürüyerek içeri girmişti ve Gölge kendini gözlerini dikmiş ona bakarken bulmuştu. Uzun, kestane rengi saçları vardı ve gözleri o kadar koyu maviydi ki Gölge yanlışlıkla renkli kontak lens taktığını düşündü. Laura çilekli daiquiri sipariş vermiş ve Gölge'nin onun tadına bakması için ısrar etmişti.

Gölge tadına bakınca da keyiflice gülmüştü.

Laura kendi tadına baktığı şeyleri insanlara tattırmayı severdi.

Gölge o gece, iyi geceler derken onu öpmüştü. Laura'nın tadı çilekli daiquiri gibiydi ve Gölge bir daha asla başka birini öpmeyi istemedi.

Bir kadın, uçağının indiğini anons etti ve ilk çağrılan Gölge'nin sırasıydı. Çok gerideydi ve yanındaki koltuk boştu. Yağmur uçağın dışında durmadan tıkırdıyordu: Gölge küçük çocukların gökten avuç avuç kuru bezelye döktüğünü hayal etti.

Uçağın kalkmasıyla beraber uyuyakaldı.

Gölge karanlık bir yerdeydi ve ona dik dik bakan şey, kocaman sulu gözleri olan, kalın kürklü bir bufalo kafası takıyordu. Yağlı ve parlak bir insan vücudu vardı.

"Değişiklikler yakın," dedi dudaklarını oynatmadan bufalo. "Verilmesi gereken bazı kararlar var."

Ateş ışığı ıslak mağara duvarlarında titreşti.

"Neredeyim?" diye sordu Gölge.

"Dünya'nın içinde ve Dünya'nın altında," dedi bufalo adam. "Sen unutulmanın beklediği yerdesin." Gözleri sıvı siyah mermerdi ve sesi dünyanın altından gelen bir gürültüydü. Islak bir inek gibi kokuyordu. "İnan," dedi gürüldeyen ses. "Hayatta kalmak istiyorsan inanmalısın."

"Neye inanmalıyım?" diye sordu Gölge. "Neye inanmam gerekiyor?"

Bufalo adam gözlerini Gölge'ye dikti. Büyüyüp kocaman oldu ve gözleri ateşlerle doldu. Tükürüklerle kaplı ağzını açtı. Ağzının içi, Dünya'nın altında, onun içinde yanan alevlerden kıpkırmızıydı.

"Her şeye," diye gürüldedi bufalo adam.

Dünya yana yatıp fırl fırl döndü. Gölge tekrar uçağın içindeydi: Ama yan yatma devam etti. Bir kadın uçağın ön tarafında yarı yapmacık bir çığlık attı.

Şimşek uçağın etrafında göz kamaştıran kıvılcımlar çıkararak çaktı. Kaptan pilot, fırtınadan uzaklaşmak için yükseklik kazanmaya çalışacaklarını anons etti.

Uçak sallandı ve titredi. Gölge duygusuz ve boş boş ölüp öl-

meyeceğini merak etti. Bunun olası gözüksüğüne karar verdi ama olası değildi. Gözlerini pencereden dışarı dikti ve ufku aydınlatan şimşekleri izledi.

Sonra yine uykuya daldı ve rüyasında tekrar hapisanede olduğunu gördü. Silik, yemek sırasında, ona birisinin onu öldürmek için anlaşıma yaptığını fısıldadı ama Gölge kimin ya da niçin olduğunu bulamadı. Uyandıığında yere inmek üzereydiler.

Sendeleyerek uçaktan çıkıp, gözlerini uyanık hayata kırıştırdı.

Bütün havaalanlarının birbirine çok benzediğini düşündü. Aslında tam olarak nerede olduğunu önemli değildi, bir havaalanındaydın: çiniler, yürüme bantları, tuvaletler; kapılar, gazete bayileri, floresan ışıkları. Bu havaalanı bir havaalanına benziyordu. Sorun, bunun onun gideceği havaalanı olmamasıydı. Burası bir çok insan ve birçok kapısıyla büyük bir havaalanıydı.

"Özür dilerim, bayan?"

Kadın elindeki dosyanın üstünden ona baktı. "Evet?"

"Burası hangi havaalanı?"

Kadın şaka yapıp yapmadığını anlamaya çalışarak şaşkınca ona baktı, sonra "St Louis," dedi.

"Bu uçağın Eagle Point'e gittiğini sanıyordum."

"Gidiyordu. Fırtına yüzünden onu buraya yolladılar. Anons yapmadılar mı?"

"Büyük ihtimalle. Uyuyakalmışım."

"Şuradaki kırmızı ceketli adamla konuşmanız lazım."

Adam neredeyse Gölge kadar uzun boyluydu: Yetmişlerin komedi dizilerindeki babalara benziyordu. Bilgisayara bir şeyler girdi ve Gölge'ye terminalin diğer ucundaki bir kapıya koşmasını -koş! - söyledi.

Gölge havaalanı boyunca koştu ama kapıya ulaştığında kapılar çoktan kapanmıştı. Uçağın uzaklaşmasını pencere camlarının arkasından izledi.

Yolcu yardım masasındaki kadın (kısa boylu, burnunun bir yanında bir ben olan esmer) başka bir kadınla görüştü ve bir telefon etti ("Hayır, o olmaz. Şimdi iptal etmişler.") sonra başka bir binış kartı bastı. "Bu sizi oraya götürür," dedi ona. "Kapıyı önceden



arayacağız ve onlara sizin geldiğinizi söyleyeceğiz."

Gölge kendini üç fincanın altına saklanan bir bezelye ya da desteye karıştırılan bir kart gibi hissetti. Tekrar havaalanı boyunca koşturup kendini asıl yola çıkacağı yerde buldu.

Kapıdaki ufak tefek bir adam biniş kartını aldı. "Sizi bekliyorduk," diye onaylayıp, üzerinde Gölge'nin koltuk numarası - 17-D - olan biniş kartını kesti. Gölge hızla uçağa bindi ve arkasından kapıyı kapattılar.

Birinci sınıfı geçti - sadece dört birinci sınıf koltuk vardı, üçü doluydu. En önceki boş yerin yanında oturan, soluk renk bir takım elbise giyen sakallı adam, uçağa binmesiyle Gölge'ye gülümsemi, sonra Gölge yanından geçerken bileğini gösterip saatine parmağıyla hafifçe vurdu.

*Evet, evet, sizi ben geciktiriyorum,* diye düşündü Gölge. *En çok endişe edeceğiniz sorun bu olsun.*

O arkaya doğru giderken uçak oldukça dolu göründü. Doğrusu Gölge tamamen dolu olduğunu gördü. 17-D koltuğunda oturan orta yaşlı bir kadın vardı. Gölge ona biniş kartının parçasını gösterdi. Kadın da kendininkini ona gösterdi: çakiştılar.

"Yerinize oturabilir misiniz, lütfen?" diye rica etti uçuş görevlisi.

"Hayır," dedi, "korkarım ki oturamam."

Kadın dilini şaklattı ve biniş kartlarını kontrol etti; sonra onu uçağın önüne götürdü ve birinci mevkideki boş yeri gösterdi. "Bugün sizin şanslı gününüz galiba," dedi ona. "Size içecek bir şey getirebilir miyim?" diye ona sordu. "Kalmadan önce bir o kadar vaktimiz var. Bundan sonra bir taneye ihtiyacınız olacağından eminim."

"Bir bira lütfen," dedi Gölge. "Hangisi varsa."

Uçuş görevlisi gitti.

Soluk renk takım elbiseli, Gölge'nin yanındaki koltukta oturan adam parmağıyla kol saatinin üstüne vurdu. Saat siyah bir Rolex'di. "Geç kaldın," dedi adam ve içinde hiç sıcaklık olmayan bir ifadeyle ona sırtıttı.

"Anlamadım?"

"Geç kaldın, dedim."

Uçuş görevlisi Gölge'ye bir bardak bira verdi.

Gölge, bir an için, adamın deli olup olmadığını düşündü ve sonra son yolcuyu beklediği için uçaktan bahsetmiş olabileceğine karar verdi. "Sizi beklettiğim için özür dilerim," dedi nazikçe. "Aceleniz mi var?"

Uçak kapıdan uzaklaştı. Uçuş görevlisi geri geldi ve Gölge'nin birasını aldı. Soluk elbiseli adam kadına sırtıttı ve "Merak etmeyin, ben bunu sıkı sıkı tutacağım," dedi. Uçuş görevlisi zayıf bir şekilde, bunun havayolları kurallarını ihlal edeceğini söyleyerek itiraz ederken adamın bir duble Jack Daniel'ini ona bıraktı. ("Bırak da buna ben karar vereyim, tatlım.")

"Zaman kesinlikle çok önemlidir," dedi adam. "Ama hayır. Ben sadece uçağa yetişemeyeceğin konusunda endişelendim."

"Çok naziksınız."

Uçak yerde, havalanma arzusuyla yanıp tutuşmuş, makineleri küt küt atarak, kıpır kıpır duruyordu.

"Nezaketini yiyim," dedi soluk takım elbiseli adam. "Sana bir iş teklifim var, Gölge."

Makineler gürüldedi. Ufak uçak ileri doğru silkelenip Gölge'yi koltuğuna doğru geri itti. Sonra havalandılar ve havaalanının ışıkları altlarında onlardan uzaklaşmaya başladı. Gölge yanındaki koltukta oturan adama baktı.

Saçları kızılımsı-griydi; hafif uzamış sakalı grimsi-kırmızıydı. Soluk gri gözleri olan haşin ve köşeli bir surat. Erimiş vanilyalı dondurma rengindeki takım elbisesi pahalıymış gibi görünüyordu. Kravatı koyu, gri ipektendi ve kravat iğnesi gümüş bir ağaçtı: gövde, dallar ve uzun kökler.

Kalkmalarıyla beraber, adam Jack Daniel bardağını sıkıca tuttu ve bir damla bile dökmedi.

"Ne tür bir iş olduğunu sormayacak mısınız?" diye sordu.

"Kim olduğum hakkında ne biliyorsun?"

Adam kıkırdadı. "Oh, dünyadaki en kolay şey, insanların kendilerine ne isim verdiklerini bilmektir. Biraz bakış, biraz şans ve biraz hafıza. Bana ne tür bir iş olduğunu sor."

"Hayır," dedi Gölge. Uçuş görevlisi ona bir bardak bira daha getirdi ve o da birayla yudumladı.

"Niçin?"

"Ben eve gidiyorum. Orada beni bekleyen bir işim var. Başka bir iş istemiyorum."

Adamın haşın gülümsemesi dıştan değişmedi ama şimdi gerçekten eğleniyormuş gibi göründü. "Seni orada bekleyen bir işin yok," dedi. "Seni orada bekleyen hiçbir şey yok. Bu arada, sana kesinlikle yasal bir iş öneriyorum - parası iyi, sınırlı güvence, olağanüstü yan kazançlar. Hem eğer o kadar uzun yaşarsan sana bir emekli maaşı bile bağlayabilirim. Düşün, belki bazıları hoşuna gidebilir."

"İsmimi çantamın kenarında görmüş olmalısınız," dedi Gölge. Adam hiçbir şey demedi.

"Her kimsen," dedi Gölge, "bu uçağa bineceğimi bilemezdin. Bu uçağa bineceğimi ben de bilmiyordum ve eğer uçağım St Louis'e çevrilmeseydi burada olmayacaktım. Tahminimce yetenekli bir şakacısınız. Belki de insanları kandırıp bir şeyler satıyorsunuz. Ama sanırım bu konuşmayı burada kesersek daha iyi vakit geçireceğiz."

Adam ilgisizce omuz silkti.

Gölge, uçuş sırasında verilen dergiyi aldı. Küçük uçak silkelendi ve gökyüzünde sarsıla sarsıla giderken okumayı daha da güçleştirdi. Kelimeler kafasının içinde sabun köpükleri gibi yüzüyor, bir an için okuduklarını bir an sonra tamamen unutuyordu.

Adam yanında sessizce oturup Jack Daniel'ini yudumluyordu. Gözleri kapalıydı.

Gölge, Atlantikaşırı uçuşlarda uçakta dinlenebilecek müzik kanallarının listesini okudu. Sonra üstünde havayollarının nerelere uçtuğunu gösteren kırmızı çizgiler olan dünya haritasına bakıyordu. Daha sonra dergiyi okumayı bitirdi ve istemeye istemeye kapağını kapatıp cebe koydu.

Adam gözlerini açtı. Gölge, gözlerinde bir tuhaflık olduğunu düşündü. Biri diğerinden daha koyu griydi. Gölge'ye baktı. "Akıldayken," dedi, "karından dolayı üzüldüm, Gölge. Büyük bir kayıp."

Gölge neredeyse o an adama vuruyordu. Onun yerine derin bir nefes aldı. ("Söylediğim gibi, havaalanlarındaki orospuları kız-

dırma" dedi Johnnie Larc, kafasının içinde, "yoksa sen daha tüküremeden senin tasalı götünü yakalayıp buraya geri getirecekler.) Beşe kadar saydı.

"Ben de üzgünüm," dedi.

Adam başını olumsuzca salladı. "Keşke başka bir şekilde olmuş olsaydı," dedi ve iç çekti.

"O bir araba kazasında öldü," dedi Gölge. "Ölmek için daha kötü yollar da var."

Adam başını olumsuzca salladı. Bir an için adam Gölge'ye gerçek değilmiş gibi gözüksü; sanki birden uçak daha somut olurken yanında oturan adam cisimsizleşiyormuş gibiydi.

"Gölge," dedi. "Bu bir şaka değil. Bu bir numara değil. Sana bulabileceğin bütün işlerden daha fazla para ödeyebilirim. Sen eski bir mahkumsun. Seni işe almak için birbirini iten insanlardan bir kuyrukla karşılaşmayacaksın."

"İsmin her ne haltsa, bayım," dedi Gölge, tam makinelerin gü-rültüsünün üstünden duyulacak kadar yüksek sesle, "dünyada yeterince para yok."

Adamın sırtışı daha da büyüdü. Gölge, şempanzeler hakkındaki PBS gösterisini hatırladığını fark etti. Gösteri, maymun ya da şempanzelerin gülümsediklerinde, sadece ya nefret, ya saldırı, ya da dehşetten dolayı yüzlerini ekşitmek için dişlerini gösterdiklerini iddia ediyordu. Bir şempanze sırtıttığında, bu bir tehdittir.

"Benim için çalış. Tabii ki biraz risk olabilir ama hayatta kalırsan canının istediğini alabilirsin. Bir sonraki Amerika Kralı olabilirsin. Şimdi," dedi adam, "Sana başka kim bu kadar para ödeyebilir. Hım?"

"Sen de kimsin?" diye sordu Gölge.

"Ah, evet. Bilgi çağı - genç bayan, bana bir duble daha Jack Daniel's koyabilir misiniz? Buzu az - tabii ki başka ne tür bir çağ oldu ki. Bilgi ve haber: Modası asla geçmemiş bir kanı."

"Kim olduğunu sordum?"

"Bakalım. Şey, görüldüğü kadarıyla bugün kesinlikle benim günüm - bana niye Çarşamba demiyorsun? Bay Çarşamba. Ama havaya bakılırsa Perşembe de olabilir, hı?"

"Gerçek ismin ne?"

"Benim için yeteri kadar uzun ve iyi çalışırsan," dedi soluk renkli takım elbiseli adam, "sana bunu bile söyleyebilirim. İşte. İş teklifi. Bunu düşün. Bir piranha havuzuna ya da ayılarla dolu bir çukura atlayıp atlamadığını bilmeden, hemen evet demeni senden hiç kimse bekleyemez. Acele etme." Gözlerini kapattı ve koltuğuna yaslandı.

"Sanmıyorum," dedi Gölge. "Senden hoşlanmadım. Senin için çalışmak istemiyorum."

"Söylediğim gibi," dedi adam, gözlerini açmadan, "aceleye getirme. İyice düşün."

Uçak bir sarsıntıyla indi ve birkaç yolcu çıktı. Gölge pencereden dışarı baktı: Burası neresi olduğu belli olmayan bir havaalanıydı ve Eagle Point'e varmadan önce uğramaları gereken iki küçük havaalanı daha vardı. Gölge bakışlarını soluk renk takım elbiseli adama kaydırdı - Bay Çarşamba mı? Uyuyormuş gibi görünüyordu.

Gölge hiç düşünmeden çantasını kaptı ve uçaktan dışarı çıkıp merdivenlerden ıslak, kaygan asfalta indi. Düzenli adımlarla terminalin ışıklarına doğru yürüdü. Hafif bir yağmur yüzünü ıslattı. Havaalanı binasına girmeden önce durdu ve geri dönüp baktı. Uçaktan inen başka hiç kimse olmadı. Yer ekibi merdiveni çekti, kapı kapandı ve uçak havalandı. Gölge içeri yürüdü ve parktaki küçük kırmızı Toyota'yı kiraladı.

Gölge ona verilen haritayı açtı. Yanındaki koltuğun üstüne yaydı. Eagle Point yaklaşık beş yüz altmış kilometre uzaktaydı.

Fırtına buraya kadar gelmişse de geçmişti. Hava soğuk ve pırlı pırlıydı. Bulutlar ayın önünden hızla geçiyordu. Gölge bir an için ayın mı, yoksa bulutların mı hareket ettiğinden emin olmadı.

Bir buçuk saat boyunca kuzeye gitti.

Saat geç oluyordu. Karnı açtı. Gerçekten ne kadar aç olduğunu fark ettiğinde bir sonraki çıkıştan Nottamun (nüfusu 1302) kasabasına sürdü. Amaco'da benzin deposunu doldurdu ve kasadaki canı sıkılmış kadına nerede bir şeyler yiyebileceğini sordu.

"Jack'ın Timsah Barı," dedi ona kadın. "Kasaba yolundan kuzeye giderken batıda."

"Timsah Barı mı?"

"Evet. Jack bunun hava verdiğini söylüyor." Kadın, yeni bir böbreğe ihtiyacı olan genç bir kız yararına kızarmış tavuk satan leylak rengi bir el ilanının arkasına kroki çizdi. "Onun birkaç timsahı, bir yılanı ve o büyük kertenkelemsi şeyi var."

"İguana mı?"

"İşte o."

Kasabayı ve bir köprüyü geçti. Birkaç kilometre gitti ve ışıklı bir Babst tabelası olan alçak, dikdörtgen bir binanın önünde durdu.

Park yeri yarı yarıya boştu.

İçerdeki hava dumandan yoğundu ve jukebox'da "Gece Yarısından Sonra Yürüyüş" çalıyordu. Gölge etrafında timsah aradı ama göremedi. Benzin istasyonundaki kadının onunla gırgır geçip geçmediğini merak etti.

"Ne istersin?" diye sordu barmen.

"Bira ve bütün garnitürleriyle bir hamburger. Patates kızartması."

"Başlangıç için bir tabak chiliye ne dersin? Eyaletteki en iyi chili."

"Kulağa hoş geliyor," dedi Gölge. "Tuvalet nerede?"

Adam barın köşesindeki kapıyı gösterdi. Kapının üzerinde doldurulmuş bir timsah başı vardı. Gölge o kapıdan içeri girdi.

Burası temiz, iyi aydınlatılmış bir tuvaletti. Gölge önce etrafına bakındı: alışkanlıktan. ("Unutma, Gölge, işerken kavgaya karşılık veremezsin," dedi Silik, her zaman olduğu gibi kafasının gerisinde silikti.) Solundaki pisuara baktı. Sonra fermuarını açtı ve rahatlatanın keyfini çıkararak uzun bir süre işedi. Göz hizasına asılı, üstünde Jack ve iki timsahının resmi olan, sararmış gazete haberini okudu.

Hemen sağındaki pisuardan nazik bir homurtu geldi ama hiç kimsenin içeri girdiğini duymamıştı.

Soluk takım elbiseli adam, ayaktayken uçakta yanında otururken gözüktüğünden çok daha iriydi. Neredeyse Gölge'nin boyundaydı ve Gölge iriyarı bir adamdı. Önüne bakıyordu. İşemeyi bi-

tirdi, son damlaları salladı ve fermuarını çekti.

Sonra sırttı, dikenli tellerle çevrili bir çitten bok yiyen bir tilki gibi. "Evet," dedi Bay Çarşamba. "Düşünecek zamanın oldu, Gölge. İş istiyor musun?"

# Amerika'da bir yer

*Los Angeles 11:26, akşam*

Karanlık kırmızı bir odada - duvarların rengi çiğ karaciğere yakın - çizgi filmlerdeki gibi çok dar bir ipek şort giyen, göğüsleri yukarı doğru itilmiş ve altından bağladığı sarı bluzla dışarı taşmış uzun boylu bir kadın var. Uzun siyah saçları yukarıda toplanmış ve kafasının üzerinde düğüm yapılmış. Yanında zeytin rengi tişört ve pahalı bir kot giyen kısa boylu bir adam duruyor. Sağ elinde bir cüzdan ve kırmızı-beyaz-mavi kaplı bir Nokia cep telefonu tutuyor.

Kırmızı odada üzerinde beyaz saten benzeri çarşaflar ve öküz kanı renkte bir yatak örtüsü olan bir yatak var. Yatağın ayakucunda, üzerinde devasa kalçaları olan küçük bir taş kadın heykeliyle bir mumluk olan küçük tahta bir masa duruyordu.

Kadın adama küçük bir kırmızı mum veriyor. "İşte," diyor. "Yak."

"Ben mi?"

"Evet," diyor kadın. "Beni istiyorsan."

"Beni arabada emmene izin vermeliydim."

"Belki de," diyor kadın. "Beni istiyor musun?" Eli butlarından göğsüne kadar çıkıyor, bir sunu ifadesi, sanki yeni bir ürünü tanıtıyor.

Odanın köşesindeki lambanın üstündeki kırmızı ipek kumaşlar ışığı kırmızıya dönüştürüyorlar.

Adam aç gözlerle kadına bakıyor, sonra ondan mumu alıyor ve mumluğa sokuyor. "Ateşin var mı?"

Kadın ona bir paket kibrit veriyor. Adam bir kibrit koparıp fitili yakıyor: Fitil titreştikten sonra düzgün bir alevle yanınca sırf kalça ve göğüsten oluşan yanındaki yüz­süz heykele hayali bir hareket veriyor.

"Parayı heykelin altına koy."



"Elli papel."

"Evet," diyor kadın. "Şimdi gelip beni sev."

Adam kotunun düğmelerini çözüyor ve zeytin rengi tişörtünü çıkarıyor. Kadın kahverengi elleriyle adamın beyaz omuzlarına masaj yapıyor; sonra onu çevirip elleri, parmakları ve diliyle onunla sevişmeye başlıyor.

Kırmızı odadaki ışık adama loşlaşmış gibi geliyor. Tek ışık parlak bir alevle yanan mumdan geliyor.

"İsmin ne?" diye ona soruyor adam.

"Belkıs," diyor kadın, kafasını kaldırarak. "K'yle."

"Neyle?"

"Boş ver."

Adam şimdi soluk soluğa. "Bırak da seni sikeyim," diyor. "Seni sikkem lazım."

"Tamam, tatlım," diyor. "Onu yapacağız. Ama onu yaparken benim için bir şey yapacaksın."

"Hey," diyor adam hırçınca, "biliyorsun ki *sana paramı ödüyorum*."

Yumuşak bir hareketle adamın üzerine ata biner gibi oturup fısıldıyor, "Biliyorum, tatlım, bana paramı ödediğini biliyorum. Şu kendine bir bak, esas benim sana para vermem lazım, çok şanslıyım . . ."

Adam dudaklarını bükerek orospu tarzının onu etkilemediğini göstermeye çalışıyor, onu kandıramaz; o Tanrının cezası bir sokak fahişesiyle kendisi neredeyse bir *yapımcı* ve bütün bu son an kazıklarını biliyor ama kadın para istemiyor. Onun yerine diyor ki, "Tatlım, onu bana verirken, o büyük sert şeyi içime sokarken, bana *tapacak mısın?*"

"Ne yapacak mıyım?"

Kadın üzerinde ileri geri sallanıyor: Adam, penisinin kabarmış başını kadının vulvasının ıslak dudaklarına sürüyor.

"Bana tanrıça diyecek misin? Bana dua edecek misin? Vücudunla bana tapacak mısın?"

Adam gülümsüyor. Bütün istediği bu mu? Hepimizin gizli kalmış sapıklıkları vardır. "Tabii," diyor. Kadın elini bacaklarının arasına uzatıyor ve onu içine kaydırıyor.

"Bu iyi, değil mi, tanrıça?" diye soruyor, soluk soluğa.

"Tapın bana, tatlım," diyor Belkis, fahişe.

"Peki," diyor adam. "Göğüslerine, saçlarına ve amına tapıyorum. Butlarına, gözlerine ve kiraz kırmızısı dudaklarına tapıyorum..."

"Evet . . ." diye yumuşak bir sesle mırıldanıyor kadın, onun üstünde gidip gelirken.

"Hayat sütünün aktığı memelerinin uçlarına tapıyorum. Öpücüklerin baldan yapılmış ve dokunuşların ateş gibi kavuruyor, onlara tapıyorum." Artık kelimeleri daha ritmik geliyor, vücutların ileri geri, aşağı yukarı hareketleriyle uyum sağlayarak. "Sabahları bana şehvet ver. Akşamları beni rahatlat ve kutsa. Bırak karanlık yerlerde zarar görmeden dolaşayım, bırak yanına bir kez daha geyim, yanına uzanayım ve seninle tekrar sevişeyim. Sana içimdeki, zihnimdeki her şeyle bulunduğum her yerde ve rüyalarımnda tapıyorum ve ben . . ." nefes nefese duruyor, ". . . *ne yapıyorsun?* Bu çok *garip* bir şey. Çok *garip* . . ." ve adam kadının kalçalarının birleştiği yere bakıyor ama kadın işaret parmağıyla adamın çenesine dokunuyor ve geriye itiyor, böylece adam tekrar sadece onun yüzüne ve tavana bakıyor.

"Konuşmaya devam et, tatlım," diyor. "Durma. Hoşuna gitmiyor mu?"

"Daha önce hissettiğim her şeyden daha iyi," diyor ona, söylediğinde samimi. "Gözlerin gökyüzünde parıldayan, siktir, yıldızlar ve dudakların kumsalı yalayan yumuşak dalgalar. Ben onlara tapıyorum," şimdi kadının içinde daha derinlere giriyor. Adam sanki vücudunun altı kısmının tamamı şarj oluyormuşçasına elektriği hissediyor: kalkmış, kabarmış, mutluluk dolu.

"Bana hediyeni getir," diye mırıldanıyor adam, artık ne dediğini bilmeden, "tek gerçek hediyeni ve beni her zaman böyle . . . her zaman böyle . . . sana yakarıyorum . . . sana . . ."

Sonra haz doruk noktasından orgazma dönüşüyor, zihni boşluğa patlıyor, kafası ve bütün benliği, kadının içinde gittikçe daha derinlere girdikçe mükemmel bir boşluğa dönüşüyor . . .

Adam gözleri kapalı, kasılarak o anın keyfini çıkarıyor; sonra bir sendeleme hissediyor ve ona baş aşağı sallanıyormuş gibi ge-

liyor ama bu arada haz devam ediyor.

Gözlerini açıyor.

Akıl ve mantığına tekrar hükmedip, mükemmel bir sevişme sonrası berraklıkta, korkmadan, doğumu, mucizeleri, gördüklerinin bir tür hayal olup olmadığını düşünüyor.

Gördüğü şu:

Göğsüne kadar kadının içinde. Buna kuşku ve hayretler içinde bakarken, kadın ellerini onun omuzlarına koyup gövdesine tatlı bir baskı uyguluyor.

Adam kadının içine doğru kayıyor.

"Bunu bana nasıl yapıyorsun?" diye soruyor adam ya da sorduğunu düşünüyor, belki de bütün bunlar sadece kafasının içinde.

"Onu sen yapıyorsun, tatlım," diye fısıldıyor kadın. Adam kadının vulvasının dudaklarını göğsünde ve sırtında hissediyor, onu sıkıyorlar ve kaplıyorlar. Adam birisi onları izlese bu durumun nasıl gözükeceğini merak ediyor. Niçin korkmadığını merak ediyor. Ve sonra anlıyor.

"Sana vücudumla tapıyorum," diye fısıldıyor, kadın onu içine iterken. Parlak ve kaygan dudakları yüzüne sürünüyor ve sonra adamın gözleri karanlığa dalıyor.

Kadın dev bir kedi gibi yataкта geriniyor ve sonra esniyor: "Evet," diyor, "Tapıyorsun."

Nokia telefon, Neşeye Övgü'nün yüksek perdeden elektronik yorumunu çalıyor. Kadın telefonu alıyor, düğmeye basıyor ve kulagina koyuyor.

Karnı düz, vajinasının dudakları küçük ve kapanmış. Alnında ve üst dudağında ter parıltıları var.

"Evet?" diyor. Ve sonra diyor ki, "Hayır, tatlım, burada değil. O öldü."

Kadın karanlık kırmızı odada cup diye yatağa atlamadan önce telefonu kapatıyor, sonra bir kez daha geriniyor ve gözlerini kapatıp uykuya dalıyor.

*Onu Mezarlığa götürdüler  
Büyük eski bir Cadillac'la  
Onu mezarlığa götürdüler  
Ama onu geri getirmedi.*  
- Eski bir şarkı

"Samimi bir şekilde davrandım," dedi Bay Çarşamba, Jack'ın Tim-  
sah Barı'nda ellerini yıkarken, "yemeğimi senin masana getirme-  
lerini söyleyerek. Unutma ki konuşacak çok şeyimiz var."

"Sanmıyorum," dedi Gölge. Ellerini kağıt havluya kuruladı, bu-  
ruşturup çöp sepetine attı.

"Bir işe ihtiyacın var," dedi Çarşamba. "İnsanlar eski üçkağıtçı-  
ları işe almazlar. Siz insanları rahatsız edersiniz."

"Beni bekleyen bir işim var. İyi bir iş."

"Bu Adale Çiftliği'ndeki iş olabilir mi?"

"Belki," dedi Gölge.

"Hayır. Yok. Robbie Burton öldü. O olmadan Adale Çiftliği de  
ölü."

"Sen bir yalancısın."

"Tabii ki. Hem de iyisinden. Hayatında rastlayacağın en iyisi.  
Ama kokarım bu konuda yalan söylemiyorum." Cebine uzandı,  
katlanmış bir gazete çıkardı ve onu Gölge'ye verdi. "Sayfa yedi,"  
dedi. "Hadi bara gidelim. Onu masada okuyabilirsin."

Gölge, bara açılan kapıyı itti. Hava dumandan mavileşmişti ve  
Dixie Cups jukeboxda 'Iko Iko'yu söylüyordu. Gölge, bu eski ço-  
cuk şarkısını tanıyınca hafifçe gülümsedi.

Barmen köşedeki bir masayı gösterdi. Masanın bir kenarında

bir tabak chiliyle bir hamburger, karşısında da az pişmiş bir biftikle bir tabak kızarmış patates vardı.

*Kralıma bak, baştan aşağı kırmızılar giymiş,  
Iko Iko(\*) bütün gün,  
Beş dolarına iddiaya girerim seni gebertecek.  
Jackamo-feena nay\*\**

Gölge masadaki yerine oturdu. Gazeteyi bıraktı. "Bu benim özgür bir adam olarak ilk yemeğim. Senin yedinci sayfanı yemeğimi yedikten sonra okuyacağım."

Gölge hamburgerini yedi. Hapishane hamburgerlerinden daha iyiydi. Chili de iyiydi ama birkaç kaşıktan sonra eyaletteki en iyisi olmadığına karar verdi. Laura harika chili yapardı. Yağsız et, koyu barbunya fasulyeler, küçük kesilmiş havuçlar, bir şişe kadar dark bira ve yeni dilimlenmiş acı biber kullanırdı. Önce chiliyi biraz pişirir, sonra kırmızı şarap, limon suyu ve bir çimdik taze dereotu ekler, en sonuna da ölçüp acı toz biberlerini dökerdi. Gölge bir çok kez Laura'ya ona nasıl yaptığını göstertmeye çalışmıştı: Yaptığı her şeyi izlemişti; soğanları dilimlemekten, onları tencerenin dibindeki zeytinyağına atışına kadar. Hatta tarifi, tek tek malzemeleriyle yazmıştı. O şehir dışında olduğu bir gün Laura'nın chilisini kendisi yapmıştı. Tadı idare ederdi - kesinlikle yenebilirdi ama Laura'nın chilisini değildi.

Yedinci sayfadaki yazı, Gölge'nin karısının ölümüyle ilgili okuduğu ilk bilgiydi. Laura Moon, haberde 27 yaşında olduğu yazıyordu ve Robbie Burton, 39, eyaletlerarası yolda, Robbie'nin arabasındayken, aniden direksiyonu bir otuz iki tekerleklinin önüne kırdılar. TIR, Robbie'nin arabasına hafifçe sürtündü ve onu döndürerek yolun kenarına yolladı.

Kurtarma ekibi Robbie ve Laura'yı enkazdan çıkardı. Hastaneye geldiklerinde ikisi de ölüydü.

---

\* Iko iko New Orleans civarında yaşayan Kızılderililerin savaş ezgisi. (ç.n.)

\*\* Jackamo-feena nay, yine New Orleans civarında sokak ağzıyla kabaca kıcımlı öp demek. (ç.n.)

Gölge gazeteyi bir kez daha katladı ve masanın karşısında, mutfak ateşiyle hiç tanışmamış olabilecek kadar mavi ve kanlı bifeğini tıka basa yiyen Çarşamba'ya uzattı.

"İşte. Al," dedi Gölge.

Robbie arabayı sürüyordu. Sarhoş olmalı; ama gazete bu konuda hiçbir şey söylemiyordu. Gölge kendini, Robbie'nin araba kullanamayacak kadar sarhoş olduğunu fark eden Laura'nın yüzünün aldığı şekli hayal eder buldu. Senaryo, Gölge'nin kafasında belirdi ve onu durdurabilmek için yapabileceği hiçbir şey yoktu: Laura Robbie'ye bağırıyordu - yolun kenarına çekmesi için bağırıyordu; sonra arabanın tak diye TIR'a çarpışı ve direksiyonun şiddetle dönüşü . . .

. . . yolun kenarındaki araba, kırılan camlar farların ışığında elmas ve buzlar gibi parıltıyor, kanlar yanlarındaki yolda yakuttan göletler oluşturuyor. İki ceset ya enkazdan çıkarılıyorlar ya da yolun kenarına düzgünce yatırılıyorlardı.

"Evet?" diye sordu Bay Çarşamba. Bifeğini bitirmişti, onu açlıktan ölen biri gibi hırsla yalayıp yutmuştu. Şimdi çatalını kızarmış, patateslere saplayarak onları hatur hutur yiyordu.

"Haklısın," dedi Gölge. "Bir işim yok."

Gölge, cebinden bir çeyrek dolar çıkardı, yazı üstteydi. Parayı, parmağının tersiyle bir fiske atarak havaya fırlattı ve bu arada sanki dönüyormuş gibi titremesini sağladı. Yakalayıp öbür elinin arkasına yapıştırdı.

"Söyle," dedi.

"Niçin?" diye sordu Çarşamba.

"Benden daha kötü şanslı olan birisi için çalışmam, söyle."

"Tura," dedi Bay Çarşamba.

"Üzgünüm," dedi Gölge, çeyreğe bakmaya bile tenezzül etmeden. "Turaydı. Hile yaptım."

"En kolay, hileli oyunlar yenilir," dedi Çarşamba, köşeli parmaklarında birini Gölge'ye sallayarak. "Ona bir kez daha bak."

Gölge bir göz attı. Yukarıda tura vardı.

"Atarken beceriksizlik yapmış olmalıyım," dedi şaşkınca.

"Sen kendi kendine kötülük yapıyorsun," dedi Çarşamba ve sırtıttı. "Ben çok, çok şanslı bir adamım." Sonra kafasını kaldırdı.

"Şey, ben asla kaybetmem. Deli Sweeney. Bizimle bir içki içer misin?"

"Gerçekten mi, Southern Comfort ve Kola," dedi Gölge'nin arkasında bir ses.

"Gidip barmene söyleyeceğim," dedi Çarşamba. Ayağa kalktı ve bara doğru yürümeye başladı.

"Benim ne içeceğimi sormayacak mısın?" diye seslendi Gölge.

"Senin ne içeceğini biliyorum zaten," dedi Çarşamba ve sonra barın yanındaydı. Patsy Cline, jukeboxda yine ' Gece Yarısından Sonra Yürüyüş'ü söylemeye başladı.

Souther Comfort ve Kola, Gölge'nin yanına oturdu. Kısa bir kızıl sakalı vardı. Üzerinde parlak armalar olan bir kot mont ve onun altında lekeli bir beyaz tişört giyiyordu. Tişörtün üstünde

*EĞER ONU YİYEMİYORSAN, YA İÇ, YA DUMANINI ÇEK YA DA  
BURNUNA ÇEK . . .  
SONRA S\*İR ET!*

Yazıyordu.

Üzerinde şöyle yazan bir beysbol kepi takıyordu:

*TEK SEVDİĞİM KADIN BİR BAŞKASININ  
KARISIYDI . . . ANNEM!*

Adam, kirli bir tırnakla bir paket Lucky Strikes açtı, bir sigara çıkarıp bir tane kendine aldı, bir tane de Gölge'ye uzattı. Gölge farkında olmadan bir tane alacaktı - sigara içmiyordu ama sigara iyi bir takas maddesiydi - artık içeride olmadığını fark edince kafasını olumsuzca salladı.

"Demek adamımız için çalışıyorsun?" diye sordu sakallı adam. Ayık değildi ama henüz sarhoş da değildi.

"Öyle görünüyor," dedi Gölge. "Ne iş yapıyorsun?"

Sakallı adam sigarasını yaktı. "Ben bir leprechaunum," dedi, bir sırıtsla.

Gölge gülümsemedi. "Gerçekten mi?" dedi. "O zaman Guinness içmen gerekmiyor mu?"

"Basma kalıplar. Farklı düşünmesini öğrenmen lazım," dedi sakallı adam. "İrlanda'da Guinness'den çok daha önemli şeyler var."

"İrlanda aksanın yok."

"Sittin senedir buradayım."

"O zaman aslında İrlandalısın?"

"Sana söyledim. Ben bir leprechaunum. Biz amına koduğumuz Moskova'sından gelmiyoruz."

"Sanırım öyledir."

Çarşamba masaya döndü, üç içkiyi pençeye benzeyen ellerinde rahatça tutuyordu. "Southern Comfort ve Kola senin için, Deli Sweeney, adamım, ve benim için Jack Daniel's. Ve *bu* senin için Gölge."

"O ne?"

"Tadına bak."

İçki, sarımsı kahverengi altın rengiydi. Gölge bir yudum aldı, dilinde ekşi tatlı karışımı tuhaf bir tat algıladı. Geri planda alkolün tadını ve acayip bir tat çeşnisini alabiliyordu. Bu ona biraz, çürümüş meyve, ekmek, şeker ve suyla çöp torbasında mayalanan hapishane anzorotunu hatırlattı ama bu daha tatlı ve çok daha tuhaftı.

"Tamam," dedi Gölge. "Tadına baktım. Nedir?"

"Mead," dedi Çarşamba. "Bal şarabı. Kahramanların içkisi. Tanrıların içkisi."

Gölge, deneme niteliğinde bir yudum daha aldı. Evet, balın tadını alabildiğine karar verdi. Bu tatlarından biriydi. "Sanki turşu suyu gibi bir tadı var," dedi. "Tatlı turşu suyu şarabı."

"Sarhoş bir şeker hastasının sidiği gibi tadı var," diye ona kattı Çarşamba. "Ondan nefret ederim."

"O zaman niçin bana getirdin?" dedi mantıklıca sordu Gölge.

Çarşamba, birbirine uymayan gözlerle Gölge'ye baktı. Gölge birinin cam olduğuna karar verdi ama hangisi olduğuna karar veremedi. "İçmen için mead getirdim; çünkü gelenek öyle. Ve şu anda bulabildiğimiz bütün geleneklere ihtiyacımız var. Anlaşmamızı mühürlüyor."

"Bir anlaşma yapmadık."

"Tabii ki yaptık. Artık benim için çalışıyorsun. Beni koruyor-



sun. Beni bir yerden diğetine götürüyorsun. Getir götür işlerini görüyorsun. Acil durumlarda, canı yanması gereken adamların canını yakıyorsun. Olası olmayan ölümümde başucumda nöbetimi tutacaksın. Bunun karşılığında, ihtiyaçlarının uygun bir şekilde karşılanmasını kesinlikle sağlayacağım."

"Seni üç kağıda getiriyor," dedi Deli Sweeney, kısa kızıl sakallını okşayarak. "O bir üç kağıttır."

"Tam üzerine bastı, ben bir üçkağıtçıyım," dedi Çarşamba. "İşte bu yüzden çıkarlarımı kollayacak birine ihtiyacım var."

Jukeboxdaki şarkı bitti ve bir an için bar sessizleşti, bütün sohbetler cansızlaştı.

"Bir zamanlar birisi bana, bir an için herkesin sustuğu anlar olduğunu söylemişti, yalnızca her saatin yirmi geçe ve yirmi kalesinde . . ." dedi Gölge.

Sweeney, barın üstündeki, doldurma bir timsah kafasının kocaman ve kayıtsız ağzında duran saati gösterdi. Saat 11:20 idi.

"İşte," dedi Gölge. "Niçin olduğunu biliyorsam lanet olsun."

"Ben niçin olduğunu biliyorum," dedi Çarşamba. "Meadini iç."

Gölge, meadin geri kalanını bir dikişte içti. "Buzla daha iyi olabilir."

"Öyle ya da böyle," dedi Çarşamba. "Berbat bir şeydir."

"Öyledir," diye ona katıldı Deli Sweeney. "Bana biraz izin verir misiniz, baylar, acil bir şekilde uzun uzun işeme ihtiyacım var." Ayağa kalktı ve uzaklaştı. İnanılmaz derecede uzun boylu bir adamdı. En az iki on olduğuna karar verdi, Gölge.

Garson bir kız masanın örtüsünü temizledi ve boş tabakları aldı. Çarşamba, herkes için aynısından getirmesini söyledi ama bu kez Gölge'nin meadi buzluysa.

"Her neyse," dedi Çarşamba, "işte sana bundan dolayı ihtiyacım var."

"Ne istediğimi bilmek ister misin?" diye sordu Gölge.

"Hiçbir şey beni daha fazla mutlu edemez."

Garson kız içkiyi getirdi. Gölge, buzlu meadinden bir yudum aldı. Buz işe yaramamıştı - yaptığı tek şey ekşiliğini keskinleştirmek ve meadi içtikten sonra ağızda kalan tadı sürdürmektir. Bununla beraber, Gölge kendini, özellikle alkolü bir tadı yok diye

avuttu. Sarhoş olmaya hazır değildi. Henüz."

Derin bir nefes aldı.

"Tamam," dedi Gölge. "Son üç yıldır olası en iyi hayattan çok uzak olan yaşantım bir süre önce aniden, farklı bir dönüş yaptı. Şimdi yapmam gereken birkaç şey var. Laura'nın cenazesine gitmek istiyorum. Hoşçakal demek istiyorum. Onun işlerini tasfiye edeceğim. Hâlâ bana ihtiyacın varsa haftada beş yüz dolarla başlamak istiyorum." Rakamı gözünden vurmuştu. Çarşamba'nın gözlerinden hiçbir şey okunmadı. "Eğer beraber çalışmaktan memnun olursak altı ay sonra haftada bin dolara çıkarırsın."

Durakladı. Bu, yıllardır yaptığı en uzun konuşmaydı. "İnsanların canının yanmasına ihtiyacın olabilir diyorsun. Tamam, eğer senin canını yakmaya çalışırlarsa onların canını yakacağım. Ama eğlence ve para kazanmak için insanların canını yakmam. Hapishaneye geri dönmeyeceğim. Bir kere yeter."

"Gitmen gerekmecek," dedi Çarşamba.

"Evet," dedi Gölge. "Gitmeyeceğim." Meadinin kalanını bitirdi. Birden kafasının gerisinde bir yerde dilinin çözülmesini nedeninin mead olup olmadığını merak etti. Ama kelimeler içinden, yazın patlayan bir yangın musluğunun fışkıran sular gibi fışkırıyordu ve denese de onları durduramadı. "Senden hoşlanmıyorum, Bay Çarşamba ya da gerçek ismin her ne ise. Biz dost değiliz. Bana gözükmenden o uçaktan nasıl çıktığını ya da beni buraya kadar nasıl takip ettiğini bilmiyorum. Ama tam şu anda güdük bir noktadayım. İşimiz bittiğinde gitmiş olacağım. Ve eğer benim canımı sıkarsan yine gideceğim. O zamana kadar senin için çalışacağım."

"Çok iyi," dedi Çarşamba. "O zaman bir anlaşma yaptık. Ve onayladık."

"Ne cehennemse," dedi Gölge. Salonun karşısında, Deli Sweeney jukebox'a çeyrekler dolduruyordu. Çarşamba eline tükürüp uzattı. Gölge omuz silkti. Kendi avucunun içine tükürdü. Tokalaşırlar. Çarşamba sıkmaya başladı. Gölge sıkarak karşılık verdi. Birkaç saniye sonra eli acımaya başladı. Çarşamba tokalaşmayı sıkıca tutmaya bir süre daha devam etti ve sonra bıraktı.

"İyi," dedi. "İyi. Çok iyi. Şimdi, anlaşmamızı mühürlemek için son bir duble kötü, boktan, iğrenç mead ve sonra işimiz bitti."

"Benim için Southern Comfort-Kola," dedi, yalpalayarak jukebox'tan gelen Sweeney.

Jukebox, Velvet Underground'ın 'Güneşi Kim Sever'ini çalma-ya başladı. Gölge bu şarkının bir jukebox'ta bulunmasının tuhaf olduğunu düşündü. Hiç olası görünmüyordu. Ama sonrasında bütün gece artan olanaksızlıklarla dolmaya başladı.

Gölge, yazı tura için kullandığı çeyreği masadan aldı. Kenarı yeni tırtıllanmış paranın parmaklarındaki hissinin keyfini çıkarak, onu sağ elinin işaret ve başparmağı arasından ortaya çıkardı. Parmağıyla hafifçe avuç içinde tutarken yumuşak bir hareketle sağ elinden almış gibi yaptı. Sol elini hayali paranın üstüne kapadı. Sonra ikinci bir çeyreği sağ elinde parmaklarının arasına aldı. Çeyreği sol eline düşürürmüş gibi yaparken avuç içinde sakladığı çeyrek doları sağ eline düşürdü ve orada tuttuğu çeyreğe çarpırdı. Tık sesi iki paranın da sol elde olduğunu doğruluyordu ama bu arada paralar sağ elde güvenlice duruyorlardı.

"Para oyunu değil mi?" diye sordu Sweeney, çenesi kalkıyor, pis sakalı dikiliyordu. "Eğer iş para oyunu yapmaksa o zaman bunu izle."

Masadan boş bir bardak aldı. Sonra uzanıp havadan parlayan, büyük bir altın para aldı. Onu bardağa attı. Havadan bir altın para daha aldı ve ilkinе çarptığı bardağın dibine attı. Duvardaki mumun alevinden bir para, sakalından başka bir tane, Gölge'nin boş sol elinden bir üçüncü aldı ve hepsini birer birer bardağa attı. Sonra parmaklarını bardağın üzerinde oynattı ve hızla üfledi. Birkaç altın para daha elinden bardağa döküldü. Yapış yapış paralarla dolu bardağı montunun cebine döktü ve sonra boş olduğunu açıkça belli etmek için cebine vurdu.

"İşte," dedi. "*Al sana* bir para oyunu."

Onu dikkatlice izleyen Gölge kafasını bir yana yatırdı. "Nasıl yaptığını bilmem lazım."

"Gösteriş ve stille yaptım," dedi Sweeney, büyük bir gizi açıklarmış gibi bir havada. "İşte öyle yaptım." Sessizce güldü. Topuklarının üstünde sallanıyor, aralık dişleri gözüküyordu.

"Evet," dedi Gölge. "Öyle yaptın. Bunu bana öğretmelisin. Okuduğum, Cimri'nin Rüyası'nı yapma metotlarının hepsinde pa-

raları bardağı tuttuğun elde saklıyorsın ve parayı sağ elinle çıkarıp kaybederken bardaklı elindeki paraları bardağın içine düşürürsün."

"Bu bana çok fazla işmiş gibi geldi," dedi Deli Sweeney. "Onları öylesine havadan almak çok daha kolay."

Çarşamba dedi ki, "Senin için mead, Gölge. Ben Bey Jack Daniel'den ayrılmayacağım ve otlakçı İrlandalı için . . . ?"

"Bir şişe bira, dark bir şey tercih edilir," dedi Sweeney. "Otlakçı, değil mi?" İçkisinde ne kaldıysa aldı ve tokuşturmak için Çarşamba'ya uzattı. "Fırtınalar üzerimizden geçsin ve biz zarar görmeden turp gibi kalalım," dedi ve kadehini kaldırdı.

"İyi bir temenni," dedi Çarşamba. "Ama öyle olmayacak."

Gölge'nin önüne bir mead daha kondu.

"Bunu içmem gerekiyor mu?"

"Korkanm ki gerekiyor. Bu anlaşmamızı mühürlüyor. Sihir üçüncüde, hı?"

"Siktir," dedi Gölge. Meadi iki seferde içti. Bal turşusu tadı ağzına yayıldı.

"İşte," dedi Çarşamba. "Artık benim adamımsın."

"Evet," dedi Sweeney. "Oyunun nasıl yapıldığını bilmek istiyor musun?"

"Evet, dedi Gölge. "Onları nereye koyuyorsun, elbisenin koluna mı?"

"Onlar asla elbise kolumda değildiler," dedi Sweeney. Kendi zekâsının keyfinden patlamaya hazırlanan sınık gibi, sakallı bir volkanmışçasına sallanıp zıplayarak kahkahalarla güldü. "Bu dünyanın en basit oyunudur. Onun için seninle dövüşeceğim."

Gölge olumsuzca başını salladı. "Ben almayayım."

"Bak işte *bu* güzel," dedi etrafındaki herkese Sweeney. "Yaşlı Çarşamba kendine bir goril bulmuş; ama adam yumruğunu kaldıramayacak kadar korkak çıktı."

"Seninle dövüşmeyeceğim," diye ona katılmadı Gölge.

Sweeney sallandı ve terledi. Beysbol şapkasının siperliğiyle oynadı. Sonra havadan bir tane para aldı ve masanın üzerine koydu. "Eğer merak ediyorsan, gerçek altın," dedi Sweeney. "Kazan ya da kaybet, ki kaybedeceksin - eğer benimle dövüşürsen senin."

Senin gibi koca bir adamın sikilmiş bir korkak olacağını kim düşünebilirdi ki?"

"Sana seninle dövüşmeyeceğini söyledi ya," dedi Çarşamba. "Git, Deli Sweeney. Biranı al ve bizi rahat bırak."

Sweeney Çarşamba'ya bir adım yaklaştı. "Sen bana otlakçı dedin, değil mi, seni lanetlenmiş yaşlı yaratık? Seni kanı donuk, kalpsiz, yaşlı tahta askısı." Yüzü kızgınlıktan koyu kırmızıya dönüyordu.

Çarşamba, barışsever bir şekilde, avuçları yukarıda, ellerini kaldırdı. "Salaklaşma, Sweeney. Kelimelerine dikkat et."

Sweeney ona bir bakış attı. Sonra çok sarhoş birinin ciddiye-tinde dedi ki, "Sen yanına bir korkak almışsın. Eğer senin canını yakarsam ne yapacak dersin?"

Çarşamba Gölge'ye döndü. "Bu herif yetti artık," dedi. "Bu işi hallet."

Gölge ayağa kalktı ve kafasını kaldırıp Deli Sweeney'nin yüzüne baktı: Adam ne kadar uzun boylu?, diye merak etti. "Canımızı sıkıyorsun," dedi. "Sarhoşsun. Şimdi gitsen iyi olur sanırım."

Sweeney'in yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. "İşte başladık," dedi. Koca yumruğunu Gölge'ye savurdu. Gölge geri çekildi: Sweeney'in yumruğu sağ gözünün altına patladı. Gölge yıldızları gördü ve canı acıdı.

Ve böylece dövüş başladı.

Sweeney, kavganın coşkusu dışında, stilsiz, bilmeden dövüşüyordu: Yaklaştıklarında dev gibi, kocaman yumrukları sık sık ıskaladı.

Gölge savunma yaparak, dikkatlice dövüştü; Sweeney'in darbelerini ya engelliyor ya da onlardan kaçıyordu. Etraflarındaki seyircilerin tamamen farkındaydı. İtiraz homurtuları arasında masalar yollarından çekilip ağız dalaşı yapan adamlara yer açıldı. Gölge, Çarşamba'nın gözlerinin ve komik olmayan sırtışının hep üzerinde olduğunu farkındaydı. Bunun bir sınav olduğu belliydi ama ne tür bir sınavdı?

Hapishanede, Gölge iki tür kavga olduğunu öğrenmişti: Elinizden geldiği kadar gösterişli ve etkileyici yaptığınız, *bana bulaşma* kavgaları ve çabuk, sert, kötü, her zaman saniyeler içinde biten

*gerçek*, özel kavgalar.

"Hey, Sweeney," dedi Gölge, nefes nefese, "Niçin dövüşüyörüz?"

"Keyif için," dedi Sweeney, şimdi ayıktı ya da en azından gözüken bir sarhoşluğu yoktu. "Onun saf, kutsal olmayan, sikilmiş hazzı için. Damarlarındaki, ilkbaharda canlanana benzer neşeyi hissedemiyor musun?" Dudağı kanıyordu. Gölge'nin de yumruğu.

"Peki parayı nasıl çıkardın?" diye sordu Gölge. Geriye sallandı ve dönüp yüzüne gelen bir yumruğu omuzla karşıladı.

"İlk konuştuğumuzda sana nasıl yaptığımı söyledimdi," diye homurdandı Sweeney. "Ama hiç kimse, dinlemeyen biri kadar - ah! İyi Vurdun! - kör olamaz."

Gölge, Sweeney'i itip onu masanın üstüne yıktı; boş bardaklar ve kül tablaları yere düşüp parçalandı. Orada, Gölge onun işini bitirebilirdi.

Gölge bakınca Çarşamba başıyla onayladı. Gölge, Deli Sweeney'e baktı. "Bitti mi?" diye sordu. Deli Sweeney tereddüt etti, sonra başıyla onayladı. Gölge onu bıraktı ve birkaç adım geri attı. Sweeney nefes nefese soluyarak doğrulup ayağa kalktı.

"Daha çok beklersin!" diye bağırdı "Ben söyleyene kadar bitmeyecek!" sonra sırtıttı ve Gölge'ye bir yumruk atarak ileri fırladı. Düşmüş bir buz kalıbına bastı ve ayağı altından kayarken sırtışı ağzı açık bir dehşete dönüştü. Sırtüstü yere düştü. Kafasının arkası barın zeminine tam bir gümbürtüyle çarptı.

Gölge dizini Deli Sweeney'in göğsüne dayadı. "Bak bir daha soruyorum, kavgamız bitti mi?" dedi.

"Öyle olsa iyi olacak," dedi Deli Sweeney, kafasını yerden kaldırarak, "çünkü bende artık kavganın keyfi kalmadı, aynı sıcak bir günde yüzme havuzundaki küçük bir çocuğun sidiği gibi." Ve ağzındaki kanı tükürdü. Gözlerini kapadı ve boğuk, görkemli bir horultuyla uyumaya başladı.

Birisi Gölge'nin sırtına dostça vurdu. Çarşamba eline bir şişe bira tutuşturdu.

Tadı meadden daha iyiydi.

Gölge, dört kapılı büyük bir arabanın arka koltuğuna kalkıp ge-

rindi. Sabah güneşi göz kamaştırıyor ve başı acıyordu. Gözlerini ovuşturarak beceriksizce doğruldu.

Arabayı Çarşamba kullanıyordu. Kullanırken de ahenksizce bir şarkı mırıldanıyordu. Bardaklıkta bir kağıt bardakta kahvesi vardı. Eyaletlerarası otobanda gidiyorlardı. Şoförün yanındaki koltuk boştu.

"Bu güzel sabahta kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu Çarşamba, geriye dönmeden.

"Arabama ne oldu?" diye sordu Gölge. "Kiralıktı."

"Deli Sweeney senin için geri götürdü. Bu dün akşam yaptığınız pazarlığın bir parçasıydı. Dövüşten sonra."

Önceki gecenin konuşmaları Gölge'nin kafasının içini itip kakarak rahatsız etmeye başladı. "O kahveden başka var mı?"

İriyarı adam, yolcu koltuğunun altına uzandı ve arkaya açılmış bir şişe su uzattı. "Al. Vücudun su kaybetmiş olmalı. Bu şu an için kahveden çok daha faydalı olacak. Bir sonraki benzin istasyonunda durup sana kahvaltı alacağız. Zaten temizlenmen de lazım. Bir keçinin çekerek eve getirdiği bir şey gibi görünüyorsun."

"Hayır kedinin getirdiği," dedi Gölge.

"Keçi, " dedi Çarşamba. "Kocaman dişli, çok pis kokan bir keçi."

Gölge, şişenin kapağını açtı ve içti. Montunun cebinde ağır ağırca tıngırdadı. Elini cebine soktu ve yarım dolar büyüklüğünden bir para çıkardı. Ağırdu ve rengi koyu sarıydı.

Benzin istasyonunda, Gölge, içinde bir jilet, küçük bir tıraş kremi, bir tarak, kullanıp atılacak bir diş fırçası ve minnacık bir diş macunu olan bir temizlik seti aldı. Sonra erkekler tuvaletine gitti ve aynada kendine baktı.

Bir gözünün altına bir çürük vardı - denercesine parmağıyla yokladığında çok acıdığını fark etti - ve alt dudağı şişmişti.

Gölge, yüzünü lokantanın sıvı sabunuyla yıkadı, sonra sabunladı ve tıraş oldu. Dişlerini fırçaladı. Saçlarını ıslatıp geriye taradı. Ama hâlâ serseri gibi görünüyordu.

Laura onu görse ne diyeceğini merak etti, sonra Laura'nın bir daha hiçbir şey söyleyemeyeceğini hatırladı ve aynada yüzünün titrediğini gördü ama sadece bir an için.

Dışarı çıktı.

"Bok gibi görünüyorum," dedi Gölge.

"Tabii ki öyle görünüyorsun," diye ona katıldı Çarşamba.

Çarşamba, kasaya karışık bir abur cubur yiyecek paketi götürdü. Onu ve benzin parasını ödedi; kasanın arkasındaki çiklet çiğneyen genç bayanı kızdırmak için kredi kartıyla mı, yoksa peşin mi ödeyeceği konusunda fikrini iki defa değiştirerek. Gölge, Çarşamba'yı artan bir kafa karışıklığı ile habire özür dilerken izledi. Adam birden çok yaşlıymış gibi göründü. Kız nakitleri ona geri verdi ve satın aldıklarını karta geçti, sonra kartın makbuzunu verip nakitlerini aldı, sonra nakitleri geri verip başka bir kart aldı. Çarşamba neredeyse ağlamak üzereydi, modern dünyanın açgözlü plastik kartları karşısında aciz bir yaşlı adam.

Sıcak benzin istasyonundan dışarı çıktılar. Nefesleri havada buğu çıkarıyordu.

Yeniden yola çıktılar: İki yanlarından kahverengileşen çayırılar geçiyordu. Ağaçlar yapraksız ve ölüydü. İki siyah kuş bir telgraf telinin üstünden onlara dik dik baktı.

"Hey, Çarşamba."

"Ne var?"

"Orada gördüğüm kadarıyla benzin parasını ödemedin."

"Ya?"

"Gördüğüm kadarıyla, sonunda senin benzin istasyonuna şeref vermenden dolayı sana para ödedi. Buna şimdiye kadar uyanmış mıdır, ne dersin?"

"Asla uyanmayacak."

"Peki sen nesen? İkinci sınıf bir dolandırıcı mı?"

Çarşamba başıyla onayladı. "Evet," dedi. "Sanırım öyleyim. Diğer şeylerin yanında."

Bir kamyonu geçmek için sol şeride geçti. Gökyüzü tatsız ve üniforma grisi bir renkteydi.

"Kar yağacak," dedi Gölge.

"Evet."

"Sweeney. Altın parayla yaptığı oyunu nasıl yaptığını bana gerçekten gösterdi mi?"

"Ah, evet."



"Hatırlayamıyorum."

"Aklına gelecektir. Uzun bir geceydi."

Birkaç kar tanesi sileceğe çarpıp, anında eridi.

"Karının cesedi şu anda Wendell Cenaze Evi'nde gösterimde," dedi Çarşamba. "Öğle yemeğinden sonra mezarlıktaki defin için onu oradan alacaklar."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Sen tuvaletteyken önden aradım. Wendell Cenaze Evi'nin nerede olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Gölge başıyla onayladı. Kar taneleri önlerinde fırıl fırıl dönüp durdu.

"Burası bizim çıkışımız," dedi Gölge. Araba eyaletlerarası yoldan çıktı ve Eagle Point'in kuzeyindeki motel grubunu geçti.

Üç yıl geçmişti. Evet. Park lambaları, tanımadık dükkân sayısı artmıştı. Adale Çiftliği'ni geçerlerken Gölge, Çarşamba'dan yavaşlamasını istedi. MATEMDEN DOLAYI SINIRSIZ KAPALI, diyordu kapıdaki elle yazılmış kağıtta.

Ana Cadde'nin solunda. Yeni bir dövmeciyi, Askerlik Bürosu'nu, sonra Burger King'i, tanıdık, hiç değişmemiş Olsen'in Eczanesini geçtiler. En sonda, sarı tuğla öncephesiyle Wendell Cenaze Evi. Ön camdaki neon tabelada "Defin Evi" yazıyordu. Tabelanın altındaki vitrinde oyulmamış ve isim yazılmamış boş mezar taşları vardı.

Çarşamba arabayı parka çekti.

"İçeri gelmemi ister misin?" diye sordu.

"Hem de hiç istemiyorum."

"İyi." Dişlerini göstererek komik olmayan ifadesiyle sırtıttı. "Sen hoşçakallarını söylerken yapacak işlerim var. Motel Amerika'da bizim için odalar tutacağım. İşin bittiğinde benimle orada buluş.

Gölge arabadan indi ve onun uzaklaşmasını izledi. Sonra içeri girdi. Loş aydınlatılmış koridor çiçek ve mobilya cilasıyla, çok hafif formaldehit kokuyordu. Diğer uçta Defin Odası vardı.

Gölge, altın parayı avucunun içinde, arkadan öne önden arkaya tekrar tekrar oynatıp Yutma yaptığını fark etti. Elindeki paranın ağırlığı onu rahatlatıyordu.

Karısının ismi koridorun diğer ucundaki kapının yanındaki bir

kağıtta yazılıydı. Defin Odası'na girdi. Gölge, odanın içindekilerin çoğunu tanıyordu: Laura'nın iş arkadaşları ve arkadaşlarından birkaçı.

Hepsi onu tanıdı. Bunu onların yüzünden okuyabiliyordu. Ama ne gülümseme ne de merhabalar vardı.

Odanın diğer ucunda küçük bir kaide ile onun üzerinde çeşitli çiçeklerle süslenmiş krem rengi bir tabut vardı: kırmızı, sarı, beyaz ve koyu, kan rengi mor çiçekler. İleri bir adım attı. Durduğu yerden Laura'nın vücudunu görebiliyordu. İleri gitmek istemedi; uzaklaşmaya cesaret edemedi.

Koyu renk takım elbiseli bir adam - Gölge onun cenaze evi için çalıştığını tahmin etti - dedi ki, "Bayım? Taziye ve hatıra defterini imzalamak ister misiniz?" ve ona küçük bir kürsünün üstünde açık duran deri kaplı defteri gösterdi.

GÖLGE diye ismini ve tarihi kendi titiz el yazısıyla yazdı, sonra yavaşça yanına (KÖPEK YAVRUSU) diye ekledi. Odanın diğer ucunda insanların, tabutun ve krem rengi tabutun içinde artık Laura olmayan şeyin olduğu yere doğru gitmeyi erteledi.

Baştan aşağı siyahlar giymiş ufak tefek bir kadın kapıdan içeri girdi ve tereddüt etti. Onu iyi tanıyan Gölge *dulların matem el-bisesi* diye düşündü: Audrey Burton, Robbie'nin karısı.

Audrey, elinde alt kısmı gümüşü bir folyayla sarılmış menekşe filizleri tutuyordu. Bu bir çocuğun Haziran'da yapacağı bir şey diye düşündü Gölge. Ama menekşe mevsiminde değillerdi.

Audrey odayı geçip Laura'nın tabutuna geldi. Gölge onu takip etti.

Laura gözleri kapalı yatıyordu. Kolları göğsünde kavuşturulmuştu. Gölge'nin tanımadığı sade bir mavi takım giyiyordu. Uzun kahverengi saçları gözlerini örtmüyordu. Bu onun Laura'sıydı ve değildi: Yatışının doğal olmadığını fark etti. Laura her zaman kıpır kıpır uyurdu.

Audrey yaz menekşe filizlerini Laura'nın göğsüne yerleştirdi. Sonra kısa bir süre ağzını oynattı ve sıkıca Laura'nın ölü yüzüne tükürdü.

Tükürük Laura'nın yanağına geldi ve kulağına doğru damlamaya başladı.

Audrey çoktan kapıya doğru gidiyordu. Gölge hızla arkasından ona doğru fırladı.

"Audrey?" dedi.

"Gölge? Kaçtın mı? Yoksa seni bıraktılar mı?"

Gölge onun sakinleştirici alıp almadığını merak etti. Sesi uzaktan geliyordu ve duygusuzdu.

"Beni dün bıraktılar. Artık özgür bir adamım artık," dedi Gölge. "Bu yaptığının anlamı neydi?"

Karanlık koridorda durdu. "Menekşeler mi? Onlar her zaman en çok sevdiği çiçeklerdi. Biz genç kızken beraber onlardan toplardık."

"Menekşeler değil."

"Ah, o," dedi. Ağzının kenarında gözükmeyen bir noktayı sil-di. "Şey, bunun aleni bir şey olduğunu düşünüyordum."

"Benim için değil, Audrey."

"Sana söylemediler mi?" Sesi sakin, duygusuzdu. "Karın ağzında kocamın sikiyle öldü, Gölge."

Gölge cenaze odasına geri döndü. Birisi tükürüğü silmişti

Öğle yemeğinden sonra - Gölge Burger King'de yedi - defin yapıldı. Laura'nın krem rengi tabutu kasabanın kenarındaki mezhepsizler mezarlığına gömüldü: çitsiz, siyah granit ve beyaz mermer mezar taşlarıyla dolu tepelik, ağaçlık bir çayır.

Gölge, mezarlığa Wendell'in cenaze arabasında, Laura'nın anesiyle gitti. Bayan McCabe, Laura'nın ölümünü Gölge'nin suçu olarak görüyormuş gibiydi. "Eğer burada olsaydın," dedi, "bu asla olmayacaktı. Seninle niçin evlendiğini bilmiyorum. Ona söyledim. Ona defalarca söyledim. Ama anneler dinlenmez, değil mi?" Durdu Gölge'nin yüzüne yakından baktı. "Kavga mı ettin?"

"Evet," dedi.

"Barbar," dedi, sonra ağzını kapattı, kafasını kaldırınca çenesi titredi ve gözlerini dümdüz önüne dikti.

Audrey Burton'un cenazede olup arkalarda durması Gölge'yi şaşırttı. Kısa tören bitti, tabut soğuk toprağa indirildi. İnsanlar uzaklaştı.

Gölge gitmedi. Orada titreyerek, gözleri yerdeki çukura dikilmiş, elleri ceplerinde durdu.

Üstündeki gökyüzü koyu gri, sıradan ve ayna gibi dümdüzdü. Kar, hayalet gibi savrulan tanelerle yağmaya devam etti.

Laura'ya söylemek istediği bir şey vardı ve onun ne olduğunu bilene kadar beklemeye hazırlanmıştı. Dünya yavaş yavaş ışıklarını ve renklerini kaybetmeye başladı. Gölge'nin ayakları hissizleşti, bu arada yüzü ve elleri de soğuktan acıyordu. Ellerini ısın-sın diye iyice ceplerine soktu ve parmakları altın parayı tuttu.

Mezara doğru yürüdü.

"Bu senin için" dedi.

Tabutun üzerine birkaç kürek toprak atılmıştı ama çukurun dolmasına daha çok vardı. Altın parayı Laura'lı mezara attı, sonra parayı açgözlü mezar kazıcılarından saklamak için çukura biraz daha toprak itti. Ellerindeki toprağı silkeledi ve dedi ki, "İyi geceler, Laura." Sonra dedi ki, "Üzgünüm." Yüzünü kasabanın ışıklarına doğru çevirdi ve Eagle Point'e doğru yürümeye başladı.

Moteli en az üç kilometre uzaktaydı ama hapisshanede üç yıl geçirdikten sonra sonsuza kadar durmadan yürüyebileceği fikri hoşuna gidiyordu. Kuzeye doğru durmadan yürüyüp Alaska'ya ulaşabilir ya da güneye, Meksika ve ötesine yönelebilirdi. Patagonya'ya ya da Tierra del Feugo'ya kadar yürüyebilirdi.

Yanına bir araba geldi. Pencere vınlayarak açıldı.

"Seni götürmemi ister misin, Gölge?" diye sordu Audrey Burton.

"Hayır," dedi. "Senden istemem."

Yürümeye devam etti. Audrey saatte beş kilometreyle yanından sürüyordu. Kar taneleri farlarının ışığında dans ediyordu.

"Onun en iyi arkadaşım olduğunu sanmıştım," dedi Audrey. "Her gün berber yürürdük. Robbie'yle kavga ettiğimde ilk o öğrenirdi - margarita içmek ve erkeklerin ne kadar beş para etmez olabileceklerini konuşmak Chi-Chi'ye giderdik. Ve her zaman benim arkamdan onunla sikişiyormuş."

"Lütfen git, Audrey."

"Sadece yaptığım şeyde iyi bir nedenim olduğunu bilmeni istiyorum."

Gölge hiçbir şey söylemedi.

"Hey!" diye bağırdı. "Hey, seninle konuşuyorum!"

Gölge döndü. "Laura'nın yüzüne tükürdüğünde sana doğru bir şey yaptığını mı söylememi istiyorsun? Beni incitmediğini söylememi istiyorsun? Ya da bana söylediğinin, ona olan özlemimden daha çok ondan nefret etmemi mi sağladığını mı? Bu olmayacak, Audrey."

Bir dakika kadar, hiçbir şey söylemeden arabayı onun yanında sürdü. Sonra dedi ki, "Peki, hapishane nasıldı, Gölge?"

"İyiymi," dedi Gölge. "Sen kendini tam evdeymiş gibi hissederdin."

Audrey ayağını gaz pedalına basıp motoru bağırttı ve oradan uzaklaştı.

Farların yok olmasıyla dünya karardı. Alacakaranlık geceye karıştı. Gölge yürümenin onu ısıtacağını, ısının buz gibi olan el ve ayaklarına yayılacağını bekledi durdu. Ama bu olmadı.

Hapishanedeyken, Silik Lyesmith bir keresinde, revirin arkasındaki küçük hapishane mezarlığından Kemik Ormanı olarak bahsetmişti ve o görüntü Gölge'nin zihninde kök salmıştı. O gece ay ışığı altında, dalları kemikli ellerle sona eren, kökleri mezarların içlerine kadar giren, beyaz iskeletimsi ağaçlardan, bir orman hayal etmişti. Rüyasındaki kemik ormanında, ağaçlarda büyüyen bir meyve görmüştü; Rüyasındaki meyvenin çok rahatsız edici bir tarafı vardı ama uyandığında ne ağaçlarda büyüyen tuhaf meyvenin ne olduğunu, ne de onu niçin bu kadar tiksindirici bulduğunu hatırlayamadı.

Yanından arabalar geçti. Gölge, keşke bir kaldırım olsaydı, dedi. Karanlıkta göremediği bir şeye takıldı ve yolun kenarındaki hendeğe yuvarlandı. Sağ eli soğuk çamurun içine birkaç santim battı. Ayağa kalktı ve ellerini pantolonuna sildi. Orada öylesine uygunsuz bir şekilde durdu. Islak bir şey burnuna ve ağzına zorla kapatılmadan önce yanında birisinin olduğunu fark edecek kadar zamanı oldu ve sert, kimyasal bir gazın tadını aldı.

Bu kez hendek sıcak ve rahat göründü.

Gölge'nin şakakları, kafatasının geri kalanına çatı çivileriyle tekrar eklenmiş gibiydi. Elleri kayışa benzeyen bir şeylerle arkasından bağlanmıştı. Bir arabadaydı, deri bir döşemenin üstünde oturuyordu. Bir an için algısının derinliğinde bir sorun olup olmadığını merak etti ve sonra olmadığını anladı, diğer koltuk hakikaten oldukça uzaktaydı.

Yanında oturan adamlar vardı ama onlara bakmak için dönemedi.

Uzun limuzinin diğer ucunda oturan şişko, genç adam kokteyl bardan bir Diet Cola aldı ve patlatarak açtı. İpeğimsi bir kumaştan yapılmış uzun, siyah bir palto giyyordu. Ergenlikten daha yeni çıkmış gibi görünüyordu: Bir yanağında parıldayan sivilceler vardı. Gölge'nin kendine geldiğini görünce gülümsedi.

"Selam Gölge," dedi. "Beni yeme."

"Tamam," dedi Gölge. "Peki. Eyaletlerarası yoldaki Motel Amerika'da beni indirebilir misiniz?"

"Vur ona," dedi genç adam Gölge'nin solundaki kişiye. Gölge'nin midesine bir yumruk indi, ciğerlerindeki havayı boşaltıp onu iki büklüm yaptı. Yavaşça doğruldu.

"Sana beni yeme dedim. Bu yaptığın beni yemek. Cevaplarını kısa tut ve konudan ayrılma yoksa seni geberteceğim. Belki de seni öldürmem. Belki de çocuklara vücudundaki bütün sıkılmış kemikleri kırdıracağım. Hepsi iki yüz altı tane. Bu yüzden beni yeme."

"Anladım," dedi Gölge.

Limuzinin tavan ışıkları menekşe renginden maviye, sonra yeşile ve sarıya dönuştü.

"Sen Çarşamba için çalışıyorsun," dedi genç adam.

"Evet," dedi Gölge.

"O ne sakin peşinde? Yani burada ne yapıyor? Bir planı olmalı. Oyunun planı ne?"

"Bay Çarşamba için çalışmaya bu sabah başladım," dedi Gölge. "Ben getir götür işlerini yapıyorum."

"Bilmediğini mi söylüyorsun."

"Bilmediğimi söylüyorum."

Çocuk ceketini açtı ve iç cebinden bir gümüş sigara tabakası

çıkardı. Açtı ve Gölge'ye bir sigara uzattı. "İçiyor musun?"

Gölge ellerini çözülmesini istemeyi düşündü ama bunun tersine karar verdi. "Hayır, teşekkür ederim."

Sigara sarılmış gibi görünüyordu ve çocuk mat, siyah Zippo çakmakla onu yaktığında, biraz, yanan elektrik aksamı gibi koktu.

Çocuk derin bir nefes çekip içinde tuttu. Dumanı ağzından bırakıp burnundan içeri çekti. Gölge bunu insan içinde yapmadan önce aynanın önünde çalıştığından şüphelendi. "Eğer bana yalan söylersen," dedi, sanki çok uzaktan söylüyormuşçasına, "Seni geberteceğim. Bunu biliyorsun."

"Öyle dedin."

Çocuk sigarasından uzun bir nefes daha çekti. "Motel Amerika'da kaldığını söylüyor, değil mi?" Arkasındaki şoförün camını tıkladı. Cam aşağı indi "Hey. Eyaletlerarası yolun üstünde, Motel Amerika. Misafirimizi bırakmamız gerekiyor."

Şoför başıyla onayladı ve cam tekrar yukarı kalktı.

Limuzinin içindeki parıldayan fiber optik ışıklar loş renk periyodunu değiştirmeye devam etti. Gölge'ye çocuğun antika bilgisayar ekranı yeşili gözleri de parıldıyormuş gibi göründü.

"Çarşamba'ya şunu söyle be adam. Ona onun tarih olduğunu söyle. O unutuldu. O yaşlı. Ona bizim gelecek olduğumuzu ve onu ya da onun benzerlerini siklemediğimizi söyle. Benim gibiler, yarının süper otobanlarında limolarımızı sürerken ona tarihin en sıkıcı anı bırakıldı."

"Ona söyleyeceğim," dedi Gölge. Başının döndüğünü hissetmeye başlıyordu. Midesinin bulanmamasını umdu.

"Ona siktiğiminin gerçeğini tekrar programladığımızı söyle. Ona dilin bir virüs, dinin bir işletim sistemi ve duaların birer çöp posta olduğunu söyle. Bunu ona söyle, yoksa seni gebertirim," dedi tatlılıkla genç adam, dumanların arasından.

"Anladım," dedi Gölge. "Beni burada bırakabilirsiniz. Yolun geri kalanını yürüyebilirim."

Genç adam başıyla onayladı. "Seninle sohbet ettiğime sevindim," dedi. Sigar onu yumuşatmıştı. "Eğer seni becerip gebertirsek, ardından seni silivereceğimizi bilmen lazım. Bunu anladın

mi? Bir tıktan sonra senin üstüne rasgele bir ve sıfırlar kaydedilecek. Silindikten sonra bu işlemi geri almak gibi bir ihtimalin yok" Arkasındaki cama vurdu. "Burada iniyor," dedi. Sonra Gölge'ye dönüp sigarasını gösterdi. "Sentetik kurbağa derisi," dedi. "Biliyor musun, artık bufotenin'in bile sentetiğini yapıyorlar."

Araba durdu ve kapı açıldı. Gölge sarsakça dışarı çıktı. Bağları kesilmişti. Gölge etrafına bakındı. Arabanın içi şimdi bakır rengi, kurbağanın güzel gözleri gibi iki ışığın parıldadığı dalgalanan bir duman bulutuydu. "Ya bu tamamen siktiğimin baskın paradigmasıyla ilgili bir şey, Gölge. Başka hiçbir şey önemli değil. Ve hey, senin yaşlı hatunu duyduğuma üzüldüm."

Kapı kapandı ve uzun limo sessizce uzaklaştı. Gölge motelden birkaç yüz metre uzaktaydı. Hamburger deyince insanın aklına gelebilecek kırmızı, sarı, mavi ışıklı her çeşit fast food reklamının yanından geçip soğuk havayı soluyarak oraya doğru yürüdü. Olaysız bir şekilde Motel America'ya vardı.



*"Her saat yaralar. Sonuncusu ise öldürür."*

- Eski bir deyiş

Motel Amerika'nın resepsiyon masasının arkasında zayıf bir genç kadın vardı. Gölge'ye, arkadaşının onu kaydettirdiğini söyledi ve dikdörtgen plastik oda anahtarını verdi. Soluk sarı saçları, en çok şüpheli baktığında ortaya çıkan ve gülümsediğinde kaybolan ke-mirgenimsi bir yüzü vardı. Çarşamba'nın oda numarasını ona söylemeyi reddetti ve iç telefondan misafirinin burada olduğunu ona haber vermek konusunda ısrar etti.

Çarşamba, koridordaki bir odadan çıktı ve Gölge'ye parmağıyla işaret etti.

"Cenaze nasıldı?" diye sordu.

"Bitti," dedi Gölge.

"Bu konuda konuşmak ister misin?"

"Hayır," dedi Gölge.

"İyi." Çarşamba sırtıttı. "Bugünlerde çok konuşuluyor. Konuş, konuş, konuş. Bu ülke eğer insanlar sessizlikte acı çekmeyi öğrenirse çok daha iyi ilerleyecek."

Çarşamba, onları koridorda Gölge'nin odasının karşı ucundaki kendi odasına götürdü. Odanın her yeri, açılmamış, yatağa yayılmış, duvarlara asılmış haritalarla doluydu. Çarşamba, bütün haritaların üstlerini parlak yeşiller, acı veren pembeler ve canlı turuncu renklerde kalemle çizmişti.

"Şişko bir çocuk tarafından kaçırıldım," dedi Gölge. "Sana, onun gibi insanlar hayatın süper otobanlarında limolarını sürerken, sana tarihin en sıkıcı anının bırakıldığını söylememi istedi.

Öyle bir şey."

"Minik sümüklü," dedi Çarşamba.

"Onu tanıyor musun?"

Çarşamba omzu silkti. "Onun kim olduğunu biliyorum." Oda-  
nın tek iskemlesine oturdu. "Hiçbir şey bilmiyorlar," dedi. "Bir  
bok bilmiyorlar. Kasabada daha ne kadar kalman gerekiyor?"

"Bilmiyorum. Belki bir hafta daha. Laura'nın işlerini düzenle-  
mem lazım. Dairesine bakmak, elbiselerinden kurtulmak, gibi  
şeyler. Bu annesini çıldırtacak; ama o kadın bunları hak ediyor."

Çarşamba koca kafasıyla onayladı. "İyi, ne kadar çabuk bitirir-  
sen, Eagle Point'ten o kadar çabuk ayrılırsın. İyi geceler."

Gölge holü geçti. Odası boktan günbatımı baskısına kadar  
Çarşamba'nınkinin aynısıydı. Peynirli ve kıymalı pizza siparişi ver-  
di. Sonra motelin bütün küçük plastik şampuan şişelerini suya  
döküp köpürterek banyoyu doldurdu.

Küvette uzanamayacak kadar iriydi ama içinde oturdu ve elin-  
den geldiği kadar eğlendi. Gölge, hapishaneden çıktığında kendi-  
ne bir banyo sözü vermişti. Gölge verdiği sözleri tuttu.

Banyodan çıktıktan kısa bir süre sonra pizza geldi. Gölge bir  
kutu kök birasıyla onu yedi.

Gölge yatağa yatıp düşündü. *Bu özgür bir insan olarak ilk ya-  
tağım* ve bu düşünce ona hayal ettiğinden çok daha az keyif ver-  
di. Perdeleri açık bıraktı. Pencere camından arabaların ve fast-fo-  
od dükkanlarının ışıklarını izleyip dışarıda insanın istediğinde gi-  
debileceği başka bir dünya olduğunu bilmenin avuntusunu his-  
setti.

Gölge, evimde, Laura'yla paylaştığım dairedeki yatağıma yatı-  
yor olabilirdim diye düşündü. Ama orada etrafında onun eşyala-  
rı, onun kokusu, onun yaşamıyla onusuz, olmak düşüncesi açıkça  
çok acı vericiydi . . .

*Oraya gitme*, diye düşündü Gölge. Başka bir şey düşünmeye  
karar verdi. Para numaralarını düşündü. Gölge, bir sihirbaz olabi-  
lecek kişiliği olmadığını biliyordu: O ne inanılması kaçınılmaz öy-  
küler anlatabilirdi, ne de iskambil kartı numaraları yapmak ya da  
ortaya kağıt çiçekler çıkarmak istiyordu. O sadece para numara-  
ları yapmak istiyordu; o sanatı beğeniyordu. Başardığı para kay-

betme numaralarının listesini yapmaya başladı; ama bu aklına Laura'nın mezarına attığı parayı getirdi. Sonra da Audrey kafasının içinde ona Laura'nın ağzında Robbie'nin yarağıyla öldüğünü söyledi ve bir kez daha başının içinde küçük bir acı hissetti.

*Her geçen saat yaralar. Sonuncusu öldürür.* Bunu nereden duymuştu.

Çarşamba'nın yorumunu düşündü ve o andaki durumuna rağmen gülümsedi: Gölge, birçok insanın birbirlerine hislerini bastırmamalarını, duygularını açıp, acının yok olmasına izin vermelerini söylediklerini duymuştu. Gölge, duyguları gizlemek hakkında söylenecek çok şey olduğunu düşündü. Eğer yeteri kadar uzun bir süre ve yeteri kadar derinde gizlerseniz, kısa bir süre sonra hiçbir şey hissetmeyeceğinizden kuşkulandı.

Sonra uyku farkında olmadan Gölge'yi ele geçirdi.

Yürüyordu . . .

Bir şehirden büyük bir odada yürüyordu. Baktığı her yerde heykeller, oymalar ve kaba yontular vardı. Kadına benzer bir heykelin yanında duruyordu: Çıplak memeleri düz ve sarkıktı, bileğinde kesilmiş ellerden bir zincir bilezik vardı, iki elinde de keskin bıçaklar tutuyordu ve boynundan kafa yerine gövdeleri geriye kıvrılmış, birbirlerine bakan, saldırıya hazır ikiz yılanlar çıkıyordu. Heykelde aşırı derecede rahatsız eden bir şey vardı, zorlu ve derin bir yanlışlık. Gölge geri geri ondan uzaklaştı.

Koridor boyunca yürümeye başladı. Gözleri olan heykellerin oyma gözleri her adımını izler gibiydi.

Rüyasında, her heykelin önündeki zeminde yanan bir ismi olduğunu fark etti. Beyaz saçlı, boynunda dişlerden bir kolye olan, davullu yaşlı adam *Leucotios*'du; geniş kalçalı, bacaklarının arasındaki derin yaradan canavarlar dökülen kadın *Hubur*'du; altın bir küre tutan koç boynuzlu adam *Hershef*'di.

Rüyasında kusursuz, müşkülpesent, titiz bir ses onunla konuşuyordu ama hiç kimseyi göremedi.

"Bunlar, unutulmuş ve artık büyük ihtimalle ölü tanrılardır. Onlar sadece yalın tarih sayfalarında bulunabilirler. Hepsi yok oldu, hepsi yok oldu ama isimleri ve imgeleri bizimle kalıyor."

Gölge bir köşeyi döndü. İlkinden daha da geniş başka bir

odada olduğunu gördü. Oda, gözün görebileceğinden çok daha uzaklara kadar uzanıp gidiyordu. Yakınında cilalanmış, kahverengi, bir mamut kafatası ve bir eli çarpık, ufak tefek bir kadının giydiği tüylü, toprak boyası bir cüppe vardı. Onun yanında aynı granit kayaya oyulmuş bellerinde birbiriyle birleşen üç kadın vardı: yüzleri bitmemişti, aceleye gelmiş gibi görünüyordu ama memeleri ve cinsel organları ayrıntılı bir dikkatle oyulmuştu; ve Gölge'nin iki misli boyunda, akbaba gagalı ama insan kolları olan uçamayan bir kuş vardı: ve de daha birçokları.

Ses bir kez daha sanki bir sınıfa hitap ediyormuş gibi konuştu: "Bunlar, anılardan silinmiş olan tanrılar. İsimleri bile unutulmuş durumda. Onlara tapan insanlar bile tanrıları gibi unutulmuşlar. Totemlerinin kırılıp atılmasının üzerinden çok uzun zaman geçti. Son rahipleri gizlerini başka birine bırakmadan öldüler.

"Tanrılar ölürler. Gerçekten öldüklerinde yasları tutulmaz ve hatırlanmazlar. Fikirleri öldürmek insanları öldürmekten daha zordur; ama sonunda onlar da öldürülebilirler."

Bir fısıltı başladı ve bütün salonda dolaştı. Bu kısık ses Gölge'nin rüyasında insanın içini donduran, açıklanamaz bir korku yaşamasına neden oldu. İçini her şeyi yok eden bir panik kapladı; bu gerçek varlığı unutulmuş tanrıların salonunda - ahtapot suratlı tanrılar ve sadece mumyalanmış eller olan tanrılar ya da yuvarlanan taşlar ya da orman yangınları . . .

Gölge, göğsünden fırlayacakmış gibi atan bir kalple uyandı, alnı soğuk ve yapış yapıştı. Ve de tamamen uyanmıştı. Yatağının yanındaki saatin kırmızı rakamları ona saatin gece 1:30 olduğunu gösteriyordu. Dışarıdaki Motel Amerika tabelasının ışığı yatak odasının penceresinde parıldadı. Yönünü şaşırان Gölge ayağa kalktı ve minik motel banyosuna gitti. Işıkları yakmadan işedi ve yatak odasına döndü. Zihnindeki rüya hâlâ canlı ve güçlüydü ama onu niçin bu kadar korkuttuğunu kendisine açıklayamadı.

Odanın dışından gelen ışık parlak değildi ama Gölge'nin gözleri karanlığa alışmıştı. Yatağının yanında oturan bir kadın vardı.

Onu tanıyordu. Onu bin ya da yüz bin kişinin içinde tanıyabilirdi. Hâlâ onu gömdükleri donanma mavisini takımı giyiyordu.

Sesi fısıltı halinde ama tanıdıktı. "Sanırım," dedi Laura, "bura-

da ne yaptığımı soracaksın."

Gölge hiçbir şey söylemedi.

Odanın tek koltuğuna oturdu ve sonunda sordu, "Bebek? Sen misin?"

"Evet," dedi. "Üşüyorum, köpek yavrusu."

"Sen ölüsün, bebek."

"Evet," dedi. Evet, ölüyüm." Yanındaki yatağa hafifçe vurdu. "Gel ve yanıma otur," dedi.

"Hayır," dedi Gölge. "Sanırım şimdilik olduğum yerde kalacağım. Konuşacağımız çözülmemiş konular var."

"Benim ölü olmam gibi mi?"

"Belki ama ben daha çok nasıl öldüğünü düşünüyordum. Sen ve Robbie."

"Ah," dedi. "Şu"

Gölge çürüme, çiçekler ve koruyucu maddelerden karışık bir koku alabildi - ya da belki de sadece kokladığını hayal etti. Karısı - eski karısı . . . hayır diye kendini düzeltti, *rahmetli* karısı . . . yatağa oturmuş gözlerini kırpmadan ona bakıyordu.

"Köpek Yavrusu," dedi. "Bana bir sigara bulabilmen mümkün mü?"

"Ben senin bıraktığını sanıyordum."

"Bıraktım," dedi. "Ama artık sağlık riskleriyle ilgilenmiyorum. Ve sanırım bir sigara sinirlerimi yatıştıracaktır. Lobide bir makine var."

Gölge kotunu, tişörtünü giydi ve çıplak ayak lobiye çıktı. Gece resepsiyoncusu orta yaşlı bir adamdı ve John Grisham'ın bir kitabını okuyordu. Gölge makineden bir paket Virginia Slims aldı. Adamdan bir kutu kibrit istedi.

"Sigara içilmeyen odadasınız, dedi adam. "Pencereyi açmayı unutmayın." Gölge'ye bir paket kibrit ve üzerinde Motel Amerika'nın logosu olan plastik bir kül tablası verdi.

"Anladım," dedi Gölge.

Yatak odasına geri döndü. Laura şimdi karışık örtülerin üzerine uzanmıştı. Gölge pencereyi açtı ve sonra sigarayla kibriti ona verdi. Laura'nın parmakları soğuktu. Kibriti yaktığında Gölge genelde sağlam olan tırnaklarının parçalanmış ve çignenmiş olduğu-

nu gördü. Altlarında da çamur vardı.

Laura sigarayı yaktı, bir nefes çekti ve üfleyip kibriti söndürdü. Bir nefes daha aldı. "Tadını alamıyorum," dedi. "Bunun bir faydası olacağını sanmıyorum."

"Üzgünüm," dedi Gölge.

"Ben de," dedi Laura.

Nefes çektiğinde sigaranın ucu parladı ve Gölge onun yüzünü görebildi.

"Demek ki," dedi Laura. "Seni serbest bıraktılar."

"Evet."

Sigaranın ucu turuncu renkte parladı. "Hâlâ sana minnettarım. Seni asla ona karıştırmamalıydım.

"Şey," dedi, "onu yapmayı ben kabul ettim. Hayır diyebilirdim." Niçin ondan korkmadığını merak etti: Bir taraftan bir müze rüyası onun ödünü koparıırken, diğer taraftan yürüyen bir cesetle başa çıkabilirmiş gibi görünüyordu.

"Evet," dedi. "Diyebilirdin. Seni koca sersem." Duman yüzünü örttü. Soluk ışıktaki güzeldi. "Robbie'yle aramdakileri bilmek istiyor musun?"

"Sanırım."

Laura sigarayı kül tablasına bastırdı. "Sen hapishanedeydin," dedi. "Ve benim konuşacak birine ihtiyacım vardı. Üzerinde ağlayacağım bir omuza ihtiyacım vardı. Sen orada değildin. Ben allak bullaktım."

"Üzgünüm." Gölge Laura'nın sesinde farklı bir şey olduğunu fark etti ve ne olduğunu bulmaya çalıştı.

"Biliyorum. Bir kahve içmek için buluştuk. Sen hapishaneden çıkınca ne yapacağımız hakkında konuştuk. Biliyorsun o gerçekten seni seviyordu. Bir an önce eski işini sana geri vermek istiyordu."

"Evet."

"Ve sonra Audrey kız kardeşini görmek için bir haftalığına gitti. Bu senin gidişinden, ah, bir yıl, on üç ay sonraydı." Sesi ifade-sizdi; her kelime, sanki derin bir kuyuya tek tek atılan çakıllar gibi donuk ve tekdüze-ydi. "Robbie bana geldi. Beraber sarhoş olduk. Yatak odasında yerde yaptık. İyiydi. Gerçekten iyiydi."

"Bunu dinlemem gerekmiyor."

"Öyle mi? Özür dilerim. Ölü olduğunda kılı kırk yarararak seçmek daha zor. Biliyorsun, bir fotoğraf gibi. O kadar önemli değil."

"Benim için önemli."

Laura bir sigara daha yaktı. Hareketleri sert değil, akıcı ve iyiydi. Gölge bir an gerçekten ölü olup olmadığını merak etti. Belki bu özenle hazırlanmış bir numaraydı. "Evet," dedi Laura. "Bunu anlıyorum. Şey, son iki yılın çoğunda ilişkimize devam ettik - ama buna o ismi vermedik, ona hiçbir şey demedik."

"Onun için beni terk edecek miydin?"

"Niçin böyle bir şey yapayım ki? Sen benim koca ayımsın. Sen benim köpek yavrumsun. Yaptığını benim için yaptın. Üç yıl bana geri dönmeni bekledim. Seni seviyorum."

Gölge hen de seni seviyorum dememek için kendini tuttu. Onu söylemeyecekti. Bir daha asla. "Peki geçen gece ne oldu?"

"Öldüğüm gece mi?"

"Evet."

"Şey, Robbie ve ben senin sürpriz hoş geldin partini konuşmak için çıktık. Çok iyi olacaktı. Ve ona aramızdakinin sona erdiğini söyledim. Bittiğini. Artık sen geri döndüğünden dolayı böyle olması gerektiğini."

"Mm. Teşekkür ederim."

"Bir şey değil, aşkım." Laura'nın yüzünden belli belirsiz bir gülümseme geçti. "Aşırı duygusaldık. Çok tatlıydı. Salaklık yaptık. Ben çok sarhoş oldum. O olmadı. Arabayı o kullanacaktı. Eve geliyorduk ve ona son bir hoşçakal saksofonu çalacağımı söyledim. Fermuarını açtım ve çaldım."

"Büyük hata."

"Gel bir de bana sor. Omzumla vites kolunu ittim ve ardından Robbie arabayı tekrar vites alabilmek için beni önünden itmeye çalışıyordu. Dönüyorduk. Büyük bir çarpışma sesi geldi ve dünyanın dönüp durmaya başladığını hatırlıyorum. 'Öleceğim' diye düşündüm. Bu serinkanlı bir düşünceydi. Onu hatırlıyorum. Korkmamıştım. Ve sonrasında başka hiçbir şey hatırlamıyorum."

Yanan plastik gibi bir koku vardı. Onun sigara olduğunu fark

etti, Gölge: filtreye kadar yanmıştı. Laura farkında değilmiş gibiydi.

"Burada ne yapıyorsun, Laura?"

"Bir eş gidip kocasını göremez mi?"

"Sen ölüsün. Bu öğleden sonra cenazene gittim."

"Evet." Laura konuşmayı kesip gözlerini boşluğa dikti. Gölge ayağa kalktı ve ona doğru yürüdü. İçin için yanan sigara izmaritini parmaklarının arasından aldı ve pencereden dışarı attı.

"Evet?"

Laura'nın gözleri onunkileri aradı. "Hayattayken yaptıklarım-dan fazlasını bilmiyorum. Şimdi bildiğim şeylerin çoğunu o zaman kelimelere dökebileceğimi bilmiyordum."

"Normalde, ölen insanlar mezarlarında kalırlar," dedi Gölge.

"Öyle mi? Gerçekten öyle mi, köpek yavrusu? Ben de öyle olduğumu düşünürdüm. Artık emin değilim. Belki." Yataktan kalktı ve pencereye yürüdü. Motelin ışığı altında yüzü daha önceki gibi güzeldi. Onun için hapse girdiği kadının yüzü.

Kalbi biri eline almış sıkıyormuş gibi göğsünün içinde acıdı. "Laura . . .?"

Laura ona bakmadı. "Başını kötü şeylere bulaştırmışsın, Gölge. Eğer birisi sana göz kulak olmazsa işleri altüst edeceksin. Sana ben göz kulak oluyorum. Ve hediyem için teşekkürler."

"Ne hediyesi?"

Laura bluzunun cebine uzandı ve o gün erken saatlerde mezara attığı altın parayı çıkardı. Üzerinde hâlâ kara topraklar vardı. "Ona bir zincir taktırmalıyım. Çok tatlısın."

"Bir şey değil."

Arkasından Laura döndü ve onu hem gören, hem görmeyen gibi görünen gözlerle ona baktı. "Sanırım, evliliğin, üzerinde düşünmemiz gereken birçok yanı var."

"Bebek," dedi ona Gölge. "Sen ölüsün."

"Belli ki yanlardan biri bu." Durdu. "Tamam," dedi. "Şimdi gidiyorum. Gitmem daha iyi olacak." Doğal ve rahat bir tavırla dönüp ellerini Gölge'nin omzuna koydu. Ayak başparmaklarının ucuna yükselip ona bir hoşçakal öpücüğü verdi, her zaman ona verdiği hoşça kal öpücükleri gibi.



Gölge sakarca onu yanağından öpmek için eğildi ama Laura ağzını çevirip dudaklarını onunkilere yapıştırdı. Nefesi çok hafif naftalin kokuyordu.

Laura'nın dili Gölge'nin ağzına girip çıktı. Dili soğuk ve kuruydu. Tadı sigara ve safra gibiydi. Gölge'nin daha önce karısının ölü olup olmadığına dair bir kuşkusuna varsa da bu kuşku kalmadı.

Geriye çekildi.

"Seni seviyorum," dedi Laura. "Seni kollayacağım." Motel odasından çıktı. Gölge'nin ağzında tuhaf bir tat vardı. "Biraz uyu, köpek yavrusu," dedi ona. "Ve beladan uzak dur."

Koridorun kapısını açtı. Koridordaki floresan ışığı nazik değildi: Altında Laura ölü gibi görünüyordu ama zaten herkes o ışığın altında öyle görünür.

"Geceyi seninle geçirmemi isteyebilirdin," dedi buz gibi sesiy-le.

"İsteyebileceğimi sanmıyorum," dedi Gölge.

"İsteyeceksin, tatlım," dedi. "Bütün bunlar bitmeden önce. İsteyeceksin." Arkasını ona döndü ve koridorda ilerledi.

Gölge kapının eşiğinden baktı. Gece resepsiyoncusu John Grisham romanını okumaya devam etti ve Laura önünden geçerken ona hafifçe göz attı. Laura'nın ayakkabılarına yapışmış mezarlık çamuru vardı. Ve sonra ortadan kayboldu.

Gölge hafif bir iç çekişle nefesini bıraktı. Kalbi göğsünde ritimsiz bir tempoyla atıyordu. Koridoru geçti ve Çarşamba'nın odasının kapısını çaldı. Kapıyı çalmasıyla çok tuhaf bir kanıya kapıldı. Devasa bir karga içinden uçup koridor ve ötesindeki dünyaya geçmiş gibi siyah kanatlar ona vuruyordu.

Çarşamba kapıyı açtı. Beline bağlı motel havlusu dışında çıplaktı. "Ne istiyorsun be?" diye sordu.

"Bilmen gereken bir şey var," dedi Gölge. "Belki bir rüyaydı - ama değildi - ya da şişko veledin kurbağa derisi dumanından biraz içime çektim ya da büyük ihtimalle sadece deliriyorum . . ."

"Tamam, tamam. Dök içini," dedi Çarşamba. "Ben burada bir işin tam yarısındayım."

Gölge odaya bir göz attı. Yatakta birinin onu izlediğini görebildi. Bir çarşaf küçük memelerin üstüne kadar çekilmişti. Soluk

sarı saçlar, suratı da biraz faremsi bir hava. Sesini alçalttı. "Biraz önce karımı gördüm," dedi. "Odamdaydı."

"Bir hayalet mi, demek istiyorsun? Bir hayalet mi gördün?"

"Hayır. Hayalet değil. Katıydı. O oydu. Ölü olmasına ölüydü ama hayalet değildi. Ona dokundum. Beni öptü."

"Anladım." Çarşamba yataktaki kadına bir göz attı. "Hemen geliyorum, tatlım," dedi.

Koridoru geçip Gölge'nin odasına geldiler. Çarşamba lambaları yaktı. Kül tablasındaki sigara izmaritine baktı. Göğsünü kaşıdı. Meme uçları koyuydu, yaşlı adamların meme uçları gibi. Göğüs kılları kırışmıştı. Böğründen aşağı kadar inen beyaz bir yara izi vardı. Havayı kokladı. Sonra omuz silkti.

"Tamam," dedi. "Demek ölü karın geldi. Korktun mu?"

"Biraz."

"Çok akıllıca. Ölüler her zaman tüylerimi diken diken ederler. Başka bir şey var mı?"

"Eagle Point'ten ayrılmaya hazırım. Laura'nın annesi daireyi ve diğer şeyleri yoluna koyabilir. Zaten benden nefret ediyor. Sen hazır olduğunda ben gitmeye hazırım."

Çarşamba gülümsedi. "İyi haber, evladım. Sabaha gideceğiz. Şimdi, biraz uyuman gerekiyor. Odamda biraz scotch var, uymak için yardıma ihtiyacın varsa. Evet?"

"Hayır. Ben iyiyim."

"O zaman beni daha fazla rahatsız etme. Önümde uzun bir gece var."

"İyi geceler," dedi Gölge.

"Kesinlikle öyle," dedi Çarşamba ve dışarı çıkmasıyla kapıyı kapattı.

Gölge yatağına oturdu. Sigara ve koruyucu maddelerin kokusu gitmemişti. Laura için yas tutuyor olmayı diledi: Artık onun öldüğünü kendi kendine itiraf etti; ama ondan biraz korkmuştu. Yas tutma zamanı gelmişti. Işıkları kapattı ve yatağa uzandı. Hapishaneye girmeden önceki haliyle Laura'yı düşündü. Evliliklerinin, ellerini birbirini üzerinden çekemedikleri o genç, mutlu, aptal ve za-

manlarını hatırladı.

Gölge'nin son ağlamasının üzerinden çok uzun zaman geçmişti. O kadar uzundu ki nasıl ağlandığını unutmuştu. Annesi öldüğünde bile ağlamamıştı.

Ama şimdi acı veren, kesik kesik hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Küçük çocukluğundan beri ilk defa ağlıyordu. Gölge, ağlaya ağlaya uyudu.

## AMERİKA'YA GELİŞ

### M.S. 813

Yeşil denizde yönlerini yıldızlardan ve kıyıdan buldular. Kıyı hatlarına karıştığında, gece gökyüzü bulutlu ve kapalı olduğunda, yollarını inançla buldular. Her şeyin-babasından onları bir kez daha kıyıya sapsağlam götürmesini istediler.

Kötü bir yolculuk yapmışlardı. Parmakları uyuşmuştu ve kemiklerinde öyle bir ürperme vardı ki şarap bile onu yakarak yok edemezdi. Sabah bir uyanıp baktılar ki sakalları kırağıyla kaplıydı. Güneş onları ısıtana dek yaşlı adamlar gibi göründüler, sanki zamanından önce sakalları ağarmıştı.

Batıdaki yeşil ülkede karaya çıktıklarında dişleri dökülüyordu ve gözleri yuvalarına iyice çökmüştü. "Memleketimizden ve ocaklarımızdan çok uzaklardayız, bildiğimiz denizlerden ve topraklardan çok uzaklardayız," dedi adamlar. "Burada, dünyanın ucunda tanrılarımız tarafından unutulacağız."

Liderleri büyük bir kayanın üstüne tırmandı ve onların inançlarının zayıflığıyla alay etti. "Her şeyin-babası dünyayı yaptı," diye bağırdı. "Büyükbabası Ymir'in eti ve parçalanmış kemiklerinden onu elleriyle inşa etti. Ymir'in beyin parçalarını gökyüzüne bulutlar olarak yerleştirdi, tuzlu kanı geçtiğimiz denizlere döndü. Eğer dünyayı o yarattıysa bu ülkeyi de onun yarattığını fark etmediniz mi? Ve eğer burada erkek olarak ölürsek onun sarayına alınmayacak mıyız?"

Ve adamları yüreklenip güldüler. Bu yeni ülkede başka insan olmadığını bilseler de, ucu sivriltilmiş kazıklardan yaptıkları duvarın içinde, azimle, çamur ve parçalanmış ağaçlardan bir tapınak yapmaya başladılar. Tapınağın bittiği gün bir fırtına koptu: Gökyüzü günün ortasında gece gibi karardı. Gökyüzü beyaz alev çattallarıyla yırtıldı. Gök gürültüleri o kadar yüksekti ki adamlar neredeyse sağır oluyordu. Uğur getirsin diye yanlarına aldıkları geminin kedisi, kıyıya çekilmiş uzun geminin altına saklandı. Fırtı-

na o kadar sert ve tehlikeliydi ki adamlar gülüşüp birbirlerinin sırtına vurdular. "Şimşek burada bizimle," dediler, "bu uzak ülkede." Teşekkürler edip sevindiler ve başları dönene kadar içtiler.

O gece, tapınağın dumanlı karanlığında ozan onlara eski şarkılar söyledi. Şarkısında kendini ona kurban eden diğerleri gibi soylu ve cesurca kendini kurban eden her şeyin-babası, Odin'i anlattı. Dünya-ağacında böğründeki mızrak yarısından akan kanlarla Herkesin Babası'nın dokuz gün asılı kaldığını şarkısıyla anlattı. Herkesin Babası'nın çektiği ıstırapla öğrendiği her şeyi anlattı: dokuz ismi, dokuz runeu ve iki kez-dokuz tılsımı. Odin'in böğrüne giren mızrağı anlatırken, ozan sanki Herkesin Babası kendi ıstırabından bağırıyormuşçasına acı içinde çığlık attı ve bütün adamlar acısını hayal ederek ürperdiler.

Ertesi gün ki bu Herkesin Babası'nın günüydü, scraeling'i buldular. O, ufak tefek, karga kanadı gibi uzun siyah saçlı bir adamdı. Derisinin rengi parlak kırmızı kil rengiydi. Hiç kimsenin, hatta Herkül sütunlarından geçen gemide bulunan ve Akdeniz boyunca bütün tüccarların konuştuğu ortak dili konuşabilen ozanın bile anlamadığı kelimelerle konuşuyordu. Yabancı tüyler ve kürklerle giyyordu. Uzun saçlarını küçük kemiklerle örmüştü.

Onu kamp yerlerine götürdüler ve yemesi için kızarmış etle, susuzluğunu gidermesi için ağır bir içki verdiler. Adam tökezlenip şarkı söylerken, kafasının sallanmasına ve yana sarkışına coşkuyla güldüler, henüz daha bir boynuz mead bile olmamıştı. Ona daha çok içki verdiler. Kısa bir süre sonra başını koltuğun altına alıp masanın altına yattı.

Sonra her omzundan bir adam, her ayağından bir adam, dört adam onu sekiz bacaklı bir at yaparak omuz yüksekliğinde taşıdılar. Onu bir tören alayının başında koya yukarıdan bakan bir tepenin üstündeki bir dişbudak ağacının altına kadar götürdüler. Orada boynuna bir ip geçirip yüksek bir yerde rüzgârda sallandırdılar; Herkesin Babası, darağacının efendisine armağan olsun diye. Scraeling'in gövdesi rüzgârda sallandı; yüzü morarmış, dili dışarı çıkmış, gözleri yerinden fırlamış, penisi üzerine asılan deri bir miğferi taşıyacak kadar sertleşmişti. Bu arada adamlar neşeyle bağırıp çağnışıp gülüyordu, kurbanlarını Göklere yollamaktan

gururluydular.

Ertesi gün iki kuzgun, scraeling'in cesedinin bir omzuna konup yanaklarıyla gözlerini gagalamaya başladıklarında, adamlar kurbanlarının kabul edildiğini anladılar.

Bu uzun bir kıştı. Açtılar; ama ilkbahar geldiğinde tekneyi kuzeye yollayacaklarını, geriye göçmenleri ve kadınlarla, getireceğini bilme düşüncesiyle yüreklendiler. Hava soğudukça ve günler kısaldıkça adamların bazıları, kadın, yiyecek bulma umuduyla scraeling'in köyünü aramaya gittiler. Ateşlerin olduğu, terk edilmiş küçük bir kamp yeri hariç hiçbir şey bulamadılar.

Güneşin uzakta, donuk bir gümüş para gibi soğuk olduğu kış ortasında bir gün, scraeling'in cesedinden kalanların dışbudak ağacından kaldırıldığını fark ettiler.

Kuzey ülkelerinden gelen adamlar, kamplarının kapılarını kapatıp tahta duvarın arkasında çekildiler.

O gece scraeling savaşçıları onlara saldırdı: otuza beş yüz kişi. Duvara tırmandılar ve sonraki yedi gün boyunca otuz adamı otuz farklı yöntemler öldürdüler. Böylece gemiciler tarih ve kendi halkları tarafından unutuldu.

Duvarları yıkıp köyü yaktılar. Uzun gemi ters çevrilip çakılların üzerine iyice çekilmişti. Soluk yüzlü yabancıların tek bir teknesi olduğunu ve onu yakmanın başka hiçbir Kuzeyli adamın kıyılarına gelmeyeceğinin bir güvencesi olduğunu umarak onu da yaktılar.

Bu olay, bu ülkeyi keşfedip ona Asmaülkesi ismini veren Kızıl Erik'in oğlu Şanslı Leif'den yüz yıl daha önceydi. O bu ülkeye geldiğinde tanrıları onu zaten orada bekliyorlardı: tek elli Try; da-rağacı-tanrısı gri Odin ve şimşegin Thor'u.

Oradaydılar.

Bekliyorlardı.

*Keşke Midnight Special(\*)*

*Beni ışııyla aydınlatsa*

*Keşke Midnight Special*

*Beni her zaman sevecen ışııyla aydınlatsa*

- Geleneksel, *The Midnight Special*,

Gölge ile Çarşamba, otelin önündeki yolun karşısındaki Köy Mutfağı'nda kahvaltılarını ettiler. Saat sabahın sekiziydi. Dünya puslu ve soğuktu.

"Şimdi Eagle Point'ten ayrılmaya hazır mısınız?" diye sordu Çarşamba. "Eğer hazırsan birkaç telefon etmem gerekiyor. Bugün Cuma. Cuma tatildir. Bir kadının günüdür. Yarın Cumartesi. Cumartesi yapacak çok şey var."

"Ben hazırım," dedi Gölge. "Beni burada tutan hiçbir şey yok."

Çarşamba tabağına birkaç kahvaltı eti yığdı. Gölge biraz kavun, bir halka ekmek ve bir paket krem peynir aldı. Gidip bir masaya oturdular.

"Dün gece gördüğün bir rüyaydı," dedi Çarşamba.

"Evet," dedi Gölge. "Rüyaydı." O sabah kalktığında yatak odasından koridora, oradan da kapıya giden Laura'nın çamurlu ayak izleri motel halısının üzerinde görülüyordu.

"Peki," dedi Çarşamba. "Sana niçin Gölge diyorlar?"

Gölge omuz silkti. "Bu sadece bir isim," dedi. Camın dışındaki dünya, orada burada farklı bir düzine gri, elektrik kırmızısı ya da saf beyaz lekelerle yapılmış bir kurşunkalem resme dönüşen bir pus içindeydi. "Gözünü nasıl kaybettin?"

---

\*Midnight Special: Bir gece treninin ismi. Aynı zamanda hapishaneden çabuk kaçma yolu. (Çn.)

Çarşamba, yarım düzine domuz pastırmasını ağzına tıktı, çiğneyip elinin tersiyle dudaklarındaki yağı sildi. "Kaybetmedim," dedi. "Hâlâ, tam olarak nerede olduğunu biliyorum."

"Peki planın ne?"

Çarşamba, düşünceli bir şekilde baktı. Birkaç canlı pembe renkte jambon dilimi yedi, sakalından bir et parçası alıp tabağına bıraktı. "Plan şöyle. Yarın akşam kendi saygın alanlarında üstün bir grup kişiyle görüşeceğiz - tavırlarının seni korkutmasına izin verme. Bütün ülkedeki en önemli yerlerden birinde buluşacağız. Sonra onları yedirip içireceğiz. Onlardan şimdiki yatırımım için yardım almam gerekiyor."

"Peki bu önemli yer nerede?"

"Göreceksin, adamım. Onlardan biri dedim. Fikirler haklı olarak ikiye ayrıldı. İş arkadaşlarıma haber yolladım. Yolda para almam gerektiğinden Chicago'da duracağız. Eğlence, bir bakıma eğlenmeye ihtiyacımız var, şu anda bende olandan çok daha fazla nakit para gerektiriyor. Sonra Madison'a." Çarşamba hesabı ödedi ve oradan ayrılıp motelin park yerine gitmek için karşıya geçtiler. Çarşamba, Gölge'ye arabanın anahtarlarını attı. Gölge arabayı karayoluna sürdü ve şehirden uzaklaştılar.

"Onu özleyecek misin?" diye sordu Çarşamba. Haritalarla dolu bir dosyayı düzenliyordu.

"Kasabayı mı? Hayır. Aslında burada geçen bir yaşamım olmadı. Çocukken bir yerde hiç uzun süre kalmadım ve yirmilerime gelene kadar buraya gelmedim. Bu yüzden bu kasaba Laura'nın."

"O zaman umalım ki burada kalsın," dedi Çarşamba.

"O bir rüyaydı," dedi Gölge. "Hatırla."

"Bu iyi," dedi Çarşamba. "Sağlıklı bir tavır. Dün gece onu becerdin mi?"

Gölge derin bir nefes aldı. Sonra, "Bu seni hiç mi hiç ilgilen-dirmez," dedi. "Ve hayır."

"İstedin mi?"

Gölge hiçbir şey söylemedi. Arabayı kuzeye, Chicago'ya doğru sürdü. Çarşamba kıkırdadı.

Onları açıp kapatıp, büyük gümüş bir tükenmez kalemle uzun, sarı bir bloknota arada sıra notlar alarak haritalarını okuma-



ya başladı.

Sonunda işi bitti. Kalemini kaldırıp dosyayı arka koltuğa koydu. "Gittiğimiz eyaletlerin, Minnesota, Wisconsin'in, bütün buraların en iyi tarafı," dedi Çarşamba, "ben gençken sevdiğim türden kadınları olması. Soluk tenli ve mavi gözlü, neredeyse beyaz olacak kadar açık renk saçlı, şarap rengi dudaklı ve iyi bir peynir gibi damarları gözükten yuvarlak büyük memeli."

"Sadece gençken mi?" diye sordu Gölge. "Göründüğü kadarıyla dün akşam da oldukça iyiydin."

"Evet." Çarşamba gülümsedi. "Başarımların sırrını bilmek ister misin?"

"Onlara para mı veriyorsun?"

"Hiçbir şey bu kadar kaba olamaz. Hayır, işin sırrı çekicilikte. Saf ve basit."

"Çekicilik mi? Şey, söyledikleri gibi, ya sende vardır ya da yoktur."

"Çekicilik öğrenilebilir," dedi Çarşamba.

Gölge radyoda bir nostaljik müzik kanalını çevirdi ve o doğmadan önce sevilen şarkıları dinledi. Bob Dylan sağanak yağmur yağacağı hakkında bir şarkı söyledi. Gölge, o yağmurun yağıp yağmadığını ya da hâlâ olacak şeyin o olup olmadığını merak etti. Önlerindeki yol boştu ve buz kristalleri sabah güneşinde elmaslar gibi parlıyordu.

Chicago migren gibi yavaş yavaş ortaya çıktı. Önce kırsal bölgede gidiyorlardı, sonra sıradan bir kasaba, fark edilmeden, alçak gelişmiş güzel yayılmış bir banliyöye ve o da bir şehre dönüştü.

Bodur, siyah taştan yapılmış bir evin önüne park ettiler. Kaldırımındaki kar temizlenmişti. Lobiye girdiler. Çarşamba, metal oyma interkom kutusunun en üst ziline bastı. Hiçbir şey olmadı. Tekrar bastı. Sonra, denercesine diğer kiracıların zillerine bastı; ama tepki almadı.

"Bozuk," dedi bir deri bir kemik yaşlı bir kadın, merdivenlerden aşağı inerek. "Çalışmıyor. Yöneticiyi aradık, ısıtma sistemini onarmaya geldiğinde onu da tamire etmesini istedik. Umurunda

değil, kıştan dolayı göğsü için Arizona'ya gidiyor." Aksanı belirgindi, Doğu Avrupa, diye tahmin etti Gölge.

Çarşamba hafifçe eğildi. "Zorya, tatlım, sözlerle anlatılamayacak kadar güzel olduğunu söyleyebilir miyim? Işıklar saçan yaratık. Yaşlanmamışsın."

Yaşlı kadın ona ters ters baktı. "Seni görmek istemiyor. Ben de seni görmek istemiyorum. Sen kötü habersin."

"Çünkü, önemli olmasa gelmem."

Kadın burnunu çekti. Boş bir file taşıyordu. Üzerinde çenesine kadar düğmeli eski bir kırmızı palto vardı. Kuşkuyla Gölge'ye baktı.

"Bu iri adam kim?" diye Çarşamba'ya sordu. "Senin katilerinden biri mi?"

"Bana çok büyük bir kötülük yapıyorsunuz, sevgili bayan. Bu beyin ismi Gölge. Tamam beni için çalışıyor; ama sizin temsilciniz olarak. Gölge, seni harika Bayan Zorya Vechernyaya'yla tanıştıracaktır miyim?"

"Tanıştığımıza sevindim," dedi Gölge.

Kuşa benzeyen, yaşlı kadın yukarı doğru dikkatle ona baktı. "Gölge," dedi. "Güzel bir isim. Gölgeler uzadığında benim zamanım gelir. Ve sen uzun gölgesin." Ona baştan aşağı baktı sonra gülümsedi. "Elimi öpebilirsin," dedi ve ona soğuk bir el uzattı.

Gölge eğildi ve onun cılız elini öptü. Kadının orta parmağında büyük bir amber yüzük vardı.

"Aferin oğlum," dedi. "Ben alışveriş yapmaya gidiyorum. Görüyorsun ki içimizde para getiren sadece benim. Diğer ikisi fal bakarak para kazanamıyorlar. Çünkü onlar sadece doğruyu söylerler ve gerçek, insanların duymak istediği şey değildir. O kötü bir şeydir. İnsanların canını sıkar. Öyle olunca da bir daha gelmezler. Ama ben onlara duymak istedikleri yalanı söyleyebilirim. Böylece eve ekmek getiririm. Ne dersin, akşam yemeğinde burada olacak mısınız?"

"Umarım," dedi Çarşamba.

"O zaman yiyecek almam için bana biraz para versen iyi olur," dedi. "Gururluyum ama aptal değilim. Diğerleri benden daha gururlular ve o hepimizin en gururlusu. Bu yüzden bana para ver ve

hana para verdiğini onlara söyleme."

Çarşamba cüzdanını açtı ve içine uzandı. Bir yirmilik çıkardı. Zorya Vechernyaya onu parmaklarının arasından çekip aldı ve bekledi. Çarşamba bir yirmilik daha çıkardı ve ona verdi.

"Bu iyi," dedi. "Sizi prensler gibi besleyeceğiz. Şimdi, merdivenlerden en yukarı çıkın. Zorya Utrennyaya uyanık; ama diğer kız kardeşimiz hâlâ uyuyor, bu yüzden fazla gürültü çıkarmayın."

Gölge ve Çarşamba karanlık merdivenlerden yukarı çıktılar. İki kat yukarıdaki merdiven sahanlığı, yarı yarıya plastik çöp torbalarıyla doluydu ve çürük sebze kokuyordu.

"Çingeneler mi?" diye sordu Gölge.

"Zorya ve ailesi mi? Hiç ilgileri yok. Romen değiller. Ruslar. Sanırım Slavlar."

"Ama fal bakıyor."

"Birçok kişi fal bakar. O işe ben bile karıştım." Son merdivenleri çıkarırken Çarşamba nefes nefeseydi. "Formsuzum."

Çarşamba kapıyı vurdu. Cevap gelmedi. Bir kez daha çaldı. Bu kez daha gürültülü.

"Tamam! Tamam! Seni duydum!" Kilitlerin açılma, sürgülerin çekilme, zincirin çıtırtısının sesi. Kırmızı kapı aralandı.

"Kim o?" Yaşlı ve sigaradan sertleşmiş bir erkek sesi.

"Eski bir dost, Czernobog. İş arkadaşıyla."

Kapı güvenlik zincirinin izin verdiği kadar açıldı. Gölge, gölgeler içerisinde onlara dikkatle bakan gri bir yüz görebildi. "Ne istiyorsun, Votan?"

"İlk olarak, sadece senin arkadaşlığını keyfini. Sonra paylaşacak bilgilerim var. Ne diyorlardı . . . ah, evet. Yararına olacak bir şey öğrenebilirsin."

Kapı sonuna kadar açıldı. Tozlu bir ropdöşambr giyen adam koyu gri saçları ve kemikli hatları olan ufak tefek biriydi. Eskilikten parlayan, ince çizgili bir pantolon ve terlikler giyiyordu. Köşeli uçlu parmaklarında filtresiz bir sigara tutuyordu. Sigarayı yumruğunun içinde tutarken ucunu emiyordu - bir mahkum ya da bir asker diye düşündü Gölge. Sol elini Çarşamba'ya uzattı. "O zaman hoş geldin, Votan."

"Bana bugünlerde Çarşamba diyorlar," dedi, yaşlı adamın elini

sıkarak.

Hafif bir gülümseme; sarı dişlerin hızlı bir parıltısı. "Evet," dedi. "Çok komik. Peki bu?"

"Bu benim iş arkadaşım. Gölge, Bay Czernobog'la tanış.

"Memnun oldum," dedi Czernobog. Gölge'nin sol elini kendi sol eliyle sıktı. Elleri kaba ve nasırlıydı. Parmaklarının uçları iyoda batırılmış gibi sarıydı.

"Nasılsınız, Bay Czernobog?"

"Yaşlıyım. Bağırsaklarım ve sırtım ağrıyor. Her sabah kalktığımda öksürmekten göğsümü parçalıyorum."

"Niçin kapıda duruyorsunuz?" diye sordu bir kadın sesi. Gölge, Czernobog'un omzunun üstünden arkasında duran yaşlı kadına baktı. Kadın kız kardeşinden daha kısa ve zayıftı; ama hâlâ uzun olan saçları altın rengiydi. "Ben Zorya Utrennyaya," dedi. "Koridorda durmamanız lazım. İçi girip oturmalısınız. Size kahve getireceğim."

Kapıdan daireye açılan antre, aşırı kaynatılmış lahana, kedi ve filtresiz yabancı sigara kokuyordu. Onları birkaç kapalı kapısı olan minik bir holden geçirip holün diğer ucundaki oturma odasında göturdüler. Orada devasa eski bir at kılı kanepeye oturtulduklarında, yaşlıca bir gri kediyi rahatsız ettiler. Hayvan gerindi, ayağa kalkıp hızla kanepenin uzak bir noktasına gidip yattı. Dikkatlice, sırayla her birine dik dik baktı, sonra bir gözünü kapattı ve tekrar uyumaya başladı. Czernobog, onların karşısındaki koltuğa oturdu.

Zorya Utrennyaya boş bir kül tablası buldu ve Czernobog'un yanına koydu. "Kahvelerinizi nasıl istersiniz?" diye misafirlere sordu. "Burada biz kahveleri gece gibi koyu, günah kadar tatlı içerez."

"Kulağa hoş geliyor, hanfendi," dedi Gölge. Pencereden sokağın karşısındaki binaya baktı.

Zorya Utrennyaya dışarı çıktı. O çıkarken Czernobog gözlerini ona dikti. "Çok iyi bir kadın," dedi. "Kız kardeşine benzemiyor. Onlardan biri harpydir, diğerinin de tek yaptığı da uyumaktır." Yüzeyinde sigara yanıkları ve kupa izleri, ortasında bir satranç

tahtası olan uzun, alçak bir sehpanın üstüne terlikli ayaklarını koydu.

"Karıınız mı?" diye sordu Gölge.

"O hiç kimsenin karısı değil." Yaşlı adam bir an sessizce kaba ellerine baktı. "Hayır. Hepimiz akrabayız. Çok uzun zaman önce buraya beraber geldik."

Czernobog, ropdöşambrının cebinden bir paket filtersiz sigara çıkardı. "İlk olarak New York'a geldik," dedi Czernobog. "Bütün bizim hemşehriler New York'a giderler. Sonra buraya Chicago'ya geldik. Her şey çok kötüleşti. Eski ülke bile, beni neredeyse unuttular. Ben burada sadece kötü bir anıyım. Chicago'ya geldiğimde ne yaptım biliyor musun?"

"Hayır," dedi Gölge.

"Et sektöründe iş buldum. Öldürme bölümünde. Hadım öküz rampadan çıkınca, ben bir kafakırandım. Bize niçin kafakıran dediklerini biliyor musun? Çünkü balyozu alır ve ineğin kafasını onunla kırarız. *Bam!* Güçlü kollar ister. Evet? Sonra kelepçeci sığırı zincirleyip yukarı çeker, daha sonra da boynunu keser. Kafayı kesmeden önce kanını tamamen akıtırlar. En güçlüler bizdik, kafakıranlar." Yaşlı derisinin altında adalelerinin hâlâ gözüküğünü göstermek için ropdöşambrının kolunu yukarı sıvadı. "Artık o kadar güçlü değil. Onu yapmak bir sanattı. Yoksa inek sersemler ya da kızardı. Sonra ellilerde bize çivi tabancası verdiler. Onu alnına dayarsın, *bam bam!* Şimdi herkes öldürebilir sanıyorsun. Öyle değil." Bir ineğin kafasına metal bir ok atma taklidi yaptı. "Hâlâ yetenek gerektirir." Hatıralarına gülümseyip demir rengi dişlerini gösterdi.

"Onlara inek öldürme hikayelerini anlatma." Zorya Utrennya'ya kahvelerini kırmızı tahta bir tepsinin üstündeki parlak, küçük mineli fincanlarda getirdi. Her birine birer fincan verdi, sonra Czernobog'un yanına oturdu.

"Zorya Vechrernyaya alışverişe gitti," dedi. "Yakında gelir."

"Onunla aşağıda karşılaştık" dedi Gölge. "Fal baktığını söylüyor.

"Evet," dedi kız kardeşi. "Alacakaranlıkta, o saatler yalanların zamanıdır. Ben iyi yalan söyleyemem, bu yüzden ben fakir bir falcıyım. Ve kız kardeşimiz Zorya Polunochmaya hiç yalan söyleyemez."

Kahve, Gölge'nin beklediğinden çok daha tatlı ve koyuydu.

Gölge tuvalete gitmek için izin istedi - burası kahverengi lekeleli çerçeveleri olan Victoria dönemi sert pozlardaki kadın ve erkek resimlerinin asılı olduğu, dolaba benzer küçük bir odaydı. Saat yeni ikindi olmuştu ama gün ışığı şimdiden kaybolmaya başlamıştı. Koridordan gelen sesler duydu. Mide bulandırıcı kokan, kopmuş pembe bir sabun ve soğuk suyla ellerini yıkadı.

Gölge dışarı çıktığında Czernobog holdeydi.

"Bela getiriyorsun," diye bağıırıyordu. "Beladan başka hiçbir şey yok! Dinlemeyeceğim! Evimden defolup gideceksin!"

Çarşamba hâlâ kanepede oturmuş, kahvesini yudumlayıp gri kediye seviyordu. Zorya Utrennyaya ince halının üstünde duruyordu, bir eli sinirlice uzun sarı saçlarını büküyordu.

"Sorun mu var?" diye sordu Gölge.

"Sorun o!" diye bağırdı Czernobog. "O sorun! Dünyada ona yardım etmemi sağlayacak hiçbir şey olmadığını söyle! Onun gitmesini istiyorum! Onu burada istemiyorum! İkiniz de gidin!"

"Lütfen," dedi Zorya Utrennyaya, "lütfen sessiz olun, Zorya Polunochmaya'yı uyandıracaksınız."

"Siz de onun gibisiniz, benim bu çılgınlığa katılmamı istiyorsunuz!" diye bağırdı Czernobog. Neredeyse ağlayacakmış gibi görünüyordu. Sigarasından bir kül sütunu eski püskü yolluk halının üstüne düştü.

Çarşamba ayağa kalktı Czernobog'a doğru yürüdü. Elini Czernobog'un omzuna koydu. "Dinle," dedi barışçı bir tavırla. "İlk olarak, bu bir çılgınlık değil. Bu tek yol. İkinci olarak, herkes orada olacak. Sen dışarıda kalmak istemezsin, değil mi?"

"Benim kim olduğumu biliyorsun," dedi Czernobog. "Bu ellerin neler yaptığını biliyorsun. Sen kardeşimi istiyorsun, beni değil. Ve o gitti."

Holdeki kapı açıldı ve uykulu bir kadın sesi sordu, "Bir sorun mu var?"

"Sorun yok, kardeşim," dedi Zorya Utrennyaya. "Uyumaya devam et." Sonra Czernobog'a döndü. "Gördün mü? Gördün mü bağırarak ne yaptığını? Oraya dön ve otur. Otur!" Czernobog itiraz edecekmiş gibi baktı ve sonra içindeki kavgacı ruh yok oldu. Aniden cılız göründü: cılız ve yalnız.

Üç adam eski püskü oturma odasına döndüler. Odada duvarları, eski bir küvetteki en yüksek su seviyesi gibi, tavandan otuz santim aşağıya gelecek kadar çevreleyen kahverengi bir nikotin çemberi vardı.

"Senin için olması gerekmiyor," dedi Czernobog'a hiç şaşırmandan Çarşamba. "O eğer kardeşin içinse aynı zamanda senin içindir de. Bu siz çifte tiplerin geri kalanımızdan daha iyi anladığı bir şey, değil mi?"

Czernobog hiçbir şey söylemedi.

"Bielebog'dan bahsetmişken, ondan hiç haber aldın mı?"

Czernobog olumsuzca başını salladı. Gölge'ye baktı. "Hiç kardeşin var mı?"

"Hayır," dedi Gölge. "Bildiğim kadarıyla yok."

"Benim bir erkek kardeşim var. Biliyor musun, eğer bizi bir araya getirirsen aynı kişi gibi göründüğümüzü söylerler? Gençken onun saçları çok açıktı ve sapsarıydı. İnsanlar iyi olanın o olduğunu söylerlerdi. Biliyor musun benim saçlarım simsiyahtı, seninkinden bile siyahtı ve insanlar benim serseri olduğumu söylerlerdi? Ben kötü olandım. Şimdi zaman geçiyor ve benim saçlarım beyazlaştı. Sanırım onun saçları da beyaz. Şimdi bize bak, kimin aydınlık kimin karanlık olduğunu bilemeyeceksin."

"Yakın mıydınız?" diye sordu Gölge.

"Yakın mı?" diye sordu Czernobog. "Hayır. Nasıl olabilirdi ki? Biz farklı şeyleri önemsiyorduk."

Holün sonunda bir tıkırtı oldu ve Zorya Vechrernyaya içeri girdi. "Akşam yemeği bir saat içinde hazır," dedi. Sonra dışarı çıktı.

Czernobog iç çekti. "İyi bir aşçı olduğunu sanıyor," dedi. "yemek pişirecek hizmetçilerle büyütüldü. Artık hizmetçi yok. Hiçbir şeyi yok."

"Hiçbir şey yok değil," dedi Çarşamba. "Asla hiçbir şey yok değil."

"Seni," dedi Czernobog. "Seni dinlemeyeceğim." Gölge'ye döndü. "Dama oynar mısın?" diye sordu.

"Evet," dedi Gölge.

"İyi. Benimle dama oynayacaksın," dedi. Şömine rafından tahta bir pul kutusu aldı ve onları masaya döktü.

Çarşamba Gölge'nin koluna dokundu. "Biliyorsun ki bunu yapman gerekmiyor."

"Sorun değil, ben de istiyorum," dedi Gölge. Çarşamba omuz silkti ve pencerenin önünden sarılaşmış küçük dergi yığınının eski bir *Reader's Digest* aldı.

Czernobog'un kahverengi parmakları taşları yerleştirmeyi birtirmişti ve oyun başladı.

Sonraki günlerde Gölge sık sık kendini o oyunu hatırlar buldu. Bazı geceler rüyasına bile girdi. Onun düz, yuvarlak, eski, pis, tahta taşlarının rengi sözde beyazdı. Czernobog'unkiler donuk, solmuş siyahtı. İlk hamleyi Gölge yaptı. Rüyanlarında oynarken konuşma olmuyordu, sadece konan taşların yüksek tık sesi ya da bir kareden diğerine kayarken tahtanın tahtaya sürtünmesinden çıkan hışırtı.

İlk yarım düzine hamlede iki adam da taşları tahtanın merkezine sürüp arka sıraya dokunmadılar. Her ikisi de izleyip düşünürken hamleler arasında satranç gibi uzun aralar verdiler.

Gölge hapishanedeyken dama oynamıştı: zaman geçiriyordu. Satranç da oynamıştı ama yapısı ileriye düşünmeye uygun değildi. O anın en mükemmel hamlesini seçmeyi tercih ederdi. Bazen damada böyle kazanabilirsiniz.

Bir tık sesiyle Czernobog bir siyah pulu aldı ve Gölge'nin beyaz taşlarının birinin üstünden atlattı. Yaşlı adam Gölge'nin beyaz pulunu aldı ve tahtanın kenarındaki masaya koydu.

"İlk kan. Kaybettin," dedi Czernobog. "Oyun bitti."

"Hayır," dedi Gölge. "Oyunun bitmesine daha çok var."

"O zaman bahse girelim mi? Küçük bir iddia, oyunu daha ilginçleştirmek için."

"Hayır," dedi Çarşamba, Üniformalı Şakalar bölümünden kafa-



sını kaldırmadan. "Girmeyecek."

"Ben seninle oynamıyorum, yaşlı adam. Onunla oynuyorum. Şimdi, oyun için iddiaya giriyor musunuz, Bay Gölge?"

"Siz daha önce ne üzerine tartışıyordunuz?" diye sordu Gölge.

Czernobog sert kaşlarından birini kaldırdı. "Efendin benim onunla gelmemi istiyor. Bu saçmalıkta ona yardım etmektense ölmeyi yeğlerim."

"İddia mı istiyorsun? Tamam. Eğer ben kazanırsam bizimle geleceksin."

Yaşlı adam dudaklarını büzdü. "Belki," dedi. "Ama sadece eğer kaybedersen benim cezamı kabul edersen."

"Peki bu ne olacak?"

Czernobog'un ifadesinde hiçbir değişiklik olmadı. "Eğer ben kazanırsam senin beynini parçalayacağım. Şu balyozla. Sen dizinin üzerine çökeceksin. Sonra ben onunla bir vuruş yapacağım ki bir daha ayağa kalkamayasın." Gölge onu okumaya çalışarak yaşlı adamın yüzüne baktı. Şaka yapmıyordu. Gölge bundan emindi: orada bir şey için açlık vardı ya acı, ya ölüm ya da hak edilen ceza için.

Çarşamba *Reader's Digest*'ı kapattı. "Bu saçma," dedi. "Buraya gelmekle hata ettim. Gölge, gidiyoruz." Gri kedi rahatsız oldu, ayağa kalktı ve dama oyunun yanındaki masaya çıktı. Taşlara dik dik baktı, sonra yere atladı ve kuyruğunu havaya dikip zahmetle yürüyüp odadan çıktı.

"Hayır," dedi Gölge. Ölmekten korkmuyordu. Zaten eskisi gibi uğruna yaşayacak pek bir şeyi yoktu. "İyi. Kabul ediyorum. Eğer oyunu kazanırsan balyozunla bir vuruşta beynimi dağıtma şansını alacaksın." Ve beyaz taşını tahtanın kenarındaki yan kareye oynadı.

Başka hiçbir şey söylenmedi ama Çarşamba *Reader's Digest*'ını tekrar eline almadı. Oyunu cam ve gerçek gözüyle hiçbir şeyi açıklamayan bir ifadeyle izledi.

Czernobog, Gölge'nin taşlarından birini daha aldı. Gölge Czernobog'un taşlarından ikisini aldı. Koridordan pişen tanımadık yemek kokuları geliyordu. Bütün kokular iştah açıcı olmamasına rağmen, Gölge birden ne kadar aç olduğunu fark etti.

İki adam sırayla siyah ve beyaz taşlarını oynadılar. Taşlar çabucak alındı, iki katlı damalar oluştu: Artık sadece ileri oynanmak zorunda değildiler, yatay da hareket edebilirlerdi, damalar ileri geri gidebilirdi ki bu onları iki misli tehlikeli hâlâ sokuyordu. En uç kareye ulaşmışlardı ve istedikleri yere gidebilirlerdi. Czernobog'un üç daması vardı Gölge'nin iki.

Czernobog iki damasını Gölge'nin taşlarını sıkıştırmak için kullanırken bir damasıyla Gölge'nin diğer taşlarını alıyordu.

Sonra Czernobog bir dördüncü dama çıktı. Gölge'nin iki damasına sıra gelmişti ve ikisini de gülümsemeden aldı. Ve oyun burada bitti.

"Evet," dedi Czernobog. "Beynini parçalamam lazım. Ve sen de isteyerek dizlerinin üstüne çökeceksin. Bu iyi." Yaşlı bir eliyle uzanıp Gölge'nin kolunu hafifçe vurdu.

"Yemeğin hazır olmasına hâlâ zamanımız var," dedi Gölge. "Bir oyun daha oynamak ister misin? Aynı koşullarla?"

Czernobog uzun bir kibritle bir sigar daha yaktı. "Aynı koşullarda nasıl olabilir ki? Seni iki kez öldürmemi mi istiyorsun?"

"Şimdilik sadece bir vuruşun var, hepsi o kadar. Bunun sadece güçle olmadığını bana sen söyledin, yetenek de gerekiyor. Böyle olunca eğer bu oyunu kazanırsan kafama iki vuruş yapacaksın."

Czernobog ters ters baktı. "Gerekli olan bir vuruş, tek bir vuruş. Sanat burada." Sağ kolundaki adalelerin olduğu yere vururken sol elindeki sigarasından gri külleri döktü.

"Uzun zaman oldu. Eğer yeteneğini kaybettiysen beni sadece yaralayabilirsin. Öldürücü balyozunu geçici ağılarda en son ne zaman salladın? Otuz yıl mı, kırk mı?"

Czernobog hiçbir şey söylemedi. Kapalı ağzı yüzünde gri bir yarık olarak görünüyordu. Parmağıyla tahta masaya vurarak ritim tuttu. Sonra tahtanın üstündeki yirmi dört taşını yerlerine koydu.

"Oyna," dedi. "Tekrar, sen aydınlıksın, ben karanlığım."

Gölge ilk taşını oynadı. Czernobog kendi taşlarından biri ileri sürdü. Ve Gölge'ye Czernobog aynı oyunu tekrar oynayacakmış gibi geldi: Şimdi kazandığı oyunu, bu onun sınırıydı.

Bu kez Gölge kayıtsız oynadı. Küçük fırsatlar yakaladı, düşün-

meden, düşünmek için ara vermeden oynadı. Bu kez oynadıkça gülümsedi Gölge; ve ne zaman Czernobog hamle yapsa Gölge'nin gülümsemesi arttı.

Kısa süre sonra Czernobog oynarken taşlarını tahtaya o kadar hızlı vuruyordu ki kalan taşlar siyah karelerinde titriyorlardı.

"İşte," dedi Czernobog, Gölge'nin adamlarından birini siyah taşı gürültüyle vurarak aldığında. "İşte. Buna ne diyorsun?"

Gölge hiçbir şey söylemedi: sadece gülümsedi ve Czernobog'un koyduğu taşın üstünden, arkasından bir diğerini, bir diğerini ve dördüncünün üstünden atlayıp tahtanın ortasındaki siyah taşları temizledi. Tahtanın yanındaki yığından bir beyaz taş aldı ve adamını dama yaptı.

Ondan sonrası sadece bir atlama antrenmanıydı: Bir elin parmakları kadar hamleden sonra oyun bitti.

"İkinci oyunu alan kazanır?" dedi Gölge.

Czernobog ona öylesine baktı, gri gözleri sivri çelikler gibiydi. Sonra güldü, elini Gölge'nin omzuna vurdu. "Senden hoşlandım!" diye bağırdı. "Taşaklı herifsin."

Sonra, Zorya Utrennyaya, yemeğin hazır olduğunu söylemek için kafasını kapıdan uzattı. Tahtayı kaldırmaları ve örtüyü masaya yaymaları gerekiyordu.

"Yemek odamız yok," dedi, "özür dilerim. Burada yiyoruz."

Servis tabakları sofraya yerleştirildi. Yemeklerin her biri üzerinde kararmış çatal-bıçak-kaşıkla kucağa koymak için boyalı tep-silerde verildi.

Zorya Vechrernyaya beş tahta kase aldı ve her birine soyulmamış haşlanmış patates koydu. Sonra içlerine kepçeyle bol bol koyu kırmızı borç doldurdu. İçlerine plop diye birer kaşık dolusu beyaz krema attı ve her birine bir kase verdi.

"Altı kişi olduğumuzu sanıyordum," dedi Gölge.

"Zorya Polunochnaya hâlâ uyuyor," dedi Zorya Vechrernyaya. "Onun yemeğini buzdolabında saklarız. Uyandığında yiyecektir."

Borç sirkeliydi ve pancar turşusu gibi tadı vardı. Haşlanmış patates un gibi dağılıyordu.

Sonraki yemek derisi önceden kızartılmış sonradan az suda pişirilmiş biftecti. Yanında yeşillikler vardı - ama o kadar uzun sü-

re kaynatılmışlardı ki yeşillikleri hayal gücünün ötesinde ve hatta neredeyse kahverengiye dönmek üzereydi.

Bir sonraki yemek kıyma ve pirinç dolu lahana yapraklarıydı. Lahana yaprakları o kadar sertti ki bütün haliya pirinç ve kıyma sıçratmadan kesmek neredeyse imkansızdı. Gölge kendininkini tabağının kenarına itti.

"Dama oynadık," dedi Czernobog, kendine bir biftek daha keserek. "Bu genç adam ve ben. O bir oyun kazandı, ben bir oyun kazandım. O bir oyun kazandığı için o ve Çarşamba'yla gitmeyi, çılgınlıklarına yardım etmeyi kabul ettim. Ben kazandığım için de bütün bu işler bittiğinde genç adamı bir balyoz vuruşuyla öldüreceğim."

İki Zorya ciddice ifadelerle başlarıyla onayladılar. "Çok yazık," dedi Gölge'ye, Zorya Vechrernyaya. "Falında, birçok çocukla uzun ve mutlu bir ömür görüyorum diyecektim."

"Bu yüzden sen iyi bir falcısın," dedi Zorya Vechrernyaya. Bu kadar geç kaldığı için çok çaba harcıyormuşçasına uykulu görünüyor. "En iyi yalanları sen söylüyorsun."

Yemeğin sonunda Gölge hâlâ açtı. Hapishane yemeği oldukça kötüydü ama bundan daha iyiydi.

"İyi yemek," dedi Çarşamba. Tabağını zevkle temizlediği açıkça görünüyordu. "Size teşekkür ederim, bayanlar. Şimdi, korkarım bize yakınlarda iyi bir otel tavsiye etmenizi istememiz gerekiyor."

Zorya Vechrernyaya buna gücenmiş göründü. "Niçin otele gitmen gerekiyor ki?" dedi. "Biz dostun değil miyiz?"

"Size sorun çıkarmak istemem . . ." dedi Çarşamba.

"Sorun değil," dedi Zorya Utrennyaya. Bir eli tuhaf kaçan sarı saçlarıyla oynarken esnedi.

"Sen Bielebog'un odasında uyuyabilirsin," dedi Zorya Vechrernyaya, Çarşamba'yı göstererek. "Boş. Ve senin için genç adam, kanepede bir yatak yapacağım. Kuştüyü yataktan daha rahat olacaksın. Yemin ederim."

"Çok naziksiniz," dedi Çarşamba. "Kabul ediyoruz."

"Ve bana otele ödediğinde fazlasını ödemeyeceksin," dedi Zorya Vechrernyaya, başını zafer kazanmış gibi başını salladı. "Yüz dolar."

"Otuz," dedi arşamba.

"Elli."

"Otuz beş."

"Kırk beş."

"Kırk."

"İyi. Kırk beş dolar." Zorya Vechrernyaya masanın üzerinden uzandı ve arşamba'nın elini sıktı. Sonra masadaki kapları temizlemeye başladı.

Zorya Utreennyaya esnerken ağzını o kadar açtı ki Gölge çenesinin çıkabileceğinden endişelendi. Kafası pastanın içinde uyuyakalmadan önce yatağı gideceğini söyledi ve hepsine iyi geceler dedi.

Gölge, Zorya Vechrernyaya'ya bulaşıkları küçük mutfağı götürmek için yardım etti. Lavabonun altındaki eskice bir bulaşık makinesi onu şaşırttı. Makinenin içini doldurdu. Zorya Vechrernyaya, omzunun üstünden bakıp, çık çıkıldı ve tahta borç kaselelerini çıkardı. "Bunlar lavaboda," dedi ona.

"Özür dilerim."

"Önemli değil. Şimdi içeride pastamız var," dedi.

Pasta - elmalı pastaydı - dükkandan alınmış ve fırında ısıtılmıştı. Çok çok güzeldi. Dördü de pastayı dondurmaları yediler, sonra Zorya Vechrernyaya hepsini oturma odasından dışarı yolladı ve kanepede Gölge için çok güzel gözüken bir yatak yaptı.

Koridorda dururlarken arşamba Gölge'yle konuştu.

"Dama oyununda yaptığın," dedi.

"Evet?"

"İyi. Çok ama çok salaksın. Ama iyi. Rahat uyu."

Gölge küçük banyoda dişlerini fırçaladı ve soğuk suyla yüzünü yıkadı. Sonra holden oturma odasına geçti. Işığı söndürdü ve daha kafasını yastığı koymadan uykuya daldı.

Gölge'nin rüyasında patlamalar vardı: Mayın tarlasında bir kamyon sürüyordu ve iki tarafında bombalar patlıyordu. Ön cam parçalandı ve sıcak kanın yüzünden aşağı aktığını hissetti.

Birisi ona ateş ediyordu.

Akciğerine bir kurşun saplandı, bir kurşun belkemiğini parça-

ladı, bir diğeri onu omzundan vurdu. Her kurşunun çarpışını hissetti. Direksiyonun üstüne yıkıldı. Son patlama karanlıkla bitti.

Karanlıkta tek başına olan Gölge *rüya görüyor olmalıyım* diye düşündü. *Sanırım biraz önce öldüm*. Çocukken, eğer rüyanda ölürsen gerçek hatta da öleceksin dendiğini ve buna inandığını hatırladı. Kendini ölü gibi hissetmiyordu. Denercesine gözlerini açtı.

Küçük oturma odada arkası ona dönük, pencerenin yanında ayakta duran bir kadın vardı. Kalbi yarım bir vuruşu kaçırdı. "Laura?" dedi.

Kadın döndüğünde ay ışığı onu çerçeveledi. "Özür dilerim," dedi. "Seni uyandırmak istemedimdi." Hafif bir doğu Avrupalı akşamı vardı. "Gideceğim."

"Hayır, sorun yok," dedi Gölge. "Beni uyandırmadın. Bir rüya gördüm."

"Evet," dedi kadın. "Bağırıyor ve inliyordun. Bir kısmım seni uyandırmak istedi; ama hayır onu öyle bırakmalıyım diye düşündüm."

Ayın zayıf ışığında saçları soluk ve renksizdi. Uzun bağcıklı bir yakası olan, etekleri yerleri süpüren ince bir beyaz gecelik giyiyordu. Gölge tamamen uyanıp oturdu. "Sen Zorya Polu . . ." duraksadı. "Uyuyan kardeşsin."

"Ben Zorya Polunochnyaya'yım, evet. Ve sana da Gölge diyorlar, değil mi? Bunu bana uyandığımda Zorya Vechrernyaya söyledi."

"Evet. Dışarıda nereye bakıyordun?"

Kadın ona baktı, sonra pencerede ona katılması için parmağıyla işaret etti. O kotunu giyerken arkasını döndü. Gölge onun yanına yürüdü. Bu ona bu küçük odada çok uzun bir yürüyüşmüş gibi göründü.

Gölge, kadının yaşını tahmin edemedi. Teni kırıksızdı, gözleri kara, kirpikleri uzun, saçları belinde ve beyazdı. Ay ışığı renkleri kurutup hayaletlere çevirmişti. İki kız kardeşinden de uzundu.

Yukarı gökyüzünü işaret etti. "Şuna bakıyordum," dedi, Büyük Cezve'yi işaret ederek.

"Ursa Major," dedi Gölge. "Büyük Ayı."

"Bu ona bakmanın bir yolu," dedi. "Ama benim geldiğim yerdeki değil. Ben gidip çatıda oturacağım. Benimle gelmek ister misin?"

Pencereyi kaldırdı ve yalınayak, dışarıdaki yangın merdiveni-ne çıktı. İnsanın içini donduran bir rüzgâr pencereden içeri esti. Gölge'yi rahatsız eden bir şey vardı ama ne olduğunu bilmiyordu. Tereddüt etti, sonra kazağını, çoraplarını ve ayakkabılarını giyip onu paslanmış yangın merdiveninden takip etti. Zorya Polunochnyaya onu bekliyordu. Gölge'nin nefesi buz gibi havada buhar çıkarıyordu. Kadının yalınayak buz gibi metal basamaklarda tıpış tıpış yürümesini izledi ve çatıya doğru onu takip etti.

Aniden şiddetlenen dondurucu rüzgar geceliğini kadının vücuduna yapıştırdı ve Gölge, Zorya Polunochnyaya'nın altına hiçbir şey giymediğini rahatsız bir şekilde fark etti.

"Soğuk umurunda değil mi?" dedi, yangın merdiveninin tepesine geldiklerinde ve rüzgar kelimelerini dağıttı.

"Anlamadım?"

Kadın yüzünü onunkine yaklaştırdı. Nefesi hoştu.

"Soğuk seni rahatsız etmiyor mu, dedim."

Karşılık olarak bir parmağını kaldırdı: *Bekle*. Hafifçe binanın kenarının üstünden adım attı ve düz çatıya geçti. Gölge biraz daha beceriksizce geçti ve onu çatıda su deposunun gölgesine kaldırdı takip etti. Orada onları bekleyen tahta bir bank vardı. Kadın oraya oturdu, Gölge de onun yanına. Su deposu rüzgarı kestiği için Gölge memnundu.

"Hayır," dedi kadın. "Soğuk beni rahatsız etmiyor. Şu an benim zamanım: Bir balık derin suda nasıl rahatsız olmazsa ben de gecenin içinde hiç rahatsızlık hissetmem."

"Geceyi seviyor olmalısın," dedi Gölge, daha akıllıca ve bilge bir şey söylemiş olmayı dileyerek.

"Kardeşlerimin kendine ait zamanları vardır. Şafak, Zorya Utennyaya'nındır. Eski ülkede uyanıp kapıları açardı ve çıkması için babamın - ıh, o kelimeyi unuttum, otomobil gibi ama atları var?"

"At arabası mı?"

"At arabasını. Babamız dışarı çıkardı. Ve akşam karanlığında bize döndüğünde ona kapıyı Zorya Vechrernyaya açardı."

"Ya sen?" durdu. Dudakları dolgun ama çok soluktu. "Ben babamızı hiç görmedim. Ben uykudaydım."

"Bu tıbbi bir sorun mu?"

Buna cevap vermedi. Omuz silkmesi, eğer silktiye, fark edilmedi. "Evet. Sen neye baktığımı öğrenmek istedin."

"Büyük Cezve."

Onu göstermek için bir parmağını kaldırdı ve rüzgâr geceliğini vücuduna yasladı. Meme uçlarının etrafındaki ürperen bütün noktalar, beyaz pamuğa deyen koyuluklar halinde geçici olarak görüldü. Gölge ürperdi.

"Odin'in Arabası, derler ona. Ve Büyük Ayı. Bizim geldiğimiz yerde, onun o yıldızlara zincirlenmiş bir şey, Tanrı değil ama Tanrı gibi, kötü bir şey olduğuna inanırız. Eğer kaçarsa, her şeyin hepsini yiyecektir. Ve bütün gece gündüz gökyüzünü gözlemesi gereken üç kız kardeş vardır. Eğer o yıldızlardaki şey kaçarsa dünyanın sonu gelir. Pat, diye."

"Ve insanlar buna inanırlar?"

"İnanırlardı. Çok uzun zaman önce."

"Ve sen o yıldızlardaki canavarı görüp göremeyeceğine bakıyordun?"

"Öyle bir şey. Evet."

Gölge gülümsedi. Eğer soğuk olmasaydı rüya gördüğünü sanacağına karar verdi. Her şey aşırı bir şekilde rüyaya benziyordu.

"Sana kaç yaşında olduğunu sorabilir miyim? Kız kardeşlerin çok daha yaşlı görünüyorlar."

Kadın başıyla onayladı. "Ben en gençleriyim. Zorya Utrennyaya sabahleyin doğdu, Zorya Vechrernyaya akşam ve ben de geceleyin doğdum. Ben gece yarısı kız kardeşiyim: Zorya Polu-nochnyaya. Evli misin?"

"Karım ölü. Geçen hafta bir araba kazasında öldü. Dün cenazesi vardı."



"Üzüldüm."

"Dün gece beni görmeye geldi." Bunu karanlıkta ve ay ışığındaki söylemek zor değildi: Gün ışığında olduğu gibi olanaksız değildi.

"Ne istediğini ona sordun mu?"

"Hayır. Sormadım."

"Belki sorman lazım. Bu ölüye sorulacak en akıllıca sorudur. Bazen sana söylerler. Zorya Vechrernyaya bana Czernobog'la dama oynadığını söyledi."

"Evet. Bir balyozla kafatasımı parçalama hakkını kazandı."

"Eskiden, insanları dağların tepesine çıkarırlardı. Çok yüksek-  
lere. Kafataslarının arkasını bir kayayla parçalarlardı. Czernobog için."

Etrafa bir göz attı. Hayır, çatıda yalnızdılar.

Zorya Polunochnyaya güldü. "Salak, o burada değil. Ve sende bir oyun kazandın. Bütün bunlar bitene kadar vuruşunu yapmayabilir. Yapmayacağını söyledi. Ve bunu bileceksin. Öldürdüğü mekler gibi. Her zaman önceden bilirler. Yoksa ne anlamı var ki?"

"Kendimi," dedi ona Gölge, "kendine has bir mantığı olan bir dünyadaymışım gibi hissediyorum. Kendi kuralları var. Bir rüyadaki olduğunda, orada bozmaman gereken kurallar olduğunu bilmen gibi bir şey. Ne demek olduklarını bilmesen de. Biliyor musun, onu kabul ediyorum?"

"Biliyorum," dedi. Kendi buz gibi eliyle Gölge'nin elini tuttu. "Eskiden sana koruma verilmiş. Sana güneşin kendisini verilmiş. Ama onu çoktan kaybetmişsin. Boşa harcamışsin. Benim sana verebileceğim tek şey daha zayıf bir koruma. Kızı, babayı değil. Ama hepsi işe yarar. Değil mi?" Beyaz saçları soğuk rüzgârla yüzünün çevresinde uçuştı.

"Seninle dövüşmem gerekiyor mu? Ya da dama oynamam?" diye sordu.

"Beni öpmen bile gerekmiyor," dedi ona. "Sadece benden ayrılmak."

"Nasıl?"

"Ayı al."

"Anlamadım."

"İzle," dedi Zorya Polunochnyaya. Sol elini kaldırdı, işaret ve başparmağıyla onu tutacakmış gibi ayın önünde tuttu. Sonra yumuşak bir hareketle parmaklarıyla onu çekti. Bir an için, ayı gökyüzünden almış gibi göründü ama sonra Gölge ayın hâlâ orada parladığını gördü. Zorya Polunochnyaya baş ve işaret parmakları arasında duran gümüş üzerinde Özgürlük Heykeli'nin kafasının resmi olan doları göstermek için elini açtı.

"Çok güzel yaptın," dedi Gölge. Onu avuç içine sıkıştırdığını görmedim. Ve nasıl yaptığın hakkında en ufak bir fikrim bile yok."

"Onu avuç içimde saklamadım," dedi. "Onu aldım. Ve şimdi onu dikkatle saklaman için sana veriyorum. İşte. Bunu boşa harcamama."

Onu Gölge'nin sağ eline yerleştirdi ve üzerine parmaklarını kapattı. Elindeki para soğuktu. Zorya Polunochnyaya ileri eğildi ve Gölge'nin gözlerini parmaklarıyla kapattı ve onu hafifçe öptü; her gözkaşağından birer kere.

\* \* \*

Gölge kanepenin üstünde üzerinde bütün kıyafetleriyle uyanı. Pencereden içeri dolan dar bir güneş ışığı huzmesi toz zerreciklerini dans ettiriyordu.

Yataktan çıktı ve pencereye gitti. Oda gün ışında çok daha küçük görünüyordu.

Dışarı, aşağı ve yolun karşısında bakmasıyla onu dün gecedен beri rahatsız eden şey netleşti. Pencerenin dışında yangın merdiveni yoktu: Ne balkon vardı, ne de paslı metal basamaklar.

Avuç içinde hâlâ sıkıca, basıldığı günkü gibi parlak ve gıcır gıcır bir 1922 Özgürlük Heykel'i gümüş dolar tutuyordu.

"Ah. Kalktın," dedi Çarşamba, kafasını kapıdan sokarak. "Bu iyi. Kahve ister misin? Bir banka soyacağız."

## AMERİKA'YA GELİŞ 1721

Amerika tarihi hakkında anlaşılması gereken şey, diye *deri kaplı günlüğüne yazdı Bay Ibis*, kurgu olmasıdır; çocukların çizebileceği kadar basit ve kolayca sıkılınabilecek bir tarih. Çoğu yeri, araştırılmamış, hayal edilmemiş, düşünülmemiş bir şeyin tasviridir ve o şeyin kendisi değildir. Bu güzel bir kurgudur, diye *devam etti, düşüncelerini toplamak ve dolmakalemini mürekkep hokkasına batırmak için durarak*, Amerika'nın arzu ettikleri gibi özgürlüğe inanmayı arayan hacılar tarafından bulunması, Amerikalara gelmeleri, boş ülkeye yayılıp, üreyip onu doldurmaları.

Gerçekte, Amerika kolonileri birer kurtuluş, unutulmuş yeri oldukları gibi aynı zamanda birer çöplüktüler de. Londra'da on iki peni çaldığın için Tyburn'ün üç taçlı ağacına asılabileceğin günlerde Amerikalılar ikinci bir şans için merhamet sembolü oldular. Ama sürgün koşulları o kadar kötüydü ki bazılarına yapraksızdan atlayıp boşlukta dans bitene kadar dans etmek daha kolay geldi. Bahsedilen sürgün: Beş yıl için, on yıl için, hayat boyu içindi. Hüküm buydu.

Bir kaptana satılıyordun; Batı Hint Adaları'na ya da kolonilere giden bir köle gemisi gibi kalabalık gemisinde gidecektin. Gemi de kaptan, seni sözleşmeli bir uşak olarak, sözleşmen bitene kadar canını çıkaracak birine satacaktı. Ama en azından İngiliz hapishanesinde asılmayı beklemiyordun (hapishaneler o günlerde sen serbest bırakılana, sürgün gidene ya da asılana kadar kaldığın yerlerdi: Orada belli bir süre kalmaya mahkum edilmezdin) ve yeni dünyanı en iyi şekilde yapmakta özgürdün. Aynı zamanda sürgün süren bitmeden önce İngiltere'ye geri götürmesi için bir kaptana rüşvet vermekte de özgürdün. İnsanlar bunu da yaptılar. Eğer otoriteler seni sürgünden geri dönerken yakalarlarsa - eski bir düşman ya da halledilecek bir meselesi olan eski bir arkadaş seni görür ve gammazlarsa - o zaman gözünü bile kırpmadan asılırdın.

Hatırladım, diye *devam etti, kısa bir aradan sonra, o esnada*

*dolaptaki toprak rengi mürekkep şişesinden mürekkep hokkasını doldurdu ve kalemini bir kere daha batırdı*, ailesinin öteden beri yaşadığı, İngiltere'nin Güneybatısında, Cornwall'un soğuk, bir kayalık tepesindeki köyünden gelen Essie Tregowan'ın hayatını. Babası bir balıkçıydı ve enkazcılardan biri olduğu söylenirdi - şu, rüzgârlarının sert olduğu tehlikeli kıyıda lambalarını yukarı asarak gemileri, ambarlarındaki yükler için kayalara çekenlerden. Essie'nin annesi bir beyin evinde aşçıydı. On iki yaşının bitiminde Essie orasının bulaşık hanesinde çalışmaya başladı. Ufak tefek ince bir şeydi. Büyük kahverengi gözleri ve koyu kahverengi saçları vardı. Ağır işçi değildi ama ona anlatacak birisi varsa her zaman öykü ve hikayeler dinlemek için kaytarırdı: pixilerin, sprigganların, kırların siyah köpeklerinin ve Manş Denizi'nin kadınlarının öyküleri. Ve bey böyle şeylere gülse de, mutfakta çalışanlar, her zaman, geceleri Çin porseleninden bir fincana en yağlı süttten koyup mutfak kapısının dışına bırakırlardı, pixiler için.

Birkaç yıl geçti, Essie artık zayıf ufak tefek bir şey değildi: Dolgun hatları ortaya çıktı ve yeşil denizin dalgalanması gibi kabardı; kahverengi gözleri güldü; kestane rengi saçları dalgalanıp kıvrıldı. Essie'nin gözleri Bey'in on sekiz yaşındaki oğlu Bartholomew'un Rugby'den eve geldiğini görünce ışıdı. O gece ormanın kenarındaki dikili taş a gitti. Kendi saçından yapılmış bir ipe bağladığı, Bartholomew'un yediğı ama bitiremediğı bir ekmek parçasını taşın üstüne koydu. Ve hemen ertesi gün, Bartholomew gelip onunla konuştu. Essie onun yatak odasındaki ocak ızgarasını temizlerken, Bartholomew, fırtına gelirken gökyüzünün aldığı tehlikeli mavilikteki, onaylayan gözleriyle ona baktı.

Çok tehlikeli gözleri vardı, dedi Essie Tregowan.

Bartholomew kısa süre sonra Oxford'a gitti ve Essie'nin durumu ortaya çıkınca işine son verildi. Ama bebek doğacaktı, Bey'in karısı, iyi bir aşçı olan Essie'nin annesine iyilik olsun diye eski bakkirenin bulaşıkhanedeki eski işine dönmesi için kocasına baskı yaptı.

Ama Essie'nin Bartholomew'ya olan aşkı ailesine nefrete dönmüştü. Bir yıl içinde, komşu köyden Josiah Horner diye bilinen, kötü şöhretli bir erkek arkadaş buldu. Bir gece, aile uyuduğunda,

Essie yatağından kalktı ve sevgilisini içeri almak için yan kapının sürgüsünü açtı. Adam aile uyurken evi soydu.

Şüpheler hemen evin içinden birine çevrildi, çünkü birisinin kapıyı açtığı ortadaydı (Bey'in karısı, kapıyı kendisinin sürgülediğini kesinlikle hatırlıyordu), birisi Bey'in gümüş tepsisinin nerede olduğunu, paralarını ve senetlerini sakladığı çekmeceyi biliyor olmalıydı. Her şeyi azimle inkâr eden Essie hiçbir şeyle suçlu bulunmadı; ta ki Bay Josiah Horner, Bey'in senetlerinden birini Exeter'de bir bakkalda satarken yakalanana kadar. Bey onun kendisinin olduğunu teşhis etti. Horner ve Essie mahkemeye çıktılar.

Horner, Gezici Mahkeme tarafından mahkum edildi. Yargı o kadar acımasız ve baştan savmaydı ki dönemin argosuyla *işi bitikti*. Ama hakim ya gençliğinden ya da kestane rengi saçlarından dolayı Essie'ye acıdı ve onu yedi yıl sürgüne mahkum etti. Kaptan Clarke'ın komutasında Neptune isminde bir gemiyle sürgüne gidecekti. Böylece Essie Carolinas'a gitti; yolda onun tıpkısının aynısı Kaptan'la anlaştı ve onu karısı olarak beraberinde hiç kimsenin onu tanımadığı, Londra'daki annesinin evine İngiltere'ye geri götürmesi için adamın gönlünü yaptı. İnsan kargosu tütün ve pamukla değişince Kaptanla yeni gelin için dönüş yolculuğu sakin ve mutlu geçti. Çifte kumrular ya da birbirlerine kur yapan kelebekler gibiydiler. Kendilerini birbirlerine dokunmaktan, birbirlerine farklı küçük hediyeler vermekten ve sevgi gösterilerinde bulunmakta alamıyorlardı.

Londra'ya ulaştıklarında Kaptan Clarke Essie'yi, ona sonuna kadar oğlunun yeni karısı gibi davranan annesinin yanına yerleştirdi. Sekiz hafta sonra, Neptune tekrar yelken açtı ve kestane rengi saçlı, güzel, genç gelin nıhtımdan kocasına güle güle diye el salladı. Sonra yaşlı kadının evine döndü. Kadın evde değildi, Essie bir parça ipek kumaş, birkaç altın ve yaşlı kadının içinde düğmelerini sakladığı gümüş bir kabı topladı. Bunları cebe indiren Essie, Londra'nın kalabalığında ortadan kayboldu.

Sonraki iki yıl boyunca Essie dükkanlardan eşya çalmakta başarılı oldu. Geniş etekleri, başta çalınmış ipek ve dantel toplar olmak üzere çok sayıda günahı örtbiliyordu. Dolu dolu bir hayat yaşadı. Essie, çocukluğundan beri ona anlatılan bütün yaratıklara,

pixilere (ki onların etkisinin Londra'ya kadar uzandığında emin-di) hayatındaki değişimlerden kaçışları için minnettardı. Arkadaş-ları ona gülseler de her akşam pencere kenarına bir kase süt ko-yuyordu; ve arkadaşları frengi ya da belsoğukluğuna yakalandık-larında Essie demir gibi sıhhatli kalarak son gülen oluyordu.

Kader kötü sillesini ona vurduğunda yirminci doğum günün-den bir sene önceydi: Bell Yard'da Fleet Sokağı'nın yanındaki Cross Forks Hanı'nda otururken, Üniversiteden yeni çıkmış, genç bir adamın içeri girdiğini ve şöminenin yanında oturduğunu gör-dü. "Aha! Tüyleri yolunacak körpe bir güvercin," diye düşündü kendi kendine Essie. Gidip yanına oturdu ve bir eli onu dizini ok-şamaya başlarken diğeri, daha dikkatlice, cep saatini aramaya git-ti. Ve sonra adam yüzüne bakmasıyla, fırtına öncesi gök mavisi rengi, tehlikeli gözler onunkilere dikilince Essie'nin yüreği ağzına geldi. Evin efendisi Bartholomew ona adıyla hitap etti.

Newgate'e götürüldü ve sürgünden geri gelmekle suçlandı. Suçlu bulunan Essie'nin karnını göstermesi kimseyi şok etmedi ama böyle iddialara (genelde sahte olan) karar veren belediye başhemsireleri, Essie'nin gerçekten çocuk taşıdığını kabul etmek zorunda kaldıklarında şaşırdılar. Essie babanın kim olduğunu söy-lemeyi reddetti.

Ölüm cezası bir kez daha sürgüne çevrildi ama bu kez hayat boyu.

Bu defa The Sea-Maiden'le yola çıktı. Gemide sürgüne gönde-rilen, pazara giden semiz domuzlar gibi tıka basa doldurulmuş iki yüz kişi vardı. Kanlı dizanteri ve humma gemide kol geziyordu. Bırak yatmayı, oturacak yer zor bulunuyordu. Bir kadın, geminin ambarının dibinde çocuk doğururken öldü. İnsanlar cesedini ile-ri geçirmek için çok sıkıştırıldılar. O ve bebek, gerideki küçük bir pencereden çırpıntılı, gri denize, zorla itildiler. Essie'nin sekiz ayı geçmişti. Bebeği düşürmemesi bir mucizeydi; ama düşürmedi.

Sonraki hayatında o ambarda geçen zamanıyla ilgili kabuslar görecekti, boğazında oranın pis kokusu ve tadıyla çığlıklar atarak uyanacaktı.

The Sea-Maiden Virginia'nın Norfolk limanına yanaştı. Es-sie'nin sözleşmesi küçük bir "çiftlik sahibi", tütün ekicisi John Ric-

hardson tarafından alındı. Karısı kızını doğurduktan bir hafta sonra doğum ateşinden ölmüştü. Adamın bir süt anneye ve küçük çiftliğindeki bütün işlere bakacak bir hizmetçi kadına ihtiyacı vardı.

Essie'nin, eski kocasının babasından aldığını söylediği (onu yalanlayacak kimse olmadığını bildiği ve belki de bir zamanlar bir Anthony tanıdığı için) Anthony ismini verdiği oğlu, Essie'nin memesini Phyllida Richardson'un yanında emdi. İşverenin çocuğu her zaman ilk emişi yapıyordu, bu yüzden uzun boylu, güçlü ve sıhhatli bir çocuk olarak büyürken, Essie'nin oğlu geri kalanla zayıf ve çelimsiz olarak büyüdü.

Çocuklar sütün yanında Essie'nin öyküleriyle de büyüdüler: madenlerde yaşayan knockerlerle mavi berelerin; kırmızı kafalı, küçük-basık ve hafifçe kalkık burunlu pixilerden çok daha tehlikeli olan, ilk yakalanan balığın onlar için çakıllara; ekin zamanı hareketli ürün olsun diye yeni pişmiş bir ekmek somunun ise tarlaya bırakıldığı, ülkenin en düzenbaz yarattığı Buccaların öyküleriyle; onlara elma ağacı adamlarının öykülerini anlattı – canlan-dıklarında konuşan ve sanki bir sonraki yıl iyi bir ürün vermeleri için sezon bitiminde köklerine dökülecek mahsulün ilk elma şarabıyla yatıştırılma ihtiyacı duyan yaşlı elma ağaçlarının. Eski bir şiirde sakınılması gereken ağaçları, akıcı bir şekilde sözcükleri yaparak konuştuğu Cornwall ağzıyla onlara anlattı:

Karaağaç, kara kara düşünür  
Ve Meşe, nefret eder,  
Ama söğüt-adam yürüyüşe çıkar,  
Eğer geç saatlere kalırsanız.

Onlara bütün bu şeyleri anlattı ve o inandığı için onlar da inandılar.

Çiftlik gelişip büyüdü ve Essie Tregowan her gece arka kapının dışına Çin porseleni bir fincanla süt bıraktı. Sekiz ay sonra John Richardson sessizce kapıyı çalarak Essie'nin yatak odasına geldi ve ondan bir kadının bir adama gösterebileceği türden iyilik istedi. Essie ona, zavallı bir dul kadın olarak ve bir köleden

farkı olmayan sözleşmeli hizmetkârın, aşırı saygı duyduğu adama fahişelik yapmasının istenmesinden dolayı ne kadar şok olup kırıldığını - bir sözleşmeli işçinin evlenemeyeceğini, bu yüzden sözleşmeli olarak sürgün edilen bir kıza kendinin aklına bile getiremeyeceği bir şeyin ıstırabını çektirmeyi nasıl olup da düşünebildiğini - söyledi. Sonra kestane kahverengisi gözleri yaşlarla dolduğunda Richardson kendini ondan özür diler buldu ve bunun sonucu olarak John Richardson kendini, o sıcak yaz gecesi, o koridorda Essie Tregowan'ın önünde diz çökmüş, sözleşmesine son verip evlilik teklif eder buldu. Essie onun teklifini kabul etse de olay resmileşene kadar onunla yatmayacaktı. Bunun üzerine Essie tavan arasındaki küçük odadan evin ön tarafındaki büyük yatak odasına taşındı. Çiftçi Richarson'ın arkadaşları ve onların karılarından bazıları kasabada onu gördüklerinde yollarını değiştirse de çok daha fazla kişi yeni Bayan Richardson'un müthiş güzel bir kadın olduğu ve Johnnie Richardson'un iyi bir iş başardığı fikrindeydi.

Essie bir yıl içinde, bir çocuk daha yaptı. Bir oğlan daha. O da babası ve kız kardeşi gibi sarı saçlıydı. Ona babasının ismini verdiler, John.

Üç çocuk, Pazar günleri gezgin vaizi dinlemek için kiliseye giderlerdi. Diğer küçük çiftçilerin çocuklarıyla beraber harfleri ve numaraları öğrenmek için küçük okula da gittiler. Bu arada Essie onların, en önemli sırlar olan, pixilerin sırlarını öğrenmelerini sağladı: Nehir kadar yeşil gözleri ve giysileri olan, kırmızı kafalı, kıvrık burunlu, komik, şaşı adamlar; eğer akıllarına koyarlarsa seni yoldan çıkarabilir, saptırabilirler, tabii ki cebinde tuz ya da bir parça ekmek yoksa. Çocuklar okula gittiklerinde eve bir kez daha sağ salim gelmek için hayat ve toprağın eski sembolleri olan, bir ceplerinde tuz, diğerinde bir parça ekmek taşıdılar ve her zaman da sağ salim geldiler.

Verimli Virginia tepelerinde büyüyen çocuklar güçlü ve uzun boyluydular (ama Anthony, Essie'nin ilk oğlu, her zaman daha zayıf, soluk, hastalıklara ve kötü havalara daha dayanıksızdı). Richardsonlar mutluydular. Essie elinden geldiği kadar kocasını sevdi. John Richardson onu attan düşürecek kadar kötü bir diş ağrı-



sına tutulduğunda on yıldır evliydim. Onu en yakın kasabaya götürdüler. Orada dişi çekildi ama çok geçti, morarmış suratıyla inlerken kan zehirlemesinden öldü. Onu en sevdiğim söğüt ağacının altına gömdüler.

Dul kadın, Richardson'un iki çocuğu reşit olana kadar çiftliğin idaresini aldı: sözleşmeli hizmetkârları ve köleleri yönetti, her yıl üst üste tütün mahsulü aldı; Yılbaşları elma ağaçlarının köklerine elma şarabı döktü, hasat zamanı tarlalara yeni pişmiş ekmek somunu bıraktı ve her zaman arka kapıya bir fincan süt koydu. Çiftlik büyüdü ve Dul Richardson sıkı pazarlıkçı ama ürünü her zaman iyi ve asla dolandırmadan kaliteli mal satan biri olarak ün kazandı.

Bir on yıl daha her şey iyi gitti; ama kötü bir yıl geldi, Anthony, çiftliğin geleceği ve Phyllida'yla evlenme üzerine yapılan öfkeli bir kavgada üvey kardeşi Johnnie'yi öldürdü. Bazıları kardeşini öldürmek istemediğini ve yanlışlıkla derine batan bir darbenin onu öldürdüğünü söylerken, diğerleri tersini söylüyorlardı. Anthony kaçtığında Essie de genç oğlunu babasının yanına gömüyordu. Bazıları Anthony'nin Boston'a kaçtığını, bazıları güneşe, Florida'ya gittiğini söylerlerken, annesi George'un ordusuna katılıp isyancı İskoçlarla savaşmak için İngiltere'ye gittiği fikrindiydi. İki oğlu da gidince çiftlik boş ve hüzünlü bir yer oldu. Phyllida sanki kalbi kırılmış gibi eriyip biterken, üvey annesinin söyleyebildiği ya da yapabildiği hiçbir şey dudaklarına tekrar gülümseme getirmedi.

Kızın kalbi kırık da olsa, çiftlik için bir erkeğe ihtiyaçları vardı. Phyllida, denizden bıkmış, doğup büyüdüğü Lincolnshire çiftliği gibi bir çiftliğin bulunduğu bir yer hayalleri kuran, gemi marangozlu Harry Soames'le evlendi. Richardsonların çiftliği oraya pek benzemese de Harry Soams onu kendini mutlu edecek kadar uygun buldu. Phyllida ve Harry'nin beş çocukları oldu. Üçü yaşadı.

Dul Richardson oğullarını özledi. Artık ona sevecen davranan dürüst bir adamın anısından pek fazla bir şey olmayan kocasını özledi. Phyllida'nın çocukları öyküler için ona geldiler. Onlara Moors'un Kara Köpeklerini, Çiğ-Kafa ve Kanlı Kemikleri ya da El-

ma Ağacı Adamları anlatacaktı ama onlar ilgilenmediler; sadece Jack öykülerini istediler - ya Jack ve fasulye ağacını ya da Jack, Kedisi ve Kral'ı. Onları kendi kanı canıymış gibi sevdi; ama bazen onları ölü olanların ismiyle çağırırdı.

Bir Mayıs günüydü. İskemlesini güneş ışığında bezelye soy-mak için mutfak bahçesine çıkarttı. Virginia sıcak olmasına rağmen saçlarına düşen beyazlar gibi soğuk da kemiklerine işlemiş-ti. Biraz ısınmak güzel bir şeydi.

Dul Richarson, yaşlı elleriyle bezelyeleri ayıklarken, Corn-wall'un kırları ve tuzlarla kaplı kayalıklarında bir kez daha yürü-menin, babasının teknesinin gri denizlerden dönmesini bekleme-nin ne kadar güzel olacağını düşünmeye başladı. Sakar ve morar-mış parmaklarıyla bezelye kabuklarını açıp, tanelerini kaba düşü-rürken kabuklarını önlüğünde topladı. Sonra kendinin, uzun za-mandır hatırlamadığı, ne kadar kötü bir hayat geçirdiğini hatırlar buldu: Usta parmaklarıyla ipekleri nasıl çaldığını ve para kesele-rini nasıl kaptığını; sonra Newgate'deki cezaevi müdürünün dava-sının ilam edilmesi için en az on iki haftası olduğunu, karnını gös-terirse darağacından kurtulabileceğini, ne kadar da hoş bir şey ol-duğunu söylediğini hatırladı - ve yüzünü duvara nasıl döndüğü-nü, ondan da kendinden de nefret ederek, cesurca eteğini kaldır-dığını ama onun haklı olduğunu bildiğini hatırladı. İçinde hızla-nan hayat duygusu ölümü sadece biraz daha kandırabileceği ma-nasına geliyordu . . .

"Essie Tregowan mı?" dedi yabancı.

Dul Richardson Mayıs güneşinden gözlerini koruyarak kafası-nı kaldırdı. "Seni tanıyor muyum?" diye sordu. Adamın yaklaştığı-nı duymamıştı.

Adam baştan aşağı yeşiller giymişti: tozlu yeşil bir dar panto-lon, yeşil bir ceket ve koyu yeşil bir palto. Saçları havuç kırmızı-sıydı. Adam çarpık bir şekilde ona gülümsedi. Adamda Essie'yi ona bakmaktan mutlu eden bir şey vardı ve başka bir şey de teh-like diye fısıldıyordu. "Beni tanıdığını farz edebilirsin," dedi.

Adam gözlerini kısarak ona baktı. Essie de yuvarlak suratından kim olduğuna dair bir ipucu bulmak için gözlerini kısarak ona baktı. Torunlarından biri gibi genç gözükmesine rağmen onun es-

ki ismini biliyordu. Sesinde çocukluğundan, memleketinin kayalık ve kırlarından tanıdık gelen bir tını vardı. "Sen Cornwall'lu musun?" diye sordu.

"Ben Kuzen Jack, dedi kırmızı saçlı adam. "Ya da oyduam ama artık burada bu yeni dünyadayım. Burada hiç kimse dürüst bir kişi için dışarı ne bira, ne süt, ne de ekin zamanı bir somun ekmek koymuyor."

Yaşlı kadın kucağındaki bezelye kabını iyice yerleştirdi. "Eğer düşündüğüm kişiyse," dedi, "o zaman seninle bir kavgam yok." Evden Phyllida'nın kâhyaya homurdandığını duydu.

"Benim de seninle yok," dedi kırmızı saçlı adam, hafifçe üzüntü, "ama beni buraya, büyü için zamanı olmayan, pixiler ve benzerlerine yer olmayan, bu ülkeye getiren sizsiniz, sen ve senin gibiler."

"Bana karşılık olarak birçok iyilik yaptın," dedi Essie.

"İyilik ve kötülük," dedi yan yan bakan yabancı. "Biz rüzgâr gibiyizdir. Her iki yönde de eseriz."

Essie başını sallayarak onayladı.

"Elimi tutacak mısın, Essie Tregowan?" Ve elini ona uzattı. Essie görme gücü azalsa da, çilli olmasına rağmen adamın elinin üzerindeki ikinci güneşinin ışığı altında altın rengi parıldayan turuncu kılları görebildi. Essie dudaklarını ısırdı. Sonra, çekinerek, mor lekeli elini onun elinin içine koydu.

Essie'yi bulduklarında hâlâ sıcaktı ama ruhu bedenini terk etmişti ve bezelyelerin sadece yarısı ayıklanmıştı.

*Bayan Hayat çiçekler içinde bir tanedir*

*Ölüm her yerde onu izler:*

*Hayat odanın kiracısı,*

*Ölüm merdivenlerin zorbasıdır.*

- W.E. Henley, *Bayan Hayat Çiçekler İçinde Bir Tanedir*

O Cumartesi günü, içlerinde hoşça kal demek için uyanık olan sadece Zorya Utrennyaya vardı. Çarşamba'nın kırk beş dolarını aldı ve günü geçmiş, eski bir meşrubat kuponunun arkasına, geniş el yazısıyla, bir makbuz yazmak için ısrar etti. Sabah ışığında, dikkatlice makyaj yapılmış yaşlı yüzü ve başının üstünde yukarı doğru toplanmış altın sarısı saçlarıyla oyuncak bir bebeğe çok benziyordu.

Çarşamba elini öptü. "Misafirperverliğiniz için teşekkür ederim, sevgili bayan," dedi. "Siz ve sevimli kız kardeşleriniz gökyüzü gibi pırıl pırıl kalın."

"Sen kötü bir yaşlı adamsın," dedi ona Zorya Utrennyaya ve parmağını salladı. Sonra onu kucakladı. "Tehlikeye atılma," dedi ona. "İyilik yoluna öldüğünü duymak istemem."

"Bu bana da aynı miktarda acı verecektir, tatlım."

Gölge'yle el sıkıştı. "Zorya Polunochnyaya senin hakkında çok iyi şeyler düşünüyor," dedi. "Ben de."

"Teşekkür ederim," dedi Gölge. "Akşam yemeği için de teşekkürler."

Ona doğru bir kaşını kaldırdı. "Beğendin mi? Tekrar gelmelisin."

Çarşamba'yla Gölge merdivenlerden aşağı indiler. Gölge elini ceketinin cebine soktu. Elindeki gümüş dolar soğuktu. Bugüne kadar kullandığı bütün metal paralardan daha büyüktü. Onu avuç içine yerleştirdi. Elini doğal bir şekilde yanına sallandırdı, sonra elini doğrultmasıyla para avuç içinden önüne kaydı. Oradaki işaret parmağıyla küçük parmağı arasında hafifçe sıkılı duruşu doğal görünüyordu.

"İyi yaptın," dedi Çarşamba.

"Yeni öğreniyorum," dedi Gölge. "Birçok teknik zımbırtı yapabilirim. İşin zor tarafı insanları yanlış ele baktırmak."

"Öyle mi?"

"Evet," dedi Gölge. "Ona yanlış yönlendirme deniyor." Orta parmağını, parayı avuç içinden geriye iterek altına soktu ve beceriksizce ucundan yakaladı. Para bir tıngırtıyla elinden merdivene düştü ve basamakların yarısı boyunca zıpladı. Çarşamba eğildi ve onu aldı.

"Durumun insanların hediyelerine dikkatsizlik etmeye uygun değil," dedi Çarşamba. "Bunu gibi bir şeyden destek almaya ihtiyacın olabilir. Etrafta onu atarak dolaşma." Önce kartallı, sonra da Özgürlük Anıtı'nın kafası olan yüzüne bakarak parayı inceledi. "Ah, Bayan Özgürlük. Güzel, değil mi?" Parayı Gölge'ye attı. Gölge onu havada yakalayıp kaydırarak kaybetti - aslında onu sağ elinde tutarken sol eline düşür gibi gösterdi - ve sonra sol eliyle cebine koyar gibi yaptı. Para sağ avcunda duruyordu, herkesin görebileceği bir şekilde. Orada olması insanın içine huzur veriyordu.

"Bayan Özgürlük," dedi Çarşamba. "Amerikalıların değer verdikleri birçok tanrı gibi bir yabancı. Bu örnekte, bir Fransız kadını olmasına rağmen, Amerikalıların tutuculuğunda dolayı, Fransızlar New York'a hediye ettiklerinde bu kadının muhteşem göğüslerini örttüler. Özgürlük," diye devam etti, merdivenlerin dibinde yerde yatan kullanılmış bir prezervatife burun kıvrıp onu tiksintiyle kenara itti - "Birisi ona basıp düşebilir. Boynunu kırar," diye mırıldanıp, kendi sözünü kesti. "Bir muz kabuğu gibi, sadece kötü tadı ve ironisiyle birlikte" İtip kapıyı açtı. Güneş ışığı onlara geldi. "Özgürlük," diye gürledi Çarşamba, arabaya gider-

lerken, "cesetlerden bir şilte üzerine yatırılması gereken bir orospudur."

"Öyle mi?" dedi Gölge.

"Alıntı yapıyorum," dedi Çarşamba. "Fransız birinden alıntı. Onların New York limanında adına heykel yaptırdıkları kişi: İnsanları giyotine götüren arabanın üstündeki çöplerde becerilmekten hoşlanan bir orospu. Meşalenı ne kadar yukarıda tutarsan tut, tatlım, elbisende hâlâ sıçanlar var ve bacağından aşağı soğuk spermier damlıyor." Arabanın kapısını açtı ve Gölge'ye şoförün yan koltuğunu gösterdi.

"Bence o güzel bir kadın," dedi Gölge, parayı yakınlaştıırarak. Özgürlüğün gümüş yüzü ona biraz Zorya Polunochnyaya'yı hatırlattı.

"Bu," dedi Çarşamba, arabayı sürerken, "insanlığın ebedi aptallığıdır. Tatlı etin peşinden koşmak, onun sadece kemiklerin etrafındaki güzel bir örtü olduğunu fark etmeden. Kurt yemeğı. Geceleri, kendinizi kurt yemeğine sürtüyorsunuz. Üzerine alınma."

Gölge daha önce Çarşamba'yı hiç böyle açık yürekli görmemişti. Yeni patronunun aşırı durgun dönemleri takip eden dışadönük evrelerden geçtiğine karar verdi. "Sen Amerikalı değilsin, değil mi?" diye sordu Gölge.

"Hiç kimse Amerikalı değildir," dedi Çarşamba. "Asıl olarak değil. Benim görüşüm bu." Kol saatine baktı. "Bankalar kapanmadan önce geçirecek birkaç saatimiz daha var. Aklımdayken dün akşam Czernobog'la işi iyi hallettin. Eninde sonunda onu gelmeye ikna edecektim ama sen onun desteğini benim yapabileceğimden çok daha hevesli bir şekilde sağladın."

"Çünkü sonra beni öldürecek."

"Öyle olması gerekmiyor. Akıllıca belirttiğin gibi, o yaşlı ve öldürücü vuruşu seni, şey sadece hayat boyu felçli bırakabilir. Ümitsiz bir sakatlık. Bu yüzden Bay Czernobog'un önümüzdeki güçlüklerden sağ çıkıp çıkmayacağını dört gözle beklemek için bir çok nedenin var."

"Ve bu konuda bazı sorular mı var?" dedi Gölge, Çarşamba'nın tavrını taklit edip sonra bunu yaptığından dolayı kendinden nefret ederek.

"Siktir ki evet," dedi Çarşamba. Bir bankanın parkına girdi. "Bu," dedi, "soyacağım banka. Birkaç saat daha kapatmayacaklar. Hadi içeri girip merhaba diyelim."

Gölge'ye işaret etti. Gölge isteksizce arabadan çıktı. Eğer yaşlı adam salakça bir şey yapacaksa yüzünün kamerada niçin görülmesi gerektiğinin mantığını anlayamadı. Ama merak onu etkisi altına aldı ve bankaya girdi. Yere baktı, eliyle burnunu kaşıdı, yüzünü gizlemek için elinden geleni yaptı.

"Para yatırma formları, Bayan?" dedi tek veznedara, Çarşamba. "Orada."

"Çok iyi. Ya gece para yatırmam gerekirse . . ."

"Aynı formlar." Kadın ona gülümsedi. "Gece para yatırma deliklerinin nerede olduğunu biliyorsun, değil mi, tatlım? Ana kapıdan çıkınca duvarda."

"Teşekkürler."

Çarşamba birkaç para yatırma formu aldı. Veznedara bir hoşça kal sırtışı attı ve Gölge'yle beraber dışarı çıktılar.

Çarşamba, bir an kaldırımında durup, düşünceli düşünceli sakalını kaşıdı. Sonra ATM makinesine gitti, ondan sonra da duvarın kenarına yerleştirilmiş gece kasasına. İkisini de inceledi. Gölge'yi yolun karşısındaki süper markete götürdü. Oradan kendisi için buzlu çikolatalı şekerleme, Gölge için de bir bardak sıcak çikolata aldı. Girişteki duvara koyulmuş genel bir telefon vardı, altında da kiralık odalar, ev ihtiyacı olan kedi, köpek yavruları için ilan tahtası. Çarşamba telefonun numarasını yazdı. Bir kez daha yolun karşısına geçtiler. "Şimdi ihtiyacımız olan şey," dedi Çarşamba, "kar. İyi, etkili, sinir bozucu bir kar. Benim için 'kar' düşünür müsün?"

"Hı?"

"Şu bulutları daha büyük ve karanlık yapmaya odaklan - şu batıda olanları. Gri gökyüzü ve Kuzey Kutbu'ndan gelen sürükleyici rüzgârları," dedi kapıyı açarken. "Bir sonrası Kinko. Çabuk ol."

*Kar* diye düşündü, arabada sıcak çikolatasını yudumlarken Gölge. *Gökten yağan devasa, baş döndürücü, kar yığınları. Kuruşuni gökyüzünde bembeyaz yamalar. Dilinize soğuk, kışla doku-*

*nan kar, sizi dondurarak öldürmeden önce yüzünüzü kararsız temasıyla öper. On iki pamuk helva boyundaki kar, bir masal dünyası yaratarak her şeyi tanımlanamayacak kadar güzel bir hale sokar . . .*

Çarşamba onunla konuşuyordu.

"Üzgünüm," dedi Gölge.

"Buradayız dedim," dedi Çarşamba. "Sen başka bir yerdeydin."

"Karı düşünüyordum," dedi Gölge.

Çarşamba, Kinko'da, bankadan aldığı para yatırma formalarının fotokopilerini çektirtmeye başladı. Tezgâhtara on kartviziti iki grup haline anında bastırttı. Gölge'nin başı ağrımaya başlamıştı. Kürek kemiklerinin arasında rahatsız bir his vardı. Baş ağrısının, ters yattığı için dün geceki kanepenin kötü bir mirası olup olmadığını merak etti.

Çarşamba, bilgisayarın başında oturmuş bir mektup hazırlıyor ve tezgâhtarın yardımıyla birkaç büyük boy pankart yapıyordu.

*Kar diye düşündü Gölge. Atmosferin yükseklerinde, her biri sanatsal bir rubla işlenmiş, dantel gibi ufak toz zerrecikleri oluşturan, minnacık, mükemmel kristaller. Kar kristalleri bir araya gelip taneler halinde düşerken Chicago'yu beyaz yığınlarıyla santim santim kaplıyorlardı . . .*

"İşte," dedi Çarşamba. Gölge'ye üstünde tam erimemiş krema parçası yüzen, bir bardak Kinko kahvesi verdi. "Sanırım bu kadarı yeter, ne dersin?"

"Ne yeter?"

"Kar. Şehri felç etmek istemeyiz, değil mi?"

Gökyüzü bir savaş gemisi griliğindeydi. Kar yağıyordu. Evet.

"Bunu gerçekten ben yapmadım," dedi Gölge. "Yani ben değildim, değil mi?"

"Kahveyi iç," dedi Çarşamba. "İğrenç bir şey ama baş ağrısına iyi gelecek. İyi iş," dedi sonra.

Çarşamba, Kinko'nun tezgâhtarına parayı ödedi. Pankartlarını, mektuplarını ve kartları arabaya götürdü. Arabanın bagajını açtı. Kağıtları para taşıyan muhafızların taşıdığı cinsten geniş, siyah bir metal çantaya koydu ve bagajı kapadı. Gölge'ye bir kartvizit verdi.



"A1 Güvenlik Servisi, Güvenlik Müdürü A. Haddock da kim?" dedi Gölge.

"Sensin."

"A. Haddock mu?"

"Evet."

"A ne anlama geliyor?"

"Alfredo? Alphonse? Augustine? Ambrose? Tamamen sana kalmış."

"Ha. Anladım."

"Ben James O'Gorman'ım," dedi Çarşamba. "Arkadaşlarım limmy derler. Anladın mı? Benim de bir kartım var."

Arabaya bindiler. "Eğer 'A. Haddock'u da 'karı' düşündüğün kadar iyi düşünebilirsen, bu akşam dostlarımızla yiyip içeceğimiz tonla gıcır paralarımız olacak."

"Hapishaneye geri dönmüyorum."

"Dönmeyeceksin."

"Kanunsuz bir şey yapmayacağım konusunda anlaştığımızı sanıyordum."

"Yapmıyorsun. Belki işin içinde suç işleyen birine yardım etmek, yapılacak küçük bir tezgâh, arkasından tabii ki çalınmış para almak var; ama bana güven, bu işten bir gülü koklarmış gibi rahatça çıkacaksın."

"Şu senin yaşlı Slav Charles Atlas'ın kafatasımı bir vuruşta parçalamadan önce mi, sonra mı?"

"Gözleri artık iyi görmüyor," dedi Çarşamba. "Büyük ihtimalle seni tamamen ıskalayacak. Şimdi, hâlâ öldürecek zamanımız var - zaten bankalar Cumartesileri öğlen kapanırlar. Öğle yemeği ister misin?"

"Evet," dedi Gölge. "Açlıktan ölüyorum."

"Ben tam yerini biliyorum," dedi Çarşamba. Arabayı kullanırken Gölge'nin tanıyamadığı neşeli bir şarkı mırıldandı. Kar taneleri aynı Gölge'nin onları hayal ettiği gibi yağmaya başladı ve Gölge tuhaf bir şekilde kendinden gurur duydu. Mantıken karla bir ilişkisi olmadığını aynı, cebindeki gümüş doların ay olmadığını ve hiç olmamış olduğunu bildiği gibi biliyordu. Ama hâlâ . . .

Baraka gibi bir binanın önünde durdular. Bir tabelada, Ne Ka-

dar Yerseniz Yiyin 4.99\$ yazıyordu. "Burasını seviyorum," dedi Çarşamba.

"Yemek iyi mi?" diye sordu Gölge.

"Pek değil," dedi Çarşamba. "Ama ambiyans kaçmaz."

Yemek yedikten sonra - Gölge kızarmış tavuk yedi ve beğendi - Çarşamba'nın sevdiği ambiyansın, barakanın arkasında yapılan iş olduğu ortaya çıktı: Odanın ortasına asılı bir bayrak, bir İflas ve Tasfiye Malları Ucuzluk Satış Deposu'nu gösteriyordu.

Çarşamba dışarıdaki arabaya gitti ve erkekler tuvaletine götürdüğü küçük bir bavulla geri geldi. Gölge istese de istemese de, kısa süre sonra Çarşamba'nın neyin peşinde olduğunu öğreneceğini kavradığından dolayı, satılık şeylere bakarak tasfiye koridorlarını sessizce dolaştı: Kahve Kutuları "sadece havayolları filtreleriyle kullanmak için", Teenage Mutant Ninja Turtle oyuncakları, Savaşçı Prenses Xena Harem oyuncak bebekleri, prize takıldığında ksilofonda yurtsever marşlar çalan ayı bebekler, kutu kutu et konserveleri, çeşitli galoşlar, şekerlemeler, Bill Clinton başkanlık kol saatleri, yapay minyatür Noel ağaçları, hayvan şeklinde tuz ve karabiberlikler, vücut parçaları; ve de plastik şapka, mısır koçanı pipo, plastik kömür gözleriyle Gölge'nin en sevdiği, 'sadece gerçek bir havuç ekle' kendi kendine kardan adam yap takımı.

Gölge, bir insanın ayı gökten alır gibi gösterip bir gümüş dolara nasıl çevirdiğini ve bir kadını mezarından çıkıp seninle konuşmak için bütün şehri boydan boya geçirtenin ne olduğu düşündü. "Harika bir yer, değil mi?" diye sordu Çarşamba, erkekler tuvaletinden çıkınca. Elleri hâlâ ıslaktı ve bir mendile kuruluyordu. "Kağıt havluları bitmiş," dedi. Elbisesini değişmişti. Şimdi, koyu mavi bir ceketle ona uyan bir pantolon, mavi örme bir kravat, kalın mavi bir kazak, beyaz bir gömlek ve siyah ayakkabılar giyiyordu. Güvenlik görevlisi gibi görünüyordu ve Gölge öyle olduğunu onayladı.

"Buna ne diyebilirim ki, genç adam," dedi Çarşamba, bir kutu yüzen plastik akvaryum balığı alıp (asla solmazlar - ve asla beslemeniz gerekmez), "anlayışından dolayı seni tebrik etmek dışında. Artur Haddock'a ne dersin? Arthur iyi bir isim."

"Çok sıradan."

"Şey, o zaman sen bir şey bulacaksın. İşte. Hadi şehre geri dönelim. Banka soygunumuz için mükemmel bir zamanlama yapmalıyız. Sonrasında biraz harçlığım olacak."

"Çoğu insan," dedi Gölge, "onları basit bir şekilde ATMden alır."

"Ben de aşağı yukarı, tuhaf olsa da, aynı şeyi planlıyorum."

Çarşamba arabayı caddenin karşısındaki süpermarketin parkına bıraktı. Çarşamba arabanın bagajından metal çantayı, mandallı bloknotu ve bir çift kelepçeyi çıkardı. Çantayı bileğine kelepçeledi. Sonra siperlikli bir mavi şapka taktı ve ceketinin göğüs cebinin üstüne bir arma yapıştırdı. Şapka ve armada "A1 Güvenlik" yazılıydı. Para yatırma formlarını mandallı bloknota koydu. Sonra kamburunu çıkardı. Emekli olmuş bir devriye polisi gibi görünüyordu ve sanki bir şekilde birden şişko bir göbeği olmuştu.

"Şimdi," dedi, "şu mağazadan biraz yiyecek alışverişi yapıyorsun, sonra telefonun yanında takılıyorsun. Eğer birisi sorarsa arabası bozulan kız arkadaşından telefon bekliyorsun."

"Peki beni buradan niçin arıyor?"

"Bunu nereden bileceksin be."

Çarşamba, bir çift solmuş pembe kulaklık taktı. Bagajı kapattı. Kar taneleri mavi şapkasına ve kulaklıklarının üstüne düşmeye başladı.

"Nasıl görünüyorum?" diye sordu.

"Gülünç," dedi Gölge.

"Gülünç mü?"

"Ya da aptal gibi, belki," dedi Gölge.

"Mmm. Gülünç ve aptal. Bu iyi." Çarşamba gülümsedi. Kulaklıklar onu aynı zamanda güven verici, eğlendirici ve müthiş sevimli gösterdi. Uzun adımlarla caddeyi karşıdan karşıya geçti ve blok boyunca bankaya doğru yürüdü. Bu arada Gölge süpermarkete girdi ve izledi.

Çarşamba, ATM'ye büyük bir kırmızı Bozuk yazısı yapıştırdı. Gece para yatırma deliğinin üstüne kırmızı bir kurdele koydu ve üzerine fotokopisini çektiği pankartı yapıştırdı. Gölge onu eğlenerek okudu.

"RAHATINIZ İÇİN, diyordu, GELİŞMELERİ SÜREKLİ KILMAK İÇİN ÇALIŞIYORUZ. VERDİĞİMİZ GEÇİCİ RAHATSIZLIK İÇİN ÖZÜR DİLERİZ.

Sonra, Çarşamba döndü ve sokağa baktı. Üşümüş ve sömürülen biri gibi görünüyordu.

Genç bir kadın ATM'yi kullanmak için geldi. Çarşamba başını olumsuzca sallayıp, bozuk olduğunu açıkladı. Kadın küfretti ve küfrettiği için özür dileyip hızla uzaklaştı.

Bir araba geldi. İçinden küçük gri bir torba ve bir anahtar tutan bir adam çıktı. Gölge, Çarşamba'nın adamdan özür dileyip, sonra mandallı bloknotu imzalatmasını, para yatırma formunu kontrolünü, ıstırap verici makbuz yazışını, hangi kopyayı alacağını şaşırtışını ve sonunda da adamın torbasını büyük siyah metal çantasına koyuşunu izledi.

Adam, hasılatını bırakıp, soğuktan kurtulup yoluna gidebilmek için karın altında titreyip, ayaklarını yere vurarak, yaşlı güvenlik görevlisinin bürokratik saçmalığı bitirmesini bekliyordu. Sonra makbuzunu aldı ve sıcak arabasına dönüp uzaklaştı.

Çarşamba metal çantasını taşıyarak caddeyi geçti ve süper marketten kendine bir kahve aldı.

"Selam, genç adam," dedi, babacan bir kıkırdamayla Gölge'nin yanından geçerken. "Ne dersin yeteri kadar soğuk oldu mu?"

Tekrar caddeyi geçti. Bu Cumartesi günü kazandıklarını ve hasılatlarını yatırmaya gelen insanlardan gri torbalarla zarflar aldı. Komik pembe kulaklıklarıyla yaşlı, nazik bir güvenlik görevlisi.

Gölge okumak için bir şeyler aldı - Turkey Hunting, People, ve kapaktaki Kocaayak resmi çok sevimli olduğu için Weekly World News - ve gözlerini pencereden dışarı dikti.

"Size herhangi bir konuda yardımcı olabilir miyim?" diye sordu orta yaşlı, bıyıklı bir zenci adam. Müdüre benziyordu.

"Teşekkürler ama hayır. Telefon bekliyorum. Kız arkadaşımın arabası bozuldu."

"Büyük ihtimalle aküdür," dedi adam. "İnsanlar son üç, dört yıldır böyle şeyleri unuttular. Hem de çok pahalı değiller."

"Gel de bana anlat," dedi Gölge.

"Cesaretini yitirme, koca adam," dedi müdür ve süpermarkete geri döndü.

Kar, caddenin görüntüsünü, bütün detayları mükemmel bir kar küresinin içine çevirdi.

Gölge, izleyip, hayran hayran baktı. Caddenin diğer tarafındaki konuşmaları duyamadığından, sessiz film izler gibiydi, her şey pantomim ve yüz ifadeleriydi: yaşlı güvenlik görevlisi sert ve karardıydı - belki birazcık mırmır konuşuyordu ama aşırı iyi niyetliydi. Ona para veren herkes onunla tanıştığı için biraz daha mutlu olarak oradan uzaklaştı.

Ve sonra polisler arabayla bankanın önüne gelince Gölge'nin içi gitti. Çarşamba elini şapkasının ucuna götürerek onlara selam verdi ve yavaş yavaş arabaya gitti. Merhabalar dedikten sonra açık pencereden el sıkıştılar. Başını sallayarak onayladıktan sonra kartvizitiyle mektubu bulana kadar ceplerini karıştırdı. Pencerenin içinden onları verdi. Sonra kahvesini yudumladı.

Telefon çaldı. Gölge ahizeyi aldı ve sesinin sıkılmış görünmesi için elinden geleni yaptı. "A1 Güvenlik Servisi," dedi.

"A. Haddock'la konuşabilir miyim?" dedi sonra caddenin karşısındaki polis.

"Ben Andy Haddock'um," dedi Gölge.

"Şey, Bay Haddock, ben polisim," dedi caddenin karşısındaki arabadaki polis. "Market ve İkincinin köşesindeki First Illinois Bankasında bir adamınız var."

"İh, evet. Doğru, Jimmy O'Gorman. Peki sorun ne, memur bey? Jim ters bir şey mi yaptı? İçmiyor, değil mi?"

"Sorun yok, efendim. Adamınız çok iyi biri, efendim. Sadece her şeyin yolunda olup olmadığından emin olmak istedik."

"Jim'e söyleyin, memur bey, eğer bir kez daha içerken yakalanırsa kovulacak. Anladınız, değil mi? Göt gibi kalacak. Bizim A1 Güvenlik'te hoşgörü sıfırdır."

"Bunu ona söylemenin benim işim olduğunu hiç sanmıyorum, efendim. İşini iyi yapıyor. Biraz endişelendik; çünkü böyle bir şeyin iki kişi tarafından yapılması gerek. Silahsız bir korumanın böyle büyük miktarda parayla uğraşması riskli."

"Onu gel de bana anlat. Ya da bunu First Illinois'daki pintile-

re söylesen daha uygun olur. Bu riske attıklarım benim adamlarım, memur bey. İyi adamlar. Sizin gibi adamlar." Gölge bu kimliğe ısınmaya başladığını hissetti. Andy Haddock olmaya başladığını hissedebiliyordu, kül tablasında çiğnenmiş ucuz bir puro, bu Cumartesi öğleden sonrası için yığınla kırtasiye işleri, Schaumburg'da bir ev ve Lake Shore Drive'daki küçük bir dairede bir metres. "Biliyor musunuz, zeki bir genç adama benziyorsunuz, memur, ıh . . ."

"Myerson."

"Memur Myerson. Eğer küçük bir hafta sonu işine ihtiyacınız varsa ya da herhangi bir nedenden polis gücünden ayrılırsanız bizi arayın. Her zaman iyi adamlara ihtiyacımız vardır. Sizde kartım var mı?"

"Evet, efendim."

"Onu saklayın," dedi Andy Haddock. "Beni arayın."

Polis arabası gitti ve Çarşamba ona paralarını vermek isteyen küçük insan kuyruğuyla uğraşmak için karın içinde ayaklarını sürüye sürüye yürüdü.

"İyi mi?" dedi sordu müdür, kafasını kapıdan uzatarak. "Kız arkadaşınız?"

"Aküymüş," dedi Gölge. "Şimdi öylesine beklemem gerekiyor."

"Kadınlar," dedi müdür. "Umarım sizinki beklemeye değer."

Kış karanlığı çöktü, ikinci yavaş yavaş akşam griliğine dönüşüyordu. Işıklar kayboldu. Başka insanlar da gelip paralarını Çarşamba'ya verdiler. Birden, Gölge'nin göremediği bir sinyal verilmiş gibi, Çarşamba duvara yürüdü, bozuk yazısını kaldırdı ve ağır adımlarla sulu-çamurlu caddeyi geçip park yerine yollandı. Gölge bir dakika bekledi ve onu takip etti.

Çarşamba arabanın arkasında oturuyordu. Metal çantayı açtı ve sistemli bir şekilde ona verilen her şeyi düzgün yığınlar halinde yaydı.

"Sür," dedi. "State Caddesi'ndeki First Illinois Bankası'na gidiyoruz."

"Gösteriyi tekrar etmek için mi?" diye sordu Gölge. "Bu şansını biraz zorlamak olmuyor mu?"

"Hiç de değil," dedi Çarşamba. "Bankaya biraz para yatıraca-

ğiz.

Gölge arabayı sürerken, Çarşamba arka koltukta oturdu ve çeklerle kredi kartı sliplerini bırakıp, tonla parayı torbalarından çıkardı, bazı zarflardan nakitleri aldı. Paraları metal çantaya tekrar doldurdu. Gölge arabayı bankanın elli metre uzağında, kamera menzilinin oldukça dışında stop etti. Çarşamba arabadan çıktı ve zarfları gece para yatırma deliğine itti. Sonra gece kasasını açtı ve gri torbaları içine bırakıp tekrar kapattı.

Gölge'nin yanına oturdu. "I-90'a gidiyorsun," dedi Çarşamba. "Madison için tabelaları batıya doğru izle."

Gölge arabayı sürmeye başladı.

Çarşamba arkada bıraktıkları bankaya baktı. "İşte, evladım," dedi neşeyle, "bu herkesi şaşırtacak. Gerçekten büyük para kazanmak istiyorsan bunu pazar sabahı 4:30 da yapman lazım, klüp ve barlar cumartesi hasılatlarını yatırırlarken. Doğru bankayla doğru adama çarparsan - onları iri ve dürüst kişiler arasında seçerler, bazen birkaç goril onlara eşlik eder ama zeki olmaları gerekli değil - bir gecede çeyrek milyon dolarla çıkıp gidebilirsin."

"Eğer o kadar kolay olsaydı," dedi Gölge, "Niçin herkes yapmıyor?"

"Bu tamamen risksiz bir meslek değil," dedi Çarşamba, "özellikle sabahın 4:30'unda."

"Yani 4:30'da polisler daha şüpheli mi oluyorlar, demek istiyorsun?"

"Hiç de değil. Ama goriller oluyor. Ve işler ters gidebilir."

Bir demet elliliğe hafifçe vurdu, ona küçük bir deste yirmilik ekledi, onları elinde tarttı, sonra Gölge'ye verdi. "İşte," dedi. "Senin ilk haftalığın."

Gölge parayı saymadan cebine koydu. "Demek bunu yapıyorsun?" dedi. "Para kazanmak için?"

"Nadiren. Sadece acil büyük miktar nakit gerektiğinde. Genelde paramı, onun alındığını asla bilmeyen, şikayet etmeyen ve tekrar aynı şekilde geldiğimde alınması için çoğunlukla sıraya girecek insanlardan alırım."

"Şu Sweeney isimindeki adam senin bir dolandırıcı olduğunu söyledi."

"Haklı. Ama bu benim çok küçük bir parçam. Ve sana ihtiyacım olma nedeninin çok küçük bir parçası, Gölge."

• • •

Arabayla karanlıkta ilerlerken kar, far ışıkları ve sileceklerde savruluyordu. Etkisi neredeyse hipnotize ediciydi.

"Burası dünyada kendinin ne olduğu konusunda endişelenen tek ülke," dedi Çarşamba, sessizliğin içine.

"Ne?"

"Geri kalanı ne olduklarını bilir. Daha önce hiç kimse Norveç'in kalbini arama ihtiyacı hissetmedi. Ya da Mozambik'in ruhunu aramadı. Onlar ne olduklarını biliyorlar."

"Ve . . .?"

"Sadece yüksek sesle düşünüyorum."

"O zaman birçok ülkede bulundun?"

Çarşamba hiçbir şey söylemedi. Gölge ona bir göz attı. "Hayır," dedi Çarşamba, bir iç çekişle. "Hayır. Asla bulunmadım."

Benzin almak için durdular. Çarşamba, güvenlik memuru ceketi ve valiziyle tuvalete gitti. Yepyeni, soluk renk bir takım elbise, kahverengi ayakkabılar ve İtalyanmış gibi görünen diz boyu kahverengi bir paltoyla geri geldi.

"Peki Madison'a geldikten sonra ne yapacağız?"

"14 Otobanı'ndan batıya, Spring Green'e gideceğiz. Herkesle Kayanın Üzerindeki Ev denen bir yerde buluşacağız. Oraya hiç gittin mi?"

"Hayır," dedi Gölge. "Ama tabelalarını gördüm."

Kayanın Üstündeki Ev tabelaları dünyanın o bölgesindeki her yerde vardı; imalı, çapraşık tabelalar bütün Illinois, Minnesota ve Wisconsin boyunca rastlanırdı, büyük ihtimalle Iowa'ya kadar bile uzandıklarından şüphelendi; Kayanın Üzerindeki Ev'in varlığından sizi haberdar eden tabelalar. Gölge bu tabelaları görmüş ve ne olduklarını merak etmişti. O Ev tehlikeli bir şekilde o Kaya'nın üstünde mi duruyordu? Bu Kaya'nın bu kadar ilginç olmasının nedeni neydi? Ev'in bu kadar ilginç olmasının nedeni neydi? Geçici olarak aklına bir şey gelmişti; ama sonra unuttu. Gölge'nin turistik yerleri ziyaret etme alışkanlığı yoktu.

Madison'dan eyaletlerarası yola çıktılar. Yağan kar altındaki,



bir diğerk mükemmel kar küresi görüntüsü oluşturan parlamento binasının kubbesini geçtiler. Sonra eyaletlerarası yoldan çıkıp köy yollarından gitmeye başladılar. Yaklaşık bir saat kadar, Kara Toprak gibi isimleri olan kasabalardan gittikten sonra dar bir ara yola girdiler. Birkaç tane devasa, kar kaplı, kertenkeleye benzer ejderlerle birbirine örölmüş saksıların yanından geçtiler. Ağaçlarla bölönmüş park yeri neredeyse boştu.

"Yakında kapatacaklar," dedi Çarşamba.

"Peki burası ne?" diye sordu Gölge, park yerinden alçak, hiç etkileyici olmayan bir binaya doğru yürürlerken.

"Burası bir turistik yer," dedi Çarşamba. "En kaliteliyelerinden biri. Bu bir erk yeri olduğı anlamına geliyor."

"Ne dedin?"

"Çok basit," dedi Çarşamba. "Diğerk ölkelerde, insanlar yıllardır erk yerlerinin farkındaydılar. Bunlar bazen doğal oluşumlarken, bazen de sadece bir şekilde özel yerlerdi. Oralarda önemli bir şeyin olduğunu biliyorlardı. Oralarda bir tür odaklanma noktası, bir tür kanal, bir tür Her Yere Açılan Pencere vardı. Ve böylece tapınaklar, katedraller inşa ettiler ya da taşları çember olarak diktiler ya da . . . şey, ne demek istediğimi anladın."

"Ama Birleşik Devletler'in her tarafı kilise dolu," dedi Gölge.

"Her kasabada. Bazen her blokta. Bu bağlamda, diş doktoru muayenehanesi kadar önemliler. Hayır, ABD'de insanlar ya da bazıları hâlâ çağrıyı alıyorlar ve kendilerini yüce boşluk çağırılmış gibi hissediyorlar. Ve buna, asla ziyaret etmedikleri bir yere bira şişesinden çıkma bir model inşa ederek ya da yarasaların geleneksel olarak ziyaret etmeyi reddettikleri bir yere devasa yarasa yuvaları dikerek karşılık veriyorlar. Turistik yerler, insanların dünyanın diğerk ucundan oraya çekildiklerini hissettikleri yerlerdir. Kendilerindeki o parçayı gerçek bir üstünlük olarak kabul ederler ve bir sosisli alıp etrafta dolaşırlar. Kendilerini gerçekten açıklayamadıkları bir seviyede tatmin olmuş hissederek ve onun bir altındaki seviyede son derece tatminsizdirler."

"Senin oldukça bitik teorilerin var," dedi Gölge.

"Bunun teorik hiçbir yanı yok, genç adam," dedi Çarşamba. "Şu ana kadar bunu kendi kendine çözmüş olmalıydın."

Açık olan tek bir gişe vardı. "Bilet satışını yarım saat sonra durduruyoruz," dedi kız. "Gördüğünüz gibi, etrafı dolaşmak en azından iki saat sürüyor."

Çarşamba biletleri peşin parayla aldı.

"Kaya nerede?" diye sordu Gölge.

"Evin altında," dedi Çarşamba.

"Ev nerede?"

Çarşamba, parmağını dudağına götürdü ve ileri doğru yürüdüler. İleride, otomatik bir piyano Ravel'in *Bolero*'su olması gereken bir şey çalıyordu. Burası taş döşeme yerler, uzun tüylü halılar, olağanüstü çirkinlikte mantara benzer vitray abajurlarla 1960ların tarzında geometrik olarak yeniden düzenlenmiş bekâr dairesiydi. Kıvrılarak çıkan bir merdivenin sonundaki diğer bir oda ıvır zıvırla doluydu.

"Burasının Frank Lloyd Wright'ın kötü kalpli ikizi tarafından yapıldığını söylüyorlar," dedi Çarşamba. "Frank Lloyd Wrong." Kendi esprisine kıkırdadı.

"Onu bir tişörtte gördüm," dedi Gölge.

Merdivenlerden bir aşağı inip, bir yukarı çıktılar. Şimdi camdan yapılmış çok uzun, siyah-beyaz çıplak kırların metrelerce üstünde iğne gibi dışarı çıkmış bir odadaydılar. Gölge durup lapa lapa yağan karı izledi.

"Kayanın Üstündeki Ev bu mu?" dedi sonra, şaşkınca.

"Aşağı yukarı. Burası asıl evin Sonsuzluk Odası ama sonradan eklenmiş. Ama hayır benim genç dostum, henüz evin sunduklarının en ufak bir parçasını bile daha görmedik."

"Senin teorine göre," dedi Gölge, "Disney Dünyası Amerika'nın en kutsal yeri olmalı."

Çarşamba kaşlarını çatı ve sakallıyla oynadı. "Walt Disney, Florida'nın ortasından portakal ağaçları getirdi ve onların üstüne bir turistik bir kasaba kurdu. Orada bir parça büyü bile yok. Sannım asıl Disneyland'da gerçek bir şey olabilir. Orada bir güç olabilir; ama çarpıtılmıştı ve içine girmesi zordur. Ama Florida'nın bazı bölümleri gerçek büyüyle doludur. Tek yapman gereken şey,

---

\*Frank Lloyd Wrong: Burada yazar bir üstteki wright "doğru" ve wrong "yanlış"la kelime oyunu yapıyor. (Ç.n.)

gözlerini açık tutmak. Ah, Weeki Wachee'nin deniz kızları için . . Beni takip et."

Her tarafta müzik sesi vardı: Ahenksiz, uyumsuz, müzik, pek ayak uydurulamayacak türden. Çarşamba, bir kağıt beş dolar çıkardı ve bozuk para makinesine atıp, karşılığında bir avuç dolu pirinç rengi jeton aldı. Birini onu havada yakalayan Gölge'ye attı. Onu izleyen küçük çocuğu fark eden Gölge, jetonu işaret parmağıyla başparmağı arasına aldı ve kaybetti. Küçük çocuk, her yerde olan Noel Babalardan - 6000'in üstünde bir sergi! diyordu tabela - birini inceleyen annesinin yanına koştu ve paltosunun eteğini hızla çekti.

Gölge, Çarşamba'yı dışarı doğru takip etti. Sonra da Dünün Sokakları'nı gösteren tabelayı takip etti.

"Kırk yıl önce Alex Jordan - yüzü sağ elinin avuç içinde sakladığın jetonun üstünde var, Gölge - sahip bile olmadığı bir tarladaki ileri doğru çıkıntı yapan bir kayanın üstüne bir ev inşa etmeye başladı. Kendisi bile sana bunu niçin yaptığını söyleyemezdi. Ve insanlar inşa ettiği şeyi görmeye geldiler - aralarında meraklılar, şaşkınlılar, ikisi de olmayanlar ve niçin geldiklerini size dürüstçe söyleyemeyenler vardı. Böylece kendi kuşağından akli başında her Amerikalı erkeğin yapacağını yaptı: Onlardan para almaya başladı - fazla değil ama. Belki her kişiden bir beş sent. Ya da bir çeyrek dolar. Ve inşaata devam etti. İnsanlar da gelmeyi sürdürdüler.

"Böylece, bu beş sentleri ve yarım dolarları alıp daha da büyük ve tuhaf bir şey yaptı. Evin altındaki toprağın üstündeki şu depoları yaptı ve içlerini insanların görmesi için eşyalarla doldurdu. Sonra insanlar onları da görmek için geldi. Her yıl buraya milyonlarca insan geliyor."

"Niçin?"

Ama Çarşamba sadece gülümsedi. Yanında ağaçlar dizili, loş aydınlatılmış Dünün Sokakları'na girdiler. Yığınlarla dudakları gergin Viktorya dönemi Çin bebekleri, saygın korku filmlerinden gelme birçok aksesuar gibi, tozlu ambar pencerelerinden dik dik bakıyordu. Ayaklarının altında kaldırım taşları, kafalarının üstündeki çatının karanlığı, geri planda çalan ahenksiz müzik. Kırık

kuklalarla dolu bir kutuyu ve cam bir muhafazanın içindeki çok büyük müzik kutusunu geçtiler. Diş doktorunu ve eczaneyi (Seks gücünüzü yenileyin! O'Leary'nin Magnetik kemerini kullanın!) geçtiler.

Sokağın sonunda çingene falcı gibi giydirilmiş bir mankenle büyük bir cam kutu vardı.

"Şimdi," diye gürledi Çarşamba, mekanik müziğin üstünden, "herhangi bir girişim ve araştırmadan önce Nornlara başvurmak uygun olur. Hadi bu Sybil'i *Urdu*umuz olarak atayalım, hı?" Piring rengindeki Kayanın Üstündeki Ev jetonunu deliğe attı. Çingene mekanik, sert hareketlerle kolunu kaldırdı ve indirdi. Delikten bir kağıt parçası fırladı.

Çarşamba onu aldı, okudu, homurdandı, katladı ve cebine koydu.

"Bana göstermeyecek misin?" dedi Gölge.

"İnsanın kismeti sadece kendini ilgilendirir," dedi Çarşamba, katı bir şekilde. "Ben seninkini görmek istemeyeceğim."

Gölge kendi jetonunu deliğe atı. Kendi kağıt parçasını aldı ve okudu.

HER SON YENİ BİR BAŞLANGIÇTIR.

ŞANSLI NUMARANIZ HİÇBİRİ.

ŞANSLI RENGİNİZ ÖLÜM.

Slogan:

BABASINA BAK OĞLUNU AL.

Gölge yüzünü astı. Kismetini katladı ve cebine koydu.

Kırmızı bir koridordan daha da ilerlediler, üstlerinde jeton attığınızda kendi kendine çalan ya da öyle görünen keman, viyola ve çelloların bulunduğu boş koltuklarla dolu odaları geçtiler. Tuşlara basıldı, büyük ziller çarptı, klarnet ve obualardan sıkıştırılmış havalara üflendi. Gölge, yaylı aletleri çalan mekanik kolların çoğunlukla bol ya da eksik tellere asla gerçekten dokunmadığını hoşnutsuz bir zevkle gözlemledi. Duyduğu bütün seslerin nefes ve vurmaya mı çıktığını yoksa teypten mi geldiğini merak etti.

Mikado isimdeki odaya geldiklerinde, kendini birkaç kilomet-

re yürümüş gibi hissediyordu. Odanın bir duvarı, Beatles ifadeli mekanik davulcuların, ejderlerle kaplı inlerinden dışarı dik dik bakarken büyük ziller ve davulları gürültüyle çaldıkları, sahte, Doğu'ya özgü bir on dokuzuncu yüzyıl kabusuydu. Şu anda, Saint-Seans'in *İskeletlerin Dansı*'na görkemli bir şekilde işkence ediyorlardı.

Czernobog, Mikado makinesine bakan duvardaki bir sıraya oturmuş, parmaklarıyla tempo tutarak vakit geçiriyordu. Nefesli-ler üfledi, ziller tıngırdadı.

Çarşamba onun yanına oturdu. Gölge ayakta kalmaya karar verdi. Czernobog sol elini uzatıp önce Çarşamba'nın sonra da, Gölge'nin elini sıktı. "Karşılaştığımıza sevindim," dedi. Sonra geri oturdu, anlaşılan müzikten hoşlanıyordu.

*İskeletlerin Dansı* şiddetli ve ahenksiz bir finale geldi. Bütün yapay müzik aletlerinin öylesine az akortsuz olması mekânın başka dünyayı andıran havasını güçlendiriyordu. Yeni bir parça başladı.

"Banka soygununuz nasıldı?" diye sordu Czernobog. "İyi gitti mi?" Mikadoyla onun gürleyip tıngırdayan müziğinden kopmaya isteksiz görünüyordu.

"Tereyağından kıl çeker gibi," dedi Çarşamba.

"Mezbahadan emekli maaşı aldım," dedi Czernobog. "Daha fazlasını istemiyorum."

"Bu sonsuza kadar sürmez," dedi Çarşamba. "Hiçbir şey sürmez."

Başka koridorlar, başka müzik makineleri. Gölge, turistlerin takip etmeleri gereken odalardan geçen bir yolu değil de Çarşamba'nın kendisinin planladığı farklı bir yolu takip eder gibi göründüklerini fark etti. Bir yokuştan aşağı iniyorlardı. Gölge şaşırıp, daha önce burada olup olmadıklarını merak etti.

Czernobog, Gölge'nin kolunu tuttu. "Çabuk buraya gel," dedi, onu bir duvardaki büyük cam kutunun yanına çekerek. İçinde bir kilise kapısının önündeki kilise mezarlığında uyuklayan bir serserinin maketi vardı. AYYAŞ'IN RÜYASI yazan etiket, aslında bir İngiliz demiryolu istasyonundan alınmış, on dokuzuncu yüzyıldan kalma jetonlu bir makine olduğunu açıklıyordu. Para deliği Kaya-

nın Üstündeki Ev'in pirinç jetonlarına göre değiştirilmişti.

"Jeton at," dedi Czernobog.

"Niçin?" diye sordu Gölge.

"Görmen lazım. Sana gösteriyorum."

Gölge jetonu attı. Mezarlıktaki sarhoş şeyi dudaklarına götürdü. Mezar taşlarından biri dönüp açgözlü bir cesedi ortaya çıkardı; mezar taşı etrafında döndü, sırtan kafatasının yerini çiçekler aldı. Bir hayalet kilisenin sağında belirirken, kilisenin solunda belli belirsiz *bir şey*, etkili, insana huzursuzluk veren kuşa benzeyen yüzüyle, soluk, Boschumsu bir kabus, bir mezar taşından gölgelere doğru süzüldü ve yok oldu. Sonra kilisenin kapısı açıldı, dışarı bir rahip çıktı ve hayaletlerle cesetler ortadan yok oldular. Mezarlıkta sadece rahip ve sarhoş kaldı. Rahip sarhoşa hor göerek baktı ve arkasından, kendiliğinden kapanan açık kapıdan içer girip sarhoşu kendi başına bıraktı.

Kurma öykü aşırı rahatsız ediciydi. Kurma maketin olması gerekenden çok daha rahatsız edici diye düşündü Gölge.

"Sana bunu niçin gösterdiğimi biliyor musun?" diye sordu Czernobog.

"Hayır."

"İşte dünya böyle. O asıl dünya. Orada, kutunun içinde."

İçinde eski tiyatral orgların, devasa org borularının ve bira fabrikasından araklanmış kocaman bakır mayalanma fiçileri gibi görünen şeylerin olduğu kan rengi bir odayı dolaştılar.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Gölge.

"Atlıkarıncaya," dedi Czernobog.

"Ama şimdiye kadar atlıkarınca tabelalarını yüzlerce kez geçtik."

"Çarşamba bu yoldan gider. Bir helezon çizerek gidiyoruz. Bazen en çabuk yol en uzun olanıdır."

Gölge'nin ayakları acımaya başladı ve bu duygu hiçbir şeye benzemiyordu.

Mekanik bir makine, saydam birçok katı olan bir odada *Abtapotun Bahçesi*'ni çalışıyordu. Ortası, kocaman fiberglas ağzında doğal büyüklükte bir sandal kopyası bulunan, büyük siyah balina gibi bir canavar kopyasıyla tamamen doluydu. Oradan, çinilerle

kaplı arabayı, işler vaziyette Rube Goldberg tavuk aygıtını ve duvarda paslanan Burma Shave ilanlarını gördükleri Seyahat Salonu'na geçtiler.

*Hayat Zor  
Zahmetli ve Sorunlu  
Çenenı koru  
Sakalından kurtul  
Burma Shave*

diye birini okudu ve

*Sollamaya başladı  
Yol virajlıydı  
Şimdi Cenaze Levazımatçısı  
Tek arkadaşı  
Burma Shave*

ve artık yokuşun dibine geldiler. Önlerinde bir dondurma dükkanı vardı. Sözde açıldı; ama dışarısını yıkayan kızın yüzünde kapalı ifadesi vardı. Bu yüzden onu geçip, içerisi kanarya sarısı eldivenler ve parlak ekose bir takım giyen yaşlıca zenci adam hariç, boş olan pizza-kafeye girdiler. Adam ufak tefekti. Geçen seneler içinde küçülmüş gibi görünen kısa boylu yaşlı adam, kocaman bir meyveli dondurma yiyor ve çok büyük bir fincandan da kahve içiyordu. Önündeki tablada siyah bir sigarillo yanıyordu.

"Üç kahve," dedi Gölge'ye, Çarşamba. Tuvalet gitti.

Gölge kahveleri aldı ve onları yaşlı zenci adamın yanına oturmuş, yakalanmaktan korkar gibi gizlice sigara yakan Czernobog'un yanına götürdü. Meyveli dondurmasıyla mutlu bir şekilde oynayan diğer adam çoğunlukla sigarillosunu görmezlikten geliyordu; ama Gölge yaklaşınca onu aldı ve derin bir nefes çekti. İki duman halkası çıkardı - birincisi büyüktü, ilkinin içinden geçen ikincisi küçüktü - ve yaptığından aşırı derecede mutlu olmuş gibi sırttı.

"Gölge, bu Bay Nancy," dedi Czernobog.

Yaşlı adam ayağa kalktı ve sarı eldivenli elini uzattı. "Tanıştığımıza memnun oldum," dedi göz kamaştırıcı bir gülümsemeyle. "Kim olman gerektiğini biliyorum. Yaşlı tek gözlü piç için çalışıyorsun, değil mi?" Sesinde hafifçe genizden geliyordu, Batı Hint Adaları'ndan olabilecek bir yerel aksanla.

"Bay Çarşamba için çalışıyorum," dedi Gölge. "Evet. Lütfen oturun."

Czernobog sigarasından nefes çekmeye devam etti.

"Sanırım," diye iç karartıcı bir şekilde belirtti, "bizim türümüzün sigarayı bu kadar çok sevmesinin nedeni, bir zamanlar bizim için yakılan adakları hatırlatması, bizim onayımız ya da desteğimizi istediklerinde duman yükselirdi."

"Bana öyle bir şeyi asla vermediler," dedi Bay Nancy. "En fazla umut edebileceğim, yemek için bir meyve yığını, belki bir körili keçi, içmesi yavaş, soğuk, uzun bir şey ve bir de bana eşlik etsin diye yaşlı, koca memeli bir kadındı." Beyaz dişlerini göstererek sırttı ve Gölge'ye göz kırptı.

"Bugünlerde," dedi Czernobog, ifadesi değişmedi, "hiçbir şeyimiz yok."

"Şey, eskiden yaptığım gibi çok meyveli yerlere yaklaşmıyorum," dedi Bay Nancy, gözleri parlıyordu. "Ama dünyada hâlâ yaşlı koca memeli bir kadının yerine geçecek bir şey yok. Konuştuklarınızın bazıları ilk incelemeniz gerekenin ganimet olduğunu söylerler; ama ben burada size soğuk bir sabahta benim motorumu hâlâ çalıştıran şeyin memeler olduğunu söyleyeceğim." Nancy gülmeye başladı. Bu hırıltılı, canlı, iyi bir gülmeydi. Gölge, tavrına rağmen yaşlı adamı sevdiğini fark etti.

Çarşamba tuvaletten döndü ve Nancy'yle el sıkıştı. "Gölge, yiyecek bir şeyler ister misin? Bir dilim pizza? Ya da bir sandviç?"

"Aç," değilim," dedi Gölge.

"Bak sana bir şey söyleyeyim," dedi Bay Nancy. "Öğünler arasında uzun zaman olabilir. Eğer birisi sana yemek sunarsa, evet diyorsun. Ben eskisi gibi genç değilim; ama sana şunu söyleyebilirim işeme, yeme ya da yarım saat göz kapama fırsatına asla hayır deme. Beni anlıyorsun, değil mi?"

"Evet. Ama gerçekten aç değilim."



"Sen iriyarı birisin," dedi Bay Nancy, Gölge'nin açık gri gözlerine maun rengi yaşlı gözlerini dikerek, "uzun boylu içme suyu; ama sana söylemem lazım ki pek zeki görünmüyorsun. Bir oğlum var; salaklığını bir tanesi fiyatına iki tane satışlarında almış biri gibi salak ve sen bana onu hatırlattın."

"Eğer rahatsız olmazsanız bunu iltifat olarak alacağım," dedi Gölge.

"Beyinler dağıtıldığında sana sabah geç saatlere kadar uyuyan bir adam gibi aptal dendiği için mi?"

"Sizin ailenizden biriyle kıyaslandığımı için."

Bay Nancy sigarillosunun ucunu bastırarak söndürdü, sonra hayali bir kül parçasını sarı eldivenleriyle silkti. "İş ona gelince yaşlı tek gözlünün yapabileceği en kötü seçim olmayabilirsin." Çarşamba'ya baktı. "Bu akşam burada kaç kişi olacağımız hakkın- da herhangi bir fikrin var mı?"

"Bulabildiğim herkese haber yolladım," dedi Çarşamba. "Beshelli ki, herkes gelebilecek gibi değil. Ve bazıları," Czernobog'a anlamlı bir bakış attı, "istemeyebilirler. Ama sanırım kendimizden emin bir şekilde birkaç düzinemizi bekleyebiliriz. Ve haber uçacak."

Birkaç zırh takımı sergisinden geçtiler ("Viktorya taklidi" diye camlı sergiyi geçerlerken haber verdi Çarşamba, "modern taklit, on yedinci asır kopya üzerinde on ikinci asır miğferi, on beşinci asır sol zırh eldiveni . . .") ve sonra Çarşamba bir çıkış kapısını itip onları binanın ("bütün bu giriş çıkışları yapamam" dedi Nancy, "eskisi kadar genç değilim ve ben sıcak iklimden geldim") dışındaki kapalı bir yoldan dolaştırıp başka bir çıkış kapısından içeri soktu. Atlıkarınca salonundaydılar.

Calliope müzik başladı: heyecanlı ve ara sıra ahenksiz bir Strauss vals. İçeri girdikleri duvarda bazılarının boyası dökülmüş, diğerlerinin tozunun alınması gereken yüzlerce antik atlıkarınca atı asılıydı. Onların üstünde, kadın vitrin mankenlerinden yapıldıkları belli: düzinelerce kanatlı melek asılıydı. Bazılarının cinsiyetsiz göğüsleri çıplaktı. Bazıları perukalarını kaybetmiş, kel ve kör bir şekilde karanlığa bakıyorlardı.

Ve sonra atlıkarınca vardı.

Bir tabele onun dünyadaki en büyük atlıkarınca olduğunu iddia ediyor, ağırlığının ne kadar olduğunu, gotik bollukla ona asılı avizelerde kaç bin tane ampul bulunduğunu ve üzerine çıkmanın ya da hayvanlara binmenin yasak olduğunu yazıyordu.

Ve bu kadar cins hayvan! Gölge, kendine rağmen, etkilenip Atlıkarınca platformunun etrafını çeviren yüzlerce tam boy yaratığa bakakaldı. Gerçek yaratıklar, düşsel yaratıklar ve ikisinin dönüşümleri: Her yaratık farklıydı - denizkızı ve denizadamı, sentor, tekboynuz, filler (biri büyük, biri minnacık), bulldog, kurbağa ve phoenix, zebra, kaplan, mantikor, bazilisk, fayton çeken bir kuğu, beyaz bir öküz, bir tilki, ikiz mors, hatta bir denizyılanı gördü. Hepsi pırıl pırıl boyanmıştı ve gerçekten daha canlıydılar: Bir vals bitip yeni vals başlarken, her biri plâtfonun üstünde gidiyordu. Atlıkarınca yavaşlamamıştı bile.

"Bu ne işe yapıyor?" diye sordu Gölge. "Yani, tamam, dünyanın en büyüğü, yüzlerce hayvanı, binlerce ampulü var. Her zaman döner ve hiç kimse ona asla binmez."

"O insanlar binsin diye orada durmuyor," dedi Çarşamba. "Hayranlık duyulması için orada o. *Var olmak* için orada."

"Bir dua gibi tekerlek döner döner," dedi Bay Nancy. "Güç topluyor."

"Peki herkesle nerede buluşacağız?" diye sordu Gölge. "Sanırım onlarla burada buluşacağımızı söyledin. Ama burası boş."

Çarşamba ürkütücü sırtışını sırttı. "Gölge," dedi. "Çok fazla soru soruyorsun. Seni soru sorman için işe almadım."

"Özür dilerim."

"Şimdi, orada dur ve çıkmamız için bize yardım et," dedi Çarşamba. Platformun üzerinde, Atlıkarınca'yı tanıtan yazının ve Atlıkarınca'nın binilmek için olmadığını belirtildiği bir uyarının bulunduğu kenara yürüdü.

Gölge bir şey demeyi düşündü ama onun yerine teker teker çıkmalarına yardım etti. Çarşamba çok ağırmış gibiydi, Czernobog sadece doğrulmak için Gölge'nin omzunu kullanarak kendisi tırmandı, Nancy'nin hiç ağırlığı yokmuş gibiydi. Yaşlı adamların hepsi çıkıntının üstüne tırmandılar. Sonra bir adım ve zıplamayla dönen atlıkarınca platformunun üzerinde yürüyorlardı.

"Evet?" diye bağırdı Çarşamba. "Sen gelmiyor musun?"

Gölge, en ufak bir tereddüt göstermeden ve Kayanın Üstündeki Ev personelinden herhangi birinin bakıp bakmadığına aceleyle göz atmadan, Dünya'nın En Büyük Atlıkarıncası'nın yanındaki çıkıntının üstüne fırladı. Atlıkarınca'ya tırmanıp kuralları çiğnemekten, bu ikindideki banka soygununa yardım edip suç ortaklığı yapmasından çok daha fazla endişelendiğini fark etmesine hem eğlendi, hem de biraz şaşırdı.

Yaşlı adamların her biri bir binek seçmişti. Çarşamba altın rengi bir kurda bindi. Czernobog, yüzü metal bir miğferle gizli, zırhlı bir sentora tırmandı. Nancy kıkırdayarak, heykeltıraş tarafından tam bir kükremenin ortasında yakalanmış, sıçrayan devasa bir aslanın sırtına süzülürcesine çıktı. Aslanın göğsünü hafifçe vurarak okşadı. Strauss'un valsı görkemli bir şekilde onları döndürüyordu.

Çarşamba gülümsüyordu. Nancy, yaşlı bir adamın kıkırtısıyla zevkle gülüyordu. Suratsız Czernobog bile kendi kendine eğleniyormuş gibi görünüyordu. Gölge birden sırtından bir yük kalkmış gibi hissetti: Üç yaşlı adam, Dünyanın En Büyük Atlıkarıncası'na binerek kendi kendilerine eğleniyorlardı. Ya buradan dışarı atılırlarsa ne olacaktı? Buna değmez miydi, Dünya'nın En Büyük Atlıkarıncası'na bindim demeye, herhangi bir şey değmez miydi? Şu görkemli canavarlardan birinin üstünde dolaşmaya değmez miydi?

Gölge, bir buldoğu, bir deniz-adamını, sırtında altın rengi bir örtü olan bir fili gözden geçirdi ve sonra kartal kafalı, kaplan gövdeli siyah bir yaratığa binip sıkıca tutundu.

Mavi Tuna valsinin ritmi dalgalandı ve kafasının içinde çaldı. Binlerce avizenin ışığı parıldadı ve ışıklar tayflara ayrıldı. Gölge bir anda tekrar çocuk oldu ve onu mutlu edecek tek şey o Atlıkarıncaya binmekti: Kartal-kaplanını her şeyin merkezinde hiç sesini çıkarmadan sürerken, dünya onun etrafında dönüyordu.

Gölge, kendisinin müziğin sesinden daha yüksek sesle güldüğünü duydu. Mutluydu. Son otuz altı saat hiç olmamış gibiydi; son üç yıl hiç olmamış gibiydi, hayatı sanki buharlaşıp küçük bir çocuğun hayalinin içine girmişti, gemi ve arabayla upuzun bir geziydi, Birleşik Devletler'e ilk defa geri gelişlerinde San Francis-

ko'da Golden Gate Parkı'ndaki atlıkarıncaya biniyordu, annesi orada durmuş, gururla onu izliyordu, kendisi de eriyen buzlu şekerlemesini emiyordu; sıkı sıkı tutunmuş, müziğin asla durmamasını, atlıkarıncanın asla yavaşlamamasını, gezintinin asla bitmemesini umuyordu. Dönüyor, dönüyor, tekrar dönüyordu . . .

Sonra ışıklar söndü ve Gölge tanrıları gördü.

*Kapılarımız sonuna kadar açık ve muhafızsız duruyor,  
Ve aralarından her tür vahşi kalabalık geçiyor.*

*Volga ve Tatar ovalarından adamlar.*

*Hoang-bo'dan yüz­süz figürler,*

*Malayanlar, İskitler, Tötonlar, Keltler, Slavlar,*

*Eski Dünya'nın yoksulluğundan ve aşağılamasından  
kaçıyorlar;*

*Bunlar yanlarında bilinmeyen tanrılar ve ayinleri  
getiriyorlar,*

*Buradaki şu kaplan tutkuları pençelerini germek üzereler,*

*Cadde ve ara sokaklardaki bu yabancı diller de ne,*

*Kulaklarımızdaki tehdit aksanları,*

*Bir zamanlar Babil Kulesi'nin bildiği sesler.*

*- Thomas Bailey Aldrich, Muhafızsız Kapılar, 1882*

Gölge, bir an kartal kafalı kaplanına oturmuş dünyanın en büyük atlıkarıncasına biniyordu, bir an sonra atlıkarıncanın kırmızı-be-yaz ışıkları gevşeyip titreşti ve söndü. O bir yıldızlar okyanusunda düşerken, mekanik valsini yerini uzak bir okyanusun, kıyıda kırılan dalgaların ya da büyük zillerin ritmik gümbürtüsü ve çatırtısı aldı.

Var olan tek ışık yıldızların ışıdığıydı; ama her şeyi soğuk bir netlikte aydınlatıyordu. Altındaki bineği gerindi ve yürüdü. Sol elinin altında sıcak kürkü, sağ elini altında tüyleri vardı.

"İyi bir gezintiydi, değil mi?" Ses arkasından geldi; kulaklarının

ve kafasının içinden.

Gölge yavaşça döndü; hareket ettikçe akıp giden kendi kopyalarını, her birinin görüntüsünü saniyenin çok küçük bir kısmındaki donmuş anlarda yakalandı; bütün minnacık hareketler sonsuz bir sürede geçiyordu. Beyine ulaşan bu görüntüler anlamsızdı: Bu dünyayı bir yusufluğun mücevher peteğine benzeyen gözünden görmek gibi bir şeydi ama her parçası tamamen farklı bir şey görüyordu. Ve gördüklerini ya da gördüğünü sandıklarını anlamlı bir bütünde birleştiremiyordu.

Gölge, Bay Nancy'ye bakıyordu; kalem bıyıklı, yaşlı, zenci bir adam; ekose spor ceket ve limon sarısı eldivenleriyle, havada yükselip alçalan bir atlıkarınca aslanına biniyordu. Aynı zamanda, aynı yerde gözleri zümrüt yeşili, kasıla kasıla yürürken gözlerini ona dikmiş, at boyunda mücevherlerle kaplı bir örümcek gördü. Aynı anda tik ağacından derisi, üç çift kolu olan, devekuşu tüylerinden uçuşan bir başlık giyen, yüzünü kırmızı çizgilerle boyanmış, kızgın bir aslana binmiş, altı elinden ikisiyle hayvanın yeleğine sıkıca tutan, alışılmamış derecede uzun boylu bir adam gördü. Bir taraftan da paçavralar giymiş, sol ayağı tamamen şişmiş ve siyah sineklerle dolu, erkek bir zenci çocuğu gördü. Hepsinin sonunda ve bütün bunların arkasında, Gölge, solan sarı-kırmızı bir yaprağın altına saklanan, minnacık, kahverengi bir örümceğe bakıyordu.

Gölge bütün bunları gördü. Onların aynı şey olduğunu biliyordu.

"Eğer ağzını kapamazsan," dedi Bay Nancy olan çok şey, "içine bir şey kaçacak."

Gölge ağzını kapattı ve zorlukla yutkundu.

Onlardan yaklaşık bir buçuk kilometre kadar uzaktaki bir tepenin üstünde büyük bir ahşap saray vardı. Saraya doğru tırıs kalkmışlardı. Bineklerinin toynak ve ayakları, deniz kenarındaki kuru kumlarda sessizce ilerliyordu.

Czernobog sentorunu hızlandırdı. Bineğinin insan koluna dokundu. "Bunların hiçbirisi gerçekte olmuyor," dedi Gölge'ye. Sesi perişanmış gibi çıkıyordu. "Hepsi kafanda. En iyisi bunu hiç düşünmemek."

Gölge, krom rengi bir dişi olan, eski püskü bir yağmurluk giyen, kır saçlı bir Doğu Avrupalı göçmen gördü. Ama onları saran karanlıktan daha kara, siyah büyür bir şey daha gördü; gözleri yanan kömürlerdi; uçuşan uzun siyah saçlı, uzun siyah bıyıklı, yüzünde ve ellerinde kanlar olan bir prens gördü; yüzüyle gövdesi girdap gibi, spiral mavi dövmelemlerle kaplı, yarı insan, yarı hayvan bir yaratığa biniyordu.

"Kimsiniz?" diye sordu Gölge. "Nesiniz?"

Binekleri kıyı boyunca ilerliyor, dalgalar gece karanlığında kumsala ağgözlü bir şekilde çarpıp kırılıyordu.

Çarşamba, kurdunu - artık kocaman, yeşil gözlü, kömür karası-gri bir hayvandı - Gölge'ye doğru sürdü. Gölge'nin bineği ondan yarı dönerek uzaklaştı. Gölge, bineğinin boynunu okşadı ve ona kurttan korkmamasını söyledi. Yaratığın kaplan kuyruğu havada saldırganca şakladı. Çarşamba'nın bindiği kurdun ikizi başka bir kurdun, bir anlık uzakta, kum tepeleri üzerinde onlarla aynı hızda ilerlediğini fark etti.

"Beni tanıyor musun, Gölge?" dedi Çarşamba. Boyu yüksekliğinde bir kurda biniyordu. Sağ gözü parıldayıp ışıldıyordu, sol gözü donuktu. Keşiş cüppesi gibi, koyu renk bir pelerin giyiyordu. Yüzü gölgelerin içinden dik dik bakıyordu. "Adlarımı sana söyleyeceğimi sana söylemiştim. Bana şöyle derler. Bana Savaşın Mutluluğu, Acımasız, Binici ve Üçüncü derler. Ben Tek-gözlüyüm. Bana En Büyük ve Gerçeği-Sezen derler. Ben Grimmir'im. Ben Kukuletalı'yım. Ben Herkesin Babası'yım. Ben Asa-taşıyan Gondlir'im. Rüzgârlar kadar çok ismim, ölmenin yolları kadar çok unvanım var. Kuzgunlarımla isimleri Düşünce ve Hafıza, kurtlarımla Freki ve Geri, atımla karağacı." Saydam derili kuşlara benzeyen, hayaletimsi iki gri kuzgun, Çarşamba'nın omuzlarına kondu; sanki aklını sınıyormuşçasına, gagalarını Çarşamba'nın kafasının yanlarından içine soktular ve bir kez daha kanatlarını çırpıp uzaklaştılar.

*Neye inanacağım?* diye düşündü Gölge ve ses dünyanın derinliklerinde bir yerden, bas bir gürlemeyle geldi: *Her şeye inan.*

"Odin mi?" dedi Gölge ve aniden rüzgâr kelimeyi dudaklarından savurdu.

"Odin," diye fısıldadı Çarşamba ve kafatası kumsalındaki dalgaların gürültüsü o fısıltıyı boğacak kadar yüksek değildi. "Odin," dedi Çarşamba, kelimenin sesini ağzında tadarak. "Odin," dedi Çarşamba, sesi ufuktan ufuğa yankılanan bir zafer çılgılığıydı. Adı yükseldi, büyüdü ve Gölge'nin kulaklarında pompalanan kan gibi dünyayı doldurdu.

Sonra sanki bir rüya gibi, artık uzaktaki saraya doğru gitmiyorlardı. Oraya gelmişlerdi bile ve binekleri sarayın yanındaki barınakta bağlanmıştı.

Saray kocaman; ama ilkeldi. Çatısı sazdan, duvarları tahtadan-  
dı. Salonun ortasında yanan bir ateş vardı ve duman Gölge'nin gözlerini yaktı.

"Bunu onun zihninde değil benimkinde yapmamız lazımdı," diye mırıldandı Gölge'ye, Bay Nancy. "Orası daha sıcak olabilir-  
di."

"Onun zihninde miyiz?"

"Aşağı yukarı. Burası Valskjalf. Onun eski sarayı."

Gölge, Nancy'yi tekrar sarı eldivenler giyen yaşlı adam olarak görmekten rahatlamıştı. Ama gölgesi çalkalandı, titredi ve ateşin alevlerine dönüştü. Dönüşen şey tamamen insan değildi.

Duvarlara yaslanmış tahta sıralar vardı. Onların üstünde oturan ya da yanında ayakta duran yaklaşık on kişi. Birbirleriyle mesafeli duruyorlardı, bu karışık grupta, kara derili, anaç bir kadın, birkaç kılıksız görünüşlü işadama vardı; diğerleri, Gölge'nin seçemeyeceği kadar ateşe yakındılar.

"Neredeler?" diye kızgınca Nancy'e fısıldadı Çarşamba. "Evet? Neredeler? Çoğumuzun burada bulunması gerekiyordu. Düzinelerce!"

"Davetiyeleri sen yolladın," dedi Nancy. "Bu kadarımızı toplamak da bir mucize sanırım. İşleri bir öyküyle başlatayım mı, ne dersin?"

Çarşamba olumsuzca başını salladı. "Söz konusu bile olmaz."

"Pek dostane bakmıyorlar," dedi Nancy. "Bir öykü, birini yanına çekmek için iyi bir yoldur. Ve onları anlatacak bir ozanın yok."

"Öykü yok," dedi Çarşamba. "Şimdi olmaz. Sonra öyküler için zaman olacak. Şimdi olmaz."



"Öykü yok. Tamam. Ortılığı şöyle biraz ısıtacağım." Ve Bay Nancy, sakın bir gülümsemeyle alev ışığına doğru uzun adımlarla yürüdü.

"Bütün hepinizin ne düşündüğünü biliyorum," dedi. "Herkesin habası sizi buraya çağırmışken, aynı beni çağırdığı gibi, Compé Anansi hepinizle konuşmak için ortaya niçin çıktı, diye düşünüyorsunuz. Şey, bilirsiniz, bazen hatırlatmaya ihtiyaç duyulur. Geldiğimde etrafa baktım ve düşündüm ki geri kalanımız nerede? Ama sonra düşündüm ki bizim az, onların çok olması, biz güçsüzüz, onlar güçlü olması, kaybettiğimiz manasına gelmiyor.

"Biliyor musunuz, bir keresinde bir su birikintisinde bir kaplan gördüm: Bütün hayvanlarınkinden daha büyük testisleri vardı; en keskin pençeler ondaydı, bıçak gibi sivri ve hançer gibi uzun iki ön dişi vardı. Ona dedim ki, Kaplan Kardeş, sen yüz, ben senin taşaklarına göz kulak olurum. Taşaklarıyla çok gurur duyuyordu. Böylece yüzmek için birikintiye girdi ve ben de onun taşaklarını takip ona benim küçük örümcek taşaklarımı bıraktım. Ve sonra ne yaptım biliyor musunuz? Bacaklarımın bütün gücüyle oradan kaçtım.

"Sonraki kasabaya gelene kadar durmadım. Ve orada Yaşlı Maymun'u gördüm. İyi görünüyorsun, Anansi, dedi Yaşlı Maymun. Ona dedim ki, oradaki kasabada herkesin hangi şarkıyı söylediğini biliyor musun? Ne söylüyorlar? diye bana sordu? En komik şarkıyı söylüyorlar, dedim ona. Sonra dans ettim ve şarkı söyledim."

*"Kaplan taşakları, bey.*

*Kaplan taşakları yedim*

*Artık hiç kimse beni bir daha asla durduramayacak*

*Hiç kimse beni o büyük siyah duvara dayamayacak*

*Çünkü Kaplan'ın taşaklarını yedim*

*Kaplan taşakları yedim.*

"Yaşlı Maymun gülmekten yerlere yattı, sonra şarkı söylemeye başladı, *Kaplan taşakları, Kaplan taşakları yedim*, parmaklarını şaklatarak, ayakları üzerinde dönerek. Bu güzel bir öykü der, onu

bütün arkadaşlarıma söyleyeceğim. Öyle yap dedim ona ve su birikintisine geri döndüm.

"Kaplan su birikintisindeydi; kuyruğunu sallaya sallaya bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu; kulakları ve tüyleri dikilebileceği kadar yükseğe dikilmişti; kocaman, yaşlı, sivri dişleriyle yanına gelen bütün böcekleri şak diye yakalıyordu ve gözleri turuncu ateş gibi parılıyordu. Kötü, korkutucu ve büyük gözüküyordu ama bacaklarının arasında sallanan, görebileceğiniz en küçük, en kara, en buruşmuş taşak torbasıydı.

"Hey, Annasi, dedi beni görünce. Ben yüzerken taşaklarıma gözcülük etmen gerekiyordu. Ama sudan çıktığımda, kıyıda şu anda taktığım bir işe yaramaz, büzülmüş siyah örümcek taşaklarından başka bir şey yoktu."

"Elimden geleni yaptım, dedim ona; ama şu maymunlar geldiler ve senin taşaklarını yalayıp yuttular ve onlara gidin dediğimde, benim küçük taşaklarımı da kopardılar. Ve o kadar utandım ki kaçtım.

"Sen bir yalancısın, Anansi, dedi kaplan. Senin karaciğerini yiyeceğim. Ama sonra maymunların kasabalarından su birikintisine doğru geldiğini duydu. Bir düzine mutlu maymun hoplaya zıplaya patikadan geldiler; parmaklarını şaklatıp avazları çıktığı kadar yüksek sesle şarkı söylüyorlardı,

*"Kaplan taşakları, bey.*

*Kaplan taşakları yedim*

*Artık hiç kimse beni bir daha asla durduramayacak*

*Hiç kimse beni o büyük siyah duvara dayamayacak*

*Çünkü Kaplan'ın taşaklarını yedim*

*Kaplan taşakları yedim.*

"Sonra kaplan hırladı, kükredi ve onların arkasında ormana daldı. Maymunlar keskin çığlıklar attılar ve en yüksek ağaca doğru yollandılar. Ve ben, yeni, güzel, büyük taşaklarımı kaşıldım. Cıvıltı bacakları arasında çok kıyak duruyorlardı. Ve sonra eve gittim. Bugün bile Kaplan maymunları kovalar. Şimdi hepiniz unutmayın ki: Sadece küçük olmanız, güçsüzsünüz manasına gelmez."

Bay Nancy gülümsedi, başını eğdi, kollarını açıp, bir profesyonel gibi alkış ve kahkaha bekledi. Sonra döndü ve Gölge'yle Czernobog'un beklediği yere geldi.

"Sanırım öykü yok dedim," dedi Çarşamba.

"Sen buna öykü mü diyorsun?" dedi Nancy. "Ben sadece boğazımı temizledim. Senin için havaya soktum. Git onları gebert."

Çarşamba alevlerin ışığına çıktı; eski bir Armani palto giyen, kahverengi takımlı tek göz cam yaşlı bir adam. Orada durup hiçbir şey söylemeden tahta sıralarda oturanlara baktı. Gölge'ye göre, bir kişinin rahatça, hiçbir şey söylemeden durabileceğinden çok daha uzun bir süre. Ve sonunda konuştu.

"Beni tanıyorsunuz," dedi. "Hepiniz beni tanıyorsunuz. Bazılarının beni sevmesi için hiçbir nedeni yok; ama beni sevseniz de sevmesiniz de beni tanıyorsunuz."

Sıralarda oturanlar arasında bir hışırtı, bir kımıldanma oldu.

"Burada çoğunuzdan daha uzun zamandır bulunuyorum. Geri kalanınız gibi, elimizdekiyle idare edebileceğimizi sanıyordum.

"Bu artık söz konusu olamaz. Bir fırtına geliyor ve bu bizim yaptığımız bir fırtına değil."

Durdu. İleri bir adım attı ve kollarını göğsünde kavuşturdu.

"İnsanlar Amerika'ya geldiklerinde bizi de yanlarında getirdiler. Beni, Loki ve Thor'u; Annansi ve Aslan-Tanrı'yı; Leprechaunları, Cluracanları, Bansheeleri, Kubera'yı Frau Holle'u ve Ashtaroth'u, sizi getirdiler. Buraya onların zihinlerinde geldik ve kök saldık. Okyanusun ötesindeki bu yeni topraklara göçmenlerle yolculuk yaptık.

"Burası uçsuz bucaksız bir ülke. Kısa süre sonra halkımız bizi terk etti; bizi sadece eski ülkenin yaratıkları, yeni ülkeye onlarla gelmemiş şeyler olarak hatırladılar. Gerçek müminlerimiz ya öldüler ya da inanmayı bıraktılar. Terk edildik, kaybolduk, korktuk ve malımız mülkümüz elimizden alındı. Bize sadece bulabildiğimiz inanç ve tapınma kırıntıları kaldı. Ve elimizden geldiği kadarıyla böyle idare ediyoruz.

"İşte bizim yaptığımız şey bu; bizi kimsenin çok yakında izlemeyeceği yerlerde, işlerin kıyısından köşesinden geçinmeye çalışmak."

"Bununla yüzleşelim ve kabul edelim ki artık sözümüz çok az geçiyor. Onları avladık, onlardan aldık ve idare ettik; soyunduk, orospuluk yaptık ve çok içtik; benzin pompaladık, çaldık, hile yaptık ve toplumun kenarındaki çatlaklarda yaşadık. Bu yeni tanrısı ülkedeki Eski Tanrılar."

Çarşamba durdu. Ciddice ve bir devlet adamı gibi dinleyenlere teker teker baktı. Onlar da ruhsuzca bakışlarına karşılık verdiler, yüzleri maskeli gibiydi ve okunamıyordu. Çarşamba boğazını temizledi ve sertçe ateşe tükürdü. Tükürük yandı ve salonun içini aydınlatarak tutuştu.

"Şimdi hepinizin kendi kendine keşfetmesi için bol bol sebebi olacağı üzere, Amerika'da büyüyen inanç bağlarına sıkı sıkı yapışan yeni tanrılar büyüyor; kredi kartı ve karayolu tanrıları, internet ve telefon tanrıları, radyo, hastane ve televizyon tanrıları, plastik, çağrı cihazı ve neon tanrıları. Yenilikleri ve önemleriyle kendini beğenmiş gururlu tanrılar, şişko ve salak yaratıklar.

"Bizden haberdarlar. Bizden korkuyor ve nefret ediyorlar," dedi Odin. "Eğer başka türlü olduğuna inanıyorsanız kendinizi kandırıyorsunuz. Eğer ellerinden gelebilirse bizi yok edecekler. Birleşme zamanımız geldi. Harekete geçme zamanımız geldi."

Yaşlı bir kadın ateşin ışığına geldi. Kırmızı bir sarı giymişti ve alnında küçük koyu mavi bir mücevher vardı. "Bizi buraya bu saçmalık için mi çağırdın?" dedi. Ve sonra kahkahayla güldü; eğlence ve kızgınlık karışımı bir gülmeyle.

Çarşamba'nın kaşları kısıldı. "Seni buraya ben çağırdım, evet. Ama bu anlamlı, Mama-ji, anlamsız değil. Bir çocuk bile bunu anlayabilir."

"O zaman ben bir çocuğum, öyle mi?" Parmağını Çarşamba'ya doğru salladı. "Senin daha hayalin bile kurulmadan önce ben Kalighat'ta yaşımı başımı almıştım, salak herif. Ben çocuk muyum? O zaman çocuğum, çünkü salakça konuşman içinde anlayacak hiçbir şey yok."

"Sana çocuk demedim, Mam-ji," dedi Çarşamba, barışçıl bir şekilde. "Ama açıkça görülüyor ki . . ."

"Açıkça görülen tek şey," dedi yaşlı kadın, işaret ederek, (san-ki arkasında, içinde, üstünde, keskin tırnaklı, siyah bir parmak,

yankıyla işaret ediyormuş gibiydi) "senin görkeme olan arzun. Bu ülkede uzun zamandır barış içinde yaşadık. Bazılarının diğerlerinden daha iyi durumda olduklarında hem fikirim. Ben iyi idare ediyorum. Hindistan'da benden daha iyi olanakları olan başka bir vücutta canlandım ama öyle olsun. Onu kıskanmıyorum. Yeni doğanların büyümesini izledim ve ölmelerini de izleyeceğim." Eli yanına düştü. Gölge diğerlerinin ona baktığını gördü: bir ifadeler karışımı - gözlerinde saygı, eğlence, utanma vardı. "Bir göz kırpmış kadar zaman önce burada demiryollarına tapıyorlardı. Şimdi ise demir tanrılar zümrüt avcıları gibi unutuldu . . ."

"İleri sürdüğün şeyi açık açık söyle, Mama-ji," dedi Çarşamba.

"Açık açık mı söyleyeyim?" Burun delikleri büyüdü. Ağzının köşeleri aşağı kıvrıldı. "Ben - besbelli ki apaçık bir çocuğum - bekleyelim diyorum. Hiçbir şey yapmayalım. Bize zarar vermek isteyip istemediklerini bilmiyoruz."

"Ve bir gece gelip seni öldürdüklerinde ya da seni götürdüklerinde hâlâ beklemeyi mi önereceksin?"

Mama-ji'nin küçük gören ve eğlenen bir ifadesi vardı: Bunların hepsi dudaklarında, kaşlarında ve burnunun şeklinde görülüyordu. "Eğer öyle bir şey yaparlarsa," dedi, "beni yakalamanın zor olduğunu ve öldürmeninse çok daha zor olduğunu öğrenecekler."

Mama-ji'nin arkasındaki sırada oturan bodur bir genç adam, dikkat çekmek için ıknır gibi bir ses çıkardı, sonra yankılanan bir sesle dedi ki, "Her şeyin-babası, benim halkım rahat. Elimizdekinin en iyisini yapıyoruz. Eğer şu senin savaşın bize karşı olursa, her şeyi kaybedebiliriz."

Çarşamba dedi ki, "Zaten her şeyi kaybettiniz. Ben size bir şeyleri geri alma şansını öneriyorum."

Onlar konuşurken alevler yükselip dinleyenlerin yüzlerini aydınlattı.

Gerçekten inanmıyorum, diye düşündü Gölge. Bunların hiçbirine inanmıyorum. Belki on beş yaşındayım. Annem hâlâ hayatta ve henüz Laura'yla tanışmadım bile. Şu ana kadar olan her şey bir akıcı rüya gibiydi. Ve hâlâ ona da inanamıyordu. Tek inanmamız gerekenler duyularımız: Dünyayı algılamak için kullandığımız

araçlar, görüşümüz, dokunuşumuz, hafızamız. Eğer onlar bize yalan söylüyorsa o zaman inanacak hiçbir şey olamaz. Ve inanmasak da, hâlâ duyularımızın bize gösterdiği yolların dışında başka yollardan gidemeyeceğimizden, onları yolu sonuna kadar takip etmeliyiz.

Sonra ateş söndü ve Odin'in sarayı, Valaskjalf, karanlığa gömüldü.

"Şimdi ne olacak?" diye fısıldadı Gölge.

"Şimdi Atlıkarınca salonuna geri dönüyoruz," diye mırıldandı Bay Nancy. "Yaşlı tek-göz bize akşam yemeği ısmarlıyor, bazı sırtları sıvazlıyor, bazı bebekleri öpüyor ve hiç kimse bir daha T'li kelimeyi kullanmıyor."

"T'li kelimeyi?"

"*Tanrılar*. Sen akıl dağıtıldığı gün ne yapıyordun acaba, evlat?"

"Birisi bir kaplanın taşaklarını çalmakla ilgili bir öykü anlatıyordu ve benim durup nasıl sona erdiğini öğrenmem lazımdı."

Bay Nancy kıkırdadı.

"Ama hiçbir şey çözülmedi. Hiç kimse hiçbir konuda mutabık kalmadı."

"Onlan yavaş yavaş işliyor. Onları birer birer indirecek. Göreceksin. Sonunda hepsi kendilerine gelecekler."

Gölge bir yerden rüzgâr geldiğini hissedebildi. Rüzgâr saçlarını karıştırıyor, yüzünü okşuyor ve onu itekliyordu.

Dünyanın en büyük atlıkarıncasının olduğu odada durmuş, İmparator Valsi'ni dinliyorlardı.

Görünüşlerinden turist oldukları anlaşılan bir grup insan, odanın diğer tarafında Çarşamba'yla konuşuyordu. Orada Çarşamba'nın sarayında olduğu kadar insan vardı. "Oradan," diye gürledi Çarşamba ve keskin dişleri onların hepsini kıymıklarına ayırmaya hazır, dev bir canavarın açık ağzı gibi yapılmış tek çıkıştan onları götürdü. Aralarında, onları ikna ederek, cesaretlendirerek, gülümseyerek, nazikçe tartışarak, sakinleştirerek bir politikacı gibi dolaştı.

"Onlar oldu mu?" diye sordu Gölge.

"Ne oldu mu, bok-kafa?" diye sordu Bay Nancy.

"Saray. Ateş. Kaplan taşakları. Atlıkarıncaya binmek."

"Siktir git, hiç kimsenin atlıkarıncaya binmesine izin yok. Tabelaları okumadın mı? Şimdi sus."

Canavar ağzının org odasına açılması Gölge'yi şaşırttı - daha önce oradan gelmemişler miydi? İkinci kez olmasına rağmen burasının ilginçliği azalmamıştı. Çarşamba onları merdivenlerden çıkardı, tavanda asılı mahşerin dört atlısının doğal büyüklükteki modellerini geçtiler ve çabuk çıkış tabelasını takip ettiler.

Gölge ile Nancy en geriden geliyorlardı. Ve Kayanın Üstündeki Ev'in dışına çıkıp, hediyeelik eşya dükkanını geçtikten sonra park yerine geldiler.

"Sonuna gelmeden gitmek zorunda kalmamız üzücü," dedi Bay Nancy. "Dünyadaki en büyük yapay orkestrayı görmeyi umuyordum."

"Ben gördüm," dedi Czernobog. "Pek önemli bir şey değil.

Lokanta on dakika uzaklıktaydı. Çarşamba, misafirlerinin hepsine o akşam yemeğini kendisinin ısmarlayacağını söylemiş ve kendi aracı olmayanların lokantaya kadar gidebilmesini organize etmişti.

Gölge önce onların kendi araçları olmadan Kayanın Üstündeki Ev'e nasıl geldiklerini ve nasıl gideceklerini merak etti ama hiçbir şey söylemedi. Bu söyleyecek en akıllıca şeymiş gibi geldi.

Gölge Çarşamba'nın bir araba dolusu misafirini lokantaya götürüyordu: kırmızı sarili kadın önde, yanına oturdu. Arkada iki adam vardı: Gölge'nin ismini doğru dürüst yakalayamadığı ama ismi Elvis'e benzeyen genç adam ve koyu renk takımlı Gölge'nin hatırlamadığı başka bir adam.

Arabaya geldiğinde adamın yanında durmuş, kapıyı açmış ve arkasından kapatmıştı; ama onun hakkında hiçbir şey hatırlayamıyordu. Sürücü koltuğundan arkaya döndü ve ona baktı. Bir kez daha onunla karşılaşırса onu tanımak için dikkatlice yüzünü, saçlarını ve elbiselerini not etti. Arabayı çalıştırmak için geri döndüğünde adamın akılından uçup gittiğini fark etti. Geride bir servet izleniminden başka hiçbir şey kalmadı.

*Yorgunum*, diye düşündü Gölge. Sağına bir göz attı ve Hintli kadına gizlice baktı. Boynunu çevreleyen minnacık kafatasların-

dan yapılma gümüş kolyenin, el ve kafalardan yapılma bileziğinin her hareket edişinde minnacık çanlar gibi tıngırdarak çaldığına dikkat etti. Kadının alnında koyu mavi bir mücevher vardı. Baharat, kakule, küçük hindistancevizi ve çiçek kokuyordu. Saçları kırlaşmıştı. Gölge'nin ona baktığını görünce gülümsedi.

"Bana Mama-ji de," dedi.

"Ben de Gölge, Mama-ji," dedi Gölge.

"Peki işverenin planları hakkında ne düşünüyorsun, Bay Gölge?"

Büyük siyah bir TIR, onlara sulu kar sıçratarak hızla yollarından geçerken Gölge yavaşladı. "Ben sormam, o da söylemez," dedi.

"Eğer bana sorarsan, son bir direniş istiyor. Bizim görkemli bir parlamayla sönmemizi istiyor. İsteddiği bu. Ve yeteri kadar yaşlı ya da yeteri kadar aptal olduğumuzdan, bazılarımız evet diyebilir."

"Benim işim soru sormak değil, Mam-ji," dedi Gölge. Arabanın içi kadının çınlayan kahkahasıyla doldu.

Arka koltuktaki adam - o acayip genç adam değil de diğeri - bir şey söyledi ve Gölge ona cevap verdi ama kahretsin ki bir an sonra ne dediğini hatırlayamadı.

Acayip görünümlü genç adam hiçbir şey söylememişti ama şimdi kendi kendine bir şarkı mırıldanmaya başladı. Bu arabanın içini titreten, tıngırdatan ve vızıldatan kalın, melodik, bas bir mırıldanmaydı.

Acayip görünümlü adamın ortalama bir boyu ama tuhaf bir yapısı vardı: Gölge, fıçı gibi göğsü olan adamları duymuştu; ama bu benzetmeye uygun bir imgesi yoktu. Bu adam fıçı gibi geniş göğüslüydü; inanmayacaksınız ama ağaç gövdesi gibi bacakları, tam domuz jambonuna benzeyen elleri vardı. Kapüşonlu siyah bir parka, birkaç kazak, kalın bir işçi tulumu ve hem kışa hem bu kıyafetlere uymayan, ayakkabı kutularıyla aynı biçimde ve aynı büyüklükte beyaz tenis ayakkabıları giyiyordu. Düz, köşeli uçlarıyla parmakları sucuklara benziyordu.

"İlginç bir mırıltı," dedi Gölge, sürücü koltuğundan.

"Özür dilerim," dedi tuhaf genç adam, utanmış çok derin, derin bir sesle. Mırıldanmayı kesti.



"Hayır, ben beğendim," dedi Gölge. "Durma."

Tuhaf genç adam tereddüt etti, sonra mırıldanmaya tekrar başladı, sesi önceki gibi kalın ve ekoluydu. Bu kez mırıldanmanın arasına kelimeler katıldı. "Aşağıya, aşağıya" diye o kadar kalın bir sesle söyledi ki pencereler şingirdadı. "Aşağıya, aşağıya."

Geçtikleri bütün ev ve binaların saçakları Noel ışıklarıyla süslenmişti. Parıltılar damlatan aralıklı altın rengi ışıklardan, dev kardan adamlara, oyuncak ayılara ve renkli yıldızlara kadar çeşit çeşitler.

Gölge büyük, samanlığa benzer bir yapı olan lokantada durdu ve yolcularını ön kapıda bıraktı. Arabayı arkadaki park yerine sürdü. Soğukta kafasını temizlemek için lokantaya kadar tek başına kısa bir yürüyüş yapmak istedi.

Arabayı siyah bir TIR'ın yanına çekti. Onun biraz önce onları hızla geçen TIR olup olmadığını merak etti. Arabanın kapısını kapattı ve park yerinde durdu, nefesinden buharlar çıkıyordu.

Gölge, Çarşamba'nın lokantada bütün misafirleriyle büyük bir masanın etrafına oturmuş kendine fırsat yaratmaya çalıştığını hayal edebiliyordu. Gölge arabasının önünde oturanın gerçekten Kali olup olmadığını merak etti; arkada kimleri götürdüğünü merak etti . . .

"Hey ahabap, kibritin var mı?" dedi yarı tanıdık bir ses. Gölge hayır diye özür dilemek için döndü ama diyemedi. Bir tabanca kabzası sol gözünün üstüne geldi ve düşmeye başladı. Düşerken kendini sağlama almak için kolunu uzattı. Birisi bağırmasını engellemek için ağzına yumuşak bir şey tıktı ve bantladı: Tavuğun içini temizleyen bir kasap gibi sakın ve deneyimli hareketlerle.

Gölge, Çarşamba'yı ve diğerlerini uyarmak için bağırmağa çalıştı ama ağzından kalın, boğuk bir ses dışında hiçbir şey çıkmadı.

"Avların hepsi içeride," dedi yarı tanıdık ses. "Herkes yerini aldı mı?" Bu telsizden gelen yarı duyulabilir, cazırdayan bir sestti. "Hadi içeri dalalım ve hepsini toparlayalım."

"Peki bu koca adama ne olacak?" dedi başka bir ses.

"Onu paketleyin ve gezmeye götürün," dedi ilk ses.

Gölge'nin kafasına torbaya benzer bir başlık geçirdiler. El ve

ayak bileklerini bağladılar. Sonra TIR'ın arkasına koydular ve oradan götürdüler.

Gölge'yi kilitledikleri minnacık odada pencere yoktu. İçeride bir plastik iskemle, hafif bir katlanır masa ve Gölge'ye geçici tuvalet görevini görecek, üstünde kapağı olan bir kova vardı. Bir de yerde bir seksen boyunda, sarı bir dar uzun köpük ve ortasında çok eski bir kahverengi leke vardı: Kan, bok ya da yiyecek olup olmadığını Gölge bilmiyordu ve incelemeye de kalkmadı. Odanın tavanındaki metal ızgaranın arkasında çıplak bir ampul vardı; ama Gölge bir anahtar bulamadı. Işık hep açıktı. Kapının bu tarafında kol yoktu.

Karnı açtı.

Hayaletler onu odaya ittikten sonra ağzındaki, el ve ayak bileklerindeki bantları kesip onu yalnız bıraktıklarında ilk yaptığı, odayı dolaşmak ve dikkatlice incelemek oldu. Hafifçe vurarak duvarları yokladı. Kalın metalik bir ses verdiler. Odanın tavanında küçük bir havalandırma ızgarası vardı. Kapı tamamen kilitliydi.

Sol kaşının üstü sızıntı halinde kanıyor ve başı ağrıyordu.

Yer halısızdı. Ona da hafifçe vurdu. Duvarlarla aynı metalden yapılmıştı.

Kovanın kapağını açtı ve içine işedikten sonra kapattı. Kol saatine göre, lokantaya yapılan saldırıdan sonra sadece dört saat geçmişti.

Cüzdanı gitmişti ama ona birkaç madeni para bırakmışlardı.

Oyun masasına oturdu. Masa, sigara yanıklarıyla dolu yeşil bir çuhayla kaplıydı. Gölge masada paraları geçiriyor gibi görünen bir şey çalıştı. Sonra iki çeyrek dolar aldı ve bir anlamsız para oyunu uydurdu.

Bir çeyreği sağ avuç içinde sakladı, diğerini sol elinde, baş ve işaret parmağı arasında açıkça gösterdi. Sonra sağ eliyle çeyreği alır gibi yaparken aslında sol eline düşürdü. Sağ elini açıp uzun süredir orada olan çeyreği gösterdi.

Paralarla oynamak Gölge'nin bütün dikkatini ona toplamasını sağladı; yoksa, kızgın ya da üzgün olsa bunu yapamazdı; bu yüz-

den bir yanılısama çalışması, olası bir kullanımı olmasa da - çünkü bir çeyreği bir elden diğerine geçirirmiş gibi göstermek aşırı miktarda güç ve yetenek harcamasına neden olmuştu, bu kadar basit bir oyun olmasına rağmen - onu sakinleştirdi, kafasının içindeki karmaşayı ve korkuyu temizledi.

Daha da anlamsız bir oyuna başladı: Yarım doları tek elle bir sente dönüştürmece; ama iki çeyreğiyle. Paraların ikisi de oyun ilerledikçe değişimli olarak gizlendi ve gösterildi: Bir çeyrek görünür, diğeri gizli olarak başladı. Elini ağzına götürdü ve görünen parayı üflerken onu avuç içine kaydırды, bu arada da ilk iki parmağı gizli olanı alıp gösterdi. Son safhada elindeki çeyreği gösterdi, ağzına götürüp üzerine üfledi ve elini indirirken aynı parayı gösteriyordu.

Bunu tekrar tekrar yaptı.

Onu öldürüp öldürmeyeceklerini merak etti. Eli hafifçe titredi ve çeyreklerden biri parmak uçlarının arasından oyun masasının lekeli yeşil çuhasına düştü.

Ve sonra artık yapamayacağından dolayı paraları kaldırdı. Zor-ya Polunochneya'nın ona verdiği özgürlük heykeli kafalı doları çıkardı ve onu sıkı sıkı tutarak bekledi.

Kol saatine göre saat sabahın üçünde, hayaletler onu sorgulamak için geri döndüler. Siyah takım elbiseli, siyah saçlı ve cilalı siyah ayakkabılar giyen iki adam. Birinin köşeli çenesi, geniş omuzları, dibine kadar yenmiş tırnakları, diğerinin ise hafif açılmış alnı, gümüş çerçeveli yuvarlak gözlükleri ve manikürlü tırnakları vardı. Birbirlerine hiç benzemeseler de, Gölge bir bağlamda iki adamın hemen hemen aynı olduğundan şüphelendiğini fark etti. İskambil masasının iki tarafında durmuş ona bakıyorlardı.

"Yük için ne zamandır çalışıyorsun?" diye sordu biri.

"Onun ne olduğunu bilmiyorum," dedi Gölge.

"Kendisine Çarşamba diyor. Grimm. Herkesin babası. Yaşlı adam. Onunla görünmüşsünüz, bayım."

"Onun için birkaç gündür çalışıyorum."

"Bize yalan söylemeyin, bayım," dedi gözlüklü hayalet.

"Tamam," dedi Gölge. "Söylemeyeceğim. Ama yine de çalışalı birkaç gün oldu."

Düz çeneli hayalet uzanıp Gölge'nin kulağını parmaklarıyla tuttu ve büktü. Sıktı ve büktü. Acı şiddetliydi. "Bize yalan söylememenizi söyledik, bayım," dedi yumuşakça. Sonra bıraktı.

İki hayaletin de ceketlerinin altında tabanca şişlikleri vardı. Gölge karşılık vermeye çalışmadı. Hapishaneye geri dönmüş gibi davrandı. *Kendi cezanı çek*, diye düşündü Gölge. *Onlara zaten bilmedikleri bir şey söyleme. Soru sorma.*

"Arkadaşlık ettiğiniz kişiler tehlikeli kimseler, bayım," dedi gözlüklü hayalet. "Aleyhte ifade vererek ülkenize bir hizmette bulunacaksınız." Sempatikçe gülümsedi: *Ben iyi polisim*, dedi gülümseme.

"Anladım," dedi Gölge.

"Ve bize yardım etmek istemezseniz, bayım," dedi düz çeneli hayalet, "mutlu olmadığımızda neye benzediğimizi görebilirsiniz." Avuç içiyle Gölge'nin karnına vurup nefesini kesti. Bu bir işken-ce değil, sadece belirtme, diye düşündü Gölge: *Ben kötü polisim*. Kusacak gibi oldu.

"Sizi mutlu etmek isterim," dedi Gölge, konuşabilecek hale gelmez.

"Tek istediğimiz işbirliği, bayım."

"Sorabilir miyim . . ." diye soluk soluğa konuştu (*soru sorma*, diye düşündü ama çok geçti, kelimeler çoktan söylenmişti), "kiminle işbirliği yaptığımı sorabilir miyim?"

"Sana isimlerimizi mi söylememizi istiyorsun?" diye sordu düz çeneli hayalet. "Aklını kaybetmiş olmalısın."

"Hayır, söylediğinde haklı," dedi gözlüklü hayalet. "Bu bizimle ilişkisini kolaylaştırabilir." Gölge'ye baktı ve dış macunu reklamlarındaki bir adam gibi gülümsedi. "Selam, ben Bay Taş'ım, bayım. İş arkadaşım da Bay Odun."

"Doğrusu," dedi Gölge, "yani hangi örgüt için çalışıyorsunuz? CIA mi? FBI mı?"

Taş başını olumsuzca salladı. "Vay anasını. Artık o kadar kolay değil, bayım. Durum o kadar basit değil."

"Özel sektör," dedi Odun, "kamu sektörü. Biliyorsunuz. Bu-

günlerde birçok karşılıklı etkileşim var."

"Ama sizi temin ederim ki," dedi Taş, gülümsememsi bir gülümsemeyle, "biz iyi adamlarız. Karnınız aç mı, bayım?" Elini ceketinin cebine sokup bir paket Snickers çıkarttı. "İşte. Bir hediye."

"Teşekkürler," dedi Gölge. Snickers paketini açtı ve yedi.

"Sanırım yanında bir şey de içmek istersiniz. Kahve mi? Bira mı?"

"Su, lütfen," dedi Gölge.

Taş kapıya gitti ve vurdu. Kapının diğer tarafındaki nöbetçiye bir şeyler söyledi. Adam başıyla onayladı ve bir dakika sonra soğuk su dolu polistren bir bardakla döndü.

"CIA," dedi Odun. Pişmanca başını salladı. "O enayiler. Hey, Taş. Yeni bir CIA esprisi duydum. Tamam: CIA'in Kennedy suikastına karışmadığından nasıl emin olabiliriz?"

"Bilmem," dedi Taş. "Nasıl emin olabiliriz?"

"O öldü, değil mi?"

İkisi de güldüler.

"Şimdi kendinizi daha iyi hissediyor musunuz, bayım?" diye sordu Taş.

"Sanırım."

"O zaman niye bize bu akşamüstü neler olduğunu anlatmıyorsunuz, bayım?"

"Turistik bir şeyler yaptık. Kayanın Üstündeki Ev'e gittik. Yemek için dışarı çıktık. Geri kalanını biliyorsunuz."

Taş sertçe iç çekti. Odun hayal kırıklığına uğramış gibi kafasını salladı ve Gölge'nin dizkapağını tekmeledi. Acı çok şiddetliydi. Sonra Odun yumruğunu Gölge'nin sağ böbreğinin tam üstüne yavaşça itti ve sertçe vurdu. Bu acı Gölge'nin dizindekinden çok daha kötüydü.

*İkisinden de iriyim, diye düşündü. İkisini de haklayabilirim.* Ama silahlıydılar; ikisini de - bir şekilde - öldürse ya da etkisiz hale getirse bile hâlâ hücrede kilitli olacaktı. (Ama silahı olacaktı. İki silahı olacaktı.) (Hayır.)

Odun, ellerini Gölge'nin yüzünden uzak tutuyordu. İz yok. Kalıcı hiçbir şey yok: Sadece gövdesinde ve dizinde tekmelerle yumruklar. Canı yandı. Gölge avuç içindeki özgürlük dolarını sı-

kıca tuttu ve bunun bitmesini bekledi.

Çok uzun bir süre sonra dayak sona erdi.

"Sizi birkaç saat sonra tekrar göreceğiz, bayım," dedi Taş. "Biliyorsunuz, Oduncuk bunu yapmaktan gerçekten nefret ediyor. Biz mantıklı adamlarız. Söylediğim gibi, biz iyi adamlarız. Siz yanlış taraftasınız. Bu arada niçin biraz uyumaya çalışmıyorsunuz?"

"Bizi ciddiye almaya başlasanız iyi olur," dedi Odun.

"Oduncuk bu konuda haklı, bayım," dedi Taş. "Bunu düşünün."

Kapı arkalarından çarparak kapandı. Gölge ışığı söndürüp söndürmeyeceklerini merak etti ama söndürmediler. Lamba oda da soğuk bir göz gibi ışıldadı. Gölge yerdeki sarı, kauçuk-köpük şilteye doğru süründü ve üstüne çıkıp ince battaniyeye örtündü. Gözlerini kapattı. Hiçbir şeye tutunamadı. Rüyaları hariç.

Zaman geçti.

Tekrar on beş yaşındaydı ve annesi ölüyordu. Annesi ona çok önemli bir şey söylemeye çalışıyordu ama Gölge onu anlayamadı. Uykusunda kımıldandı ve ok gibi saplanan bir acı onu yarı uykulu halinden çıkartıp irkiltti.

Gölge ince battaniyenin altında ürperdi. Sağ kolu, ampulün ışını engellemek için gözünü kapattı. Çarşamba ve diğerlerinin hâlâ özgür olup olmadıklarını, hatta hâlâ hayatta olup olmadıklarını merak etti. Öyle olduklarını umdu.

Gümüş dolar sol elinde buz gibi duruyordu. Dayaktayken olduğu gibi onu elinde hissedebiliyordu. Onun vücut ısısıyla niçin ısınmadığını merak etti. Artık yarı uykulu, yarı sayıklar bir şekilde, para, özgürlük fikri, ay ve Zorya Polunochnaya gökyüzünün derinliklerinden parlayan dantel gibi bir gümüş ışın içinde, bir şekilde birbirlerine karıştılar. Gölge gümüş ışına binip acıdan, korkudan, uzaklaştı. Acıdan uzak, huzurluca tekrar rüyalara daldı

...

Çok uzaklardan bir gürültü duydu ama onu düşünemeyecek kadar geçti: O artık uykuya aitti.

Yarı uykulu bir düşünce: Gürültünün onu uyandıracak, ona vuracak ya da ona bağırarak insanlar olmadığını umdu. Ve sonra keyifle geçekten uyuduğunu ve artık üşümediğini fark etti.

Birisi bir yerde, rüyasında ya da dışında yardım için bağıırıyordu.

Gölge rüyasında köpük kauçuk üzerinde kımıldadıkça canını yakan yerler bularak dönüp durdu.

Birisi onu omzundan sallıyordu.

Onlara onu uyandırmamalarını, uyumasına izin vermelerini, onu olduğu gibi bırakmalarını söylemek istedi; ama ağzından çıkan tek şey bir homurtu oldu.

"Köpek Yavrusu?" dedi Laura. "Uyanman gerekiyor. Lütfen uyan, tatlım."

Ve bir anlık tatlı bir rahatlık hissetti. Çok acayip bir rüya görmüştü, hapishaneler, dolandırıcılar, sefalet içinde tanrılar ve şimdi de Laura işe gitme zamanı geldi diye onu uyandırıyordu. Belki işten önce bir kahve ve bir öpücük ya da daha fazlasını çalmak için yeteri kadar zaman vardır. Ona dokunmak için elini uzattı.

Laura'nın teni buz gibi soğuk ve yapış yapıştı.

Gölge gözlerini açtı.

"Bütün bu kanlar nereden geldi?" diye sordu.

"Diğerlerinden," dedi. "Benim değil. Ben gliserin ve lanolinle karıştırılmış formaldehitte doluyum."

"Diğerleri kim?"

"Nöbetçiler," dedi. "Sorun yok. Onları öldürdüm. Kalksan iyi olur. Herhangi birine alarm verecek fırsat tanıdığımı sanmıyorum. Oradan bir palto al yoksa kışın donacak."

"Onları sen mi öldürdün?"

Laura omuz silkti ve beceriksizce yarım yamalak gülümsedi. Elleri sadece koyu kırmızılarla bir resim yapmış gibiydi. Yüzünde ve elbiselerinde (hâlâ gömüldüğü o mavi takımdı) sıçramış lekeler ve izler Gölge'nin aklına Jackson Pollack'ı getirdi, çünkü Jackson Pollack'ı düşünmek ikinci şıkkı kabul etmekten daha az sorunluuydu.

"Sen ölü olduğunda insanları öldürmek kolay," dedi ona. "Yani çok önemli bir şey değil. Artık önyargısız yaklaşıyorsun olaya."

"Benim için hâlâ çok önemli," dedi Gölge.

"Sabah ekibi gelene kadar burada kalmak istiyor musun?" dedi. "İstiyorsan kalabilirsin. Ben buradan çıkmak isteyeceğini dü-

şünmüştüm."

"Onlar benim yaptığımı düşünecekler," dedi salakça.

"Belki," dedi. "Bir palto giy, tatlım. Donacaksın."

Gölge koridora çıktı. Koridorun sonunda nöbetçi odası vardı. Odada dört ölü adam yatıyordu: üç nöbetçi ve kendine Taş diyen adam. Arkadaşı ortalarda görünmüyordu. Yerdeki kan rengi sürümeye izlerinden anlaşıldığına göre, iki tanesi çekilerek nöbetçi odasına getirilmiş ve yere bırakılmışlardı.

Gölge'nin paltosu askılıkta asılıydı. Cüzdanı hâlâ, görünüşe göre dokunulmadan, cebinde duruyordu. Laura, içleri şekerlemelerle dolu birkaç karton kutu açtı.

Nöbetçiler, artık onları doğru dürüst görebiliyordu, koyu renk kamuflaj üniformaları giymişlerdi ama üzerlerinde kimin için çalıştıklarını gösteren hiçbir resmi arma yoktu. Hafta sonunda ördek avına gitmek için giyinmiş avcılar olabiliyorlardı.

Laura soğuk elini uzattı ve Gölge'nin elini kendininkilerin içinde sıktı. Gölge'nin ona verdiği altın para, boynundaki altın bir zincirde asılıydı.

"Güzel duruyor," dedi Gölge.

"Teşekkürler." Laura sevimlice gülümsedi.

"Ya diğerleri?" diye sordu Gölge. "Çarşamba ve geri kalanlar? Neredeler?" Laura ona bir avuç dolusu şekerleme verdi ve Gölge ceplerini onlarla doldurdu.

"Burada başka kimse yoktu. Birçok boş hücreyle, içinde senin olduğun hücre vardı. Ah, içlerinden biri bir dergi alıp otuz bir çekmek için şuradaki hücreye gitmişti. Oldukça büyük bir şok geçirdi."

"Onu otuz bir çekerken mi öldürdün?"

Laura omuz silkti. "Sanırım," dedi rahatsızca. "Canını yakıtlar diye endişelendim. Birisinin sana göz kulak olması lazım. Sana ben göz kulak olacağım demiştim, değil mi? İşte al bunları." Onlar kimyasal el - ayak ısıtıcılardı: İnce müflonlar - açığında ısınır ve saatlerce öyle kalırlar. Gölge onları cebine koydu.

"Bana göz kulak olmak. Evet," dedi, "oldun."

Laura parmağını uzatıp Gölge'nin sol kaşının üstüne vurdu. "Yaralısın," dedi.



"Ben iyiyim," dedi Gölge.

Duvarda metal bir kapıyı açtı. Kapı yavaşça açıldı. Yer ,bir metre aşağıdaydı. Çakıla benzeyen zemine atladı. Laura'yı belinden yakaladı, hiç düşünmeden, daha önceleri de onu rahatça kaldırdığı gibi kaldırıp aşağı indirdi . . .

Ay kalın bir bulutun arkasından çıktı. Ufukta alçalmış, batmaya yakındı ama karın üzerine etrafı görmeye yetecek kadar ışık yayıyordu.

Bir ormanlık arazide, bir yan demiryolu hattına terkedilmiş ya da park edilmiş, siyah boyalı uzun bir metal yük vagonundan çıkmışlardı. Başka vagonlar da ağaçların arasında görebildikleri kadar geriye uzanıyordu. Bir trendeydi. Bunu bilmesi لازمdı.

"Kahretsin, nasıl oldu da beni burada buldun?" diye sordu ölü karısına.

Laura hoşuna gitmiş bir ifadeyle başını yavaşça salladı. "Karanlık bir dünyada deniz feneri gibi ışıldıyorsun," dedi ona. "O kadar da zor değildi. Şimdi, git. Gidebildiğin kadar uzağa ve gidebildiğin kadar hızlı git. Kredi kartlarını kullanmazsan sorunun olmaması gerekir."

"Nereye gitmeliyim?"

Laura keçeleşmiş saçlarını gözlerinin önünden eliyle itti. "Yol şu tarafta," dedi ona. "Ne yapabiliyorsan yap. Eğer gerekiyorsa bir araba çal. Güneye git."

"Laura," dedi ve tereddüt etti. "Neler olduğunu biliyor musun? Bu insanların kim olduğunu biliyor musun? Öldürdüklerinin?"

"Evet," dedi. "Sanırım biliyorum."

"Sana borçluyum," dedi Gölge. "Eğer sen olmasaydın ben hâlâ oradaydım. Benim için iyi şeyler planlamış olduklarını sanmıyorum."

"Evet," dedi. "İyi şeyler planladıklarını ben de sanmıyorum."

Boş vagonlardan uzaklaştılar. Gölge, gecenin içinde yalnız yollarında kilometrelerce, düdüklerini öttürerek uzayıp giden penceresiz metal vagonlardan diğer trenleri merak etti. Parmakları cebindeki özgürlük dolarını tuttu ve Zorya Polunochnaya'yla o ay ışığında ona bakışını hatırladı. *Ona ne istediğini sordun mu? Bu, bir ölüye sorulacak en akıllıca sordur. Bazen sana ne oldu-*

*ğunu söylerler.*

"Laura . . . Ne istiyorsun?" diye sordu.

"Gerçekten bilmek istiyor musun?"

"Evet. Lütfen."

Laura ölü mavi gözlerle ona baktı. "Tekrar canlı olmak istiyorum," dedi. "Bu yarı hayatta olmayı değil. Gerçekten canlı olmak istiyorum. Göğsümde kalbimin çarpmasını duymak istiyorum. İçimde kanın dolaştığını hissetmek istiyorum - sıcak, tuzlu ve gerçek. Tuhaf ki kanı hissedebileceğini düşünmezsin ama bana inan, dolaşması durduğunda hissedeceksin." Gözlerini ovuşturup elle-  
rindeki kırmızı pisliği yüzüne bulaştırdı. "Bak, bu zor. Ölü insanların niçin gece dolaştığını biliyor musun, Köpek Yavrusu? Çünkü karanlıkta gerçek gibi görünmek kolay. Ve ben görünmek istemiyorum. Ben canlı olmak istiyorum."

"Benden ne yapmamı istediğini anlamıyorum."

"Oluruna bırak, tatlım. Çözeceksin. Çözeceğini biliyorum."

"Tamam," dedi. "Deneyeceğim. Peki çözersem, seni nasıl bulacağım?"

Ama Laura gitmişti. Ormanda, ona doğunun yönünü gösteren gökyüzündeki hafif grilik ve son gece kuşunun ötüşü ya da şafağın ilk kuşunun şakıması olabilecek soğuk aralık rüzgârındaki yalnız uğultu hariç hiçbir şey kalmamıştı.

Gölge yüzünü güneye çevirdi ve yürümeye başladı.

*Hindu tanrıları sadece çok belli bir anlamda ölümsüzdürler - çünkü onlar doğar ve ölürler - büyük insan ikilemlerinin çoğunu yaşarlar ve çoğu ölümlülerden sadece birkaç önemsiz detayda farklı görünürler . . . ve şeytanlardan farkları ise çok daha azdır. Ama yine de Hindular onlara, tanımlama olarak, diğer hepsinden tamamen farklı bir varlıklar sınıfı gözü ile bakarlar; onlar bir şekilde hiçbir insanın, hayat hikayesinin ne kadar uçta olursa olsun, ulaşamayacağı sembollerdir. Onlar sadece bizim için gerçek olan rolleri oynayan aktörlerdir; onlar kendi gözlerimizde gördüğümüz maskelerdir.*

Wendy Doniger O'Flaherty, *Sunu, HINDU MITOLOJİSİ* (Penguin Books 1975)

Gölge birkaç saattir güneye ya da aşağı yukarı güney olduğunu umduğu yönde, güney Wisconsin'de olduğunu sandığı, ormanın içindeki dar ve çizgisiz bir yolda ilerliyordu. Bir keresinde birkaç cip, farları parlayarak yoldan ona doğru geldi ve Gölge onlar geçene kadar ağaçlarının arasına daldı. Sabahın erken saatlerindeki sis bel hizasındaydı. Arabalar siyahtı.

Otuz dakika sonra, batıda, uzaktan gelen helikopter gürültüsü duyduğunda kereste yolundan çıkıp ormana daldı. İki helikopter geldi. Yıkılmış, içi boş bir ağacın altına yatıp sindi ve geçmelerini dinledi. Uzaklaşmalarıyla beraber etrafa ve yukarı bakındı. Gri gökyüzüne aceleyle bir göz attı. Helikopterlerin mat siyaha bo-

yanmış olduğunu gördüğüne sevindi. Helikopterlerin gürültüsü tamamen kaybolana kadar ağacın altında bekledi.

Ağaçların altındaki karlar, bastıkça çatırdayan tozlardan pek farklı değildi. Onu donmanın son safhâlarından koruyan kimyasal el - ve ayak ısıtıcılarına çok minnettardı. Onun dışında hissizdi: Kalbi hissizdi, beyni hissizdi, ruhu hissizdi. Bu hissizliğin çok derinlere ve de gerilere gittiğini fark etti.

*Şimdi ne istiyorum?* diye sordu kendi kendine. Cevap verince ormanda adım adım durmadan öylesine yürümeye devam etti. Ağaçlar tanıdıkmiş gibi görünüyordu; bir anlık panoramalar daha önceden aynen yaşanmış gibiydiler. Daireler çizerek yürüyor olabilir miydi? Belki de ısıtıcılarla şekerlemeler bitene kadar yürümeye devam edecek, sonra oturacak ve asla yerinden kalkmayacaktı.

Geniş bir dereye geldi ve onu takip etmeye karar verdi. Dereler nehirlerle ulaşır, bütün nehirler de Mississippi'ye ulaşırdı. Yürümeye devam ederse ya da bir tekne çalarsa ya da bir sal inşa ederse, en sonunda sıcak olan New Orleans'a gelecekti. Bu hem rahatlatıcı bir fikirdi, hem de olası değildi.

Etrafta başka helikopter yoktu. Üzerinden geçenlerin onu yakalamak için değil de yan hattaki yük treninin pisliğini temizlemek için geldiğini düşündü, yoksa dönmeleri lazımdı; etrafta iz süren köpekler, sirenler ve takip malzemeleri olması gerekiyordu. Onun yerine hiçbir şey yoktu.

*Ne istedi?* Yakalanmamak. Trendeki adamların ölümlerinden sorumlu tutulmamak. Kendi kendine, "Ben değildim," dediğini duydu, "onları öldüren ölü karımdı." Kanun adamlarının yüzündeki ifadeleri hayal edebiliyordu. Sonra onu elektrikli sandalyeye götürürlerken deli olup olmadığını tartışabilirlerdi . . .

Wisconsin'de ölüm cezası olup olmadığını merak etti. Bunun önemli olup olmadığını merak etti. Neler olduğunu anlamak - ve bütün bunların nasıl sona ereceğini öğrenmek - istedi. Ve sonunda yarı pişmanlık dolu bir sırtışla sadece her şeyin normale dönmelerini istediğini fark etti. Hiç hapse girmemiş olmayı, Laura'nın hâlâ hayatta olmuş olmasını, bugüne kadar bütün bu olanların olmamış olmasını istedi.

"Korkarım bu tam bir seçenek değil, evlat," diye Çarşamba'nın kalın sesiyle kendi kendine düşündü ve onaylayarak başını salladı. *Bir seçenek değil. Köprülerini yaktın. Yürümeye devam et. Kendi cezanı çek . . .*

Uzakta, bir ağaçkakan, çürümüş bir ağacı gagalıyordu.

Gölge, üzerinde ona bakan gözler hissetti: Bir grup kırmızı kardinal kuşu, iskeletimsi yaşlı bir çalının üstünden dik dik ona baktı, sonra siyah mürver salkımlarını didiklemeye devam etti. Kuzey Amerika'nın Ötücü Kuşları takvimindeki çizimler gibi görünüyordular. Kuşların cızırtıları, neşeli şakıma sesleri dere boyunca onu takip etti. En sonunda yavaş yavaş kayboldular.

Bir tepenin gölgesindeki ağaçların arasındaki bir boşlukta ölü bir yavru geyik yatıyordu ve küçük bir köpek büyüklüğünde siyah bir kuş, büyük, melun bir gagayla leşten kırmızı et lokmaları koparıyordu. Leşin gözleri kalmamıştı ama kafasına dokunulmamıştı. Budundaki açık kahverengi beyaz lekeler görülebiliyordu. Gölge geyiğin nasıl öldüğünü merak etti.

Kara kuş kafasını yana kaldırdı ve sonra birbirine çarpan taşlar gibi bir sesle konuştu, "Sen gölge adam."

"Gölge benim," dedi Gölge. Kuş geyiğin budunun üstüne atladı, kafasını kaldırdı, başındaki ve boynundaki tüyleri kabarttı. Çok büyüktü ve gözleri siyah boncuklardandı. Bu kadar yakındaki bu büyüklükteki kuşa korkutucu bir şey vardı.

"Seni Kay-ro'da göreceğini söyler," diye konuştu kuzgun. Gölge bunun Odin'in hangi kuzgunu olduğunu merak etti: Huginn mi yoksa Muninn mi: Düşünce mi, hafıza mı?

"Kay-ro mu?" diye sordu.

"Mısır'da."

"Mısır'a nasıl gideceğim?"

"Mississippi'yi takip et. Güneye git. Çakalı bul."

"Bak," dedi Gölge, "böyle görünmek istemiyorum. Tanrım, bak . . ." durdu. Kendini toparladı. Bu soğukta bir ormanda durmuş, halen Bambi'yle branç yapan büyük bir siyah kuşla konuşuyordu. "Tamam. Söylemek istediğim şey, gizem istemiyorum."

"Gizemler," diye ona katıldı kuş, yardım edercesine.

"İstediğim şey açıklamalar. Kay-ro'daki çakal. Bu işime yara-

maz. Kötü bir casus romanından bir alıntı."

"Çakal. Dost. Tok. Kay-ro."

"Söylediğini anladık. Benim bundan daha fazla bilgiye ihtiyacım var."

Kuş yarım döndü ve geyiğin kaburgalarından kanlı bir et parçası daha kopardı. Sonra ağaçlara uçtu, kırmızı et parçası, gagasından uzun, kanlı bir solucan gibi sallanıyordu.

"Hey! En azından beni ana yola çıkarabilir misin?" diye seslendi Gölge.

Kuzgun kalkıp uzaklaştı. Gölge, yavru geyiğin leşine baktı. Gerçek bir ormancı olsaydı, bir biftek kesip odun ateşinde kızartacağına karar verdi. Onun yerine yıkılmış bir ağacın üstüne oturup bir Snickers yedi. Gerçek bir ormancı olmadığını biliyordu.

Kuzgun, açıklığın kenarından gakladı.

"Seni takip etmemi mi istiyorsun?" diye sordu Gölge. "Yoksa Timmy başka bir kuyuya mı düştü?" Kuş sabırsızca tekrar gakladı. Gölge ona doğru yürümeye başladı. Kuş, Gölge yanına gelene kadar bekledi sonra hızla başka bir ağaca doğru uçtu, Gölge'nin önceden gittiği yolun biraz soluna doğru gidiyordu.

"Hey," dedi Gölge. "Huginn ya da Muninn ya da her kimsen."

Kuş döndü, boynu kuşkulucu yana yatmıştı ve parıldayan gözlerle ona bakıyordu.

"Bir daha asla(\*) de bakayım," dedi Gölge.

"Siktir," dedi kuzgun. Ormanlık arazinin içinde beraberce giderlerken başka hiçbir şey söylemedi.

Yarım saat sonra, bir kasabanın kenarındaki asfalt bir yola çıktılar ve kuzgun gerisin geri ormana uçtu. Gölge, Culvers'in Donmuş Kremalı Tereyağlı hamburgerleri tabelasını inceledi. Onun yanında bir benzin istasyonu vardı. Culvers'e girdi. İçeride müşteri yoktu. Kasanın arkasında kafası kazınmış, meraklı bir genç adam duruyordu. Gölge, tereyağlıhamburger ve kızarmış patates siparişi verdi. Sonra temizlenmek için tualete gitti. Gerçekten perişan görünüyordu. Ceplerindekilerin bir listesini çıkardı: Cümüş dolar dahil, birkaç madeni parası, kullanıldıktan sonra atılan bir

---

\*Adger Alan Poe'nun Kuzgun şiirinde, adamı sadece "asla" diyerek kızdıran bir kuzgun var. Burada ona gönderme yapılıyor. (Ç.n.)

diş macunuyla diş fırçası, üç Snickers, beş kimyasal ısıtıcı müflon, bir cüzdan (içinde ehliyeti ve bir kredi kartı - kredi kartının daha ne kadar süresi olduğunu merak etti - hariç hiçbir şey yoktu), pal-tosunun cebinde ellilik ve yirmiliklerden bin dolar, çünkü banka işinden ona düşen payı, vardı. Elini ve yüzünü sıcak suyla yıka-dı, siyah saçlarını geriye attı. Sonra lokantaya geri dönüp burger-lerini ve patateslerini yerken kahvesini içti.

Kasaya gitti. "Donmuş krema mı istiyorsunuz?" diye sordu me-raklı genç adam.

"Hayır. Hayır teşekkürler. Buralarda araba kiralayabileceğim bir yer var mı? Arabam yolda bozuldu da."

Genç adam saçları hafif uzamış kafasını kaşıdı. "Burada yok, bayım. Eğer arabanız bozulduysa ÜÇ'A'yı çağırabilirsiniz. Ya da çe-kici için yandaki benzin istasyonuyla konuşun."

"İyi fikir," dedi Gölge. "Teşekkürler."

Eriyen karlar içinde Culvers'in park yerini geçip benzin istas-yonuna yürüdü. Şekerlemeler, kurutulmuş biftek ve biraz daha kimyasal el-ayak ısıtıcısı aldı.

"Buralarda araba kiralayabileceğim yer var mı?" diye kasanın arkasındaki kadına sordu. Aşırı tombul, gözlüklü kadın, konuşa-cak birini bulduğu için memnundu.

"Bir düşüneyim," dedi. "Biz burada pek ayak altında değiliz. O tür şeyleri Madison'da yaparlar. Nereye gidiyorsun?"

"Kay-ro," dedi. "Her neredeyse."

"Nerede olduğunu ben biliyorum," dedi. "Şu raftan bana bir Il-linois haritası ver." Gölge ona plastik kaplı bir harita verdi. Kadın onu açtı, sonra eyaletin en alt köşesini zaferle işaret etti. "İşte."

"Kahire mi?"

"Mısır'da olanı öyle telâffuz ediyorlar. Ama bu Küçük Mısır'da, ona Kay-ro diyorlar. Orada bir Thebes var, öyle her şeyin olduğu. Görümcem Thebesli. Ona Mısır'dakini sordum o da bana tahtam eksikmiş gibi baktı." Kadın gürültülü biçimde güldü.

"Hiç piramit var mı?" Şehir neredeyse tam güneyde, sekiz yüz kilometre uzaktaydı.

"Bana söyledikleri kadarıyla yok. Geçmişi yüzünden oraya Kü-çük Mısır diyorlar. Oh, yüz, yüz elli yıl evvel oradaki her yerde

büyük bir kıtlık olmuş. Ekinler mahsul vermemiş. Ama orada ekin yetişmiş. Bu yüzden herkes yiyecek almak için oraya gitmiş. İncil'de, Yusuf Peygamber'in öyküsünde olduğu gibi. Pıt diye kendini Mısır'da buldu."

"O zaman eğer sen ben olsaydın ve oraya gitmen gerekseydi, nasıl gidecektin?" diye sordu Gölge.

"Arabayla."

"Arabam yolun birkaç kilometre aşağısında bozuldu. Kabalığımdan dolayı kusura bakmazsanız, bir bok parçasıydı," dedi Gölge.

"Bi-Mok-Parçası," dedi kadın. "Evet. Kayınbiraderim onlara öyle der. Ufak yollu araba alım satımı yapar. Beni arar, Mattie der, biraz önce Bi-Mok-Parçası daha sattım. Bak, belki senin eski arabayla ilgilenebilir. Döküntü gibi bir şey olarak."

"Araba patronumun," dedi Gölge, kolayca ve hızla yalan söylemesine şaşırarak. "Onu aramam gerekiyor ki gelip arabayı alabilsin." Aklına bir fikir geldi. "Kayınbiraderin, buralarda mı?"

"Muscoda'da. Buranın on altı güneyinde. Tam nehrin üstünde. Niçin?"

"Şey, bana satmak isteyeceği beş-altı yüz papellik bir Bi-Mok-Parçası var mıdır?"

Kadın tatlıca gülümsedi. "Bayım, o arka arsada ful depo benzinle beş yüz dolara alamayacağınız bir tek arabası bile yok. Ama bunu söylediğimi ona söylemeyin."

"Onu arayacak mısınız?" diye sordu Gölge.

"Ben senden öndeyim," dedi ona ve telefonu aldı. "Tatlım? Ben Mattie. Hemen buraya gel. Yanımda araba almak isteyen bir adam var."

Seçtiği bok parçası 1983 Chevy Nova'ydı. Deposu dolu olarak dört yüz elli dolara almıştı. Göstergesi sekiz yüz bin kilometre gösteriyordu. İçi hafifçe bourbon, tütün ve ağırca bir zamanlar muz olabilecek bir şey kokuyordu. Kir ve karın altındaki rengini göremedi. Ama Mattie'nin kayınbiraderinin arsasındaki bütün araçlar içinde onu sekiz yüz kilometre götürebilecek gibi görünen tek araç oydu.

Pazarlık nakit yapıldı ve Mattie'nin kayınbiraderi, ne Gölge'nin



isini, ne sigorta numarasını, ne de para dışında bir şey sordu.

Gölge cebinde beş yüz elli dolarla eyaletlerarası yoldan uzak durarak, önce batıya, sonra da güneye gitti. Bok parçasının bir radyosu vardı ama düğmesini açtığına hiçbir şey olmadı. Wisconsin'den ayrıldığını gösteren bir levha ve arkasından işte Illinois'deydi. Loş kış günün ışığında ışıkların yandığı, açık maden ocaklarının devasa mavi kemerini geçti.

Tam öğlen için kapatmadan önce onları yakalayıp Ana'nın denen bir yerde yemek yedi.

Geçtiği her kasabada, ona şimdi Kasabamıza (nüfus 720) giriyorsunuz diyen levhanın yanında bir levha daha vardı. Diğer tabela, o kasabanın 14 yaş altı takımının eyaletlerarası basketbolde üçüncü ya da 16 Yaş altı kızlarda, Illinois güreş yarı finalistinin kasabası olduğu yazıyordu.

Gölge başını sallayarak, geçen her dakikada daha da tükenerek, sürmeye devam etti. Karşısına bir stop lambası çıktı ve bir Dodge'un içindeki kadın onu neredeyse sıyrıp geçti. Açık araziye çıkar çıkmaz, arabayı yolun kenarındaki boş bir traktör yoluna çekti ve sıraya girmiş matemliler gibi yürüyen şişman, siyah vahşi hindilerin tören yaptığı kar lekeleriyle kaplı anız tarlanının yanında durdu. Motoru kapattı, arka koltuğa uzandı ve uykuya daldı.

Karanlık: bir düşüş hissi – sanki Alice gibi, büyük bir deliğe yuvarlanıyordu. Yüz yıl boyunca karanlıkta düştü. Yanından kanallıkta yüzen suratlar geçti, sonra bütün suratlar daha Gölge onlara dokunamadan şiddetle yarıp parçalandı ve dağıldılar . . .

Aniden ve geçiş olmadan, düşmesi durdu. Şimdi bir mağaradaydı ve yalnız değildi. Gölge tanıdık gözlere dik dik baktı: kocaman, sulu gözler. Kırıştıılar.

Toprağın altında: evet. Burayı hatırladı. Islak inek kokusu. Ateşin ışığı ıslak mağara duvarlarının üstünde titreşip, bufalo kafasını, insan gövdesini, tuğla kili rengi derisini aydınlattı.

"Siz ne biçim bir milletsiniz, beni kendi halime bırakamaz mısınız?" diye sordu Gölge. "Tek istediğim uyumak."

Bufalo adam yavaşça onaylayarak başını salladı. Dudakları oynamadı ama bir ses başının içinde dedi ki, "Nereye gidiyorsun,

Gölge?"

"Kahire'ye."

"Niçin?"

"Gidecek başka nerem var ki? Orası Çarşamba'nın gitmemi istediği yer. Onun meadini içtim." Gölge'nin rüyasında, arkasında rüya-mantığının gücüyle, mecburiyet tartışılmaz göründü: Çarşamba'nın meadini üç kez içmiş ve anlamayı imzalamıştı - başka ne seçeneği vardı ki?

Bufalo başlı adam, elini ateşe uzattı karıştırarak kolları ve kırık dalları tutuşturdu. "Fırtına geliyor," dedi. Şimdi ellerinde kül vardı ve onu kılsız göğsüne silip siyah-isli çizgiler oluşturdu.

"Sizler bana bunu söyleyip duruyorsunuz. Bir soru sorabilir miyim?"

Bir duraklama oldu. Kürklü alına bir sinek kondu. Bufalo adam silkelenip onu kovdu. "Sor."

"Bu doğru mu? Bu insanlar gerçekten tanrı mı? Bütün bunlar çok," durakladı. Sonra, "imkansız," dedi ki bu aradığı tam kelime değildi ama ona bulabildiğinin en iyisiymiş gibi geldi.

"Tanrılar ne?" diye sordu bufalo adam.

"Bilmiyorum," dedi Gölge.

Acımasız ve tekdüze bir tıkırtı vardı. Gölge, bufalo adamın tanrıların ne olduklarını açıklamak, kendi hayatının dönüştüğü karmakarışık bu kabusun ne olduğunu açıklamak için bir şeyler daha söylemesini bekledi. Üşüyordu.

*Tık. Tık. Tık.*

Gölge gözlerini açtı ve halsizce doğruldu. Donuyordu. Arabanın dışındaki gökyüzü, akşam karanlığını geceden ayıran ışıltılı koyu bir mor renk almıştı.

*Tık. Tık.* Birisi, "Bayım," dedi ve Gölge başını çevirdi. Arabanın yanında, kararın gökyüzünde karanlık bir şekilden başka bir şey olmayan birisi duruyordu. Gölge uzandı ve pencereyi birkaç santim açtı. Bir miktar uyanma sesleri çıkardı ve sonra, "selam," dedi.

"İyi misin? Hasta mısın? İçiyor musun?" Ses tizdi - ya bir kadın ya da erkek çocuk.

"İyiyim," dedi Gölge. "Dur." Kapıyı açtı ve dışarı çıkıp ağrıyan

kollarını, bacaklarını ve boynunu gerdi. Sonra kan dolaşımını canlandırmak ve ısıtmak için ellerini birbirine sürttü.

"Oha. Sen oldukça irisin."

"Hep öyle derler," dedi Gölge. "Sen kimsin?"

"Ben Sam," dedi ses.

"Erkek Sam mi, yoksa kız Sam mi?"

"Kız Sam. Eskiden Sammi'ydim: İ'liydi ve i'nin üstüne gülme işareti yapardım ama neredeyse herkes aynı şeyi yaptığından dolayı, canım sıkılınca yapmayı kestim."

"Tamam, kız Sam. Şimdi oraya git ve yola dikkat et."

"Niçin? Manyak katil filan mısın?"

"Hayır," dedi Gölge. "Radyatörü boşaltmam lazım ve birazcık mahremiyet istiyorum."

"Oh. Haklısın. Tamam. Sorun yok. Ben de senin gibi düşünüyorum. Yan tuvalette birisi olsa bile işeyemem. Büyük, utangaç sidik torbası sendromu."

"Şimdi, lütfen."

Sam arabanın diğer tarafına gitti ve Gölge tarlaya birkaç adım yaklaşp kotunun fermuarını açtı. Uzun bir süre çit kazığına işedi. Arabaya geri döndü. Alacakaranlığın sonu da geceye dönüşmüştü.

"Hâlâ orada mısın?" diye sordu.

"Evet," dedi. "Erie Gölü gibi bir sidik torban olmalı. Sanırım, senin işemen için geçen zamanda imparatorluklar doğup batar. İşemeni sürekli duyabiliyordum."

"Teşekkür ederim. Bir şey mi istiyorsun?"

"Şey, iyi olup olmadığını görmek istedim. Yani, eğer ölü filan olsaydın polisleri çağıracaktım. Ama pencereler buğulu, büyük ihtimalle hâlâ hayattadır, diye düşündüm."

"Buralarda mı yaşıyorsun?"

"Hayır. Madison'dan beri otostop yapıyorum."

"Bu güvenli değil."

"Üç yıldır yılda beş kez yaptım. Hâlâ hayattayım. Sen nereye gidiyorsun?"

"Ben Kahire'ye kadar gidiyorum."

"Teşekkür ederim," dedi. "Ben El Paso'ya gidiyorum. Tatil için

teyzemde kalacağım."

"Seni oraya kadar götüremem," dedi Gölge.

"Texas'daki El Paso değil. Diğeri, Illinois'deki. Birkaç saat güneyde. Şu anda nerede olduğunu biliyor musun?"

"Hayır," dedi Gölge. "Bir fikrim yok. 52. karayolunda bir yerde olmalıyım."

"Bir sonraki kasaba Peru," dedi Sam. "Peru'daki değil. Illinois'deki. Seni bir koklayım bakayım. Eğil." Gölge eğildi ve kız yüzünü kokladı. "Tamam. İçki kokmuyorsun. Araba kullanabilirsin. Hadi gidelim."

"Seni arabaya alacağımı düşünmene sebep olan şey ne?"

"Çünkü ben tehlike içindeki soylu genç kıyım," dedi, "ve sen de her ne giyiyorsan öyle bir şövalyesin. Bu çok kirli bir araba. Birisinin arka pencereye Beni Yıka! yazdığını biliyor musun?" Gölge arabaya bindi ve diğerkapıyı açtı. Arabalarda önkapı açıldığında yanan ışık bu arabada yanmadı.

"Hayır," dedi. "Bilmiyordum."

Sam içeri girdi. "Bendim," dedi. "Onu ben yazdım. Görebilecek kadar ışık varken."

Gölge arabayı çalıştırdı, farları yaktı ve yola doğru hareket etti. "Sola," dedi yardımseverce. Gölge sola dönü ve devam etti. Birkaç dakika sonra ısıtıcı çalışmaya başladı ve kutsal sıcaklık arabayı doldurdu.

"Henüz bir şey söylemedin," dedi Sam. "Bir şey söyle."

"İnsan mısınız?" diye sordu Gölge. "Tanrı aşkına dürüst ol; bir erkek ve kadından doğma, nefes alarak yaşayan bir insan mısınız?"

"Kesinlikle," dedi.

"Tamam. Sadece kontrol ediyordum. Şimdi ne söylememi istersin?"

"Bu anda, beni rahatlatacak bir şey. Birden, *siktir, manyak bir berifle yanlış bir arabadayım hissine kapıldım.*"

"Evet," dedi. "Bende de olmuştu. Neyi rahatlatıcı bulacaksın?"

"Bana sadece kaçan bir mahkum ya da çok sayıda adam öldürmüş birisi filan olmadığını söyle."

Gölge bir an düşündü. "Olmadığımı biliyorsun."

"Ama bunu düşünmen gerekti, değil mi?"

"Ben cezamı çektim. Hiç kimseyi öldürmedim."

"Ah."

Cadde ışıkları ve yanıp sönen Noel süslerinin ışıklarıyla aydınlanan bir kasabaya girdiler. Gölge sağına bir göz attı. Kızın karışık kısa siyah saçları vardı ve yüzünün hem çekici, hem de birazcık erkeksi olduğuna karar verdi: Hatları kayaya yontulmuş gibiydi. Kız da ona bakıyordu.

"Niçin hapse girdin?"

"Birkaç kişinin canını kötü yaktım. Kızmıştım."

"Bunu hak etmişler miydi?"

Gölge bir an düşündü. "O zaman öyle olduğunu düşünmüştüm."

"Tekrar yapar mısın?"

"Tanrı korusun ki hayır. Hayatımın üç yılını orada kaybettim."

"Mmm. Sende Kızılderili kanı var mı?"

"Bildiğim kadarıyla yok."

"Benziyorsun, hepsi bu."

"Seni hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm."

"Önemli değil. Aç mısın?"

Gölge başıyla onayladı. "Yiyebilirim," dedi.

"Bir sonraki ışıkları geçer geçmez iyi bir yer var. İyi yemek. Ucuz da."

Gölge arabayı parka çekti. Arabadan çıktılar. Kilitlemeye zahmet etmedi ama anahtarları cebine koydu. Bir gazete almak için bozuk para çıkardı. "Burada yemek yemeye gücün yetebiliyor mu?" diye sordu.

"Evet," dedi kız, çenesini kaldırarak. "Kendi paramı ödeyebilirim."

Gölge başını salladı. "Bak ne diyeceğim. Yazı tura atayım," dedi. "Eğer tura gelirse sen benim yemeğimi ödersin, yazı da ben seninkini öderim."

"Önce parayı göreyim," dedi şüphelice kız. "Çifte turalı bir çeyrek doları olan bir amcam vardı."

Sam onu inceledi, çeyrekte tuhaflık olmadığı konusunda tatmin oldu. Gölge, parayı tura üste gelecek şekilde başparmağına yerleştirdi ve atarken hile yaptı. Para sallandı, dönüyormuş gibi

göründü, sonra yakalayıp sol elini üstüne çevirerek koydu. Sağ eliyle kızın önünde açtı.

"Yazı," dedi Sam mutluca. "Yemekler senden."

"Tamam," dedi. "Her zaman kazanamazsın."

Gölge köfte ısmarladı, Sam lazanya. Gölge, yük trenindeki ölü adamlarla ilgili herhangi bir şey var mı diye gazeteye göz gezdirdi. Yoktu. İlgi çekici tek hikaye ön sayfadaydı: Rekör sayıda karga kasabayı istila etti. Yerel çiftçiler diğerlerini korkutsun diye kasabadaki umumi binaların üstüne ölü kargalar asmak istediler; kuşbilimciler, canlıların ölüleri yiyeceğinden dolayı bunun işe yaramayacağını söylediler. Yöre halkı tatmin olmadı. "Arkadaşlarının cesetlerini gördüklerinde, dedi sözcü, "onları burada istemediğimizi öğrenecekler."

Tabaklar, bir kişinin yiyeceğinden çok daha fazla, tepelemesine doldurulmuş yemeklerle dumanları tüte tüte geldi.

"Peki Kahire'de ne var?" diye sordu Sam, ağzı dolu.

"Bir fikrim yok. Patronumdan bana orada ihtiyacı olduğunu söyleyen bir mesaj aldım."

"Ne iş yapıyorsun?"

"Getir götür işleri."

Sam gülümsedi. "Şey," dedi, "sen mafyadan değilsin. Hem benzemediğinden, hem de o bok parçacısını kullandığından dolayı. Her neyse, araban niçin muz kokuyor?"

Gölge omuz silkip yemeğe devam etti.

Sam gözlerini kıstı. "Belki de sen bir muz kaçakçısıdır," dedi. "Bana daha ne yaptığımı sormadın."

"Sanırım okula gidiyorsun."

"Wisconsin Üniversitesi, Madison."

"Orada hiç şüphesiz sanat tarihi, kadın araştırmaları okuyorsun ve büyük ihtimalle kendi bronzlarını döküyorsun. Ve büyük ihtimalle, kirayı karşılamaya yardımcı olması için bir kafede çalışıyorsun."

Sam çatalını indirdi, burun delikleri açıldı, gözleri fal taşı gibi dışarı fırladı. "Bunu nasıl oldu da becerdin?"

"Ne? İşte şimdi, hayır, doğrusu Latin dilleri ve kuşbilimi okuyorum mu diyorsun?"

"Yani öylesine şansa mı tahmin ettim diyorsun?"

"Neyi?"

Sam kara gözlerle ona dik dik baktı. "Sen tuhaf bir adamsın, Bay . . . İsmi bilmiyorum."

"Bana Gölge derler," dedi.

Sam, hoşuna gitmeyen bir şeyi tadarmış gibi ağzını buruşturdu. Konuşmayı bıraktı, kafasını eğip lazanyasını bitirdi.

"Oraya niçin Mısır dendiğini biliyor musun?" diye sordu Gölge, Sam yemeği bitirdiğinde.

"Kahire yoluna mı? Evet. Orası Ohio ve Mississippi deltasında. Nil deltasındaki Mısır'ın Kahire'si gibi."

"Bu anlamlı."

Sam iskemlesinde geriye yaslandı, kahveyle çikolatalı kremalı pasta sipariş verip eliyle siyah saçlarını taradı. "Evli misiniz, Bay Gölge?" Ve sonra Gölge tereddüt edince, "Şey. Yine nazik bir soru sordum, değil mi?"

"Onu Perşembe günü gömdüler," dedi, sözcüklerini dikkatlice seçerek. "Bir araba kazasında öldü."

"Ah. Tanrım. Üzgünüm."

"Ben de."

Sıkıntılı bir ara. "Üvey ablam oğlunu, yeğenimi, geçen yılın sonunda kaybetti. Çok zor."

"Evet. Öyle. Niçin öldü?"

Sam kahvesini yudumladı. "Bilmiyoruz. Aslında ölüp olmadığını bile bilmiyoruz. Birden ortadan kayboldu. Ama sadece on üç yaşındaydı. Geçen kışın ortasında oldu. Ablam bu yüzden yıkıldı."

"Hiç, hiçbir ipucu yok muydu?" TV aynasız gibiydi. Tekrar denedi. "Cinayetten şüphelendiler mi?" Bu daha da kötüydü.

"Gözetime alınmayan salak eniştemden, babasından, şüphelendiler. Onu kaçırarak kadar salak olan. Büyük ihtimalle de kaçırdı. Ama orası Kuzey Ormanları'ndaki küçük bir kasabaydı. Hiç kimsenin kapılarını kilitlemediği, sevimli, tatlı, hoş bir kasaba." İç çekip başını olumsuzca salladı. Kahve fincanını iki eliyle tuttu.

"Yarı Kızılderili olmadığına emin misin?"

"Bildiğim kadarıyla değilim. Ama olabilir. Babam hakkında

hiçbir şey bilmiyorum. Ama eğer Amerikan Yerlisi olsaydı annem bana söylerdi. Belki."

Ağız yine buruştu. Sam, çikolata kremalı pastayı yarısında bıraktı: Dilim, kafasının yarısı büyüklüğündeydi. Tabağı masanın üzerinden Gölge'ye doğru itti. "İstiyor musun?"

Gölge gülümsedi. "Tabii," dedi ve onu bitirdi.

Garson kız hesabı getirdi ve Gölge ödedi.

"Teşekkürler," dedi Sam.

Artık hava daha da soğuyordu. Araba çalışmadan önce birkaç kez öksürdü. Gölge yola çıktı ve arabayı güney doğru sürdü. "Hiç Heredot isminde birini duydun mu?"

"Tanrım. Ne?"

"Heredot. Hiç onun Tarihi'ni okudun mu?"

"Biliyor musun?" dedi hayal alemine dalmış gibi. "Anlamadım. Nasıl konuştuğunu ya da kullandığın kelimeleri filan anlamıyorum. Bir an kocaman salak bir herifsin, bir sonrakinde aklımın içini okuyorsun, bir sonrakinde de Heredot'tan konuşuyoruz. Şimdi, hayır. Heredot'u okumadım. Onu duydum. Belki NPR'da. Yalanın babası dedikleri o değil mi?"

"Onun Şeytan olduğunu sanıyordum."

"Evet, o da. Ama Heredot'un dev kanncılar ve grifonların koruduğu altın madenleri olduğunu söylediğinden bahsediyorlar. Bu şeyleri nereden uydurmuş."

"Uydurduğunu sanmıyorum. O ona anlatılanları yazmış. Sanki tarih yazıyormuş gibi. Ve çoğu oldukça iyi öyküler. Bir tomar tuhaf detay - mesela, biliyor musun, Mısır'da, eğer bir soylunun karısı ya da çok güzel bir kız ya da her neyse, ölürse onu üç gün mumyacıya yollamazlarmış? Önce çürümesi için güneşin altında bekletirlermiş."

"Niçin? Ah, dur. Tamam, sanırım niye olduğunu biliyorum. Ah, bu iğrenç."

"Ve savaşlar da var, her tür normal şey. Sonra tanrılar var. Adamın biri, savaş sonucunu bildirmek için koşarak dönüyor. Koşuyor, koşuyor ve ormanın içindeki bir açıklıkta Pan'ı görüyor. Pan diyor ki, 'Onlara söyle bana buraya bir tapınak diksinler.'" Adam tamam diyor ve yolun geri kalanını koşuyor. Savaşın haberini ve-



riyor ve sonra diyor ki 'Ah, aklımdayken, Pan ona bir tapınak inşa etmenizi istiyor.' Gerçekten gerçekçi, değil mi?"

"Demek onun içinde tanrılar olan öyküler var. Ne demeye çalışıyorsun? Bu adamlar halüsinasyon mu gördüler?"

"Hayır," dedi Gölge. "Öyle değil."

Sam bir şeytan tırnağını ısırdı. "Beyin hakkında bir kitap okudum," dedi. "Oda arkadaşımıydı ve onu etrafta gösterip duruyordu. Kitap söyle bir şeydi; 5000 yıl önce beyin loplarının sigortasının nasıl attığını ve daha önce beyinlerinin sağ lopu bir şey söylediğinde, bunu tanrıların onlara ne yapacaklarını söyleyen ses olduğunu sandıklarını anlatıyordu. Bu sadece beyinde olan bir şey."

"Ben kendi teorimi daha çok beğeniyorum," dedi Gölge.

"Senin teorin ne?"

"O zamanlar, insanlar ara sıra tanrılarla karşılaşırlardı."

"Ah." Sessizlik: sadece arabanın tıkırtısı, motorun gürültüsü ve susturucunun homurtusu - ki bu pek sağlam gelmiyordu. Sonra, "Ne dersin hâlâ oradalar mıdır?"

"Nerede?"

"Yunanistan'da. Mısır'da. Adalarda. O yerlerde. Ne dersin o insanların yürüdüğü yerlerde yürümüş olsan tanrıları görebilir miydin?"

"Belki. Ama insanları gördüklerinin ne olduğunu bileceklerini sanmıyorum."

"Bahse girerim ki aynı uzaylı yaratıklar gibi," dedi Sam. "Bugünlerde insanlar uzaylı yaratıklar görüyorlar. Geçmişte de tanrıları gördüler. Belki de uzaylı yaratıklar beynin sağ tarafından geliyorlar."

"Tanrıların daha önce yaptıklarını hiç sanmıyorum," dedi Gölge. "Kurbanlarını kendileri katletmediler. Onların kendileri yerine bu işi yaptıracak insanları vardı."

Sam kıkırdadı. Birkaç dakika sessiz gittiler ve sonra dedi ki, "Hey, bu bana Karşılaştırmalı Din 101'den en sevdiğim tanrı hikayemi hatırlattı. Dinlemek ister misin?"

"Tabii," dedi Gölge.

"Tamam. Bu Odin hakkında. Biliyor musun? Bir zamanlar bir

Viking gemisinde bir Viking Kralı vardı - bu besbelli ki eski Vikingler dönemindeydi - rüzgârsız kaldıkları için gidemiyorlardı, bu yüzden eğer Odin onlara rüzgâr yollayıp karaya ulaştırırsa, adamlarından birini Odin'e kurban edeceğini söylüyor. Tamam. Rüzgâr esiyor ve karaya çıkıyorlar. Böylece karada kimin kurban edileceğini saptamak için kura çekiyorlar - ve kurada kralın kendisi çıkıyor. Şey, bundan dolayı pek memnun olmuyor ama düşünüp onu kukla gibi asabilirlerse bir şey olmayacağını keşfederek çözümü buluyorlar. Bir buzağının bağırsaklarını çıkarıyorlar ve gevşekçe adamın boynuna ilmik yapıyorlar. Diğer ucunu ince bir dala bağlıyorlar. Mızrak yerine bir kamış alıyorlar ve onunla itip, hadi 'Tamam, asıldın, Odin'e kurban edildin,' diyorlar."

Yol viraj yaptı: Diğer Kasaba, nüfus 300, eyalet 12 yaş altı hız paten şampiyonası ikincisi, yolun iki yanında dev asa boyutlu iki cenaze levazımatçısı, Gölge sadece 300 kişi yaşıyorsa kaç tane cenaze levazımatçısına ihtiyaç olur diye düşündü . . .

"Tamam. Onlar Odin'in adını anar anmaz, kamış bir mızrağa dönüşüp adamın böğrüne saplanıyor. Buzağı bağırsakları kalın bir ipe dönüşüyor, dal ağacın ana dallarından biri oluyor. Ağaç yükseliyor, yer alçalıyor ve kral moraran yüzüyle böğrüne saplı mızrakla ölmek üzere orada asılı kalıyor. Hikayenin sonu. Beyaz insanların bazı sikik tanrıları var, Bay Gölge."

"Evet," dedi Gölge. "Sen beyaz değil misin?"

"Ben Cherokee'yim," dedi.

"Saf kan mı?"

"Hayır. Sadece yarı yarıya. Annem beyazdı. Babam gerçek bir rezervasyon Kızılderilisi. Buralarda görünmüş, sonunda annemle evlenmiş ve beni yapmışlar. Sonra ayrıldıklarında Oklahoma'ya geri döndü."

"Rezervasyona geri mi döndü?"

"Hayır. Ödünç para aldı ve Taco Bill isminde bir Taco Bell taklidi açtı. İşleri iyi. Benden hoşlanmıyor. Benim melez olduğumu söylüyor."

"Özgünüm."

"O bir ayı. Ben Kızılderili kanımdan dolayı gurur duyuyorum. Üniversite harçlarımı ödememe yardımcı oluyor. Kahrolasica, bir

gün büyük ihtimalle bir iş bulmamı bile sağlayabilir, eğer bronzlarımı satamazsam."

"Bu her zaman için olası," dedi Gölge.

Gölge kasabanın kenarında sefalet içindeki bir eve Sam'ı bırakmak için El Paso'da, IL (nüfus 2500) durdu. Ön avluda, yanıp sönen ışıklarla kaplı, büyük tel iskeletli modellerden bir ren geyiği duruyordu. "İçeri gelmek ister misin?" diye sordu Sam. "Teyzem sana kahve yapar."

"Hayır," dedi. "Benim gitmem lazım."

Sam ona gülümsedi, birden ve ilk kez savunmasız göründü. Hafifçe onun koluna vurdu. "Sen kafayı yemişsin. Ama coolsun."

"Ben herkesin öyle olduğuna inanıyorum," dedi Gölge. "Yol arkadaşlığı için teşekkürler."

"Önemli değil," dedi. "Kahire'ye giderken yolda herhangi bir tanrı görürsen, onlara benden selam söylemeyi unutma." Arabadan indi ve evin kapısına gitti. Zili çaldı ve arkasına bakmadan kapıda durdu. Gölge, kapı açılıp Sam sağlam bir şekilde içeri girene kadar bekledi. Sonra gaza bastı ve tekrar otoyola yöneldi. Normal, Bloomington ve Lawndale'den geçti.

O gece saat on birde Gölge titremeye başladı. Tam Middletown'a giriyordu. Uyumaya ihtiyacı olduğuna karar verdi yoksa daha fazla araba kullanamayacaktı. Night's Inn'in önüne çekti, zemin katındaki odası için peşin otuz beş dolar ödedi ve odasına gitti. Üzgün bir hamamböceği, çini zeminin ortasında sırtüstü yatıyordu. Gölge bir havlu aldı ve küveti temizledi sonra suyu açtı. Odada elbiselerini çıkardı ve onları yatağın üstüne koydu. Gövdesindeki çürükler koyu renkli ve yeniydi. Küvetin içine oturup banyo suyunun renginin değişmesini izledi. Sonra çıplak bir vaziyette, çoraplarını, donunu, tişörtünü lavaboda yıkadı, sıktı ve banyo küvetinin üstündeki duvardan çektiği çamaşır ipine astı. Hamamböceğini olduğu yerde bıraktı, ölümlere saygı olarak.

Gölge yatağa yattı. Bir porno film seyretmeyi düşündü ama telefonun yanındaki film başına öde aletine kredi kartı gerekiyordu ve bu çok riskliydi. Sonra tekrar, o yapmazken diğer insanların seks yapmasını seyretmenin kendini daha hissetmesini sağlama-yacağına ikna oldu. Ona eşlik etsin diye TV'yi açtı; 45 dakika son-

ra TV'nin kendiliğinden kapatması için uzaktan kumandada uyu düğmesine üç kez bastı. Saat gece yarısına çeyrek vardı.

Görüntü motel-bulanıklığındaydı ve renkler ekranda yüzüyorlardı. Televizyonun çorak topraklarında, odaklanamadan, bir gece yarısı showunda diğerine zapladı. Adamın biri, mutfakta bazı şeyler yapan ve Gölge'de bunların hiçbiri olmayan, bir düzine farklı mutfak aletinin işini yapan bir şeyi tanıtıyordu. Zap. Takım elbiseli bir adam, bunların ahir zamanlar olduğunu ve eğer Gölge ona para yollarsa İsa'nın - adamın telâffuzuna göre iki veya üç harflik bir kelime - Gölge'nin işini geliştirip büyüteceğini açıklıyordu. Zap: M\*A\*S\*H'ın bir bölümü bitti ve *Dick Van Dyke Show* başladı.

Gölge, yıllardır *Dick Van Dyke Show*'un hiçbir bölümünü izlememişti ama onun çizdiği 1965 model siyah beyaz dünyada rahatlatıcı bir şey vardı. Uzaktan kumandayı yatağın yanına koydu ve başucu lambasını söndürdü. Gözleri yavaş yavaş kapanırken, şovda tuhaf bir şey olduğunun farkına vararak izledi. *Dick Van Dyke Show*'un bölümlerinin çoğunu izlememişti, bu yüzden bunun daha önce gördüğünü hatırlayamadığı bir bölüm olmasına şaşırmadı. Tuhaf bulduğu şey ise ses tonuydu.

Bütün sürekli oyuncular, Rob'un içki içmesinden endişeliydiler: İşine günlerdir gidemiyordu. Onun evine gittiler: Kendini yatak odasına kilitlemişti, dışarı çıkmaya ikna edilmesi gerekiyordu: sendeleyerek yürüyecek kadar sarhoştur ama hâlâ çok komikti. Maurie Amsterdam ve Rose Marie'nin oynadıkları arkadaşları bir kaç iyi espriden sonra dışarı çıktılar. Sonra Rob'un karısı onun yanında gözükmek için geldiğinde, Rob onun yüzüne sertçe vurdu. Karısı yere oturdu ve ağlamaya başladı; ama bunlar meşhur Mary Tyler Moore feryadı değil onun yerine hafif, çaresiz hıçkırıklardı, kendi kendine sarılmış fısıldıyordu, "Bana vurma, lütfen ne istersen yapacağım, yeter ki bana bir daha vurma."

"Bu da ne boktan iş?" dedi yüksek sesle Gölge.

Görüntü fosforlu bir benekli bulanıklığa dönüştü. *Dick Van Dyke Show* geri geldiğinde açıklanamaz bir şekilde Lucy'i Seviyorum'a dönüştü. Lucy, eski buzluklarını yeni bir buzdolabıyla değiştirmesine izin vermesi için Ricky'yi ikna etmeye çalışıyordu.

Bununla beraber, Ricky gittiğinde kanepeye oturdu, bacaklarını altında topladı, ellerini kucağına koyup sabırlıca, yılların gerisindeki siyah-beyazlar içinde baktı.

"Gölge?" dedi. "Konuşmamız gerekiyor."

Gölge hiçbir şey söylemedi. Lucy çantasını açtı ve bir sigara çıkarıp pahalı gümüş bir çakmakla yaktı, sonra çakmağı kaldırdı. "Seninle konuşuyorum," dedi. "Evet?"

"Bu olanaksız," dedi Gölge.

"Sanki yaşantının geri kalanı akla yatkın? Boş versene ya."

"Her neyse. Lucille Ball'un benimle TV'den konuşması, bu ana kadar başıma gelenlerden bir kaç misli daha acayip," dedi Gölge.

"Ben Lucille Ball değilim. Lucy Ricardo'yum. Ve biliyor musun - ben o bile değilim. Bu bağlamda, bu olaya bakışın kolay yönü. Hepsi bu." Kanepenin üstünde rahatsızca doğruldu.

"Sen kimsin?" diye sordu Gölge.

"Tamam," dedi. "İyi bir soru. Ben salak kutusuyum. Ben TV'yim. Ben her şeyi gören göz ve katot ışınının dünyasıyım. Ben gaf tüpüyüm. Ben ailelerin tapınmak için önünde toplandıkları küçük sunağım."

"Sen televizyon musun? Yoksa televizyondaki biri mi?"

"TV bir sunaktır. Ben insanların adına kurban verdikleri şeyim."

"Ne kurban ederler?" diye sordu Gölge.

"Çoğunlukla zamanlarını," dedi Lucy. "Bazen birbirlerini." İki parmağını uçlarından kaldırıp hayali bir barut dumanını üfledi. Sonra göz kırptı; kocaman bir eski Lucy'yi Seviyorum göz kırpması.

"Sen bir tanrı mısın?" dedi Gölge.

Lucy yapmacık biçimde gülümsedi ve sigarasından bir hanımefendi gibi bir fırt aldı. "Öyle de diyebilirsin," dedi.

"Sam sana selam söyledi," dedi Gölge.

"Ne? Sam da kim? Neden bahsediyorsun?"

Gölge saatine baktı. On ikiyi yirmi geçiyordu. "Önemli değil," dedi. "Şimdi, TV'deki Lucy. Ne hakkında konuşmamız gerekiyor? Son zamanlarda birçok kişi benimle konuşma gereği duyuyor. Genelde de bu birisinin bana vurmasıyla sona eriyor."

Kamera yakın çekime girdi: Lucy kaygılanmış gibi göründü:

dudakları büzüldü. "Bundan nefret ediyorum. İnsanların seni incitmesinden nefret ediyorum, Gölge. Ben asla öyle yapmam, tatlım. Hayır, sana bir iş teklif etmek istiyorum."

"Ne yapacağım?"

"Benim için çalışacaksın. Hayalet şovundaki sorununu duydum ve onu nasıl hallettiğinden etkilendim. Hızlı ve verimli; güvenme yok, etkileyici. Sende böyle bir şey olduğunu kim düşünebilirdi ki? Gerçekten toz oldular."

"Gerçekten mi?"

"Seni küçük gördüler, aşkım. Bu benim yapacağım bir hata değil. Senin benim ordumda olmanı istiyorum." Ayağa kalkıp kameyaya doğru yürüdü. "Duruma şöyle bak, Gölge: Biz gelecek şeyiz. Biz işlek büyük alışveriş merkezleriyiz - dostların boktan turistlik yerler. Lanet dostların otobanların kenarında ev yapımı mamullerini at arabasında satarlarken bizler büyük online mağazalarız. Onlar manav bile değiller. Kamçılı, at arabalı satıcılar. Balina kemiği korse tamircileri. Biz bugün ve yarınız. Dostların artık dün bile değiller."

Bu oldukça tanıdık bir konuşmaydı. "Hiç limoya binen şişko bir veletle tanıştın mı?" diye sordu Gölge.

Gülünç bir şekilde gözlerini yuvarlayıp ellerini açtı, Lucy Ricardo'nun bir felaketin sorumluluğunu kabul etmemesi komikti. "Teknik servis elemanı mı? Teknik servis elemanıy la mı tanıştın? Bak, o iyi bir çocuktur. Bizden biri. Sadece tanımadığı insanlara karşı iyi değildir. Bizim için çalışmaya başladığında onun ne kadar şaşırtıcı olduğunu göreceksin."

"Ya sizin için çalışmak istemezsem, Lucy'i Seviyorum?"

Lucy'nin dairesinin kapısı çalındı ve Ricky'nin kulisten duyulabilecek sesi, bir sonraki sahnede kulübe gitmek üzere olduklarını, Lucy'yi bu kadar meşgul eden şeyin ne olduğunu soruyordu: Lucy'nin çizgi filimsi yüzünde birden bir kızgınlık ifadesi belirdi. "Kahretsin," dedi. "Bak, moruklar sana ne kadar veriyorsa ben iki mislini verebilirim. Üç mislini. Yüz mislini. Sana her ne veriyorlarsa, çok fazlasını verebilirim." Gülümse di, mükemmel bir yaramaz Lucy Ricardo gülümsemesiyle. "İsmini sen koy, tatlım. Neye ihtiyacın var?" Bluzunun düğmelerini açmaya başladı. "Hey," de-

di. "Hiç Lucy'nin memelerini görmek istedin mi?"

Ekran karardı. Kendi kendine kapanış devreye girmişti ve makine kendini kapattı. Gölge saatine baktı: yarımdaydı. "Pek istemedim," dedi Gölge.

Yatağında döndü ve gözlerini kapattı. Çarşamba, Bay Nancy ve diğerlerinden karşı gruptan daha fazla hoşlanmasının nedeninin çok açık sözlü olmaları olduğunu anladı: Pis ve cimri olabilirlerdi, yemeklerinin tadı bok gibi olabilirdi; ama en azından klişelerle konuşmamışlardı.

Ve ne kadar ucuz, ne kadar berbat ya da ne kadar hüznü olurlarsa olsunlar, her zaman için bir turistik yeri büyük alışveriş merkezlerine tercih edeceğini düşündü.

Sabah, Gölge'yi yine yolda buldu. Yapraksız ağaçlar ve otlardan kımıltısız kahverengi bir kış manzarasında arabayı yavaşça sürüyordu. Son karlar yok olmuştu. Bok parçasının benzin deposunu Eyalet On Altı Yaş Altı Kadınlar 300 metre ikincisinin kasabasında doldurdu. Onun dağılmasını engelleyen şeyin pislik olmadığını umarak arabayı benzincideki yıkama yerine soktu. Arabanın, yıkandıktan sonra - her türlü nedene rağmen - beyaz ve çok az paslı olduğunu keşfetmek onu şaşırttı. Tekrar yola çıktı.

Gökyüzü inanılmaz derecede maviydi ve fabrika bacalarından çıkan endüstriyel beyaz dumanlar bir fotoğraf gibi gökyüzünde donmuşlardı. Bir atmaca kendini ölü bir ağaçtan bıraktı ve ona doğru uçuştu, kanatları güneş ışığında bir seri stop-motion fotoğraf gibi yanıp sönüyordu.

Bir ara, kendini Doğu St Louis'e gider buldu. Bunu engellemeye çalıştı ve onun yerine kendini bir endüstriyel parktaki kırmızı ışıklı bölgeymiş gibi görünen yerin içinden geçerken buldu. On altı tekerlekli, dev kamyonlar, geçici depoya benzeyen, bir tanesinin 24 Saat Açık Gece Klübü ve bir tanesinde de Kasaba'nın En iyi Röntgenci Gösterisi olduğu iddia edilen binaların dışında park etmişti. Gölge başını olumsuzca salladı ve arabayı sürmeye devam etti. Laura, giysili ya da giysisiz dans etmeyi çok severdi (anılmaya değer birçok gecede, bir eyaletten diğerine giderler-

ken). Gölge de onu seyretmeyi severdi.

Öğle yemeği, Red Bud isimindeki bir kasabada yediği bir sandviç ve bir kutu kolaydı.

Binlerce, buldozer, traktör ve Caterpillars enkazıyla dolu bir vadi den geçti. Burasının buldozerlerin ölmek için gittikleri bir buldozer mezarlığı olup olmadığını merak etti.

Pop-a-top Lounge'u geçti. Chester'e (Temel Reis'in Memleketi) doğru devam etti. Evlerin önlerinde sütunlar olmaya başladığını fark etti. En döküntü, en ufak tefek evlerin bile artık başkasının gözünde onu bir konak gibi göstermek için beyaz sütunları vardı. Büyük çamurlu bir nehrin üstünden geçti ve tabelaya göre isminin Büyük Çamurlu Nehir olduğunu görünce kahkahalarla güldü. Kışla birlikte yapraklarını dökmüş üç ağacı örten kahverengi bir asma gördü; onları tuhaf bir şekilde eğmiş ve neredeyse insan şekline dönüştürmüştü: O Cadı olabilirdi, onun falına bakmaya hazır, beli bükülmüş üç yaşlı kocakarı.

Arabayı Mississippi boyunca sürdü. Gölge, Nil'i daha önce hiç görmemişti ama geniş kahverengi nehrin üzerinde, ona Nil'in çamurlu geniş alanını hatırlatan göz kamaştırıcı bir ikinci güneşi parlıyordu: Bu şimdiki Nil değildi tabii ki, uzun zaman önce, papirüs bataklıkları içinde bir yol gibi akan, kobra, çakal ve vahşi sıgırların vatanı . . .

Bir tabela Thebes'i gösterdi.

Yol, üç buçuk metre yüksek yapılmıştı, bu yüzden arabayı bataklığın üstünde sürüyordu. Uçan kuş sürüleri mavi gökyüzünde siyah noktalar halinde, gözü dönmüş bir Brownly gibi hareket ederek ileri geri uçuyorlardı.

Akşama doğru güneş, alçalmaya başlayınca, dünyayı esrarengiz ve gerçeğin ötesindeymiş gibi gösteren yoğun, sıcak koyu bir ışık olan elf ışığıyla ısıtılı ısıtılı yaptı. İşte bu ışıktaki Gölge, Şimdi Tarihi Kahire'ye Giriyorsunuz tabelasını solladı. Bir köprünün altından geçti ve kendini küçük bir liman kasabasında buldu. Kahire adliyesinin heybetli yapısı ve daha da heybetli Gümrük Binası, günün sonundaki ışığın altın şurubunda yeni pişmiş dev kurabiyelere benziyordu.

Arabasını bir yan sokağa park etti ve Ohio ya da Mississippi'ye



baktığından emin olmadan, nehrin kenarındaki sete doğru yürüdü. Küçük kahverengi bir kedi, burnunu bir apartmanın arkasındaki çöp tenekelerine soktu ve çöp tenekeleri arasında sıçradı. Işık çöpleri bile büyümlü bir hale getirdi.

Tek bir martı nehrin kenarı boyunca süzölüyor, giderken de kendini düzeltmek için bir kanadını çırpıyordu.

Gölge yalnız olmadığını fark etti. Ayaklarında eski tenis ayakkabıları, üzerinde elbise olarak gri bir yün erkek kazağıyla küçük bir kız çocuğu, altı yaşın sıkıntılı ciddiyetiyle ona dik dik bakarak üç metre uzakta, yaya kaldırımında duruyordu. Saçları düz, uzun ve siyahtı. Teni nehir kadar kahverengiydi.

Gölge ona sırtıttı. Kız da ona karşılık, meydan okurcasına dik dik baktı.

Su kıyısından bir miyavlama ve cıyıklama geldi. Küçük kahverengi kedi dökölmüş çöp tenekesinden hızla fırladı, peşinde uzun burunlu siyah bir köpek vardı. Kedi bir arabanın altına daldı.

"Hey," dedi küçük kıza Gölge. "Daha önce hiç görünmezlik tozu gördün mü?"

Kız tereddüt etti. Sonra başını olumsuzca salladı.

"Tamam," dedi Gölge. "Şimdi bunu izle." Gölge sol eliyle bir çeyrek dolar çıkardı, kaldırıp iki tarafını da gösterdi, sonra sağ eline atıyormuş gibi yapıp elini boşluğun üstüne kapadı ve elini ileri uzattı. "Şimdi" dedi, "cebimden biraz görünmezlik tozu alıyorum . . ." ve sol eliyle göğüs cebine uzandı. Bunu yaparken parayı oraya bıraktı, ". . . ve onu paralı elin üzerine serpiyorum . . ." ve serpiyormuş gibi yaptı, ". . . bak - şimdi çeyrek de görünmez oldu." Boş sağ elini ve sonra hayretler içinde, boş sol elini de açtı.

Küçük kız dik dik bakmaya devam etti.

Gölge omuz silkti ve ellerini tekrar cebine sokup, birine bir çeyrek, birinde katlanmış bir beş dolar aldı. Onları havadan çıkaracak ve sonra beş doları kıza verecekti. Kızın ihtiyacı varmış gibi görünüyordu. "Hey," dedi. "Seyircilerimiz de var."

Siyah köpekle küçük kahverengi kedi de kızın yanında, dik katle onu izliyorlardı. Köpeğin koca kulakları dikleştirilmişti ve

ona tetikteymiş gibi komik bir ifade veriyordu. Altın çerçeveli bir gözlük takan, leylek gibi uzun boylu bir adam, kaldırımdan bir şey arar gibi sağa sola bakarak onlara doğru geliyordu. Gölge, adamın köpeğin sahibi olup olmadığını merak etti.

"Ne dersin?" diye köpeğe sordu Gölge, küçük kızı rahatlatmak için. "Mükemmeldi, değil mi?"

Siyah köpek uzun burnunu yaladı. Sonra kalın, yavan bir sesle dedi ki, "Bir keresinde Harry Houdini'yi gördüm ve inan bana adamım, sen Harry Houdini'nin kılı bile olamazsın."

Küçük kız hayvanlara baktı, Gölge'ye baktı ve kaçtı; ayakları cehennemin bütün güçleri arkasından geliyormuş gibi kaldırıma dövüyordu. İki hayvan onu gitmesini izlediler. Leylek gibi adam köpeğin yanına geldi. Eğildi ve dikilmiş sivri kulaklarını kaşıdı.

"Hadi," dedi köpeğe altın çerçeveli gözlüklü adam. "Bu sadece bir para oyunuydu. Su altından çıkışı yapacak gibi görünmüyor."

"Şimdi değil," dedi köpek. "Ama yapacak." Altın rengi ışık yok olmuş ve alacakaranlığın griliği başlamıştı.

Gölge çeyreği ve kağıt parayı cebine geri bıraktı. "Tamam," dedi. "Hanginiz Çakal?"

"Gözlerini kullan," dedi uzun burunlu siyah köpek. Altın çerçeveli gözlüklü adamın yanından kaldırımda yavaş yavaş yürümeye başladı. Gölge, bir anlık tereddüitten sonra onları takip etti. Kedi ortalarda gözüküyordu. Bir sıra tahta döşeme evin sonunda geniş, eski bir binaya geldiler. Kapını yanındaki tabelada şöyle yazıyordu. *Ibis ve Jacquiel. Aile şirketi. Cenaze Levazımatçısı. 1863'den beri.*

"Ben Bay Ibis'im," dedi altın çerçeveli gözlüklü adam. "Sanırım seni akşam yemeğine davet etmem lazım. Korkarım ki buradaki arkadaşımın yapması gereken bazı işleri var."

## Amerika'da Bir Yer

New York Salim'i korkutuyor ve bu yüzden örnek çantasını korurcasına iki eliyle göğsüne bastırıyor. Ona bakışlarından dolayı zencilerden korkuyor. Tanıyabildiği, tamamen siyahlar giymiş, şapkalı, sakallı, bukleli ve sayısını bilmediği, tanıyamadığı diğer Yahudilerden korkuyor. Yüksek, çirkin binalardan dışarı dökülen, kaldırımlardaki, her boyda ve kalıptaki insan kalabalığından korkuyordu. Trafiğin korna velvellesinden korkuyor. Hem pis, hem de güzel kokan ve Oman'ın havasına hiç benzemeyen havadan bile korkuyor.

Salim bir haftadır Amerika'da, New York'taydı. Her gün iki ya da üç farklı büroyu ziyaret ediyor, örnek çantasını açıyor, onlara bakır süs eşyalarını, yüzükleri, şişeleri, minik el fenerlerini, Empire State Binası'nın, Özgürlük Anıtı'nın, Eyfel Kulesi'nin içi parıltıya bakır modellerini gösteriyor. Her gece, memleketi Muscat'daki eniştesi Fuad'a faks çekip, sipariş almadığını ya da mutlu bir günde birkaç sipariş aldığını (ama Salim acı bir şekilde bunun uçak biletini ve otel ücretini bile karşılamayacağını biliyor) söylüyor.

Salim'in anlamadığı nedenlerden dolayı eniştesinin ortağı ona 46. caddedeki Paramount Otel'de yer ayırtmıştı. Salim orasını kafa karıştırıcı, klostrofobik, pahalı ve değişik buluyor.

Fuad, Salim'in kız kardeşinin kocasıydı. Zengin bir adam değildi ama küçük bir hediyelik eşya fabrikasının ortaklarındandı. Her şey diğer Arap ülkelerine, Avrupa'ya ve Amerika'ya ihraç etmek için yapılıyor. Salim altı aydır Fuad için çalışıyordu. Fuad onu biraz korkutuyor. Fuad'ın fakslarının tonu gittikçe sertleşiyor. O akşam, Salim otel odasında oturmuş, Kuran'ını okuyor, kendi kendine bunun geçeceğini, bu tuhaf dünyadaki zamanın sınırlı olduğunu söylüyor.

Eniştesi ona çeşitli yol harcamaları için bin dolar verdi. İlk gördüğünde ona büyük meblâğ gibi görünen bu para, Salim'in ina-

nabileceğinden çok daha hızlı uçup gidiyor. İlk geldiğinde cimri bir Arap olarak görünmekten korktuğundan, karşısına çıkan herkese dolarlarla bahşış verdi. Sonra, onların bundan faydalandığına, hatta kendisine güldüklerine karar verdi ve bahşış vermeyi tamamen kesti.

Metroyla yaptığı ilk ve tek yolculuğunda şaşırıp kaybolunca randevusunu kaçırdı. Şimdi gerekli olduğunda sadece taksiye biniyor ve diğer zamanlarda yürüyor. Aşırı sıcak bürolara tökezlenerek giriyor; dışarıdaki soğuktan yanakları hissiz, paltosunun altında terlemiş, ayakkabıları sulu kardan sıırıslıklam. Rüzgâr, bulvarlar arasından (sokaklar Doğu'dan Batı'ya uzandığından, rüzgâr Kuzey'den Güney'e esiyor, bütün bunlar o kadar basit ki Salim her zaman Kabe'nin hangi yönde olduğunu biliyor) estiğinde, açıktaki teninde sanki yumruk yemişçesine şiddetli bir soğuk hissediyor.

Otelde asla yemek yemiyor (çünkü otel masrafı Fuad'ın ortakları tarafından karşılanırken yemeğini kendisi ödemesi gerekiyor). Onun yerine falafel ve küçük yiyecek dükkanlarından yemek alıp otele kimsenin umursamadığını fark edene kadar paltosunun altına gizleyerek getiriyordu. O zamandan sonra bile, loş aydınlatılmış asansörlerle (Salim her zaman onu katına çıkaracak düğmeyi bulmak için eğilmek ve gözlerini kısarak bakmak zorunda) kaldığı minnacık beyaz odaya yemek getirirken kendini bir tuhaf hissediyor.

Salim üzgün. Bu sabah kalktığında onu bekleyen faks kısa ve sert; alışılmadık derecede azarlayıcı, katı ve hayal kırıklığına uğraticı: Salim onları aldatıyor - kız kardeşini, Fuad'ı, Fuad'ın iş ortaklarını, Oman Sultanlığını, bütün arap dünyasını. Sipariş alamazsa, Fuad artık Salim'i yanında çalıştırma yükümlülüğü olduğunu düşünmeyecek. Ona güveniyorlardı. Oteli çok pahalıydı. Paralarıyla Salim ne yapıyordu, Amerika'da sultanlar gibi mi yaşıyordu? Salim faksı odasında (her zaman çok sıcak ve boğucuydu, bu yüzden dün gece bir pencere açmıştı ve şimdi de çok soğuktu) okudu ve bir süre orada oturdu; yüzü tam bir ıstırap ifadesinde dondu kaldı.

Sonra Salim kent merkezine doğru yürüyor, örnek çantasını

sanki içinde elmas ve yakutlar varmış gibi tutarak, soğukta Brodway ve 19. caddeye gelene kadar blok blok ağır adımlarla yürüyor. Bir deli üzerinde boş bir işgal binası buluyor. Merdivenlerden dördüncü kattaki Panglobal Imports'un bürosuna çıkıyor.

Büro kirli; ama Panglobal'ın Birleşik Devletler'e Uzak Doğu'dan giren hediyelik süs eşyaların yarısını kontrol altında tuttuğunu biliyor. Gerçek bir sipariş, Panglobal'ın dikkate değer bir siparişi Salim'in seyahatini kurtarabilir, başarısızlıkla başarı arasında bir fark yapabilir; bu yüzden Salim dış büroda rahatsız bir tahta sandalyede, örnek çantası kucağında beklerken, birbiri ardına Kleenexlere burnunu hınkırarak, masanın arkasında oturmuş, aşırı parlak kırmızıya boyanmış orta yaşlı kadına bakıyor. Kadın burnunu Kleenexe sümkürdükten sonra temizliyor ve çöp kutusuna atıyor.

Salim oraya 10.30 da geldi, randevusundan bir saat önce. Şimdi orada oturuyor, yüzü kızarmış, titriyor ve ateşi olup olmadığını merak ediyor. Zaman çok yavaş geçiyor.

Salim kol saatine bakıyor. Sonra boğazını temizliyor.

Masanın arkasındaki kadın ona ters ters bakıyor. "Evet," diyor. Ses *eved* gibi çıkıyor.

"Saat 11:35," diyor Salim.

Kadın duvardaki saate bir göz atıyor ve "Eved," diyor tekrar. "Öle."

"Benim randevum on birdeydi," diyor Salim kızgınlığını yatıştırmaya çalışan bir gülümsemeyle.

"Bay Blanding burada olduğunuzu biliyor," diyor onu onaylayarak. ("By Bladig buda oldunuzu biliyor.")

Salim, masadan *New York Post*'un eski bir sayısını alıyor. İngilizce konuşması okumasından daha iyi ve çapraz bulmaca çözen bir adam gibi makaleleri çözüyor. Yaralı köpek bakışlı genç bir adam, kol saatinden gazeteye, oradan da duvar saatine bakarak bekliyor.

12:30 da birkaç adam içerideki bürodan çıkıyor. Yüksek sesle, anlaşılabilir bir Amerikan aksanıyla birbirleriyle konuşuyorlar. İçlerinden iriyarı, şiş göbekli olanın ağzında yanmamış bir puro var. Dışarı çıkmasıyla beraber Salim'e bir göz atıyor. Masanın arkasın-

daki kadına çinko ve limon suyu denemesini söylüyor; çünkü kız kardeşi çinko ve C vitamininin değerine inanıyor. Kadın ona deneyeceğini söylüyor ve birkaç zarf veriyor. Adam onları cebine koyuyor ve sonra diğer adamlarla beraber koridora çıkıyor. Kahkahalarının sesleri merdivenlerden aşağı doğru yavaş yavaş kayboluyor.

Saat bir. Masanın arkasındaki kadın bir çekmece açıyor ve dışarı kahverengi bir torba çıkarıyor, içinde birkaç sandviç, bir elma ve bir Milk Way var. Bir plastik şişede de taze sıkılmış portakal suyu çıkarıyor.

"Özür dilerim," diyor Salim. "Belki Bay Blanding'i arayabilir ve benim hâlâ beklediğimi söyleyebilirsiniz."

Kadın, sanki bir buçuk metre arayla, iki buçuk saattir orada oturmuyorlarmış gibi hâlâ orada oluşuna şaşırılmışçasına ona bakıyor. "O öğle yemeğine çıktı," diyor. *Öle yemene çıktı.*

Salim biliyor; şu Blanding'in yanmamış purolu adam olduğunu ciğerine kadar biliyor. "Ne zaman geri gelecek?"

Kadın omuz silkip sandviçinden bir diş alıyor. "Günün geri kalanında randevuları var," diyor. *Nün eri kalnında, randvuları va.*

"Peki geldiğinde beni göreceksin mi?" diye soruyor Salim.

Kadın omuz siliyor ve burnunu hıncırıyor.

Salim aç, gittikçe de daha çok acıkıyor, hüsrana uğramış durumda ve güçsüz.

Saat üçte, kadın ona bakıyor ve diyor ki, "Bu ün gri glmiyecek."

"Anlamadım?"

"Ba Bladdig. Bu ün gri glmiyecek."

"Yarına bir randevu alabilir miyim?"

Kadın burnunu hıncırıyor. "Telfon din. Randvular sadce telfonla verilir."

"Anladım," diyor Salim. Ve sonra gülümsüyor: o bir satıcı, Fuad o Muscat'tan ayrılmadan önce ona gülümsemeden Amerika'da çıplak olacağını söylemiş. "Yarın arayacağım," diyor. Örnek çantasını alıyor ve merdivenlerden dondurucu yağmurun sulu sepkenine döndüğü caddeye iniyor. Salim 46. caddedeki oteline olan uzun, soğuk yürüyüşü ve örnek çantasının ağırlığını düşünüp taşınıyor. Sonra kaldırımın kenarına bir adım atıyor ve dolu ya da

boş işaretime bakmadan yaklaşan bütün sarı taksilere el sallıyor ama bütün taksiler durmadan geçiyor.

Bir tanesi geçerken hızlanıyor; tekerleklerden biri su dolu bir çukura girip buz gibi çamurlu suyu Salim'in pantolonuna ve pal-tosuna fışkırtıyor. Bir an için, kendini ağır ağır giden arabalardan birinin önüne atmayı düşüp taşıyor. Sonra, eniştesinin, örnek çantasının yazgısıyla Salim'inkinden çok daha fazla ilgileneceğini ve bunun Fuad'ın eşi, onun sevgili kız kardeşi (çünkü o her zaman annesi ve babası için önemsiz bir utanç kaynağıydı; romantik ilişkileri her zaman, ihtiyaçtan, kısa ve nispeten anonimdi) dışında hiç kimseye üzüntü getirmeyeceğini fark ediyor: Aynı zamanda arabaların onun hayatına son verecek kadar hızlı gitmediklerinden de kuşkuluyor.

Yamru yumru bir sarı taksi yanına çekiyor ve Salim düşünce yağmurundan kurtulmanın şükran hisleriyle biniyor.

Arka koltuk gri boru bandıyla yamalanmış. Yarı açık plastik cam sigara içilmez uyarıları ve çeşitli havalananlarına gitmek için ne kadar ödeyeceğini gösteren ilanlarla kaplı. Hiç duymadığı meşhur birinin sesi, ona emniyet kemerini bağlamasını unutmamasını söylüyordu.

"Paramount Otel, lütfen," diyor Salim.

Taksi şoförü homurdanıyor ve kaldırımdan kalkıp trafiğe giriyor. Tıraşsız, kalın, toz rengi bir kazak giymiş ve siyah plastik gözlükler takıyor. Hava gri ve gece başlıyor. Salim adamın gözle-rinde bir sorun olup olmadığını merak ediyor. Silecekler, sokağın manzarasına griler ve kirli ışıklar bulaştırıyor. Nereden geldiği belli olmayan bir kamyon, önlerine çıkıyor ve taksi şoförü peygamberin sakalı üzerine küfrediyor.

Salim gösterge tablosunun üzerindeki isme bakıyor ama oradan okuyamıyor. "Ne kadardır taksi kullanıyorsun, dostum?" diye adama kendi dilinde soruyor.

"On yıl," diyor şoför aynı dilde. "Nerelisin?"

"Muscat," diyor Salim. "Oman'da."

"Omanlı. Ben Oman'da bulundum. Çok uzun zaman evvel. Ubar Şehri'ni hiç duydun mu?"

"Tabii ki, duydum," diyor Salim. "Kayıp Kuleler Şehri. Çölde

beş, on yıl önce buldular, tam hatırlamıyorum. Orayı kazanlarla beraber kazıda mıydın?"

"Öyle bir şey. Orası güzel bir şehirdi," diyor taksi şoförü. "Çoğu geceler üç, belki de dört bin kişi orada kamp yapardı: Her yolcu Ubar'da dinlenirdi, müzik çalar, şarap su gibi akardı. Şehrin varoluş nedeni olan su da onun gibi akardı."

"Ben de öyle duydum," diyor Salim. "Ve yok oldu, bin yıl önce mi dersin? İki bin mi?"

Taksi şoförü hiçbir şey söylemiyor. Kırmızı trafik ışığında durdular. Işık yeşile döndü, ama şoför arkasındakilerin anında başlayan kulak tırmalayıcı korna seslerine rağmen hareket etmiyor. Salim kararsızca plastik camdaki delikten uzanıyor ve şoförün omzuna dokunuyor. Adamın kafası bir irkilmeye doğruyor ve ayağını gaza basıp onları sallana sallana kavşaktan geçiriyor.

"Siktirsiktirsiktir," diyor İngilizce.

"Çok yorgun olmalısın, dostum," diyor Salim.

"Bu Allah'ın unuttuğu taksiyi otuz saattir kullanıyorum," diyor şoför. "Çok fazla. Ondan önce beş saat uyudum ve ondan önce de on dört saat kullandım. Noel'den önce şoför açığı var."

"Umarım çok para kazanıyordursun," diyor Salim.

Şoför iç çekiyor. "Pek fazla değil. Bu sabah bir adamı 51. cadeden Newark Havaalanı'na götürdüm. Oraya geldiğimizde adam havaalanına daldı ve onu tekrar bulamadım. Yol parası 50 dolar uçtu ve geri dönüşte ücretli geçişleri kendim ödemek zorunda kaldım."

Salim başıyla onaylıyor. "Bugünü beni görmeyecek bir adamı bekleyerek geçirdim. Eniştem benden nefret ediyor. Bir haftadır Amerika'dayım ve paramın yemek dışında bana hiçbir faydası bulunmadı. Hiçbir şey satamıyorum."

"Ne satıyorsun?"

"Bok," diyor Salim. "Beş para etmez, cicili bicili şeyler, değersiz süs eşyaları ve turist incik boncuk. Berbat, değersiz, salakça, çirkin bok."

Taksi şoförü direksiyonu sağa kıvrıyor, bir şeyin yanında dönüyor ve yola devam ediyor. Salim adamın karanlıkta, yağmurun altında, kalın güneş gözlüklerinin arkasından nasıl görüp de ara-



ba sürdüğünü merak ediyor.

"Bok mu satmaya çalışıyorsun?"

"Evet," diyor Salim, eniştesinin örnekleri hakkında doğruyu söylediğinden dolayı heyecanlı ve korkmuş bir vaziyette.

"Ve onlar onu almayacaklar."

"Hayır."

"Tuhaf. Buradaki dükkanlara baktığında tek sattıkları şey o."

Salim gergince gülümsüyor.

Bir kamyon önlerindeki caddeyi kesiyor: Önündeki kırmızı su-ratlı bir aynasız ellerini sallayıp bağırırken onlara en yakın soka-ğı işaret ediyor.

"Sekizinci Bulvar'dan gideceğiz," diyor taksi şoförü. Trafiğin tamamen durduğu o caddeye dönüyorlar. Ortada bir korna kako-fonisi var; ama arabalar kımıldamıyor.

Şoför koltuğunda sallanıyor. Çenesi göğsüne inmeye başlıyor; bir, iki, üç kez. Sonra yumuşakça horlamaya başlıyor. Salim doğ-ru şeyi yaptığını düşünerek adamı uyandırmak için uzanıyor. Om-zunu silkmesiyle beraber, şoför kımıldanıyor ve Salim'in eli ada-mın yüzüne sürtünüp güneş gözlüğünü kucağına düşürüyor.

Taksi şoförü gözlerini açıyor ve plastik güneş gözlüklerini tek-rar takmak için uzanıyor ama çok geç. Salim adamın gözlerini gördü bile.

Araba yağmurda ağır ağır ilerliyor. Taksimetredeki rakamlar yükseliyor.

"Beni öldürecek misin?" diye soruyor Salim.

Taksi şoförünün dudakları birbirine geçmiş durumda. Salim dikiz aynasından onun yüzünü izliyor.

"Hayır," diyor çok sakince şoför.

Araba tekrar duruyor. Yağmur tavanın üzerinde pat pat yağı-yor.

Salim konuşmaya başlıyor. "Büyükanнем bir akşam geç saat-lerde çölün kenarında bir ifrit, ya da marid gördüğüne yemin et-ti. Biz ona bir kum fırtınası, hafif bir rüzgâr dedik ama o hayır de-di; yüzünü ve seninki gibi yanan alevlerden gözlerini görmüş."

Şoför gülümsüyor ama Salim o gülümsemede bir komiklik olup olmadığını anlayamıyor. "Büyükanнeler de buraya geliyor,"

diyor.

"New York'da çok cin var mı?" diye soruyor Salim.

"Hayır. Pek fazla değiliz."

"Melekler var, Allah'ın çamurdan yaptığı insanlar var ve sonra ateşin halkı var, cinler," diyor Salim.

"Burada insanlar benim halkım hakkında hiçbir şey bilmiyor," diyor şoför. "Bizim dilekleri yerine getirdiğimizi sanıyorlar. Ne dersin, eğer dilekleri yerine getirebilseydim bir taksi mi kullanırdım?"

"Anlamadım."

Taksi şoförü üzüntülü görünüyor. Salim o konuşurken aynadan onun yüzüne bakarken ifritin koyu renk dudaklarını izliyor.

"Bizim dilekleri yerine getirdiğimize inanıyorlar. Buna niçin inanıyorlar ki? Ben Brooklyn'de leş gibi kokan bir odada uyuyorum. Parası olan ya da olmayan bütün leş gibi kokan ucubeler için bu taksiyi kullanıyorum. Onları gitmeleri gereken yere götürüyorum ve bana bazen bahşiş veriyorlar. Bazen sadece ücreti ödüyorlar." Alt dudağı titremeye başladı. İfrit patladı patlayacak gibi görünüyor. "Bir keresinde biri arka koltuğa sıçtı. Taksiyi geri götürmeden önce onu temizlemem gerekti. Bunu nasıl yapabiliyor? Koltuktan kurumamış boku temizlemem gerekti. Bu doğru mu?"

Salim elini uzatıp ifritin omzunu okşuyor. Yün kazağın altındaki sert eti hissedebiliyor. İfrit elini direksiyondan çekip bir an için Salim'in elinin üstüne koyuyor.

Salim o zaman çölü düşünüyor: Kırmızı kumlar düşünceleri arasında bir toz fırtınası estiriyor, kayıp şehir Ubar'ı saran çadırların koyu kırmızı ipekleri zihninin içinde çarpıyor ve dalgalanıyor. Sekizinci bulvara doğru gidiyorlar.

"Yaşlılar inanıyorlar. Deliklere işemiyorlar, çünkü Peygamber onlara Cinlerin deliklerde yaşadığını söyledi. Onların konuşmalarını dinlemeye çalıştığımızda meleklerin bize yanan yıldızlar attığını biliyorlar. Ama bu ülkeye geldiklerinde biz yaşlılar için bile çok; ama çok gerilerde kalıyoruz. Memlekette, hiç taksicilik yapmam gerekmezdi."

"Üzgünüm," diyor Salim.

"Bu kötü bir zaman," diyor şoför. "Bir fırtına geliyor. Bu beni korkutuyor. Kaçmak için her şeyi yaparım."

Otele dönerlerken ikisi de başka bir şey söylemiyor.

Salim taksiden indiğinde İfrit'e yirmi dolar verip üstü kalsın diyor. Sonra aniden gelen bir cesaret patlamasıyla ona oda numarasını söylüyor. Taksi şoförü karşılık olarak hiçbir şey söylemiyor. Genç bir kadın taksinin arkasına biniyor. Taksi soğuk ve yağmurun içine doğru uzaklaşıyor.

O akşam saat altı. Salim henüz eniştesine faksı yazmadı. Yağmurda dışarı çıkıp kendine o akşamın kebabını ve kızarmış patatesini alıyor. Sadece bir hafta oldu ama bu New York ülkesinde, kilo aldığını, göbeklendiğini, gevşediğini hissediyor.

Otele geldiğinde taksi şoförünü elleri ceplerinde onu beklerken gördüğüne şaşırıyor. İfrit siyah-beyaz posta kartlarına bakıyor. Salim'i gördüğünde gülümsüyor, çekingence. "Odanı aradım," diyor, "ama cevap vermedi. Ben de beklemeye karar verdim."

Salim de gülümsüyor ve adamın koluna dokunuyor. "Buradayım," diyor.

Beraberce loş, yeşil ışıklı asansöre girip, el ele beşinci kata çıkıyorlar. İfrit Salim'in banyosunu kullanıp kullanamayacağını soruyor. "Kendimi çok pis hissediyorum," diyor. Salim başıyla onaylıyor. Küçük, beyaz odanın çoğunu dolduran yatağa oturuyor ve akan duşun sesini dinliyor. Salim ayakkabılarını, çoraplarını ve elbiselerinin geri kalanını çıkarıyor.

Taksi şoförü ıslak bir şekilde, belinde bir havlu bağlı duştan çıkıyor. Güneş gözlüklerini takmıyor ve gözleri loş odada kırmızı alevlerle yanıyor.

Salim ağlamaya başlıyor. "Keşke gördüğümü sen de görebilsen," diyor.

"Dilekleri yerine getirmem," diye fısıldıyor ifrit, havlusunu bırakıp nazik fakat karşı koyulmaz bir şekilde Salim'i yatağa itiyor.

İfritin, Salim'in ağzına girip çıkarak gelmesi bir saat ya da daha fazla sürüyor. Salim bu arada iki kez geldi. Cin'in spermlerinin tadı acayip, ateş gibi ve Salim'in boğazını yakıyor.

Salim, banyoya gidip ağzını yıkıyor. Yatak odasına geri geldi-

ğinde taksi şoförü çoktan beyaz yatağın üzerinde uyumuş huzurluca horluyor. Salim yatağa onun yanına yatıyor, ifrite sarılıp te-  
nindeki çölü hayal ediyor.

Uykuya dalmaya başlarken Fuad'a faksını hâlâ yazmadığını fark ediyor ve kendini suçlu hissediyor. İçinde kendini yalnız ve boş hissediyor: Uzanıp elini, ifritin kabaran aletine koyuyor ve uyurken rahatlıyor.

Gece yarısından sonra uyanıp, birbirlerine sokuluyorlar ve tekrar sevişiyorlar. Bir an Salim ağladığını fark ediyor ve ifrit yanan dudaklarıyla gözyaşlarını öperek siliyor. "Adın ne?" diye tak-  
si şoförüne soruyor Salim.

"Araba kullanma iznimde bir isim var ama benim değil," diyor ifrit.

Ondan sonra Salim ne zaman seksin bittiğini ne zaman rüya-  
nın başladığını hatırlayamadı.

Salim yalnız uyanıyor, soğuk güneş beyaz odaya sessizce so-  
kuluyor.

Ayrıca, örnek çantası yok, bütün şişeleri, yüzükleri ve hediye-  
lik bakır fenerlerin hiçbirisi yok, onların yanında valizinin, cüzda-  
nının, pasaportunun ve Oman'a dönüş biletlerinin de yok oldu-  
ğunu fark ediyor.

Yere atılmış bir kot pantolon, bir tişört ve toz rengi bir yün  
kazak buluyor. Onların altında İbrahim bin İrem adına bir ehliyet,  
aynı isme bir taksi ruhsatı ve üzerlerine yapıştırılmış İngilizce bir  
adres yazılı kağıt parçasıyla bir halka dolusu anahtar var. Ehliyet-  
teki ve ruhsattaki resim Salime pek benzemiyor; ama ifrite de  
benzemiyordu.

Telefon çalıyor: Önbüro arıyor, Salim'in hesabı kestirdiğini ve  
misafirlerinin yeni kalacaklara hazırlanması için kısa zamanda  
odayı terk etmesi gerektiğini belirtmek için.

"Dilek yerine getirmem," diyor Salim, kelimelerin ağzında şe-  
killenmesini hissederek.

Giyinirken kendini tuhaf bir şekilde sersemlemiş hissediyor.

New York çok kolay: Bulvarlar kuzeyden güneye, caddeler  
doğudan batıya gidiyor. *Ne kadar zor olabilir ki?* diye kendine so-  
ruyor.

Arabanın anahtarlarını havaya atıp tutuyor. Sonra cebinde bul-  
duğu siyah plastik güneş gözlüklerini takıyor ve arabasını bulmak  
için otel odasından çıkıyor.

*Ölülerin rubları olduğunu söyledi ama ona sorduğumda  
 Bu nasıl olabilir - ben ölülerin rublar olduğunu sanıyordun,  
 Transımı bozdu. Böyle olunca şüphelenmez misin?  
 Ölülerin sakladığı bir şey olmasından?  
 Evet, ölülerin sakladığı bir şey var.  
 - Robert Frost, İki Cadı*

Gölge, Noel'den iki gün öncesinin, bir cenaze levazımatçısında çoğunlukla sakin geçtiğini akşam yemeğinde öğrendi. Ibis ve Jacques'in Cenaze Levazımatçısı'nın iki blok ötesindeki küçük bir lokantada oturuyorlardı. Gölge'nin yemeği, bütün gün başka bir şey yemesine gerek duymayacağı, içinde her şey olan kahvaltıyken – yanında hush puppielerle geldi - Bay Ibis bir dilim keki isteksizce yedi. Bay Ibis ona açıkladı. "İnsanların Noel'de ölmemesi için iki neden vardır," dedi Bay Ibis, "birincisi, bazılarının bir Noel ya da Yeni Yılı kutlamak istemeleridir, ikincisi ise diğerlerinin üzüntüleri ve Noel neşesi arasındaki güçlü tezatı hâlâ fark etmemiş olmalarıdır." Bunu söylediğinde, biraz önce özellikle beğendiği, iyi bilenmiş bir sözceyi dile getirdiğini gösteren yarı sırtış, yarı homurdanma arası, hafif bir ses çıkardı.

Ibis ve Jacques, küçük bir aile cenaze eviydi: Yaklaşık olarak bölgedeki son kalan gerçek bağımsız cenaze evlerinden biri olduğunu belirtti Bay Ibis. "İnsan ticaretinin çoğu alanları, ulusal çapta markalara değer veriyor," dedi. Bay Ibis açıklamalarla ko-

nuştı: Bu nazik, ciddi konferans, Gölge'nin aklına Adale Çiftliği'nde antrenman yapan ve konuşamayıp sadece nutuk atan, bir üniversite profesörünü getirdi. Gölge, Bay Ibis'le tanıştığının ilk birkaç dakikasında, cenaze müdürüyle herhangi bir sohbette alması beklenen yerin mümkün olduğu kadar az şey söylemek olduğunu çıkardı. "İnanıyorum ki, bunun nedeni, insanların önceden ne aldıklarını bilmesinden kaynaklanıyor. Buna göre, McDonald'slar, Wal-Mart, F.W.Woolworth (toprağı bol olsun): Bütün ülkeye dağılan ve her yerde görünen dükkan isimleri. Nereye gidersen git, küçük yöresel farklılıklarla aynı şeyi alacaksın.

"Bununla beraber, Cenazecilik alanında işler zorunlu olarak farklı. Size mesleki unvanı olan birinden yakın ve özel bir hizmet verildiğini hissetmeniz gerekiyor. Büyük bir kaybınız olduğu zaman da siz ve sevdikleriniz kişisel özen istersiniz. Üzüntünüzün ulusal seviyede değil, yerel seviyede olduğunu bilmeyi dilersiniz. Ama endüstrinin bütün dallarında - ölüm bir endüstridir, arkadaşım, bu konuda hiç hata yapma - kişi toptan işletmelerden, büyük miktarlarda alarak ve insanların işletmelerini bir merkezde toplayarak para kazanır. Bu hoş değil ama gerçek. Sorun, hiç kimse, sevdiklerinin soğutuculu bir kamyonla insanların yirmi, elli, yüz kadavra üzerinde sürekli çalışabilecekleri, eski değiştirilmiş büyük depolara yolcu ettiklerini bilmek istemez. Hayır, bayım. İnsanlar aileyle ilgilenilecek bir yere gittiklerini düşünmek isterler; onları sokakta gördüğünde şapkasının ucuyla selam verecek biri tarafından saygıyla muamele görecekları bir yer isterler."

Bay Ibis bir şapka giyiyordu. Bu, sade kahverengi spor ceketine ve sade kahverengi yüzüne uygun, sade kahverengi bir şapka idi. Küçük altın çerçeveli gözlükler burnunun üstüne konmuştu. Gölge'nin hafızasında Bay Ibis kısa boylu bir adamdı: Bay Ibis ne zaman yanında dursa Gölge onun leylek gibi kamburuyla iki yirminin üstünde olduğunu yeniden keşfediyordu. Parlak kırmızı masada onun karşısında otururken, Gölge kendini adamın yüzüne dik dik bakar buldu.

"Böylece büyük şirketler şirketin adını alarak işe başlarlar, cenaze müdürlerine kalmaları için para verirler, farklı bir görünüş yaratırlar. Ama bu mezar taşının sadece ucudur. Gerçekte, Burger

King kadar yereldirler. Şimdi, biz kendi nedenlerimizden dolayı gerçekten bağımsızız. Mumyalamamızı tamamen kendimiz yaparız ve bu bütün ülkedeki en iyi mumyalamadır. Bunu bizden başka bilen de yoktur. Ama biz ölü yakmayız. Kendi krematoryumumuz olsa çok para kazanabiliriz ama o bizim iyi olduğumuz işlere ters düşer. Benim ortağım der ki, eğer Tanrı sana bir yetenek ve beceri verirse onu elinden geldiği kadar iyi kullanmakla yükümlüsün. Buna katılıyor musun?"

"Bana uygun," dedi Gölge.

"Tanrı, aynı bana kelimeleri kullanmak gibi bir yetenek verdiği gibi ortağıma da ölümler üzerinde egemenlik verdi. Kelimeler güzel şeyler. Biliyor musun ben kitaplarca öykü yazıyorum. Edebi bir şey yok. Sadece kendimi eğlendirmek için. Hayat hikayeleri." Durdu. Gölge bir tanesini okumaya izin istemesi gerektiğini fark edene kadar zaman geçti. "Her neyse, burada onlara verdiği-miz şey süreklilik; Ibis ve Jacquel burada neredeyse iki bin yıldır bu işler. Biz her zaman cenaze müdürü değildik. Daha önce cenazeci, ondan önce de ölü gömücüyduk."

"Peki ondan önce?"

"Şey," dedi Bay Ibis, biraz kendini beğenmiş bir gülümsemeyle, "çok öncesine gidiyoruz. Tabii ki buradaki asıl mevkiimizi bulmamız iç savaştan sonraydı. İşte o zaman buradaki beyaz ırk dışındaki insanlar için cenaze levazımatçısı olduk. Ondan önce hiç kimse bizi siyah insanlar olarak görmedi - ilginç ve koyu renkli yabancılar belki, ama siyah değil. Savaş bittikten kısa bir süre sonra zenci olarak görülmediğimiz dönemi hiç kimse hatırlayamadı. İş ortağımın rengi her zaman benimkinden koyuydu. O kolay bir geçişti. Çoğunlukla kendinizi ne olarak düşünüyorsanız öylesinizdir. Afrikalı-Amerikalılardan bahsetmeleri çok tuhaf. Bana Punt, Ophir ve Nubialı insanları düşündürüyor. Biz kendimizi asla Afrikalı olarak düşünmedik - biz Nil halkıyız."

"O halde, siz Mısırlıydınız," dedi Gölge.

Bay Ibis üst dudağını yukarı büktü, sonra olayları iki bakış açısından görerek, artı ve eksileri tartarmışçasına, sanki bir yayın üzerindeymiş gibi başını bir o yana, bir bu yana bıraktı. "Şey, hem evet, hem hayır. Mısırlılar aklıma şu anda orada yaşayanları geti-

riyor. Şehirlerini mezarlarımızın ve saraylarımızın üzerine inşa edenler. Bana benziyorlar mı?"

Gölge omuz silkti. Bay Ibis'e benzeyen siyahlar görmüştü. Yanıp da Bay Ibis'e benzeyen beyazlar da görmüştü.

"Kahveli-kekiniz nasıldı?" diye sordu garson kız, kahvelerini tekrar doldururken.

"Yediklerimin en iyi," dedi Bay Ibis. "Annene en iyi dilekleri mi ilet."

"İleteceğim," dedi ve telaşla uzaklaştı.

"Eğer cenaze müdürüysen insanların sağlığını sormak istemezsin. İş peşinde koştuğunu düşünebilirler," dedi Bay Ibis, alçak sesle. "Gidip odan hazır mı diye bakalım mı?"

Gece havasında ağızlarından buhar çıkıyordu. Geçtikleri dükkanların pencerelerinde Noel ışıkları yanıp sönüyordu. "Beni misafir ettiğiniz için çok nazıksınız," dedi Gölge. "Size teşekkür borçluyum."

"İşverenine bir çok iyilik borçluyuz. Ve Tanrı bilir ki, fazla odamız var. Evimiz eski ve büyük. Biliyorsun, bir zamanlar daha kalabalıktık. Şimdi sadece üç kişiyiz. Sorun olmayacaksın."

"Sizinle ne kadar kalacağım konusunda bir fikriniz var mı?"

Bay Ibis başını salladı. "Söylemedi. Ama senin burada olmandan memnunuz ve sana iş bulabiliriz. Eğer hemen midesi bulanlardan değilsen. Eğer ölümlere saygılı davranırsan."

"Evet," dedi Gölge. "Kahire'de ne yapıyorsunuz? Bu sadece bir isim filan mı?"

"Hayır. Hiç de değil. Doğrusu bu bölge ismini bizden aldı; ama insanlar bunu pek bilmezler. Eskiden takas yeri idi."

"Öncüler dönemi mi?"

"Öyle de diyebilirsin," dedi Bay Ibis. *"İyi akşamlar, Bayan Simmons! Size de Mutlu Noeller!"* Beni buraya getiren insanlar Mississippi'ye çok daha önceden geldiler."

Gölge sokakta durdu ve ona baktı. "Yani bana eski Mısırlıların beş bin yıl önce takas yapmak için buraya geldiklerini mi söylemeye çalışıyorsun?"

Bay Ibis hiçbir şey söylemedi ama yüksek sesle sırıttı. Sonra dedi ki, "Üç bin beş yüz otuz yıl önce. Üç aşağı beş yukarı."



"Tamam," dedi Gölge. "Sanırım bilemedim. Ne takas ediyorlardı?"

"Pek fazla bir şey değil," dedi Bay Ibis. "Hayvan derisi. Biraz yiyecek. Şimdi Michigan'ın yukarı yarımadası olan yerdeki madenlerden bakır. Bütün bunlar oldukça büyük bir hayal kırıklığıydı. Harcanan çabaya değmedi. Burada bize tapacak, kurbanlar verecek kadar uzun süre kaldılar. Bir avuç ateşten ölen taciri buraya gömüp arkalarında bizimle beraber bıraktılar." Kaldırımın ortasında zıncı diye durdu, kolları iki yana açık yavaşça döndü. "Bu ülke on bin yıl ya da daha uzun zamandır Ana Merkez. Söyle bana, Kolomb da kim oluyor?"

"Tamam," dedi Gölge, yardıma hazır bir şekilde. "Ona ne olmuş?"

"Kolomb, insanların binlerce yıldır yaptığını yaptı. Amerika'ya gelmenin hiçbir özelliği yoktu. Bu konuda zaman zaman hikayeler yazıyorum." Yürümeye başladılar.

"Gerçek hikayeler mi?"

"Bir noktaya kadar evet. Eğer istersen bir ya da iki tanesini okumana izin vereceğim. Kişisel olarak - ve burada *Scientific American*'ın bir abonesi olarak konuşuyorum - profesyoneller ne zaman yanlış türden insanlara ait bir şey, şaşırtıcı bir kafatası, onları şaşırtacak heykeller ya da yapıt bulsalar onlara çok acıyorum - çünkü tuhaf şeylerden konuşacaklar ama imkansızlıklardan konuşmayacaklardır, işte burada onlar için acıyorum, çünkü gerçek olsa da olmasa da bir şeyin imkansız olduğu düşünüldüğünde o şey farkında olmadan ortadan kaybolup inanma bağlamından tamamen uzaklaşacaktır. Demek istediğim, burada bir Japon aborijinal ırk olan Ainuların, dokuz bin yıl önce Amerika'da olduklarını gösteren bir kafatası var. Buradaki başka bir kafatası, Polenezyalıların Kaliforniya'ya yaklaşık iki bin yıl sonra geldiklerini gösteriyor. Bir gün gerçekten Hopi çıkış tünellerini bulurlarsa ne olacağını Tanrı bile bilmez. O birkaç şeyi sarsarken sen kımıldamadan öyle seyredeceksin. "Karanlık çağlarda İrlandalıların Amerika'ya gelip gelmediğini bana soruyorsan? Tabii ki geldiler. Galliler, Vikingler, bu arada Batı Kıyısı'ndan Afrikalılar - sonraki yıllarda köle sahili ya da fildişi sahili dedikleri - Güney Amerika'yla

alışveriş yapıyorlardı. Çinliler Oregon'u birkaç kez ziyaret ettiler - oraya Fu Sang derler. Baskılar, gizli kutsal balık avlama yerlerini bin iki yüz yıl önce Newfoundland sahili açığına kurdular. Şimdi, sanırım, ama Bay Ibis diyeceksin, bu insanlar ilkeldi, telsizleri, vitamin hapları ve jet uçakları yoktu."

Gölge, hiçbir şey söylememişti ve söylemeyi de düşünmüyordu ama ondan beklendiğini hissetti. Böylece dedi ki, "Şey, öyle değiller miydi?" Sonbaharın son ölü yaprakları ayaklar altında çatırdadı; kış cipsleri.

"Bundaki yanlış anlama, insanların Kolomb'dan önceki günlerde uzun mesafeleri teknelerle gitmemesi. Yeni Zelanda, Tahiti ve sayısız Pasifik Adası'na yerleşenler, Kolomb'u utandıracak kadar iyi yön bulma yeteneğine sahip denizcilerdi. Afrika'nın serveti ticarettendi, ama çoğunlukla Doğuyla, Hindistan ve Çin'le. Benim halkım, Nil ahalisi, sabrınız ve yeteri kadar tatlı su kavanozunuz varsa, sazdan yapılmış bir teknenin sizi dünyayı dolaştıracığını çok önceleri keşfetti. Eski günlerde Amerika'ya gelmenin en büyük sorunu, burada insanların takas edeceği pek fazla şey olmaması ve çok çok fazla uzak oluşuydu."

İnsanların Kraliçe Anne dediği bir stilde inşa edilmiş büyük bir eve geldiler. Gölge, Kraliçe Anne'in kim olduğunu ve bu Addams Ailesi tarzı evlerden neden bu kadar çok hoşlandığını merak etti. Bloktaki pencereleri tahtalarla kapanmamış tek evdi. Bahçe kapısından girdiler ve binanın arkasına yürüdüler.

Bay Ibis'in anahtar zincirinden bir anahtarla açtığı geniş çifte kapıdan girdiler. Isıtılmamış, içinde iki kişi olan geniş bir odadaydılar. Biri çok uzun boylu, kara derili, elinde geniş bir metal neşter tutan bir adam, diğeri ergenliğin sonlarında ölü bir kızdı; hem ceset taşıını hem de lavaboyu andıran, uzun bir porselen masada yatıyordu.

Cesedin yanındaki duvara asılı mantar ilan tahtasına ölü kızın birkaç resmi iğnelenmişti. Bir lise vesikalığında gülümsüyordu. Bir diğesinde, üç kızla beraber yan yana duruyordu; okul balosu için olabilecek kıyafetler giyiyorlardı, uzun siyah saçları karmakarışık bir topuz gibi kafasının üstünde bağlanmıştı.

Porselen üzerinde buz gibi yatıyordu; açık saçları omuzlarına

dökülmüş ve kurumuş kanlarla keçe gibi olmuştu.

"Bu ortağım, Bay Jacquel," dedi Ibis.

"Biz önceden tanıştık," dedi Jacquel. "El sıkmadığım için beni bağışla."

Gölge, masanın üstündeki kıza baktı. "Başına ne geldi?" diye sordu.

"Kötü erkek arkadaş seçimi," dedi Jacquel.

"Bu her zaman ölümcül değildir," dedi Bay Ibis bir iç çekişle. "Bu kez öyleydi. Adam sarhoştı ve bıçağı vardı. Kız ona hamile olduğunu sandığını söyledi. Adam ondan olduğuna inanmadı".

"Bıçaklanmış . . ." dedi Bay Jacquel ve saydı. Bir ayak düğmesine basmasıyla bir klik sesi duyuldu, yandaki bir masada küçük bir diktafon çalıştı, "beş kez. Göğüs kafesinin sol önünde üç bıçak yarası var. İlki, sol göğsün orta sınırındaki dört ve beşinci kaburga aralarında iki nokta iki santimetre uzunluğunda. İkinci ve üçüncüsü, sol memenin ortasının alt bölümünde altıncı aralıktan girip, üst üste biniyorlar ve üç santim uzunluğundalar. Üst sol göğsün beşinci kaburga aralığında iki santimetrelilik bir yara var. Sol göğüs kasında beş santimetre uzunluğunda ve en derin yeri bir nokta altı santimetre olan bir yara var, bir kesik yarası. Bütün göğüs yaraları derine giren yaralar. Dıştan gözüken başka yara yok." Ayağını düğmeden kaldırdı. Gölge, mumyalama masasının üzerinde kablosundan aşağı sallanan bir mikrofon gördü.

"Aynı zamanda koroner misin?(\*)" diye sordu Gölge.

"Burada koroner olmak politik bir atamadır," dedi Ibis. "Onun işi cesedi tekmelemek. Eğer o da ona tekme atmazsa, ölüm belgesini imzalar. Jacquel prosecutor\* dediklerindendir. Bölge doktoru için çalışıyor. Otopsi yapar ve analiz için doku örnekleri ayırır. Yaralarının fotoğrafini çoktan çekmiş bile."

Jacquel onları umursamadı. Büyük bir bisturi aldı ve cesedi köprücük kemiklerinde başlayıp göğüs kemiğinin sonunda biten büyük bir V şeklinde derince kesti. Sonra V'yi Y'ye dönüştürdü; derin kesiş, göğüs kemiğinden cinsel organa kadar devam etti. Küçük, ağır bir krom matkaba benzeyen ucunda madalyon bü-

---

(\*) koroner: Şüpheli ölüm olaylarını araştıran görevli (ç.n.)

yüklüğünde bir testere bıçak olan bir alet aldı. Çalıştırdı ve kızın göğüs kemiğinin iki yanındaki kaburgaları kesti.

Kız bir çanta gibi açıldı.

Gölge birden hafif ama nahoş bir şekilde içe işleyen, keskin etimsi kokuyu hissetti.

"Ben çok daha kötü kokacağımı düşünmüştüm," dedi Gölge.

"Oldukça yeni," dedi Jacquell. "Ve bağırsakları delinmemiş, bu yüzden bok kokmuyor."

Gölge gözlerini çevirdiğini fark etti; bunun nedeni, beklediği gibi iğrenmekten değil, tuhaf bir arzuyla kıza mahremiyet vermektir. Bu, açık şeyden daha çıplak olmak zor olmalıydı.

Jacquell kızın karnında parıldayıp yılan gibi kıvrılan bağırsaklarını midenin üstünden ve leğen kemiğinin içinden söktü. Onları karış karış parmaklarının arasında geçirip yerdeki bir kovaya koyarken mikrofona normal diye tanımladı. Bir vakum pompasıyla göğüsteki bütün kanı emdi ve ne kadar olduğunu ölçtü. Sonra göğsün içini inceledi. Mikrofona dedi ki, "Kalp dışı zarında pıhtılaşmış ve sıvılaşmış kanla dolu üç yırtık var."

Jacquell kalbi tuttu, üzerinden kesti, inceleyerek elinde çevirdi. Düğmenin üstüne bastı ve dedi ki, "Kalp kasında iki yarık var; sağ karıncıkta bir 1.5 santimlik yarık var ve 1.8 santimlik bir yarık sol karıncığa giriyor."

Jacquell iki akciğeri de çıkardı. Sol akciğer bıçaklanmıştı ve yarı çıkmıştı. Onları ve kalbi tartıp resimlerini çekti. İki akciğerden de birer küçük doku dilimi kesti ve bir kavanoza koydu.

"Formaldehit," diye fısıldadı Bay Ibis, yardım edersesine.

Jacquell kızın karaciğerini, midesini, dalağını, pankreasını, iki böbreğini, rahmini ve yumurtalıklarını çıkarırken ne yaptığını, ne gördüğünü mikrofona anlatmaya devam etti.

Her organı tartıp, onları normal ve zarar görmemiş olarak bildirdi. Her organdan küçük bir parça aldı ve formaldehit kavanozuna koydu.

Kalp, karaciğer ve böbreklerin birinden birer ek parça daha kesti. Çalışırken bu parçayı, yavaşça ve uzun süre bitirmeden çiğnedi.

Bu yaptığı, bir şekilde Gölge'ye iyi bir şey gibi göründü: Edep-

sizce değil, saygın.

"Demek bir süre için bizimle burada kalmak istiyorsun?" dedi Jacquell, kızın kalbinden bir parçayı çığneyerek.

"Eğer beni isterseniz?" dedi Gölge.

"Tabii ki seni istiyoruz," dedi Bay Ibis. "Olmaması için hiçbir sebep yok ve niyesi için de bir tomar neden var. Burada olduğun sürece bizim korumamız altında olacaksın."

"Umarım ölülerle aynı çatı altında uyuman seni rahatsız etmez," dedi Jacquell.

Gölge Laura'nın soğuk ve sert dudaklarının temasını düşündü. "Hayır," dedi. "Yine de ölü olarak kaldıkları sürece."

Jacquell döndü, bir çöl köpeği gibi soğuk ve şakacı koyu kahverengi gözleriyle ona baktı. "Burada ölü olarak kalırlar," bütün dediği buydu.

"Bana öyle geliyor ki," dedi Gölge. "Bana öyle geliyor ki ölüler çok kolay geri geliyorlar."

"Hiç de değil," dedi Ibis. "Zombiler bile. Biliyorsun onları canlılardan yapıyorlar. Biraz toz, biraz büyümlü kelimeler, biraz zorlama ve al sana zombi. Onlar yaşıyorlar; ama ölü olduklarına inanıyorlar. Ama ölüleri kendi vücutlarında gerçekten geri getirmek. Bu gerçekten güç ister." Tereddüt ediyor, sonra, "Ama eski ülkede, eskiden kolaydı."

"Bir insanın kasını beş bin yıl süreyle vücuduna bağlayabilirsin," dedi Jacquell. "Bağlamak ya da çözmek. Ama bunlar çok uzun zaman önceydi." Çıkardığı bütün organları aldı ve saygıyla yeniden eski yerlerine yerleştirdi. Bağırsakları ve göğüs kemiğini eski yerine oturttu. Deri kenarlarını birbirine çekti. Sonra kalın bir dikiş iğnesiyle iplik aldı ve becerikli, hızlı hamlelerle beysbol topunu diken bir adam gibi derileri birbirine dikti: Kadavra bir kez daha etten kıza dönüştü.

"Bir biraya ihtiyacım var," dedi Jacquell. Plastik eldivenlerini çekip çıkardı ve çöp sepetine attı. Koyu kahverengi iş tulumlarını kapaklı bir sepete attı. Sonra küçük, kırmızı, kahverengi, mor organ parçalarını doldurduğu kavanozları yerleştirdiği mukavva tepsiyi aldı. "Geliyor musunuz?"

Arka merdivenlerden mutfığa çıktılar. Burası kahverengi ve

beyaz, ciddi ve saygın bir odaydı. Gölge'ye en son 1920'de dekore edilmiş gibi geldi. Bir duvarda kocaman bir Kelvinator kendi kendine titriyordu. Jacquell, Kelvinator'ın kapağını açıp, içinde dalak, böbrek, karaciğer, kalp dilimleri olan kavanozları içeri koydu. Üç kahverengi şişe çıkardı. Ibis, camlı bir dolabı açıp üç uzun bardak çıkardı. Sonra Gölge'ye mutfak masasına oturmasını işaret etti.

Ibis biraları doldurdu, bir bardağı Gölge'ye, bir bardağı Jacquell'e verdi. Acı ve dark bira güzeldi

"İyi bira," dedi Gölge.

"Kendimiz mayaladık," dedi Ibis. "Eskiden birayı kadınlar yapardı. Bizden daha iyi bira yaparlardı. Ama artık burada üçümüz kaldık. Ben, o ve o." Odanın köşesindeki sepetinde derin uykuya dalmış küçük kahverengi kediye gösterdi. "Başlangıçta daha kalabalıktık. Ama Set keşfe çıkmak için bizi bıraktı, ne kadardı, iki yüz yıl önce mi? Şu ana kadar olmuş olmalı. 1905, 1906'da ondan San Fransisko'dan birer kart aldık. Zavallı Horus . . ." sesi yavaş yavaş bir iç çekişle kayboldu ve başını salladı.

"Ben onu hâlâ ara sıra görüyorum," dedi Jacquell. "Birisini almaya gittiğim zamanlar yolda." Birasını yudumladı.

"Masraflarımın karşılığı olarak çalışacağım," dedi Gölge. "Ben buradayken ne yapılması gerekiyorsa, siz söyleyeceksiniz ben yapacağım."

"Sana iş bulacağız," diye ona katıldı Jacquell.

Küçük kahverengi kedi gözlerini açtı ve gerinerek kalktı. Sessizce yürüyerek mutfağı geçti ve Gölge'nin botunu başıyla itti. Gölge, sol elini aşağı uzatıp kedinin alnını, kulaklarının arkasını ve ensesini kaşıdı. Kedi mest olarak yay gibi gerilip, Gölge'nin kucağına atladı, göğsüne doğru yükseldi ve soğuk burnunu onunkine değdirdi. Sonra kucağına kıvrıldı ve uyumaya devam etti. Gölge okşamak için elini uzattı: tüyleri yumuşaktı; kucağındayken sevimli ve sıcaktı: Kedi sanki dünyanın en güvenli yerindeymiş gibi davranıyordu ve Gölge kendini rahatlamış hissetti.

Bira, Gölge'nin kafasında hoş bir uğultu bıraktı.

"Odan merdivenlerin üstünde, banyonun yanında," dedi Jacquell. "İş kıyafetlerin dolabında asılı olacak - göreceksin. Sanırım

önce yıkanmak ve tıraş olmak istersin."

Gölge öyle yaptı. Dökme demir bir banyo küvetinde ayakta durarak duş yaptı. Jacquelin ona ödünç verdiği geçek bir usturayla, çok gergince tıraş oldu. Usturanın iğrenç bir keskinliği ve sedef bir kabzası vardı. Gölge onun genelde ölümlerin son tıraşı için kullanıldığından şüphelendi. Daha önce hiç gerçek ustura kullanmamıştı ama kendini kesmedi. Tıraş kremi yıkayıp üstü sinek pisliğiyle kaplı banyo aynasında çıplak vücuduna baktı. Çürüklerle kaplıydı: Kollarındaki yeni çürükler, Deli Sweeney'in onda bıraktığı solan çürüklerin üstünü kaplamıştı.

Gözleri kuşkuyla aynadan kendine baktı.

Sonra birisi elini tutuyormuş gibi usturayı keskin tarafı içe gelecek şekilde boynuna dayadı.

Bir kurtuluş yolu diye düşündü. Kolay bir kurtuluş yolu. Bu tatsız durumu olduğu gibi basitçe kabul edecek, etraftaki pisliği temizleyip işleri sürdürecektir birileri varsa onlar da aşağıdaki mutfakta oturmuş biralarını içen iki adamdı. Artık üzüntü yok. Artık Laura yok. Artık gizem de yok, komplo da. Artık kötü rüya yok. Sadece sonsuza kadar huzur, sessizlik ve dinlenme var. Bir kulaktan diğerine temiz bir kesik. Hepsi o kadar.

Ustura orada, boğazında durdu. Usturanın deriye değdiği yerden minnacık bir kan damlası çıktı. Kesiği fark etmemişti bile. Gördün mü, dedi, kendi kendine kulağına fısıldanan kelimeleri bile duyabiliyordu. Acısız. Acıtmayacak kadar çok keskin. Fark edene kadar öleceğim.

Sonra banyonun kapısı açıldı; küçük kahverengi kedinin aradan başını sokup ona merakla "Mır?" layabileceği kadar.

"Hey," dedi kediye. "Ben kapıyı kilitlediğimi sanıyordum."

Keskin usturayı katlayıp lavabonun yanına koydu ve minik kesiğine tuvalet kağıdıyla hafifçe dokundu. Sonra beline bir havlu bağladı ve yandaki yatak odasına geçti.

Yatak odası, mutfak gibi, 1920'lerde dekore edilmiş benziyordu; aynalı ve çekmeceli dolabın yanında el-yüz yıkama masasıyla bir ibrik vardı. Birisi yatağa onun için elbiseler koymuştu bile: siyah bir takım elbise, beyaz gömlek, siyah kravat, beyaz fanila, beyaz don ve siyah çoraplar. Siyah ayakkabılar yatağın yanındaki

yıpranmış İran halısının üzerinde duruyordu.

Giyindi. Kıyafetlerin hiçbirisi yeni olmasa da iyi kaliteydi. Kime ait olduklarını merak etti. Ölü bir adamın çoraplarını mı giyiyordu? Ölü bir adamın ayakkabılarını mı ayağına geçirecekti? Aynada kravatı düzeltti. Aynadan yansıyan görüntü şimdi alaylı bir şekilde ona gülümsüyormuş gibiydi.

Şimdi, daha önce boğazını kesmeyi düşünmüş olması ona olanaksız gibi göründü. Kravatını düzeltirken görüntü gülümsemeye devam etti.

"Hey," dedi ona. "Benim bilmediğim bir şey biliyorsun, değil mi?" ve hemen kendini salaklık yapıyormuş gibi hissetti.

Kapı gıcırdayarak açıldı ve kedi kapı aralığından içeri süzüldü. Odayı sessizce bir boydan bir boyaya geçti, sonra pencere eşiğine zıpladı. "Hey," dedi kediye. "Kapıyı kapatmıştım. Kapıyı kapattığımı biliyorum." Kedi merakla ona baktı. Gözleri koyu sarı, kehribar rengiydi. Sonra eşikten yatağın üstüne atladı. Orada bir kürk yumağı gibi kıvrıldı ve uyumaya başladı; yatak örtüsü üzerinde kediden bir daire.

Gölge, kedi çıkabilsin ve oda hava alabilsin diye yatak odasının kapısını açık bıraktı. Merdivenlerden aşağı indi. Aşağı inerken, merdivenler sanki huzur içinde kalmak istiyormuşlar gibi, onun ağırlığına protesto edencesine çatırdayıp takır tukur ettiler.

"Lanet olsun, çok hoş görünüyorsun," dedi Jacquelin. Merdivenlerin altında bekliyordu ve şimdi o da Gölge'ninkine benzer siyah bir takım giymişti. "Hiç cenaze arabası sürdün mü?"

"Hayır."

"O zaman her şeyin bir ilki vardır," dedi Jacquelin. "Ön tarafta duruyor."

Yaşlı bir kadın ölmüştü. İsmi Lila Goodchild'dı. Bay Jacquelin'in talimatlarına göre, Gölge katlanmış tekerlekli alüminyum sedyeyi dar merdivenlerden kadının yatak odasına taşıdı ve yatağının yanında açtı. Yarısaydam katlanmış mavi bir plastik torbayı açıp yataktaki ölü kadının yanına koydu ve fermuarını açtı. Kadın pembe bir gecelik ve kapitone sabahlık giyiyordu. Gölge onu kaldır-



dı, neredeyse hiç ağırlığı yoktu ve çok narindi; bir battaniye sarıp torbanın içine yerleştirdi. Torbanın fermuarını kapattı ve sedyenin içine yerleştirdi. Gölge bunları yaparken, Jacquell, Lila Goodchild yaşarken onunla evli olan çok yaşlı bir adamla konuştu. Ya da yaşlı adam konuşurken Jacquell dinledi. Gölge, fermuarı Bayan Goodchild'ın üstüne çekerken o çocuklarının, torunlarının ne kadar nankör olduklarını açıklıyordu. Ama bu torunlarının değil, onların ebeveynlerinin hatasıydı, elma ağaçtan uzağa düşmez. Onları daha iyi büyüttmüş olması gerektiğini düşünüyordu.

Gölge'yle Jacquell, dolu sedyeyi dar merdivenlerden aşağı indirdiler. Yaşlı adam hâlâ çoğunlukla para, açgözlülük ve nankörlükten bahsederek onları takip etti. Ev terlikleri giyiyordu. Gölge merdivenlerden inerken ve dışarı çıkarken sedyenin ağır alt ucunu tuttu, sonra cenaze arabasına kadar buzlu kaldırım boyunca onu itti. Jacquell cenaze arabasının yan kapısını açtı. Gölge tereddüt etti ve Jacquell dedi ki, "Sadece it. Destekler katlanacak." Gölge sedyeyi itti, destekler şak diye kapandı, tekerlekler eksenleri üzerinde döndü ve sedye cenaze arabasının zeminine yerleşti. Jacquell onu sağlamca nasıl bağlayacağını gösterdi. Gölge, cenaze arabasının kapısını kaparken Lila Goodchild'la evli, soğuğa önem vermeyen, yaşlı adamı dinledi. Terlikleri ve bornozuyla buz gibi kaldırıma çıkan yaşlı adam, Jacquell'e çocuklarının akbaba olduğunu, o ve Lila'nın sahip olduklarını kapışmak için yukarılarında uçarak bekleyen akbabalardan daha iyi olmadıklarını, ikisinin St Louis'den Memphis'e, oradan Miami'ye, en sonunda da Kahire'ye nasıl geldiklerini, Lila huzur evinde ölmediği için ne kadar rahatladığını, orada öleceğinden dolayı ne kadar korktuğunu anlatıyordu.

Yaşlı adamı eve, oradan da yukarı kattaki odasına götürdüler. Çiftin yatak odasının köşesindeki küçük bir TVden monoton bir konuşma sesi geliyordu. Gölge yanında geçerken haber spikerinin ona sırtıp göz kırptığını gördü. Hiç kimsenin onun tarafına bakmadığından emin olduğunda televizyona parmağıyla nah işareti yaptı.

"Paraları yok," dedi Jacquell, cenaze arabasına bindiklerinde. "Yarın Ibis'i görmeye gelecek. En ucuz cenaze törenini seçti. Ka-

dının arkadaşları ona hakkı olan, uygun uğurlama törenini yaptırması için kocasını ikna edecekler sanırım. Ama yakınıp duracak. Parası yok. Bugünlerde buralardaki hiç kimsenin parası yok. Her neyse, adam altı ay içinde ölecek. En fazla bir yıl."

Kar taneleri farların ışığında lapa lapa uçuşuyordu. Kar güneyden geliyordu. "Hasta mı?" dedi Gölge.

"Sorun o değil. Kadınlar erkeklerini hayatta tutarlar. Erkekler - onun gibi erkekler - kadınları öldüğünde uzun yaşamazlar. Göreceksin - akli karışmaya başladı bile, bütün tanıdık şeyler onunla beraber ölecek. Yorulur, solar, vazgeçer ve sonra ölür. Onu ya zatiye götürür, ya kanser, ya da kalbi durur. Yaşlılık. İnsanın içindeki bütün savaşıma arzusu yok olur. Sonra ölürsün."

Gölge düşündü. "Hey, Jacques?"

"Evet."

"Ruha inanır mısın?" Bu tam soracağı soru değildi ama ağzından bunun çıkması onu şaşırttı. Daha az doğrudan bir soru sormaya niyetliydi; ama söyleyebileceği daha az doğrudan başka bir şey yoktu.

"Değişir. Eskiden benim dönemimde, her şeyi hazırlamıştık. Öldüğünde sıraya girersin. Sana yaptığın iyi ve kötü işler sorulur. Eğer bir tüyden ağır gelirse, Ammet, Ölü Yiyiciyi senin ruhun ve kalbinle besledik."

"Çok insan yemiş olmalı."

"Düşündüğün kadar çok değil. Kullandığımız gerçekten oldukça ağır bir tüydü. Özel yaptırmıştık. O bebeğin karşı kefesini bastırmak için oldukça kötü biri olman lazımdı. Şurada dur, benzin istasyonunda. Birkaç litre alacağız."

Cadde, sadece ilk kar yağdığında bütün caddelerin olduğu gibi sakindi. "Karlı bir Noel olacak," dedi Gölge, benzin koyarken.

"Evet. Siktir. O çocuk bir bakirenin şanslı oğluydu."

"İsa mı?"

"Şanslı herif. Lağım çukuruna düşse gül kokarak çıkardı. Siktir, bu onun doğum günü bile değil, biliyor musun? Onu Mitra'dan aldı. Mitra'la henüz karşılaşmadın, değil mi? Kırmızı bere. İyi çocuktur."

"Hayır. Sanmıyorum."

"Şey . . . Mitra'ı buralarda hiç görmedim. O bir asker çocuğuydu. Belki de Ortadoğu'ya döndü, kafayı takmıyor; ama büyük ihtimalle çoktan öldüğünü sanıyorum. Böyle şeyler olur. Bir gün imparatorluktaki bütün askerlerin sana kurban edilen boğanın kanında yıkanması gerekir. Ertesi gün senin doğum gününü bile hatırlamazlar."

Silecekler *siviş* diye inip karları kenara ittiler; kar tanelerini saf buz toplulukları olarak bir araya biriktirdiler.

Bir trafik ışığı, geçici olarak sarıdan kırmızıya döndü ve Gölge frene bastı. Cenaze arabası kış attı ve durmadan önce boş cadde kaydı. "Hey hacı," dedi Jacquell, John Wayne taklidi yaparak. "O pedala biraz daha yumuşak basmalısın. Sahip olduğumuz tek şey bu yaşlı yığın."

Işık yeşile döndü. Gölge cenaze arabasını bu kaygan yollar için yeterli görünen saatte on beş kilometreyle sürmeye başladı. Araba ikinci viteste gitmekten çok mutluydu: Gölge, arabanın zamanının çoğunu, bu hızda, trafiği engelleyerek geçirmiş olduğunu tahmin etti.

"Bu iyi," dedi Jacquell. "Evet, İsa orada iyi işler yaptı. Ama onu Afganistan'da bir yol kenarına otostop yaparken gördüğünü ve hiç kimsenin durmadığını söyleyen birisiyle tanıştım. Biliyor musun? Her şey nerede olduğuna bağlı?"

"Sanırım gerçek bir fırtına geliyor," dedi Gölge. Havadan bahsediyordu.

Jacquell, sonunda cevap vermek için konuşmaya başladığında hiç de havadan bahsetmiyordu. "Bana ve Ibis'e bak," dedi. "Birkaç yıla kadar işsiz kalacağız. Verimsiz yıllar için birikmiş paralarımız var ama burada verimsiz yıllar uzun zamandır sürüyor ve her yıl daha da verimsiz oluyorlar. Horus deli, gerçekten müthiş kafayı yedi, hayatının çoğunu bir atmaca olarak geçirip, yollarda ezilenlerin leşlerini yiyor, bu ne biçim bir hayattır? Bast'ı gördün. *Biz*, çoğundan daha iyi durumdayız. Bizim en azından devam etmemizi sağlayan biraz inancımız var. Diğer enayilerin çoğunda o kadarı da neredeyse yok. Cenaze işi gibi - beğensen de beğenmesen de şu büyük adamlar bir gün seni satın alacaklar; çünkü onlar daha büyükler, daha etkililer ve *çalışıyorlar*. Sa-

vaşmak kahrolası şeyi bir parça bile değiştirmeyecek; çünkü biz özellikle bu savaşı bu yeşil topraklara yüz yıl, ya da bin ya da on bin yıl önce geldiğimizde kaybettik. Biz geldik ve Amerika bizim geldiğimizi umursamadı. Ya özgürlüğümüzü satın aldık ya kabul zorlandık ya da çekip gittik. Bu yüzden, evet. Haklısın. Fırtına geliyor."

Gölge, pencereleri kör ve tahtalarla kaplı, biri hariç hepsi ölü evin sokağına döndü. "Arka yoldan gir," dedi Jacquel.

Cenaze arabasının arkasını evin arkasındaki çifte kapıya neredeyse değecek kadar yanaştırdı. Ibis, cenaze arabasının ve morgun kapılarını açtı. Gölge, tekerlekli sedyeyi çözdü ve dışarı çekti. Tekerlekli destekler eksenleri üzerinde döndüler ve boşluğa gelince çıktılar. Gölge, tekerlekli sedyeyi iterek mumyalama masasına götürdü. Opak torbanın içinde beşikteki bir çocukmuş gibi sallanan Lila Goodchild'ı kaldırıp, sanki onu uyandırmaya korkuyormuşçasına buz gibi morg masanın üstüne yerleştirdi.

"Bir aktarma tahtam var, bilirsin," dedi Jacquel. "Onu taşıman gerekmiyor."

"Önemli değil," dedi Gölge. Jacquel'e benzer konuşmaya başladı. "Ben iri bir adamım. Bana zahmet vermez."

Çocukken Gölge yaşına göre ufaktı; bir deri bir kemikti. Laura'nın Gölge'nin çocukluk fotoğrafları arasında çerçeveleyecek kadar beğendiği tek resim, dağınık saçları ve kara gözleriyle ağırbaşlı bir çocuğu, kekler ve kurabiyelerle dolup taşan bir masanın yanında dururken gösterendi. Gölge, resmin, papyon kravat takıp en güzel giysilerini giydiğinden dolayı, bir elçiliğin Noel partisinde çekilmiş olabileceğini düşündü.

O ve annesi çok sık taşınmışlardı. Önce annesinin Dışişleri'nde irtibat memuru olarak çalışıp, gizli telgrafları kopyalayıp dünyanın dört bir ucuna yolladığı Avrupa'da bir elçilikten diğerine. Sonra, sekiz yaşındayken, Birleşik Devletler'e geri dönmüşlerdi. Annesi artık düzenli bir işi olamayacak kadar çok düzensiz rahatsızlandığı için bir şehirden diğerine taşınıyor, huzursuz bir şekilde bir yılı orda, diğerini başka bir yerde geçirirken, iyi olduğunda geçici olarak çalışıyordu. Hiçbir yerde Gölge'nin arkadaş edinebileceği, kendini rahat hissedebileceği kadar uzun süre kalma-

mışlardı. Ve Gölge küçük bir çocuktı . . .

Çok çabuk büyümüştü. On üçüncü yılının ilkbaharında mahallenin çocukları onunla uğraşmışlardı; onu kazanmakta başarısız olmayacaklarını bildikleri ve Gölge'nin, arkasından birisi görmeden yüzündeki çamur ya da kanları yıkamak için erkekler tuvaletine, kızgın, sık sık da ağlayarak koştığı kavgalara kışkırtıyorlardı. Sonra yaz geldi, uzun, bir büyü, on üçüncü yaz; yerel havuzda yüzerek, havuz kenarında kütüphaneden aldığı kitapları okuyarak, daha büyük çocuklarda uzak durarak geçirdiği yaz. Yazın başında zor bela yüzebiliyordu. Ağustosun sonunda serbest stilde uzun uzun yüzüyor, en yüksek trampleden atlıyordu. Güneş ve sudan iyi bronzlaşarak olgunlaşmıştı. Eylül'de onu mutsuz eden çocukların küçük, artık onu sinirlendiremeyecek yumuşak şeyler olduğunu görmek için okula dönmüştü. Deneyen iki tane sine sert ve hızlı bir şekilde nasıl davranmaları gerektiğini öğretti. Gölge kendini yeniden tanımladığını fark etti: Artık dikkat çekmeden olayların gerisinde kalmak için elinden geleni yapan sessiz çocuk değildi. Bunun için çok iri, çok ortadaydı. Yılın sonunda yüzme ve halter takımındaydı. Koç onu triathlon takımına sokmak için yağcılık yapıyordu. İri ve güçlü olmayı sevdi. Bu ona bir kimlik veriyordu. Utangaç, sessiz, kitabı bir çocuktı ve bu ona acı vermişti; şimdi, salak iri herif ve hiç kimse ondan kendi başına kanepayı yan odaya taşımasından daha fazla bir şey yapmasını beklemiyordu.

Her neyse, Laura'ya kadar hiç kimse.

Bay Ibis akşam yemeğini hazırlamıştı: kendisi ve Bay Jacquel için pilavla haşlanmış yeşillikler. "Ben et yiyenlerden değilim," diye açıkladı. "Jacquel ona gereken eti çalışırken alıyor." Gölge'nin iskemlesinin yanında KFC'dan bir karton dolusu tavuk ve bir şişe bira vardı.

Orada Gölge'nin yiyebileceğinden daha çok tavuk vardı. Artanları, derilerini ve aşırı kızarmış kısımlarını ayıkladıktan sonra parmaklarıyla parçalayıp kediye verdi.

"Hapishanede Jackson isminde bir adam vardı," dedi Gölge,

yemeğini yerken, "hapishane kütüphanesinde çalışıyordu. Kentucky Fried Chicken ismini KFC'ye çevirmelerinin nedeninin artık gerçek piliç satmamaları olduğunu söyledi. Kafası olmayan dev bir kırkayak gibi, sadece bir yığın ayak, göğüs ve kanatlardan oluşan, genetik olarak değiştirilmiş mutant(\*) şeye dönüşmüştü. Gıda tüpleriyle besleniyordu. Bu adam hükümetin *Chicken* kelimesini bir daha kullanmalarına izin vermeyeceğini söyledi."

Bay Ibis kaşını kaldırdı. "Bunun doğru olduğunu mu sanıyorsun?"

"Hayır. Sonra eski hücre arkadaşım, Silik, *fried*(\*) kelimesinin kötü bir kelimeye dönüşmüş olmasından dolayı ismi değiştirdiklerini söyledi. Belki de insanların pilicin kendi kendini pişirdiğini düşünmelerini istediler."

Yemekten sonra Jacquell izin istedi ve morga indi. Ibis yazmak için çalışma odasına gitti. Gölge, tavuğun göğüs parçalarını küçük kahverengi kediye yedirip birasını yudumlayarak mutfakta bir süre daha oturdu. Bira ve tavuk bittiğinde, tabak, çatal ve bıçakları yıkadı. Kurumaları için bulaşıklığa koydu ve yukarı çıktı.

Yatak odasına geldiğinde, küçük kahverengi kedi bir kez daha yatağın ayakucuna yarım ay bir kürk gibi kıvrılmış uyuyordu. Tuvalet masasının orta çekmecesinde birkaç çizgili pamuk pijama buldu. Eski gözüküyorlardı; ama temiz kokuyorlardı. Bir tanesini denediğinde, aynı siyah takım gibi onun için dikilmişçesine üzerine oturdu.

Yatağın yanındaki küçük bir masada hiçbiri Mart 1960'dan yeni sayı olmayan küçük bir yığın *Reader's Digest* vardı. Kütüphaneci Jackson - Kentucky Fried Mutant Piliç Yaratık hikayesinin doğru olduğuna yemin eden, hükümetin politik mahkumları Gizli Kuzey Kaliforniya Toplama Kampları'na taşımak için kullandığı siyah yük trenlerinin hikayesini ona anlatan aynı adam - ona CIA'nın *Reader's Digest*'ı dünyanın her yerindeki şubelerinin ön cephesi olarak kullandığını da söylemişti. Her ülkedeki bütün *Reader's Digest* ofislerinin de gerçekten CIA olduğunu söylemişti.

---

(\*) mutant: mutasyona uğramış hayvan veya bitki (ç.n.)

(\*) fried: kızarmış, yanmış, elektrikli sandalyede idam edilmiş (ç.n.).

"Bir şaka," dedi merhum Bay Odun, Gölge'nin hafızasında. "CIA'in Kennedy suikastına karışmadığından nasıl emin olabiliriz?"

Gölge, pencereyi çatırdatarak birkaç santim açtı - içeri temiz havanın girmesine yetecek kadar, kedinin dışarıdaki balkona çıkabileceği kadar.

Başucu lambasını yaktı ve yatağa yattı. Sıkıcı görünümlü *Reader's Digest*'daki en sıkı görünen yazıları seçerek son birkaç günü kafasından atmak için, kafasının çalışmasını durdurmayı deneyerek bir az okudu. *Ben John'un Pankreasıyım*'ın yarısında-yken uykuya dalacağını fark etti. Gece için gözlerini kapamadan önce, ancak başucu lambasını söndürecek ve kafasını yastığa koyacak zamanı buldu.

Daha sonra o rüyanın sırasıyla gelişimini ve detaylarını asla hatırlayamadı: Hatırlama girişimleri birbirine giren karanlık görüntülerden başka hiçbir şey yaratmadı. Bir kız vardı. Onunla bir yerde tanışmıştı ve şimdi bir köprüde yürüyorlardı. Köprü bir kasabanın ortasındaki küçük bir gölün üzerinde uzanıyordu. Rüzgâr gölün yüzeyini kabartıp, Gölge'ye ona uzanan minnacık eller gibi görünen, beyaz şapkalı uçları olan dalgalar yapıyordu.

- *Aşağıda*, dedi kadın. Rüzgârda uçuşup savrulan leopar derisi bir etek giyiyordu. Eteğiyle çorapları arasındaki teni yumuşak ve kaygandı. O köprüde, bütün dünyanın ve Tanrı'nın huzurunda, Gölge onun önünde dizlerinin üstüne çökmüş, kafasını apış arasına gömüp kadının sarhoş edici dişi, vahşi orman kokusunu içiyordu. Rüyasında, gerçek hayattaki ereksiyonunu fark etti. Bu ergenliğe geçiş ereksiyonları gibi sertlikten acı veren, bükülmez, nabız gibi atan, canavarımsı şeydi.

Geri çekildi ve yukarı baktı; ama hâlâ kadının yüzünü göremiyordu. Ama Gölge'nin dudakları onunkileri arıyordu. Kadının Gölge'nin dudağına yapışan dudakları yumuşacıktı. Gölge'nin elleri kadının memelerini tutuyor, sonra saten yumuşaklığındaki teninde dolaşıyor, belini örten kürkleri iterek aralayıp kadının sıcak, ıslanmış ve onun eli için nar gibi açılmış harika yarığına sessizce

giriyordu.

Kadın kendinden geçerek mırıldandı. Eli Gölge'nin sertliğine doğru gidiyor ve onu sıkıyordu. Gölge yatak çarşafalarını attı ve kadının üzerine çıktı. Eli kadının uyluklarını ayırıyor, kadının eli bacaklarının arasında ona yol gösteriyordu, sokacağı, büyülu gi-rişi yapacağı yere doğru . . .

Şimdi onunla beraber eski hapishane hücresindeydi. Ve onu arzuyla öpüyordu. Kadın kollarını ona doladı. İstese bile dışarı çekemesin diye Gölge'nin bacaklarını kendi bacaklarıyla bir menge-ne gibi sıkıca sardı.

Gölge daha önce hiç bu kadar yumuşak dudaklar öpmemişti. Dünyada bu kadar yumuşak dudaklar olduğunu bilmiyordu. Bununla beraber, kadının onunkine doğru süzölen dili zımpara gibi sertti.

- *Kimsin sen?* diye sordu.

Kadın cevap vermedi, sadece onu sırtüstü itti ve kıvrak bir hareketle üstüne ata biner gibi oturup onu sürmeye başladı. Hayır, onu sürmüyordu: Her biri bir öncekinden daha güçlü, ipek gibi yumuşak dalgalar halinde kendini onun içine sokuyordu; göldeki dalgaların kıyıya vuruşu gibi Gölge'nin zihnine ve vücuduna çarpan darbeler, vuruşlar, ritimler halinde. Tırnakları iğne gibi sivriydi ve Gölge'nin böğrünü deliyordu ama Gölge acı değil sadece zevk duydu; her şey simyayla saf zevk anlarına dönüşmüştü.

Gölge kendini bulmaya, konuşmaya çalıştı. Kafası şimdi kum tepeleri ve çöl rüzgârlarıyla doluydu.

- *Kimsin sen?* diye sordu, kelimelerden nefes nefese soluyarak.

Kadın koyu kehribar rengi gözlerle ona dik dik baktı, sonra ağzını onunkine doğru eğdi ve onu ihtirasla öptü. Onu o kadar mükemmel ve yoğun öptü ki, göl üzerindeki köprüde, hapishanedeki hücresinde, Kahire cenaze evindeki yatağında, neredeyse geldi. Bu hissi kasırgada uçan bir uçurtma gibi sürdürdü, doruğa çıkmamasını, fişkırmamasını dileyerek, asla bitmemesini isteyerek. Kontrollöce onu tuttu. Onu uyarması gerekiyordu.

- *Karım, Laura. Seni öldürecek.*

- *Beni değil,* dedi kadın.

Zihninin bir yerinden bir saçmalık kırıntısı fırladı: Ortaçağda



cinsel birleşme sırasında üsteki bir kadının bir piskopostan hamile kalacağı söylenirdi. İşte bu yüzden ona bu isim verildi: piskopos yapma denemesi . . .

Gölge onun ismini öğrenmek istedi ama üçüncü kez sormaya cesaret edemedi. Kadın göğsünü onunkine dayadı. Gölge göğsüne değen sert meme uçlarını hissetti. Kadın onu sıkıyordu, içinde derinlerde *bir yerde* onu sıkıyordu ve bu kez ne ona binebildi, ne de onunla uçabildi. Bu kez onu yakaladı, döndürdü, attı. Gölge yay gibi geriliyordu, onun içinde hayal edebileceği kadar derine giriyordu, bir şekilde aynı yaratığın parçaları gibiydiler, tadına bakıyor, içiyor, tutuyor, *istiyorlardı* . . .

- *Bırak da gelsin*, dedi kadın, sesi gırtlaktan gelen bir kedigil hırıltısıydı. *Onu bana ver. Bırak gelsin.*

Ve Gölge geldi; kasılarak ve kendini kaybederek. Zihninin arkası sıvılaştı, sonra yavaşça önce gaz haline, ardından da katı hale geçti.

Sonunda bir yerlerde nefes aldı; bu akciğerlerini en dip hücrelerinde hissettiği temiz bir hava akımıydı. Şu ana kadar uzun bir süredir nefesini tuttuğunu biliyordu. En azında üç yıldır. Belki de daha uzun bir zamandır.

- *Şimdi dinlen*, dedi ve Gölge'nin gözkapaklarını yumuşak dudaklarıyla öptü. *Kendini rahat bırak. Rahatla. Kendini tamamen rahat bırak.*

Sonradan uyuduğu uyku derin, rüyasız ve rahatlatıcıydı. Gölge ona iyice daldı ve sarıldı.

Işık tuhaftı. Kol saatinden kontrol etti, saat sabahın 6:45 idi. Dışarı sî hâlâ karanlıktı ama odada soluk mavi bir loşluk vardı. Yatağından kalktı. Yatağına yattığında pijamalarını giydiğinden emindi ama şimdi çıplaktı ve üşüyordu. Pencereye gitti ve onu kapattı.

O gece bir kar fırtınası olmuştu: Yaklaşık on beş santim kar yağmıştı, belki de daha fazla. Gölge'nin penceresinden görebildiği şehrin pis ve harap köşesi, temiz ve farklı bir yere dönüşmüştü: Bu evler terk edilmiş ve unutulmuş değil, sık bir şekilde dondurulmuştu. Caddeler beyaz kar tarlaları altında tamamen yok ol-

muşlardı.

Zihninin ucunda bir fikir bekleyip duruyordu. *Fanilik* üzerine bir şeydi. Titreşti ve yok oldu.

Etrafı gündüz gibi görebiliyordu.

Gölge aynada tuhaf bir şey fark etti. Daha yaklaştı ve şaşkınca bakakaldı. Bütün çürükleri yok olmuştu. Bay Taş ve Bay Odun'la karşılaştığını ona hatırlatan, gövdesinin yanındaki çok acı veren yerlerden birini parmak uçlarıyla serçe basarak aradı, Deli Sweeney'in ona hediye ettiği yeşil çürük lekelerini araştırdı ve hiçbir şey bulamadı. Bununla beraber vücudunun yanlarında ve sırtında (kontrol etmek için döndü) pençe izine benzeyen çizikler vardı.

O zaman rüya görmemişti. Tamamen değil.

Gölge çekmeceleri açtı ve bulduklarını giydi: Eski bir Levis kot, kalın mavi bir kazak ve odanın arkasındaki dolapta bulunduğu siyah bir mezarıcı paltosu.

Kendi eski ayakkabılarını giydi.

Evdekiler hâlâ uyuyordu. Döşeme tahtalarının çıtırdamayacağını umarak sessizce ilerledi ve kısa bir süre sonra dışarıdaydı. Karlar içinde yürüdü. Ayakları kaldırımında derin izler bırakıyordu. Dışarısı evden gözüktüğünden daha aydınlıktı ve kar gökyüzünden gelen ışığı yansıtıyordu.

On beş dakikalık bir yürüyüşten sonra Gölge, üzerinde Şimdi Tarihi Kahire'den Ayrılıyorsunuz, yazan büyük bir tabelalı bir köprüye geldi. Uzun boylu, sırık gibi bir adam köprünün altında durmuş, sigarasını derin derin çekip durmadan titriyordu. Gölge adamı tanıdığını düşündü.

Sonra köprünün altında, kış karanlığında adamın gözünün çevresindeki morluğu görece kadar yaklaştı ve dedi ki, "Günaydın Deli Sweeney."

Dünya sessizdi. Arabalar bile kar sessizliğini bozmuyordu.

"Hey adamım," dedi Deli Sweeney. Kafasını kaldırmadı. Sigarası elle sarılmıştı.

"Eğer köprülerin altında takılmaya devam edersen," dedi Gölge, "insanlar senin bir troll olduğunu düşünecekler."

Bu kez Deli Sweeney kafasını kaldırdı. Gölge, irislerinin çev-

resinde, gözlerinin bütün beyazlarını görebiliyordu. Adam korkmuş gibi göründü. "Ben de seni arıyordum," dedi. "Bana yardım etmen gerekiyor, adamım. Çok kötü canıma okundu." Elle sarılmış sigarasından derin bir nefes alıp ağzından uzaklaştırdı. Sigara kağıdı dudağına yapışmıştı ve sigara parçalanınca içindekiler kızıl sakalıyla kirli tişörtüne döküldü. Deli Sweeney, sanki tehlikeli bir böcekmiş gibi elinin tersiyle onları hızla silkeledi.

"Benim kaynaklarım oldukça tükendi, Deli Sweeney," dedi Gölge. "Ama niye ihtiyacın olan şeyin en olduğunu bana söyluyorsun? Sana bir kahve almamı ister misin?"

Deli Sweeney olumsuzca başını salladı. Kot montunun cebinden tütün kesesiyle kağıtları aldı ve kendine bir sigara daha sarmaya başladı. Bunu yaparken sakalı diken diken oldu ve ağzı kılmıladı ama yüksek sesle söylenen kelimeler olmadı. Sigara kağıdının tutkallı tarafını yaladı ve onu parmakları arasında yuvarladı. Sonuç sadece uzaktan sigaraya benziyordu. Sonra dedi ki, "Ben troll değilim. Siktir. O piç herifler acayip *kötüdürler*."

"Senin troll olmadığını biliyorum, Sweeney," dedi Gölge, nazikçe. "Sana nasıl yardım edebilirim?"

Deli Sweeney, Zipposunu yaktı ve sigarasının ilk iki buçuk santimi yanıp küle dönüştü. "Sana nasıl para alacağını gösterdiğimi hatırlıyorsun, değil mi?"

"Evet," dedi Gölge. Zihninde altın parayı gördü, Laura'nın tabutuna düşüşünü izledi, onun boynunda parıldarken gördü. "Hatırlıyorum."

"Sen yanlış parayı aldın, adamım."

Bir araba köprüünün altındaki karanlığa yanaştı, farlarının ışıyla onları kör etti. Yanlarından geçerken yavaşladı, sonra durdu ve pencere camı aşağı indi. "Her şey yolunda mı, baylar?"

"Her şey fısıltı gibi, teşekkürler, memur bey," dedi Gölge. "Biz öylesine sabah yürüyüşüne çıktık."

"Tamam o zaman," dedi aynasız. Her şeyin yolunda olduğuna inanmış gibi görünmüyordu. Bekledi. Gölge elini Deli Sweeney'in omzuna koydu ve onu yürüyerek kasabadan, polis arabasından uzaklaştırdı. Pencerenin vınlayarak kapandığını duydu ama araba olduğu yerde kaldı.

Gölge yürüdü. Deli Sweeney yürüdü. Bazen de sendeledi.

Polis arabası yavaşça onları geçti, sonra döndü ve karlı yolda hızlanarak, gerisin geri şehre doğru gitti.

"Şimdi niçin bana senin canını sıkın şeyin ne olduğunu söylemiyorsun?" dedi Gölge.

"Söylediği gibi yaptım. Hepsini söylediği gibi yaptım; ama sana yanlış parayı verdim. O para olmaması gerekiyordu. O sadakat içindir. Anladın mı? Onu alamamış olmam gerekiyordu. O Amerika Kralı'nın kendisine verilecek bir para. Senin ya da benim gibi bir köylü piçi için değil. Şimdi başım büyük belada. Bana o parayı geri ver, adamım. Beni bir daha asla görmeyeceksin, görmeyeceğine aminakoduğumun Bran'ı adına yemin ederim, tamam mı? Sikik ağaçlarda geçirdiğim yıllar adına yemin ederim."

"Kimin dediği gibi yaptın, Sweeney?"

"Grimnir. Senin Çarşamba dediğin züppe. Kim olduğunu biliyorsun, değil mi? Gerçekten kim olduğunu?"

"Evet. Sanırım."

İrlandalının çılgın mavi gözlerinde panik içinde bir bakış vardı. "Kötü bir şey yoktu. Yapabileceğin hiçbir şey - kötü hiçbir şey yoktu. Bana sadece o barda olmamı ve seninle kavga çıkarmamı söyledi. Senin neden yapıldığını görmek istediğini söyledi."

"Sana başka bir şey mi yapmanı söylüyor?"

Sweeney titredi ve aniden seğirdi; Gölge bunun bir an için soğuk olduğunu düşündü, sonra bu ürperten titremeyi daha önce nerede gördüğünü hatırladı. Hapishanede: Bu bir junkie(\*) titremesiydi. Sweeney bir şeyden uzak durmaya çalışıyordu ve Gölge onun eroin olduğuna iddiaya girmeye hazırdı. Bir junkie leprechaun mu? Deli Sweeney, sigarasının yanan ucunu koparıp, yere attı ve geri kalan yanmamış sararmış parçasını cebine koydu. Pislikten siyahlaşmış parmaklarını birbirine sürttü, üzerlerine hohlayarak ısıtmaya çalıştı. Sesi şimdi bir sızlamaydı, "Dinle, o amına koduğumun parasını bana ver, adamım. Sana en az onu kadar güzel başka bir tane vereceğim. Kahretsin, sana o amına koduklarımdan çuvala vereceğim."

---

(\*) junkie: Uyuşturucu bağımlısı, eroinman (ç.n.)

Yağlı beysbol kepini çıkardı - sonra, sağ eliyle havaya vurup büyük bir altın para çıkardı. Onu şapkasına attı. Sonra buharlaşan nefesinden başka bir tane çıkardı ve bir tane daha. Beysbol şapkası onlarla ağzına kadar dolana kadar sakın sabah havasından onları yakalayıp durdu. Sweeney, şapkayı iki elle tutmak zorunda kaldı.

Altınlarla dolu beysbol şapkasını Gölge'ye uzattı. "İşte," dedi. "Al bunları, adamım. Sadece sana verdiğim parayı bana geri ver." Gölge şapkaya bakıp içindekilerin kaç para edeceğini merak etti.

"Bu paraları nerede harcayacağım, Deli Sweeney?" diye sordu Gölge. "Altını nakde çevirebileceğin çok yer var mı?"

İrlandalının bir an için ona vuracağını düşündü ama o an geçti ve Deli Sweeney altın dolu şapkayı iki eliyle Oliver Twist gibi kımıldamadan tuttu. Sonra mavi gözlerinde yaşlar birikti ve yanaklarına süzölmeye başladı. Şapkayı aldı ve tekrar zayıf kafatasına geçirdi - şimdi yağlı ter bandı hariç boştu. "Bilmen lazım," diyordu. "Sana nasıl yapılacağını göstermedim mi? Sana definenen nasıl para alınacağını gösterdim. Sana definenin nerede olduğunu gösterdim. Hadi bana ilk parayı geri ver. O bana ait değildi."

"Artık bende değil."

Deli Sweeney'in gözyaşları durdu ve yanaklarına kan gelmeye başladı. "Seni, seni sikilmiş -" dedi ve sonra kelimeleri beceremedi, ağzı kelimeler çıkmadan açıldı, kapandı.

"Sana doğruyu söylüyorum," dedi Gölge. "Üzgünüm. Eğer bende olsaydı sana geri verirdim. Ama onu verdim."

Sweeney'in kirli elleri Gölge'nin omuzlarına mengene gibi yapıştı ve soluk mavi gözleri onunkine dikildi. Gözyaşları Deli Sweeney'in yüzündeki pislikte yollar yapmıştı. "Siktir," dedi. Gölge, tütün, bayat bira ve viski-ter kokusu alabiliyordu. "Doğruyu söylüyorsun, sikik herif. Onu özgürce iradenle, kendi isteğinle verdin. Kara gözlerine lanet olsun, onu boku bokuna ziyan ettin."

"Üzgünüm." Gölge paranın Laura'nın tabutuna düştüğünde çıkardığı fısıltımsı pat diye sesi hatırladı.

"Üzgün ya da değilsin, ben lanetlendim ve sonum geldi." Burununu ve gözlerini elbisesinin kollarına silip yüzünde tuhaf şekiller oluşturdu.

Gölge, Deli Sweeney'in pazısını anlaşılması zor bir erkek jestiyle sıktı.

"Onu aklıma hiç getirmemiş olsaydım daha iyi olurdu," dedi Deli Sweeney, en sonunda. Sonra kafasını kaldırdı. "Onu verdiği adam. Geri verir mi?"

"O bir kadındı. Ve nerede olduğunu bilmiyorum. Ama vereceğini sanmıyorum."

Sweeney kederlice iç çekti. "Ben daha küçük bir yavruyken," dedi, "yıldızların altında tanıştığım bir kadın vardı. Onun memecikleriyle oynamama izin verdi ve falıma baktı. Gün doğuşunun batısında terk edileceğimi, işimin biteceğini ve ölü bir kadının takısının kaderimi mühürleyeceğini söyledi. Ben güldüm, biraz daha arpa şarabı koydum ve onun memecikleriyle biraz daha oynadım. Sonra onun dolgun dudaklarından iyice öptüm. Onlar güzel günlerdi - ne gri keşişlerin ilki ülkemize gelmişti, ne de yeşil denizden batıya doğru yola çıkmışlardı. Ve şimdi." Cümlenin yarısında durdu. Kafası döndü ve Gölge'ye odaklandı. "Ona güvenmemelisin," dedi, azarlarcasına.

"Kime?"

"Çarşamba'ya. Ona güvenmemelisin."

"Ona güvenmem gerekmiyor. Ben onun için çalışıyorum."

"Nasıl yapıldığını hatırlıyor musun?"

"Ne?" Gölge kendini yarım düzine farklı kişiyle konuşuyormuş gibi hissetti. Kendi kendine leprechaun olduğunu iddia eden adam, önce kalan beyin hücreleri tutuşup alevleniyormuşçasına ve sonra ebediyen sönüyormuşçasına bir kişiden diğerine, bir koldan bir başkasına atlayarak şaşkın bir şekilde konuşuyordu.

"Paralar, adamım. Paralar. Sana gösterdim, hatırlamıyor musun?" İki parmağını yüzüne kaldırdı, onlara dik dik baktı, sonra ağzından bir altın para çekti. Parayı Gölge'ye attı. O yakalamak için elini açtı; ama para ona gelmedi.

"Sarhoştum," dedi Gölge. "Hatırlamıyorum."

Sweeney yola doğru tökezlendi. Artık hava aydınlanmıştı. Dünya beyaz ve griydi. Gölge onu takip etti. Sweeney uzun koşar adımlarla yürüdü, sanki her zaman düşecekmiş gibiydi ama bacakları onu durdurup bir kez daha tökezlenmesini sağlıyordu. Köprüye geldiklerinde, bir eliyle tuğlalara tutundu ve dönüp dedi ki, "Birkaç papelin var mı? Fazlaya ihtiyacım yok. Buradan gitmek için bilet almaya yetecek kadar. Yirmi papel işimi görür. Sadece siktiriboktan bir yirmilik?"

"Yirmi dolarlık otobüs biletiyle nereye gidebilirsin ki?" diye sordu Gölge.

"Buradan gidebilirim," dedi Sweeney. "Fırtına başlamadan uzaklaşabilirim. Uyku ilacının kitlelerin dini haline geldiği bir dünyadan uzağa. Uzaklara." Durdu, elini kenarıyla burnunu sildi, sonra elini koluna sildi.

Gölge, kotunun cebine uzandı, bir yirmilik çekti ve Sweeney'e verdi. "İşte."

Sweeney onu buruşturdu ve yağ lekeli kot montunun, kurumuş bir ağaç dalının üstünde duran iki akbabayı gösteren ve altında *Sabrın götüne koyayım! Bir şeyi öldüreceğim!* yazan arma-  
nın altındaki göğüs cebine iyice sokuşturdu. Başıyla onayladı. "Bu, beni gitmem gereken yere götürecek," dedi.

Köprü'nün kenarına yaslanıp, daha önce söndürdüğü sigara izmaritini bulana kadar ceplerini el yordamıyla aradı. Sakalını ya da parmaklarını yakmamaya çalışarak, dikkatlice yaktı. "Sana bir şey söyleyeceğim," dedi, sanki bugün hiçbir şey söylememişçesine. "Sen darağacı alanında yürüyorsun, boynunda bir ip ve her omzunda gözlerini bekleyen birer kuzgun var, darağacının cehennemden cennete kadar uzayan derin kökleri var ve bizim dünyamız sadece ipin sallandığı dal." Durdu. "Bir süre burada dinleneceğim," dedi, yere çökerek. Sırtı siyah tuğlalara dayanıyordu.

"İyi şanslar," dedi Gölge.

"Kahretsin, benim canıma okundu," dedi Deli Sweeney. "Her neyse. Teşekkürler."

Gölge kasabaya doğru yürüdü. Saat sabahın 8:00'iydi ve Kahire uyanıyordu. Köprüye bir göz attı ve gözyaşlarıyla pislikten yol yol olmuş, onun gidişini izleyen Sweeney'in soluk yüzünü gördü.

Bu, Gölge'nin Deli Sweeney'i son canlı görüşüydü.

Noel'e yaklaşan kısa kış günleri, kış karanlıkları arasındaki ışıklı anlar gibiydi. Ölüler evinde çok hızlı geçtiler.

Aralığın yirmi üçüydü. Jacquell ile Ibis, Lila Goodchild için ölü bekleme toplantılarına ev sahipliği rolü yaptılar. Telaşlı kadınlar, mutfakçı plastik, ağzı kapalı kaplar, kulplu tencereler, tavalarla ağzına kadar doldurdular. Ölü, etrafında sera çiçekleriyle cenaze evinin ön odasındaki tabutunda yatıyordu. Odanın diğer tarafında tika basa lahana salatası, fasulye, mısır, hush puppieler, tavuk,

pirzola, baklalarla dolu bir masa vardı. İkindiye doğru, bina ağlayan, gülen, papazla el sıkışan insanlarla dolmuştu. Her şey, ciddi kıyafetli baylar Jacquel ve Ibis tarafından sessizce düzenlenmişti ve denetleniyordu. Defin ertesi sabah yapılacaktı.

Salondaki telefon çaldığında (bakalitten yapılmıştı, siyah renkliydi ve yemin ederim ki önünde yuvarlak bir çevir kadranı vardı) Bay Ibis cevap verdi. Sonra Gölge'yi bir kenara çekti. "Arayan polis," dedi. "Gidip birini alabilir misin?"

"Tabii ki."

"Dikkatli ve nazik ol. İşte," bir kağıt parçasına adresi yazdı, sonra Gölge'ye verdi. Gölge, mükemmel bir el yazısıyla yazılmış adresi okuduktan sonra katlayıp üst cebine koydu. "Orada bir polis arabası olacak," diye ekledi Ibis.

Gölge dışarı çıktı ve cenaze arabasını aldı. Hem Bay Jacquel, hem Bay Ibis ayrı ayrı cenaze arabasının sadece cenazelerde kullanılması gerektiğini, cesetleri toplamak için bir kamyonetleri olduğunu ama kamyonet üç haftadır tamirde olduğundan, cenaze arabasıyla dikkatli olmasını açıklayarak belirttiler. Gölge, arabayı dikkatlice sürdü. Kar temizleme makineleri caddeleri çoktan temizlemişlerdi; ama Gölge yavaş sürmekten dolayı huzurluydu. Bir cenaze arabasını yavaş sürmek daha doğruymuş gibi görünüyordu ama sokaklarda en son ne zaman bir cenaze arabası gördüğünü zar zor hatırlayabildi. Ölüm, Amerika'nın sokaklarından yok olmuş diye düşündü Gölge. Şimdi ambulans ve hastane odalarında. Yaşayanları ürkütmemeliyiz diye düşündü Gölge. Bay Ibis ona, bazı hastanelerde cesetleri üstü görünüşte boş tekerlekli sedyelerde örtülü olarak taşıdıklarını, ruhların kendi yollarını kendi örtülü tarzlarında izlediklerini anlatmıştı.

Koyu mavi bir polis arabası, bir yan yola park etmişti. Gölge, cenaze arabasını onun arkasına çekti. Arabanın içinde iki aynasız vardı; termosun kapaklarından kahvelerini içiyorlardı. Isınmak için motoru çalıştırmışlardı. Gölge yan cama vurdu.

"Evet?"

"Cenaze evinden geliyorum," dedi Gölge.

"Tıbbi görevliyi bekliyoruz," dedi aynasız. Gölge adamın onunla köprü altında konuşanla aynı kişi olup olmadığını merak



etti. Zenci olan aynasız, arkadaşını şoför koltuğunda bırakarak arabadan çıktı ve Gölge'yi çöp tenekesine götürdü. Deli Sweeney, çöp tenekesinin yanında karların içinde oturuyordu. Kucağında boş bir yeşil şişe, yüzünde, beysbol şapkasında ve omuzlarında kar taneleriyle buzlar vardı. Gözlerini kırpmadı.

"Ölü bir şarapçı," dedi aynasız.

"Öyle gözüküyor," dedi Gölge.

"Henüz hiçbir şeye dokunma," dedi aynasız. "Tıbbi kontrolör her an gelebilir. Bana sorarsan, bu herif uyuyana kadar içti ve götünü dondurdu."

"Evet," diye ona katıldı Gölge. "Aynen öyle gözüküyor."

Çömeldi ve Deli Sweeney'in kucağındaki şişeye baktı. Jameson İrlanda viskisi: buradan yirmi dolarlık gidiş bileti. Küçük, yeşil bir Nissan geldi. Kum rengi saçları ve bıyığı olan, orta yaşlı bezgin bir adam dışarı çıktı. Cesedin boynuna dokundu. *Cesedi tekmeliyor,* diye düşündü Gölge; *ve eğer tekmeyle karşılık vermezse . . .*

"Ölü," dedi doktor. "Herhangi bir kimlik var mı?"

"O bir John Doe,(\*)" dedi aynasız.

Tıbbi kontrolör Gölge'ye baktı. "İbis ve Jacquell için mi çalışıyorsun?" diye sordu.

"Evet," dedi Gölge.

"Jacquell'e söyle, diş röntgenini, kimlik için parmak izlerini al-sın ve fotoğrafları çeksin. Toksikoloji için kan da almalı. Anladın mı? Senin için yazmamı ister misin?"

"Hayır," dedi Gölge. "Sorun değil. Hatırlayabilirim."

Adam bir an için kaşlarını çattı, sonra cüzdanından bir kartvizit çıkardı, üzerine bir şeyler çiziktirdi ve Gölge'ye verip, "Bunu Jacquell'e ver," dedi. Sonra herkese "Mutlu Noeller," dedi ve gitti.

Gölge, John Doe için imza verdi ve onu sedyeye yerleştirdi. Ceset oldukça sertti ve Gölge onu oturma pozisyonundan yatıramadı. Tekerlekli sedyeyi kurcaladı ve bir ucunu askıya alabileceğini keşfetti. John Doe'yi oturur vaziyette kemerlerle sedyeye bağladı ve yüzü ileri bakar şekilde cenaze arabasına soktu. Arka perdeleri kapattı. Sonra arabayı cenaze evine sürdü.

---

(\*) ABD'de kimliği belirsiz ölümlere verilen ad. (Ç.n.)

Gölge hırıltılı sesi duyduğunda cenaze arabası trafik ışıklarında durmuştu, "Her şeyin en iyisiyle güzel bir merasim istiyorum; matem kıyafetlerinde gözyaşları döken kadınlar, yas tutan ve harika günlerimin güzel öykülerini anlatan mert adamlar."

"Sen öldün, Deli Sweeney," dedi Gölge. "Ölü olduğunda sana ne verilirse onu alırsın."

"Peki, öyle yapacağım," diye iç çekti cenaze arabasının arkasında oturan ölü adam. Artık sesindeki junkie sızlama yok olmuş, onun yerini kabullenilmiş bir tekdüzelik almıştı; kelimeler çok ama çok uzak bir yerden yayınlanıyor gibiydi; ölü kelimeler bir ölü frekanstan yollanıyorlardı.

Işık yeşil yandı ve Gölge ayağını yavaşça gaz pedalına bastı.

"Ama yine de bu akşam bana bir tören yap," dedi ses. "Masada bana da bir yer ayır ve bu akşam bana berbat bir sarhoş ölü bekleme töreni yap. Beni sen öldürdün, Gölge, bana bu kadarını borçlusun."

"Seni asla ben öldürmedim, Deli Sweeney," dedi Gölge. *O yirmi dolar, diye düşündü, buradan gitme biletin içindi.* "Seni içki ve soğuk öldürdü, ben değil."

Cevap gelmedi ve yolculuğun geri kalanında arabasının arkası sessizdi. Arkaya park ettikten sonra, Gölge sedyeyi cenaze arabasında iterek morga götürdü. Sanki sığır taşıyormuşçasına, Deli Sweeney'i mumyalama masasına itti.

John Doe'yu bir çarşafı kapladı ve evraklarla beraber orada bıraktı. Merdivenlerden yukarı çıkarken, uzaktaki bir odadan çalan bir radyo gibi, sakın, kısık bir ses duyduğunu sandı. "İçki ya da soğuk, benim gibi saf kan bir leprechaunu nasıl öldürebilir ki? Hayır, beni öldüren senin o küçük altın güneşi kaybetmendi, Gölge, bundan suyun ıslak olduğu, günlerin uzun olduğu ve bir dostun en sonunda seni hayal kırıklığına uğratacağını bildiğim kadar eminim."

Gölge, Deli Sweeney'e bunun bir tür acımasız felsefe olduğunu belirtmek istedi; ama acımasızlığın nedeninin ölü olmaktan kaynaklığından şüphelendi.

Bir grup orta yaşlı kadının, güveç tabaklarının üstüne streç film örttüğü, üstü kapalı plastik kapları ağzına kadar soğuyan kı-

zarmış patates, makarna, peynir doldurduğu, yukarı kata çıktı.

Ölünün kocası Bay Goodchild, Bay Ibis'i bir duvara sıkıştırmış, çocuklarının hiçbirinin annelerine saygı göstermek için gelmeyeceğini nasıl da bildiğini söylüyordu. Elma ağaçtan uzağa düşmez, dedi onu dinleyen herkese. Elma ağaçtan uzağa düşmez.

O akşam Gölge masaya bir tabak daha koydu. Herkese birer bardak koydu, ortaya da bir şişe Jameson Gold. Dükkanda satılan en pahalı İrlanda viski oydu. Yemeklerini yedikten sonra (kadınlardan arta kalanlarla dolu koca bir kayık tabak), Gölge her bardağa cömertçe bir duble koydu - kendine, Ibis'e, Jacquell'e ve Deli Sweeney'e.

"Ne olmuş ki yoksullar mezarlığına giderken mahzendeki sedyede oturuyorsa," dedi Gölge, bardakları doldururken. "Bu akşam ona kadeh kaldıracamız ve istediği töreni yapacağız."

Gölge, kadehini masadaki boş yere kalırdı. "Deli Sweeney'le iki kez karşılaştım, canlıyken," dedi. "İlkinde, içinde şeytan olan, dünya çapında birinci sınıf bir kasma olduğunu düşündüm. İkinci kez, başı beladan asla kurtulmayan biri olduğunu düşündüm ve kendini öldürmesi için ona para verdim. Bana nasıl yapıldığını bilmediğim bir para oyunu gösterdi, birkaç çürük bıraktı ve bir leprechaun olduğunu iddia etti. Huzur içinde yat, Deli Sweeney." Viskisini yudumlayıp dumanımsı tadın ağzından buharlaşmasını hissetti. Diğer ikisi de bardaklarını yanlarındaki boş iskemlenin şerefine kaldırıp içtiler.

Bay Ibis cebine uzandı ve bir defter çıkarıp uygun sayfayı buldu. Deli Sweeney'in hayatının kısaltılmış özetini okudu.

Bay Ibis'e göre, Deli Sweeney yaşamına üç binden fazla yıl önce İrlanda'daki bir ormanın içindeki küçük bir açıklıktaki kutsal bir kayanın koruyuculuğunu yaparak başlamış. Bay Ibis, onlara Deli Sweeney'in aşklarını, düşmanlıklarını, ona gücünü veren deliliği (bu öykünü sonraki bir yorumu hâlâ anlatılır; ama kutsal yapısı, eskiliği ve dizelerin çoğu, çok uzun zamandan beri unutulmuştur), kendi ülkesine olan aşırı sevgisi ve tapınmasının yavaş yavaş tedbirli bir saygıya, sonra da eğlenceye dönüşmesini

anlattı. Onlara Yeni Dünya'ya gelen Bantryli kızın öyküsünü anlattı. Leprechaunu Deli Sweeney'e olan inancını da yanında getirmişti. Çünkü bir gece havuzun yanında Deli Sweeney'i görmüştü, leprechaun ona gülümsemiş ve onu asıl ismiyle seslenmemiş miydi? Kız, yerde patateslerinin siyah çamura dönüştüğünü izleyen, sevgililerinin ve arkadaşlarının aklıktan ölmelerini izleyen, rüyalarında karnı dolu insanlar ülkesini gören insanlarla dolu bir geminin ambarında mülteci olmuştu. Bantry Körfezi'nden gelen kız, özellikle, ailesini Yeni Dünya'ya getirecek kadar para kazanabileceği bir şehrin hayalini kurmuş. O öğretiyle ilgili hiçbir şey bilmemelerine rağmen, Amerika'ya gelen İrlandalıların çoğu, kendilerinin Katolik olduğunu düşünüyordu. Hepsinin din hakkında bildikleri bütün şeyler: Ölümün yaklaştığı eve duvarlarında feryat etmek için gelen Bean Sidhe, bansheeydi, bir zamanlar iki kız kardeşi olan Bridget (üçü de bir Brigid'di, üçü de aynıydı), Azize Bride'ydi, Finn'in, Oisin'in, Kel Conan'ın öyküleriydi - leprechaunlar, küçük insanlardı (ve leprechaunların, bir zamanlar tepele- rin altında yaşayan halkın en uzun boylusu olması en komik İrlanda esprisi değil miydi) . . .

Bütün bunları ve daha da çoğunu o gece mutfakta onlara anlattı Bay Ibis. Duvardaki gölgesi bir kuş gibi uzadı. Ve viski aktıkça Gölge, onu eğik uzun bir gagası olan kocaman kafalı bir su kuşu gibi hayal etti. İkinci bardağın ortalarında bir yerde Deli Sweeney, Ibis'in anlattıklarına detaylar ve konu dışı şeyler eklemeye başladı (' . . onun nasıl bir kız olduğunu, krem rengi göğüslerini ve onların çillerle kaplı olduğunu, uçlarının gün doğarken koyu kırmızımsı pembeyken, öğlen solup akşama görkemini tekrar kazandığını . . .) Sonra Sweeney iki eliyle İrlanda tanrılarının tarihini anlatmaya çalışıyordu; Galya, İspanya ve bütün lanet olası yerlerden dalgalar halinde geldiklerini, her dalganın son tanrıları trollere, perilere ve her tür lanet yaratığa çevirdiğini, Kutsal Kilise Ana gelince İrlanda'daki bütün tanrıları ya bir peri, ya bir aziz, ya da pek izni alınmadan ölü bir Kral'a çevirdiğini. . .

Bay Ibis, altın çerçeveli gözlüklerini parlattı ve işaret parmağını sallayarak açıkladı - her zamankinden daha net ve kesin bir şekilde ifade ettiği için Gölge onun sarhoş olduğunu biliyordu (ke-

limeleri ve bu buz gibi evde alnında biriken terler bunun tek belirtiriydi) - o bir sanatçıydı ve öyküleri edebi kurgular yerine yaratıcı eğlenceler olarak görülmeliydi, gerçeğin de gerçeği buydu. Deli Sweeney dedi ki, "Ben sana yaratıcı eğlencenin ne olduğunu göstereceğim, başlangıç olarak yumruğum sikilmiş suratınla yaratıcı olarak eğlenecek." Bay Jacquell dişlerini gösterdi ve Sweeney'e hırladı. Bu, kavga istemeyen ama her zaman için boğazını parçalayarak birinin işini bitirebilecek kocaman bir köpeğin hırlamasıydı. Deli Sweeney mesajı anladı ve oturup kendine bir bardak viski daha koydu.

"O küçük para oyununu nasıl yaptığımı hatırladın mı?" diye sırtarak Gölge'ye sordu.

"Hayır."

"Eğer nasıl yaptığımı tahmin edebilirsen," dedi Deli Sweeney, dudakları mor, mavi gözleri dumanlıydı, "eğer yaklaşırsan sana söyleyeceğim."

"Avuç değil, değil mi?" diye sordu Gölge.

"Değil."

"Bir tür zımbırtı mı? Kolunun yanında ya da başka bir yerde yakalamam için parayı fırlatan bir şey mi?"

"O da değil. Daha viski isteyen var mı?"

"Bir kitapta, cimrinin rüyasını yapma metotlarından birini okudum. Avuç içini lateksle kaplayıp, paraları arkasında saklamak için deri renginde kese yapıyordun."

"Bu, bütün İrlanda'yı kuş gibi uçarak geçen ve deliliğinde su teresi yiyen Büyük Sweeney için hüznünlü bir tören: Ölü olmak ve yasının tutulmaması, bir kuş, bir köpek ve bir salak hariç. Hayır, kese de değil."

"Peki, bu kadar fikir çok fazla oldu," dedi Gölge. "Sanırım onları öylesine hiçbir yerden alıyorsun." Bunu alay etmek için söylemişti ama Sweeney'in yüzündeki ifadeyi gördü. "Evet," dedi. "Onları hiçbir yerden almıyorsun."

"Şey, tam olarak hiçbir yer değil," dedi Deli Sweeney. "Ama şimdi olayı kapmaya başladın. Onu bir defineden alıyorsun."

"Define," dedi Gölge, hatırlamaya başladı. "Evet."

"Bunu aklında tutman lazım. Sonra alması sana kalmış. Güne-

şin hazinesi. Dünyanın gökkuşağı yaptığı anların bulunduğu yerde. Güneş tutulması ve fırtına anlarının bulunduğu yerde."

Ve Gölge'ye nasıl yapılacağını gösterdi.

Bu kez Gölge anladı.

Gölge'nin başı ağrıyıp zonkluyordu. Dilinin tadı sinek kağıdı gibiydi. Gözlerini kısarak gün ışığının parıltısına baktı. Kafası mutfak masasının üstünde uyuyakalmıştı. Bütün giysileri üstündeydi ama bir ara siyah kravatını çıkarmıştı.

Aşağı morga indi ve John Doe'yu hâlâ mumyalama masasında gördüğüne şaşırmadı; ama rahatladı. Gölge; boş Jameson Gold şişesini cesedin ölü-katısı parmaklarından zorla aldı ve attı. Evde, yukarıda birinin hareket ettiğini duyabiliyordu.

Gölge yukarı çıktığında, Bay Çarşamba mutfak masasında oturuyordu. Kapalı plastik kaptaki dünden kalma patates salatasını plastik bir kaşıkla yiyordu. Koyu gri bir takım, beyaz gömlek giyiyor ve koyu gri bir kravat takıyordu: Sabah güneşi ağaç şeklindeki gümüş kravat iğnesinin üstünde parıltıyordu. Onu gördüğünde Gölge'ye gülümsedi.

"Ah, Gölge, evlat, uyandığına sevindim. Sonsuza kadar uyuyacaksın sanıyordum."

"Deli Sweeney öldü," dedi Gölge.

"Duydum," dedi Çarşamba. "Çok çok yazık. Ama tabii ki bu sonunda hepimizin başına gelecek." Kulağı hizasında bir yere bağlı olmayan bir ipi çekti ve sonra dili dışarı sarkık vaziyette boynunu bir tarafa silkeledi. Hızlı pantomimler devam ettikçe rahatsızlık vermeye başladı. Ve sonra ipi bıraktı ve o tanıdık sırtıyla gülümsedi. "Biraz patates salatası ister misin?"

"İstemem." Mutfağa ve hole bir göz attı. "İbis'le Jacquell'in nerede olduklarını biliyor musun?"

"Tabii ki biliyorum. Bayan Lila Goodchild'ı gömüyorlar - bu, onu yaparken yardımını isteyebilecekleri bir şey ama onlardan seni uyandırmamalarını istedim. Önünde uzun bir yolculuk var."

"Gidiyor muyuz?"

"Bir saat içinde."

"Hoşça kal demem lazım."

"Hoşçakalları gözünde büyütme. Bu iş bitmeden onları tekrar göreceğinden hiç şüphem yok."

Gölge'nin gözlemlediği kadarıyla, küçük kahverengi kedi ilk akşamdan beri ilk defa sepetinde yatıyordu. İlgisiz kehribar rengi gözlerini açtı ve onun gidişini izledi.

Böylece Gölge ölümler evinden ayrıldı. Buz, kışın kararttığı çalılarla ve ağaçları rüyalara dönüştürür gibi yalıtarak kaplamıştı. Yol kaygandı.

Çarşamba, Gölge'yi yola park etmiş beyaz bir Chevy Nova'ya götürdü. Yeni yıkanmıştı ve Wisconsin plakası Minnesota plakasıyla değiştirilmişti. Gölge'nin bagajları arka koltuğa yerleştirilmişti bile. Çarşamba, kapıyı Gölge'nin cebinde olan anahtarların eşleriyle açtı.

"Ben kullanacağım," dedi Çarşamba. "Sen doğru dürüst işe yarayana kadar en az bir saat geçmesi lazım".

Gri göğün altında uzanan geniş gümüşü Mississippi nehri sollarında, kuzeye doğru gittiler. Gölge yolun kenarındaki yapraksız gri ağacın üzerine tünemiş, ona doğru gelirlerken çılgın gözlerle onlara bakan, sonra kanatlarını açıp yavaş ve güçlü daireler çizerek yükselen kocaman, kahverengi-beyaz bir atmaca gördü.

Gölge, ölümler evindeki geçirdiği zamanın sadece geçici bir ertelenme olduğunu fark etti. Ve çok uzun zaman önce, başka birisine olan bir şeyi hissetmeye başlıyormuş gibiydi.





Bölüm

2

*Benim Ainsel'im*



*Mitolojik yaratıklardan molozlar içinde bahsetmemek . . .*

- Wendy Cope, *Bir Polisin Yazgısı*

O akşam geç saatlerde Illinois'den uzaklaşırlarken, Gölge Çarşamba'ya ilk sorusunu sordu. *Wisconsin'e Hoş geldiniz* tabelasını gördü ve dedi ki, "Park yerinde beni yakalayan adamlar kimdi? Bay Odun ve Bay Taş? Kimdi onlar?"

Arabanın farları kış manzarasını aydınlattı. Çarşamba, "otobanların kimin tarafında olduğunu bilmediğinden" otobandan gitmelerine karar vermişti, bu yüzden Gölge arka yollara sapıyordu. Umursamadı. Gölge, Çarşamba'nın deli olup olmadığından da emin değildi.

Çarşamba homurdandı. "Sadece hayaletler. Muhalefetin üyeleri. Siyah şapkalar."

"Sanırım," dedi Gölge, "onlar kendilerinin beyaz şapkalar olduklarını sanıyorlar."

"Tabii ki öyle sanıyorlar. Bugüne kadar kendilerinin haklı olduğunda emin olmayan iki grup arasında, hiçbir gerçek savaş olmadı. Gerçekten tehlikeli kimseler, ne yaparlarsa yapsınlar sadece ve sadece doğru şeyi yaptıklarına inanan kişilerdir. İşte bu onları tehlikeli yapar."

"Peki ya sen?" diye sordu Gölge. "Sen yaptığını niçin yapıyorsun?"

"Çünkü yapmak istiyorum," dedi Çarşamba. Ve sonra sırtıttı.

"Hepsi *bu* işte."

"Hepiniz nasıl kaçtınız?" dedi Gölge. "Ya da hepiniz kaçtınız mı?"

"Kaçtık," dedi Çarşamba. "Ama yakındı. Eğer seni yakalamak için durmasalardı hepimizi yakalayabilirlerdi. O olay, suya sabuna dokunmayan bazılarını tamamen deli olmayabileceğime ikna etti."

"Nasıl kaçtınız?"

Çarşamba başını olumsuzca salladı. "Sana soru sorman için para ödemiyorum," dedi. "Sana önceden söyledim."

Gölge omuz silkti.

O akşamı La Crosse'nin güneyindeki Süper 8 motelinde geçirdiler.

Noel günü kuzeye ve batıya giderken yolda geçti. Çiftlikler çam ormanlarına dönüştü. Kasabalar gitgide birbirlerinden daha uzaklaşıyormuş gibiydi.

Öğle yemeklerini akşama doğru Kuzey Orta Wisconsin'de, saray gibi bir aile lokantasında yediler. Gölge, yavan hindiye, reçelli yabanmersini sosu topaklarını, odun gibi sert kızartılmış patatesleri ve sert konserve bezelyeleri neşesizce kemirdi. Onlara saldırışından ve dudaklarını şaplatmasından, Çarşamba yemeği beğenmiş gibi görünüyordu. Yemek ilerledikçe olumlu bir şekilde içtenleşti - konuşuyor, şakalar yapıyor ve yeteri kadar yakına geldiğinde, en fazla liseyi terk etmiş yaşta gözüken, sarışın, zayıf garson kızla flört ediyordu.

"Özür dilerim, tatlım ama o hoş sıcak çikolatandan bir fincan daha isteyerek sana zahmet verebilir miyim? Bu elbisenin seni çok çekici yaptığını ve üzerine nefis oturduğunu söylersem beni aşırı ileri giden biri olarak düşünmeyeceğine güveniyorum. Bayramlık, hatta şık."

Parıldayan gümüş telli kenarları olan parlak kırmızı-yeşil bir etek giyen garson kız kıkırdadı, yüzü kızardı ve mutlulukla gülümsedi. Ve Çarşamba'ya bir fincan daha sıcak çikolata getirmeye gitti.

"Çekici," dedi Çarşamba, gidişini izlerken düşüncelice. "Üzerine oturuyor," dedi. Gölge elbiseden bahsettiğini düşünmedi. Çar-

şamba son hindi dilimini ağzına attı, peçetesiyle sakalına hafifçe vurdu ve tabağı ileri itti. "Ah. İyi." Bu aile lokantasında etrafına bakındı. Geri planda bir Noel şarkısı çalıyordu. Küçük davulcu çocuğun zorlayacağı hiçbir yeteneği yoktu: *parupapom-pom, rapappom pom, rapappom pom*.

"Bazı şeyler değişebilir," dedi Çarşamba, aniden. "Bununla beraber, insanlar . . . insanlar aynı kalır. Bazı üçkağıtlar sonsuza kadar sürer, diğerleri zaman ve dünya tarafından yutulurlar. Benim en sevdiğim üçkağıt artık geçerli değil. Ama şaşırtıcı sayıdaki üçkağıt asla değişmiyor - İspanyol Mahkumu, Düşen Güvercin, Fawney Hilesi (bu da Düşen Güvercin ama cüzdan yerine altın yüzükle), Keman Oyunu . . ."

"Keman Oyunu'nu hiç duymadım," dedi Gölge. "Sanırım diğerlerini duydum. Eski hücre arkadaşım İspanyol Mahkumu'nu gerçekten yapmış. O da bir dolandırıcıydı."

"Ah," dedi Çarşamba ve gözleri parıldadı. "Keman Oyunu harika ve güzel bir üçkağıttır. En saf iki adamlık üçkağıtlardandır. Bütün üçkağıtlarda olduğu gibi açgözlülük ve hırsla iş görür. Dürüst bir insanı da her zaman kandırabilirsin; ama daha çok uğraş ister. Evet. Bir otel ya da iyi bir lokantadayız, orada yemek yiyen bir adam buluyoruz - kılıksız ama kılıksız kibar, sapına kadar değil ama kesinlikle şanslı kötü. Ona Abraham diyeceğiz. Ve hesabı ödemek zamanı geldiğinde - büyük bir hesap değil, anlarsın, atmış, yetmiş dolarlık - mahcup oluyor. Cüzdanı nerede? Tanrım buradan uzak olmayan bir arkadaşında unutmuş olmalı. Gitmeli ve bir an önce cüzdanını almalı! Ama işte, patron, diyor Abraham, bu benim eski kemanımı teminat olarak al. Gördüğün gibi eski ama yaşamımı onunla sağlıyorum."

Çarşamba garson kızın yaklaştığını görünce ağzını iyice açarak ve yırtıcı bir hayvan gibi sırtıttı. "Ah, sıcak çikolata! Bana Noel Meleşim tarafından getiriliyor! Söyle bana tatlım, vaktin olduğunda o leziz ekmeğinden biraz getirebilir misin?"

Garson kız - Gölge on altı mı, on yedi mi olduğunu merak etti - yere baktı ve yanakları kıpkırmızı oldu. Titreyen ellerle çikolatayı koydu ve odanın köşesindeki yavaş yavaş dönen pasta masasının yanına geri çekilip Çarşamba'ya bakakaldı. Sonra gidip

Çarşamba'nın ekmeğini getirmek için mutfağa daldı.

"Evet. Keman - kesinlikle eski, hatta biraz yıpranmış - kabından uzağa konmuş ve bizim geçici züğürt Abraham, cüzdanını aramaya gidiyor. Ama yemeğini yeni bitirmiş iyi giyimli bir bay bu değiş tokuşu izliyor ve bizim patrona yaklaşıyor: Acaba dürüst Abraham'ın bıraktığı kemanı inceleyebilir mi?

"Tabii ki inceleyebilir. Patron kemanı ona veriyor ve iyi giyimli adam - hadi ona da Barrington diyelim - ağzını bir karış açıyor, sonra toparlanıyor ve kapatıyor, sanki bir peygamberin kemiklerini incelemek için kutsal bir yere girmeye izin almış bir adam gibi, kemanı saygıyla gözden geçiriyor. 'Hayır!' diyor, 'bu - o olmalı - hayır, o olamaz - ama evet işte o - Tanrım! Ama bu inanılmaz bir şey!' ve kemanın içine yapıştırılmış kahverengileşen bir kağıttaki yapımcının markasını gösteriyor - ama yine de o olmadan bile, vernik renginden, sapındaki süsten, kalıbından o olduğunu bilmesi gerektiğini söylüyor.

"Şimdi Barrington cebine uzanıyor. Onun nadir ve antika müzik aletleri konusunda büyük bir tüccar olduğunu gösteren gravürlü bir kartvizit çıkarıyor. 'Yani bu nadir rastlanan bir keman mı?' diye soruyor patron. 'Kesinlikle öyle,' diyor Barrington, hâlâ huşu içinde ona hayran hayran bakıyor, 've eğer tahminimde yanlışlıyorsam, yüz bin dolardan fazla eder. Böyle şeylerin satıcısı olarak ben böyle mükemmel bir parça için temiz nakit, elli - hayır yetmiş beş bin dolar veririm. Batı Kıyısı'nda bir telgrafımla bunu görür göremez alacak ve ne kadar istersem verecek bir adamım var.' Sonra saatine bakıyor ve yüzü asılıyor. 'Trenim -" diyor. 'Ancak trenimi yakalayacak zamanım var! Saygıdeğer bayım, bu paha biçilmez aletin sahibi geldiğinde lütfen bu kartı ona verin, ne yazık ki gitmem gerekiyor.' Böylece, zaman ve trenin hiç kimseyi beklemeyeceğini bilen bir adam olan Barrington gidiyor.

"Bizim patron kemanı inceliyor, damarlarında merakla açgözlülük birbirlerine karışıyor ve zihninde bir ampul yanmaya başlıyor. Ama dakikalar geçiyor ve Abraham geri dönmüyor. Artık çok geç; ama kapıdan kılıksız fakat gururlu kemancımız Abraham giriyor. Elinde bir cüzdan tutuyor, daha iyi günleri görmüş olan bir cüzdan, en iyi gününde yüz dolardan fazlasını asla saklama-

miş olan bir cüzdan. Ondan yemeğini ya da kalış hesabını ödemek için para çıkarıyor ve kemanını geri vermesini istiyor.

"Bizim patron kemanı kasanın yanındaki kabına koyuyor ve Abraham çocuğuna sarılan bir anne gibi onu alıyor. 'Söyle bana,' diyor patron (elli bin dolar, temiz nakit para ödeyecek adamın gravürlü kartı göğüs cebinde yanarak), 'böyle bir keman kaç para eder? Yeğenim keman çalmayı çok istiyor ve yaklaşık bir hafta sonra doğum günü var.'

"Bu kemanı satmak mı?" diyor Abraham. 'Onu asla satamam. O yirmi yıldır benimle beraber ve onunla güneyin bütün eyaletlerinde çaldım. Gerçeği söylemek gerekirse, o bana tam beş yüz dolara patladı.'

"Bizim patron gülümsemesini gizliyor. 'Beş yüz dolar mı? Ya sana hemen şimdi bin dolar versem?'

"Bu kemancının hoşuna gitmiş gibi görünüyor, sonra üzülüyor ve diyor ki, 'Ama patron, ben bir kemancıyım, tek bildiğim iş bu. Bu keman beni tanıyor ve beni seviyor. Ellerim de onu karanlıkta bile şarkı çalabilecek kadar iyi tanıyor. Bu kadar güzel ses çıkaranını başka nerede bulabilirim? Bin dolar iyi para ama bu benim geçimim. Ne bin dolara ne de beş bin dolara olur.'

"Bizim patron kârının azaldığını görüyor ama bu bir iş ve para kazanmak için para harcamak gerekiyor. 'Sekiz bin dolar,' diyor. 'Buna değmez ama ondan hoşlandım ve yeğenimi şımartmayı severim.'

"Abraham sevgili kemanını kaybetmekten dolayı neredeyse ağlayacak ama sekiz bin dolara nasıl hayır desin ki? - özellikle de bizim patron duvardaki kasaya gidip hepsi güzelce bantlanmış, kemancının yıpranmış cebine girmeye hazır sekiz değil de *dokuz* bin çıkarınca. 'Sen iyi bir adamsın,' diyor patrona. 'Sen bir azizsin! Ama benim kızıma iyi bakacağına yemin etmelisin!' ve gönulsüzce kemanı ona veriyor."

"Ama ya bizim patron sadece ona Barrington'un kartını verir ve şansın Abraham'a güldüğünü söylerse?" diye sordu Gölge.

"O zaman bu bize iki öğün parasına patlar," dedi Çarşamba. Bir ekmek dilimiyle tabağın dibinde kalan sos ve artıkları sıyrıp dudaklarını şapırdatarak zevkle yedi.

"Bakalım doğru anladım mı?" dedi Gölge. "Abraham dokuz bin dolar zenginleşmiş bir şekilde gidiyor ve tren istasyonunun park yerinde Barrington'la buluşuyorlar. Parayı bölüşüp Barrington'un Model-A-Forduna binip bir sonraki kasabanın yolunu tutuyorlar. Sanırım o arabanın bagajında yüz dolarlık kemanlarla dolu bir kutu var."

"Ben kişisel olarak asla hiçbirine beş dolardan fazla vermediğimi belirtmeyi bir onur meselesi yaparım," dedi Çarşamba. Sonra yanlarında dikilip duran garson kıza döndü. "Şimdi, tatlım, Efendimizin doğum günündeki bu muhteşem tatlılarla, senin tannınla, bize bir ziyafet çek." Çarşamba gözlerini ona dikti - bu neredeyse şehvetli bir bakıştı - bu kızın sunabileceği hiçbir şeyin kendisi gibi leziz parça olamayacağını söyleyen bir bakış gibiydi. Gölge kendini çok rahatsız hissetti: Bu, yaşlı bir kurdun, kaçmayı bile bilmeyecek kadar yavru bir geyiği avlamasını izlemek gibiydi. Şimdi kaç, yoksa sonun uzaklardaki bir açıklıkta kemiklerine kadar kuzgunlar tarafından temizlenmiş olarak bulunmak olacak.

Kız bir kez daha kızardı ve onlara tatlının elmalı kek a la mode - "bir kepçe vanilyalı dondurmali" - Noel Pastası a la mode ya da kırmızı-yeşil karışık puding olduğunu söyledi. Çarşamba kızın gözlerine baktı ve ona Noel Pastası a la mode u deneyeceğini söyledi. Gölge onayladı.

"Şimdi, bir üçkağıt olarak," dedi Çarşamba, "keman oyunu üç yüz yıl ya da daha öncelere kadar uzanır. Eğer doğru tavuğu bulursan, yarın bile onu Amerika'daki her yerde oynayabilirsin."

"En sevdiğin üç kağıdın artık geçerli olmadığını söylediğini sanıyorum," dedi Gölge.

"Doğru söyledim. Ama benim en sevdiğim bu değil. Benim en sevdiğime Piskopos Oyunu derler. İçinde her şey vardır: heyecan, dalavere, taşınabilirlik, sürpriz. Belki, zaman zaman onu düşünürüm, küçük bir değişikliklerle yapılabilir . . ." Bir an düşündü, sonra olumsuzca kafasını salladı. "Hayır. Onun zamanı geçti. O, diyelim, 1920'de, ortayla büyük arasında bir şehirde - Chicago, belki, New York ya da Philadelphia'da. Büyük bir mücevherciyiz. Din adamı gibi giyinmiş bir adam - sadece din adamı değil, morlar içinde bir Piskopos - içeri giriyor ve bir kolye seçiyor - ince ve el-



maslardan çok güzel, görkemli bir şekerleme - ve parasını gıcır gıcır bir düzine yüz dolarlıkla ödüyor.

"En üstteki parada bir yeşil mürekkep lekesi var ve dükkan sahibi özür dileyerek ama sertçe, paraları kontrol edilmesi için köşedeki bankaya yolluyor. Kısa bir süre sonra tezgâhtar paralarla geri geliyor. Banka hiçbirinin sahte olmadığını söylüyor. Dükkan sahibi tekrar özür diliyor. Piskopos çok bağışlayıcı, sorunu çok iyi anlıyor, bugünün dünyasında böyle yasadışı ve imansız tipler var; ahlaksızlık ve müstehcenlik dünyanın sokaklarına yayıldı - utanmaz kadınlar ve yeraltı dünyası artık çöplüğünden ağır ağır çıkıp ortada dolaşmaya başladığında insan başka ne bekleyebilir ki? Ve kolye yerine yerleştirildi. Dükkan sahibi ne bir kilise piskoposunun bin iki yüz dolarlık elmas kolye aldığını ne de ona nakit para ödediğini düşünüyor.

"Piskopos ona içten bir hoşça kal temennisinde bulunuyor ve caddeye çıkıyor ama güçlü bir el aniden omzuna konuyor. "Hey Yağcı, seni gidi namussuz herif, yine eski dalaverelerini yapıyorsun demek?" Dürüst bir İrlandalı yüzü olan, enine geniş bir devriye polisi piskoposu tekrar mücevherci dükkanına sokuyor.

"Özür dilerim ama bu adam sizden biraz önce bir şey satın aldı mı?" diye soruyor polis, 'Kesinlikle hayır' diyor piskopos. 'Almadığımı söyleyin.' 'Gerçekten de aldı,' diyor mücevherci. 'Benden ince, elmaslı bir kolye satın aldı - hem de peşin ödedi.' 'Paralar hazırda mı, bayım?' diye soruyor aynasız.

"Böylece mücevherci kasasından bin iki yüz doları alıyor ve onları ışığa tutup şaşkınlıklar içinde başını sallayan aynasız veriyor. "Ah Yağcı, Yağcı," diyor aynasız, "bunlar bugüne kadar yaptıklarının en iyisi. Sen bir zanaatkârsın, kesinlikle öylesin!"

"Piskoposun yüzüne kendinden emin bir gülümseme yayılıyor. 'Hiçbir şey ispat edemezsin,' diyor piskopos. 'Banka onların sağlam olduğunu söyledi. Onlar gerçek yeşil şeyler.' 'Öyle dediklerinden eminim,' diye onaylıyor devriye polisi, 'ama bankanın Yağcı Sylvester'in şehirde olduğundan ya da Denver ve St Louis'de piyasaya sürdüğü yüz dolarların kalitesi hakkında uyarıldığından şüpheliyim.' Böylece uzanıyor ve piskoposun cebinden kolyeyi alıyor. 'Elli sentlik kağıt ve mürekkep karşılığında bin iki

yüz dolarlık elmas ve inciler,' diyor besbelli ki aslında bir filozof olan polis. 'Kendini bir din adamı diye yutturuyorsun. Kendinden utanmalısın,' diyor, piskopos olmadığı besbelli olan piskoposa kelepçeleri takarken ve onu götürecektir; ama önce mücevherciye hem kolye hem de bin iki yüz sahte dolar için makbuz veriyor. Ne de olsa delil."

"Paralar gerçekten sahte mi?" diye sordu Gölge.

"Tabii ki değil! Doğrudan bankadan gelme yeni paralar, sadece onları biraz daha ilginç hale sokmak için birkaç tanesinde yeşil mürekkep lekesi ve başparmak izi yapılmış."

Gölge kahvesini yudumladı. Hapishane kahvesinden daha kötüydü. "O zaman aynasız besbelli ki aynasız değildi. Ya kolye?"

"Delil," dedi Çarşamba. Tuzluğun üstünü açıp masanın üzerine ufak bir tuz yığını oluşturacak kadar döktü. "Ama mücevherci makbuz alıyor. Yağcı mahkemeye çıkar çıkmaz kolyeyi geri alacağına dair teminat. İyi bir vatandaş olduğu için tebrik ediliyor. Polis piskopos numarası yapan adamı, bir cebinde bin iki yüz dolar, diğerinde bin iki yüz dolarlık kolyeyle, ikisinin de ne asla saçını, ne sakalını bir daha görmeyeceği, polis merkezine doğru dükkandan çıkarırken mağaza sahibi, Tuhafadamlar'ın yarın akşamki toplantısında anlatması gereken hikayeyi şimdiden düşünüp gururla onları izliyor.

Garson kız masayı temizlemek için geldi. "Söyle bana tatlım," dedi Çarşamba. "Evli misin?"

Kız olumsuzca başını salladı.

"Böyle güzellikte bir genç bayanın hâlâ kapılmamış olması şaşırtıcı." Dökülen tuzun içinde tırnağıyla bir şeyler çiziktirip, ufak tefek, gruplar halinde rune şekiller yapıyordu. Onun yanında pasifçe duran kız, Gölge'ye yavru bir geyiği ya da daha çok bir on altı tekerleklinin farlarına yakalanmış, korkudan ve kararsızlıktan donup kalmış küçük bir tavşanı hatırlatıyordu.

Çarşamba, sesini sadece masanın karşısındaki Gölge'nin zor bela duyabileceği kadar alçalttı. "İşten kaçta çıkıyorsun?"

"Dokuz," dedi kız ve yutkundü. "En geç dokuz buçuk."

"Bu bölgedeki en iyi motel hangisi?"

"Motel 6 var," dedi. "Ama pek iyi bir şey değil."

Çarşamba kızın elinin üstüne çok kısa bir an için parmaklarının ucuyla dokunup tuz parçalarını derisinin üzerinde bıraktı. Kız onları temizlemeye kalkışmadı. "Bizim için," dedi, sesi neredeyse duyulamayacak seviyedeydi, "orası bir zevk yeri olacak."

Garson kız ona baktı. İnce dudaklarını ısırdı, tereddüt etti, sonra başıyla onayladı ve mutfğa kaçtı.

"Hadi," dedi Gölge. "Ancak reşit görünüyor."

"Asla reşitlikle aşırı derecede ilgilenmedim," dedi ona Çarşamba. "Ve ona ihtiyacım var. Kim olduğu önemli değil, önemli olan bana ne hissettireceği. Davud peygamber bile eski bir bedende sıcak kan dolaşımı için basit bir reçete olduğunu biliyordu: Bir bakire al ve sabahleyin beni ara."

Gölge, kendini Eagle Point'deki oteldeki gece vardiyasında çalışan kızın bakire olup olmadığını merak eder buldu. "Hiç hastalıklardan endişelenmedin mi?" diye sordu. "Ya onu gebe bırakırsan? Ya abisi varsa?"

"Hayır," dedi Çarşamba. "Hastalıklar beni rahatsız etmez. Onlara yakalanmam. Ne yazık ki - çoğunlukla - benim gibi boşa ateş edenlerin bu yüzden melezleşmesi büyük bir sorun değil. Eskiden olurdu. Bugünlerde, mümkün ama neredeyse hayal bile edilemez derecede olasılık dışı. Birçok kızın abisi ve babası vardır. Bu benim sorunum değil. Ben o zamana kadar yüzde doksan dokuz, şehirden ayrılmış olurum."

"O zaman bu gece burada kalıyoruz?"

Çarşamba çenesini kaşıdı. "Ben Motel 6'da kalacağım," dedi. Sonra elini paltosunun cebine soktu. Bronz rengi, üzerinde adres yazılı bir kart olan bir önkapı anahtarı çıkardı: *502 Northbridge Yl. D#3*. "Diğer taraftan, seni buradan uzak olan bir şehirde bekleyen bir daire var." Çarşamba gözlerini bir an için kapattı. Sonra gri, parıldayan ve birbirine uymayan gözlerini açtı ve dedi ki, "Greyhound otobüsü yirmi dakika içinde kasabaya giriyor. Benzin istasyonunda durur. İşte biletin." Katlanmış bir otobüs bileti çıkarıp masanın üzerinden uzattı. Gölge bileti aldı ve baktı.

"Mike Ainsel de kim?" diye sordu. Bu biletin üstündeki isimdi.

"Sensin. Mutlu Noeller."

"Gölkenarı neresi?"

"Önümüzdeki aylar için senin mutlu yuvan. Şimdi, iyi şeyler uçer uçer geldiğinden . . ." Cebinden küçük bir hediye paketi çıkardı, masanın üzerinden itti. Paket tepesinde kurumuş siyah ketçap lekeleri olan ketçap şişesinin yanında durdu. Gölge onu almak için hiçbir hareket yapmadı.

"Evet?"

Gölge, isteksizce, kırmızı kap kağıdını yırtıp içinden kullanmaktan parlayan açık kahverengi, dana derisi bir cüzdan çıkardı. Başka birisinin cüzdanı olduğu besbelliydi. Cüzdanın içinde, üzerinde Gölge'nin resmi olan, Mike Ainsel adına, Milwaukee adresli bir ehliyet ve gıcıır gıcıır yirmi tane elli dolar vardı. Gölge, cüzdanı kapatıp iç cebine koydu.

"Teşekkürler," dedi.

"Bunu bir Noel ikramiyesi olarak düşün. Şimdi, hadi seninle Greyhound'a kadar geleyim. Sen gri taziya(\*) binmiş kuzeye doğru giderken ben sana el sallayacağım.

Lokantadan dışarı çıktılar. Gölge, kendini son birkaç saatte havanın ne kadar soğuduğuna inanmakta zorlanır buldu. Şimdi, kar yağmayacak kadar soğuktu. Saldırganca bir soğuk. Bu kötü bir kıştı.

"Hey. Çarşamba. Bana anlattığın üçkağıtların ikisi de - keman dümeni ve piskopos olanı, piskopos ve aynasız -" tereddüt etti, düşüncelerini düzenlemeye, üzerinde odaklanmaya çalıştı.

"Onlara ne olmuş?"

Sonra yakaladı. "İkisi de iki kişilik dümenler. İki tarafta da birer kişi var. Eskiden bir ortağın var mıydı?" Gölge'nin soluğu buhar bulutları olarak çıktı. Gölkenarı'na vardığında Noel ikramiyesinin bir kısmını, paranın satın alabileceği en sıcak, en kalın kış paltosuna harcamaya kendi kendine söz verdi. Soluğu buhar bulutları olarak çıktı.

"Evet, dedi Çarşamba. "Evet. Bir ortağım vardı. Genç bir ortak. Ama ne yazık ki o günler geçmişte kaldı. *İşte* benzin istasyonu ve eğer gözlerim beni kandırmıyorsa *işte* otobüs." Otobüs, park ye-

---

(\*) Greyhound Amerika'da şehirlerarası bir otobüs şirketi; ama anlamı bire bir düşünüldüğünde, gri av köpeği-tazı manasına geliyor. (Ç.n.)

rine dönmek için sinyal vermeye başlamıştı bile. "Adresin anaharda yazılı," dedi Çarşamba. "Eğer birisi sorarsa, senin amcanım ve doğru olması muhtemel olmayan Emerson Bronson isminde olmaktan mutlu olacağım. Gölkenarı'na yerleş, yeğen Ainsel. Bir hafta içinde sana geleceğim. Beraber yolculuk yapmamız lazım. Ziyaret etmem gereken kişileri ziyaret edeceğiz. Bu arada, kendine hakim ol ve beladan uzak dur."

"Arabam?" dedi Gölge.

"Onunla ben ilgileneceğim. Gölkenarı'nda eğlenmene bak," dedi Çarşamba. Elini uzattı ve Gölge sıktı. Çarşamba'nın eli bir cesedinkinden daha soğuktu.

"Tanrım," dedi Gölge. "Üşümüştün."

"O zaman, lokantadaki şu, kendinin herkesten daha iyi seviştiğini sanan kızla, Motel 6'nın arka odasında malı ne kadar çabuk götürürsem o kadar iyi olur." Sonra diğer eliyle uzandı ve Gölge'nin omzunu sıktı.

Gölge, çifte görüntülü bir anlık bir baş dönmesi yaşadı: Ona bakan kır saçlı bir adam gördü, omzunu sıkıyordu ama başka bir şey daha gördü: Birçok kış ama çok fazla kış gördü ve geniş kenarlı şapkalı gri bir adam esasına dayanarak bir yerleşim yerinden diğerine yürüyor, pencerelerden, asla dokunamayacağı, asla hissedemeyeceği neşeli ve yakıcı bir hayatın ateşine gözlerini dikmiş bakıyordu . . .

"Git," dedi Çarşamba, sesi güven verici bir hırıltıydı. "Her şey yolunda, her şey yolunda ve her şey yolunda olacak."

Gölge biletini kadın şoföre gösterdi. "Yolculuk yapmak için berbat bir gün," dedi kadın. Ve sonra belli bir neşesiz tavırla ekledi, "Mutlu Noeller."

Otobüs neredeyse boştu. "Gölkenarı'na ne zaman ulaşacağız?" diye sordu Gölge.

"İki saat. Belki biraz daha sonra," dedi şoför. "Bir soğuk dalgasının geleceğini söylüyorlar." Bir düğmeye başparmağıyla bastı, kapılar bir tıslama ve tak sesiyle kapandı.

Gölge, çoğu boş otobüsün ortasına kadar yürüdü, koltuğunu mümkün olduğu kadar yatırdı ve düşünmeye başladı. Otobüsün sallantısı ve sıcaklık onu uyutmak için birleştiler. Daha uykulu ol-

duğunu bile fark etmeden uyudu.

Toprağın içinde ve toprağın altında. Duvardaki işaretler ıslak kil kırmızısıydı: el izleri, parmak işaretleri, orada burada, hayvan, insan ve kuşların kaba tasvirleri.

Ateş hâlâ yanıyordu ve bufalo adam hâlâ ateşin diğer tarafında oturmuş koyu renk, çamur birikintilerine benzeyen, kocaman gözlerle Gölge'ye bakıyordu. Bufalo sesi konuştuğunda, kahverengi keçeleşmiş kıllarla çevrili bufalo dudakları oynamadı. "Evet, Gölge? Şimdi inanıyor musun?"

"Bilmiyorum," dedi Gölge. Onun da ağzının oynamadığını gözlemledi. İkisi arasındaki kelimeler Gölge'nin anladığı bir konuşma tarzıyla söylenmemişlerdi. "Sen gerçek misin?"

"İnan," dedi bufalo adam.

"Sen . . ." Gölge tereddüt etti ve sonra sordu. "Sen de bir tanrı mısın?"

Bufalo adam bir elini alevlere soktu ve yanan bir damga çıkardı. Damgayı ortasında tuttu. Mavi, sarı alevler kırmızı elini yaladılar ama yakmadılar.

"Burası bir tanrılar ülkesi değil," dedi bufalo adam. Ama artık rüyasında konuşanın bufalo adam olmadığını biliyordu Gölge: Konuşan ateşti, dünyanın altındaki bu karanlık yerde Gölge'yle konuşan çatırdayan ve yanan alevin kendisiydi.

"Bu ülke, bir dalgıç tarafından okyanusun diplerinden çıkarıldı," dedi ateş. "Bir örümcek tarafından kendi özüyle hızla örüldü. Bir kuzgun tarafından sıçıldı. Bu kemikleri dağlar, gözleri göller olan, ölü bir babanın gövdesi.

"Burası rüyaların ve ateşin ülkesi," dedi alev.

Bufalo adam damgayı ateşin üstüne bıraktı.

"Bana bütün bunları niçin anlatıyorsun?" diye sordu bufalo adama Gölge. "Ben önemli değilim. Ben hiçbir şeyim. Sıradan bir vücut geliştirme hocasıyım, gerçekten önemsiz biri, berbat bir dolandırıcıydım ve düşündüğüm kadar iyi bir koca da olmayabilirdim . . ." Sesi giderken kayboldu.

"Laura'ya nasıl yardım edebilirim?" diye sordu bufalo adama

Gölge. "Tekrar yaşamak istiyor. Laura'ya ona yardım edeceğimi söyledim. Bunu ona borçluyum."

Bufalo adam hiçbir şey söylemedi. Mağaranın tavanını işaret etti. Gölge'nin gözleri onu takip etti. Yukarıdaki minnacık bir açıklıktan içeri giren ince, loş bir ışık vardı.

"Yukarıda mı?" diye sorularından birinin cevaplanacağını umarak sordu. "Oraya mı çıkmam gerekiyor?"

Arkasından rüya onu sardı, öneri gerçekleşmeye başladı ve Gölge kayalarla toprakları parçaladı. Bir köstebek gibiydi, bir por-suk gibi toprağın içinde ilerlemeye çalışıyor, dağsıçanı gibi toprağın içinde tırmanmaya çalışıyor, bir ayı gibi toprağı yolundan çekiyordu ama toprak çok sert, çok yoğun ve nefesi soluk soluğa çıkıyordu. Kısa bir süre sonra ne daha fazla gidebilecek, ne de daha fazla kazıp tırmanabilecekti. Ondan sonra, toprağın altında derinlerde bir yerde öleceğini biliyordu.

Kendi gücü yeterli değildi. Çabaları zayıflıyordu. Gövdesinin sıcak bir otobüste soğuk ormanların içinden gittiğini bilse de burada, toprağın altında nefes almayı keserse orada da nefes almayı kesecekti. Nefesi daha şimdiden kesik kesik çıkıyordu.

Kıymetli havasını kullanarak her hareketinde, daha da güçsüzce mücadele edip itti. Kapana kısılmıştı: Ne ileri gidebiliyordu, ne geldiği yola geri dönebiliyordu.

"Şimdi pazarlık," dedi zihnindeki ses.

"Pazarlık edecek neyim var ki?" diye sordu Gölge. "Hiçbir şeyim yok." Ağzında kil, yoğun ve iri taneli çamur tadını alabiliyordu.

Ve sonra Gölge dedi ki, "Kendim dışında. Tabii ki o da sayılır-sa?"

Her şey nefesini tutmuş gibi göründü.

"Kendimi teklif ediyorum," dedi.

Karşılık hemen geldi. Onun saran kayalar ve topraklar Gölge'yi sıkıştırmaya başladı, onu o kadar ezdiler ki ciğerlerindeki son hava zerresi içini parçalayarak dışarı çıktı. Onu her taraftan sıkı basıncı acı veriyordu. Acının zirvesine ulaştı ve daha fazla dayanamayacağını bilerek orada öylesine kaldı, tam o anda kasılma hafifledi ve Gölge tekrar nefes alabildi. Üzerindeki ışık daha

büyümüştü.

Yüzeye doğru itilmeye başladı.

Bir sonraki kasılmanın ona çarpmasıyla beraber Gölge ona binmeye çalıştı. Bu kez yukarı doğru itildiğini hissetti.

Son korkunç kasılmadaki acıya inanmak imkansızdı, kendini kırılmayan bir kaya aralığına itilmiş, ezilmiş, sıkıştırılmış gibi hissetti; kemikleri kırılıyor, etleri şekilsiz bir şeye dönüşüyordu.

Ağzı ve harabeye dönmüş kafası deliği temizlediğinde korkuyla acıdan çığlıklar atmaya başladı.

Çığlıklar atarken, uyanık olduğu dünyada da çığlık atıp atmadığını merak etti - ışıkları sönmüş otobüsteki uykusunda da bağırıyor muydu?

Ve son kasılmanın bitmesiyle Gölge tekrar yerdeydi, parmakları kırmızı toprağa sıkı sıkı yapışmıştı.

Doğrulup oturdu, ellerindeki ve yüzündeki toprakları silkeleyip gökyüzüne baktı. Alacakaranlık olmuştu; uzun zamandır süren mor bir alacakaranlık. Yıldızlar birer birer ortaya çıkıyordu. Bunlar, onun daha önce gördüğü ya da hayal ettiği bütün yıldızlardan daha parlak ve daha canlı yıldızlardı.

"Yakında," dedi alevin çatırdayan sesi, arkasından geliyordu, "kayacaklar-düşecekler. Yakında düşecekler-kayacaklar ve yıldız halkı dünya halkıyla karşılaşacak. Aralarında kahramanlar olacak, canavarları öldüren ve bilgiyi getiren insanlar ama hiçbiri tanrı olmayacak. Burası tanrılar için yetersiz bir yer."

Buz gibi soğuk bir hava esintisi yüzüne dokundu. Bu, buz gibi suyla ıslanmak gibiydi. Şoförün, Pinewood'a geldik, sigara içmek ya da bacaklarını açmak isteyenler için on dakika mola sonra tekrar yola çıkacağız, dediğini duydu.

Gölge otobüsten tökezlenerek çıktı. Bir öncekinin neredeyse aynısı başka bir benzin istasyonunda durmuştu. Şoför iki genç kızın çantalarını bagaja koymalarına yardım ediyordu.

"Hey," dedi Gölge'yi gördüğünde. "Sen Gölkenarı'nda iniyor-sun, değil mi?"

Gölge uykulu uykulu başını sallayarak onayladı.

"Tanrım, orası iyi bir yerdir," dedi otobüs şoförü. "Bazen, eğer bir gün bütün eşyalarımı toplarsam Gölkenarı'na taşınırım diye



düşünürüm. Gördüğüm en sevimli kasaba. Uzun zamandır mı orada yaşıyorsun?"

"İlk gidişim."

"Mabel'inde benim için bir pasty (\*)ye, duydun mu?"

Gölge açıklama istememeye karar verdi. "Söyle," dedi Gölge, "uykumda konuşuyor muydum?"

"Konuştuysan bile duymadım." Saatine baktı. "Hadi otobüse. Gölkenarı'na geldiğimizde sana haber vereceğim."

Pinewood'dan binen iki kız - Gölge ikisinin de on dörtten daha büyük olduğuna ihtimal vermedi - şimdi önünde oturuyorlardı. Kız kardeş değil, arkadaştılar. Gölge öylesine kulak misafiri olmaya karar verdi. Bir tanesi seks hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyor; ama hayvanlar hakkında çok şey biliyordu. Bir tür hayvan barınağına ya yardım etmiş ya da orada uzun zaman geçirmişti. Diğeri ise hayvanlarla ilgilenmeyip internetten, günlük televizyonlardan yüzlerce zar zor toplanmış ilginç haberle silahlanmış olarak insanların cinsel hayatı hakkında çok şey bildiğini düşünüyordu. Gölge, dünyevi olaylar hakkında bilge olduğunu sanan kızın Alka-Seltzer tabletlerini oral-seksin güzelliğini arttırmak için tam olarak nasıl kullanılacağına detaylarını, hem dehşete sürükleyen, hem eğlendiren bir hayranlıkla dinledi.

Gölge, kendini yolun gürültüsü hariç her şeye kapamaya başladı. Sadece arada sırada sohbetten bölümler duyuyordu.

*Goldie çok iyi bir köpek. Safkan bir av köpeği; keşke babam tamam dese, ne zaman beni görse kuyruğunu sallıyor.*

*Noel geldi, kar arabasını kullanmama izin vermesi lazım.*

*Onun şeyinin yanına âilinle ismini yazabilirsin.*

*Sandy'i özledim.*

*Ben de Sandy'i özledim.*

*Bu akşam on beş santim dediler ama bunu uydurdular; hava durumunu uyduruyorlar ve hiç kimse onlara güvenmiyor . . .*

Ve sonra otobüsün fren sesi duyuldu, şoför "Gölkenarı" diye bağıyordu. Kapılar klik diye açıldı. Gölge'nin Gölkenarı'nın Greyhound durağı olarak işlev gördüğünü tahmin ettiği video dükkanı ve bronzlaşma merkezinin projektörle aydınlatılmış park

---

(\*) Pasty: Hamur gibi, macun kıvamında; hamur tatlısı (ç.n.)

yerine doğru kızları takip etti. Hava dehşet soğuktu ama bu temiz bir soğuktu. Gölge'yi kendine getirdi. Kasabanın güney ve batısındaki ışıklarıyla donmuş bir gölün doğuya uzanan solukluğuna dikti gözlerini.

Kızlar, park yerinde durmuş, çarpıcı bir şekilde tepiniyor ve ellerine hohluyorlardı. İçlerinden genç olanı, çaktırmadan Gölge'ye bir göz atıp onunda kendisini gördüğünü fark edince beceriksizce gülümsedi.

"Mutlu Noeller," dedi Gölge.

"Şey," dedi ilkinden yaklaşık bir yıl kadar büyük görünen diğer kız, "size de Mutlu Noeller." Havuç kırmızısı saçları ve yüzlerce çille kaplı, küçük, basık ve hafifçe kalkık bir burnu vardı.

"Hoş bir kasabanız var," dedi Gölge.

"Onu seviyoruz," dedi genç olan. O, hayvanları sevdi. Ön dişlerindeki mavi plastik dişliği ortaya çıkaran bir şekilde Gölge'ye utangaçça sırıttı. "Birisine benziyorsunuz," dedi ona ciddiye. "Ya birisinin kardeşi ya birisinin oğlu ya da bir şey olmalısınız?"

"Ne kadar gerisin Alison," dedi arkadaşı. "Herkes ya birisinin oğlu, ya birisinin kardeşi, ya da önemli *bir şeydir*."

"Ben öyle demek istememiştim," dedi Alison. Farlar bir an için hepsini pırıl pırıl aydınlattı. Farların arkasında, içinde bir anne olan steysin bir araba vardı. Kızların çantalarıyla arabaya binip Gölge'yi park yerinde tek başına bırakarak gitmeleri bir saniye sürdü.

"Genç adam? Senin için yapabileceğim bir şey var mı?" Yaşlı bir adam video dükkanını kapatıyordu. Anahtarları cebine koydu. "Dükkan Noel'de açık olmayacak," dedi neşeyle Gölge'ye. "Ama ben otobüsü karşılamak için geldim. Her şeyin yolunda gittiğinden emin olmak için. Zavallı birinin Noel Günü kendini güç durumda bulmasına dayanamam." Gölge'nin yüzünü görebileceği kadar yaklaşmıştı: Yaşlı fakat hoşnut, hayat sirkesini yudumlamış ve onu genelde çoğunlukla viski olarak, hem de iyi bir viski olarak tatmış bir adamın yüzü.

"Bana yerel taksi şirketinin numarasını verebilir misin?" dedi Gölge.

"*Verebilirdim*," dedi yaşlı adam, kuşkuyla, "ama Tom gecenin

bu saatinde yatağında olacaktır ve onu ayağa diksen bile bundan hoşnut olmayacaksınız - bu akşam erken saatlerde onu Geyik Buraya Takılır'da gördüm ve çok mutluydu. Hem de çok. Nereye gitmeye niyetlisin?"

Gölge kapı anahtarındaki adresi ona gösterdi.

"Tamam," dedi, "buradan köprüyü geçip gitmek on ya da yirmi dakika sürer. Bu kadar soğukta hiç eğlenceli değil ve nereye gittiğini bilmediğin zaman daha da uzun sürüyormuş gibi görünür - bunu hiç fark ettin mi? İlki sonsuza kadar sürer ve sonra bir anda biter."

"Evet," dedi Gölge. "Daha önce hiç öyle olduğunu düşünmemiştim. Ama sanırım doğru."

Yaşlı adam başıyla onayladı. Yüzünde espri yapmayacakmış gibi sırıtış belirdi. "Niçin boşuna konuşuyoruz ki, bugün Noel. Seni Tessie'yle oraya götüreceğim."

Gölge yaşlı adamı eski, devasa, iki kişilik, üstü açık spor arabanın durduğu yola kadar takip etti. Araba, Gürültülü Yirmilerde gangsterlerin kullanmaktan gurur duyabileceği türden bir şeye benziyordu. Sodyum ışıklar altında kırmızı ya da yeşil olabilecek koyu bir renkte gözüküyordu. "Bu Tessie," dedi yaşlı adam. "Ne güzel değil mi?" Kaputun kıvrılıp, ön sol tekerleğin üzerinde yaptığı kavisi kendi malıymış gibi okşadı.

"Markası ne?" diye sordu Gölge.

"Wendt Phoenix. Wendt, Chrysler'in satın aldığı otuz bir batık şirketin içindeydi; ama başka Wendt yapmadılar. Şirketi kuran Harvey Wendt, buralı bir çocuktü. Kaliforniya'ya gidip kendini öldürttü, ah, Bin Dokuz Yüz Kırk Bir, Kırk İki'de. Büyük bir trajedi."

Araba, deri ve eski sigara dumanı kokuyordu - bu yeni bir koku değildi, yıllar süresince o kadar çok insan, içinde o kadar çok sigar ve puro içmişti ki, yanmış tütün kokusu arabanın bir parçası olup çıkmıştı. Yaşlı adam kontağı çevirdi ve Tessie ilkinde çalışmaya başladı.

"Yarın," dedi Gölge'ye, "garaja girecek. Onu örteceğim ve ilkbahar gelene kadar orada kalacak. İşin doğrusu, yerde kar varken onu kullanmamam gerekiyor."

"Karda iyi gitmiyor mu?"

"İyi gidiyor. Sorun yola döktükleri tuzda. Bu yaşlı güzelleri hayal edemeyeceğin kadar çabuk paslandırıyor. Doğrudan mı gitmek istersin, yoksa ay ışığında büyük bir kasaba turunu mu tercih edersin?"

"Size rahatsızlık vermek istemem -"

"Rahatsızlık değil. Benim yaşıma geldiğinde en ufak bir uyku parçasının bile kıymetini biliyorsun. Bugünlerde gecede beş saat uyursam şanslıyım - uyanıyorum ve birden başım dönmeye başlıyor. Terbiyeme ne oldu? İsmim Hinzelmann. Bana Richie de diyeceğim ama buralarda beni tanıyan insanlar bana sadece Hinzelmann derler. Elini sıkardım; ama Tessie'yi kullanmak için iki ele ihtiyacım var. Ona dikkat etmediğim zaman anlar."

"Mike Ainsel," dedi Gölge. "Tanıştığımıza memnun oldum, Hinzelmann."

"O zaman gölün etrafından dolaşacağız. Büyük tur," dedi Hinzelmann.

Üzerinde gittikleri Ana Cadde, gece bile hoş bir caddeydi ve kelimenin tam anlamıyla eski moda gözüküyordu - yüz yıldan beri, insanlar o caddeye itina göstermişler ve beğendikleri şeyleri kaybetmemek için acele etmemişlerdi.

Hinzelmann, yanlarından geçerlerken kasabanın iki lokantasını gösterdi (bir Alman lokantasıyla "yarı Yunalı yarı Norveçli ve her tabakta bir kurabiye" diye tanımladığı diğeri); fırını ve kitapçıyı gösterdi ("Ben derim ki, kitapçısız bir kasaba kasaba değildir. Kendine kasaba diyebilir ama bir kitapçısı olduğu sürece kimseyi kandırmadığını bilir.) Gölge iyice bakabilsin diye kütüphaneden geçerken Tessie'yi yavaşlattı. Kapının üstünde antik gaz lambalarının ışıkları titreşiyordu - Hinzelmann, gururla Gölge'nin dikkatini onlara çekti. "Yerel kereste baronu John Henning tarafından 1870'de yapıldı. Ona Henning Kütüphanesi denmesini istedi; ama öldüğünde Gölkenarı Kütüphanesi demeye başladılar ve sanırım zamanın sonuna kadar da Gölkenarı Kütüphanesi olarak kalacak. Bir rüya gibi değil mi?" Onu kendisi yaptırmış olsaydı onunla bu kadar gurur duyamazdı. Bina, Gölge'nin aklına bir kale getirdi ve bunu söyledi. "Doğru," diye ona katıldı Hinzelmann.

"Küçük kuleleri ve diğer şeyleriyle. Henning dışarıdan onun öyle gözükmelerini istedi. İçeride hâlâ orijinal çam raflar var. Miriam Shultz, içerisini parçalamak ve yenileştirmek istiyor ama tarihi yerlere kayıtlı olduğu için yapabileceği bir bok yok."

Gölün güney kıyısından dolaşılar. Kasaba, yoldan dokuz metre aşağıdaki gölü çevreliyordu. Gölge orada burada, gölün yüzeyini donuklaştıran, beyaz buz parçalarını görebiliyordu. Parlak bir su parçası kasabanın ışıklarını yansıtıyordu.

"Orası donmuş gibi gözüküyor," dedi.

"Neredeyse bir aydan fazladır donmuş durumda," dedi Hinzelmann. "Donuk lekeler kar yığınları ve parlak lekeler buz. Şükran Günü'nün hemen arkasından soğuk bir gecede cam gibi dondu. Buzbalıklılığı yaptınız mı, Bay Ainsel?"

"Hiç yapmadım."

"Bir insanın yapabileceği en iyi şey. Önemli olan, yakaladığın balık değil, günün sonunda huzurla eve dönmektir."

"Bunu hatırlayacağım." Gölge, Tessie'nin penceresinden göle dikkatle baktı. "Gerçekten şimdi üzerinde yürüyebilir misin?"

"Üzerinde yürüyebilirsin. Araba bile sürebilirsin ama ben şimdiden riske girmem. Burası altı haftadır soğuk," dedi Hinzelmann. "Kuzey Wisconsin'de her şeyin diğer yerlerden daha sert ve hızlı donmasına izin vermelisin. Bir keresinde ava gitmiştim - geyik avlıyordum, bu belki otuz-kırk yıl önceydi, bir erkek geyiğe ateş ettim, vuramadım ve ormana kaçtı - bu gölün kuzey ucundaydı, senin yaşayacağın yere yakın, Mike. Şey, hayvan gördüğüm en güzel erkek geyikti, yirmi karış yüksekliğinde, küçük bir at kadar iri, yalan yok. Şey, o zaman bugünkünden genç ve hızlıydım. O yıl Cadılar Bayramı'ndan önce kar yağmaya başlamasına rağmen, Şükran Günü gelmişti, yerde yeni yağmış pırl pırl kar vardı. geyiğin izlerini görebiliyordum. Görüldüğü kadarıyla, bizim koca adam panik içinde göle doğru gidiyordu.

"Şey, sadece lanet olası bir salak bir geyiği takibe çalışır, ben de lanet olası bir salak olarak arkasından koştum. İşte, gölde, yirmi santim suyun içinde durmuş doğru bana bakıyordu. İşte tam o anda güneş bir bulutun arkasına girdi ve don oldu - ısı on dakikada otuz derece düşmüş olmalı, bir kelime yalan bile yok. O

yaşlı erkek geyik kaçmaya hazırlandı ve kımıldayamadı. Donan buzun içine sıkışmış kalmıştı.

"Ben de doğrudan yavaş yavaş ona doğru yürüdüm. Kaçmak istediğini görebiliyorsun ama buz kesmiş durumda ve bunu başaramayacak. Ama kaçamayan savunmasız bir mahlûka ateş etmenin hiçbir yolu yok - bunu yapsam nasıl bir herifim demektir ki, hı? Çiftemi attım ve hava bir kurşun sıktım.

"Şey, gürültü ve şok, geyiği neredeyse postunu orada bırakıp kaçırarak kadar çoktu ve bacaklarının buz içinde sıkıştığını görünce tam da bunu yaptı. Postunu ve boynuzlarını buzun içinde bırakıp, yeni doğmuş bir fare gibi pespembe ve tiril tiril titreyerek ormana doğru dötrnala kaçtı."

"Yaşlı geyiğin durumuna üzüldüğüm için, Gölkenarı Bayanlar Örgü Derneği'yle ona bütün kış giyeceği, sıcak tutacak bir şey yapmaları için konuştum. Onlarda ona donup ölmesin diye her tarafını kaplayacak tek parça bir yün elbise ördüler. İşin komik tarafı, ona parlak turuncu yünden elbise yaptıklarından hiç bir avcı ona ateş etmedi. Bu civardaki avcılar av sezonunda turuncu giyerler," diye ekledi. "Eğer bunun içinde bir kelime yalan var diye düşünüyorsan, sana ispat edebilirim. Boynuzları hâlâ oturma odamın duvarında asılı duruyor."

Gölge güldü ve yaşlı adam bir usta zanaatkarın kendinden memnun gülümsemesiyle gülümsedi. Üzerinde, davet edercesine parıldayan altın rengi tatil ışıkları asılı, geniş bir tahta iskelesi olan, tuğla bir binanın önünde durdular.

"İşte Beş-Sıfır-İki," dedi Hinzelmann. "Daire üç en üst katta, arkada göle bakan tarafta olacak. İşte geldik, Mike."

"Teşekkür ederim, Bay Hinzelmann. Benzin için size bir şey verebilir miyim?"

"Sadece Hinzelmann. Ve bana bir peni bile borçlu değilsin. Benden ve Tessie'den Mutlu Noeller."

"Hiçbir şey kabul etmeyeceğinizden emin misiniz?"

Yaşlı adam çenesini kaşdı. "Bak sana ne söyleyeceğim," dedi. "Önümüzdeki hafta gibi gelip sana birkaç bilet satacağım. Piyanomuz için. Yardım toplamak için. Şimdilik, genç adam, hemen yatağa gidebilirsin."

Gölge gülümsedi. "Mutlu Noeller, Hinzelmann," dedi.

Yaşlı adam Gölge'nin elini kırmızı boğumlu eliyle sıkı. Eli bir meşe dalı kadar sert ve katıydı. "Yukarı çıkarken dikkat et, kaygan olacaktır. Buradan senin kapını görebiliyorum, gördün mü? Sen sapsağlam içeri girene kadar ben arabada bekleyeceğim. Başparmağınla her şey yolunda diye işaret verdikten sonra gideceğim."

Gölge, tahta merdivenlerden çıkıp dairesini kapısını sapsağlam açana kadar Hinzelmann Wendt'in motorunu boşa çalıştırdı. Dairenin kapısı açıldı. Gölge başparmağıyla işaret verdi ve Wendt'deki yaşlı adam - Gölge, Tessie diye düşündü ve arabanın ismi olması onu bir kere daha gülümsetti - Hinzelmann ve Tessie aniden dönüp köprüden geriye gitmeye başladılar.

Gölge, önkapıyı kapattı. Oda buz gibiydi. İçerde başka hayatlar yaşamak için giden insanların, onların yediklerinin ve kurdukları hayallerin kokusu vardı. Bir termostat buldu ve 70 dereceye getirdi. Minik mutfığa girdi, çekmeceleri kontrol etti, avokado renkli buzdolabını açtı ama boştu. Bunda şaşılacak bir şey yoktu. En azından buzdolabının içi küflü değil, temizdi.

Mutfığın yanında, büyük bir kısmını düşün kapladığı minnacık bir banyoya bitişik, içinde çıplak bir şilte bulunan, küçük bir yatak odası vardı. Çok eski bir sigara izmariti tuvaletin içinde durmuş, suyu kahverengine boyamıştı. Gölge sifonu çekip onu temizledi.

Bir dolapta çarşaflarla battaniyeler buldu ve yatağı yaptı. Sonra ayakkabılarını, montunu, saatini çıkardı ve ısınmasının ne kadar süreceğini merak ederek, elbiselerini çıkarmadan yatağa girdi.

Işıklar sönüktü. Buzdolabının uğultusu ve binadaki bir yerde çalan radyo hariç, etraf sessizdi. Karanlıkta öylesine yattı. Greyhound'da yeteri kadar uyuyup uyumadığının, açlığın, soğğun, yeni yatağın ve geçen haftaların saçmalığının birleşiminin o gece onu uyutup uyutmayacağını merak etti.

Sessizlik içinde silah sesine benzer çatırtı duydu. Bir dal, ya da buz diye düşündü. Dışarısı donuyordu.

Çarşamba gelene kadar ne kadar bekleyeceğini merak etti. Bir

gün mü? Bir hafta mı? Ne kadar uzun olursa olsun, o zaman zarfında bir şeye odaklanması gerektiğini biliyordu. Tekrar çalışmaya başlamaya, paralarla ustalaşmaya ve avuçlamada akıcı hale getirmek için çalışmaya karar verdi (*bütün oyunlarını çalış, diye birisi kafasının içinde, ona ait olmayan bir sesle fısıldadı; hepsini ama zavalhı ölü Deli Sweeney'in sana gösterdiği numara, uzun süre soğukta kalmaktan, unutulmaktan ve aşırı gereksinimlerden ölen, o numara hariç. Ah, onu çalışma*).

Ama burası güzel bir kasabaydı. Onu hissedebiliyordu.

Rüyasını düşündü, eğer o bir rüyaysa, Kahire'deki ilk akşamı. Zorya'yı düşündü . . . ismi ne acayip bir şeydi? Gece yarısı kız kardeşi.

Ve sonra Laura'yı düşündü . . .

Onu düşünmek sanki zihninde bir kapı açtı. Onu görebiliyordu. Her nasılsa onu görebiliyordu.

Laura, Eagle Point'te annesinin koca evinin arka avlusundaydı.

Artık hissetmediği ya da her zaman hissettiği soğukta dikilmiş duruyordu. Laura'nın babası Harvey McCabe, kodeste zorlanırken kalp krizi geçirip ölünce, annesinin sigorta parasıyla satın aldığı evin dışında duruyordu. İçeri bakıyordu, soğuk elleri cama dayanmıştı, nefesinden buğu çıkmıyordu, hem de hiç; annesini, Noel için Teksas'dan gelen kız kardeşini, onun çocuklarını ve kocasını izliyordu. Karanlıkta, Laura'nın bulunduğu yer orasıydı, bakmamak elinden gelmezdi.

Gözyaşları Gölge'nin gözlerinde toplandı ve yatağına boşaldı.

Kendini röntgenci gibi hissetti, düşüncelerini orada uzaklaştırdı, ona geri dönmelerini istedi: Rüzgâr, bir ceset parmaklarından yüzlerce kez daha soğuk olan donmuş parmaklarını kanırtarak kuzey kutbundan eserken, Gölge, altında yayılan gölü görebiliyordu.

Gölge'nin nefes alıp verşi artık yavaşlamıştı. Rüzgârın arttığını, evin etrafında acı bir çığlık attığını duyabiliyordu. Bir an için, rüzgârın kelimelerini duyabileceğini düşündü.

Eğer bir yere gidecekse, burası da olabilir, diye düşündü ve sonra uyudu.



## Bu Arada. Bir Konuşma

*Ding dong.*

"Bayan Karga mı?"

"Evet."

"Bayan Samantha Siyah Karga mı?"

"Evet."

"Size birkaç soru sorabilir miyiz, Hanfendi?"

"Siz aynasız mısınız? Nesiniz?"

"Benim ismim Kasaba. İş arkadaşım Bay Yol. İki arkadaşımızın ortadan kayboluşunu araştırıyoruz."

"İsimleri ne?"

"Üzgünüm."

"Bana isimlerini söyleyin. Onların nasıl çağrıldığını bilmek istiyorum. Arkadaşlarınız. Bana isimlerini söyleyin. Belki size yardımcı olabilirim."

". . . tamam. İsimleri Bay Taş ve Bay Odun. Şimdi, bazı sorular sorabilir miyiz?"

"Siz isimlerinizi gördüğünüz şeylerden mi alıyorsunuz? 'Ah, siz Bay Kaldırım olmalısınız, O Bay Halı'dır, Bay Uçağa merhaba de bakayım?"

"Çok komik, genç bayan. İlk soru: Bu adamı görüp görmediğinizi bilmemiz lazım. İşte. Resmi alabilirsiniz."

"Yuh. Önden, yandan ve altında numaralar var . . . Ve iri. Ama hoş. Ne yaptı?"

"Yıllar önce, şoför olarak küçük bir kasaba bankasının soyulmasına karıştı. İki ortağı bütün ganimeti almaya ve işi ona yüklemeye karar verdi. Kızdı. Onları buldu. Onları elleriyle döverek öldürmenin eşiğine geldi. Devlet yaraladığı kişilerle anlaştı: Onun aleyhine tanıklık ettiler. Gölge altı yıl yedi. Üç yılını yattı. Bana sorarsanız, onun gibi adamları içeri kilitleyip anahtarını atmak lazım."

"Gerçek hayatta hiç kimsenin bunu söylediğini duymadım, biliyor musunuz. En azından yüksek sesle değil."

"Ne dediniz, Bayan Karga?"

"*Ganimet*. Bu herkesin kullandığı bir kelime değil. Belki filmlerdeki insanlar söyler; ama gerçek hayatta değil."

"Bu bir film değil, Bayan Karga."

"Siyah Karga. Bayan Siyah Karga. Arkadaşlarım bana Sam der."

"Anladım, Sam. Şimdi bu adama gelelim -"

"Ama siz benim arkadaşım değilsiniz. Bana Bayan Siyah Karga diyebilirsiniz."

"Dinle beni, seni burnu havada küçük -"

"Tamam, Bay Yol. Sam, bak - özür dilerim, Hanfendi - yani Bayan Siyah Karga bize yardım etmek istiyor. O, kanunlara saygılı bir vatandaş."

"Hanfendi, Gölge'ye yardım ettiğinizi biliyoruz. Beyaz bir Chevy Nova'da onunla beraber gözüküyorsunuz. Sizi arabasına almış. Size yemek ısmarlamış. Size araştırmamızda bize yardım edebilecek bir şey söyledi mi? En iyi adamlarımızdan ikisi kayboldu."

"Onunla hiç karşılaşmadım."

"Onunla karşılaştınız. Lütfen bizim salak olduğumuzu düşünerek yanlışlık yapmayın. Biz salak değiliz."

"Mm. Ben çok kişiyle tanışırım. Belki de onunla tanıştım ve çoktan unuttum."

"Hanfendi, bizimle işbirliği yapmanız gerçekten sizin yararınıza olur."

"Yoksa, beni arkadaşlarınız Bay Başparmak Sıkacağı ve Bay Pentothalla mı tanıştırmak zorunda kalacaksınız?"

"Hanfendi, kendinizi zor duruma sokuyorsunuz."

"Ya. Özür dilerim. Şimdi, başka bir şey var mı? Çünkü şimdi 'hadi güle güle bakayım' diyeceğim ve kapıyı kapatacağım. Anladığım kadarıyla, siz de gidip Bay Araba'ya bineceksiniz ve buradan uzaklaşacaksınız."

"İşbirliği yapmamanız not edildi, hanfendi."

"Hadi, güle güle bakayım."

*Klik.*

*Sana bütün sırlarımı söyleyeceğim  
Ama geçmişim hakkında yalan söylüyorum  
Bu yüzden beni sonsuza kadar yataktan at  
- Tom Waits, Bayılana Kadar Tango*

*Pislikle sarılmış, karanlıklar içinde geçen bütün bir ömür; bu, Gölge'nin Gölkenarı'ndaki ilk gecesinde gördüğü rüyaydı. Bir çocuğun hayatı, çok önceden ve çok uzaklarda, okyanusun diğer tarafındaki bir ülkede, güneşin doğduğu topraklarda. Ama bu yaşamda güneşin doğuşu yoktu, sadece gündüzün loşluğu ve gecelerin körlüğü vardı.*

*Onunla hiç kimse konuşmadı. Dışarıdan insan sesleri duydu ama insan konuşmasını baykuşların sesleri ya da köpek çığlıklarından daha iyi anlayamadı.*

*Bir ömrün yarısı kadar uzun bir süre önce bir gece, büyük insanlardan birinin yavaşça içeri girdiğini, ne onu tokatladığını ne de beslediği, onun yerine onu göğsüne kaldırıp kucakladığını hatırladı, ya da hatırladığını sandı. Kadın iyi kokuyordu. Kadının yüzünden onun yüzüne sıcak su damlaları düştü. Korkmuştu ve korkudan yüksek sesle ağladı.*

*Kadın onu çabucak samanların üstüne koydu ve kapıyı arkasından kapatarak kulübeden çıktı.*

*O anı hatırladı ve hazine gibi sakladı, aynı labana göbeğinin tatlılığını, eriklerin mayboş tadını, elmaların katur kutur çiğneme sesini, kızarmış balığın yağlı hazzını hatırladığı gibi.*

*Ve şimdi ateş ışığında yüzleri gördü, hepsi birden kulübeden ilk defa, başka defa da olmadı, çıkarılırken, ona bakıyordu. Demek insanlar böyle görünüyordular. Karanlıkta büyüdüğü için hiç yüz görmemişti. Her şey çok yeniydi. Çok tubaftı. Kamp ateşinin ışığı gözlerini rahatsız etti. Boynundaki ipi çekip onu adamın onu beklediği yere götürdüler.*

*Ve ilk bıçak ateşin ışığında kalkışında kalabalıktan büyük bir neşeli bağırış yükseldi. Karanlıktan gelen çocuk onlarla beraber, zevkle ve özgürce gülmeye başladı.*

*Ve sonra bıçak indi.*

Gölge gözlerini açtı ve üşüyüp acıktığını fark etti; pencere camının içini bulandıran bir buz tabakasının olduğu bir dairedeydi. Donanın kendi nefesi olduğunu sandı. Giyinmek zorunda kalmayacağı için memnun bir şekilde yataktan çıktı. Geçerken tırnağıyla pencereyi kazıdı; tırnağının altında toplanan buzun sonradan eridiğini hissetti.

Rüyasını hatırlamaya çalıştı ama mutsuzluk ve karanlıktan başka hiçbir şey hatırlamadı.

Ayakkabılarını giydi. Eğer kasabanın konumunu doğru anladıysa, gölün kuzey ucundaki köprüyü geçip kasaba merkezine yürüyebileceğini düşündü. Kendine sıcak bir kışlık palto alacağına dair verdiği sözü hatırlayarak ince montunu giydi, dairesinin kapısını açtı ve tahta iskeleye çıktı. Soğuk nefesini kesti: Nefes aldı ve burun deliklerindeki bütün kılların donup kaskatı kesildiğini hissetti. Gölün manzarası iskeleden çok iyi gözüküyordu; düzensiz gri lekeler uzayıp giden geniş bir beyazlıkla çevriliydi.

Soğuk dalgasının geldiği kesindi. Hava pek sıfırın üstünde olamazdı ve bu da hoş bir yürüyüş olmayacaktı; ama büyük bir sorun olmadan kasabaya ulaşacağından emindi. Hinzelmann dün gece ne demişti - on dakikalık yol mu? Gölge zaten iriyarı bir adamdı. Canlı ve hızlı yürüyüp kendini sıcak tutacaktı.

Güneye, köprüye doğru yola çıktı.

Keskin soğğun ciğerlerine temasıyla beraber, ince ve kuru bir öksürük başladı. Kısa zamanda kulakları, yüzü ve dudakları, sonra da ayakları acımaya başladı. Eldivensiz ellerini montunun cebine iyice sokup, birazcık ısıtmak için parmaklarını iyice sıktı. Si-

lik Lyesmith'in Minnesota kışlarıyla ilgili uzun öykülerini hatırladığını fark etti - özellikle de sert bir donda ayıdan kaçıp ağaca çıkan avcınınkini: Adam sikini çıkarmıştı ve dumanlar çıkaran kavisli sarı bir eğriyle işediği sidiği daha yere değmeden donmuştu; sonra da kaya gibi donmuş sidikten kayarak inip kurtulmuştu. Bu anıya çarpık bir gülümseme ve kuru, acı verici bir öksürük daha.

Adım üzerine adım. Geriye göz attı. Bina beklediği kadar uzakta değildi.

Bu yürüyüşün bir hata olduğuna karar verdi. Ama daha şimdiden apartmandan üç dört dakika uzaklaşmıştı ve gölün üstündeki köprü görünüyordu. Eve gitmek kadar devam etmek de anlamlıydı (ya sonra ne olacaktı? Çalışmayan telefondan araba mı çağıracaktın? Yoksa ilkbaharı mı bekleyecektin? Dairesinde yiyeceği olmadığını kendine hatırlattı).

Yürümeye devam etti, yürürken de ısı tahminini aşağı doğru tekrar gözden geçirdi. Eksi on mu? Eksi yirmi mi? Eksi kırk, belki termometrenin üstündeki tuhaf işaret Fahrenheit ve Santigrad olduğunda aynı şeyi gösteriyordu. Büyük ihtimalle o kadar soğuk değildi. Ama rüzgârın ayazı vardı. Rüzgâr şimdi kuzey kutbundan gelip Kanada'yı geçtikten sonra gölün üzerinden, sert ve düzenlice azalmadan esiyordu.

İmrenerek kimyasal el ve ayak ısıtıcılarını hatırladı. Keşke şimdi onlar olsaydı, dedi.

Tahminine göre, on dakika daha yürüdü; ama köprü yaklaşmış gibi görünmedi. Titremeyecek kadar çok üşümüştü. Gözleri acıyordu. Bu basit bir soğuk değildi: Bu bir bilimkurguydu. Bu, Merkür'ün karanlık yüzünün olduğunu sandıkları çağda, Merkür'ün karanlık yüzünde geçen bir öyküydü. Bu, kayalık Pluton üzerinde bir yerdi; güneşin karanlıkta başka bir yıldız gibi sadece birazcık daha fazla parladığı yerdi. Gölge, burasının havanın kovalarla geldiği ve bira gibi döküldüğü yerlerden bir saç teli kadar mesafede olduğunu düşündü.

Arada sırada yanından gürleyerek geçen arabalar gerçek gibi görünmüyordu: Uzay gemileri, ondan daha sıcak giyinmiş insanların yaşadığı metal ve camdan yapılmış, küçük dondurulmuş paketler. Annesinin sevdiği eski bir şarkı kafasının içinde çalmaya

başladı, *Bir Kış Harikalar Ülkesinde Yürümek* ve kapalı dudaklarının arasından onu mırıldanıp yürüyüşüne tempo verdi.

Ayaklarını hiç hissetmiyordu. İnce pamuk çoraplarına, siyah deri ayakkabılarına baktı ve donmaktan ciddice endişelenmeye başladı.

Bu şakanın ötesindeydi. Bu salaklığın ötesine geçmişti; gerçekten dört dörtlük, en üst seviyede, ne halt edeceğimi bilmiyorum bölgesine açılan sınıra farkında olmadan girilmişti. Elbiseleri dantel ya da file olmalıydı: Rüzgâr içine işliyor, kemiklerini ve kemiklerinin içindeki ilikleri donduruyor, gözkapaklarını donduruyor, leğen kemiğindeki boşluğa doğru geri çekilen taşaklarının altındaki sıcak yeri donduruyordu.

*Yürümeye devam et*, dedi kendi kendine. *Yürümeye devam et. Eve ulaştığımda durabilir ve bir kova hava içebilirim.* Kafasının içinde bir Beatles şarkısı başladı ve adımlarını ona uydurdu. Sadece koro bölümüne geldiğinde *İmdat* diye mırıldandığını fark etti.

Artık neredeyse köprüye varmıştı. Sonra onu geçmesi gerekiyordu ve hâlâ gölün batısındaki dükkanlara bir on dakika daha yolu vardı - ya da biraz daha fazla . . .

Koyu renk bir araba onu geçti, durdu, sonra yoğun bir egzoz dumanı içinde geri döndü ve gelip yanında durdu. Pencere aşağı doğru açıldı. Pencereden çıkan duman ve buhar arabayı saran bir ejderha nefesi oluşturmak için egzozla karıştı. "Her şey yolunda mı?" diye sordu içerideki aynasız.

Gölge'in ilk, otomatik içgüdüğü, *Hı, her şey acayip yolunda ve kıyak, teşekkür ederim memur bey*, demek üzereydi. Ama bunun için çok geçti ve "Sanırım donuyorum," demeye başladı. "Yiyecek ve giyecek almak için Gölkenarı'na yürüyordum ama yürüyüş mesafesini yanlış tahmin etmişim," kafasının içinde cümlelerin burasına kadar geldiğinde ağzından bütün çıkanın, "D-d-donuyorum," ve diş tıkırtıları olduğunu fark etti ve dedi ki, "Ço-çok üzgünüm. Soğuk. Üzgünüm."

Aynasız, arabanın arka kapısını açtı ve dedi ki, "Hemen içeri gir ve ısın, tamam mı?" Gölge, minnettar bir şekilde arabaya girdi ve arkaya oturup ellerini birbirine sürterken donan ayak başpar-

maklarını merak etmemeye çalışıyordu. Aynasız, tekrar şoför koltuğuna oturdu. Gölge metal ızgaranın içinde gözlerini ona dikti. Gölge en son ne zaman bir polis arabasının arkasında oturduğunu düşünmemeye, arkada kapı kolu olmadığını fark etmemeye ya da bunlar yerine ellerini ovarak canlandırmaya odaklanmaya çalıştı. Yüzü acıyordu, kırmızı parmakları acıyordu. Ve şimdi sıcakta, ayak başparmakları da tekrar acımaya başladı. Gölge bunun iyiye işaret olduğuna karar verdi.

Aynasız arabayı çalıştırdı ve yola çıktı. "Biliyor musun," dedi, Gölge'ye bakmadan, sadece biraz sesini yükselterek, "böyle dediğim için affedersin, bu gerçekten çok salakça bir şeydi. Hava durumu yorumcularından hiçbirini dinlemedin mi? Dışarı eksi otuz derece. Rüzgârda soğğun kaç olduğunu sadece Tanrı bilir, eksi atmış mı, eksi yetmiş mi, bununla beraber eksi otuz derecedeyken rüzgâr ayazının en az endişe edilecek şey olacağını fark ettim.

"Teşekkürler," dedi Gölge. "Durduğunuz için teşekkürler. Çok, çok minnettarım."

"Rhinelande'daki bir kadın bu sabah kuş yemliğini doldurmak için, geceliği ve terlikleriyle dışarı çıkmış. Kaldırımında donmuş, kelimesi kelimesine donmuş. Şimdi yoğun bakımda. Bu sabah TV'deydi. Kasabada yenisin." Bu neredeyse bir soruydu ama adam zaten cevabı biliyordu.

"Dün gece Greyhound'la geldim. Bugün kendime sıcak giysiler, yiyecek ve araba almayı düşündüm. Bu kadar soğuk olacağını beklemiyordum."

"Evet," dedi aynasız. "Bu beni de şaşırttı. Ben kendimi dünya çapında ısı artışına vermiştim. Ben Chad Mulligan. Gölkenarı'nın polis şefiyim."

"Mike Ainsel."

"Selam Mike. Kendini daha iyi hissediyor musun?"

"Evet, biraz."

"Peki şimdi seni ilk olarak nereye götürmemi istersin?"

Gölge ellerini sıcak hava akımına tuttu, parmakları acıyınca onları geri çekti. Bırak kendi kendine ısınsınlar. "Beni tam kasaba merkezinde bırakabilir misin?"

"Bunun duymamış olayım. Banka soygunundan kaçacak arabayı kullanmak için bana ihtiyacın olmadığı sürece, seni gitmek istediğin her yere seve seve götüreceğim. Bunu kasabanın hoş geldin arabası olarak düşün."

"Nereden başlamayı önerirsin?"

"Daha dün akşam geldin değil mi?"

"Doğru."

"Kahvaltı ettin mi?"

"Henüz değil."

"Tamam, bu o zaman çok acayip iyi bir başlangıç gibi görünüyor," dedi Mulligan.

Şimdi köprünü üzerindeydiler ve kasabanın kuzey batısına giyorlardı. "Burası Ana cadde," dedi Mulligan, "ve bu," dedi ana caddeyi geçip sağa dönerken, "kasaba meydanı."

Kasaba meydanı kışın bile etkileyiciydi ama Gölge burasının yazın görülmesi gerektiğini biliyordu: Gelinciklerden, yaban süsenlerinden ve her tür çiçekten bir renk cümbüş olacaktı; bir kösedeki kayın ağacı kümesi yeşil ve gümüş rengi bir çardak yapacaktı. Şimdi gri bir yerdi, iskeletimsi tarzda bir güzelliği vardı, sahne boştu, çeşmeler kış yüzünden kapatılmışlardı, kırmızı kahverengi kum taşından yapılmış belediye binası beyaz karlarla örtülmüştü.

". . . ve bu," diye bitirdi Chad Mulligan, arabayı meydanın batısındaki önü yüksek camlarla kaplı eski bir bina durdurarak, "Mabel'in ."

Arabadan çıkıp, Gölge için arka kapıyı açtı. İki adam soğuğa ve rüzgâra karşı kafalarını eğip hızla kaldırmı geçtikten sonra yeni pişmiş ekmek, hamur işleri, çorba ve domuz pastırmasıyla mis gibi kokan sıcak bir solona girdiler.

İçerisi neredeyse boştu. Mulligan bir masaya oturdu, Gölge de karşısına. Gölge, Mulligan'ın bunu kasabadaki bir yabancıyı yoklamak için yaptığından şüphelendi. Ama polis şefi görüldüğü gibi de olabilirdi: içten, yardımsever, iyi.

Bir kadın masaya doğru koşuşturdu, şişman değil ama *iri* bir kadındı, altmışlarında iri bir kadın, saçları şişe bronzuydu.

"Selam Chad," dedi. "Düşünürken sıcak çikolata ister misiniz?" İkisine de birer plastik kaplı mönü verdi.

"Ama üstünde kaymak olmasın," diye kabul etti. "Mabel beni çok iyi tanır," dedi Gölge'ye. "Sen diyorsun, dostum?"



"Sıcak ikolata benim de kulağıma hoş geliyor," dedi Gölge. "Ve ben tepesinde kaymağa bayılırım."

"Bu iyi," dedi Mabel. "Tehlikeli yaşa, tatlım. Beni tanıştıracak mısın, Chad? Bu genç adam yeni memur mu?"

"Henüz değil," dedi Chad Mulligan, beyaz dişlerini göstererek. "Bu Mike Ainsel. Gölkenarı'na dün taşındı. şimdi bana izin ver misiniz?" Ayağı kalkıp salonun arkasında yürüyüp POINTERS\* yazan kapıdan girdi. Yanındaki kapıda SETTERS\*\* yazıyordu.

"Sen Northridge Yolu'ndaki apartmana taşınan yeni adamsın. Yaşlı Pilsen'in yeri. Ah evet," dedi neşeyle, "Senin kim olduğunu biliyorum. Hinzelmann sabah pastysi için bu sabah uğramıştı, senden bahsetti. Siz çocuklar sadece sıcak çikolata mı içeceksiniz yoksa kahvaltı mönüsüne de bakmak ister misiniz?"

"Ben kahvaltı isterim," dedi Gölge. "Ne iyidir?"

"Her şey iyidir," dedi Maber. "Ben yapıyorum. Ama burası yo-opienin pasty bulabileceğiniz en uç güney ve doğu noktasıdır. Ve de özellikle iyidirler. Hem ısıtıcıdırlar, hem de karın doyururlar. Benim spesiyalitem."

Gölge'nin pastynin ne olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu ama, bence iyi, dedi ve birkaç dakika sonra Mabel üzerinde kat kat pastaya benzeyen bir şey olan bir tabakla geri geldi. Alt kısmı kağıt bir peçeteye sarılmıştı. Gölge onu peçeteyle aldı ve ısır dı: Sıcaktı ve et, patates, havuç, soğan doluydu. "Yediğim ilk pasty," dedi. "Gerçekten çok güzel."

"Bu bir yoopie işidir," dedi ona. "Bir tane alabilmek için en azından Ironwood'a kadar ıkman lazım. Onları demir madenlerinde çalışmak için gelen Cornwallular getirdi.

"Yoopie?"

"Upper Peninsula\*\*\*. U.P. Yoopie. Michigan'ın kuzey doğusundaki küçük koca kütle."

---

(\*) POINTERS: Yazar burada erkekler tuvaletiyle, cinsel organlardan dolayı hem işaret edenler diye ve hem de köpek cinsi arasında bir bağlantı kurarak eğlenmiş. (.n.)

(\*\*) SETTERS: Burada da kadınlar tuvaletiyle oturanlar ve diğer bir köpek cinsi arasında bir bağlantı kurarak eğlenmiş. (.n.)

(\*\*\*) Upper Peninsula: Yukarı yanmada. Yoopie: u ve p harflerinin İngilizce okunuşu. (.n.).

Polis Şefi geri geldi. Sıcak çikolatayı aldı ve Şapırdatarak içti. "Mabel," dedi, "bu nazik genç adamı pastylerinden birini yemeğe mi zorluyorsun?"

"Güzel bir Şey," dedi Gölge. Öyleydi. Leziz bir haz sıcak pasty-nin içine yayılmıŐtı.

"Doğrudan midene giderler," dedi Chad Mulligan, kendi karnı-na hafifçe vurarak. "Seni uyardım. Tamam. Demek bir arabaya ihtiya ın var?" Parkası çıkınca, hafif çıkık göbekli, ince, uzun boylu bir adamdı. Bezmiş ve becerikli görünüşüyle bir aynasızdan çok mühendise benliyordu.

Gölge ağzı dolu başıyla onayladı.

"Tamam. Birkaç yere telefon ettim. Justin Liebowitz cipini satıyor, ona dört bin dolar istiyor,   e fit olacak. Guntherlerin sekiz aydır satılık olan, Toyato Dört- ekerleri var; çirkin orospu çocuğu ama Şu an büyük ihtimalle, onu garaj yolundan  ekmen için sana para vereceklerdir. Eğer  irkinli i umurunda değilse, iyi bir iş olacaktır. Erkekler tuvaletindeki telefonu kullanıp Gölkenarı Realty'ye Missie Gunther'a bir mesaj bıraktım; ama henüz gelmemişti, büyük ihtimalle Sheila'nın Yeri'nde saçlarını yaptırıyordur."

Gölge onu yavaş yavaş yerken bile pasty lezzetinden bir Şey kaybetmedi. Şaşırtıcı derecede doyurucuydu. "Ye de iliklerin olsun," annesinin dediği gibi.

"Evet," dedi Polis Şefi Chad Mulligan, dudaklarındaki sıcak çikolata k p   n  silerek. "Sanırım, bir sonraki dura ımız, sana gerçek bir kışlık giysiler almak için Henning'in çiftlik ve Ev Malzemeleri olacak. Oradan Dave'in Kaliteli Gıdaları'na döneceğiz ki, kilerini doldurabil. Sonra seni Gölkenarı Realty'ye bırakaca ım. Arabanın   n ne bin dolar koyabilirsen mutlu olacaklar, aksi takdirde dört ay boyunca ayda beş yüz dolar onlara uygun. S yledi im gibi çirkin bir araba, ama  ocuk onu mora boyamamıŐ olsaydı on bin dolarlık bir araba olacaktı. Hem de güvenilebilir. Eğer bana sorarsan, bu kış çıkarmak için öyle bir Şeye ihtiya ın olacak."

" ok iyisin," dedi Gölge. "Ama yeni gelenlere yardım edeceğine gidip su lıları yakalaman gerekmiyor mu? Anlarsın, Şikayet etmiyorum."

Mabel kıkırdadı. "Bunu ona hepimiz söylüyoruz," dedi.

Mulligan omuz silkti. "Burası iyi bir kasaba," dedi basitçe. "Pek sorun yok. Her zaman şehir içinde hız yapan birini yakalarsınız - bu iyi bir şeydir, çünkü trafik cezaları benim maaşımı çıkarır. Cuma ve Cumartesi geceleri, içip eşini döven bazı hıyarları yakalarsınız - inan bana bu her iki taraftan da olabilir. Kadın ya da erkek. Ama onun dışında ortalık sakindir. Birisi anahtarını aracında unuttuğunda beni çağırırlar. Her yıl, birkaç liseli çocuk beysbol stadyumunun tribünün arkasında esrar içerken yakalanır. Burada son beş senedeki en büyük polislik olayı, Dan Schwartz'ın sarhoş olması ve kendi karavanına ateş etmesi. Sonra da, Ana Cadde'de elinde çiftesini sallayıp, eyaletlerarası yola çıkmasını kimse engellemesin diye önüne çıkanı vuracağını bağırarak, tekerlekli sandalyesiyle kaçması. Sanırım, Başkan'ı vurmak için Washington'a gidiyordu. Dan'ı, o tekerlekli sandalyesiyle arkasında 'Benim Genç Suçlu Senin Şeref Öğrencine Kayıyor' tampon çıkartmasıyla eyaletlerarası yolda düşündüğümde hâlâ gülerim. Hatırlıyor musun, Mabel?"

Kadın dudakları büzülmüş bir şekilde başıyla onayladı. Bunu Mulligan kadar komik bulmamış gibi görünüyordu.

"Sen ne yaptın?" diye sordu Gölge.

"Onunla konuştum. Bana çifteyi verdi. Aylıncaya kadar hapis-hanede uyudu. Dan kötü bir herif değildir. Sadece sarhoş ve kızgındı."

Gölge, kendi kahvaltısını ve Chad Mulligan'ın yarı samimi itirazlarına rağmen iki sıcak çikolatayı ödedi.

Henning'in Çiftlik ve Ev Malzemeleri, kasabanın güneyinde oyuncaktan traktöre kadar her şeyi satan, ambar büyüklüğünde bir binaydı (oyuncaklar Noel Süslemeleriyle beraber satışa çıkmıştı bile). Dükkanda Noel öncesi alışverişe çıkanların koşuşturması vardı. Gölge, otobüste önünde oturan kızlardan daha ufak olanını gördü. Ebeveyninin arkasından gidiyordu. Gölge ona el salladı ve kız da ona tereddütlü, mavi plastik dişlikli bir gülücük attı. Gölge kızın on yıl sonra nasıl olacağını öylesine merak etti.

Büyük ihtimalle Henning'in Çiftlik ve Ev'in kasasındaki, elindeki, birisi traktöre binip çıkmaya kalkarsa alarm çalacağından

Gölge'nin hiç şüphesi olmadığı, tıkırdayan tabancayla aldıklarını okuyan kız kadar güzel olacaktı.

"On çift uzun iç çamaşırı mı?" dedi kız. "Demek stok yapıyorsunuz, hı?" Kız, film yıldızı adaylarına benziyordu.

Gölge kendini tekrar on dört yaşında, dili kilitlenmiş ve salak gibi hissetti. Kız ısıtıcı botları, eldivenleri, kazakları ve kaz tüyü paltosunu kaydederken Gölge hiçbir şey söylemedi.

Çarşamba'nın ona verdiği kredi kartını denemeye hiç niyeti yoktu, özellikle de Polis Şefi Chad Mulligan yardım etmek için yanında dikilirken, bu yüzden her şeyi peşin ödedi. Sonra paketlerini erkekler tuvaletine götürüp, aldıklarının birçoğunu giyerek geri çıktı.

"İyi görünüyorsun, koca adam," dedi Mulligan.

"En azından sıcakım," dedi Gölge. Dışarıda, park yerindeki rüzgâr yüzünü buz gibi yaksa da vücudunun geri kalanı yeteri kadar sıcaktı. Mulligan'ın davetiyle, paketlerini polis arabasının arkasına koydu ve öndeki yolcu koltuğuna oturdu.

"Peki ne iş yapıyorsun, Bay Aysel?" diye sordu Polis Şefi. "Senin gibi koca bir adam. Mesleğin ne? Bunu Gölkenarı'nda yapacak mısın?"

Gölge'in kalbi hızlı hızlı atmaya başladı ama sesi sakindi. "Amaçla çalışıyorum. Ülkenin her yerinde bir şeyler alıp satar. Ben de ağır şeyleri taşıma işini yaparım."

"İyi para veriyor mu?"

"Ben ailedenim. Onu soymayacağımı biliyor ve bu arada ticareti de biraz öğreniyorum. Gerçekten ne yapmak istediğimi bula kadar." Bütün bunlar içinden sanki bir su gibi akıyordu. O anda iriyarı Mike Ainsel hakkındaki bütün her şeyi biliyordu ve Mike Ainsel'den hoşlandı. Mike Ainsel'de Gölge'nin sahip olduğu sorunların hiçbiri yoktu. Ainsel hiç evlenmemişti. Mike Ainsel bir yük treninde Bay Odun ve Bay Taş tarafından hiç sorgulanmamıştı. Televizyon, Mike Ainsel'le hiç konuşmamıştı. ("Lucy'nin memelerini görmek ister misin?" dedi bir ses kafasının içinde.) Mike Ainsel'in ne kötü rüyaları vardı, ne de bir fırtınanın geldiğine inanıyordu.

Dave'in Kaliteli Gıdaları'ndan alışveriş sepetini, benzin istasyo-

nunda mola diye düşündüğü tarzda doldurdu - süt, yumurta, ekmek, elma, peynir, bisküvi. Sadece yiyecek bir şeyler. Daha sonra gerçek bir alışveriş yapacaktı. Gölge etrafta dolaşırken Chad Mulligan insanlara selam verdi ve onları Gölge'yle tanıştırdı. "Bu Mike Ainsel, yaşlı Pilsen'in yerindeki boş daireyi tuttu. Üst katın arkası," diyordu. Gölge isimleri hatırlamaktan vazgeçti. Sadece insanların ellerini sıktı ve gülümsedi. Sıcak dükkanın yalıtılmış katmanları içinde rahatsız bir şekilde biraz terliyordu.

Chad Mulligan, Gölge'yi arabayla caddenin karşısındaki Gölkenarı Realty'ye götürdü. Saçları yeni yapılmış ve spreylene Missy Gunter'in tanıştırmaya ihtiyacı yoktu - Mike Ainsel'nin tam olarak kim olduğunu biliyordu. Nazik Bay Borson, Amcası Emerson, çok nazik bir adamdı, beş altı hafta önce uğramış ve yaşlı Pilsen'in Yeri'ndeki daireyi kiralamıştı. Yukarıdan görünen manzara muhteşem değil mi? Şey, tatlım, ilkbahar gelene kadar bekle, biz çok şanslıyız, dünyanın bu bölümündeki göllerin çoğu yazın yosun renginden parlak yeşile kadar değişip mideni bulandırır ama bizim gölümüz, şey, temmuzun dördünde bile onu gerçekten *içebilirsiniz*. Bay Borson yıllık kirayı önceden ödedi. Toyota'ya gelince, Chad Mulligan'ın onu hâlâ hatırladığına inanamadı ve evet ondan kurtulmaktan çok hoşlanacak. Doğrusunu söylemek gerekirse, onu bu yılın *klunker* olarak Hinzelmann'a vermeyi kabul etmişti ve onu tam vergi kayıtlarından çıkarıyordu, hayır araba *klunker* değildi, onun da ötesi, o Green Bay'e gitmeden önce oğlunun arabasıydı ve şey, onu bir gün mora boyamıştı ve ha, ha, Mike Ainsel'in mordan hoşlanacağından kesinlikle emindi, bütün söyleyebileceği buydu ve eğer beğenmezse onu suçlamayacaktı . . ."

Polis Şefi Mulligan, okunan bu karşılıklı duanın ortasına doğru izin istedi. "Anlaşıldığı kadarıyla ofiste bana ihtiyaçları var, tanıştığıma memnun oldum Mike," dedi ve Gölge'nin alışveriş torbalarını Missy Gunther'in steysin vagonunun arkasına taşıdı.

Missy, Gölge'yi garaj girişinde eskice bir SUV gördüğü, kendi evine götürdü. Yağan karda, yarısı göz kamaştırıcı bir beyazdı ama geri kalanı öyle itici bir mora boyanmıştı ki, insanın onu çekici bulmaya başlayabilmesi için kafasının sık sık çok kıyak olma-

sı gerekirdi.

Ama arabanın marşı ilk basışında aldı. Kalorifer de çalıştı; fakat arabanın içini dayanılmaz soğuktan normal soğuğa geçirene kadar motorla kaloriferi sonuna kadar açarak çalıştırmak gerekti. Bunlar olurken, Missy Gunther, Gölge'yi mutfağına soktu - karışıklık için özür diledi ama ufaklıklar Noel'den sonra bütün oyuncaklarını öylesine etrafta bırakmıştı ve (toplamaya) cesaret etmek içinden gelmedi, kalan hindiden bir parça ister mi? Şey, kahve o zaman, yenisini yapması bir dakika bile sürmezdi - ve Gölge, pencerenin kenarındaki iskemleden kocaman bir kırmızı oyuncak arabayı kaldırdı ve oturdu, bu arada Missy Gunther henüz komşularıyla tanışıp tanışmadığını sordu ve Gölge tanışmadığını itiraf etti.

Kahve damlarken, dairesinin olduğu apartmanda dört kişinin daha olduğundan haberdar edildi - O Pilsen'in yeriye, Pilsenler alt kattaki dairede kalıp üst iki daireyi kiralyorlardı, şimdi onların daireleri bir çift genç adam tarafından, Bay Holz ve Bay Neiman tarafından tutulmuştu, o *çift* dediğinde onların gerçekten çift olduklarını söyledi, Bay Ainsel, Tanrı bilir ki, burada her tür insan var, ormanda çeşit çeşit ağaç vardır, bu tür insanlar kendilerini çoğunlukla Madison ya da Twin Cities'de bulsalar da, doğrusunu söylemek gerekirse burada hiç kimse bunu ikinci kez düşünmez. Kış Key West'de geçiriyorlar, nisanda geri gelecekler, onlarla o zaman tanışacaktır. Gölkenarı'nın önemli tarafı, iyi bir kasaba olması. Bay Ainsel'in yan komşusu, şu Marguerite Olsen ve onun küçük oğlu, tatlı bir bayan, çok tatlı bir bayan, zor bir hayatı var ama yine de pasta gibi tatlı ve *Gölkenarı Haberleri*'nde çalışıyor. Dünyadaki en heyecan verici gazete değil; ama doğrusunu söylemek gerekirse, Missy Gunther, büyük ihtimalle etraftaki insanların çoğunun onu beğenmediğini düşünüyor.

Ah, dedi ve ona kahve koydu, Bay Ainsel'in kasabayı yazın ya da ilkbaharın sonlarına görmesini nasıl da istedi; leylaklar, elma ve kiraz ağaçları çiçek açtığında, onun gibi bir güzelliğin dünyanın başka hiç bir yerinde olmadığını düşünüyor.

Gölge ona beş yüz dolar depozit verdi. Arabaya bindi ve geri geri ön avlusundan ana yola çıktı. Missy Gunther ön camına vur-

du. "Bu sizin için," dedi. "Neredeyse unuttuyordum." Ona soluk sarı bir zarf verdi. "Bir tür şaka. Onları bir kaç yıl önce bastırdık. Hemen bakmanız gerekmiyor."

Gölge, ona teşekkür etti ve arabayı dikkatlice kasabaya doğru sürdü. Gölün etrafından dolaşan yolu tercih etti. Onu ya ilkbaharda, ya yazın ya da sonbaharda görebilmeyi diledi: Çok güzel olacağından hiçbir şüphesi yoktu.

On dakika sonra evdeydi.

Arabayı sokakta bıraktı ve dış merdivenlerden soğuk dairesine çıktı. Alışveriş paketlerini açtı, yiyecekleri dolaba ve buzdolabına koydu, sonra Missy Gunter'in ona verdiği zarfı açtı.

İçinde bir pasaport vardı. Mavi plastik kaplıydı ve içinde *Mic-hael Ainse*'in Gölkenarlı olduğu açıklanıyordu (ismi, Missy Gunther'in kusursuz el yazısıyla yazılmıştı). Bir sonraki sayfada kasabanın bir haritası vardı. Geri kalanı, çeşitli yerel dükkanların indirim kuponlarıyla doluydu.

"Sanırım, burasını seveceğim," dedi Gölge, yüksek sesle. Buzlu camdan donmuş göle baktı. "Eğer bir gün ısınırsa."

Öğleden sonra ikide önkapı vuruldu. Gölge, bir çeyreği fark ettirmeden bir elden diğerine atarak Enayi Kayboldu'yu çalışıyordu. Elleri o kadar soğuk ve o kadar sakardı ki parayı masanın üzerine düşürüp duruyordu ve kapının vurulması tekrar düşürmesine neden oldu.

Kapıya gitti ve açtı.

Bir anlık saf korku: Kapıdaki adam, yüzünün alt kısmını kapatan siyah bir maske takmıştı. Bu, TV'de banka soyguncularının ya da ucuz bir filmde seri katilin kurbanlarını korkutmak için giyeceği türde bir maskeydi. Adamın kafasının üstünde siyah bir örme bere vardı.

Adam, Gölge'den küçük ve zayıftı. Silahlı gibi görünmüyordu. Ve genelde seri katillerin kaçındıkları türden, parlak ekose bir palto giyiyordu.

"Bn Hihelhan," dedi ziyaretçi.

"Hı?"

Adam maskeyi aşağı indirip Hinzelmann'ın şen suratını ortaya çıkardı. "*Ben Hinzelmann'ım* dedim. Biliyor musun, bu maskeler-

den önce ne kullandığımızı bilmiyorum. Şey, ne yaptığımızı hatırlıyorum. Bütün yüzünü kaplayan kalın örülmüş şapkalar, kaşkol-ler ve başka neler olduğunu bilmek istemezsin. Bugünlerde orta-ya çıkardıkları şeyler bence bir mucize. Belki yaşlı bir adam ola-bilirim; ama ben ilerleme hakkında yakınmayacağım."

Konuşmasını Gölge'ye bir sepet uzatarak bitirdi; içi ağzına ka-dar yerel peynirler, şişeler, kavanozlar ve geyik etinden yaz sucu-ğu olduğu açıkça gözükken birkaç küçük kangalla doluydu. "No-el'den sonraki mutlu günler," dedi. Maskeli ya da maskesiz, bur-nu, kulakları ve yanakları ahududu gibi kıpkırmızıydı. "Duyduğu-ma göre, Mabel'in pastylerinden bütün bir taneyi yemişsin. Sana birkaç şey getirdim."

"Çok nazıksın," dedi Gölge.

"Nezaket bir şey değil. Gelecek haftaki piyangoda onları bo-ğazında bırakacağım. Ticaret Odası yapıyor ve Ticaret Odası'nı ben işletiyorum. Geçen sene Gölkenarı Hastanesi'nin çocuk bö-lümü için neredeyse on yedi bin dolar topladık."

"Şey, niye ismimi şimdiden bir bilet için yazmıyorsun?"

"Piyango, *Klunker* buza değene kadar başlamaz," dedi Hinzelmänn. Gölge'nin penceresinden göle baktı. "Dışarısı soğuk. Dün gece elli derece düşmüş olmalı."

"Gerçekten çok hızlı oldu," dedi Gölge.

"Eskiden böyle donması için dua ederdik," dedi Hinzelmänn. "Babam bana anlattı."

"Böyle günler için dua mı ederdiniz?"

"Şey, evet. O zamanlar göçmenler ancak bu şekilde hayatta kalabilirlerdi. Herkes için yeteri kadar yiyecek yoktu. Eskiden öy-le Dave'in yerine gidip alışveriş arabanızı dolduramadınız, hayır bayım. Bu yüzden büyükbabamın bu işi çözmesi gerekti; böyle soğuk günler geldiğinde, büyükanne, çocukları, amcamı, tey-zemi, babamı - o en gençleriydi - hizmetçi kızı, işçiye yanına alır ve onlarla derenin yanına inerdi, onlara rom ve bitkilerden yapıl-ma biraz içki verirdi, bu eski memleketten getirdikleri bir tarifti, sonra üzerlerine derenin suyunu dökerdi. Tabii ki anında dondur-ma gibi donup mosmor kaskatı kesilirlerdi. Onları daha önceden kazdıkları ve saman doldurdukları bir çukura taşıır, teker teker



sanki çukurda istif edilmiş odun varmış gibi oraya istif ederdi, etraflarına saman yığarmış, sonra mahlukatlar girmesin diye çukurun üstünü beşe onluk kalaslarla kapatarmış - o günlerde kurtlar, aylar buralarda artık görmediğin hayvanlar varmış ama hodaglar yokmuş, hodaglar sadece masal. Zaten asla palavra öyküler anlatarak safdilliliğinizin sınırlarını zorlamam, hayır bayım - çukuru beşe onluk kalaslarla kapatardı ve bir sonraki kar yağışı çukurun yerini belli etmesi için diktiği bayrak hariç onu tamamen rterdi.

"Sonra büyükbabam bütün kışı rahatça geçirirdi ve ne yiyeceğin ne de yakacağın bitmesinden endişe ederdi. İlkbahar geldiğini görünce de bayrağın yanına gider, karları kazar beşe onluk kalasları kaldırır, hepsini birer birer çıkarır ve erimeleri için ateşin önüne dikerdi. Yanlarında alışan adamlardan biri hariç, hiç kimse bundan şikayet etmedi; adam bir keresinde büyükbabam beşe onluk kalasları iyi kapatmadığı için bir fare ailesinin didiklemeesi sonucu tek kulağını kaybetti. Tabii ki o günlerde bizimkiler gerçek kıştı. O zamanlar bunu yapabiliirdiniz. Bugnlerdeki bu kız kışlarında soğuk bile pek olmuyor."

"Olmuyor mu?" diye sordu Gölge. Ciddi adamı oynuyordu ve bu çok hoşuna gidiyordu.

"49 kışından beri olmadı ve sen onu hatırlamayacak kadar küçük olmalısın. İşte o kıştı. Bakıyorum kendine bir taşıt almışsın."

"Evet. Ne dersin?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse, Gunter'in o oğlundan hiç hoşlanmadım. Benim arazimin arkalarında, ormanın içinde bir alabalık derem var, çok içerlerde, daha doğrusu orası kasabanın arazisi; ama oraya küçük havuzcuklar yapmak için taşlar koydum, nehir alabalığının yaşamayı seveceği yerler. O güzellerden de yakaladım - bir tanesi ,  buçuk kiloluk dere alasıydı ve o küçük Gunther o havuzcukları yıktı ve beni DNR'a şikayet etmekle tehdit etti. O şimdilik Green Bay'de ve kısa bir süre sonra buraya dönecek. Bu dünyada birazcık adalet olsaydı, bir kış kaçağı olarak buradan ayrılıp başka bir yerde yaşayacaktı; ama hayır, yn bir faniladaki dikenli bir tohum gibi yapışıyor." Gölge'nin hoş geldin sepetinin içindekileri tezghın üstüne çıkarmaya başladı. "Bu, Katherine Powdermaker'ın yaban elması jölesi. Senin tevelldn-

den evvelden beri bana her Noel'de bir kavanoz verir. İşin kötü gerçeği, hiçbirini açmamış olmam. Bodrumumdaki kırk elli kavanoz hâlâ duruyor. Belki birini açacak ve içindekinden hoşlandığımı keşfedeceğim. Bu arada, işte bir kavanoz da senin için. Belki hoşuna gider."

"Kış kaçağı nedir?"

"Mım." Yaşlı adam yün beresini kulaklarına kadar çekti, pembe işaret parmağıyla şakaklarını ovdu. "Şey, bu sadece Gölkenarı'na ait bir şey değil - biz iyi bir kasabayız, çoğundan daha iyi ama mükemmel değiliz. Bazı kışlar, şey, dışarı çıkamayacak kadar soğuk olduğunda çocuğun biri biraz delirir ve de kar o kadar kurudur ki dağıtmadan kartopu yapamazsın . . ."

"Kaçarlar mı?"

Yaşlı adam ciddice başını salladı. "Çocuklar asla sahip olamayacakları - *Dallas* ve *Hanedan* gibi bütün bu saçmalıkları - gösterdiği için televizyonu suçluyorum. 83'ün sonbaharından beri televizyonum yok, şehir dışından ziyarete gelenler ve büyük maçlar için dolapta sakladığım siyah-beyaz hariç."

"Bir şey ister misin, Hinzelmann?"

"Kahve olmasın. Midemi ekşitiyor. Sadece su." Hinzelmann olumsuzca başını salladı. "Dünyanın bu bölümündeki en büyük sorun yoksulluk. Bu bunalım dönemindeki yoksulluk değil, daha çok . . . o kelime neydi, kenarlarda gizlice dolaşır, hamam böcekleri gibi."

"*Sinsi mi?*"

"Evet. Sinsi. Kerestecilik öldü. Madencilik öldü. Turistler Dells'den kuzeye gelmiyorlar, bir avuç dolusu avcı ve göllerde kampa gelen birkaç çocuktan başka - ve onlar da paralarını kasabalarda harcamıyorlar.

"Ama Gölkenarı zengin gibi görünüyor".

Yaşlı adam, mavi gözlerini kırıştırdı. "İnan bana, bunu başarmak için çok çalışmak gerekiyor," dedi. "Çok çalışmak. Ama burası iyi bir kasaba ve bütün insanların harcadığı çabaya değişiyor. Dikkat et, benim ailem çocuklarınkı kadar fakir değildi. Sor bana, biz çocukken ne kadar fakirdik diye."

Gölge ciddi bir adam ifadesi takındı ve dedi ki, "Çocukken ne

kadar fakirdiniz, Bay Hinzelmann?"

"Sadece Hinzelmann, Mike. O kadar fakirdik ki ateş yakmaya bile gücümüz yetmezdi. Yeni yıl geldiğine babam nane yerdi ve biz, çocuklar da ellerimizi uzatarak etrafında durup sıcaklığın tadını çıkarırdık."

Gölge espriyi vurgulayan bir davul sesi çıkardı. Hinzelmann kayak maskesini taktı, koca ekose paltosunu giydi, cebinden arabasının anahtarlarını çıkardı ve en son olarak koca eldivenlerini taktı. "Burada canın çok sıkılmış olmalı, aşağı dükkâna gel ve beni bul. Sana elle bağlanmış sinek balık yemi koleksiyonumu göstereceğim. Çok sıkıldığında oraya gelmek bile rahatlık sağlar." Sesi boğuktu ama duyulabiliyordu."

"Geleceğim," dedi Gölge, bir gülümsemeyle. "Tessie nasıl?"

"Kış uykusuna yattı. İlkbaharda dışarı çıkacak. Kendine iyi bak, Bay Ainsel." Ve çıkarken arkasından kapıyı kapattı.

Daire daha da soğudu.

Gölge, paltosunu ve eldivenlerini giydi. Sonra da botlarını. Artık pencerelerden dışarısını zar zor görüyordu; çünkü camın içindeki buzlar gölün görüntüsünü soyut bir imaja çevirmişti.

Nefesi havada buhar çıkarıyordu.

Daireden dışarıdaki tahta iskeleye çıktı ve yan dairenin kapısını çaldı. Tanrı aşkına sesini kes ve televizyonu kıs, diye birine bağırان bir kadın sesi duydu - bir çocuk olmalı diye düşündü Gölge; yetişkinler diğer yetişkinlere böyle bağırmazlar. Kapı açıldı ve yorgun, çok uzun, çok koyu siyah saçları olan bir kadın tedbirlice ona baktı.

"Evet?"

"Nasılınız, Hanfendi? Ben Mike Ainsel. Yan komşunuzum."

Kadının kılı bile kıpırdamadı. "Evet?"

"Hanfendi. Ben dairemde donuyorum. Izgaradan gelen biraz ısı var ama içeriyi biraz bile ısıtmıyor."

Kadın onu baştan aşağı süzdü, sonra dudaklarında varla yok arası bir gülümseme belirdi ve dedi ki, "O zaman içeri gelin. Eğer gelmezseniz burada da ısı kalmayacak."

Gölge, kadının dairesine girdi. Rengârenk plastik oyuncaklar yerlere dağılmıştı. Duvarın yanında küçük bir tepe halinde yırtıl-

miş Noel hediyelerinin paket kağıtları vardı. Küçük bir erkek çocuk televizyondan birkaç santim uzakta oturuyordu. TVde Disney *Herkül*'ünün videosu oynuyordu, çizgi bir satır ekranda paldır küldür yürüyüp bağırıyordu. Gölge, arkasını televizyona döndü.

"Tamam," dedi kadın. "Şunları yapacaksınız. İlk olarak pencere-lerin aralıklarını kapatacaksınız, gerekli şeyi Henningslerden alabilirsiniz, aynı Saran Warp gibi; ama pencereler için. Onu pencerelere yapıştırın, sonra eğer isterseniz saç kurutma makinesini üzerinden gezdirin, bütün kış yerinden çıkmaz. Bu ısının pencerelerden çıkmasını engeller. Sonra bir ya da iki elektrikli soba alın. Binanın mobilyaları eskidir ve sıkı soğukla başa çıkamaz. Son zamanlarda kışlar kolay geçiyor, sanırım buna müteşekkir olmalıyız." Sonra elini uzattı. "Marguerite Olsen."

"Tanıştığımıza sevindim," dedi Gölge. Eldivenlerini çıkardı ve elini sıkı. "Biliyor musunuz, her zaman Olsenlerin sizden daha sarışın olduğunu düşünürdüm, hanfendi."

"Eski kocam, geldiklerindeki kadar sarışındı. Pembe ve sarışın. Silah zoruyla bile yanamazdı."

"Missy Gunther bana yerel gazetede yazdığınızı söyledi."

"Missy Gunther herkese her şeyi söyler. Missy Gunther varken niçin yerel bir gazeteye ihtiyacımız olduğunu bilmiyorum." Başını salladı. "Evet. Arada sırada bir haber yazıyorum ama haberlerin çoğunu editörüm yazar. Ben doğa sütununu, bahçecilik sütununu, her pazar yorumu kolonunu ve kafa uyuşturucu detaylarla, yirmi beş kilometre çapında kimin kimle yemeğe çıktığını anlatan Toplumdan Haberler kolonunu yazarım. Yoksa kimle mi olacaktı?"

"*Kiminle*," dedi Gölge, kendine hakim olamadan. "Kimle halk ağzı."

Kadın siyah gözleriyle ona baktı ve Gölge saf bir *deja vu* deneyimi yaşadı. Daha önce burada olmuş olmalıyım, diye düşündü Gölge.

Hayır, bana başka birini hatırlatıyor.

"Her neyse, işte dairenizi böyle ısıtıyorsunuz," dedi.

"Teşekkür ederim," dedi Gölge. "Isındığında siz ve sizin ufaklık misafirlğe gelmelisiniz."

"İsmi Leon," dedi. "Sizinle tanıştığımıza memnun oldum, Bay . . .  
Özür dilerim . . ."

"Ainsel," dedi Gölge. "Mike Ainsel."

"Peki Ainsel ne tür bir soyadı?" diye sordu.

Gölge'nin hiçbir fikri yoktu. "Benim soyadım," dedi. "Korkarım aile tarihçesiyle hiç fazla ilgilenmedim."

"Belki Norveç'tir?" dedi.

"Hiç birbirimize yakın olmadık," dedi. Sonra Amcası Emerson Borson'u hatırladı ve ekledi, "en azından o taraftan."

Bay Çarşamba geldiğinde, Gölge bütün camları saydam plastik tabakalarla kaplamıştı. Bir soba oturma odasından, bir soba da arkadaki yatak odasında yanıyordu. İçerisi hemen hemen ısınmıştı.

"Şu kullandığın mor bok parçası da ne iş?" diye sordu Çarşamba, selam yerine.

"Şey," dedi Gölge, "sen benim bok parçamı alıp gittin. Bu arada o nerede?"

"Onu Duluth'da sattım," dedi Çarşamba. "Çok dikkatli olamazsın. Merak etme - bütün bunlar bittiğinde payını alacaksın."

"Burada ne yapıyorum?" diye sordu Gölge. "Yani Gölkenarında demek istedim. Dünyada değil."

Çarşamba o kendi gülümsemesiyle gülümsedi; şu Gölge'yi ona vurmak isteten ile. "Burada yaşıyorsun; çünkü burası onların seni arayacakları en son yer. Burada seni gözden uzak tutabiliyim."

"*Onlarla* siyah şapkalıları mı kastettin?"

"Kesinlikle. Korkarım, Kayanın Üzerindeki Ev artık sınırların dışında. Bu biraz zor olacak ama üstesinden geleceğiz. Şimdi, asıl hareket başlayana kadar sadece olduğumuz yerde tepiniyoruz, bayrakları sallıyoruz, atlarımızla show yapıyoruz, yavaş adımlarla yürüyoruz - hepimizin beklediğinden biraz daha ileriki bir zamana kadar. Sanırım ilkbahara kadar uzak duracaklar. O zamana kadar büyük bir şey olamaz."

"Niçin?"

"Çünkü mikromili saniyeler, sanal alem, çağ açan değişiklikler

üzerine aptal aptal konuşabilirler; ama onlar da hâlâ bu dünyada yaşıyorlar ve hâlâ yılın evrelerine bağımlılar. Bunlar ölü aylar. Bu aylardaki zafer ölü bir zaferdir."

"Neden bahsettiğin hakkında hiçbir fikrim yok," dedi Gölge. Bu tamamen doğru değildi. Belli belirsiz bir fikri vardı ve bunun yanlış olmasını umuyordu.

"Kötü bir kış olacak. Sen ve ben zamanımızı elimizden geldiği kadar akıllıca kullanacağız. Birliklerimizi toplayacağız ve kendi savaş alanımızı seçeceğiz."

"Tamam," dedi Gölge. Çarşamba'nın ona gerçeği ya da gerçeğin bir parçasını söylediğini biliyordu. Savaş yaklaşıyordu. Hayır, bu yanlıştı; savaş zaten başlamıştı. Çarpışma yaklaşıyordu. "Deli Sweeney, ilk tanıştığımız akşam senin için çalıştığını söyledi. Bunu ölmeden önce söyledi."

"Bir bar kavgasında onun gibi acınacak bir olayın bile üstesinden gelemeyen birini işe almak ister miydin? Ama korkma, şimdiye kadar güvenimi bir düzine kez kazandın. Hiç Las Vegas'da bulundun mu?"

"Las Vegas, Nevada mı?"

"Evet o."

"Hayır."

"Bu gece, bir beyefendinin gözlerinin kızardığı çok geç saatlerde Madison'dan oraya uçacağız, yüksek oynayan Para Babaları'nın kiraladığı bir uçakla. Ona binmemiz gerektiği konusunda onları ikna ettim."

"Hiç yalan söylemekten yorulmadın mı?" diye sordu Gölge. Bunu nazik ve meraklıca sordu.

"Birazcık bile yorulmadım. Her neyse, bu doğru. Biz şu ana kadar olan en yüksek bahislere oynuyoruz. Madison'a ulaşmamız birkaç saatten fazla sürmeyecek, yollar açık. Şimdi kapıyı kilitle ve sobaları söndür. Sen yokken binanın yanması çok berbat bir şey olur."

"Las Vegas'da kimi göreceksin?"

Çarşamba ona söyledi.

Gölge sobaları söndürdü, küçük çantasına gecelik birkaç giysi koydu, sonra Çarşamba'ya döndü ve dedi ki, "Bak, kendimi sa-

lak gibi hissediyorum. Biraz önce bana kimi görmeye gideceğimizi söyledin ama bilmiyorum. Şimdi kafayı mı yedim? Her ne olduysa, yok oldu. Neydi adı?"

Çarşamba ona bir kez daha söyledi.

Bu kez Gölge neredeyse onu kaptı. Bu isim dilinin ucundaydı. Çarşamba ona söylediğinde daha fazla dikkat etmiş olmayı diledi. Sonra unuttu.

"Arabayı kim kullanacak?" diye sordu Çarşamba'ya.

"Sen," dedi Çarşamba. Evden çıktılar, tahta merdivenlerden ve buzlu patikadan Siyah Lincoln'u park ettiği yere indiler.

Arabayı Gölge sürdü.

*Casino'ya giren kişi, her taraftan gelen davetlerle bir köşeye sıkışır— bunlar taştan, kalpsiz, kafasız ve para tutkusundan garip bir şekilde yoksun bir adamın reddedebileceği davetlerdir. Dinle: şangur şungur fişkırlarak slot makinesinin tepsisine yağıp oradan da monogram halılara taşan gümüş jetonların makineli tüfek gibi sesinin yerini slotların siren gürültüsü aldı; tıngırdayan, biple-yen koro devasa salonda yutuldu, birisi kağıt oynanan masalara ulaştığında insanı rabatlatan geri plan sobbetine kadar yumuşadı, uzaktan gelen sesler sadece adrenalini kumarbazların damarlarında dolaştıracak kadar yüksekti.*

*Bu casionaların sahip olduğu bir sırdır, sakladıkları, korudukları ve çok değer verdikleri bir sırdır; gizlerinin en kutsalı. Her şeye rağmen insanların çoğu para kazanmak için kumar oynamasalar da reklamı yapılan, satılan, iddia edilen ve hayali kurulan budur. Ama bu onları içtenlikle karşılayan, devasa, her zaman açık kapılardan içeri sokan basit bir yalıdır.*

*Giz şudur: insanlar kumarı para kaybetmek için oynarlar. Yaşadıkları anları hissetmek için, ruletin tekerleğinde gezinmek, kartlarla dönmek ve paralarla slotlarla kendilerini kaybetmek için casinolara gelirler. Kazandıkları, casinodan para aldıkları akşamlarda övünürler; ama kaybettikleri zamana büyük değer verirler; gizlice çok büyük değer verirler. Bu bir tür kurban vermedir."*

Casinolarda, hiç öñü kesilmeyen yeşil ve gümüş bir nehir gibi elden ele, kumarbazdan krupiyeye, kasaya ve idareye akıp giden paralar en sonunda kendilerini Kutsalların Kutsalı, en içerdeki kutsal yerde, sayma odasında bulurlar. İşte burada, bu casinonun sayma odasında dinlenirsiniz, burada yeşil dolarlar tasnif edilir, istif edilir, dizilir, casinoda akan paralar arttıkça yavaş yavaş gereksizleşen burası düşsel bir yerdir: Açık ve kapalıların elektriksel dizisi, telefon hatlarından akan diziler.

Sayma odasında üç tane adam görüyorsunuz, görebildikleri kameraların camlı bakışları, göremedikleri minik kameraların böceğimsi bakışları altında para sayıyorlar. Bir vardiya boyunca, adamların her biri, bütün hayatında göreceği maaşlardan daha fazla para sayıyor. Her adam uyuduğunda rüyasında yığımlarla, kağıt bantlarla sarılmış, kaçınılmaz şekilde artan rakamlarda, tasnif edilmiş ve kaybedilmiş paraları saymayı görür. Bu üç adamın her biri, haftada bir defadan az olmamak şartıyla, casinonun güvenlik sistemini nasıl devredışı bırakacağını ve taşıyabileceği kadar parayı alıp kaçacağını boş boş merak etmişti; her adam gönülsüzce bu rüyayı incelemiş ve uygulanamaz bulmuş, düzenli maaş çekinde karar kılmış, hapishane ve yeri belli olmayan mezarın korkunç çift hayalinden kaçınmıştı.

Burada, bu kutsal yerde, paraları sayan üç adam var; paraları getiren, götüreren, izleyen gardlar var; ve bir kişi daha var. Kömür grisi takım elbisesi kusursuz, siyah saçları, sinekkaydı tıraşlı, yüzü ve tavırları her anlamda hatırdakalamaz türden. Diğer adamlardan hiçbirisi ona dikkat etmedi ya da farkına vardıysa bile anında unuttu.

Vardiya son erdiğinde kapılar açıldı, kömür rengi takımlı adam odadan çıkıyor ve yanında gardlarla koridorlarda yürüyor, ayakları monogramlı halılarda ses çıkarmıyor. Kasalardaki paralar, oradan zırbılı araca yüklendiği içerdeki yükleme bölümüne itilerek götürüldü. Rampa kapısı, zırbılı araç sabahın erken saatlerinde Las Vegas caddelerine çıksın diye açıldığında, kömür rengi takım elbiseli adam fark edilmeden kapıdan çıkıyor ve sallana sallana rampadan çıkıp kaldırıma geliyor. Solundaki New York taklidini görmek için dönüp bakmıyor bile.



*Las Vegas, bir resimli çocuk kitabındaki bir rüya şehri haline geldi - işte bir hikaye kitabı kalesi, orada yanında bir şifon olan siyah bir piramit karanlığa UFO'ların iniş ışığı gibi beyaz ışık saçıyor. Her yerde gelecek mutluluğu ve şansın açık olduğunu haber veren neon kabinler ve dönen ekranlar var; şarkıcıların, komedyenlerin ve sibirbazların ya evlerinde ya da yolda oldukları anons ediliyor; ışıklar her zaman yanıp sönüyor, buraya gel diye işaret ediyor ve çağırıyorlar. Her saat başı, bir korsan gemisi bir savaş gemisini batırıyor.*

*Kömür grisi takım elbiseli adam, şehirdeki paranın akışını hissederek kaldırımında keyifle yavaş yavaş yürüyor. Yazları, caddeler sıcaktan pişer ve geçtiği her dükkanın girişinden terleten sıcaklığa doğru buz gibi bir hafif havalandırma rüzgârı esip yüzündeki terleri ürpertir. Şimdi çöl kışında, hoşuna giden kuru bir soğuk var. Paranın hareketi kafasının içinde ince bir dantel örgüsü oluşturuyor; ışık ve harekettten oluşan üç boyutlu bir kedi beşiği. Bu çöl şehrinde ona çekici gelen şey hareketin hızı; paranın bir yerden bir yere ve bir elden diğerine geçiş yolu. Bu onun için bir koşuşturma, bir sarhoşluk. Bu, onu caddelere bir bağımlı gibi çekiyor.*

*Bir taksi, mesafesini koruyarak onu takip ediyor. Onu fark etmiyor; taksiyi fark etmek onda rastlanan bir olay değildir. Takip edilebileceği olgusunu neredeyse olanaksız bulduğunu çok nadiren fark eder.*

*Saat sabahın dördü. Otuz yıldır modası geçmiş bir otel ve casinoya doğru çekildiğini fark ediyor. Burası yarına ya da onu çöktecekleri, yıkacakları ve bulunduğu yere bir zevk mekanı dikip onu sonsuza kadar unutacakları altı ay sonrasına kadar çalışacak. Hiç kimse onu tanımıyor, hiç kimse onu batırlamıyor. Lobi-deki bar boktan ve sessiz. Hava, eski sigara dumanından mavileşmiş ve birisi yukarıdaki özel odadaki poker oyununda birkaç milyon dolar kaybetmek üzere. Kömür grisi takım elbiseli adam oyunun birkaç kat altındaki bara oturuyor. Garson kız onu görmezlikten geliyor. Niye O Sen Olmayasın? 'm enstrümantal yorumu neredeyse bilinçaltını etkileyen bir şekilde çalıyor. Her biri, farklı renkli paraşüt kıyafetleri giyen, beş Elvis Presley taklitçisi*

barın TV'sinde bir Amerikan futbolu maçı tekrarı izliyorlar.

Açık gri takım elbiseli, iri yarı bir adam, kömür grisi takım elbiseli adamın masasında oturuyor. Kömür grisi takım elbiseli adamı fark etmeyen, güzel olamayacak kadar zayıf, Luxor ya da Tropicana'da çalışmak için hiç bevesi olmadığı belli, işini bitmesi için dakikaları sayan garson kız onu fark ediyor ve gülümseyerek doğru yanına geliyor. Adam, ağzı kulaklarına vararak ona sırtıyor. "Bu akşam insanın içine bir boşluk katıyorsun, tatlım; bu zavallı yaşlı gözler için nefis bir manzarasın," diyor ve iyi bahşişini kokusunu alan garson kız ona iyice gülümsüyor. Açık gri takım elbiseli adam kendisi için Jack Daniel's ve yanında oturan kömür grisi takım elbiseli adam için Laphroaig'le su siparişi veriyor.

"Biliyor musun," diyor açık gri takım elbiseli ada, içkiler gelince, "bu lanet olası ülkede söylenen en iyi şiir dizesi 1853'de Kanada Bill Jones tarafından, Baton Rouge'da, bileli bir Faro oyununda soyulurken söylendi. Kanada Bill'den boşlanan, bu garip enayinin kazıklanmasından boşlanmayan bir adam olan George Devol, Bill'i bir kenara çekti ve ona oyunun bileli olduğunu fark edip etmediğini sordu. Kanada Bill iç çekti ve omuz silkip dedi ki, "Biliyorum. Ama kasabadaki tek oyun bu." Ve oyun oynamaya devam etti.

Kara gözler, açık gri takım elbiseli adama güvensizce dik dik bakıyor. Kömür grisi takım elbiseli adam karşılık olarak bir şey söylüyor. Kırışmaya başlamış kızıl sakalı olan, açık renk takım elbiseli adam başını olumsuzca sallıyor.

"Bak," diyor, "Wisconsin'de olanlardan dolayı özür dilerim. Ama sizi sapsağlam kurtardım, değil mi? Hiç kimsenin canı yanmadı."

Koyu renk takım elbiseli adam Laphroaig ve suyunu yudumluyor; viskinin bataklıktaki ceset özelliğinin, çamurumsu lezzetin tadını çıkarıyor. Bir soru soruyor.

"Bilmiyorum. Her şey beklediğimden çok daha hızlı geliyor. Herkesin, ayak işlerimi görsün diye işe aldığım velet için siki kalkmış durumda – onu dışarıda takside bekletiyorum. Hâlâ var mısın?"

*Koyu renk takım elbiseli adam cevap veriyor.*

*Sakallı adam kafasını olumsuzca sallıyor. "O iki yüz yıldır görülmedi. Ölmemiş olsa bile kendini ortama unutturmuştur."*

*Başka bir şey dendi.*

*"Bak," dedi sakallı adam, Jack Daniel'ini dikerek. "Sana ihtiyacımız olduğu zaman orada ol, ben sana göz kılak olacağım. Ne istiyon? Soma mı? Sana bir şişe Soma alabilirim. Orijinalinden."*

*Koyu renk takım elbiseli adam dik dik bakıyor. Sonra isteksizce başıyla onaylıyor ve bir yorum yapıyor.*

*"Tabii ki öyleyim," diyor sakallı adam, bir bıçak gibi gülümseyerek. "Ne umuyordun? Olaya şöyle bak: bu kasabadaki tek oyun." Pençe gibi elini uzatıyor ve diğer adamın bakımlı-manikür yapılmış elini sıkıyor.*

*Sonra çıkıp gidiyor.*

*Zayıf garson kız şaşkınca geri geliyor: Şimdi köşe masada sadece bir tek adam var; siyah saçlı, kömür grisi bir takım elbise giyen şık bir adam. "Bir sorun mu var?" diye soruyor. "Arkadaşımız geri gelecek mi?"*

*Siyah saçlı adam iç çekiyor ve arkadaşının geri gelemeyeceğini, bundan dolayı onun zamanını aldıkları ve uğraştırdıkları için ona ödeme yapılmayacağını açıklıyor. Sonra, garson kızın gözlerindeki incinmeyi görüyor ve ona acıyor. Zihnindeki altın iplikleri inceliyor, matrisi izliyor; bir ölü nokta bulana kadar parayı takip ediyor. Ve ona diyor ki: İşten çıktıktan yarım saat sonra, saat altıda Hazine Adası'nın önünde olursan, barbut masasında biraz önce 40 000 \$ kazanan ve uçağa binip evine dönmenden önce, 48 saat içinde onun hepsinden kurtulmak için ona yardım edecek bir akıl hocası, bir ortağa ihtiyacı olan Denverli bir onkologla karşılaşacaksın.*

*Kelimeler, garson kızın zihninde uçup gidiyor; ama onu mutlu bir halde bırakıyor. İç çekiyor ve köşedeki adamların para vermeden kaçanlardan olduklarını, hatta ona bahşış bile vermediklerini zihnine kaydediyor; ve içinden vardiyası bitince doğru eve gideceğine Hazine Adası'ndan dolaşarak gitmek geliyor; ama eğer ona sorarsanız, niçin olduğunu asla size söyleyemeyecektir.*

"Şu gördüğün adam kimdi?" diye sordu Gölge, Las Vegas meydanına doğru yürürlerken. Havaalanında slot makineleri vardı. Sabahın bu saatinde bile insanlar onların önünde durmuş, içlerine para atıyorlardı. Gölge onların havaalanından hiç ayrılmayanlar, uçaklarından inip, yürüyen banttan havaalanı binasına yürüyüp orada, son çeyreklerini makinelere atana kadar yanıp sönen ışıkların ve dönen görüntülerin tuzağına düşerek durup kalan, sonra hiçbir şeyleri kalmamış bir vaziyette geri dönüp uçağa atlayıp evlerine gidenler olup olmadıklarını merak etti.

Sonra, tam Çarşamba taksiye kadar takip ettikleri koyu renk takımlı adamın kim olduğunu sorarken, dikkatinin dağıldığını ve onu kaçırdığını fark etti.

"Katıldı," dedi Çarşamba. "Ama bu bana bir şişe Soma'ya patlayacak."

"Soma nedir?"

"Bir içki." Onlar ve bir sonraki iş gününde Chicago'da olmaları gereken savurgan para babası üçlü dışında boş olan charter uçağa bindiler.

Çarşamba rahatlayıp kendine bir Jack Daniel's istedi. "Benim tip insanlar, senin tip insanları görür . . ." tereddüt etti. "Bu arılar ve bal gibi bir şey. Her arı sadece minnacık bir damla bal yapar. Kahvaltı masasında duran bir tabak balı yapmak için binlercesinin, belki de milyonlarcasının, hep beraberce çalışması gerekir. Şimdi sadece baldan başka bir şey yiyemediğini hayal et. Bizim için öyle bir şey . . . biz inançla, dualarla, sevgiyle besleniriz . . ."

"Ya Soma . . ."

"Benzerliği biraz daha ileri götürürsek, bal şarabı. Mead gibi." Kıkırdadı. "Bir içki. Toplanmış dualar ve inançlar, imbikten geçirilerek sert alkole dönüşür."

Nebraska üstünde bir yerdeydiler, etkileyici olmayan bir uçuş kahvaltısı yerlerken Gölge dedi ki, "Karım."

"Ölü olan."

"Laura. Ölü olmak istemediğini bana söyledi. Beni trendeki adamlardan kurtardıktan sonra."

"İyi bir eş davranışı. Seni hapsedenlerden kurtarmak ve canının yakanları öldürmek. Onun kıymetini bilmelisin, Yeğen Ain-

sel."

"Gerçekten dirilmek istiyor. Bunu yapabilir miyiz? Bu mümkün mü?"

Çarşamba, Gölge'yi soruyu duyup duymadığından ya da gözleri açık uykuya daldığında endişe etmeye başlatacak kadar uzun bir süre hiçbir şey söylemedi. Sonra konuşurken dümdüz önüne bakarak dedi ki, "Bir tılsım biliyorum ki acıyla hastalığı geçirir ve kederlenenin kalbindeki kederi yok eder.

"Bir tılsım biliyorum ki bir dokunuşta insanı iyileştirir.

"Bir tılsım biliyorum ki bir düşmanın silahlarını ıskalatır.

"Başka bir tılsım biliyorum ki beni her tür kilit ve bağdan kurtarır.

"Bir beşinci tılsım: Havada giden bir oku yakalayabilirim ve ondan zarar görmem.

Kelimeleri sakın ve hızlıydı. Bir an tehdit edici kabadayılıkta, bir an sırtısla akıyorlardı. Çarşamba, kelimeleri dini bir ayinin sözlerini ezberden söyler gibi konuşuyordu ya da gizli ve acı veren bir şeyi hatırlar gibi.

"Bir altıncı: Bana zarar vermek için yollanan büyüler yollayana zarar verir.

"Bildiğim bir yedinci tılsım: Sadece bakarak bir ateşi söndürebilirim.

"Bir sekizinci: Eğer bir adam benden nefret ederse, onun dostluğunu kazanabilirim."

"Bir dokuzuncu: Şarkı söyleyerek rüzgârı uyutabilir ve bir fırtınayı, bir gemiyi kıyıya getirene kadar dindirebilirim.

"Bunlar öğrendiğim ilk dokuz tılsım. Çıplak bir ağacın üzerinde dokuz gece asılı kaldım, böğrüm bir mızrakla parçalandı. Soğuk rüzgârlarla sallandım ve sürüklendim, yemeksiz, susuz, kendimi kendime kurban ettim ve dünyalar bana açıldı.

"Onuncu tılsımda, cadıların büyüsünü bozmayı, kendi evlerine giden yolu asla bulamasınlar diye onları havada çevirmeyi öğrendim.

"On birincisi: Bir savaş kızıştığında eğer onu söylersem karışmanın içindeki savaşçıları yaralanmadan, sağ salım alabilir ve onları gerideki evlerine, ocaklarının başına götürebilir.

"Bildiğim bir on ikinci tılsım: Eğer asılmış bir adam görürsem onu bütün hatırladıklarını bize fısıldasın diye darağacından indirebilirim.

"Bir on üçüncü: Bir çocuğun kafasına su serpersem, o çocuk savaşta asla ölmez.

"Bir on dördüncü. Bütün tanrıların isimlerini biliyorum. Lanet olasıların hepsinin isimlerini.

"Bir on beşinci: Bir kudret, şeref, bilgelik rüyam var ve insanları rüyalarımın inandırabilirim."

Sesi artık o kadar alçalmıştı ki, Gölge, uçağın motor gürültüsünü arasında duymak için zorlanıyordu.

"Bildiğim bir on altıncı tılsım: Aşka ihtiyacım olduğunda herhangi bir kadının kalbini ve zihnini yönlendirebilirim.

"Bir on yedincide, istediğim bütün kadınlar asla başka birini istemeyecekler.

"Ve bir on sekizinci tılsım biliyorum ki bu hepsinin en büyüğüdür ve onu hiç kimseye söyleyemem, çünkü o senden başka hiç kimsenin bilmediği, olabilecek en güçlü sırdır."

İç çekti ve konuşmayı bıraktı.

Gölge tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Bu biraz önce başka bir yerde, her yol kavşağında asılmış adamların rüzgârda sallandığı, cadıların geceleri havada çılgınlık attığı, dünyalarca uzak bir yere açılan bir kapı görmüş gibiydi.

"Laura," bütün söylediği buydu.

Çarşamba başını çevirdi, Gölge'nin soluk gri gözlerine kendininkileri dikti. "Onu tekrar diriltemem," dedi. "Olması gerektiği gibi ölü olmamasının nedenini bile bilmiyorum."

"Sanırım onu ben yaptım," dedi Gölge. "Benim hatamdı."

Çarşamba bir kaşını kaldırdı.

"Deli Sweeney, o oyunu nasıl yaptığını bana gösterirken bana altın bir para vermişti. Söylediğine göre bana yanlış para vermiş. Bana verdiği düşündüğünden çok daha güçlü bir şeymiş. Onu Laura'ya verdim."

Çarşamba homurdandı, kaşlarını çatarak çenesini göğsüne indirdi. Sonra geriye yaslandı. "Bu onu yapabilir," dedi. "Ve hayır, sana yardım edemem. Ama boş zamanında yapacakların seni il-

gilendirir tabii ki."

"Ne," diye sordu Gölge, "bu ne anlama geliyor?"

"Bu senin kartal taşları ve thunderbirdler peşinde koşmanı engelleyemem demek. Ama günlerini Gölkenarı'nda sakince gözlerden ve zihinlerden uzak geçirmeni sınırsız boyutta tercih ederim. İşler kızıştığında yardım edecek bütün ellere ihtiyacımız olacak."

Bunu söylerken çok yaşlı ve narin göründü. Derisi neredeyse saydamdı ve altındaki etler griydi.

Gölge uzanıp elini Çarşamba'nın gri elinin üzerine koymayı çok istedi. Ona her şeyin yoluna gideceğini söylemek istedi - bu Gölge'nin hissetmediği ama söylemesi gerektiğini bildiği bir şeydi. Dışarıda siyah trendeki adamlar vardı. Uzun limoda şişko velet ve onlar hakkında iyi düşünemeyen televizyondaki kişiler vardı.

Çarşamba'ya dokunmadı. Hiçbir şey söylemedi.

Sonradan, bir şeyleri değiştirebilip değiştiremeyeceğini, o hareketin bir işe yarayıp yaramayacağını, gelebilecek bir zararı engelleyip engelleyemeyeceğini merak etti. Kendi kendine, *değiştirmeyecek*, dedi. Değiştirmeyeceğini biliyordu. Ama sonradan hâlâ, eve doğru yavaş yavaş uçarken bir an için Çarşamba'nın eline dokunmuş olmayı diledi.

Çarşamba, Gölge'yi evin önünde bıraktığında, kısa kış günü kararmak üzereydi. Gölge kapıyı açtığında hissettiği dondurucu soğuk Las Vegas'la karşılaştığından çok daha bilimkurgusaldı.

"Belaya bulaşma," dedi Çarşamba. "Kafanı mazgalların altında tut. El sallama."

"Hepsi bir arada mı?"

"Bana ukalalık yapma, evlat. Gölkenarı'nda gözden uzak durabilirsin. Seni orada sağ salim tutmak için büyük bir borç altına girdim. Eğer bir şehirde olsaydın, kokunu anında alacaklardı."

"Kimseyi rahatsız etmeyeceğim ve beladan uzak duracağım." Gölge bunu söylerken ciddiydi. Bir ömre yetecek kadar belaya bulaşmıştı ve sonsuza kadar kendini kapıp koyuvermeye hazırdı. "Ne zaman geri geliyorsun?" diye sordu.

"Yakında," dedi Çarşamba ve Lincoln'un motorunu çalıştırdı, camı kapatıp buz gibi gecenin içine daldı.



*Bir sırrı üç kişi saklayabilir derler, eğer ikisi ölüyse.*  
 - Ben Franklin. *Zavallı Richard'ın Almanacağı*

Üç soğuk gün geçti. Termometre günün ortasında bile sıfırın üstüne çıkmadı. Gölge, insanların elektrikten önce, ısıtıcı yüz maskeleri ve hafif ısıtıcı iç çamaşırlarından önce, kolay seyahatlerden önce nasıl hayatta kaldıklarını merak etti.

Hinzelmann Video, Bronzlaşma, Yem ve Takım dükkânında Gölge'ye elle bağlanmış alabalık sinekleri gösteriliyordu. Beklediğinden çok daha ilginçtiler: Her birinin içinde bir iğne olan tüy ve ipliklerden yapılmış, rengarenk yaşam taklitleri.

Hinzelmann'a sordu.

"Gerçekten mi?" diye sordu Hinzelmann.

"Gerçekten," dedi Gölge.

"Şey," dedi yaşlı adam. "Bazen hayatta kalamadılar ve öldüler. Sızdıran bacalar, kötü havalandırılmalı sobalar ve mutfak ocakları en az soğuk kadar insan öldürdü. Ama onlar zor günlerdi - yaz ve sonbaharı kış için saklanacak yiyecek ve yakacak odun toplayarak geçirirlerdi. Hepsinin en kötüsü, delilikti. Radyoda duydum güneş ışığıyla onun bağlantısını; kışın ne kadar az olduğunu anlatıyorlardı. Babam, kışın insanlar yerinde duramaz çıldırır derdi - ona kış deliği derlerdi. Gölkenarı onu her zaman kolay geçirirdi; ama etraftaki diğer kasabalar zor. Ben çocukken hâlâ geçerli olan bir söz vardı, eğer hizmetçi kız şubatta sizi hâlâ öldürmeye çalışmamışsa karaktersizdir.

"Hikaye kitapları altın tozu gibiydi - kasabada kütüphane olmadığı dönemde okuyabildiğin her şey çok kıymetliydi. Büyük-babam, Bavyera'daki erkek kardeşinin yolladığı bir hikaye kitabını aldığı anda, kasabadaki bütün Almanlar onu okumasını dinlemek için meclis binasında toplandılar. Finliler, İrlandalılar ve diğerleri de o hikayeleri Almanlara anlattırırıldılar.

"Burasının otuz kilometre güneyinde, Jibway'de, kışın ortasında göğsünde ölü bir bebekle anadan doğma çıplak yürüyen bir kadın buldular ve kadın bebeği ondan almalarına izin vermedi." Düşüncelice kafasını sallayıp alabalık için el ile bağlanmış sinek yemleri dolabını bir çıtla kapattı. "İşler kötü. Video kiralama kartı ister misin? Eninde sonunda burada bir Blockbuster açacaklar ve kısa bir süre sonra işsiz kalacağız. Ama şimdilik oldukça iyi bir koleksiyonumuz var."

Gölge, Hinzelmann'a ne televizyonu, ne de VCR'ı olduğunu hatırlattı. Hinzelmann'ın arkadaşlığından hoşlanıyordu - anılarından, uzun öykülerinden, yaşlı adamın sırtışından. Gölge onunla konuşmaya başladığından beri televizyonun kendisini rahatsız ettiğini söyleyerek onu rahatsız etmek istemedi.

Hinzelmann bir çekmeceyi aradı ve bir teneke kutu çıkardı - görünüşüne göre, bir zamanlar içine çikolata ya da kurabiye konulan türden Noel Kutusu olmalıydı: Alacalı bulacalı Noel Baba, kapaklarından ışıklar çıkan bir tepsi Coka-Cola şişesi tutuyordu. Hinzelmann, kutunun metal kapağını açıp boş bilet defterleriyle koçanları çıkardı ve dedi ki, "Kaç tanesine adını yazayım?"

"Neyin kaç tanesi?"

"Klunker bileti. Bugün buzun üstüne çıkacak, bu yüzden bilet satışına başladık. Her bilet beş dolar, on tane kırık, yirmi tane yetmiş beş. Bir biletle beş dakika alıyorsun. Tabii ki senin beş dakikanda batacağına söz veremeyiz ama en yakın bilen beş yüz papel kazanıyor ve eğer senin beş dakikan içinde giderse bin dolar kazanıyorsun. Biletini ne kadar önce alırsan satın alınmamış zamanlar o kadar çok olur. İnfö kağıdını görmek ister misin?"

"Tabii."

Hinzelmann, Gölge'ye fotokopisi çıkarılmış bir kağıt verdi. Klunker, kış için buzun üzerine park edilecek motoru ve benzin

deposu çıkarılmış eski bir arabaydı. Gölün buzu ilkbaharda bir gün eriyecek ve arabanın ağırlığını taşıyamayacak kadar inceldiğinde araba göle düşecekti. En erken göle düşen klunker 27 Şubat'taydı ("O, 1998 kışındaydı. Ama ona tam bir kış diyebileceğini sanmıyorum,) en geçi ise 1 Mayıs'tı ("O 1950'deydi. O yıl kışı sona erdirmenin yolu, birinin kalbine bir kazık sokması gibi görünüyordu.") Nisan başı araba batışları için en sık rastlanan zamandı - çoğunlukla ikindide.

Nisanın bütün ikindileri çoktan bitmiş, Hinzelmann'ın defterinde işaretlenmişti. Gölge, 23 Mart'ın sabahı 9:00'dan 9:25'e kadar olan süreyi aldı. Hinzelmann'a otuz dolar verdi.

"Keşke kasabadaki herkese senin kadar kolay satabilseydim," dedi Hinzelmann.

"Bu, kasaba ilk geldiğimde beni arabanla götürdüğün için bir teşekkür."

"Hayır, Mike," dedi Hinzelmann. "bu çocuklar için." Bir an için yaşlı kırışmış suratında şeytanca bir ifade olmadan ciddice baktı. "Bu ikindi gelersen, klunkerı göle itmeye yardımcı olabilirsin."

Gölge'ye beş mavi kart verdi, her birinde Hinzelmann'ın eski tip el yazısıyla gün ve saat yazılıydı, sonra her birinin üstündeki detayları kendi defterine kaydetti.

"Hinzelmann," dedi Gölge. "Hiç kartal taşlarından bahsedildiğini duydun mu?"

"Rhinelander'ın kuzeyi mi? Hayır, orası Kartal Nehri. Duyduğumu söyleyemem."

"Ya thunderbirdler?"

"Şey, 5. caddedeki Framing Gallery'de vardı bir Tunderbird ama orası kapandı. Yardımcı olamıyorum, değil mi?"

"Hayır."

"Bak sana ne söyleyeceğim, Niçin gidip kütüphaneye bakmıyorsun? İyi insanlardır, bununla beraber bu haftaki indirimli kitap satışından dolayı dikkatleri dağılmış olabilir. Sana kütüphanenin nerede olduğunu gösterdim, değil mi?"

Gölge başıyla onayladı ve hoşça kal dedi. Kütüphaneyi kendi kendine düşünmüş olmayı diledi. Mor 4-Çekere bindi ve Ana Cadde'nin güneyine doğru sürdü, belediye kütüphanesini barın-

dıran kale gibi binaya gelene kadar gölü en güney noktasından dönerek onu takip etti. İçeri girdi. Bodrum katını gösteren bir tabela vardı. İNDİRİMLİ KİTAP SATIŞI, yazıyordu. Asıl kütüphane giriş katındaydı ve botlarındaki karları silkeleyip içeri girdi.

Büzülmüş, koyu kırmızı renkli dudakları olan ters bakışlı bir kadın, anlamlıca, ona yardımcı olup olamayacağını sordu.

"Sanırım bir kütüphane kartına ihtiyacım var," dedi. "Ve thunderbirdlerle ilgili her şeyi bilmek istiyorum."

Amerikan Yerlilerinin İnançları ve Gelenekleri, kale gibi küçük bir kulenin tek rafında duruyordu. Gölge birkaç kitap aldı ve pencere kenarındaki iskemleye oturdu. Birkaç dakikada Thunderbirdlerin, dağların zirvelerinde yaşayan, şimşekler yağdıran, gök gürültüsü yapmak için kanatlarını çırpıp, devasa, mitolojik kuşlar olduklarını öğrenmişti. Bazı kabilelerin dünyayı thunderbirdlerin yarattığına inandığını okudu. Yarım saat daha okuma sonunda başka bir şey çıkaramadı ve kitapların indekslerindeki hiçbir yerde Kartal Taşları'na rastlayamadı.

Gölge kitapların sonuncusunu rafa koyarken birisinin onu izlediğini fark etti. Koca rafların arkasından küçük ve ciddi birisi onu dikizliyordu. Bakmak için dönmesiyle beraber yüz yok oldu. Sırtını çocuğa döndü, sonra tekrar izlenip izlenmediğini görmek için etrafına bakındı.

Özgürlük doları cebindeydi. Onu cebinden çıkardı, sağ elinde yukarı kaldırıp çocuğun onu görmesini sağladı. Parmağıyla sol elinin avuç içinde sakladı, iki elini de boşmuş gibi gösterdi, sağ elini ağzına doğru götürdü ve bir kez öksürüp parayı sol elinden sağ eline bıraktı.

Çocuk, gözleri fal taşı gibi açık Gölge'ye baktı ve hızlı koşarak uzaklaştı. Birkaç saniye sonra gülmeyen suratıyla Marguerite Olsen'i çekerek getirdi. Kadın, Gölge'ye şüpheyle baktı ve dedi ki, "Selam Bay Ainsel. Leon onun için sihir yaptığınızı söylüyor."

"Sadece küçük bir hokkabazlık, Hanfendi. Şey, daireyi ısıtma konusundaki tavsiyeleriniz için size teşekkür etmedim. Şimdi içeri ekmek kızartacak kadar sıcak."

"Bu iyi." Kadının buz gibi ifadesi erimeye başlamamıştı.

"Burası çok güzel bir kütüphane," dedi Gölge.

"Burası güzel bir bina. Ama belediyenin daha işe yarar ve daha az güzel bir şeye ihtiyacı var. Aşağıdaki ucuz kitap satışına mı gidiyorsunuz?"

"Onu hiç düşünmemiştim."

"Şey, düşünmelisiniz. İyi bir amaç için yapıyor."

"Aşağıya inmeyi unutmayacağım."

"Koridora çıkın ve merdivenlerden aşağı inin. Sizi gördüğüme sevindim, Bay Ainsel."

"Bana Mike de," dedi.

Marguerite Olsen hiçbir şey söylemedi, sadece Leon'un elini tuttu ve çocuğu çocuk bölümüne götürdü.

"Ama anne," dediğini duydu Leon'un Gölge, "o hokkabazlık değildi. *Değildi*. Onun kaybolduğunu ve *burnundan* düştüğünü *gördüm*. Onu *gördüm*."

Abraham Lincol'nün bir yağlıboya tablosu duvardan ona bakıyordu. Gölge, mermer ve meşe basamaklardan kütüphanenin bodrumuna indi. Bir kapıdan geçip, içi masalarla dolu geniş bir odaya girdi. Bütün masalar rasgele sınıflandırılmış ve karmakarışık düzenlenmiş cins cins kitapla doluydu: Karton kaplılar ve ciltliler, öyküler ve bilimsel olanlar, ansiklopediler ve sürekli yayınlar, kaplı kapsız, hepsi yan yana, masaların üstündeydi.

Gölge odanın arkasında, üzerinde eski görünüşlü, her birinin sırtında beyaz katalog numarası yapıştırılmış deri kaplı kitapların olduğu masaya doğru yollandı. "Bugün o köşeye giden ilk kişisin," dedi boş kutu ve torba yığınıyla küçük, açık, metal para kutusunun yanında oturan adam. "İnsanların çoğu sadece heyecanlı romanlar, çocuk kitapları ve Ucuz Aşk Romanları alır. Jenny Kerton, Danielle Steel gibi şeyler." Adam Agatha Christie'nin *Roger Ackyord Cınayet'i*ni okuyordu. "Masalardaki kitapların tanesi elli sent ya da üç tanesi bir dolar."

Gölge ona teşekkür etti ve kitapları karıştırmaya devam etti.

Üstü soyulmuş, kahverengi deri kaplı, bir cilt *Heredot Tarihi* buldu. Bu, ona hapisshanede bıraktığı karton kapaklısını hatırlattı. İçinde bazı para oyunları olabilecekmiş gibi görünen *Evde Yapabileceğiniz Şaşırtıcı İllüzyonlar* isminde bir kitap vardı. İki kitabı da para kutusu olan adama götürdü.

"Bir tane daha al, hâlâ bir dolar," dedi adam. "Ve bir kitap daha alırsan bize iyilik yapmış olacaksın. Boş raflara ihtiyacımız var."

Gölge, eski deri kaplı kitapların olduğu yere döndü. Başka biri tarafından alınma olasılığı en az olan kitabı almaya karar verdi. Kendini bir Tıp Doktorunun yazdığı, *Çizimlerle Yaygın İdrar Yolu Hastalıkları* kitabı ve *Gölkenarı Belediye Meclisi Tutanakları 1872-1884* arasında karar veremez bir halde buldu. Tıp kitabındaki çizimlere baktı ve kasabada bir yerlerde, bu kitabı arkadaşlarının midesini bulandırmak için kullanabilecek yeni yetme bir oğlan çocuğu olduğuna karar verdi. *Tutanakları* kapıdaki bir dolarını alan ve bütün kitapları kahverengi kağıttan, Dave'in Kaliteli Gıdaları poşetine koyan adama götürdü.

Gölge kütüphaneden ayrıldı. Önünde öbür kıyıya kadar tamamen açık bir göl manzarası vardı. Köprünün ilerisindeki kendi apartmanını bile bir bebek evi gibi görebiliyordu. Köprünün yanında dört ya da beş adam, koyu yeşil bir arabayı beyaz gölün ortasına doğru itiyordu.

"Mart'ın 23'ü," dedi yavaşça göle, Gölge. "Sabah 9:00'dan 9:25'e kadar." Gölün ya da klunkerin onu duyup duymadığını - ve duyabilseler bile onu dikkate alıp almayacaklarını - merak etti. Buna güvenmedi.

Esen rüzgâr yüzünü acıttı.

Geri döndüğünde memur Chad Mulligan Gölge'nin apartmanın dışında bekliyordu. Polis arabasını görünce Gölge'nin kalbi küt küt atmaya başladı. Polislin ön koltukta kırtasiye işleri yaptığını görünce biraz rahatladı.

Kitapların olduğu kağıt torbayı taşıyarak arabaya doğru yürüdü.

Mulligan penceresini açtı. "Ucuz kitaplar mı?" dedi.

"Evet."

"Ben de bir kutu iki, üç yıllık *Robert Ludlum* kitabı aldım. Onları okumayı düşünüyorum. Kuzenim o adama çok değer veriyor. Bugünlerde eğer ısız bir adada düşersem ve yanımda bir kutu *Robert Ludlum* kitabım varsa okuma açığımı kapatabileceğimi fark ettim."

"Senin için yapabileceğim özel bir şey var mı, Şef?"

"En ufak bir şey bile yok, dostum. Öylesine durup eve yerleşmenin nasıl gittiğine bir göz atmayı düşündüm. Çinlilerin ne dediğini hatırla, bir insanın hayatını kurtarırsan ondan sorumlusundur. Şey, geçen hafta hayatını kurtardım demek istemiyorum. Ama yine de bir kontrol etmem gerektiğini düşündüm. Mor Gunter-mobil nasıl gidiyor?"

"İyi," dedi Gölge. "İyi. İyi çalışıyor."

"Duyduğuma sevindim."

"Kapı komşumu kütüphanede gördüm," dedi Gölge. "Bayan Olsen. Merak ediyordum . . ."

"Poposuna girip de orada ölen şeyin ne olduğunu mu?"

"Eğer öyle ifade ediyorsan."

"Uzun hikaye. Bir süre benimle gelmek istersen bütün hepsini anlatırım."

Gölge bir an bunu düşündü. "Tamam," dedi. Arabanın yolcu koltuğuna oturdu. Mulligan arabayı kasabanın kuzeyine sürdü. Sonra ışıklarını söndürdü ve yolun kenarında park etti.

"Darren Olsen, Marge'le Wisconsin Üniversitesi, Stevens Point'de tanıştı ve onu kuzeye, Gölkenarı'na getirdi. Marge gazetecilik mezunuydu. Darren, bok, otel işletmesi gibi bir şey okuyordu. Buraya geldiklerinde ağızlar bir karış açıldı. Bu, şey, on üç yıl önceydi. Marge güzeldi . . . siyah saçları . . ." duraksadı. "Darren, buranın otuz kilometre batısındaki Camden'deki Motel Amerika'yı işletti. Ne var ki, hiç kimse Camden'de durmak istemiyormuş gibi göründü ve sonunda motel kapandı. İki oğulları vardı. O zaman Sandy on bir yaşındaydı. Küçük - Leon, değil mi? - daha kucaktaki bir bebektir."

"Darren Olsen cesur bir adam değildi. Lisedeyken iyi bir Amerikan futbolu oyuncusuydu ama o zaman yüksekte uçtuğu son dönemdi. Her neyse. Margie'ye işini kaybettiğini söyleyecek cesareti bulamadı. Böylece bir ya da iki ay, erkenden yola çıkıp geç saatte eve gelip motelde ne kadar yoğun bir gün geçirdiğinden şikayet etti."

"Ne yapıyordu?" diye sordu Gölge.

"Mmm. Kesinlikle bir şey söyleyemem. Kanıma göre, Ironwo-

od ya da Green Bay'e gidiyordu. Sanırım başlangıçta iş arıyordu. Çok kısa bir süre sonra zamanını içki içerek, kafayı kırarak, büyük ihtimalden de fazla bir olasılıkla küçük anlık mutluluklar için ara sıra çalışan bir kızla buluşarak geçiriyordu. Kumar bile oynuyor olabilirdi. Kesinlikle emin olduğum şey, yaklaşık on haftada yedek banka hesabını boşalttığı. Margie'nin anlaması bir an meselesiydi ki – hadi başlıyoruz!"

Arabayı döndürdü, sirenleri ve ışıkları açıp, yokuş aşağı yüz kilometreyle gelen, Iowa plakalı ufak tefek bir adamın ödünü kopardı.

Serseri Iowalı'ya ceza kesildi, Mulligan, hikayesine döndü.

"Nerede kalmıştım? Tamam. Böylece Margie onu kovup boşanma davası açtı. Mahkeme acımasız bir vesayet savaşına dönüştü. People dergisinde bunlara bu isim veriliyor. Acımasız Vesayet Savaşı. Margie çocukları aldı. Darren ziyaret haklarını ve biraz daha değerli bir şeyi aldı. O zamanlar Leon oldukça küçüktü. Sandy büyüktü, iyi bir çocuktu, babasına tapan cinsten bir çocuk. Margie'nin onun hakkında kötü bir şey söylemesine izin vermedi. Evi kaybettiler - Daniels Yolunda güzel bir yerleri vardı. Margie bu apartmana taşındı. Darren kasabayı terk etti. Herkesi perişan etmek için her birkaç ayda bir geri geldi.

"Bu birkaç yıl böyle devam etti. Darren geri gelip parasını çocuklarla harcayıp Margie'yi gözyaşlarıyla bırakıyordu. Çoğumuz bir daha asla geri gelmemesini dilemeye başlamıştık. Annesi ve babası, emekli olunca, Wisconsin kışına bir kez daha dayanamayacaklarını söyleyip Florida'ya taşınmışlardı. Geçen yıl gelip Noel için oğlanları Florida'ya götürmek istedi. Margie ona en ufak bir umut bile olmadığını, ortadan kaybolmasını söyledi. İşler çok kötü bir hal aldı - bir noktada oraya gitmek zorunda kaldım. Aile kavgası. Oraya geldiğimde, Darren önavluda durmuş, bir şeyler bağıırıyordu, oğlanlar zor bela ayakta duruyor, Margie ağlıyordu.

"Darren'e hücrede bir gece geçirmenin aklını başına getireceğini söyledim. Bir an bana vuracağını sandım ama bunu yapmayacak kadar ayıktı. Onu kasabanın güneyinde karavan parkına götürüp, aklını başına toplamasını söyledim. Bunun Margie'yi yeteri kadar üzdüğünü . . . Ertesi gün Darren kasabayı terk etti.



"İki hafta sonra Sandy ortadan kayboldu. Okul otobüsüne binmedi. En yakın arkadaşına yakında babasını göreceğini, Darren'in Florida'da Noel'i kaçırmamasını telefı etmek için ona özel bir güzel hediye getireceğini söylemiş. O zamandan beri onu kimse görmedi. Vesayetsiz çocuk kaçırmalar en zorlarıdır. Bulunmak istemeyen bir çocuğu bulmak zordur, anlıyor musun?"

Gölge anladığını söyledi. Bir şey daha anlamıştı. Chad Mulligan, Marguerite Olsen'e aşıkı. Adamın bunun ne kadar aleni göründüğünü bilip bilmediğini merak etti.

Mulligan arabayı, ışıklar yanarak bir kez daha sürdü ve doksanla giden birkaç yeni yetmeyi kenara çekti. Onlara ceza kesmedi, "sadece içlerine Tanrı korkusu soktu".

O akşam Gölge mutfak masasına oturup bir gümüş doları bir peniye dönüştürmeyi çözmeye çalıştı. Bu, *Evede Yapabileceğiniz Şaşırtıcı İllüzyonlar*'da bulduğu bir oyundu; ama açıklaması çileden çıkarıcı, yararsız ve anlaşılmazdı. "Sonra parayı her zamanki yolla kaybedin" gibi cümleler yaklaşık her satırda ortaya çıkıyordu. Gölge bu bağlamda "her zamanki yolun?" ne olduğunu merak etti. Fransız düşürüşü mü? Giysi kolunda saklama mı? "Ah Tanrım, dikkat! - bir dağ aslanı!" diye bağırarak ve izleyiciler dikkatleri başka yöne çevrildiklerinde parayı cebine atmak mı?

Gümüş dolarını havaya atıp yakaladı, parayı ona veren kadını ve ayı hatırladı, sonra illüzyonu denedi. İşe yaramıyormuş gibi göründü. Yatak odasına gitti ve aynanın önünde denedi. Bu, haklı olduğunu onayladı. Oyun, yazıldığı basitlikte işe yaramıyordu. İç çekip paraları cebine attı ve *Gölkenarı Belediye Meclisi Tutanakları 1872-1884*'ü açtı. İki kolon olan yazılar o kadar küçüktü ki neredeyse okunamıyordu. Kitaba bir göz attı, o dönemin yeniden basılan fotoğraflarına, orada olan birkaç Gölkenarı Belediye Meclisi canlandırmasına baktı: uzun aşağı doğru bıyıklar, uzun pipolar, yıpranmış şapkalar, parlak şapkalar, çoğu özellikle tanıdık görünen: bezgin yüzler. 1882 belediye meclisinin tombalak başkanının bir Patrick Mulligan olduğunu gördüğüne şaşırmadı: Tıraş olup, 10 kilo verirse - galiba torununun oğlu mu? - Chad Mulli-

gan'ın tıpkısı olacaktı. Hinzelmann'ın öncü büyükbabasının fotoğraflar arasında olup olmadığını merak etti ama ismi belediye meclisinde geçmiyordu. Gölge fotoğraflara bakarken metinde bir Hinzelmann'dan bahsedildiğini görmüştü; ama o sayfaya geri dönme-ye çalıştığında gözünden kaçtı. Minnacık yazılar Gölge'nin gözü-nü ağrıttı.

Kitabı göğsüne koydu ve kafasının yana düştüğünü fark etti. Ciddi bir şekilde, kanepenin üstünde uyumanın salakça olacağı-na karar verdi. Yatak odası sadece bir metre uzaktaydı. Diğer taraftan, beş dakika sonra yatak odası da yatak da yine orada olacaktı. Her neyse, uyumayacaktı, sadece bir an için gözlerini kapatacaktı . . .

*Karanlık kükredi.*

*Açık havada, bir ovada duruyordu. Yanında toprağın bir zamanlar onu sıkarak çıkardığı yer vardı. Gökten yıldız yağmaya devam ediyor ve kırmızı toprağa değen her yıldız bir erkek ya da kadına dönüşüyordu. Erkeklerin uzun siyah saçları ve çıkık el-macık kemikleri vardı. Kadınların hepsi Marguerite Olsen'a ben-ziyordu. Bunlar yıldız insanlarıydı.*

*Koyu, gururlu gözlerle ona baktılar.*

*"Bana thunderbirdlerden bahsedin," dedi Gölge. "Lütfen. Benim için değil. Karım için."*

*Birer birer arkalarını ona döndüler. Gölge yüzlerini gözden kaybettikçe yok olup manzarayla birleştiler. Ama son kalan, koyu gri üzerine beyaz meçli saçları olan kadın gitmeden önce şarap rengi gökyüzünü işaret etti."*

*"Onlara kendin sor," dedi. Yaz şimşegi manzarayı ufuk boyunca bir anlık aydınlatarak çakıp söndü.*

*Yanında yüksek kayalar vardı, kum taşından doruklar ve sivri kuleler. Gölge, en yakındakine tırmanmaya başladı. Sivri kule eskimiş fildişi rengindeydi. Gölge, tutunacak bir yer yakaladı ve onun elini kestiğini hissetti. Onun kemik olduğunu düşündü Gölge. Taş değil. O eski kuru bir kemikti.*

*Bu bir rüyaydı ve rüyalarda seçeneğiniz olmaz: Orada ya alınacak karar yoktur ya da rüya başlamadan önce sizin adınıza alınmıştır. Gölge tırmanmaya devam etti. Eli acıyordu. Kemik,*

çıplak ayaklarının altında kırıldı, çatır diye parçalara ayrıldı. Rüzgâr onu şiddetle itti. Gölge kuleye yapıştı ve tırmanmaya devam etti.

Onun defalarca yenilenen tek bir cins kemikten yapıldığını fark etti. Kemiklerin her biri kuru ve top gibiydi. Onların bazı büyük kuşların yumurtaları olduğunu sandı. Ama çakan başka bir şimşek ona farklı bir şey söyledi: Onların göz delikleri vardı ve espri olmadan sırttan dişleri.

Bir yerlerden kuş çığlıkları geliyordu. Yüzüne yağmur serpin-tisi gelmeye başladı.

Gölge yerden metrelerce yukarıda, kafataslarından bir kulenin yanına yapışmış dururken, şimşek parlamaları kulenin etrafında daireler çizen gölgemsi kuşların kanatlarında yanıyordu - bunlar devasa siyah, akbabaya benzer kuşlardı, her birinin boy-nunda beyaz bir halka vardı. Bunlar kocaman, zarif ve korkunç kuşlardı. Kanatlarının çırpışları karanlık gökyüzünde gök gürültüsü gibi gürliyordu.

Kuşlar kulenin etrafında daireler çiziyordu.

Kanat uçlarının açıklığı beş, altı metre olmalı diye düşündü Gölge.

Sonra ilk kuş dönüp ona doğru süzüldü, kanatlarında mavi şimşek çatırdıyordu. Gölge, kendisini kafataslarından bir çatlağa doğru soktu, boş göz çukurları ona baktı, birtakım çarpık fildişi diş ona gülümsedi ama o kafatası dağında kendini yukarı çeke-rek tırmanmaya devam etti. Her keskin kenar derisini kesiyordu. Tiksinti, dehşet ve huşu hissediyordu.

Bir kuş daha ona doğru geldi ve bir el büyüklüğündeki pençe-si koluna battı.

Gölge uzanıp kanadından bir tüy yakalamaya çalıştı - çünkü eğer kabilesine thunderbirdün bir tüyünü alamadan dönerse onurunu kaybedecekti, bir daha asla erkek olmayacaktı - ama kuş yükselince tüyü yakalayamadı. Thunderbird onu bıraktı ve rüzgâra geri döndü. Gölge tırmanmaya devam etti.

Burada binlerce kafatası olmalı diye düşündü Gölge. Binlerce bin. Ve hepsi insanlara ait değildi. En sonunda kulenin tepesine çıktı. Koca kuşlar, thunderbirdler etrafında yavaşça dönüyor, ka-

*natlarının minnacık vuruşlarıyla fırtınanın rüzgârını yönlendiriyorlardı.*

*Bir ses duydu;, buffalo adamın sesi rüzgârın üstünden ona seslenip, kafataslarının kime ait olduğunu ona söylüyordu . . .*

*Kule yıkılmaya başladı ve gözleri kör edici mavi-beyaz çatallı şimşek olan kuşların en büyüğü ona doğru bir şimşek hızıyla aniden aşağı doğru daldı. Gölge kafatası kulesinden aşağı doğru yuvarlanarak düştü . . .*

Telefon tiz bir sesle çaldı. Gölge onun bağlantılı olup olmadığını bile bilmiyordu. Bitkin, sarsılmış bir şekilde telefonu aldı.

"Orada ne boktan işler dönüyor," diye bağırdı Çarşamba, Gölge'nin onu daha önce duyduklarından çok daha kızgın bir sesle, "sen ne amına koduğumun her şeye kadir uçan şeyiyle oynadığını sanıyorsun?"

"Uyuyordum," dedi Gölge, alıcının içine salakça.

"Eğer ölü bir adamın bile kaçıramayacağı bir yaygara koparsan, seni Gölkenarı gibi bir yere saklamanın ne sikim anlamı var ki?"

"Rüyamda thunderbirdleri gördüm . . ." dedi Gölge. "Ve bir kule. Kafatasları . . ." Ona rüyasını anlatmak onun için çok önemliymiş gibi geldi.

"Rüyanda ne gördüğünü biliyorum. Herkes rüyanda ne gördüğünü bal gibi biliyor. Yüce İsa. Amına koyduğumun reklamını yaparsan seni saklamanın ne anlamı var ki?"

Gölge hiçbir şey söylemedi.

Telefonun diğer ucunda bir duraklama oldu. "Sabaha orada olacağım," dedi Çarşamba. Sesi kızgınlığı geçmiş gibi geldi. "San Fransisko'ya gideceğiz. Saçına çiçek takmak zorunluluğu yok." Ve hat kapandı.

Gölge, telefonu halının üstüne bıraktı ve kaskatı bir şekilde oturdu. Saat sabahın altısıydı ve dışarısı hâlâ karanlıktı. Titreyerek kanepeden kalktı. Donmuş gölün üstünde çığlıklar atarak esen rüzgârı duyabiliyordu. Ve yakında, sadece bir duvar kalınlığı uzaktan birisinin ağladığını duyabildi. Onun, Marguerite Olsen olduğundan emindi. Hıçkırıkları sürekli, alçak sesli ve insanın içini burkucuydu.

Gölge banyoya gitti ve işedi, sonra yatak odasına gidip ağla-

yan kadının sesin duymamak için kapıyı kapattı. Dışarıdaki rüzgâr, sanki o da kayıp bir çocuğu arıyormuşçasına inleyip feryat etti.

Ocak'ta San Fransisko, mevsime uymayan bir şekilde sıcaktı. Gölge'nin ensesinin arkasında ter damlaları oluşmaya başlayacak kadar sıcaktı. Çarşamba, koyu mavi bir takım giymiş ve onu eğlence dünyasının avukatlarından biri gibi gösteren altın çerçeveli gözlükler takmıştı.

Haight Caddesi'nde yürüyorlardı. Sokak insanları, üçkağıtçılar ve anaforcular onların yanlarından geçmesini izlediler. Hiç kimse bozuk para için kağıt bardak sallamadı, hiç kimse onlardan hiçbir şey istemedi.

Çarşamba'nın çenesi dikti. Gölge, adamın hâlâ kızgın olduğunu hemen görmüş ve o sabah siyah Lincoln evin önüne geldiğinde hiçbir soru sormamıştı. Havaalanına giderken yolda konuşmamışlardı. Çarşamba birinci mevki, kendisi de ikinci mevkide giderken rahatlamıştı.

Artık ikindi olmuştu. Çocukluğundan beri San Fransisko'yu görmeyen; o zamandan beri onu sadece filmlerin geri planında gören Gölge, onun ne kadar tanıdık olduğuna, tahta evlerin ne kadar renkli ve kendine has olduğuna, tepelerin ne kadar dik olduğuna, başka hiçbir yere ne kadar benzemediğine şaşırdı.

"Burasının Gölkenarı'yla aynı ülkede olduğuna inanmak neredeyse çok zor," dedi.

Çarşamba ona ters ters baktı. Sonra dedi ki, "Değil. San Fransisko, Gölkenarı'yla New Orleans'ın, New York'la ya da Miami'nin Minneapolis'le aynı ülkede olması kadar aynı ülkede değil."

"Öyle mi?" dedi Gölge, nazikçe.

"Kesinlikle öyle. Belirli kültürel öğeleri paylaşabilirler - para, federal hükümet, eğlence - aynı topraklarda olduğu, besbelli - ama bir ülke olduğunu gösteren tek yanılsama, kağıt dolar, Tonight Show ve MacDonalddlar." Yolun sonundaki parka yaklaşıyorlardı. "Ziyaret ettiğimiz bayana karşı nazik ol. Ama çok nazik olma."

"Cool olacağım," dedi Gölge.

Çimenlerde yürümeye başladılar.

On dört yaşından büyük olmayan, saçları yeşil, turuncu ve pembeye boyalı genç bir kız yanından geçerlerken kız onlara dik dik baktı. Boynuna tasma ve zincir yerine bir ip parçası bağlı kırma bir köpeğin yanında oturuyordu. Köpekten daha aç gözüktüyordu. Köpek onlara doğru kesik kesik havladı, sonra kuyruğunu salladı.

Gölge, kıza kağıt bir dolar verdi. Kız sanki onun ne olduğundan emin değilmiş gibi baktı. "Onunla köpek maması al," diye önerdi Gölge. Kız başını sallayarak onayladı ve gülümsedi.

"Şimdi açık sözlü olacağım," dedi Çarşamba. "Ziyaret edeceğimiz bayana karşı çok dikkatli olmalısın. Senden hoşlanabilir ve bu da kötü olur."

"Senin kız arkadaşın filan mı?"

"Çin'deki bütün küçük plastik oyuncaklar için dahi olamaz," dedi Çarşamba, hoş bir biçimde. Kızgınlığı yok olmuştu ya da belki de gelecek için bir yere yatırım yapılmıştı. Gölge, kızgınlığın Çarşamba'yı çalıştıran makine olduğundan şüphelendi.

Çimenlerin üstünde, bir ağacın altında oturan bir kadın vardı ve önünde, üzerinde çeşitli kapalı kaplarda yemekler olan kağıt bir masa örtüsü duruyordu.

Şişman değildi, hayır, şişmandan uzaktı: Ne olduğu Gölge'nin şu ana kadar kullanacak hiç bir nedeni olmadığı bir kelimeydi, hoşkırımlı. Saçları, eskiden ölmüş olması gereken bir film yıldızına ait olması gereken uzun, platin sarısı türden, neredeyse beyaz olacak kadar açık renkti, dudakları koyu kırmızıya boyanmıştı ve yirmi beşle elli arasında bir yaşta görünüyordu.

Onun yanına geldiklerinde, baharatlı yumurta tabağından parçalar seçiyordu. Çarşamba ona doğru yaklaşırken kafasını kaldırdı ve aldığı yumurtayı geri koyup ellerini sildi. "Selam, yaşlı dolandırıcı," dedi ama bunu söylerken gülümsedi. Çarşamba hafifçe eğildi, onun elini tuttu ve dudaklarına götürdü.

Dedi ki, "Bir ilahe gibi görünüyorsun."

"Başka nasıl görünecektim ki!" diye tatlıca sordu. "Her neyse, sen bir yalancısın. New Orleans büyük bir hataydı - orada, ne kadar, on beş kilo mu aldım? Yemin ederim. Badi badi yürümeye

başlayınca ayrılmam gerektiğini biliyordum. Şimdi yürümeye başlayınca uyluklarım birbirine sürtüyor, buna inanabiliyor musun?" Son cümle Gölge'ye söylenmişti. Gölge'nin karşılık olarak ne diyeceği konusunda hiçbir fikri yoktu ve yüzünün kızardığını hissetti. Kadın zevkle güldü. "Yüzü kızarıyor! Çarşamba şekerim, bana bir utangaç getirdin. Sen ne kadar mükemmel bir harikası. İsmi ne?"

"Bu Gölge," dedi Çarşamba. Gölge'nin rahatsızlığından hoşlanıyor gibi görünüyordu. "Gölge, Easter'e merhaba de."

Gölge, Selam olabilecek bir şey söyledi ve kadın ona tekrar gülümsedi. Kendini farların ışığına yakalanmış gibi hissetti - kaçak avcıların onları vurmadan önce geyikleri kımıldamaz hale soktukları kör edici türden. Gölge bulunduğu yerden onun parfümünün kokusunu alabiliyordu; yasemin, hanımeli, taze süt ve dişi teninin insanı sarhoş edici bir karışımı.

"Peki, muziplikler nasıl gidiyor?" diye sordu Çarşamba.

Kadın - Easter - alçak, kalın bir sesle, bütün vücuduyla ve sevinçli güldü. Böyle gülen birinden kim hoşlanmayabilirdi ki? "Her şey iyi," dedi. "Ya senden ne haber, yaşlı kurt?"

"Senin desteğini almayı umuyordum."

"Zamanını boşuna harcıyorsun."

"Beni kafandan çıkarmadan önce en azından bir dinle."

"Boşuna. Zahmet bile etme."

Gölge'ye baktı. "Lütfen, otur ve kendine yiyecek al. İşte, al bu tabağı ve tepeleme doldur. Hepsi çok güzel. Yumurtalar, kızarmış tavuk, körili tavuk, tavuklu salata, orada tavşan var - doğrusu soğuk tavşan bir keyiftir ve oradaki kasede yabani tavşan güveci var, şey niye senin için bir tabak hazırlamıyorum ki? "Ve hazırladı, bir plastik tabak alıp, tepeleme yiyecek doldurduktan sonra ona verdi. Sonra Çarşamba'ya baktı. "Sen yemiyor musun?" diye sordu.

"Emrindeyim, tatlım," dedi Çarşamba.

"Sen," dedi ona, "bokla dolusun, gözlerinin kahverengi olmaması bir mucize." Ona boş bir tabak verdi. "Kendi servisini kendin yap," dedi.

Easter'in arkasından gelen ikinci güneşi saçlarına yanıyormuş

gibi platin bir hava verdi. "Gölge," dedi, zevkle bir tavuk budunu çiğnerken. "Bu tatlı bir isim. Sana niye Gölge diyorlar?"

Gölge nemlendirmek için dudaklarını yaladı. "Ben çocukken," dedi. "Biz, ben ve annem, şey, o sekreter olarak çalışıyorduk, bir çok A.B.D. elçiliğinde, bütün Kuzey Avrupa'daki şehirleri dolaştık. Sonra hastalandı ve erken emekli oldu. Birleşik Devletler'e geri döndük. Diğer çocuklarla ne konuşacağımı hiç öğrenemedim, bu yüzden yetişkinleri bulup hiçbir şey söylemeden onları takip ettim. Sanırım, sadece yanımda birilerinin olmasına ihtiyacım vardı. Küçük bir çocuktum."

"Büyüdün," dedi.

"Evet," dedi Gölge. "Büyüdüm."

Soğuk bamyı çorbasına benzeyen bir kaseyi kaşıklayan Çarşamba'ya döndü. "Herkesin neşesini kaçıran çocuk bu mu?"

"Duydun mu?"

"Kulaklarım hep dikili durur," dedi. Sonra Gölge'ye, "Onların yollarından uzak dur. Etrafta birçok gizli kurum bulunur. Ne sadakatları, ne de sevgileri vardır. Ticari olanlar, bağımsız olanlar, hükümetinkiler, hepsi aynı gemideler. Ancak kendi kendine yeterli olanlardan, aşırı tehlikeli olanlara kadar sıralanıyorlar. Hey, yaşlı kurt, geçen gün senin hoşlanabileceğin bir espri duydum. CIA'in Kennedy suikastına karışmadığından nasıl emin olabiliriz?"

"Onu duydum," dedi Çarşamba.

"Yazık." Dikkatini Gölge'ye çevirdi. "Ama hayalet gösterisi, senin karşılaştıkların, onlar başka bir şeyler. Herkes onların var olması gerektiğini bildiği için varlar." Bir kağıt bardak beyaz şaraba benzer bir şeyi içip bitirdi ve sonra ayağa kalktı. "Gölge güzel bir isim," dedi. "Canım Mochaccino istiyor. Gelin."

Uzaklaşmaya başladı. "Ya yemek?" diye sordu Çarşamba. "Onları öylesine orada bırakamazsın."

Easter ona gülümsedi ve köpeğin yanında oturan kızı gösterdi. Sonra Haight'i ve dünyayı içine alırcasına kollarını açtı. "Bırak onlar yesinler," dedi. Arkasından gelen Gölge ve Çarşamba'yla yürüdü.

"Hatırlarsan," dedi Çarşamba'ya, yürürlerken, "*ben* zenginim. Herkesin hayran olduğu kızım. Sana niçin yardım edeyim ki?"



"Sen bizden birisin," dedi. "Herhangi birimiz kadar unutuldun, sevilmiyorsun ve hatırlanmıyorsun. Hangi tarafta olman gerektiği oldukça net."

Kaldırım kenarındaki bir kafeye geldiler, içeri girip oturdular. İçeride toplumsal konumunu belirtmek için kaşına halka takan garson kız ve kasanın arkasında kahve yapan kadın dışında hiç kimse yoktu. Garson kız onlara doğru yaklaştı, otomatikman gülümsedi, onları oturtup siparişlerini aldı.

Easter, ince elini Çarşamba'nın köşeli gri elinin üstüne koydu. "Sana söyledim," dedi. "Ben iyiyim. Benim festival günlerimde, hâlâ yeniden doğum ve çiftleşme adına yumurtalar, tavşanlar, şekerlemeler ve etlerle ziyafetler çekiyorlar. Bonelerine çiçekler takıyorlar ve birbirlerine çiçekler veriyorlar. Bunu benim adıma yapıyorlar. Her yıl daha da çoğu. Benim adıma, yaşlı kurt."

"Sen de onların ibadeti ve sevgisiyle giderek şişmanlayıp servet sahibi mi oldun?" dedi Çarşamba, yavan bir şekilde

"Salaklaşma." Birden sesi çok yorgunmuş gibi çıktı. Machaccinosunu yudumladı.

"Bu ciddi bir soru, tatlım. Milyonlarcasının senin adına birbirlerine hediyeler verdiğinde ve festivalinde saklanmış yumurtaları aramaya kadar bütün töreleri yerlerine getirdiklerinde mutabıkım. Ama kaç tanesi senin kim olduğunu biliyor? Hım? Affedersiniz bayan?" Bu garson kızaydı.

Kız dedi ki, "Bir espresso daha mı istiyorsunuz?"

"Hayır, tatlım. Buradaki küçük tartışmamızı çözüp çözemeyeceğinizi merak ediyordum. Arkadaşım ve ben 'Easter' kelimesinin manası üzerinde aynı fikirde değiliz. Acaba ne olduğunu biliyor musun?"

Kız sanki yeşil kurbağalar Çarşamba'nın dudakları arasından çıkmaya çalışıyorlarmışçasına ona dik dik baktı. Sonra dedi ki, "Ben bu Hıristiyan şeylerinin hiçbirinden anlamam. Ben putperestim."

Kasanın arkasındaki kadın dedi ki, "Sanırım, belki 'İsa Doğdu' gibi Latince ya da benzeri bir şey."

"Gerçekten mi?" dedi Çarşamba.

"Evet, tabii," dedi kadın. "Easter. Bildiğiniz gibi, aynı Doğu'dan

doğan güneş gibi."(\*)

"Doğan oğlan. Tabii ki - en mantıklı varsayım." Kadın gülüm-sedi ve kahve çekme aletine döndü. Çarşamba garson kıza baktı. "Sanırım, bir espresso daha isteyeceğim, eğer sakıncası yoksa. Ve bana söyler misin, bir putperest olarak kime tapıyorsun?"

"Tapmak mı?"

"Doğru. Tahminime göre oldukça geniş bir alanın olmalı. Ya-ni evindeki sunağını kimin adına kurdun? Kimin önünde eğiliyor-sun? Gün doğarken ve gün batarken kime dua ediyorsun?"

Garson kızın dudakları bir şey söylemeden önce birçok şekil aldı. "Bir dişi güce. O saygın bir şey. Bilirsiniz."

"Tabii. Peki bu senin dişi gücün. Onun bir ismi var mı?"

"O hepimizin içinde olan tanrıça," dedi kaşında halka olan kız, yanakları kızarmaya başlıyordu. "Onun bir isme ihtiyacı yok."

"Ah," dedi Çarşamba ağzı bir karış sırtarak, "onun adına deb-debeli alemler yapıyor musunuz? Dolunayda, koyu kırmızı mum-lar gümüş şamdanlarda yanarken kan şarabı içiyor musunuz? De-nizin köpüklerine çırılçıplak adımlarınız atıp, dalgalar bacaklarını-zı okşar, binlerce leoparın diliymiş gibi uyluklarınızı yalarken isimsiz tanrıçanıza kendinizden geçerek ilahiler söylüyor musu-nuz?"

"Benimle alay ediyorsunuz," dedi. "Biz söylediklerinizin hiçbi-rini yapmayız." Derin bir nefes adlı. Gölge, ona kadar saydığından şüphelendi. "Burada başka kahve isteyen var mı? Sizin için bir Machaccio daha, hanfendi?" Gülümseyişi, içeri girdiklerinde onları karşıladığındaki gibiydi.

Başlarını olumsuzca salladılar ve garson kız başka bir müşte-riyi karşılamak için döndü.

"İşte," dedi Çarşamba, " *'inancı olmayıp eğlenemeyecek'* biri. Chesterton. Cidden putperest. Şimdi. Caddeye çıkıyor ve egzersi-zi tekrar ediyor muyuz, Ester, tatlım? Easter festivalinin, ismini Şa-fağın Eostre'sinden aldığını yoldan geçenlerin kaç tanesinin bildi-ğini saptayacak mıyız? Hadi bakalım - ben varım. Yüz kişiye so-racağız. Doğruyu bilen her kişi için parmaklarımdan birini kese-bilirsin ve parmaklarım bittiğinde ayak parmaklarımı; seni tanıma-

---

(\*) İngilizce East Doğu demektir; Easterla benzetmeyi bundan dolayı yapıyor" (ç.n).

yan her yirmi kişi için bir akşamı benimle sevişerek geçireceksin. İhtimaller kesinlikle senden yana - her şeyden önce burası San Fransisko. Bu yalçın caddeler putperestler, dinsizler ve Wiccanlarla dolu."

Easter'in yeşil gözleri arşamba'ya dikildi. Gölge onların ilkbaharda içinden güneş ışıkları geçen bir yaprakla aynı renk olduğuna karar verdi. Hiçbir şey söylemedi.

"Deneyebilirsiniz," diye devam etti arşamba. "Ama sonuçta on el ve on ayak parmağıyla senin yatağında beş gece kazanabilirim. Bu yüzden bana sana taptıklarını ve festival gününü takip ettiklerini söyleme. Senin ismini ağızlarına alıyorlar ama onlar için hiçbir anlamı yok. Hem de hiç."

Gözyaşları gözlerinde belirdi. "Bunu biliyorum," dedi, yavaşça. "Ben aptal değilim."

"Hayır," dedi arşamba. "Değilsin."

Onu çok zorladı, diye düşündü Gölge.

arşamba gözlerini aşağı indirdi, utanmıştı. "Özür dilerim," dedi. Gölge sesindeki gerçek samimiyeti duyabildi. "Sana ihtiyacımız var. Senin enerjine ihtiyacımız var. Senin gücüne ihtiyacımız var. Fırtına geldiğinde bizim yanımızda savaşacak mısınız?"

Easter tereddüt etti. Sol bileğinde, bir sıra, mavi unutma beni çiçeği dövmesi vardı.

"Evet," dedi bir süre sonra. "Sanırım savaşacağım."

*Sanırım söyledikleri doğru,* diye düşündü Gölge. *Eğer samimiyet numarası yapabiliyorsan, başardım.* Sonra bunu düşündüğü için suçluluk duydu.

arşamba, parmağını öpüp Easter'in yanağına değdirdi. Garson kızı çağırdı ve parayı dikkatlice sayıp, hesapla beraber katladıktan sonra ona vererek kahvelerini ödedi.

Garson kız giderken Gölge dedi ki, "Hanfendi? Bakar mısınız? Sanırım bunu düşürdünüz." Yerden bir on dolar aldı.

"Hayır," dedi, elindeki katlı paralara bakıp.

"Düştüğünü gördüm," dedi Gölge, nazikçe. "Sayın."

Kız elindeki paraları saydı, şaşırmış göründü ve dedi ki, "Tanrım. Haklısınız. Özür dilerim." Gölge'den on doları aldı ve gitti.

Easter onlarla kaldırıma ıktı. Hava yeni kararmaya başlamış-

tı. Çarşamba'ya başıyla selam verdi, sonra Gölge'nin eline dokundu ve dedi ki, "Dün gece rüyada ne gördün?"

"Thunderbirdler," dedi. "Kafataslarından bir dağ."

Başıyla onayladı. "Peki onların kimlerin kafatasları olduğunu biliyor musun?"

"Bir ses vardı," dedi. "Rüyamda. O bana söyledi."

Başıyla onayladı ve bekledi.

Gölge dedi ki, "O ses benim olduklarını söyledi. Benim eski kafataslarım. Binlercesi."

Çarşamba'ya baktı ve dedi ki, "Sanırım bu bir bekçi." O neşeli gülümsemesiyle gülümsedi. Sonra Gölge'nin koluna hafifçe vurdu ve kaldırımında uzaklaştı. Gölge onun gidişini izledi, yürürken birbirlerine sürten uyluklarını düşünmemeye çalışarak - ama beceremeyerek.

Havaalanına giderken takside Çarşamba Gölge'ye döndü. "O on dolar da ne boktan işti?"

"Parayı eksik verdin. Eksik çıkarsa onun maaşından keserler."

"Seni ne ilgilendiriyor?" Çarşamba gerçekten sinirlenmiş gibi görünüyordu.

Gölge bir an düşündü. Sonra dedi ki, "Şey, birisinin bunu bana yapmasını istemem. O kötü bir şey yapmadı."

"Yapmadı mı?" Çarşamba cümlenin yarısında gözlerini kaçırdı. "Yedi yaşındayken bir kedi yavrusunu dolaba kilitledi. Birkaç gün boyunca miyavlamasını dinledi. Miyavlaması kesildiğinde, onu dolaptan çıkardı, bir ayakkabı kutusuna koydu ve arka bahçeye gömdü. Bir şey gömmek istemişti. Çalıştığı her yerden sürekli para çalar. Genelde küçük miktarlar. Geçen sene yaşlı kadının kapatıldığı huzur evinde büyükannesini ziyaret etti. Büyükannesinin başucu masasından antik bir altın kol saati aldı. Sonra gizli gizli başka odaları dolaşıp altın çağlarını yaşayan alacakaranlık halkından küçük miktarda paralar ve kişisel eşyalar çaldı. Eve geri geldiğinde çalınmış mallarla ne yapacağını bilemedi, birisinin onun izini bulacağından korktu ve nakit paralar hariç geri kalanını attı.

"Olayı çözdüm," dedi Gölge.

"Asymptomatic gonorrhea'sı var," dedi Çarşamba. "Hastalığı olduğundan şüpheleniyor ama bu konuda hiçbir şey yapmıyor. Son

erkek arkadaşı onu kendisine hastalık bulaştırmakla suçlayınca kırıldı, gücendi ve onu bir daha görmeyi reddetti. .

"Bu gerekli değil," dedi Gölge. "Çözdüm dedim ya. Bunu her-kese yapabilirsin, değil mi? Onlar hakkında bana kötü şeyler söylemeyi."

"Tabii ki," diye onayladı Çarşamba. "Hepsi aynı şeyleri yaparlar. Kendi günahlarının özgün olduğunu düşünebilirler ama çoğunlukla önemsiz ve basmakalıptırlar."

"Ve bu da ondan on dolar çalmanı haklı çıkarıyor?"

Çarşamba taksinin parasını ödedi ve iki adam havaalanına girip kapılarını aradılar. Biniş henüz başlamamıştı. Çarşamba dedi ki, "*Başka* ne bok yapabilirim ki? Benim için koç ya da boğa kurban etmiyorlar. Darağacına asılı, kuzgunların didiklediği katil ve kölelerin ruhlarını bana yollamıyorlar. Beni *onlar* yarattı. Beni *onlar* unuttu. Şimdi birazını onlardan geri alıyorum. Bu adil değil mi?"

"Annem *"Hayat adil değildir"* derdi," dedi Gölge.

"Tabii ki derdi," dedi Çarşamba. "Bu annelerin, *bütün arkadaşların uçurumdan atlarsa sen de atlayacak mısın* yanında söyledikleri şeylerden biridir."

"Sen o kızıdan on papel kaptın, ben de o kıza on papel verdim," dedi Gölge, inatla. "Ben doğru şeyi yaptım."

Birisi uçağa binişin başladığını anons etti. Çarşamba ayağa kalktı. "Umarım, her zaman seçimlerin bu kadar net olur," dedi.

Çarşamba, günün ilk saatlerinde Gölge'yi bıraktığında soğuk dalgası hafiflemişti. Gölkenarı hâlâ iğrenç soğuktu; ama artık inanılmaz bir soğuk yoktu. Kasabadan geçerlerken M&I Bank'ın yanındaki ışıklı tabela, dönüşümlü olarak 3:30 ve -5 F yanıyordu.

Polis Şefi Chad Mulligan dairesinin kapısını çaldığında saat 9:30du. Gölge'ye Alison McGovern isminde bir kızı tanıyıp tanımadığını sordu.

"Sanmıyorum," diye cevapladı Gölge, uykulu uykulu.

"İşte resmi," dedi Mulligan. Bu bir lise fotoğrafıydı. Gölge, re-

simdeki kişiyi hemen tanıdı: Dişlerinde mavi plastik tel olan, arkadan Alka Seltzer'in ağızla her tür kullanışını öğrenen kız.

"Ah, evet. Tamam. Kasabaya geldiğim otobüsteydi."

"Dün neredeydiniz, Bay Ainsel?"

Gölge dünyasının kararmaya başladığını hissetti. Bu konuda kendini suçlu hissedecek bir şeyi olmadığını biliyordu (*sen, şartlı tabliye kurallarını çiğnemiş farazi bir isimle yaşayan ağır bir suçlusun*, diye fısıldadı sakın bir ses zihninin içinde. Bu yeterli değil mi?)

"San Fransisko," dedi. "Kaliforniya. Amcama dört afiş yatağının taşınmasında yardım ediyordum."

"Herhangi bir bilet parçası var mı? Ya da öyle bir şey?"

"Tabii." Arka cebindeki iki biniş kartının parçası da vardı, onları çıkardı. "Ne oluyor?"

Chad Mulligan biniş kartlarını inceledi. "Alison McGovern ortadan kayboldu. Gölkenarı Merhametliler Cemiyeti'ne yardım ederdi. Hayvanları beslemek, köpekleri yürüyüşe çıkarmak gibi. Okuldan sonra birkaç saatliğine gelirdi. Merhametliler Cemiyeti'nin işletmecisi, Dollly Knopf her zaman, akşam kapattıklarında onu eve bırakırdı. Dün Alison oraya hiç gitmemiş."

"Ortadan kayboldu."

"Evet. Ebeveyni dün gece bizi aradı. Salak çocuk, Merhametliler Derneğine otostopla giderdi. Orası Bölge W'nin dışında, oldukça izole bir yer. Annesiyle babası ona yapmamasını söylediler ama burası böyle şeylerin olduğu türden bir yer değil . . . burada insanlar kapılarını kilitlemeyiz, biliyor musun? Ve çocuklara bir şey anlatamazsın. Şimdi şu fotoğrafa bir kez daha bak."

Alison McGovern gülümsüyordu. Fotoğraftaki diş teli mavi değil, kırmızıydı.

"Dürüstçe, onun ırzına geçmediğini, onu kaçırmadığını, onu öldürmediğini, öyle bir şey yapmadığını söyleyebilir misin?"

"Ben San Fransisko'daydım. Hem öyle bir pislik yapmam."

"Ben de öyle düşünmüştüm, dostum. Onu aramamıza yardım etmek ister misin?"

"Ben mi?"

"Sen. Bu sabah K-9lar çıkardık - şu ana kadar hiçbir şey yok."

İç çekti. "Siktir. Mike. Umarım salak bir erkek arkadaşıyla Twin Cities'de ortaya çıkar."

"Bunun mümkün olduğunu düşünüyor musun?"

"Sanırım olabilir. Arama grubuna katılmak ister misin?"

Gölge, kızı Henning'in Çiftlik ve Ev Malzemeleri'nde gördüğünü, utangaç mavi telli gülümsemesinin ışıltısını, bir gün ne kadar güzel olacağını düşündüğünü hatırladı. "Geleceğim," dedi.

İtfaiyenin lobisinde bekleyen iki düzine adam ve kadın vardı. Gölge, Hinzelmann ve birkaç aşına görünen yüzü tanıdı. İçeride polis memurları, Lumber Bölge Şerifliğ'in den kahverengi üniformalı kadın ve erkekler vardı.

Chad Mulligan onlara, Alison ortadan kaybolduğunda üzerinde olanları söyledi (koyu kırmızı kar elbisesi, yeşil eldivenler, kar elbisesinin kapüşonunu altında mavi yün bere) ve gönüllüleri üç kişilik gruplara ayırdı. Gölge, Hinzelmann ve Brogan isimindeki adam bir grup oluşturdular. Onlara gün ışığının ne kadar kısa sürdüğü hatırlatıldı, Tanrı korusun, eğer Alison'un cesedini bulurlarsa hiçbir şeye dokunmamaları, sadece telsizle yardım istemeleri; ama eğer hayattaysa, yardım gelene kadar onu sıcak tutmaları tekrar edildi.

Bölge W'ye bırakıldılar. Hinzelmann, Brogan ve Gölge, donmuş bir derenin kenarından yürüdüler. Ayrılmadan önce her üç kişilik gruba birer küçük walkie-talkie verilmişti.

Bulutlar alçaktı ve hava gri. Son 36 saattir kar yağmıyordu. Ayak izleri taze karın üstünde mükemmel görünüyordu.

Brogan ince bıyıkları ve beyaz favorileriyle emekli albaya benziyordu. Onlara yol gösterirken Gölge'ye emekli Lise Müdürü olduğunu söyledi. "Artık gençleşmiyorum. Bugünlerde hâlâ biraz ders veriyorum, okul oyununu hazırlıyorum – o her şeye rağmen, her zaman yılın en önemli olayıdır - arada bir ava çıkarım ve Pike Gölü'nde küçük bir ahşap kulübem var, çoğu zamanımı orada geçiririm." Yola koyulduklarında Brogan dedi ki, "Bir taraftan, umarım onu biz buluruz. Diğer taraftan eğer bulunacaksa, onu biz değil de başkasının bulmasına çok minnettar olacağım. Ne demek istediğimi anladın değil mi?"

Gölge, tam olarak ne demek istediğini anladı.

Üç adam fazla konuşmadı. Ya kırmızı bir kar kıyafeti, ya yeşil eldivenler, ya bir mavi şapka ya da beyaz bir ceset arayarak yürüdüler. Walkie-talkieyi taşıyan Brogan arada sırada Chad Mulligan'la haberleşiyordu.

Öğlen yemeği zamanı, arama grubunun geri kalanıyla beraber, el konmuş bir okul otobüsünde oturdular ve sosisli yiyip sıcak çorba içtiler. Birisi, yaprakları dökülmüş bir ağacın üzerindeki kırmızı kuyruklu bir atmacayı gösterdi. Başka birisi, onun daha çok şahine benzediğini söyledi ama uçup gidince tartışma kesildi.

Hinzelmann onlara büyükbabasının trompeti hakkında bir öykü anlattı. Bir soğuk dalgası sırasında onu nasıl çalmayı denediğini ve büyükbabasının çalışmak için gittiği ağılın yanında havanın o kadar çok soğuk olduğunu, öyle ki hiç müzik sesi duyulmadığını anlattı.

"Sonra, içeri geldiğinde erisin diye trompeti odun sobasının yanına koymuş. Şey, o gece bütün aile yataktaymış ve birden eriyen notalar trompetten çıkmaya başlamış. Büyükannemi o kadar korkutmuş ki kadının neredeyse elden ayaktan kesilmiş."

Öğleden sonra sonsuz, verimsiz ve keyifsiz geçti. Gün ışığı yavaş yavaş kayboldu: Mesafeler katlandı, dünya çivit mavisine dönüştü. Rüzgâr yüzünüzün derisini yakacak kadar soğuk esiyordu. Devam edemeyecek kadar karanlık olduğunda Mulligan o akşamlik durmaları için onları telsizle aradı. Toplandılar ve itfaiye merkezine götürüldüler.

İtfaiye merkezinin yan bloğunda Geyik Buraya Takılır barı vardı ve aramaya katılanların çoğu kendilerini orada buldular. Çok yorgundular ve cesaretleri kırılmıştı. Birbirleriyle, havanın daha ne kadar soğuyacağını, Alison'un bir iki gün içinde ortaya çıkma olasılığının yüksekliğini, herkese ne kadar çok sorun yarattığını konusunda hiçbir fikri olmadığını konuşuyorlardı.

"Bundan dolayı kasaba hakkında kötü şeyler düşünmemelisin," dedi Brogan. "Burası iyi bir kasabadır."

"Gölkenarı," dedi henüz tanıştırılmış olsalar da, Gölge'nin ismini unuttuğu zarif kadın, "Kuzey Ormanları'nın en iyi kasabasıdır. Gölkenarı'nda kaç kişinin işsiz olduğunu biliyor musun?"

"Hayır," dedi Gölge.



"Yirmiden az," dedi. "Bu kasabanın içinde ve çevresinde beş binin üstünde insan yaşıyor. Belki zengin değiliz; ama herkes çalışıyor. Kuzeydoğunun madenci kasabaları gibi değil - çoğu artık hayalet kasaba oldu. Düşen süt fiyatları ya da düşük besi domuzu fiyatları yüzünden yok olan çiftçi kasabaları vardı. Orta-batıdaki çiftçiler arasında doğal olmayan ölümlerin en büyük nedeninin ne olduğunu biliyor musun?"

"İntihar mı?" diye riske girdi Gölge.

Kadın neredeyse hayal kırıklığına uğramış göründü. "Evet. Doğru. Kendilerini öldürüyorlar." Başını olumsuzca salladı. Sonra devam etti. "Buralarda birçok kasaba sadece avcılar ve tatilcilerle varlıklarını sürdürüyor. Bu kasabalar, sadece paralarını aldıktan sonra onları avları ve böcek ısırıklarıyla evlerine geri yolluyor. Sonra şirket kasabaları var; şu Wal-Mart dağıtım merkezini taşıyana ya da 3Mler CDleri orada ya da başka bir yerde üretmeyi durdurana kadar her şeyin neşeli olduğu ve aniden yığınla insanın ipoteklerini ödeyemediği yerler. Özür dilerim; ama ismini hatırlayamadım."

"Ainsel," dedi Gölge. "Mike Ainsel." İçtiği bira, kaynak suyuna mayalanmış yerel bir üründü. İyiymi.

"Ben Callie Knopf," dedi. "Dolly'nin kardeşiyim." Yüzü soğuktan dolayı hâlâ yakut rengindeydi. "Söylemek istediğim, Gölkenarı'nın şanslı olduğu. Burada her şeyden biraz var - çiftlikler, küçük endüstriler, turizm, zanaatlar. İyi okullar."

Gölge şaşkınca ona baktı. Bütün kelimelerinin altında boş bir yer vardı. Ürününe güvenen, ama evinize bütün fırçaların hepsini ya da ansiklopedilerin tam takımını aldıktan sonra döndüğünüzden emin olmak isteyen iyi bir satıcıyı dinliyor gibiydi. Belki kadın bunu onun yüzünde görebiliyordu. Dedi ki, "Özür dilerim. Bir şeyi sevdiğinizde onun hakkında durmadan konuşmak istersiniz. Siz ne iş yapıyorsunuz, Bay Ainsel?"

"Amcam ülke çapında antika alır ve satar. Beni büyük, ağır şeyleri taşımak için kullanır. İyi bir iş; ama düzenli değil." Barın maskotu olan siyah bir kedi Gölge'nin bacakları arasına dolanıp alnını botuna sürttü. Onun oturduğu sıranın yanına sıçradı ve uykuya daldı.

"En azından seyahat ediyorsunuz," dedi Brogan. "Başka bir şey yapıyor musun?"

"Üzerinizde sekiz tane çeyrek dolar var mı?" diye sordu Gölge. Brogan bozuklarını yokladı. Beş çeyrek bulup masanın üzerinden Gölge'ye itti. Callie Knopf üç çeyrek daha çıkardı. "Ve bir beş sent," dedi Gölge, cebinden bir tane çıkararak. "Buna işaretleyici olarak ihtiyacımız var."

Paraları birinci sırada dört, ikincide beş olmak üzere dizdi. Güçbela, el hareketleriyle *Masanın İçinden Geçen Paraları* yaptı. Paraların yarısını sol elinden sağ eline masa tahtasının içinden geçiriyormuş izlenimini vererek.

Ondan sonra, beş senti kaldırıp çeyrekleri iki dörtlük küme yaptı. Sekiz çeyreği sağ eline, boş bir bardağı da sol eline aldı, bardağı bir mendille örttü, duyulabilir bir tıkırtı sesiyle paraları sağ elinden kaybolup mendilin altındaki bardağa geçmiş gibi gösterdi. Boş olduğunu göstermek için sağ elini açtı, sonra bardaktaki paraları göstermek için mendili çekti.

Paraları geri verdi - üç Callie'ye, beş Brogan'a - sonra Brogan'ın elinden bir çeyrek geri alıp, dört para bıraktı. Üzerine üflledi ve o bir peniyi, çeyreklerini sayan ve elinde hâlâ beş olduğunu görünce aptallaşan Brogan'a verdi.

"Sen bir Houdini'sin," diye zevkle kıkırdadı Hinzelmann. "İşte sen busun!"

"Sadece bir amatör," dedi Gölge. "Daha gidecek çok uzun yolum var." Sesinde birazcık gurur hissetti. Onlar ilk yetişkin seyircileriydi.

Bir kutu süt almak için dükkânda durdu. Kasadaki kıvrıcık kızıl saçlı kız tanıdık göründü. Gözlerinin kenarı ağlamaktan kızarmıştı. Bütün yüzü kocaman bir çildi.

"Seni hatırlıyorum," dedi Gölge. "Sen -" ve tam Alka Seltzer kızsın demek üzereydi ki kendini tuttu ve sözünü bitirmedi. "Sen Alison'un arkadaşısın. Otobüsten. Umarım iyidir."

Kız burnunu çekti ve başıyla onayladı. "Ben de." Burnunu yüksek sesle bir kağıt mendile sildi ve onu elbisesinin koluna geri soktu.

Rozetinde şu yazıyordu: "Selam! Ben SOPHIE! 30 günde nasıl

10 kilo verebileceğinizi BANA sorun!"

"Bugünü onu arayarak geçirdim. Henüz bir şey yok."

Sophie başını salladı, tekrar gözlerinde yaşlar belirdi. Karton sütü okuyucunun önünde salladı ve o da fiyatını onlara cıvıladı. Gölge ona iki dolar verdi.

"Bu boktan kasabadan gidiyorum," dedi kız, aniden kalın bir sesle. "Ashland'deki annemle yaşayacağım. Alison yok oldu. Sandy Olsen geçen sene yok oldu. Jo Ming ondan önceki sene. Ya gelecek sene ben yok olursam?"

"Ben Sandy Olsen'i babasının aldığı sanıyordum."

"Evet," dedi kız, acı acı. "Aldığından eminim. Ve Jo Ming, Kaliforniya'ya gitti. Sarah Lindquist kırlarda yürüyüşe çıktığında kayboldu ve onu asla bulamadılar. Her neyse. Ben Ashland'a gitmek istiyorum."

Derin bir nefes adlı ve bir an tuttu. Sonra, beklenmedik bir şekilde ona gülümsedi. Bu gülümsemede samimiyetsiz hiçbir şey yoktu. Bunu ona sadece birisine paranın üstünü verdiğinde gülümse dendiği için yaptığını tahmin etti Gölge. Kız ona iyi günler diledi. Sonra Gölge'nin arkasındaki ağzına kadar dolu alışveriş arabasıyla bekleyen kadına döndü ve içindekileri boşaltıp okutmaya başladı.

Gölge, sütü aldı ve arabasıyla uzaklaşıp, benzinciyi, buzun üstündeki klunkerı, köprüyü geçip eve geldi.

## AMERİKA'YA GELİŞ 1778

*Bir zamanlar kız vardı ve amcası onu sattı*, diye mükemmel düzgünlükteki el yazısıyla yazdı Bay Ibis.

Öykü buydu; geri kalanı detay.

Eğer kalplerimizi onlara açarsak bizi derinden yaralayacak hikayeler vardır. Bakın - burada iyi bir adam var, kendi açısı ve arkadaşlarının açısına göre iyi: Karısına karşı sadık ve samimi, küçük çocuklarına tapar ve onlara karşı cömerttir, ülkesini sever, işini elinden geldiği kadar titiz yapar. Bu nedenle, hızlı ve verimli, iyi bir tavırla Yahudilerin kökünü kazır: Onları yatıştırmak için geri planda çalan müziğin değerini bilir; Yahudilere duşlara girerken kimlik numaralarını unutmamalarını tavsiye eder - onlara duştan çıktıklarında birçok kişinin numaralarını unuttuğunu ve yanlış elbiseler aldığını söyler. Bu Yahudileri sakinleştirir. Duşlardan sonra yaşayacakları konusunda kendilerini temin ederler. Adamımız, cesetlerin fırınlara atılmasını detaylı bir şekilde kontrol eder; onun kendini kötü hissetmesini sağlayan bir şey varsa o da iğrenç yarattıkları gazla zehirlemenin hâlâ onu etkilemesine izin vermesidir. Eğer gerçekten iyi bir insan olsaydı, dünyanın musibetlerden temizlenmesinden dolayı neşeden başka bir şey hissetmeyecekti.

*Bir zamanlar bir kız vardı ve amcası onu sattı*. Onu böyle ifade etmek onu çok basit gibi gösteriyordu.

*Hiç kimse*, diye açıkladı Donne, *bir Ada değildir* ve hatalıydı. Eğer ada olmasaydık, birbirimizin trajedilerinde boğulup kaybolurduk. Ada doğamızdan, öykülerin basmakalıp şekil ve biçimlerinden dolayı, diğerlerinin trajedilerinden yalıtıldık (unutmayın ki bu tam olarak *bir ada için yapılmış* bir kelimedir). Şekil değişmez: Doğan, yaşayan ve şu ya da bu nedenden ölen bir insan oğludur. Detayları kendi deneyimlerinize göre doldurabilirsiniz. Herhangi bir başka öykü kadar sıradan, herhangi bir yaşam gibi tek. Yaşamlar kar taneleridir: Aynı tastaki bezelyeler gibi (hiç tas-

taki bezelyelere baktınız mı? Gerçekten onlara baktınız mı? Bir dakikalık yakın incelemeden sonra birini diğerine karıştırma şansınız yoktur) birbirine benzer, daha önce gördüğümüz desenler oluşturlar ama yine de biriciktirler.

Bireyler olmadan sadece rakamları görürüz: Bin ölü, yüz bin ölü, "kayıplar milyona kadar çıkabilir". İstatistikler özel hikayelerde insana dönüşürler - ama bu bile bir yalandır, çünkü uyumuş ve amaçsız bir yığın insan acı çekmeye devam eder. *Bakın*, çocuğun şişmiş karnını gözlerini kenarlarına uçuşan sinekleri ve iskeletimsi kol ve bacaklarını görün: Bu onun ismini, yaşını, rüyalarını, korkularını bilmenizi kolaylaştıracak mı? Onu içeriden görmek? Ve eğer kolaylaştırıyorsa, yanında, kurumuş tozların içinde yatan bir insan çocuğunun, çarpık, şişmiş karikatürü olan kız kardeşine bir kötülük yapıyor muyuz? Ve eğer onları anlayabiliyorsak, onlar artık bizim için aynı kıtlıktan etkilenen diğer bin çocuktan, sineklerin etrafta kaynayan milyonlarca yavrusuna kısa bir süre sonra yiyecek olacak diğer bin genç hayattan daha önemli olmuyorlar mı?

Bu acı anlarının etrafına kendi sınırlarımızı çizeriz, kendi adalarımızda kalırız ve bizleri yaralamazlar. Onlar gerçek bir acı olmadan, ruhlarımızdan bir inci gibi akıp gitmelerini sağlayan pürüzsüz, güvenli, sedef tabakayla kaplıdırlar.

Kurgu eserler, bizim bu diğer kafalara, diğer yerlere sessizce girmemize ve onların gözlerinden dışarı bakmamıza izin verir. Sonra, öykünün içinde ölmeden önce dururuz ya da başkası adına ve zarar görmeden ölürüz. Öykünün ötesindeki dünyada sayfayı çevirir ya da kitabı kapatırız ve kendi hayatlarımıza geri döneriz.

Bir diğeri gibi olan, diğerine benzemeyen bir yaşam.

Ve basit gerçek şudur: *Bir zamanlar kız vardı ve amcası onu sattı.*

Kızın geldiği yerde şöyle derlerdi: Bir çocuğun babasının kim olduğundan hiçbir erkek emin olamaz ama ah, annesinden emin olabilirsiniz. Soy ve mülk ana yoluyla geçmiş bir şeydir ama kudret erkeğin elinde kalmıştır: Bir erkek, kız kardeşinin çocuklarının mülkiyetine tamamen sahipmiş.

Orada bir savaş varmış. Bu savaş, iki rakip köyün erkekleri arasındaki çatışmadan başka bir şey olmayan küçük bir savaşmış. Neredeyse bir tartışmaymış. Bir köy tartışmayı kazanmış, bir köy kaybetmiş.

Yaşam bir meta, insanlar mülkiyetlerdir. Kölelik oralarda binlerce yıldır kültürün bir parçasıymış. Batı Afrika ulusları birbirlerini yok ederken Arap köleciler de Doğu Afrika'nın son büyük krallıklarını yok etmişlerdi.

İkizlerin büyülu varlıklar olarak kabul edilmelerine ve amcalarının, onlardan, ruhuna zarar verip onu öldürürlerse diye satılacaklarını onlara söyleyemeyecek kadar korkmasına rağmen, amcalarının ikizleri satmasında sıradışı ya da ters bir şey yoktu. On iki yaşındaydılar. Kızın ismi Wututu, haberci kuştu. Oğlanın ismi ise Agasu, ölu bir kralın ismiydi. Onlar sağlıklı çocuklardı. Erkek ve dişi ikizler oldukları için onlara tanrılar hakkında bir çok şey anlatıldı. İkiz oldukları için onlara anlatılanları dinlediler ve hatırladılar.

Amca, şişman ve tembel bir adamdı. Daha fazla sığırı olsaydı, belki de çocuklar yerine bir sığırdan vazgeçecekti ama yoktu. İkizleri sattı. Ondan bu kadar bahsetmek yeter: Bu öyküye daha fazla katılmayacak. Biz ikizleri takip ediyoruz.

Savaşta esir alınmış ya da satılmış diğer kölelerle yirmi kilometre ötede, yabancılar tarafından kurulan, küçük bir ileri karakola yürütüldüler. Burada satıldılar. İkizler, diğer on üçüyle beraber, onları batıya, denize doğru, sonra da kıyıda millerce yürüten mızraklı ve bıçaklı altı adam tarafından alındılar. şimdi, hep beraber, elleri serbest, boyunlarından birbirine bağlanmış on beş köleydiler.

Wututu kardeşi Agasu'ya onlara ne olacağını sordu.

"Bilmiyorum," dedi. Agasu sık sık gülümseyen bir çocuktı: dişleri mükemmel ve bembeyazdı. Sırtınca onları gösterirdi. Mutlu gülümsemesi Wututu'yu da mutlu ederdi. şimdi gülümsemiyordu. Onun yerine kız kardeşi için cesaretini gösteriyordu. Başı geride, omuzları kabarmış, gururlu, tehditkâr ve ense tüyleri dikilmiş bir yavru köpek kadar komikti.

Wututu'nun arkasındaki yanakları yara izli adam dedi ki, "Bi-

zi, suyun karşısındaki evlerine götürecek beyaz şeytanlara satacaklar."

"Peki orada bize ne yapacaklar?" diye sordu Wututu.

Adam hiçbir şey söylemedi.

"Evet?" diye sordu Wututu. Agasu, omzunun üstünden geriye bir göz attı. Yürürlerken ne konuşmalarına, ne de şarkı söylemelerine izin vardı.

"Büyük ihtimalle bizi yiyecekler," dedi adam. "Bana öyle söylendi. Bundan dolayı çok köleye ihtiyaçları var. Çünkü her zaman açlar."

Wututu yürürken ağlamaya başladı. Agasu dedi ki, "Ağlama kardeşim. Seni yemeyecekler. Seni koruyacağım. Tanrılarımız seni koruyacak."

Ama Wututu ağlamaya devam etti, üzgünce yürüdü, sadece bir çocuğun hissedebileceği acı, kızgınlık ve korkuyla: deneyimsiz ve ezici. Agasu'ya endişe etmesinin nedeninin, beyaz şeytanların onu yiyeceğinden dolayı olmadığını söyleyemedi. O hayatta kalacaktı, bundan emindi. Kardeşini yiyeceklerinden korktuğu ve onu koruyabileceğinden emin olmadığı için ağladı.

Yabancılar tarafından kurulan ileri karakola ulaştılar. Orada on gün tutuldular. Onuncu günün sabahında, hapsedildikleri kulübeden çıkarıldılar (orası, son günlerde, uzaklardan kendi köle gruplarını ve dizilerini getiren adamların gelmesiyle çok kalabalıklaşmıştı). Limana götürüldüler ve Wututu onları götürecek gemiyi gördü.

İlk düşüncesi, geminin ne kadar büyük olduğuydu, ikincisi ise içinin hepsini alamayacak kadar küçük olduğu. Suyun üzerinde hafifmiş gibi duruyordu. Geminin sandalı gidip gelip, bazıları tuğla kırmızısı ya da yanık tenli, hayvan gibi gözükmelerini sağlayan tuhaf, sivri burunlu ve sakallı gemiciler tarafından kelepçelenip, alt güvertelere yerleştirilecek tutsakları taşıyordu. Gemicilerin bir kısmı kendi halkına benziyordu, onları kıyıya yürüten adamlar gibi. Erkekler, kadınlar ve çocuklar köle güvertesinde zorla farklı yerlere ayrıldılar. Geminin rahatça taşıyamayacağı kadar çok köle olduğu için, bir düzine adam, mürettebatın hamaklarını astığı üst güvertenin altındaki yerlere zincirlendi.

Wututu, kadınların yanında değil, çocukların yanına konmuştu ve zincirlenmeyip sadece kilitlenmişti. Kardeşi Agasu erkeklerle zincirlenip ringabalığı gibi istiflenmişti. Mürettebat son kargolarından sonra fırçalamış olsa da güvertenin altı pis kokuyordu. Bu tahtaya işlemiş bir kokuydu: korkunun, safranın, ishalin, ölümün, hummanın, deliliğin, nefretin kokusu. Wututu, diğer çocuklarla geminin sıcak ambarında oturuyordu. İki yanındaki çocukların terlediğini hissedebiliyordu. Bir dalgayla beraber, küçük bir oğlan çocuğu sertçe ona doğru düştü. Çocuk, Wututu'nun bilmediği bir dilde özür diledi. Wututu yarı kanallıkta ona gülümsemeye çalıştı.

Gemi yelken açtı. Artık sularda ağır ağır ilerliyordu.

Wututu, beyaz adamların geldiği yeri merak etti (hiçbiri gerçekten beyaz olmasa da: Denizle güneşten yanmışlardı; ve tenleri koyuydu). Yiyecekleri o kadar az mıydı ki yiyecek insanlar yalamak için ülkelerinde bu kadar uzaklara gelmek zorunda kalmışlardı? Yoksa onun lezzetinde mi bir şey vardı; belki de o kadar çok şey yemişlerdi ki sadece kazanlarındaki siyah derili et ağızlarını sulandırıyorlardı?

Limandan ayrıldıktan iki gün sonra bir boraya yakalandılar, çok kötü değildi, ama geminin güverteleri yalpaladı ve altüst oldu. Kusmuk kokusu, birbirine karışmış sidik, dışkı ve korku-teri kokularına eklendi. Kovalar dolusu yağmur suyu, köle güvertesinin tavanındaki hava ızgaralarından üzerlerine yağdı.

Yolculuktan bir hafta sonra ve karanın görüntüsünden yeteri kadar uzaklaştıklarından kölelerin zincirlerini çıkartmalarına izin verildi. Herhangi bir itaatsizlik ve sorun karşısında hayal edemeyecekleri kadar cezalandırılacakları söylendi.

Tutsaklar, sabahları fasulye, peksimet ve her biri için dışkılarını kıvıracak kadar sert, bir ağız dolusu sirkeli limon suyuyla beslendiler. Kaşıkla ağızlarına limon suyu verilirken öksürdüler, şikayet ettiler, bazıları inledi ve ağladı. Ama onu tükürmediler: onu tükürürken ya da ağızlarından damlatırken yakalanırlarsa kırbaçlanacak ya da dövüleceklerdi.

Akşamları onlara tuzlu sığır eti verdiler. Et tatsızdı ve etin gri yüzeyinde gökkuşağının parlaklığı vardı. Bu yolculuğun başlangıcıydı. Yolculuk devam ettikçe et daha da kötüleşti.



Yapabildiklerinde Wututu ve Agasu birbirlerine sokulup, annelerinden, evlerinden ve oyun arkadaşlarından konuşuyorlardı. Wututu, Agasu'ya bazen annelerinin onlara anlattığı hikayeleri anlattı. Büyük Mawu'nun dünyadaki gözleri ve kulakları olan, Mawu'ya mesaj götürüp Mawu'nun cevaplarını geri getiren, tanrılarının en düzenbazı Elegba'ninkiler gibi.

Gemiciler, akşamları yolculuğun sıkıcılığını geçirmek için kölelere şarkı söyletiyor ve yöre dansları yaptırıyorlardı.

Wututu, çocukların yanına konuştuğu için şanslıydı. Çocuklar tıka basa doldurulmuşlardı ve onlara aldırman yoktu: Kadınlar her zaman bu kadar şanslı değildiler. Bazı köle gemilerinde mürettebat tarafından sürekli olarak dişi kölelerin ırzına geçilirdi. Yolculuğun konuşulmamış ikramiyesi gibi basitçe. Bu o gemilerden biri değildi, ama bu ırza geçme olmuyor manasına gelmiyordu.

Bu yolculukta yüz adam, kadın, çocuk öldü ve küpeşteden aşağı atıldılar. Bazı tutsaklar küpeşteden atıldıklarında henüz ölmemişlerdi ama okyanusun yeşil serinliği son ateşlerini söndürdü ve çırpınarak dibe battılar, boğuldular, kayboldular.

Wututu ile Agasu, bir Hollanda gemisiyle yolculuk ediyorlardı; ama bunu bilmiyorlardı. İngiliz, Portekiz, İspanyol ya da Fransız da olabilirdi.

Geminin, derisi Wututu'dan daha da kara olan zenci mürettebatı tutsaklara nereye gideceklerini, ne yapacaklarını, ne zaman dans edeceklerini söylüyordu. Bir sabah Wututu, zenci nöbetçilerden birini ona bakarken yakaladı. Yemeğini yerken adam onun yanına gelmiş hiçbir şey söylemeden gözlerini ona dikmişti.

"Bunu niçin yapıyorsun?" diye sordu adama. "Beyaz şeytanlara niçin hizmet ediyorsun?"

Sanki Wututu'nun sorusu hayatında duyduğu en komik şeymiş gibi adam sırtıttı. Sonra onun üzerine doğru eğildi, dudakları neredeyse Wututu'nun kulaklarına değiyordu. Adamın, kulağındaki sıcak nefesi birden midesini bulandırdı. "Eğer büyük olsaydın," dedi ona, "sana penisimle mutluluktan çığlıklar attırırdım. Belki de bu akşam bunu yapacağım. Senin ne kadar güzel dans ettiğini gördüm."

Wututu kestene kahverengisi gözleriyle ona baktı ve çekinme-

den hatta gülümseyerek dedi ki, "Onu benim orama sokarsan oradaki dişlerimle onu ısırıp koparacağım. Ben bir cadıyım ve orada çok keskin dişlerim var." Wututu onun yüzündeki ifadenin değişmesinin keyfini yaşadı. Adam hiçbir şey söylemedi ve yürüyüp uzaklaştı.

Kelimeler Wututu'nun ağzından çıkmıştı ama bunlar onun kelimeleri değildi: Onları ne düşünmüştü ne de uydurmuştu. Hayır, bu kelimelerin düzenbaz Elegba'nın kelimeleri olduğunun farkına vardı. Mawu dünyayı yaratmıştı ve sonra Elegba'nın üçkağıtlarına şükür ki ona ilgisini kaybetmişti. Onun içinden konuşan, bir anlık ona hakim olan kalkmış demir gibi sert aletli, akıllı çözümlerin Elegba'sıydı. Wututu o gece uyumadan önce Elegba'ya teşekkür etti.

Tutsaklardan birkaçı yemek yemeği reddetti. Ağızlarına yemek alıp yutana kadar kırbaçlandılar; ama kırbaçlama o kadar şiddetliydi ki iki adam bu yüzden öldü. Ama gemideki başka hiç kimse kendini kurtarmak için aç kalmayı denemedi. Bir adam ve bir kadın küpeşteden atlayarak kendilerini öldürmeye çalıştılar. Kadın başarılı oldu. Adam kurtarıldı ve geminin direğine bağlanıp günün geri kalan kısmında sırtı kan çanağına dönene kadar kırbaçlandı. Akşam olunca orada bırakıldı. Ona ne yiyecek, ne içecek verdiler, kendi sidiği dışında. Üçüncü gün sayıklamaya başladı. Kafası şişip eski bir kavun gibi yumuşadı. Sayıklamayı kestiğinde onu küpeşteden aşağı attılar. Kaçma girişimini takip eden beş gün boyunca da tutsaklara kelepçeleri ve zincirleri tekrar takıldı.

Bu, uzun ve tutsaklar için de kötü bir yolculuktu. Mürettebat için de hoş değildi ama taş kalpli olmayı öğrenmişlerdi ve kendilerini hayvanlarını pazara götüren çiftçilerden farklı görmüyorlardı.

Hoş, ılık bir günde Barbados, Bridgeport limanına girdiler. Tutsaklar, rıhtımdan yollanan mavnalarla gemiden taşındılar. Kısa sopalardan yedikleri darbelerle, bağırış çağırışlarla sıraya sokuldukları pazar yerine götürüldüler. Bir düdük öttü ve pazar yeri kırmızı yüzlü adamlarla doldu; dürtüklüyor, bağırıyor, kontrol ediyor, sesleniyor, değer biçiyor, şikayet ediyorlardı.

Wututu ve Agasu o zaman ayrıldılar. Bu çok hızlı oldu - iriyarı bir adam Agasu'nun ağzını zorla açtı, dişlerine baktı, kolundaki adalelerini kontrol etti, başıyla onayladı ve başka iki adam Agasu'yu çekip götürdüler. Agasu onlara direnmedi. Wututu'ya baktı ve "Cesur ol" diye seslendi. Wututu başıyla onayladı ve sonra görüşü gözyaşlarıyla bulanıp karardı. Ve feryadı bastı. Onlar beraberken ikizlerdi, büyülülerdi, güçlülerdi. Ayrıldıklarında sadece acı içinde olan iki çocuktular.

Wututu bir kere dışında ve hayattayken onu bir daha asla görmedi.

Agasu'nun başına şunlar geldi. Önce onu bir baharat çiftliğine götürdüler. Orada her gün, yaptığı ya da yapmadığı şeyler için dövdüler, çat pat İngilizce öğretiler ve derisinin koyuluğundan dolayı ona Mürekkep Jack ismini verdiler. Kaçtığı anda onu köpeklerle yakaladılar ve geri getirdiler. Ona unutamayacağı bir ders vermek için keskiyle bir ayak parmağını kestiler. Ölmek için açlık grevine başlayacaktı ama yemek yemeği reddettiğinde ön dişlerini kırdılar ve yutmak veya boğulmaktan başka tercihi kalmayacak şekilde ağzına zorla koyu bulamaç soktular.

O zamanlarda bile, tutsak doğan köleleri Afrika'dan gelenlere tercih ediyorlardı. Özgür doğan köleler ya kaçmaya çalışıyorlardı ya da ölmeyi deniyorlardı. Her iki türlü de kazanç uçup gidiyordu.

Mürekkep Jack on altı yaşındayken, birkaç başka köleyle beraber St Domingue'deki bir şeker kamışı çiftliğine satıldı. Ona Hyacinth ismini taktılar; iri, kırık dişli köle. O çiftlikte kendi köyünden yaşlı bir kadınla karşılaştı - kadın parmakları çarpılıp, kırılmalardan önce ev kölesiydi. Kadın ona beyazların aynı köy, kasabadan ya da bölgeden gelen köleleri ayaklanma ve isyanları engellemek için kasıtlı olarak ayırdıklarını söyledi. Kölelerin kendi dillerinde birbirleriyle konuşmalarından hoşlanmıyorlardı.

Hyacinth biraz Fransızca öğrendi. Katolik Kilisesi'nin öğretilerinden bazıları ona öğretildi. Her gün güneş doğmadan başlayıp güneş batana kadar kaynaktan şeker kamışı kesti.

Birçok çocuğu oldu. Gece yarısından sonra, yasak olmasına rağmen, diğer kölelerle beraber Calinda dansı yapmaya, siyah bir

yılan gibi görünen, yılan tanrı Damballa-Wedo'ya şarkı söylemeye ormana gitti. Elegba'ya, Ogu'ya, Shango'ya, Zaka'ya ve diğerlerine, tutsakların adaya yanlarında, beyinlerinde ve gizemli yüreklerinde getirdikleri bütün tanrılara şarkılar söyledi.

St Domingue şeker kamışı çiftliklerindeki köleler nadiren on yıldan fazla yaşarlardı. Onlara verilen boş zamanlar - öğlen sıcaklığında iki saat ve hava karardıktan sonra beş saat (on birden dörde kadar) - yiyeceklerini yetiştirip bakmaları gereken zamandı (çünkü efendileri onları beslemiyordu, arazinin bazı küçük parçaları yiyeceklerini ekmeleri için onlara verilmişti). Bu aynı zamanda uyuyacakları ve rüya görecekleri zamandı. Böyle olmasına rağmen, zamanı iyi kullandılar, toplanıp dans ettiler, şarkılar söylediler ve tapındılar. St Domingue'nin toprağı bereketliydi ve Dahomey, Kongo ve Nijer'in tanrıları oraya derin, güçlü, sağlam kökler saldılar. Geceleri ormanın içindeki açıklıklarda onlara tapanlara özgürlük vaat ettiler.

Bir örümcek sağ elinin üstünü ısırdığında, Hyacinth yirmi beş yaşındaydı. Isırık mikrop kaptı ve elinin üstündeki et kangren oldu: Kısa sürede bütün kolu morarıp şişti ve eli pis pis kokmaya başladı. Zonkluyor ve yanıyordu.

Ona içmesi için ham rom verdiler. Bir macheteyi ateşte kırmızı-beyaz parlayana kadar kızdırdılar. Bir testereyle kolunu omzundan kestiler ve kızgın bıçakla dağladılar. Bir hafta ateşler içinde yattı. Sonra tekrar çalışmaya başladı.

Hyacinth ismindeki tek kollu köle, 1791'deki köle isyanında yer aldı.

Elegba ormandaki açıklıkta Hyacinth'ı ele geçirdi, beyaz bir adamın atı kullanması gibi onu kullandı ve onun ağzından konuştu. Söylediklerinin çok azını hatırladı ama yanında olanlar onlara tutsaklıklarından kurtulacaklarına söz verdiğini söylediler. O sadece sopa gibi, acı veren sertleşmesini ve iki elini - sahip olduğunu ve artık onun olmayanı - aya doğru kaldırdığını hatırladı.

Bir domuz öldürüldü. Çiftliğin kadın ve erkekleri domuzun sıcak kanını içerek birlik olmaya yemin ettiler. Bir özgürlük ordusu olduklarına yemin ettiler; yağmalanarak alınıp getirildikleri toprakların tanrılarına bağlılıklarını bir kez daha yenilediler.

"Beyazlarla savaşta ölürsek," dediler birbirlerine, "Afrika'da, evlerimizde, kabilelerimizde yeniden doğacağız."

Ayaklanmada bir tane Hyacinth daha vardı, bu yüzden artık Agasu'ya Büyük Tek Kol ismini taktılar. Savaştı, tapındı, kurban verdi, planlar kurdu. Arkadaşlarının, sevgililerin öldürüldüğünü gördü ve savaşmaya devam etti.

Çiftlik sahipleriyle, onların Fransa'dan getirdikleri birlikleriyle on iki yıl savaştılar; bu çıldırtıcı, kanlı bir mücadeleydi. Savaştılar, savaşmaya devam ettiler ve bu inanılmaz bir şeydi; ama kazandılar.

1804 Ocağının birinde, St Domingue'in, dünya orayı kısa bir süre sonra Haiti Cumhuriyet'i olarak tanıyacaktı, bağımsızlığı ilan edildi. Büyük Tek Kol onu görecek kadar yaşamadı. 1802'nin Ağustos'unda bir Fransız Askeri tarafından süngülenerek öldürüldü.

Büyük Tek Kol'un tam ölüm anında, (bir zamanların Hyacinth'i, ondan öncenin Mürekkep Jack'ı ve sonsuza kadar kalben Agasu'su) Carolian'daki ilk çiftliğinde Mary denen, ev kölesi olduğunda Papatya, nehrin aşağısındaki New Orleans'da Lavere ailesine satıldığında Sukey olan, Wututu olarak bildiğı kız kardeşi, kurgularının arasına soğuk bir süngünün girdiğini hissetti, çğıllıklar atmaya ve kontrolden çıkmış bir şekilde ağlamaya başladı. İkiz kızları uyandı ve bağırmaya başladı. Onlar sütlü kahve rengindeydi, yeni çocukları çiftlikte doğurduğu gibi siyah değillerdi. Onlardan uzağı satıldığında ortanca kızı öleli bir yıl olmuştu.

Sukey kıyıya çıktığından beri birçok kez kırbaçlanmıştı - bir keresinde yaralarına tuz basıldı, bir başkasında o kadar uzun süre ve o kadar sert kırbaçlandı ki birkaç gün oturamadı ya da arkasına bir şey dokunmasına izin vermedi. Gençken bir çok kez ırzına geçildi: Tahta prangasını paylaşması emredilen zenciler ve beyazlar tarafından. Zincirlendi. Ama o zaman ağlamadı. Kardeşinden ayrıldığından beri bir kez ağlamıştı. Bu Kuzey Carolina'da, köle çocukların ve köpeklerin yemeğinin aynı yalağı döküldüğünü gördüğündeydi. Küçük çocuklarının köpeklerle yemek artıklarını eşelediğini gördü. Bir gün bunun olduğunu gördü - bunu

daha önce bu çiftlikte de her gün görmüştü ve ayrılmadan önce birçok kez daha görecekti – onu tek bir gün görmüştü ve bu onun kalbini kırmıştı.

Wututu bir süre için güzel bir kızdı. Sonra acı yıllar bedelini aldı. Artık güzel değildi. Yüzü kırıştı. O kahverengi gözlerde çok fazla ısırap vardı.

On bir yıl önce, yirmi beş yaşındayken sağ kolu kurudu. Beyaz insanların hiçbiri ne yapacağını bilemedi. Kemiklerin üzerindeki et erimiş gibiydi. Artık sağ kolu, deriyle kaplı bir kemikten biraz daha kalın, yanında neredeyse kıpırtısız sallanıyordu. Bundan sonra bir ev kölesi oldu.

Çiftliğin sahibi Casterton ailesi yemek pişirmesine ve ev işlerine hayrandı ama kurumuş kolu Bayan Casterton'u rahatsız etti. Böylece Louisiana'dan bir yıl için ayrılan Laverie ailesine satıldı: M. Laverie şişman, neşeli bir adamdı; bütün işlerini yapacak bir aşçıyla hizmetçiye ihtiyacı vardı ve köle Papatya'nın kurumuş kolundan hiç rahatsızlık duymadı. Bir yıl sonra Louisiana'ya döndüklerinde Sukey de onlarla gitti.

New Orleans'da erkekler de, kadınlar da, ilaçlar, aşk büyüler, küçük muskalar için ona gelirlerdi. Evet, hem siyahlar hem de beyazlar gelirdi. Laverie ailesi bunu görmezlikten geldi. Belki de korkulan ve saygı duyulan bir köleye sahip olmanın prestijinden hoşlandılar. Bununla beraber ona özgürlüğünü satmadılar.

Sukey gece geç vakitler Bayou'ya gidip Calinda ve Bambula için dans etti. St Domingue dansçıları ve kendi vatanının dansçıları gibi Bayou'daki dansçıların da *voudon* olarak siyah bir yılanları vardı; anavatanı ve diğer Afrika uluslarının tanrıları erkek kardeşiyle St Domingue halkını etkisi altına aldığı gibi Sukey'in halkını etkisine almadı. Ama hâlâ lütuflar istemek için onlara yakarıyor, adlarını anıyordu.

Beyazlar, St Domingo'daki (onların verdiği isim buydu) ayaklanmayı ve onun nasıl başarısızlığa mahkum olduğunu konuşurlarken onları dinledi - şunu bir düşün! Yamyam bir ülke! - sonra da artık bundan hiç konuşulmadığını gözlemledi.

Kısa bir süre sonra, Sukey'e, sanki St Domingue diye bir yer asla var olmamış gibi davranarak o kelimeyi bir daha kullanmı-

yorlarmış gibi gözüktü. Haiti kelimesi ise asla geçmiyordu. Sanki bütün Amerika halkı, bir inanç çabasıyla sadece öyle olmasını isteyerek, koca Karayip adasına yok olmasını emredebileceğine karar vermişti.

Lavere çocuklarından bir nesil, Sukey'in dikkatli gözleri altında büyüdü. En küçükleri, çocukken Sukey diyemediğinden ona Zouzou Ana dedi ve bu isim kaldı. Yıl 1821'di ve Sukey ellilerinin ortasında idi. Çok daha yaşlı görünüyordu.

Cabildo'nun önünde şekerleme satan yaşlı Sanite Dede'den ve kendine voodoo kraliçesi diyen Marie Saloppe'den çok daha fazla sır biliyordu: İkisi de kara derili özgür kadınlarken, Zouzou Ana hâlâ bir köleydi ve bir köle olarak ölecekti ya da efendisi öyle söylemişti.

Ona kocasına ne olduğunu bulmak için gelen genç kadın kendisine Dul Paris adını takmıştı. Büyük göğüslü, genç ve gururluydu. Damarlarında Afrikalı, Avrupalı ve Kızılderili kanı vardı. Teni kırmızımsı ve saçları pırıl pırıl siyahtı. Gözleri siyah ve kibirliydi. Kocasını Jacques Paris belki ölmüştü. Bu tür hesaplamalara göre dörtte üç beyazdı, bir zamanların şerefli ailelerinden birinin piçiydi. St Domingo'dan kaçan birçok göçmenden biriydi ve göz alıcı genç karısı gibi özgür doğmuştu.

"Bay Jaques. Ölü mü?" diye sordu Dul Paris. Evden eve giden bir kuafördü. New Orleans'ın zarif bayanlarının itina gerektiren sosyal randevularından önce saçlarını yapıyordu.

Zouzou Ana kemiklere danıştı sonra olumsuzca başını salladı. "Bir beyaz kadınla beraber, buranın kuzeyinde," dedi. "Altın rengi saçları olan beyaz bir kadın. Yaşıyor."

Bu büyü değildi. Jacques Paris'in kiminle kaçtığı ve kadının saç rengi New Orleans'da herkesin bildiği bir şeydi.

Zouzou Ana, Dul Paris'in, Jacques'ının çeyrek zenci küçük *pipisini* Colfax'daki pembe derili bir kıza soktuğunu bilmediğini fark edince şaşırды. Şey, onu işemenin dışında daha insani bir işte kullanabileceği çok sarhoş olmadığı akşamlar. Kadın belki de biliyordu. Belki de gelmesinin başka bir nedeni vardı.

Dul Paris, yaşlı köle kadını haftada bir, iki kez görmeye geldi. Bir ay sonra yaşlı kadına hediyeler getirdi: saç kurdeleleri, tatlı çö-

rekler ve siyah bir horoz.

"Zouzou Ana," dedi kız, "bildiklerini bana öğretme zamanın geldi."

"Evet," dedi rüzgârın nereden estiğini bilen Zouzou Ana. Zaten Dul Paris, ayak parmakları bitişik doğduğunu itiraf etmişti. Bu onun ikiz olduğu ve ikizinin rahimde öldürdüğü manasına geliyordu. Zouzou Ana'nun başka ne seçeneği kalmıştı ki?

Kıza ip kopana kadar boyundaki bir ipe asılmış iki küçük hindistancevizinin kalbin sıkıntılı fısıltılarını tedavi edeceğini, hiç uçmamış bir güvercinin kesilip hastanın başına konduğunda ateşi düşüreceğini öğretti. İçinde on üç sent, dokuz pamuk tohumu ve siyah domuz kılları olan küçük bir deri keseden, nasıl dilek torbası yapılacağını ve dileklerin gerçekleşmesi için torbayı nasıl ovacağını öğretti.

Dul Paris, Zouzou Ana'nun ona söylediği her şeyi öğrendi. Ama onun tanrılarla hiçbir ilgisi yoktu. Hem de hiç. Onun ilgisi işe yararlı olup olmadığındaydı. Eğer canlı bir kurbağayı bala bulayıp bir karınca yuvasına koyarsanız, kemikler temizlenip beyazlandığında, onu dikkatle inceledikten sonra ortaya düz, kalp şeklinde bir kemikle, üzerinde kanca olan bir diğer kemiğin çıkacağını öğrenmekten zevk aldı: Üzerinde kanca olan kemik, sizi sevmesini dilediğiniz birinin giysisine takılmalıydı, bu arada kalp şeklindeki kemik de bir yerde güvenlice saklanmalıydı (çünkü eğer o kaybolursa, sevdiğiniz kişi size aniden, kızgın bir köpek gibi saldırabilirdi.) Eğer bunu yaparsanız, o kesin bir şekilde sizin olacaktı.

Bir düşmanın yüz pudrasına eklenmiş, kurutulmuş yılan tozunun körlüğe neden olacağını ve iç çamaşırlarından alınan bir parça, ters yüz edildikten sonra gece yarısı bir tuğla altına gömüldüğünde düşmanın kendi kendine suda boğulabileceğini öğrendi.

Zouzou Ana, Dul Paris'e Dünya'nın Mucize Kökünü, John the Conqueror'ın büyük ve küçük köklerini gösterdi; ona Ejderha'nın Kanı'nı, kediotunu ve Beşparmakotunu gösterdi. Ona eriyip bitme çayını yapmasını, beni takip et suyunu ve faire-Shiingo suyunu gösterdi.



Zouzou Ana, Dul Paris'e bütün bunları ve daha da fazlasını gösterdi. Ama yaşlı kadın hâlâ hayal kırıklığı yaşıyordu. Saklı gerçekleri, karmaşık bilgileri ona öğretmek, ona Papa 'Legba'yı, Mawu'yu, yılan voodoo Aido-Hwendo'yu ve diğerlerini anlatmak için elinden geleni yaptı; ama Dul Paris'in (şimdi size onun doğduğu ve sonradan meşhur olduğu ismi söyleyeceğim: Marie Laveau. Bu, duymuş olacağınız büyük Marie Laveau değildi, bu onun annesiydi, sonraları Dul Glaion olan) uzak ülkenin tanrılarıyla hiçbir ilgisi olmadı. St. Domingo Afrika tanrıları için verimli siyah bir toprakken, bu ülke mısırları, kavunları, kerevitleri, pamuğuyula çorak ve verimsizdi.

"Bilmek istemiyor," diye sırdaşı, bölgedeki birçok evin perdelerini ve örtülerini yıkayan Clementine'a şikayet ediyor Zouzou Ana. Clementine'ın yanaklarında yanık izleri vardı ve bir bakır kazan devrildiğinde çocuklarından biri ölesiye haşlanmıştı.

"O zaman ona öğretme," diyor Clementien.

"Ona öğretiyorum ama onun kıymetini anlamak istemiyor - bütün anladığı, onunla neler yapabileceği. Ona elmaslar veriyorum; ama o cici camlarla ilgileniyor. Ona en iyi kırmızı şaraptan yarım şişe veriyorum ve o nehir suyu içiyor. Ona bildircin veriyorum ve o sadece sıçan yemek istiyor."

"O zaman niçin ısrar ediyorsun?" diye soruyor Clementine.

Zouzou Ana omuzlarını silkince kurumuş kolu titriyor.

Cevap veremiyor. Hayatta kaldığı için minnettar olduğundan öğretiyor diyebilirdi ve zaten de öyle: Ölen çok kişi gördü. Bir gün köleler ayaklanacak, aynı LaPlace'de ayaklandıkları (ve yenildiler) gibi diyebilir ama Afrika tanrılarının yardım olmadan, 'Legba ve Mawu'nun desteği olmadan onları tutsak edenleri asla yenemeyeceklerini, ana vatanlarına asla dönemeyeceklerini ta içinde biliyor.

Neredeyse yirmi yıl önce o berbat gecede uyandığında, soğuk çeliği kaburgalarının arasında hissettiğinde, Zouzou Ana'nın hayatı sona ermişti. Şimdi o yaşamayan, sadece nefret eden bir kişi. Eğer ona nefretin ne olduğunu sorarsanız, iğrenç kokan bir gemideki on iki yaşındaki bir kızı size anlatamayacaktı: Bu zihninde kabuk tutmuştu - birçok kez kırbaçlanma ve dövülme, kelepçe-

lerle geçen birçok gece, birçok ayrılış, çok fazla acı. Size oğlunu anlatabilirdi; efendisi oğlunun okuma yazma bildiğini öğrendiğinden başparmağının nasıl kesildiğini. Size on iki yaşında ve ırğat başı tarafından hamile bırakılmış kızını anlatabilirdi; kırmızı toprakta hamile kızının karnı için nasıl bir çukur kazdıklarını; sonra sırtı kanayana kadar onu nasıl kırbaçladıklarını. Dikkatli kazılan çukura rağmen, kızı bebeğini ve kendi hayatını o pazar sabahı kaybetmişti, beyazların hepsi kilisedeyken . . .

Çok fazla acı.

"Onlara tapın," dedi Bayou'da genç Dul Paris'e Zouzou Ana, gece yarısından bir saat sonra. İkisi de bellerine kadar çıplak, nemli gecede terliyorlardı; derileri beyaz ay ışığında parılıyordu.

Dul Paris'in kocası Jacques ( üç yıl sonraki ölümü sözü edilme-ye değeri birçok özellik taşıyacak olan) Marie'ye St Domingo'nun tanrılarını biraz anlatmıştı ama o umursamadı. Güç tanrılardan değil törenlerden geliyordu.

Zouzou Ana ve Dul Paris, bataklıkta beraberce şarkılar mırıldandılar, tepindiler ve ağıtlar yaktılar. Siyah yılanlar içinde şarkılar söylüyorlardı; özgür bir zenci kadın ve kurumuş kollu bir köle kadın.

"Burada sadece senin başarın ve düşmanlarının yenilgisinden çok daha fazla şey var," dedi Zouzou Ana.

Bu tören kelimelerinin çoğ u, bir zamanlar onun ve kardeşinin de bildiğ i kelimler, bu kelimeler hafızasından uçup gitmişti. Tatlı Marie Laveasu'ya kelimelerin değ il, ezgi ve ritmin önemli olduğunu söyledi. O bataklıkta, şarkı söyleyip siyah yılanlar içinde tempo tutarlarken tuhaf bir hayal gördü. Şarkıların ritimlerini, Calinda ritmini, Bambula ritmini dinliyordu; bütün ekvatorial Afrika'nın ritimleri bu gece ülkesi boyunca, bütün diyarlarından ayrıldığı eski tanrılarının ritimleriyle titreyip sallanarak yayılıyor. Ve o anda bile, o bataklıkta bunun bile yeterli olmayacağını bir şekilde anlıyor.

Güz el Marie'ye dönüyor ve Marie'nin gözlerinde kendini görüyor; siyah derili yaşlı bir kadın, yüzü kırışmış, kemiğimsi kolu yanında sertçe sallanıyor, gözleri yalakta köpeklerle yiyecek savaşı veren çocuklarını görmüş birinin gözleri. Kendini gördü; sonra

ilk kez olarak genç kadının ona karşı olan korku ve tiksintisini öğrendi.

Sonra güldü, çömeldi, sağlam eline, bir fidan kadar uzun, bir gemi halatı kadar kalın siyah bir yılan aldı.

"İşte," dedi, "bu senin *voudon* olacak."

Huzursuzlaşan yılanı Marie'nin taşıdığı sarı sepete bıraktı.

Ve sonra, ay ışığının altında, ikinci görüntü son bir kez onu etkisi altına aldı. Kardeşi Agasu'yu gördü. O Bridgeport pazarında son kez gördüğü on iki yaşındaki oğlan çocuğu değil, kel, kırılmış dişleriyle sırıtan, sırtında derin yara izleri olan, iriyarı bir adamdı. Bir elinde machete bıçağı vardı. Sağ kolunun sadece kesik dibi kalmıştı.

Kendi sağlam sol eliyle uzandı.

"Kal, kal biraz daha," diye fısıldadı. "Orada olacağım. Yakında seninle olacağım."

Ve Marie, Paris yaşlı kadının onunla konuştuğunu sandı.

*Amerika, dinini ve ahlakını sağlam gelir getiren menkul kıymetlere yatırdı. O, kutsanmayı hak ettiği için kutsanmış bir ulusun sarsılmaz konumuna kavuştu; ve oğulları da, benimsedikleri ya da yadsıdıkları teolojiler her ne olursa olsun, bu ulusal inanca bütünüyle sahip çıkıyorlar.*

*-Agnes Repplier, Günümüz ve Eğilimler*

Gölge, arabayı batıya sürüp Wisconsin ve Minnesota'yı geçtikten sonra, karlarla kaplı tepelerini uyuyan dev bir bufaloya benzettiği Kuzey Dakota'ya girdi. O ve Çarşamba, kilometrelerce yol boyunca, bundan başka hiçbir şey görmediler. Sonra güneye dönüp Güney Dakota'ya girerek rezervasyon bölgesine yollandılar.

Çarşamba, Gölge'nin kullanmayı sevdiği Lincoln'ü, kullanmaktan hiç hoşlanmadığı, içinde her yere yayılmış, bariz bir erkek kedi kokusu olan, tarihi ve hantal bir Winnebago'yla değiştirmişti.

İlk Rushmore Dağı tabelasını geçtiklerinde, hâlâ birkaç yüz kilometrelik vardı, Çarşamba homurdandı, "İşte orası," dedi, "kutsal bir yerdir."

Gölge, Çarşamba'nın uyuduğunu sanıyordu. Dedi ki, "Orası'nın bir zamanlar Kızılderililerce kutsal bir yer olduğunu biliyorum."

"Orası kutsal bir yer," dedi Çarşamba. "Bu Amerika tarzı - insanlara gelip tapınmaları için bir neden vermek zorundalar. Bugünlerde insanlar öylesine gidip bir dağa bakmıyorlar. Bu yüzden, orada Bay Gutzon Borglum'un koca başkan yüzleri var. Oyulma bittiğinde izin verildi ve artık insanlar posta kartlarında

şimdiye kadar binlerce kez gördüklerini canlı görmek için kalabalık gruplar halinde geliyorlar."

"Bir zamanlar bir adam tanımıştım. Yıllar önce Adale Çiftliğinde ağırlık çalışıyordu. Dakota Kızılderililerinden genç erkeklerin dağa çıktıklarını, sonra zincirin sonundaki adam başkanın buruna işeyebilsin diye kafalarda ölüme meydan okuyarak insan zinciri oluşturdıklarını söyledi."

Çarşamba kahkahayı patlattı. "Ah, güzel! Çok güzel! Sidikleriyle ıslatmak için özellikle hedef seçtikleri bir başkan var mıydı?

Gölge omuz silkti. "Hiç öyle bir şeyden bahsetmedi."

Kilometreler, Winnebago'nun tekerlekleri altında kayboldu. Gölge, Amerika Manzarası saatte yetmiş-seksen kilometre süratle yollarından geçerken onun kımıldamadan durduğunu hayal etmeye başladı. Bir kış sisi, nesnelerin kenarlarını gizledi.

Yolculuklarının ikinci günün ortasındaydılar ve neredeyse oraya ulaşmışlardı. Düşüncelere dalmış olan Gölge dedi ki, "Geçen hafta Gölkenarı'nda bir kız kayboldu. Biz San Fransisko'dayken."

"Mım?" Çarşamba pek ilgilenmiş gibi görünmedi.

"Çocuğun ismi Alison McGovern. O orada ortadan kaybolan ilk çocuk değil. Başkaları da olmuş. Kışın yok oluyorlar."

Çarşamba kaşlarını çatı. "Bu bir trajedi, değil mi? Süt kutularının üstündeki ve otoban dinleme yerlerinin duvarlarındaki küçük yüzler - ama en son ne zaman bir süt kutusunda bir çocuk gördüğümü hatırlamıyorum. *Beni gördün mü?* diye sorarlar. Günümüzün en derin varoluşçu sorusu. *Beni gördün mü?* Bir sonraki çıkıştan sap."

Gölge üzerlerinden geçen bir helikopter duyduğunu sandı ama bulutlar hiçbir şey göremeyecek kadar alçaktı.

"Gölkenarı'nı niçin seçtin?" diye sordu Gölge.

"Sana söyledim. Orası seni saklayabileceğim sakın, güzel bir yer. Orada radar alanı dışındasın."

"Niye?"

"Öyle de ondan. Şimdi sola dön," dedi Çarşamba.

Gölge sola döndü.

"Yanlış olan bir şeyler var," dedi Çarşamba. "Siktir. Yavaşla ama durma."

"Detaylandırmak ister misin?"

"Bela. Herhangi bir başka yol biliyor musun?"

"Hayır. Bu, Güney Dakota'ya ilk gelişim," dedi Gölge. "Ve ne-reye gittiğimizi bilmiyorum."

Aniden tepenin öbür tarafında, sislerin içinde kırmızı bir şey parıldıadı.

"Yolu kesmişler," dedi Çarşamba. Ellerini takım elbisesinin ceplerine sokmaya başladı, bir şey arıyordu.

"Durup geriye dönebilirim."

"Dönemeyiz. Arkamızdan da geliyorlar," dedi Çarşamba. "Hızı-nı saatte on beş, yirmi kilometreye düşür."

Gölge aynadan geriye bir göz attı. Arkalarında, bir buçuk kilo-metre geride farlar vardı. "Bundan emin misin?" diye sordu.

Çarşamba hırıldadı. "Yumurta yumurtadır," dedi. "Hindi çiftçi-sinin ilk kaplumbağası yumurtadan çıkarken söylediği gibi. Ah, başardım!" ve cebinin dibinden küçük bir parça beyaz tebeşir çı-kardı.

Arabanın gösterge tablosunun üzerine tebeşirle çiziktirmeye başladı, bir cebir problemi çözüyormuş gibi işaretler yapıyordu - ya da belki de diye düşündü Gölge; bir hoboymuş gibi diğer ho-bolara hobo şifresinde uzun mesajlar çiziktiriyordu - *burada be-lalı köpek var, tehlikeli kasaba, güzel kadın, akşamı geçirebilecek rahat bapishane* . . .

"Tamam," dedi Çarşamba. "Şimdi hızını otuza çıkar. Ve yavaş-lama."

Arkalarındaki arabalardan biri ışıklarını ve sirenlerini çalıştırıp onlara doğru hızlandı. "Yavaşlama," diye tekrar etti Çarşamba. "Asıl istedikleri, barikata gelmeden yavaşlamamız." *Gıcır. Gıcır. Gıcır.*

Tepeyi çıktılar. Barikata elli kilometreden az vardı. Yol boyun-ca dizilmiş on iki araba duruyordu. Yolun kenarında polis arabala-rı ve birkaç büyük SUV dizilmişti.

"İşte," dedi Çarşamba ve tebeşiri ortadan kaldırdı. Winneba-go'nun gösterge tablosu şimdi rune benzeri çizgilerle dolmuştu.

Sirenleri çalan araba tam arkalarındaydı. Onların hızına düş-müştü ve hoparlörden bağıırıyordu, "Kenara çekin!" Gölge, Çar-

şamba'ya baktı.

"Sağa dön," dedi Çarşamba. "yoldan çık."

"Bu şeyi yoldan çıkaramam. Tepetaklak oluruz."

"Sorun yok, sağa dön. Şimdi!"

Gölge, sağ eliyle direksiyonu kırdı. Winnebago sendeledi ve sarsıldı. Bir an için haklı olduğunu, arabanın tepetaklak olacağını sandı, sonra ön camdan gözüken dünya, tıpkı rüzgârın pırıl pırıl bir havuzda yüzeyi yaladığında oluşan yansıma gibi dalgalandı ve titrekçe parıldadı.

Bulutlar, sis, kar ve gündüz yok oldu.

Artık üzerlerinde yıldızlar vardı, karanlık gökyüzüne saplanan donmuş ışık mızrakları gibi orada asılı duruyorlardı.

"Burada park et," dedi Çarşamba. "Yolun geri kalanını yürüyebiliriz."

Gölge kontağı kapattı. Winnebago'nun arkasına geçip paltosunu, botlarını ve eldivenlerini çıkardı. Sonra araçtan indi ve dedi ki, "Tamam. Hadi gidelim."

Çarşamba eğlenerek ve başka bir şekilde - belki kızarak - ona baktı. Ya da gururla. "Niçin tartışmıyorsun?" diye sordu Çarşamba. "Niçin bütün bunlar imkansız diye bağırıyorsun? Niçin söyledigimi hiçbir bok yemeden aynen yapıyorsun ve amina koduğumun her şeyini bu kadar sakince karşılıyorsun?"

"Çünkü bana soru sormam için para ödemiyorsun," dedi Gölge.

Ve sonra dedi ki, ağzından kelimeler dökülürken gerçeği fark ederek. "Her neyse, Laura'dan beri hiçbir şey beni gerçekten şaşırtamaz."

"Ölümden geri geldiğinden beri mi?"

"Robie'yle düzüştüğünü öğrendiğimden beri. Bu beni kırdı. Diğer her şey bunun yanında yüzeysel kalıyor. Şimdi nereye gidiyoruz?"

Çarşamba eliyle gösterdi ve yürümeye başladılar. Ayaklarının altındaki zemin bir tür parlak, kaygan, volkanik ve arada sırada camımsı kayadandı. Hava serindi ama kış soğuğu yoktu. Bir tepeden aşağı beceriksizce yan yan indiler. Önlerine engebeli bir patika çıktı ve onu takip ettiler. Gölge, aşağı, tepenin eteğine baktı.

"Bu da ne iş?" diye sordu Gölge, ama Çarşamba parmağını du-  
dağına götürüp kafasını sertçe salladı. Sessizlik.

Bu, mavi metalden yapılmış, parıldayan LED ışıkları olan me-  
kanik bir örümceğe benziyordu ve bir traktör büyüklüğündeydi.  
Tepenin eteğinde çökmüş duruyordu. Onun ötesinde, her birinin  
yanında titreyerek yanan mum alevinden biraz daha büyük alev-  
ler olan cins cins kemikler vardı.

Çarşamba, Gölge'ye o şeylerden uzak durmasını elleriyle işa-  
ret etti. Gölge yana doğru fazladan bir adım attı. Bu camımsı pa-  
tikada yapılan bir hataydı, ayak bileği burkuldu ve yokuştan aşağı,  
yuvarlanarak, sekerek, kayarak düştü. Geçerken bir kayayı ya-  
kaladı ve obsidiyen bir dal, deri eldivenini sanki kağıtmış gibi yırttı.

Tepenin eteğindeki mekanik örümcekle kemiklerin arasına  
geldi.

Ayağa kalkmak için bir elini yere koydu. Kendini avuç içiyle  
bir uyluk kemiği gibi gözüken bir şeye dokunur buldu ve o . . .

. . . gün ışığında sigara içerek ve saatine bakarak duruyordu.  
Etrafında bazıları boş, bazıları dolu arabalar vardı. Son bardak  
kahveyi içmemiş olmayı diliyordu, çünkü delicesine işeme ihtiya-  
cı duyuyor ve bu rahatsızlık verici olmaya başlıyordu.

Yerel kanun adamlarından biri ona geldi, mors bıyıklarında  
buzlar olan iriyarı bir adam. Adamın ismini unutmuştu bile.

"Onları nasıl kaybettiğimizi bilmiyorum," diyor Yerel Kanun  
Adamı, mahcup ve şaşkın.

"Bu bir göz yanılması," diye cevaplıyor. "Anormal hava ko-  
şullarında başınıza böyle şeyler gelir. Sis. Bir seraptı. Onlar başka  
bir yoldan gidiyorlardı. Biz bunda olduklarını sandık."

Yerel Kanun Adamı, hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyor.  
"Ah. Ben bunun X-Files türünden bir şey olduğunu sanmıştım,"  
diyor.

"Korkarım, o kadar heyecanlı bir şey yok." Ara sıra ortaya çı-  
kan basur sorunu var ve şimdi kıcı dışarı doğru taşmanın yolda  
olduğunun sinyalini veren şekilde kaşınmaya başladı. Boş oto-  
banda olmak istiyor. Arkasına gidip durabileceği bir ağaç olması-  
nı diliyor: İşeme dürtüsü daha da kötüleşiyor. Sigarayı atıyor ve  
üzerine basıyor.



Yerel Kanun Adamı, polis arabalarından birine gidiyor ve şöföre bir şeyler söylüyor. İkisi el sıkışıyorlar.

Telefonu çıkarıyor, mönüye dokunuyor, sayfada aşağı iniyor ve yazdığında onu çok eğlendiren "*Çamaşırhane*" yazılı adresi buluyor – *The Man from U.N.C.L.E.*'dan bir alıntı ve son bunun tamamen ondan olmadığını fark ediyor, bu *öykü anlatan* biri, *Get Smart*'ı düşünüyor; çocukken bir komedi olduğunu anlamadığı için bu kadar yıl sonra bile kendini hâlâ tuhaf hissediyor ve biraz utanıyor. Ve birden bir ayakkabıtelefon istiyor . . .

Telefonda bir kadın sesi. "Evet?"

"Ben Bay Kasaba, Bay Dünya'yı arıyorum."

"Bekleyin lütfen. Bakayım müsait mi?"

Sessizlik var. Kasaba bacak bacak üstüne atıyor, kemerini göbeğinin üstüne - bu son beş kiloyu vermesi *lazım* - sidik torbasından uzağa çekiyor. Sonra şehirli bir ses diyor ki, "Selam Bay Kasaba."

"Onları kaybettik," diyor Kasaba. Bağırsaklarında bir rahatsızlık hissediyor: Bunlar piç herifler, Oduncuk ve Taşı öldüren rezil orospu çocukları, Tanrı aşkına. İyi adamlar. İyi adamlar. Bayan Odun'u acayip sikmek istiyor ama Odun'un ölümünden sonra harekete geçmek için çok erken olduğunu biliyor. Bu yüzden her birkaç haftada bir onu yemeğe çıkarıyor, gelecek için bir yatırım, kadın onun ilgisine çok minnettar . . .

"Nasıl?"

"Bilmiyorum. Bir barikat kurduk, gidebilecekleri başka bir yer yoktu ve yine de oraya gittiler."

"Şu hayatın sırlarından bir tanesi daha demek. Merak etme. Yerel adamları sakinleştirdin mi?"

"Onlara bunun bir göz yanılsaması olduğunu söyledim."

"Yediler mi?"

"Büyük ihtimalle."

*Bay Dünya'nın sesinde çok tanıdık bir tını vardı* - bu düşünmesi tuhaf bir şeydi, şu ana kadar iki yıldır onun için çalışıyordu, onunla her gün konuşmuştu, *tabii ki* sesinde tanıdık bir hava olacaktı.

"Şimdiye kadar çoktan uzaklaşmışlardır."

"Onların yolunu kesmek içine reze adam yollamalı mıyım?"

"İşleri kızıştırmaya değmez. Çok fazla yasal yetki dağıtıldı ve etrafta bir sabahta çekemeyeceğim kadar çok ip var. Zamanımız çok. Sen doğru buraya gel. Burada işler, organize etmeye çalıştığım harekât toplantısından dolayı başımdan aşkın."

"Sorun mu var?"

"Sidik yarışı. Burada yapalım diye teklif ettim. Teknisyenler Austin ya da Sen Jose'de, oyuncular Hollywood'da, cisimsizler Wall Street'te olsun istiyorlar. Herkes onun kendi arka bahçesinde yapılmasını istiyor. Hiç kimse esnemeyecek."

"Herhangi bir şey için bana ihtiyacınız var mı?"

"Henüz değil. Bazılarına hırıldayacağım, diğerlerine vuracağım. Alışılabilenleri biliyorsun."

"Evet, efendim."

"Devam et, Kasaba."

Bağlantı kesildi.

Kasaba, amına koyduğumun Winnebago'sunu avlamak için bir S.W.A.T. timi getirmeliydim ya da yola mayın döşemeliydim, diye düşünüyor. Ya da bu piçlere bizim ciddi olduğumuzu gösterecek soktuğumun bir taktiksel nükleer silahını. Bay Dünya'nın bir zamanlar ona söylediği gibi, *Ateşten Harflerle geleceği yazıyoruz*. Bay Kasaba eğer şimdi işemezse bir böbreğini kaybedeceğini düşünüyor. Bom diye patlayacak. Aynı Kasaba, henüz çocukken eyaletlerarası yoldaki uzun yolculuklarda, babasının dediği gibiydi. Babası her zaman derdi ki, "Arka dişlerim su içinde yüzüyor." Bay Kasaba o sesi şimdi bile duyabiliyor, o keskin Yankee aksanıyla söylediğini, "Yakında gidip su dökeceğim. Arka dişlerim su içinde yüzüyor" . . .

. . . ve işte o an Gölge bir elin kendi elini açtığını hissetti, uyluk kemiğini sıkı sıkı tutan parmakları birer birer zorla açıyordu. Artık işeme ihtiyacı duymuyordu; o başka birisiydi. Camımsı kayalık bir ovada yıldızların altında duruyordu.

Çarşamba tekrar sessiz olması için işaret etti. Sonra yürümeye başladı ve Gölge de takip etti.

Mekanik örümcekten bir gıcırta geldi ve Çarşamba donup kaldı. Gölge durdu ve onu bekledi. Yeşil ışıklar titreştiler, üstünde ve

yanlarında kümeler halinde dolaşırlar. Gölge yüksek sesle nefes almamaya çalıştı.

Biraz önce olanları düşündü. Bu başka birinin zihnindeki bir pencereden bakmak gibi bir şeydi. Sonra Bay Dünya'yı düşündü. *Onun sesinin tanıdık geldiğini düşünen bendim. O benim düşüncemdi Kasaba'nınki değil. Bu yüzden tubaf görüldü.* Bu sesi zihninde tanımlamaya, ait olduğu gruba koymaya çalıştı ama ses ondan kurtulup kaçtı.

*Aklıma gelecek, diye düşündü Gölge. Er ya da geç aklıma gelecek.*

Yeşil ışıklar maviye, sonra kırmızıya, daha sonra da donuk kırmızıya dönüştüler ve örümcek metalik kıcının üstüne çöktü. Çarşamba ileri doğru yürümeye başladı, geniş kenarlı şapkasıyla yıldızlar altında yalnız bir şahsiyet. Yıpranmış koyu renk pelerini hiçbir yerden esmeyen rüzgârla rasgele kabarıyor, asası camımsı kayalık zemine tık tık vuruyor.

Metalik örümcek, gerideki ovada, yıldızların ışığı altında uzak bir parıltı olarak kaldığında Çarşamba dedi ki, "Artık konuşacak kadar güvendeyiz."

"Neredeyiz?"

"Kuliste," dedi Çarşamba.

"Anlamadım?"

"Bunu sahnenin arkasındaymışız gibi düşün. Bir tiyatro gibi bir yerde. Ben biraz önce bizi seyircilerden uzaklaştırdım ve şimdi kuliste yürüyoruz. Bu bir kestirme yol."

"O kemiğe dokunduğumda, Kasaba adındaki bir adamın zihnindeydim. Hayalet şovuyla beraber çalışıyor. Bizden nefret ediyor."

"Evet."

"Bay Dünya adında bir patronu var. Bana birisini hatırlattı ama kim olduğunu bilmiyorum. Kasaba'nın kafasının içine bakıyordum - ya da belki de kafasının içindeydim. Emin değilim."

"Nereye gittiğimizi biliyorlar mı?"

"Sanırım artık avı iptal ediyorlar. Bizi rezervasyona kadar takip etmek istemiyorlar. Bir rezervasyona mı gidiyoruz?"

"Belki." Çarşamba bir an için asasının üstüne eğildi, sonra yü-

rümeye devam etti.

"O örümcek şey neydi?"

"Bir desen gösterici. Bir arama makinesi."

"Tehlikeliler mi?"

"Benim yaşıma gelmek istiyorsan en kötüsü için hazır olman lazım."

Gölge gülümsedi. "Bu ne kadar yaşlı oluyor?"

"Dilim yaşında," dedi Çarşamba. "Ve dişlerimden birkaç ay daha yaşlı."

"Kağıtlarını göğsüne çok yakın oynuyorsun," dedi Gölge. "Böyle olunca onların gerçek kağıtlar olduğundan bile emin olamıyorum."

Çarşamba sadece homurdandı.

Geldikleri her tepeye tırmanmak bir öncekinden daha zor oluyordu.

Gölge başının ağrıdığını hissetmeye başladı. Yıldız ışığında kalbini küt küt attıran bir özellik vardı; şakaklarındaki ve göğsündeki nabız atışıyla çınlayan bir şey. Bir sonraki tepenin eteğinde tökezlendi, bir şey söylemek için ağzını açtı ve hiçbir uyarı olmadan kustu.

Çarşamba elini iç cebine soktu ve küçük bir cep şişesi çıkardı. "Bundan bir yudum al," dedi. "Sadece bir yudum."

Sıvı sertti. İyi bir brendiymiş gibi ağzından uçup gitti, bununla beraber alkollü gibi bir tadı yoktu. Çarşamba şişeyi aldı ve cebine koydu. "İzleyicilerin kendilerini kuliste yürürken bulmaları iyi bir şey değildir. Bundan dolayı miden bulandı. Seni buradan çıkarmamız için acele etmemiz gerekiyor."

Daha hızlı yürüdüler. Çarşamba, kesintisiz uzun adımlarla ilerliyor, Gölge zaman zaman tökezliyordu; ama ağzında portakal kabuğu, biberiye yağı, nane ve karanfil tadı bırakan içkiden sonra kendini daha iyi hissediyordu.

Çarşamba kolunu kaldırdı. "İşte," dedi, sollarındaki birbirinin aynı, ikiz, donmuş kaya-cam tepeciği göstererek. "O iki tümseğin arasından yürü. Yanımdan yürü."

Yürüdüler. Soğuk hava ve parlak gün ışığı aynı anda Gölge'nin yüzüne çarptı . . .

Hafif bir tepenin yarı yolundaydılar. Sis kaybolmuştu. Hava güneşli ve soğuk, gökyüzü masmaviydi. Tepenin eşliğinde çakıl bir yol vardı ve kırmızı bir steysin vagon oyuncak bir çocuk arabasıymış gibi yolun üzerinde zıplıyordu. Yandaki binadan aniden bir odun dumanı esintisi geldi. Birisi otuz yıl önce seyyar bir ev bulmuş ve tepenin yanından bırakmış gibi görünüyordu. Bu, çok tamir görmüş, yamanmış, parçalar eklenmiş bir evdi.

Oraya geldiklerinde kapı açıldı. Keskin gözlü, bıçak yarası gibi bir ağzı olan, orta yaşlı bir adam onlara baktı ve dedi ki, "Eyah, beni görmeye gelen iki beyaz adam olduğunu duydum. Bir Winnebago'da iki beyaz. Tabelalarını her yere koymazlarsa kaybolan beyaz adamlar gibi kaybolduklarını duydum. Şimdi kapıdaki şu iki acınacak hayvana bak. Lakota ülkesinde olduğunuzu biliyor musunuz?" Kır saçları uzundu.

"Sen ne zaman Lakota oldun, yaşlı sahtekâr?" dedi Çarşamba. Bir palto ve kulaklarını örten bir şapka giyiyordu. Birkaç saniye önce yıldızların altındayken geniş kenarlı bir şapka ve eski püskü bir pelerin giyiyor olması artık Gölge'ye olanaksız görünüyordu. "Evet, Viski Jack. Ben açlıktan ölüyorum ve buradaki dostum kahvaltısını yeni kustu. Bizi içeri davet ediyor musun?"

Viski Jack, koltukaltını kaşıdı. Üstünde kot ve gömleğinin altında kırılmış kılırları vardı. Ayağına makosenler giymişti ve soğuk fark etmiyormuş gibi görünüyordu. Sonra dedi ki, "Ben burayı seviyorum. Winnebagolarını kaybeden beyaz adamlar, içeri girin."

Odun dumanı karavanın içinde daha da çoktu ve içerideki masada oturan bir adam vardı. Adam, lekeli bir güderi giyiyordu ve ayakları çıplaktı. Derisi ağaç kabuğu rengindeydi.

Çarşamba sevinmiş gibi göründü. "Evet," dedi, "Gecikmemiz tesadüf gibi görünüyor. Viski Jack ve Elma Johnny. Bir taşta iki kuş."

Masadaki adam, Elma Johnny gözlerini Çarşamba'ya dikti, sonra bir elini apış arasına uzattı, orayı avuçladı ve dedi ki, "Yanıldın yine. Şimdi kontrol ettim ve taşlarım olması gereken yerde duruyorlar." Kafasını kaldırıp Gölge'ye baktı ve avucu açık elini uzattı. "Ben John Chapman. Patronun bana ne dediğine bakma.

O bir göttür. Her zaman göttü. Her zaman göt olacak. Bazıları sadece göttürler ve hepsi bu kadar."

"Mike Ainsel," dedi Gölge.

Cahpman hafif sakalı uzamış çenesini ovuşturdu. "Ainsel," dedi. "Bu bir isim değil. Ama gerekiyorsa olur. Sana ne derler?"

"Gölge."

"O zaman sana Gölge diyeceğim. Hey Viski Jack," - ama Gölge, söylediğinin *Viski Jack* olmadığını fark etti. Çok fazla hece. "Yemek nasıl gidiyor?"

Viski Jack, tahta bir kaşık aldı ve odun yanan ocağın üstünde fokurdayan siyah demir tencerenin kapağını kaldırdı. "Yenmeye hazır," dedi.

Dört plastik çanak aldı ve tencerenin içindekileri çanaklara koyduktan sonra masanın üstüne yerleştirdi. Sonra kapıyı açıp karın üstüne çıktı ve kar yığınının içinden plastik bir litrelik testi çekti. Onu içeri getirdi ve dört büyük bardağa sarı-kahverengi bulanık bir sıvı döküp onları da her çanağın yanına yerleştirdi. En son olarak, dört kaşık buldu. Diğer adamlarla beraber masaya oturdu.

Çarşamba kuşkuyla bardağı kaldırdı. "Sidiğe benziyor," dedi.

"Hâlâ o zımbırtıyı mı içiyorsun?" diye sordu Viski Jack. "Beyaz adamlar deli. Bu daha iyi." Sonra Gölge'ye döndü. "Yahninin çoğu yaban hindisi. John elma konyasını getirdi."

"Hafif bir elma şarabı," dedi John Chapman. "Sert içkileri hiç sevmedim. İnsanı çıldırtıyor."

Yahni çok lezzetli. Elma şarabı da çok iyiydi. Gölge, yemeği yutmadan çiğneyerek yemek için kendini yavaşlamaya zorladı ;ama inanabileceğinden çok daha fazla açtı. Kendine ikinci bir tabak yahni ve ikinci bir bardak şarap koydu.

"Bayan Dedikodu, her tür kişiyle konuştuğunu, onlara her tür şey teklif ettiğini söylüyor. Eski ahaliyi savaş yoluna çektiğini söylüyor," dedi John Chapman. Gölge ve Viski Jack, artan yahniyi plastik kapalı kaplara koyup bulaşığı yıkıyorlardı. Viski Jack, kaseleri kapının dışındaki kar yığınlarına yerleştirdi ve onları tekrar bulabilmek için onları bıraktığı yerin tepesine bir süt kasası koydu.

"Sanırım, bu olayların dürüst ve sađđörölü bir özetii," dedi Çarşamba.

"Onlar kazanacaklar," dedi Viski Jack, kesin bir şekilde. "Onlar zaten kazandılar. Sen zaten kaybettin. Beyaz adam ve benim halkım gibi. Çoğunlukla onlar kazandı. Ve kaybettiklerinde anlaşma yaptılar. Sonra anlaşmaları bozdular. Böylece tekrar kazandılar. Ben baştan kaybedilmiş bir dava daha için savaşıyorum."

"Ve bana bakmanın da bir anlamı yok," dedi John Chapman, "çünkü senin için savaşısam dahi - ki savaşmayacağım - senin işine yaramam. Uyuz sıçan kuyruklu piçler beni avladılar ve beni defterden silip unuttular." Durdu. Sonra dedi ki, "*Paul Bunyan*." Başını yavaşça salladı ve onu tekrar dedi. "Paul Bunyan." Gölge, daha önce böyle iki zararsız kelimenin bu kadar zıt bir izlenim yarattığını duymamıştı.

"Paul Bunyan mı?" dedi Gölge. "O daha önce ne yaptı ki?"

"Başı çekti," dedi Viski Jack. Çarşamba'dan bir sigara dilendi ve iki adam oturup sigaralarını içtiler.

"Sinekkuşlarının kilo, dış çürümesi ya da benzeri saçmalıklar konusunda endişe ettiklerini sanan salaklar gibi, belki sadece sinekkuşlarını şekerin kötülüklerinden kurtarmak istiyorlar," diye açıkladı Çarşamba. "Bu yüzden sinekkuşlarının yemliklerini amına koyduğumun NutraSweet'ile dolduruyorlar. Yemliklere gelen kuşlar onu içiyorlar. Sonra o minik mideleri dolu olsa bile yiyeceklerinde kalori olmadığı için ölüyorlar. İşte senin için Paul Bunyan bu. Daha önce hiç kimse Paul Bunyan öyküleri anlatmadı. Hiç kimse Paul Bunyan'a inanmadı. 1910'da New York'da bir reklam şirketinden akılları durdurarak ortaya çıktı ve ulusun mit midesini boş kalorilerle doldurdu."

"Ben Paul Bunyan'ı severim," dedi Viski Jack. "Birkaç yıl önce Mall of Amerika'da onun dönme dolabına bindimdi. Sen baş aşağı düşerken yaşlı, koca Paul Bunyan zirvedeydi. Şapırt. Bence iyi biri. Onun hiç var olmamış olması umurumda değil, önemli olan, asla ağaç kesmemiş olması. Tabii ki ağaç dikmek kadar iyi değil. Ağaç dikmek daha iyidir."

"Çok önemli bir şey söyledin," dedi John Chapman.

Çarşamba, ağzından bir halka duman çıkardı. Havada öylesi-

ne kaldı, yavaş yavaş kıvrılıp dağıldı. "Kahretsin, Viski Jack, konu bu değil ve sen bunu biliyorsun."

"Sana yardım etmeyeceğim," dedi Viski Jack. "Kıçına tekme yediğinde buraya gelebilirsin ve ben hâlâ buradaysam senin karını tekrar doyuracağım. En iyi yemeği sonbaharda yersin."

Çarşamba dedi ki, "Diğer bütün seçenekler daha kötü."

"Diğer seçenekler konusunda hiç bir fikrin yok," dedi Viski Jack. Sonra Gölge'ye baktı. "Sen bir şey peşindesin," dedi. Sesi odun dumanı ve sigaradan kalınlaşmıştı.

"Ben çalışıyorum," dedi Gölge.

Viski Jack başını olumsuzca salladı. "Aynı zamanda bir şey peşindesin," dedi. "Geri ödemek istediğin bir borç var."

Gölge, Laura'nın mavi dudaklarını, ellerindeki kanları düşündü ve başıyla onayladı.

"Dinle. Buraya ilk gelen tilkiydi ve kardeşi kurttu. Tilki herkesin sonsuza kadar yaşayacağını söyledi. Eğer ölürlerse uzun süre ölü kalmayacaklardı. Kurt hayır dedi, herkes ölecek, insanlar ölmeli, yaşayan her şey ölmeli; yoksa yayılıp bütün dünyayı sararlar, bütün somonları, karibuları, bufaloları, kabakları ve bütün mısırları yerler. Bir gün kurt öldü ve tilkiye dedi ki çabuk beni yaşama geri döndür. Ve tilki dedi ki, Hayır, ölümler ölü kalmalı. Beni ikna ettin. Ve bunu söylerken ağladı. Ama bunu söyledi ve bu sondu. Şimdi kurt ölümler dünyasını yönetiyor ve tilki her zaman güneşle ayın altında yaşıyor. Ve hâlâ kardeşinin ölümünün yasını tutuyor."

Çarşamba dedi ki, "Eğer oynamıyorsan oynamıyorsun. Biz gidiyoruz."

Viski Jack'ın yüz ifadesi kayıtsızdı. "Ben bu genç adamla konuşuyorum," dedi. "Sen yardım sınırlarının ötesindesin. O değil." Tekrar Gölge'ye döndü. "Bana rüyayı anlat," dedi Viski Jack.

Gölge dedi ki, "Kafataslarından bir kuleye tırmanıyordum. Etrafında uçan dev gibi kuşlar vardı. Kanatlarında şimşekler çakıyordu. Bana saldırıyorlardı. Kule yıkıldı."

"Herkes rüya görür," dedi Çarşamba. "Yola çıkabilir miyiz?"

"Hayır herkes *Wakinyau*, thunderbird görmez," dedi Viski Jack. "Onun yankılarını buradan hissettik."



"Sana *söyledim*," dedi Çarşamba. "Tanrım."

"Batı Virginia'da kuluçkadan çıkan thunderbirdler var," dedi Chapman, aylakça. "Birkaç dişi ve bir de erkek. Yaşlı Ben'in asla çalışmadığı, Kentucky ve Tennessee arasındaki bir zamanlar Franklin eyaleti denen bölgede yavru yapan bir çift var. Tabii ki en iyi zamanlarda bile sayıları asla fazla artmadı."

Viski Jack, kırmızı kil rengi elini uzattı ve Gölge'nin yüzüne nazikçe dokundu. "Eyvah," dedi. "Doğru. Eğer thunderbird avlar-  
san kadını geri getirebilirsin. Ama o, ölü topraklarda, yürüme-  
yenler ülkesindeki kurda ait."

"Nereden biliyorsun?" diye sordu Gölge.

Viski Jack'ın dudakları oynamadı. "Bufalo sana ne dedi?"

"İnanmamı."

"İyi bir öğüt. O öğüdü dinleyecek misin?"

"Bir bakıma. Sanırım." Kelimesiz, ağızsız ve ses çıkarmadan konuşuyorlardı. Gölge, odadaki diğer iki kişiyi merak etti; hiç kı-  
mıldamadan duruyorlardı, ne bir kalp atışı vardı, ne de bir kalp  
atışının küçük bir parçası.

"Kabileni bulduğun zaman gel ve beni gör," dedi Viski Jack.  
"Yardım edebilirim."

"Geleceğim."

Viski Jack kafasını eğdi. Sonra Çarşamba'ya döndü. "Ho  
Chunk'unu mu almaya gidiyorsun?"

"Neyi mi?"

"*Ho Chunk*. Winnebagolar kendilerine öyle derler."

Çarşamba başını olumsuzca salladı. "Çok riskli. Onu geri al-  
mak sorun çıkarabilir. Onu arıyor olmalılar."

"Çalıntı mı?"

Çarşamba gücenmiş göründü. "Bir parçası bile değil. Kağıtları  
torpido gözünde."

"Ya anahtarlar?"

"Onlar bende," dedi Gölge.

"Yeğenim, Harry Mavialakarga'nın bir 81 Buick'i var. Niçin se-  
nin arabanın anahtarlarını bana vermiyorsun? Sen de onun araba-  
sını alabilirsin."

Çarşamba'nın tüyleri dikildi. "Bu ne biçim bir değiş tokuş ki?"

Viski Jack omuz silkti. "Onu bıraktığın yerden geri getirmenin ne kadar zor olacağını biliyorsun, değil mi? Sana bir iyilik yapıyorum. İster kabul et, ister kabul etme. Umurumda değil." Bıçak yarısı ağzını kapadı.

Çarşamba kızgın göründü ve sonra kızgınlığı pişmanlığa döndü ve dedi ki, "Gölge, bu adama Winnebago'nun anahtarların, ver." Gölge anahtarları Viski Jack'e verdi.

"Johnny," dedi Viski Jack, "bu adamları Harry Mavialakarga'ya götürür müsün? Onlara arabasını vermesini söylediğimi ona söyle."

"Zevkle," dedi John Chapman.

Ayağa kalktı ve kapıya yürüdü, yanında duran küçük kendir torbayı aldı, kapıyı açtı ve dışarı çıktı. Gölge'yle Çarşamba onu takip ettiler. Viski Jack kapıda bekledi. "Hey," dedi Çarşamba'ya. "Sen burada bir daha gelme. Burada istenmiyorsun."

Çarşamba parmağını göğsüne doğru kaldırdı. "Bunun üzerinde dön" dedi nazikçe.

Karlar içinde tepeden aşağı yürüdüler, kar yığınlarının içinden yollarını açtılar. Chapman önden yürüdü, çıplak ayakları, üstü kabuk gibi olan karların üstünde kırmızı bir tezat yaratıyordu. "Üşümüyor musun?" dedi Gölge.

"Karım Choctawdı," dedi Chapman."

"Ve sana soğuktan korunmanın gizemli yollarını mı öğretti?"

"Hayır. Benim deli olduğumu düşündü," dedi Chapman. "Bana eskiden Johnny niçin botlarını giymiyorsun derdi?" Tepenin eğimi dikleşti ve konuşmayı kesmek zorunda kaldılar. Üç adam, karın üzerinde tökezlenip kayarken kendilerini sağlama almak ve düşmekten kurtulmak için tepenin kenarındaki kayınağaçlarını kullanıyorlardı. Zemin daha düzelince Chapman dedi ki, "Artık ölü tabii ki. O öldüğünde sanırım biraz çıldırdım. Bu herkesin başına gelebilir. Senin de başına gelebilir." Gölge'nin koluna vurdu. "İsa ve Jehosophat adına sen kocaman bir adamsın."

"Öyle diyorlar," dedi Gölge.

Tepenin eteğini dönen çakıl yola ulaşana kadar yarım saat daha yokuş aşağı ağır adımlarla yürüdüler. Üç adam onun yanından, tepenin üstünden gördükleri bina kümesine doğru yürüdüler.

Bir araba yavaşladı ve durdu. Kullanan kadın uzanıp yolcu penceresini açtı ve dedi ki, "Siz avanaklar yolculuk yapmak ister misiniz?"

"Çok naziksiniz, hanımefendi," dedi Çarşamba. "Biz Bay Harry Mavialakarga'yı arıyoruz?"

"Aşağıda resepsiyon salonunda olmalı," dedi kadın. Gölge kadının kırklarında olduğunu tahmin etti. "Binin."

Arabaya bindiler. Çarşamba öne oturdu, Gölge ve John Chapman arkaya geçtiler. Gölge'nin bacakları arkada rahatça oturmayacak kadar uzundu ama elinden geleni yaptı. Araba çakıllı yoldan aşağı sarsılarak hareket etti.

"Siz üçünüz nereden geliyorsunuz?" diye sordu şoför.

"Bir arkadaşımızı ziyaretten," dedi Çarşamba.

"Arkadaki tepede yaşıyor," dedi Gölge.

"Ne tepesi?" diye sordu.

Gölge, tozlu arka pencereden arkadaki tepeye bakmak için geriye baktı. Ama arkada yüksek bir tepe yoktu: Ovaların üzerinde bulutlardan başka hiçbir şey yoktu.

"Viski Jack," dedi.

"Ah," dedi kadın. "Biz ona burada Inktomi deriz. Sanırım aynı adam. Büyükbabam onunla ilgili bazı çok güzel hikayeler anlatırdı. Tabii ki en iyileri belden aşağıydı." Yolda bir kasise çarptılar ve kadın küfretti. "Arkadakiler, iyi misiniz?"

"Evet, hanfendi," dedi John Chapman. Arka koltuğa iki eliyle birden yapışmıştı.

"Rez yolları," dedi. "Zamanla onlara alışıyorsunuz."

"Hepsi böyle mi?" diye sordu Gölge.

"Aşağı yukarı," dedi kadın. "Bu civardakilerin hepsi. Ve sakın casinolardan gelen parayı sormayın, çünkü hangi akli başında insan casinoya gitmek için buraya gelir ki? Biz burada paranın yüzünü görmüyoruz."

"Üzgünüm."

"Üzülme." Bir çatırtı ve iniltiyle vitesi değiştirdi. "Etraftaki beyaz nüfusunun azaldığını biliyor musunuz? Oralara gittiğinizde hayalet kasabalarla karşılaşacaksınız. Televizyon ekranlarında gördüklerinden sonra onları nasıl çiftliklerinde tutacaksınız ki? Za-

ten Kötü Topraklar'da çiftçilik yapmaya değmez. Topraklarımızı aldılar, buralara yerleştiler, şimdi de gidiyorlar. Güneye gidiyorlar. Batıya gidiyorlar. Belki onlar New York, Miami ve LA'e gidene kadar beklersek bütün ortayı savaşmadan geri alabiliriz."

"Bol şanslar," dedi Gölge.

Harry Mavialakarga'yı resepsiyon salonundaki bilardo masasında bir grup kızı etkilemek için zor vuruşlar yaparken buldular. Sağ elinin üstünde bir mavialakarga dövmesi ve sağ kulağında çeşitli piercingler vardı.

"Ho hoka, Harry Mavialakarga," dedi John Chapman.

"Siktir ol git, manyak, çıplak ayaklı, beyaz hayalet," dedi Harry Mavialakarga, sohbet edercesine. "Tüylerimi ürpertiyorsun."

Salonun diğer ucunda bazıları kağıt oynayan, bazıları konuşan daha yaşlı adamlar vardı. Harry Mavialakarga'ın yaşından daha genç adamlar bilardo masasındaki sıralarını bekliyorlardı. Bu büyük boy bir bilardo masasıydı. Yeşil çuhanın kenarındaki yırtık gümüşü-gri bir boru bandıyla yamanmıştı.

"Amcandan bir mesajım var," dedi Chapman, hiç şaşırmadan. "Arabanı bu ikisine vermeni istiyor."

Salonda otuz, belki de kırk kişi vardı ve şimdi hepsi dikkatlice ya oyun kartlarına, ya ayaklarına, ya da tırnaklarına bakıp ellerinden geldiği kadar dinlemiyormuş gibi görünüyorlardı.

"O benim amcam değil."

Salonun üstü boğucu bir sigara dumanıyla kaplıydı. Chapman, Gölge'nin bir insan ağzında gördüğü en kötü dişleri göstererek ağzı kulaklarına varırcasına gülümsedi. "Bunu amcana söylemek ister misin? O Lakotalar arasında kalmasının tek nedeninin sen olduğunu söylüyor."

"Viski Jack çok şey söyler," dedi Harry Mavialakarga, huysuzca. Ama o da Viski Jack demedi. Gölge'nin kulağına aynıymış gibi geldi ama tam değil: *Wisakedjak*, diye düşündü. Söyledikleri buydu. Hiç de Viski Jack değil.

Gölge dedi ki, "Evet. Ve söylediklerinden biri, bizim Winnebago'yla senin Buick'ı değiş tokuş ettiğimiz idi."

"Ben ortada herhangi bir Winnebago görmüyorum."

"Winnebago'yu o getirecek," dedi John Chapman. "Getireceği-

ni biliyorsun."

Harry Mavialakarga zor bir vuruş yapmaya kalktı ve ıskaladı. Eli yeteri kadar rahat değildi. "Ben yaşlı tilkinin yeğeni değilim," dedi Harry Mavialakarga. "Keşke insanlara bunu söylemese."

"Ölü bir kurt olmaktansa canlı bir tilki olmak daha iyidir," dedi Çarşamba, neredeyse homurdanmaya benzer kalın bir sesle. "Şimdi, bize arabayı satıyor musun?"

Harry Mavialakarga, görünür şekilde ve zangır zangır titredi. "Elbette," dedi. "Elbette. Ben sadece şaka yapıyordum. Ben çok şaka yaparım, ben." İstakayı masaya koydu, kapının yanındaki as-kıda asılı bir grup birbirinin benzeri montun arasından kalın bir montu çekip aldı. "Bırakın da önce arabadaki pisliklerimi alayım," dedi.

Sanki yaşlı adamın patlayacağından endişe ediyormuş gibi Çarşamba'ya bakışlar atıp duruyordu.

Harry Mavialakarga'nın arabası yüz metre uzağa park edilmişti. Ona doğru yürürlerken küçük, badanalanmış bir Katolik kilisesinin yanından geçtiler. Rahip yakası takan bir adam, geçerlerken kapı eşiğinden onlara dik dik baktı. Sigara içmeyi sevmiyormuş gibi, bir sigarayı emiyordu.

"İyi günler, peder!" diye seslendi John Chapman ama rahip yakalı adam karşılık vermedi. Sigarasını topuğu altında ezdi, izmariti aldı ve kapının yanındaki çöp tenekesine atıp içeri girdi.

Harry Mavialakarga'nın arabasının dikiz aynaları yoktu ve lastikleri Gölge'nin gördüğü en kabak lastiklerdi: Ayna gibi düz siyah kauçuk. Harry Mavialakarga, onlara arabanın yağ kaçırdığını ama içine yağ koyduğunuz ve durmadığınız sürece sonsuza kadar gideceğini söyledi.

Harry Mavialakarga, arabadaki pisliklerini siyah bir çöp torbasına doldurdu (söylediği pisliklerde çevir aç kapaklı, birkaç ucuz bira; kül tablasına kötüce saklanmış, gümüşü bir folyaya sarılı bitmemiş, küçük bir paket hint keneviri macunu; bir kokarca kuyruğu, bir düzine Amerikan country-western kaseti ve sararıp eskimiş bir *Yabancı Bir Ülkedeki Yabancı* kitabı vardı). "Sizi daha önce rahatsız ettiğim için özür dilerim," dedi Harry Mavialakarga Çarşamba'ya, anahtarları verirken. "Winnebago'yu ne zaman ala-

cağımı biliyor musunuz?"

"Amcana sor. Amına koduğumun araba satıcılığını yapan o," diye homurdandı Çarşamba.

"Wisakedjak benim amcam *değil*," dedi Harry Mavialakarga. Siyah çöp torbasını aldı ve en yakın eve gidip kapıyı arkasından kapattı.

John Chapman'ı Sioux Şelalesinde, sadece yiyecek satılan bir dükkanın önünde bıraktılar.

Çarşamba giderlerken hiçbir şey söylemedi. Viski Jack'ın yerinden ayrıldıklarından beri somurtuyordu.

St Paul'un tam dışındaki bir aile lokantasında Gölge, birisinin bıraktığı bir gazeteyi aldı. Bir kere baktı, sonra bir kez daha ve sonra Çarşamba'ya gösterdi.

"Şuna bak," dedi Gölge.

Çarşamba iç çekti ve gazeteye baktı. "Havadan trafik kontrolü yapanların tartışmasının endüstriyel bir harekete neden olmadan çözüldüğüne sevindim," dedi.

"O değil," dedi Gölge. "Bak. Şubatın on dördü yazıyor."

"Sevgililer Günün kutlu olsun."

"Biz Ocağın yirmisi miydi, yirmi biri miydi yola çıktık. Ben günleri takip etmiyordum ama Ocağın üçüncü haftasındaydık. Şubat'ın on dördü nasıl oluyor?"

"Çünkü biz neredeyse bir ay yürüdük," dedi Çarşamba. "Çorak Bölge'de. Kulis'de."

"Ne boktan kestirmemiş," dedi Gölge.

Çarşamba gazeteyi itti. "Amına koduğumun Johnny Elmaçekir-deği her zaman Paul Bunyan hakkında konuşup duruyor. Gerçek hayatta Chapman'ın on dört elma bahçesi var. Binlerce dönümünü çiftlik yaptı. Evet, batı sınırına ayak uydurdu; ama onunla ilgili öykülerin bir kelimesi bile doğru değil, bir keresinde çıldırdığını saymazsak. Ama bu önemli değil. Gazetelerin söylediği gibi, eğer gerçek yeteri kadar büyük değilse, bir efsane basarsın. Bu ülkenin kendi efsanelerine ihtiyacı var. Ve artık efsaneler bile ona inanmıyorlar."

"Ama sen onu görüyorsun."

"Ben eski önemi kalmamış bir kişiyim. Beni kim sikler ki?"

Gölge yavaşça dedi ki, "Sen bir tanrısın."

Çarşamba ona sertçe baktı. Bir şey söylemek üzereymiş gibiydi ama sonra koltuğuna geri yığıldı ve mönüye bakıp dedi ki, "Ne olmuş?"

"Tanrı olmak güzel bir şey," dedi Gölge.

"Öyle mi?" diye sordu Çarşamba ve bu kez Gölge bakışlarını çevirdi.

Gölkenarı'nın kırk kilometre dışındaki bir benzincinin tuvaletlerin yanındaki duvarda, Gölge el yapımı bir fotokopi ilan gördü: Alison McGovern'ın siyah, beyaz bir fotoğrafı ve üzerinde elle yazılmış *Beni Gördünüz Mü?* sorusu. Aynı yıllık fotoğrafı: kendine güvenen gülümsemesiyle büyüdüğünde hayvanlarla ilgili bir iş yapmak isteyen üst dişlerinde plastik bir tel olan bir kız.

*Beni gördünüz mü?*

Gölge, bir Snickers, bir şişe su ve bir tane *Gölkenarı Haberleri* aldı. Manşet haberde, Gölkenarı muhabirimiz Marguerite Olsen'in yazdığı, bir erkek çocukla yaşlı bir adamı, donmuş gölün üstünde, bahçe tuvaleti gibi bir buzda balık tutma kulübesinin dışına ve ellerinde kocaman bir balık tutarken gösteren bir fotoğraf vardı. Gülümsüyorlardı. *Baba ve Oğul Yerel Kuzey Turna Balığı Rekorumu Kırdılar. Hikayenin tamamı iç sayfada.*

Arabayı Çarşamba kullanıyordu. Dedi ki, "O gazetede sana ilginç gelen her hangi bir şeyi oku."

Gölge dikkatlice baktı ve sayfaları yavaşça çevirdi ama hiçbir şey bulamadı.

Çarşamba onu apartmanın dışındaki garaj girişinde bıraktı. Duman rengi bir kedi girişten ona baktı, sonrasında Gölge sevmek için eğildiğinde kaçtı.

Gölge, dairesinin dışındaki tahta iskelede durdu ve göle baktı. Buzun üstünde, orada burada kahverengi ve yeşil balıkçı kulübeleri vardı. Çoğunun yanında arabalar park etmişti. Köprü'nün yanındaki buzun üstünde eski yeşil klunker, aynı gazetedeki gibi duruyordu. "23 Mart," dedi Gölge, cesaretlendirircesine. "Sabah 9:15 civarı. Bunu becerebilirsin."

"En ufak bir şansın bile yok," dedi bir kadın sesi. "6 Nisan. Akşam altı. Güneş buzu o şekilde ısıtıyor." Gölge gülümsedi. Margu-

erite Olsen bir kayak elbisesi giyiyordu. İskelenin diğer ucunda kuş yemliğini dolduruyordu.

"*Gölkenarı Haberleri*'nde Kuzey Turna Balığı Kasaba Rekoru yazını okudum."

"İlginç miydi, hı?"

"Şey, eğitici belki."

"Bize geri dönmeyeceğini düşündüm," dedi. "Uzun süredir yoktun, hı?"

"Amcamın bana ihtiyacı vardı," dedi Gölge. "Zamanın nasıl geçtiğini bilemedik."

Son içyağı kalıbını da yerine koydu ve bir file çorabı plastik bir süt şişesinden devedikeni tohumlarıyla doldurmaya başladı. Kış tüyleri zeytin rengine dönmüş birkaç saka, yakındaki bir köknar ağacında sabırsızca cıvıladılar.

"Gazetede Alison McGovern'la ilgili hiçbir şey görmedim."

"Verilecek hiçbir haber yoktu. Hâlâ kayıp. Birisinin onu Detroit'te gördüğüne dair bir söylenti vardı; ama sonuçta yanlış alarm çıktı."

"Zavallı çocuk."

Marguerite Olsen süt şişesinin kapağını kapattı. "Umarım ölmüştür," dedi, gerçekçi bir tonla.

Gölge şok olmuştu. "Niçin?"

"Çünkü diğer seçenekler daha kötü."

Sakalar köknarağacında daldan dala çılgınca zıplıyorlardı, insanların gitmesi için sabırsızlanmışlardı.

*Sen Alison'u düşünüyorsun, diye düşündü Gölge. Sen kendi oğlunu düşünüyorsun. Sen Sandy'i düşünüyorsun.*

Birisinin *Sandy'i özledim* deyişini hatırladı. Kimdi o?

"Seninle konuşmak güzeldi," dedi Gölge.

"Evet," dedi. "Seninle de."

Şubat, kısa, kapalı günler dizisi halinde geçti. Kar bazı günler yağdı ama çoğunda değil. Hava ısındı ve iyi günlerde donma derecesinin üstüne çıktı. Gölge kendini hapisane hücresinde hissetmeye başlayana kadar dairesinde kaldı. Sonra Çarşamba'nın ona



seyahatte ihtiyacı olmadığı günler yürümeye başladı.

Günün çoğunda, kasabanın dışında uzun yorucu yürüyüşler yapıyordu. Kuzey ve batıdaki ulusal ormana kadar, güneydeki mısır tarlalarıyla sığır otlaklarına kadar tek başına yürüdü. Lumber İlçesi Orman Patikası'nda yürüdü. Eski tren yollarında yürüdü. Arka yollarda yürüdü. Birkaç kez gölün kenarında kuzeyden güneye yürüdü. Bazen yörenin insanlarına, ya da kış turistlerine, koşuya çıkanlara rastladı ve el sallayıp selam verdi. Çoğunlukla hiç kimse görmedi. Sadece kargalar ve sakalar gördü. Birkaç kez de yolda ezilmiş keseli sıçan ve rakunla kendine ziyafet çeken bir atmaca fark etti. Anılmaya değer bir günde kenarları donmuş, ortası hâlâ hızlı akan White Pine Nehri'nin ortasından beyaz bir balık kapan bir kartalı izledi. Balık, öğle güneşinde kartalın pençelerinde parıldayarak kıpır kıpır oynuyor ve silkeleniyordu. Gölge balığın kendini kurtarmasını ve gökyüzünde yüzerek uzaklaşmasını hayal edip neşesizce gülümsedi.

Yürüdüğünde düşünmesi gerekmediğini keşfetti. İşte istediği de buydu. Düşündüğünde akli kontrol edemediği, onu rahatsız eden yerlere gidiyordu. Yorgunluktan bitip tükenmek en iyi şeydi. Yorulduğunda düşünceleri ne Laura'yla, ne tuhaf rüyalarla, ne de olmayan ve olamayacak şeylerle aklını karıştırmadı. Yürüyüşten eve dönüyor ve sorunsuzca, rüya görmeden uyuyordu.

Kasaba meydanındaki George'un Berber Dükkanı'nda Polis Şefi Chad Mulligan'la karşılaştı. Gölge'nin her zaman saç kesimiyle ilgili büyük umutları vardı ama asla umduğu kadar iyi olmadılar. Her saç kesiminden sonra, her zaman aşağı yukarı aynıydı, sadece saç daha kısa görünüyordu. Gölge'nin yanındaki berber koltuğuna oturan Chad, şaşırtıcı derecede kendi görünüşüyle ilgiliniyor gibi göründü. Saç kesimi bittiğinde aynadaki görüntüsüne, sanki hızdan dolayı ceza kesmeye hazırlanıyor gibi ciddiye göz attı.

"İyi görünüyor," dedi ona Gölge.

"Eğer bir kadın olsaydın sana güzel gelir miydi?"

"Sanırım."

Meydandan Mabel'inin yerine geçitler ve beraberce birer fincan sıcak çikolata siparişi verdiler. Chad dedi ki, "Hey Mike. Hiç

kendine kanun güçlerinde bir iş düşündün mü?"

Gölge omuz silkti. "Düşündüğümü söyleyemem," dedi. "Bilmen gereken birçok şey varmış gibi görünüyor."

Chad başını olumsuzca salladı. "Biliyor musun, polis olmanın esas bölümü, şöyle bir şey? Sadece serinkanlı olmak. Bir şey olur, birisi sana bağılıyor, avazı çıktığı kadar katil var diye, tek söylemen gereken şey bütün bunların bir yanlışlık olduğundan emin olduğun. Ve eğer sakince dışarı çıkarlarsa her şeyi halletmişsin demektir. Sözünün arkasında durabilmen gerekiyor."

"Ve sonra olayı çözüyorsun?"

"Çoğunlukla, işte o zaman onlara kelepçeleri takarsın. Ama evet, çözmek için elinden geleni yaparsın. Eğer iş ararsan bana haber ver. Sen bizim istediğimiz türden bir adamsın."

"Eğer amcamla işim kötüye giderse bunu aklımda tutacağım."

Sıcak çikolatalarını yudumladılar. Mulligan dedi ki, "Söyle Mike, bir kuzenin olsa ne yapardın? Dul bir kadın. Ve seni aramaya başlarsa?"

"Nasıl arıyor?"

"Telefonda. Şehirlerarası. Bu eyaletin dışında yaşıyor." Yanakları kızardı. "Onu geçen sene bir aile düğününde gördüm. Ama o zamanlar evliydi, yani kocası hâlâ yaşıyordu. Ve o aileden. Yakın değil, oldukça uzak bir kuzen."

"Ona karşı bir şey hissediyor musun?"

Kızarma. "Bunu bilmiyorum."

"Şey o zaman bunu başka şekilde söyleyelim. Senden hoşlanıyor mu?"

"Şey telefonda birkaç şey söyledi. Güzel görünümlü bir kadın."

"Peki. . . bu konuda ne yapacaksın?"

"Ona buraya gelmesini söyleyebilirim. Bunu yapabilirim, değil mi? Bir şekilde, buraya gelmek istediğinden bahsetti."

"İkiniz de yetişkinsiniz. Ben durma derim."

Chad başıyla onayladı, kızardı ve tekrar başıyla onayladı.

Gölge'nin dairesindeki telefon kesikti. Bağlatmayı düşündü ama aklına aramak isteyeceği hiç kimseyi getiremedi. Bir gece geç saatlerde ahizeyi aldı ve dinledi. Uzaktan gelen, doğru dürüst çıkaramadığı seslerle konuşan bir grup insan arasındaki sohbeti

ve rüzgârın esişini duyabildiğine inandı. Dedi ki, "Alo?" ve "Kiminle konuşuyorum?" ama cevap gelmedi, sadece aniden çöken sessizlik ve sonra uzaktan gelen bir kahkaha sesi, o kadar hafifti ki hayal edip etmediğinden emin olamadı.

Gölge, sonraki haftalarda Çarşamba'yla başka yolculuklar yaptı.

Rhode Adası'nda bir kulübenin mutfağında bekledi ve Çarşamba'nın karanlık bir odada yataktan çıkamayan, ne Çarşamba'nın, ne de Gölge'nin yüzüne bakmasına izin vermeyen bir kadınla tartışmasını dinledi. Buzdolabında biri çekirgelerle, diğeri de ölü fare yavrularıyla dolu iki plastik torba vardı.

Seattle'daki bir rock klübünde Çarşamba'nın, grubun gürültüsü arasında, kısa kızıl saçlı ve sarmal, mavi bir dövmesi olan genç bir kadına bağırarak selam vermesini seyretti. Konuşma iyi gitmiş olmalıydı, çünkü Çarşamba zevkle sırtarak dışarı çıktı.

Beş gün sonra, Çarşamba, Dallas'daki bir ofisin lobisinden, kaşlarını çatarak çıkarken Gölge kiralık arabada bekliyordu. Çarşamba içeri girdiğinde arabanın kapısını vurarak çekti. Orada sessizce oturdu. Yüzü öfkeden kıpkırmızıydı. Dedi ki, "Sür." Sonra dedi ki, "Amına koduğumun Arnavutları. Sanki insanın umurundalar."

Üç gün sonra, beş genç Japon kadınıyla hoş bir öğle yemeği yedikleri Boulder'e uçtular. Bu, esprilerle dolu bir nezaket yemeğiydi. Gölge herhangi bir şeyin onaylandığına ya da karar verildiğine emin olmadan oradan uzaklaştı. Ama Çarşamba yeteri kadar mutlu görünüyordu.

Gölge, Gölkenarı'na geri dönmek için sabırsızlanmaya başlamıştı. Orada huzur ve kıymetini bildiği bir içten karşılaşış vardı.

Yolculuğa çıkmadığı her sabah arabasını köprüden geçirip kasaba meydanına sürüyordu. Mabel'den iki pasty alıyor; bir pastyi orada yiyip bir kahve içiyordu. Eğer birisi gazete bırakmışsa alıp okuyordu ama haberlerle asla kendisi gazete alacak kadar ilgilenmemişti.

İkinci pastyi kağıt torbasına sardırıyor ve öğlen yemeğinde yiyordu.

Bir sabah *USA Today* okurken Mabel dedi ki, "Hey, Mike . Bugün nereye gidiyorsun?"

Gökyüzü soluk maviydi. Sabah sisi ağaçların üstünden kalkarken onları kırağıyla örtmüştü. "Bilmiyorum," dedi Gölge. "Belki yine orman patikasında yürürüm."

Mabel, Gölge'nin kahvesini yeniden doldurdu. "Bölge Q'nun doğusuna hiç gittin mi? Yirminci Sokaktaki halıcının karşısında başlayan küçük yol."

"Hayır. Hiç gitmedim."

"Şey," dedi, "oldukça hoş bir yerdir."

Aşırı hoş bir yerdi. Gölge, arabasını kasabanın kenarına park etti ve yol boyunca yürüdü. Burası kasabanın doğusunda tepelelerine etrafında kıvrılarak dolaşan, dolambaçlı bir kır yoluydu. Bütün tepeler yapraksız akçaağaçlar, kemik beyazı kayın ağaçları, koyu renk köknarlar ve çamlarla kaplıydı.

Bir ara küçük koyu renk bir kedi yolun kenarında ona ayak uydurdu. Ön patileri, beyaz gerisi toprak rengindeydi. Gölge ona doğru yürüdü. Kedi kaçmadı.

"Hey kedi," dedi Gölge, farkında olmadan.

Kedi kafasını çevirip zümrüt yeşili gözlerle ona baktı. Sonra tısladı - ona değil ama Gölge'nin göremediği yolun kenarındaki başka bir şeye.

"Sakin ol," dedi Gölge. Kedi gururlu dik adımlarla yolun karşısına geçti ve hasadı toplanmamış bir mısır tarlasında gözden kayboldu.

Yolun bir sonraki virajında, Gölge minnacık bir mezarlıkla karşılaştı. Mezar taşları havanın etkisiyle yıpranmıştı ama bazılarına taze çiçekler konmuştu. Mezarlığın etrafında ne duvar, ne de çit vardı, Sadece kenarlara yaşlılıktan ve buzlardan eğilmiş bodur dut ağaçları dikilmişti. Gölge bir buz yığının üstüne bastı ve yolun kenarına sulu kar fışkırttı. İki kapı direği taşı mezarlığın girişi yerini gösteriyordu ama aralarında kapı yoktu. Gölge iki kazığına arasından mezarlığa girdi.

Mezar taşlarına bakarak mezarlığı dolaştı. 1969'dan sonrasına ait yazı yoktu. Sağlam görünümlü granit bir meleğin karlarını temizledi ve ona dayandı.

Cebindeki kağıt paketi aldı ve içindeki pastyyi çıkardı. Tepesini kırdı: Kış havasına karışına hafif buharı içine çekti. Gerçekten çok güzel de kokuyordu. Pastyi ısırdı.

Arkasında bir şey hışırdadı. Bir an için onun o kedi olduğunu sandı ama sonra burnuna parfüm kokusu geldi ve parfümün arkasında çürüyen bir şeyin kokusu.

"Lütfen bana bakma," dedi arkasından.

"Selam, Laura," dedi Gölge.

Laura'nın sesinin tereddütlü, belki de biraz korkak olduğunu düşündü Gölge. Laura dedi ki, "Selam köpek yavrusu.

Gölge biraz pasty kopardı. "Biraz ister misin?" diye sordu.

Şimdi tam arkasında duruyordu. "Hayır," dedi. "Sen ye. Artık yemek yemiyorum."

Gölge pastysini yedi. İyiydi. "Sana bakmak istiyorum," dedi.

"Hoşuna gitmeyecek," dedi ona Laura.

"Lütfen?"

Laura taş meleşin arkasından dolaştı. Gölge ona gün ışığında baktı. Bazı şeyler farklı, bazı şeyler aynıydı. Ne gözleri değişmişti, ne de gülüşündeki çarpık umut. Ve çok aleni bir şekilde çok ölüydü. Gölge pastysini bitirdi. Ayağa kalktı ve kırıntıları torbadan yere döktü, sonra onu katlayıp cebine geri koydu.

Kahire'deki cenaze evinde geçirdiği zaman bir şekilde Laura'nın önünde durmasını kolaylaştırmıştı. Ona ne diyeceğini bilmedi.

Laura'nın soğuk eli Gölge'ninkini aradı. Gölge onu hafifçe sıkıttı. Göğsünde kalbinin attığını hissediyordu. Korkmuştu ve onu korkutan, o anın normal olmasıydı. Laura'nın yanında olmasından çok rahatsızlık duydu, çünkü orada sonsuza kadar durmak isteyebilirdi.

"Seni özledim," diye kabul etti.

"Ben buradayım," dedi.

"İşte seni en çok o zaman özleyorum. Burada olduğun zaman. Burada olmadığın zaman, geçmişten bir hayalet olduğun zaman ya da başka bir yaşamdan bir rüya olduğunda, o zaman daha kolay."

Laura, Gölge'nin parmaklarını sıkıttı.

"Evet," dedi Gölge. "Ölüm nasıl gidiyor?"

"Zor," dedi. "Öylesine gidiyor işte."

Laura başını Gölge'nin omzuna koydu ve bu Gölge'yi neredeyse mahvetti. Dedi ki, "Biraz yürümek ister misin?"

"Tabii." Laura ona gülümsedi: Ölü bir yüzdeki gergin, çarpık gülümseme.

Küçük mezarlıktan yürüyerek çıktılar ve el ele kasabaya doğru ilerlediler. "Nerelerdeydin?" diye sordu Laura.

"Burada," dedi. "Çoğunlukla."

"Noel'den beri," dedi, "bir şekilde seni kaybettim. Bazen birkaç saat, birkaç gün için nerede olduğunu biliyordum. Her yerdeydin. Sonra tekrar yok oluyordun."

"Bu kasabaydım," dedi. "Gölkenarı. Burası küçük, hoş bir kasaba."

"Ah," dedi.

Artık gömüldüğü mavi takım elbiseyi giymiyordu. Şimdi üzerinde birkaç kazak, uzun koyu renk bir etek ve yüksek, burgundy botlar vardı. Gölge onlar hakkındaki fikrini söyledi.

Laura kafasını eğdi. Gülümsedi. "Harika botlar, değil mi? Onları Chicago'daki şu büyük ayakkabı mağazasında buldum."

"Chicago'dan ayrılmana neden olan şey ne?"

"Ah, Chicago'da hiç kalmadım, köpek yavrusu. Güneye gidiyordum. Soğuk canımı sıkıyor. Onu memnuniyetle kabul edeceğimi sanıyorsun. Ama bu sanırım ölü olmakla ilgili bir şey. Onu soğuk olarak hissetmiyorsun. Onu bir tür hiçbir şey olarak hissediyorsun ve ölü olduğunda seni korkutan tek şey *hiçbir* şeydir. Texas'a gidiyordum. Kışı Galveston'da geçirmeyi planladım. Sanırım çocukken kışı Galveston'da geçirirdim."

"Öyle yaptığını sanmıyorum," dedi Gölge. "Daha önce bundan hiç bahsetmedin."

"Bahsetmedim mi? O zaman başka biri olmalı. Bilmiyorum. Martıları hatırlıyorum - havaya martılar için ekmek atıyorum, yüzlercesi, kanatlarını çırpıp havadaki ekmekleri kaparlarken bütün gökyüzü martılarla kaplanıyor," durdu. "Eğer bunu görmeseydim, sanırım başka birisi gördü."

Köşeden bir araba çıktı. Şoför onlara el salladı. Gölge de ona

el salladı. Karısıyla yürümek tamamen normal gibi geldi ona.

"Bu güzel bir his," dedi Laura, sanki zihnini okuyormuşçasına.

"Evet," dedi Gölge.

"Çağrı geldiğinde hızla geri gelmem gerekti. Neredeyse Texas'a gelmiştim."

"Çağrı mı?"

Laura ona baktı. Boynundaki altın para parıldadı. "Ben bir çağrı gibi hissettim," dedi. "Seni düşünmeye başladım. Seni görmeye ne kadar çok ihtiyacım olduğunu. Bu açlık gibi bir şey."

"O zaman *burada* olduğumu biliyordun?"

"Evet." Durdu. Kaşlarını çattı ve üst dişlerini mavi alt dudağına bastırıp onu hafifçe ısırıldı. Kafasını bir yana eğdi ve dedi ki, "Biliyordum. Kesinlikle biliyordum. Ben çağırdığını düşündüm ama o sen değildin, değil mi?"

"Evet."

"Beni görmek istemedin."

"Öyle değil." Tereddüt etti. "Evet. Seni görmek istemedim. Bu beni çok kötü yaralıyor."

Karlar ayaklarının altında çatırdadı ve güneş ışığının onlara gelmesiyle elmaslar gibi parıldadılar.

"Zor olmalı," dedi Laura, "canlı olmamak."

"Yani sen senin için ölü olmanın zor olduğunu mu söylemek istiyorsun? Bak, hâlâ seni nasıl geri getireceğimi çözmeye çalışıyorum, uygun şekilde. Sanırım doğru iz üzerindeyim - "

"Hayır," dedi Laura. "Yani, müteşekkirim. Ve gerçekten yapabilmeni umuyorum. Birçok kötü şey yaptım . . ." Kafasını olumsuzca salladı. "Ama ben senden bahsediyordum."

"Ben yaşıyorum," dedi Gölge. "Ben ölü değilim. Hatırladın mı?"

"Ölü değilsin," dedi. "Ama yaşadığından da emin değilim. Gerçekten değilim."

*Bu sohbet böyle gitmez, diye düşündü Gölge. Hiçbir şey böyle gitmez.*

"Seni seviyorum," dedi Laura, serinkanlıca. "Sen benim köpek yavrusun. Ama gerçekten öldüğünde her şeyi daha net görmeye başlıyorsun. Bu, sanki orada hiç kimse yokmuş gibi bir şey. Bi-

liyor musun? Sen dünyanın üstünde büyük, katı, insan şeklinde bir delik gibisin." Kaşlarını çattı. "Biz beraberken bile. Seninle beraber olmayı sevdim. Bana bayılıyordun ve benim için her şeyi yapacaktın. Ama bazen bir odaya giriyordum ve içeride başka biri olduğunu düşmüyordum. Ve ışığı açtığımda ya da kapattığımda, senin orada kitap okumadan, TV seyretmeden, hiçbir şey yapmadan kendi başına oturur buluyordum."

Arkasından sanki kelimelerinden canı yanacakmışçasına onu kucakladı Laura ve dedi ki, "Robbie'nin en iyi tarafı onun *birisi* olmasıydı. Bazen bir *hiyardı*. Bir şaka olabilirdi. Seviştığımızda etrafta aynalar olmasını severdi, beni becerirken kendini izleyebilsin diye ama o *canlıydı*, köpek yavrusu. O bir şeyler *istedi*. Boşluğu doldurdu." Durup ona baktı ve başını yana eğdi. "Özür dilerim. Bu hislerini incitti mi?"

Gölge sesinin ona ihanet etmeyeceğine güvenmediği için sadece başını olumsuzca salladı.

"İyi," dedi Laura. "Bu iyi."

Gölge'nin arabasını park ettiği yere yaklaşıyorlardı. Gölge bir şey söylemek ihtiyacında olduğunu hissetti: Ya *seni seviyorum*, ya *lütfen gitme* ya da *üzgünüm*. Uyarı gelmeden karanlık noktalara doğru sendeleyeen bir sohbeti yamamak için kullanılan türden kelimeler. Onun yerine dedi ki, "Ben ölü değilim."

"Belki değilsin," dedi Laura. "Ama yaşadığından emin misin?"

"Bak bana," dedi.

"Bu bir cevap değil," dedi ölü karısı. "Olduğunda anlayacaksın."

"Ya şimdi?" dedi Gölge.

"Şey," dedi, "şimdi seni gördüm. Tekrar güneye gideceğim."

"Texas'a mı?"

"Sıcak bir yere. Neresi olduğu umurumda değil."

"Benim burada beklemem gerekiyor," dedi Gölge. "Patronumun bana ihtiyacı olana kadar."

"Bu yaşam değil," dedi Laura. İç çekti ve sonra gülümsedi, kaç kez görürse görsün Gölge'nin kalbini çalabilen o gülümsemeyle. Ona her gülümsemesiyle her şey tekrar baştan başlıyordu.

Ona sarılmak için uzandı ama Laura kafasını olumsuzca salladı ve geri çekildi. Karla kaplı bir piknik yerinin kenarına oturdu ve Gölge'nin arabayla gitmesini izledi.



Savaş başladı ama onu hiç kimse görmedi. Fırtına alçalıyordu ama hiç kimse bunu bilmiyordu.

Manhattan'da yıkılan bir kiriş bir caddeyi iki gün kapattı. Oradan geçen iki kişiyi öldürdü, bir Arap taksi şoförünü ve taksi şoförünün yolcusunu.

Denver'de bir TIR şoförü evinde ölü bulundu. Kauçuk saplı bir keser olan cinayet aleti cesedin yanında yere bırakılmıştı. Yüzüne dokunulmamış, ama kafasının arkası tamamen parçalanmıştı ve banyonun aynasına kahverengi rujla yabancı bir alfabede bir kaç kelime yazılmıştı.

Arizona, Phoenix'de posta ayırma merkezinde bir adam çıldırdı, akşam haberlerinde söylendiği gibi *postalandı* ve hastalık derecesinde şişman, karavanında yalnız yaşayan, hantal bir adam olan Terry "Troll" Evensen'i vurdu. Posta ayırma merkezindeki diğer kişilerin bir kısmına da ateş edildi ama sadece Evensen öldü. Ateş eden adam - ilk olarak düş kırıklığına uğramış bir posta görevlisi olduğu sanılan - yakalanmadı ve hiç tanımlanamadı.

*Beş Haberleri*'nde, "Dürüst olmak gerekirse, dedi Terry "Troll" Evensen'in müfettişi, "eğer burada biri postalanacaksa onun Troll olduğunu düşünebilirdik. İyi bir işçiydi ama tuhaf bir adamdı. Yani böyle bir şeyi önceden bilemezsiniz, hı?"

O gece röportaj tekrarlanırken o bölüm kesildi.

Montana'da dokuz kişilik bir münzevi topluluğu ölü bulundu. Muhabirler toplu intihar olduğu konusunda tahminler yürüttüler; ama kısa süre sonra ölüm nedeni eski ocak yüzünden karbon monoksit zehirlenmesi olarak açıklandı.

Key West mezarlığında bir yeraltı mezarına saldırıda bulunuldu.

Bir Amtrak yolcu treni Idaho'da bir UPS kamyonuna çarpıp şoförü öldürdü. Yolculardan hiçbirisi ciddi şekilde yaralanmadı.

Bu aşamada hâlâ soğuk savaş vardı, gerçekten hiçbir şeyin ka-

zanılıp kaybedilemeyeceği yapmacık bir savaş.

Rüzgâr ağacın dallarını kımıldattı. Ateşten kıvılcımlar çıktı. Fırına geliyordu.

Baba tarafında yarı şeytan, cadı kadın, bilge kadın ve kraliçe, Saba'yı Saba şimdiye kadar var olan en zengin ülke olduğu zaman, baharatları, değerli taşları güzel kokulu ağaçları teknelerle ve deve sırtında dünyanın çeşitli köşelerine yollandığı dönemde yöneten, hayattayken bile ona bilge krallar tarafından yaşayan bir tanrıça olarak tapılan Saba Melikesi, gecenin 2:00 sinde Sunset Bulvarı'nın kaldırımında durmuş, siyah ve neon düğün pastası üzerindeki orospumsu plastik bir gelin gibi gözlerini trafiğe dikmiş boş boş bakıyor. Kaldırım ve etrafını kaplayan gece onunmuş gibi duruyor.

Birisi doğrudan ona baksa, sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi dudakları oynuyor. Arabada yanından geçen erkekler olduğunda göz teması kuruyor ve gülümsüyor.

Bu uzun bir geceydi.

Bu uzun bir haftaydı ve uzun bir dört bin yıl.

Hiç kimseye hiçbir şey borçlu olmadığı için gururlu. Caddedeki diğer kızların pezevenkleri var, alışkanlıkları var, çocukları var, onların yaptıklarını alan insanları var. Onun yok.

Onun mesleğinde kutsal kalan hiçbir şey yok. Artık yok.

Bir hafta önce LA'de yağmurlar başladı; caddeleri kayganlaştı-  
rıp trafik kazalarına neden oldu, tepelerin eteklerindeki çamurları çözdü ve evleri kanyonlara yıktı, her şeyi yol kenarındaki kanallara taşıdı, nehrin beton kanalında yaşamak zorunda kalan ser-serileri ve evsizleri boğdu. Yağmur Los Angeles'a yağdığında insanları hep gafil avlar.

Belkis geçen haftayı evde geçirdi. Kaldırımında duramadığı için, çiğ karaciğer rengindeki odasında yatağına kıvrılıp, yağmurun penceredeki havalandırmanın metal kutusuna pat pat yağmasını dinledi ve internete kişisel ilanlar yerleştirdi. Kendine anonim bir e-posta adresi vererek adult-finder.com, LA-escorts.com,

Classyhollywoodbabes.com'a(\*) çağrılarını bıraktı. Yeni bölgelerden rahatça geçtiği için kendimle gurur duyuyordu ama hâlâ gergindi - hayali bir izi bile anımsatacak herhangi bir şeyden kaçınmak için uzun zaman harcamıştı. *LA Weekly*'nin arka sayfalarına bile hiç ilan vermemişti. Onun yerine kendi müşterilerini kendi araklamayı, ona ihtiyacı olduğu tarzda tapacak kişileri göz, koku, temasla bulmayı; onları sonunda kadar götürmesine izin verecekleri . . . tercih ediyordu.

Sokağın köşesinde durmuş titrerken, (Şubat sonlarının yağmurları kesildi; ama beraberlerinde getirdikleri soğuk sürüyor) eroin fahişeleri ve kaliteli fahişeler kadar kötü bir alışkanlığı olduğunu fark ediyor. Bu ona ıstırap veriyor. Dudakları tekrar oynamaya başlıyor. Eğer yeteri kadar ona yakınsanız yahut kırmızı-sı dudaklarından şunları söylediğini duyabilirdiniz,

*"Şimdi kalkacağım ve şehrin sokaklarına çıkacağım. Yollarda sevdiğim kişiyi arayacağım."* Bunu fısıldıyor ve bunu fısıldar. *"Gece, yatağında ruh aşkım olan erkeği aradım. Ağız dolusu öpücüklerle beni öpsün. Ben aşkıma aitim ve aşkım da bana."*

Belkis yağmurun kesildiği araların johnları geri getireceğini umuyor. Yılın çoğunda Sunset'te bir iki blok yürüyüp, güzel L.A. gecelerinin keyfini çıkarır. Ayda bir kere, daha önce rüşvet verdiği ortadan kaybolan memurun yerine geçen LAPD'de(\*\*) çalışan bir memura rüşvet verir. Adamın ismi Jerry LeBec'di ve ortadan kayboluşu LAPD için bir gizemdi. Kafasını Belkis'a takmıştı, onu yaya takip etmekten hoşlanıyordu. Bir öğleden sonra Belkis bir gürültüden ürkererek uyandı. Dairesinin kapısını açtı ve Jerry LeBeck'i sivil kıyafetleriyle eski halının üstüne diz çökmüş sallanırken buldu. Jerry, başı eğik, onun dışarı çıkmasını bekliyordu. Duyduğu gürültü, dizlerinin üzerinde ileri geri sallanırken kafasını kapıya vurma sesiyle.

Belkis adamın kafasını okşadı ve içeri gelmesini söyledi. Son-

---

(\*) adult-friendfinder.com: yetişkin-arkadaşbulur.com. LA-escorts.com: Los Angeles eskortları.com. Classyhollywoodbabes.com: Kalitelihollywoodyavruları.com (ç.n.).

(\*\*) LAPD= Los Angeles Police Department (Los Angeles Polisi) (ç.n.)

ra adamın elbiselerini siyah bir çöp torbasına koydu ve birkaç blok ötedeki bir otelin arkasındaki çöp tenekesine attı. Silahını ve cüzdanını bir market poşetine koydu. Üzerine kahve telvesi ve yemek artıkları döktü. Poşetin ağzını bağladı ve otobüs durağındaki çöp kutusuna attı.

Hatıra saklamaz.

Turuncu renkteki karanlık gökyüzü uzakta, denizde bir yerde ki şimşeklerle titrek bir şekilde ışıltıyor. Belkis kısa bir süre sonra yağmurun tekrar başlayacağını biliyor. İç çekiyor. Yağmura yakanmak istemiyor. Dairesine dönmeye, banyo yapmaya, bacaklarını traş etmeye, ona sanki sürekli bacaklarını traş ediyormuş gibi geliyor ve uyumaya karar veriyor.

Bir yan sokağa doğru yürümeye başlıyor, yamaçtan yukarı arabasını park ettiği yere doğru yürüyor.

Arkasından farlar geliyor, ona yaklaşırken yavaşlayarak. Yüzünü caddeye dönüyor ve gülümsüyor. Arabanın beyaz uzun bir limo olduğunu görünce gülümseme donuyor. Uzun limolardaki adamlar uzun limoların içinde sikişmek isterler, Belkis'in küçük tapınağının mahremiyetinde değil. Ama yine de bir yatırım olabilir. Gelecek için bir şey.

Koyu renk pencere vınlayarak aşağı iniyor ve Belkis gülümseyerek limoya doğru yürüyor. "Hey, tatlım," diyor. "Bir şey mi arıyorsun?"

"Şirin bebek," diyor limousinin arkasında bir ses. Belkis görebildiği kadar dikkatle açık pencereden içeri bakıyor: İçinde beş sarhoş futbol oyuncusu olan uzun bir limoya binen ve çok kötü canı yanan bir kız biliyor; ama görebildiği kadarıyla içeride bir tane john var ve genç gibi görünüyor. Ona tapacak birine benzemiyor ama onda para, iyi para hissetti, onun elinden kendi eline geçen, bu kendi başına bir enerji - ona bir zamanlar baraka diyorlardı - bu, bu günlerde kullanabileceği ve gerçekten ona yardımcı olan bir şeydi.

"Kaç para?" diye soruyor.

"Ne istediğine ve onu ne süreyle istediğine bağlı," diyor. "Ve onu karşılayıp karşılayamayacağına." Belkis limousinin penceresinden dışarı süzülen dumanımsı bir koku alıyor. Yanan tel ve aşı-

rı ısınmış devre kartı gibi kokuyor. Kapı içeriden dışarı doğru açılıyor.

"İstedğin her şeyi ödeyebilirim," diyor john. Belkıs arabaya doğru eğiliyor ve etrafa bakıyor. İçeride john dışında başka hiç kimse yok. İçki içebilecek kadar bile büyük gözükmeyen şişko yüzü bir çocuk. Başka hiç kimse yok, böyle olunca arabaya biniyor.

"Zengin velet, hı?" diyor.

"Zenginden de zengin," diyor ona, deri koltukta ona doğru ilerleyerek. Hantalca hareket ediyor. Belkıs ona gülümsüyor.

"Mm. Bu beni azdırıyor, tatlım," diyor ona Belkıs. "Sen okudugum, nokta comlulardan biri olmalısın?"

Arkasından velet üstüne başına çekidüzen verip, kurbağa gibi nefes veriyor. "Evet. Diğer şeylerin yanında. Ben teknis servis elemanıyım." Araba hareket ediyor.

"Evet," diyor. "Söyle bana Belkıs, sadece sikimi kaç emersin?"

"Bana ne dedin?"

"Belkıs," diyor tekrar. Ve sonra şarkı söylemeye uymayan bir sesle şarkı söylüyor, "*Sen madde dünyasında yaşayan maddesi olmayan bir kızsın.*" Kelimelerinde sanki bu dalaşı daha önce aynanın karşısında çalışmış gibi bir anlatım var.

Belkıs gülümsemeyi kesiyor ve yüzü değişip daha bilge, duyarlı ve sert oluyor. "Ne istiyorsun?"

"Sana söyledim. Şirin bebek."

"Sana ne istersen vereceğim," diyor. Limodan çıkması lazım. Arabanın kendini atmayacak kadar hızlı gittiğini sanıyor ama kendini konuşarak buradan kurtarmazsa bunu yapacak. Burada olanlardan her ne ise, ondan hoşlanmıyor.

"Ne istiyorum. Evet." Duruyor. Dili dudaklarını yalıyor. "Ben temiz bir dünya istiyorum. Yarına sahip olmak istiyorum. Ben evrim, devir ve devrim istiyorum. Bizim türümüzü dere kenarından nehre taşımak istiyorum. Sizler yeraltı yaratıklarıınız. Bu yanlış. Bizim projektörlere ve parlamaya ihtiyacımız var. Ortada ve önde. O kadar dipte ve o kadar uzun zamandır yeraltıdasınız ki gözlerinizi kullanmayı unuttunuz."

"Benim adım Ayşe," diyor Belkıs. "Neden bahsettiğini bilmiyo-

rum. Şu köşede Belkis isminde başka bir kız var. Sunset'e geri dönebiliriz ve sen ikimizi de . . ."

"Ah, Belkis," diyor ve teatral bir şekilde iç çekiyor. "Etrafta ucu ucuna yetecek kadar inanç var. Bize verebileceklerinin sonuna ulaştılar. İnanırlılık boşluğu." Ve sonra tekrar şarkı söylüyor, akortsuz genizden gelen sesiyle, *"Sen dijital bir dünyada yaşayan analog bir kızsın."* Limo bir köşeyi hızlı dönüyor ve şişko velet karşı koltuktan Belkis'in üzerine yuvarlanıyor. Arabanın şoförü koyu renk camın ardında saklı. Belkis'in aklına birden mantıksız bir kanı geliyor; arabayı kullanan hiç kimse yok, beyaz limo Beverly Hills'de Aşk Böceği Herbie gibi kendi kendine gidiyor.

Sonra John elini uzatıyor ve koyu renk cama vuruyor.

Araba yavaşlıyor ve daha tam durmadan Belkis kapıyı açıyor. Yarı atlama, yarı düşme arası asfaltın üstüne fırlıyor. Belkis bir yokuşun üstünde. Solu dik bir tepe, sağı sarp bir yar. Yoldan aşağı koşmaya başlıyor.

Limo kımıldamadan orada duruyor. Yağmur başlıyor ve yüksek topukları altında kayıp kıvrılıyor. Onları bir tekmede atıyor ve koşuyor. Donuna kadar ıslanmış ve korkmuş durumda; yoldan kaçabileceği bir yer arıyor. Onun gücü olduğu doğru ama bu açıklık büyüğü, anıcık-büyüsü. Bu onun bu ülkede çok uzun süre hayatta kalmasını sağladı; ama diğer her şey için Belkis keskin gözlerini, aklını, boyunu ve varlığını kullanır.

Sağında, arabaların tepeden aşağı düşmesini engelleyen diz boyunda koruyucu metal bariyerler var. Şimdi yağın yağmur tepeden inen yolu bir nehre çeviriyor ve ayağının tabanları kanamaya başlıyor.

LA'nın ışıkları önünde yayılmış durumda; hayali bir krallığın yanıp sönen elektrikli haritası; gökyüzü tam burada yere oturmuş durumda; güvende olmak için tek yapması gerekenin, yoldan uzaklaşmak olduğunu biliyor.

*Ben siyah ama çekiciyim,* diye dudaklarını geceye ve yağmura doğru kıpırdatıyor. *Ben Sharon'un gülü ve inci çiçeğiyim. Testilerle susuzluğumu gider, elmalarla beni rabatlat, çünkü ben aşkın hastasıyım.*

Karanlık, gökyüzünde şimşegin çatalı yeşil yeşil yanıyor. Den-

gesini kaybediyor, bir metre kadar kayıp bacağını ve dirseğinin derisini yüzüyor. Ayağa kalkarken ona doğru tepeden aşağı gelen arabanın ışığını görüyor. Araba güvenli olamayacak kadar hızlı geliyor. Belkis, yamaçta arabanın onu ezebileceği sağa mı, yoksa yuvarlanabileceği yar için sola mı gideceğini şaşırmış durumda. Yolun karşısına geçiyor, amacı beyaz uzun limo kaygan yoldan yokuş aşağı gelirken kendini ıslak topraktan yukarı çekmek, tırmanmak. Siktir, yüz elliyle geliyor olmalı, belki yolun yüzeyinde kayabilir bile. Ellerini avuç dolusu yabani ot ve toprağa gömüyor, kendini yukarı çekerse kurtulacağını biliyor ama toprak parçalanıyor ve Belkis yola düşüyor.

Araba ona bir banka gişesi parmaklığını ezecek şiddette çarpıyor ve onu sanki eldiven bir kuklaymışçasına havaya fırlatıyor. Belkis limuzinin arkasında yola düşüyor. Çarpma leğen kemiğini paramparça ediyor, kafatasını çatlatıyor. Yüzü soğuk yağmur suyunun altında kalıyor.

Katiline lanet okumaya başlıyor: Lanetlerini sessizce okuyor, çünkü dudaklarını oynatamıyor. Onun yürüyüşüne, uyuyuşuna, yaşamına ve ölümüne lanetler okuyor. Ona sadece babası tarafından yarı şeytan olan birinin edebileceği lanetler ediyor.

Bir araba kapısı çarparak kapanıyor. Birisi ona yaklaşıyor. "*Sen dicitel bir dünyada yaşayan,*" diye şarkı söylüyor, akortsuzca, "*analog bir kızsın..*" Ve sonra diyor ki, "Sizi amına koduğumun Madonnaları. Bütün amına koduğumun Madonnaları." Yürüyerek uzaklaşıyor.

Arabanın kapısı çarparak kapanıyor.

Limo geri geliyor ve onun üzerinde geçiyor, ilkinde yavaşça. Kemikleri tekerlekler altında kırılıyorlar. Sonra limo yokuş aşağı ona doğru geliyor.

En sonunda yokuş aşağı oradan uzaklaşırken arkasında bıraktığı sadece yolda ezilmiş bir şeyin kırmızı izi, insan olarak tanınması çok zor ve kısa bir süre sonra o da yağmurla temizlenip gidecek.

## ARA 2

"Selam Samantha."

"Mags? Sen misin?"

"Başka kim olabilir ki? Leon, ben duştayken Sammy Teyze aradı, dedi."

"İyi bir sohbet ettik. Çok tatlı bir çocuk."

"Evet. Sanırım onu bırakmayacağım."

İkisi içinde bir anlık sıkıntı; telefon hatlarında bir fısıltının zor duyulan çatırtısı. Sonra, "Sammy, okul nasıl?"

"Bir hafta tatil ediyorlar. Kazanlarda sorun var. Kuzeyde işler nasıl?"

"Şey, yeni bir kapı komşum var. Para oyunları yapıyor. Son günlerde *Gölkenarı Haberleri* okuyucu mektupları kolonunda, gölün güney doğu kıyısında eski mezarlığın yanındaki kasaba arazisinin yeniden parsellenmesi üzerine artan tartışmalar göze çarpıyor ve sizin köşeniz bu konuda gazetenin konumunu hiç kimseyi gücendirmeden ya da aslında konumumuzun ne olduğu hakkında hiçbir fikir vermeyen çarpıcı bir başyazı yazmak zorunda."

"Eğleneceli gibi görünüyor."

"Değil. Alison McGovern geçenlerde oradan yok oldu - Jilly ve Stan McGovernların en büyüğü. İyi çocuk. Birkaç kez Leon'a bakkıcılık yaptı."

Bir şey söylemek için ağzı açılıyor ve söyleyeceği her ne ise söylemeden kapanıyor. Onun yerine diyor ki, "Bu korkunç bir şey."

"Evet."

"Peki . . ." ve bunu takip eden kırıncı hiçbir şey olmamasından dolayı diyor ki, "Sevimli mi?"

"Kim?"

"Komşun."

"İsmi Ainsel. Mike Ainsel. İdare eder. Benim için çok genç. İri-



yarı bir adam, görünüşü . . . neydi o kelime."

"Haşin? Huysuz? Harika? Evli?"

Kısa bir kahkaha, sonra, "Evet, sanırım evliye benziyor. Yani, eğer evli erkeklerin bir görünüşü varsa, onda var. Ama benim düşündüğüm kelime Melankolik. Melankolik görünüyor."

"Ve Esrarengiz?"

"Tam değil. İlk geldiğinde aciz gibi görünüyordu - pencereleri nasıl ısı yalıtımını nasıl sağlayacağını bile bilmiyordu. Bugünlerde hâlâ burada ne yaptığını bilmez gibi görünüyor. Burada olduğunda - burada, sonra tekrar gidiyor. Zaman zaman dışarıda yürüyüşe çıktığını gördüm."

"Belki banka soyguncusudur."

"İh, hıh. Ben de tam öyle düşünüyordum."

"Hayır düşünmüyordun. Bu benim fikrimdi. Dinle Mags, nasılsın? İyi misin?"

"Evet."

"Gerçekten mi?"

"Hayır."

Uzun bir aranın arkasından. "Seni görmeye geliyorum."

"Sammy, hayır."

"Kazanların yanması ve okulun tekrar başlaması hafta sonundan sonra olacak. Eğlenceli olacak. Bana kanepede bir yatak yapabilirsin. Ve esrarengiz komşunu bir akşam yemeğe davet et."

"Sam, çöpçatanlık yapıyorsun."

"Kim çöpçatanlık yapıyormuş? Cehennemden gelen orospu, Claudine'den sonra belki ben de bir süre için tekrar oğlanlarla ilgilenmeye hazırım. Noel'de El Paso'dan otostop yaparken hoş, tuhaf bir oğlanla tanıştım."

"Ah, bak, Sam, otostop yapmayı bırakmalısın."

"Gölkenarı'na nasıl geleceğimi sanıyorsun?"

"Alison McGovern otostop yapıyordu. Otostop bunun gibi bir kasabada bile güvenli değil. Sana telgrafla para yollayacağım. Otobüsle gelebilirsin."

"Ben iyiyim."

"Sammy."

"Tamam Mags. Eğer daha rahat uyumanı sağlayacaksa bana

telgrafla para yolla."

"Yollayacağımı biliyorsun."

"Tamam, patron abla. Leon'a bir öpücük verip Sammy Teyze'nin geldiğini ve bu kez oyuncaklarını yatağına saklamamasını söyle."

"Söyleyeceğim. Ama bunun bir işe yarayacağı konusunda söz veremem."

"Peki seni ne zaman bekleyeyim?"

"Yarın akşam. Beni otobüs durağından beklemene gerek yok - Hinzelmann'dan beni Tessie'yle götürmesini isteyeceğim."

"Çok geç. Tessie kış için naftalinlendi. Ama Hinzelmann yine de seni getirir. Senden hoşlanıyor. Onun öykülerini dinliyorsun."

"Belki de Hinzelmann'dan senin için başyazı isteyebiliriz. Bakalım. *Eski Mezarlığın Yanındaki Parsellenen Bölge'deki olay seksen üç kışında, gölün yanındaki eski mezarlıkta büyükbabam bir geyik vurduğunda oldu. Mermisi bitmişti, bu yüzden büyükanne-min onun için paket ettiği öğle yemeğindeki kiraz çekirdeklerini kullandı. Geyiği kafatasından vurdu ve geyik tabana kuvvet kaçtı. İki yıl sonra oradan geçiyordu ve boynuzlarının arasından bir vişne ağacı çıkan kocaman bir geyik gördü. Tabii ki, onu vurdu ve büyükanne-min ondan o kadar çok vişneli pasta yaptı ki gelecek dört Temmuz'a kadar yediler . . .*"

Ve arkasından ikisi de güldüler.

## ARA 3

*Jaksonville, Florida. 2:00*

"İlanda işçi alınacak deniyor."

"Her zaman işçi alıyoruz."

"Sadece gece vardiyasında çalışabilirim. Bu bir sorun olur mu?"

"Olmamalı. Doldurman için sana bir form getirebilirim. Daha önce benzin istasyonunda çalıştın mı?"

"Hayır. Ne kadar zor olabilir ki?"

"Şey, roket bilimi olmadığı kesin. Biliyorsunuz, hanfendi, size böyle dememin bir sakıncası yoksa, iyi görünmüyorsunuz."

"Biliyorum. Bu bir rahatsızlık. Daha önce daha kötüydü. Ama ölümcül bir şey yok."

"Tamam. Formu bana bırakın. Bu günlerde gece vardiyasındaki işçi sayısı çok az. Buralarda ona zombi vardiyası deriz. O kadar çok uzun sürer ki sonunda öyle hissedersiniz. Tamam şimdi . . . Larna mıydı?"

"Laura."

"Laura. Tamam. Şey, umarım tuhaf tiplerle uğraşmanızın bir sakıncası yoktur. Çünkü geceleri gelirler."

"Geldiklerinden eminim. Başa çıkabilirim."

"Hey, eski dost.  
 Ne diyorsun, eski dost?  
 İdare et işte, eski dost,  
 Eski dostluğa bir şans tanı.  
 Niçin bu kadar sertsin?  
 Sonsuza kadar böyle olacağız.  
 Sen, ben, o,  
 Birçok hayat şansa bağlı . . ."  
 - Stephen Sondheim, *Eski Dostlar*.

Cumartesi günüydü. Birisi Gölge'nin kapısını çaldı. Dişlerini fırçaladığı için cevap vermesi bir dakika sürdü.

Marguerite Olsen kapıdaydı. İçeri girmedi, orada güneş ışığında ciddi bakışlarla durdu. "Bay Ainsel . . .?"

"Mike, lütfen," dedi Gölge.

"Mike, evet. Bu akşam bize yemeğe gelmek ister misin? Altı gibi? Çok ilginç bir şey yok sadece spagetti ve köfte olacak."

"Spagetti ve köfteyi severim."

"Tabii ki, eğer başka planın . . ."

"Başka planım yok."

"Altı."

"Çiçek getirmeli miyim?"

"Eğer istersen. Ama bu bir arkadaş toplantısı. Romantik olanlardan değil." Kadın kapıyı arkasından kapattı.

Gölge duş aldı. Köprüye kadar kısa bir yürüyüş yaptı. Güneş yükselmişti, gökyüzünde matlaşmış bir çeyrek dolar gibi duruyordu. Eve geldiğinde paltosunun içinde terliyordu. 4-çekerini Davein'e sürdü ve bir şişe şarap aldı. Yirmi dolarlık bir şişeydi ve bu Gölge'ye bir tür kalite garantisi gibi göründü. Şaraptan anlamadığı için bir Kaliforniya Cabernet aldı. Çünkü o gençken ve insanlar arabalarında hâlâ tampon çıkarmaları kullanırlarken "Hayat bir Cabernet'tir" yazan bir çıkartma görmüştü. Bu onu güldürmüştü.

Hediye olarak saksılı bir bitki aldı. Yeşil yapraklı, çiçeksiz. Bunda birazcık bile romantiklik yoktu.

Bir kutu asla içmeyeceği sütle, bir grup asla yemeyeceği meyve aldı.

Sonra Mabelin'e gitti ve öğle yemeği için tek bir pasty aldı. Mabel'in yüzü onu görünce sevindi. "Hinzelmann seni bulabildi mi?"

"Beni aradığını bilmiyordum."

"Evet. Seni buzda balık tutmaya götürmek istiyor. Chad Mulligan da seni etrafta görüp görmediğini sordu. Eyalet dışında ikinci dereceden kuzeni geldi. Biz ona eskiden öpücük kuzeni verdik. Çok tatlı bir kız. Onu seveceksin," dedi ve pastyi kahverengi kağıt bir pakete koyup sıcak tutmak için üstünü kıvrırdı.

Gölge eve uzun yoldan gitti; bir eliyle yemek yerken pasty kırıntıları kotunun üstüne ve 4-çekerin döşemesine düşüyordu. Gölün güneyindeki kütüphaneyi geçti. Burası buz ve karların içinde siyah-beyaz bir kasabaydı. İlkbahar hayal edilemeyecek kadar uzakta görünüyordu: Klunker buz-balık avı kulüpleri, pikaplar ve kar-kızağı izleriyle her zaman buzun üzerinde duracaktı.

Apartmanına geldi, arabayı park etti, garajdan çıktı ve tahta iskeleden dairesine yürüdü. Kuş yemliğindeki sakalar, sıvacı kuşları ona ancak öylesine bir baktılar. İçeri girdi. Bitkiye su verdi, şarabı buzdolabına koyup koymayacağını düşündü.

Altıya kadar, öldürmesi gereken çok zaman vardı.

Gölge, bir kez daha televizyonu rahatça izleyebilmeyi diledi. Eğlenmek istedi. Düşünmek zorunda kalmadan, sadece oturmayı ve seslerle ışıkların onu yıkaması istedi. *Lucy'nin memelerini görmek istiyor musun?* hafızasında Lucy'nin sesiyle bir şey fısıldadı

ve etrafta onu görecek kimse olmasa da olumsuzca başını salladı.

Gergin olduğunu fark etti. Bu, üç yıl önce ilk defa tutuklandığından beri diğer insanlarla - ne hapis hanedeki insanlarla, ne tanrılarla, ne efsanevi kahramanlarla, ne de rüyalarda olmayan normal insanlarla - ilk sosyal etkileşimiydi. Mike Ainsel olarak sohbet etmesi gerekiyordu.

Kol saatine baktı. İki buçuktu. Marguerite Olsen ona altıda orada olmasını söylemişti. Tam altı mı demek istemişti? Biraz daha erken mi orada olmalıydı? Biraz geç mi? En sonunda komşusuna altıyı beş gece gitmeye karar verdi.

Gölge'nin telefonu çaldı.

"Evet?"

"Telefona öyle cevap verilmez," diye homurdandı Çarşamba.

"Telefonumu bağlattığımda nazikçe cevap vereceğim," dedi Gölge. "Sana nasıl yardımcı olabilirim?"

"Bilmiyorum," dedi Çarşamba. Bir ara oldu. Sonra dedi ki, "Tanrıları organize etmek, kedileri düz bir sıraya dizmek gibi bir şey. Doğal olarak yapamıyorlar." Çarşamba'nın sesinde Gölge'nin daha önce duymadığı bir bitkinlik ve cansızlık vardı.

"Sorun ne?"

"Bu iş zor. Bu amına koduğumun işi çok zor. Bunun bir işe yarayıp yaramayacağını bilmiyorum. Kendi boğazlarımızı da kesebiliriz. Tek yapacağımız, boğazlarımızı kesmek."

"Böyle konuşmamalısın."

"Evet. Doğru."

"Şey, eğer boğazını kesersen," dedi Gölge, Çarşamba'yı karanlık dünyasından çıkarıp neşelendirmek için, "belki canın bile yanmaz."

"Yanacaktır. Acı, benim türümde bile can yakar. Eğer maddi dünyada yaşayıp onu etkilersen maddi dünya da seni etkiler. Acı aynı açgözlülüğün sarhoş ettiği ve şehvetin yaktığı gibi can yakar. Biz kolay ölmeyebiliriz ve gerçekten de ölmüyor olabiliriz; ama yine de ölebiliriz. Eğer hâlâ sevilir ve hatırlanırsak bize çok fazla benzeyen bir şey gelir ve yerimizi alır. Böylece bütün bu lanet şey tekrar baştan başlar. Ve eğer unutulursak, işimiz bitmiştir."

Gölge ne diyeceğini bilemedi. Dedi ki, "Peki nereden arıyor-

sun?"

"Sana ne."

"Sarhoş musun?"

"Henüz değil. Devamlı Thor'u düşünüp duruyorum. Onu hiç tanımadın. Seni gibi iriyarı bir adamdı. İyi kalpli. Pek zeki değildi; ama eğer istesen üstündeki tanrının cezası gömleği sana verirdi. Ve intihar etti. 1932'de ağzına bir tabanca soktu ve kafasını uçurdu. Bu bir tanrı için ne tür bir ölüm ki?"

"Üzgünüm."

"Boktan bir metelik bile vermiyorsun ki, evlat. Sana çok benziyordu. İri ve aptal." Çarşamba konuşmayı kesti. Öksürdü.

"Sorun ne?" dedi Gölge, ikinci kez.

"Bağlantı kurdular."

"Kim kurdu?"

"Karşı taraf."

"Ve?"

"Ateşkes görüşmek istiyorlar. Barış görüşmesi. Yaşa ve bırak, amına koyduklarım, yaşasınlar."

"Peki şimdi ne oluyor?"

"Şimdi gidip modern götlerle Kansas City Mason Locası'nda iç-renç kahve içeceğim."

"Tamam. Gelip beni alacak mısın yoksa seninle bir yerde buluşacak mıyım?"

"Orada kal ve kendini kontrol et. Başını belaya sokma. Beni duydu mu?"

"Ama -"

Bir tıkırtı oldu, bağlantı kesildi ve kesik kaldı. Çevir sesi yoktu; ama zaten hiç olmamıştı ki.

Zaman öldürme dışında yapacak başka hiçbir şey yoktu. Çarşamba'yla konuşmak Gölge'nin huzurunu kaçırmıştı. Yürüyüşe gitmek amacıyla ayağa kalktı; ama hava kararıyordu ve tekrar oturdu.

Gölge, *Gölkenarı Belediye Meclisi Tutanakları 1872-1884*ü aldı ve sayfaları çevirdi. Gözleri minik yazıları tam olarak okumadan tarıyordu, ara sıra gözüne takılan şeylere bakmak için duruyordu.

Gölge, 1874 Temmuz'unda Belediye Meclisi'nin kasabaya gelen gezgin yabancı oduncuların sayısından endişelendiklerini öğrendi. Üçüncü Cadde ile Broadway'in köşesine bir opera binası dikilecekti. Değirmen göleti göle dönüştüğünde, Değirmen-Dere'ye bent yapılmasına bağlı detayların ortadan kalkması bekleniyordu. Meclis, arazi bedeli ve ikametgâhları su altında kalacak bölgeden taşımak için gereken masraflar karşılığında Bay Samuel Samuels'e yetmiş dolar ve Bay Heikki Salminen'e seksen beş dolar ödenmesini onayladı.

Daha önce gölün insan yapımı olduğu fikri Gölge'nin aklına hiç gelmemişti. Göl henüz bent çekilen bir değirmen göletiyken bir kasabaya niçin Gölkenarı demişlerdi ki? Okumaya devam edip, aslında Bavyera'da Hüdemuhlen olan Bay Hinzelmann'ın gölü inşa projesinden sorumlu olduğunu ve belediye meclisinin proje için ona 370 dolar tahsisat ayırdığını, açıkların halktan toplanarak karşılanacağını keşfetti. Mutfak havlusundan bir şerit yırttı ve kitabın içine ayrıç olarak yerleştirdi. Hinzelmann'nın büyük-babasından bahsedildiğini görünce ne kadar sevineceğini hayal edebiliyordu. Yaşlı adamın ailesinin gölün inşasına yardımcı olup olmadığını bilip bilmediğini merak etti. Gölge kitabın içinde ileri doğru sayfaları karıştırıp göl inşa projesinden bahseden başka bilgiler taradı.

1876 ilkbaharında, gölü bir törenle, kasabanın yüz yılda bir yapılan kutlamalarının bir müjdecisi olduğuna ithaf etmişlerdi. Mecliste Bay Hinzelmann'a oy birliğiyle teşekkür etme kararı alınmıştı.

Gölge saatine baktı. Beş buçuktu. Banyoya gitti, traş oldu, saçını taradı. Elbiselerini değiştirdi. Son on beş dakika bir şekilde geçti. Şarabı ve çiçeği alıp, yan daireye gitti.

Kapı çalmasıyla beraber açıldı. Marguerite Olsen en az onun kadar gergindi. Şarap şişesiyle, saksıdaki çiçeği alıp teşekkür etti. Televizyon açıktı, videoda *Oz Büyücüsü* oynuyordu. Hâlâ kah-verengimsi renklerdeydi; Dorothy hâlâ Kansas'da, yaşlı dolandırıcı onun zihnini okur gibi yaparken Profesör Mucize'nin arabasında oturuyordu. Onu yaşantısından koparıp götürecek hortum yaklaşıyordu. Leon, ekranın önünde oturmuş oyuncak itfaiye



kamyonuyla oynuyordu. Gölge'yi gördüğünde yüzünde bir sevinç ifadesi belirdi; ayağa kalktı ve parmaklarının ucunda heyecanla yatak odasına koşup bir saniye sonra zafer kazanmış bir havayla elinde bir çeyrek sallayarak çıktı.

"İzle Mike Ainsel!" diye bağırdı. Sonra iki elini de kapattı ve parayı daha fazla açtığı sağ eline almış gibi yaptı. "Onu kaybettim Mike Ainsel!"

"Başardın," diye ona katıldı Gölge. "Yemekten sonra annene göre bir sakıncası yoksa, sana onu daha düzgün yapmayı göstereceğim."

"Eğer istiyorsan şimdi göster," dedi Marguerite. "Biz hâlâ Samantha'yı bekliyoruz. Niçin bu kadar geç kaldı bilmiyorum."

Sanki bu bir işaretmiş gibi, tahta iskele üzerinde ayak sesleri duyuldu ve birisi omuzlayarak önkapıyı açtı. Gölge onu önce tanımadı, sonra kız dedi ki, "Kalorililerden mi, yoksa duvar kağıdı tadında olanlardan mı istediğinizi bilemediğimden, kalorilileri tercih ettim," ve bunun arkasından onu tanıdı: Kahire yolundaki kız.

"Bu güzel," dedi Marguerite. "Sam, bu komşum Mike Ainsel. Mike bu Samantha Siyah Karga, kız kardeşim."

*Seni tanımıyorum,* diye düşündü Gölge, umutsuzca. *Benimle daha önce hiç karşılaşmadın. Biz kesinlikle birbirimize yabancıyız. Karı* nasıl düşündüğünü hatırlamaya çalıştı. Elini uzattı ve dedi ki, "Tanıştığımıza sevindim."

Kız gözlerini kırpıştırıp onun yüzüne baktı. Bir anlık şaşkınlıktan sonra gözlerinden onaylama okundu ve ağzının köşeleri kıvrılıp sırıttı. "Selam," dedi.

"Ben gidip yemeğe bakacağım," dedi Marguerite, onları orada bırakır ve bir saniye bile izlemezse mutfakta yemek yakan birinin telaşı sesiyle.

Sam şişkin paltosunu verdi ve şapkasını çıkardı. "Demek melankolik ve esrarengiz komşu sensin," dedi. "Kimin aklına gelirdi ki?" Sesini kısık tuttu.

"Ve sen," dedi Gölge. "Kız Sam. Bu konuyu sonra konuşabilir miyiz?"

"Eğer neler döndüğünü bana söylemeye söz verirsen."

"Anlaştık."

Leon, Gölge'nin pantolonunun paçasını çekiştirdi. "Bana şimdi gösterecek misin?" diye sordu ve çeyreğini uzattı.

"Tamam," dedi Gölge. "Ama sana gösterirsem usta sihirbazın nasıl yaptığını hiç kimseye asla göstermeyeceğini unutmamalısın."

"Söz veriyorum," dedi Leon, ciddice.

Gölge parayı sol eline aldı, sonra Leon'un sağ eline koyup, aslında parayı sol elinde bırakırken onun nasıl sağ eline koyuyormuş gibi gözüktüğünü ona öğretti. Sonra Leon'a hareketi kendi kendine tekrar ettirdi.

Birkaç denemeden sonra çocuk hareketi başardı. "Şimdi yarısını biliyorsun," dedi Gölge. "Diğer yarısı şu: Dikkatini paranın olması *gereken* yere odakla. Ona bak. Eğer o senin sağ elindeymiş gibi davranırsan, ne kadar sakar olursan ol, hiç kimse senin sol eline bakmayacaktır.

Sam hiçbir şey söylemeden, kafası yana yatmış bir şekilde hepsini izledi.

"Yemek!" diye seslendi Marguerite, elinde üzerinden dumanlar tüten bir spagetti tabağıyla gelirken. "Leon, git ellerini yıka."

Yemekte sarımsaklı ekmek, koyu kırmızı bir sos, leziz baharatlı köfteler vardı. Gölge, Marguerite'e çok güzel olmuş dedi.

"Eski bir aile tarifi," dedi ona, "ailenin Korsika tarafından."

"Ben sizi Amerika Yerlisi sanıyordum."

"Babam Cherokee," dedi Sam. "Mags'in Annesi'nin babası Korsikalı." Sam, odada Cabarnet için tek kişiydi. "Babam, Mags on yaşındayken onu terk etti ve kasabanın diğer ucuna taşındı. Ondan altı ay sonra ben doğdum. Annem ve Babam boşanmadan sonra evlendiler. Ben on yaşındayken babam gitti. Sanırım onun on yıllık bakım süresi var."

"Şey, on yıldır Oklahoma'da," dedi Marguerite.

"Annemin ailesi Avrupa Yahudilerinden, diye devam etti Sam, "şu bir zamanlar komünist olup şimdi kaosta olanlardan birinden. Sanırım bir Cherokee ile evlenme fikrinden hoşlanmıştı. Kızarmış ekmek ve ciğer külbastı." Kırmızı şarabından bir yudum daha aldı.

"Sam'ın annesi çılgın bir kadındır," dedi Marguerite, yarı onaylayarak.

"Şimdi nerede olduğunu biliyor musun?" diye sordu Sam. Gölge olumsuzca başını salladı. "Avustralya'da. İnternette, Hobart'da yaşayan bir adamla tanıştı. Karşılaştıklarında adamın hakikaten yanına yaklaşılmayacak kadar iğrenç olduğuna karar verdi. Ama Tasmanya'yı gerçekten beğendi. Bir kadın grubuyla, onlara batık elbiseler gibi şeyler öğreterek, orada yaşıyor. Çok iyi değil mi? Onun yaşında?"

Gölge öyle olduğunu kabul etti ve kendine biraz daha köfte aldı. Sam onlara Tasmanya'nın yerlilerinin İngilizler tarafından nasıl tümüyle yok edildiğini ve onları yakalamak için adada kurulan insan zinciriyle sadece yaşlı bir adamla hasta bir çocuğu tuzağa düşürebildiklerini anlattı. Onlara, thylacinelere - Tasmanya kaplanı - çiftçiler tarafından koyunlarını korkutuyor diye nasıl öldürdüklerini, politikacıların thylacinelere korunmaya alınması gerektiğini, sonuncusu öldükten sonra fark ettiklerini anlattı. İkinci kadeh şarabını bitirip üçüncüyü doldurdu.

"Peki, Mike ," dedi Sam, birden, yanakları kızarıyordu, "biraz da sen bize aileden bahset. Ainseller nasıl birileri?" Gülümsüyordu ve bu gülümsemede bir muzurluk vardı.

"Biz gerçekten çok sıkıcıyız," dedi Gölge. "Hiçbirimiz Tasmanya kadar uzağa gidemedik. Demek Madison'da okuyorsun? Neler?"

"Bilirsin," dedi. "Sanat tarihi, kadın araştırmaları okuyorum ve bronz döküyorum."

"Ben büyüdüğümde," dedi Leon, "sihir yapacağım. Puf. Bana öğretecek misin, Mike Ainsel?"

"Tabii ki," dedi Gölge. "Eğer annen izin verirse."

Sam dedi ki, "Yemekten sonra, sen Leon'u yatırırken, Mags, ben Mike'dan beni bir saat kadar *Geyik Buraya Takılır Bari*'a götürmesini isteyeceğim."

Marguerite omuz silkmedi. Kafasını oynattı ve bir kaşını birazcık kaldırdı.

"Sanırım ilginç biri," dedi Sam. "Ve konuşacak çok şeyimiz var."

Marguerite, kağıt bir peçeteyle çenesindeki, olmayan bir kırmızı sos lekesini silmekle meşgul Gölge'ye baktı. "Şey, siz yetiş-

kin insanlarsınız," dedi, ama ses tonu öyle olmadıklarını ve öyle olsalar bile olmamaları gerektiğini ima ediyordu.

Yemekten sonra Gölge, Sam'a bulaşıktaki yardım etti - kuruladı - ve arkasından Leon'un eline sentler sayarak onun için bir para oyunu yaptı: Her seferinde Leon elini açtı ve her sayışında içinde bir tane eksik para çıktı. Ve son para - "Onu sıkıca tutuyor musun? sıkıca?" Leon elini açtığı anda orada değildi. Leon'un dokunaklı çığlıkları koridorda, arkasında geliyordu "Bunu nasıl yaptın? Anne, bunu nasıl yaptın?"

Sam ona paltosunu verdi. "Hadi," dedi. Yanakları şaraptan kırmıştı.

Dışarıya soğuktu.

Gölge dairesinde durup, *Gölkenarı Belediye Meclisi Tutanakları 1872-1884*'ü bir plastik poşete koydu ve yanına aldı. Hinzelmann Geyik'de olabilirdi. Ona büyükbabasından bahsedildiğini göstermek istedi.

Yan yana garaja doğru yürüdüler.

Gölge garaj kapısını açtı ve Sam gülmeye başladı. "Aman Tanrım," dedi, 4-çeker gördüğünde. "Paul Gunther'in arabası. Paul Gunther'in arabasını almışsın. Aman Tanrım."

Gölge onun için önkapıyı açtı. Sonra dolaşp arabaya bindi. "Arabayı tanıyor musun?"

"İki üç yıl önce Mags'e kalmaya geldiğimde onu mora boyamaya ikna eden bendim."

"Ah," dedi Gölge. "Suçlayacak birini bulduğuma sevindim."

Arabayı caddeye çıkardı. Dışarı çıktı ve garaj kapısını kapattı. Arabaya geri geldi. İçeri girdiğinde, Sam ona sanki kendine güveni yavaş yavaş yok oluyormuşçasına tuhafça bakıyordu. Emniyet kemerini bağladı ve Sam dedi ki, "Tamam. Bu salakça bir şey, değil mi? Manyak bir katille bir arabaya binmek."

"Geçen sefer seni eve sapsağlam götürdüm," dedi Gölge.

"İki kişiyi öldürdün," dedi. "FBI tarafından aranıyorsun. Ve şimdi takma bir isimle ablamın komşusu olarak yaşadığını öğreniyorum. Tabii ki Mike Ainsel gerçek ismin değilse?"

"Hayır," dedi Gölge ve iç çekti. "Değil." Bunu söylemekten nefret etti. Bu onun için önemli olan bir şeyi, onu inkâr ederek

Mike Ainsel'i terk ediyormuş gibi bir şeydi; sanki bir arkadaşından ayrılıyormuş gibi.

"O adamları sen mi öldürdün?"

"Hayır."

"Benim evime geldiler ve bizi beraber gördüklerini söylediler. Ve bir adam bana senin bir fotoğrafını gösterdi. İsmi neydi - Bay Şapka? Hayır. Bay Kasaba. Aynı *Kaçak*taki gibi. Ama seni görmediğimi söyledim."

"Teşekkür ederim."

"Peki," dedi. "Söyle bakalım neler dönüyor. Eğer sen benimkileri tutarsan ben de senin sırlarını tutarım."

"Ben senin hiç bir sırrını bilmiyorum ki," dedi Gölge.

"Şey, bu şeyi mora boyama fikrinin benim olduğunu biliyorsun. Bundan dolayı Paul Gunther buralardaki birçok yerde öyle bir küçümsenen ve alay edilen konu haline geldi ki, kasabadan tamamen gitmeye zorlandı. Kafamız kıyaktı," diye kabul etti.

"Bunun pek bir sır olduğundan şüpheliyim," dedi Gölge. "Gölkenarı'ndaki herkes biliyor olmalı. Bu kıyakka moru."

Ve sonra sakın ama çok hızlı bir şekilde dedi ki, "Eğer beni öldürecekse, lütfen canımı acıtma. Seninle buraya gelmemeliydim. Ben tam bir boktan bir salağım. Seni teşhis edebilirim. Tanırım."

Gölge iç çekti. "Ben asla hiç kimseyi öldürmedim. Gerçekten. Şimdi seni Geyik'e götürüyorum," dedi. "Bir içki içeceğiz. Ya da istersen arabayı döndürüp seni eve götüreceğim. Öyle ya da böyle, tek yapacağım, aynasızları çağırmayacağını ümit edeceğim."

Köprüyü geçerlerken susuldu.

"O adamları kim öldürdü?" diye sordu.

"Sana söylesem bile inanmazdın."

"*İnanırdım.*" Sesi şimdi kızgındı. Gölge, yemeğe şarap getirmesinin iyi bir fikir olup olmadığını merak etti. Şimdi hayat kesinlikle bir cabernet değildi.

"İnanması kolay bir şey değil."

"Ben," dedi ona Sam, "her şeye inanabilirim. Nelere inanabileceğim konusunda hiçbir fikrin yok."

"Öyle mi?"

"Gerçek olan şeylere inanabilirim, gerçek olmayan şeylere inanabilirim. Hiç kimsenin doğru olup olmadığını bilmediği şeylere inanabilirim. Noel Baba'ya, Easter Bunny'ye, Marilyn Monroe'ya, Beatles'a, Elvis'e, Bay Ed'e inanabilirim - insanların mükemmelleştirilebileceğine, bilginin sınırsız olduğuna, dünyanın gizli bankacılık kartelleri tarafından yönetildiğine inanıyorum; dünyanın düzenli aralıklarla, iyileri buruşuk suratlı makilere, kötülerini sakat sığırlara benzeyen, suyumuzu ve kadınlarımızı isteyen uzaylı yaratıklar tarafından ziyaret edildiğine inanıyorum. Geleceğin sıçtığına inanıyorum, geleceğin sarsıntıda olduğuna inanıyorum. Bir gün Beyaz Buffalo kadının geleceğine ve herkesin kışına tekneyi basacağına inanıyorum. Bütün erkeklerin, sadece hızlı büyümüş, büyük iletişim sorunları olan çocuklar olduklarına, Amerika'da iyi seksin reddiyle eyaletten eyalete drive-in sinemalarının reddinin çakıştığına inanıyorum. Bütün politikacıların kişilsiz hırsızlar olduğuna ve de alternatiflerinden daha iyi olduklarına inanıyorum. Büyük kişiler geldiklerinde, Kaliforniya'nın denize batarken Florida'nın çılgınlık, timsahlar ve zehirli atıklar içinde eriyip kaybolacağına inanıyorum. Antibakteriyal sabunun pislik ve hastalığa karşı olan bağışıklığımızı yok ettiğine ve bundan dolayı hepimizin *Dünyalar Savaşı*'ndaki Marslılar gibi sıradan bir nezleden yok olacağımıza inanıyorum. Geçen yüzyılın en büyük şairlerinin Edith Sitwell ve Don Marquis olduğuna, yeşim taşının ejderha gözyaşı olduğuna ve binlerce yıl önceki yaşamımda tek kollu bir Sibiryalı Şamanı olduğuma inanıyorum. İnsanlığın kaderinin yıldızlarda bulunduğuna inanıyorum. Şekerlerin tadının çocukken daha iyi olduğuna, yabancısının aerodinamik olarak uçuşmasının imkansız olduğuna, ışığın bir dalga ve parçacık olduğuna, bir yerde aynı anda ölü ve canlı olan bir kedi olduğuna (bununla beraber onu beslemek için kutuyu açmazlarsa sonunda iki farklı türlü ölü olacağına), evrende evrenin kendisinden trilyonlarca yıl daha yaşlı yıldızlar olduğuna inanıyorum. Benimle ilgilenen, benim için endişelenen ve yaptığım her şeyi izleyen kişisel bir tanrıya inanıyorum. Evreni harekete geçirdikten sonra kız arkadaşlarıyla takılmaya giden ve benim hayatta olduğumu bile bilmeyen kişilsiz bir tanrı olduğuna inanıyorum. Rastlantısal kaos, geri plandaki

gürültü ve saf kör talihten oluşmuş boş ve tanrısız bir evrene inanıyorum. Seksin abartıldığını iddia edenin henüz onu doğru dürüst yapmadığına inanıyorum. Neler olduğunu bildiğini iddia edenin küçük şeyler hakkında da yalan söyleyebileceğine inanıyorum. Kesin dürüstlüğe ve hassas palavralara inanıyorum. Kadının seçmeye hakkı olduğuna, bebeğin yaşamaya hakkı olduğuna, bütün insanların yaşamı kutsalken eğer yasal sisteme tam olarak güvenebiliyorsan, ölüm cezasında hiçbir sorun olmadığına ve geri zekâlılar dışında yasal sisteme hiç kimsenin asla güvenmediğine inanıyorum. Hayatın bir oyun olduğuna, hayatın kötü bir şaka olduğuna, hayatın yaşarken başınıza gelenler olduğuna ve sırtüstü yatıp onu keyfini çıkarabileceğinize inanıyorum." Nefesi kesilmiş bir şekilde durdu.

Gölge, neredeyse alkışlamak için ellerini direksiyondan çekiyordu. Onun yerine dedi ki, "Tamam. Eğer ne öğrendiğimi sana söylersem benim kafayı yediğimi düşünmeyeceksin."

"Belki," dedi. "Dene bakalım."

"Bugüne kadar insanların hayal ettiği bütün tanrıların bugün hâlâ bizimle olduklarına inanır mıydın?"

". . . belki."

"Ve etrafta yeni tanrılar var, bilgisayar tanrıları, telefon tanrıları gibi. Bunların hepsi de dünyada her iki grup için yeterli yer olmadığını düşünüyormuş gibi görünüyor. Ve bir tür savaş olası gibi."

"Ve o iki adamı bu tanrılar mı öldürdü?"

"Hayır, o iki adamı karım öldürdü."

"Sanırım karının öldüğünü söylemiştin."

"Ölü."

"O zaman ölmeden önce onları öldürdü?"

"Sonra. Soru sorma."

Sam elini uzattı ve alnındaki saçı çekti.

Ana Cadde'de *Geyik Buraya Takılır*'ın dışında durdular. Pencerenin üstündeki tabelada elinde bir bardak birayla arka ayaklarının üzerinde duran şaşkın bakışlı bir geyik gözüküyordu. Gölge içinde kitap olan poşeti aldı ve dışarı çıktı.

"Niçin savaşıacaklar ki?" diye sordu Sam. "Boşunaymış gibi gö-

rünüyor. Kazanacak ne var ki?"

"Bilmiyorum," diye kabul etti Gölge.

"Uzaylı yaratıklara inanmak tanrılara inanmaktan daha kolay," dedi Sam. "Belki Bay Kasaba ve Bay Her neyse Siyahlar Giyinen Adamlardandı, sadece yaratık olanlarından."

Geyik Buraya Takılır'ın dışındaki kaldırımdaydılar ve Sam durdu. Gölge'ye baktı ve nefesi gece karanlığında havada soluk bir bulut gibi kımıldamadan durdu. Dedi ki, "Bana sadece senin iyi adamlardan biri olduğunu söyle."

"Söyleyemem," dedi Gölge. "Keşke söyleyebilseydim. Ama elimden geleni yapıyorum."

Sam ona baktı ve alt dudağını ısırды. Sonra başıyla onayladı. "Bu kadarı yeterli," dedi. "Seni ele vermeyeceğim. Bana bir bira ısmarlayabilirsin."

Gölge o geçebilsin diye kapıyı itti. Bir sıcaklık ve müzik dalgası onlara çarptı. İçeri girdiler.

Sam bazı arkadaşlarına el salladı. Gölge, yüzlerini - ama isimlerini değil - Alison McGovern'ı aramada beraber geçirdiği günden hatırladığı ya da Mabel'inde sabahları tanıştığı bir avuç dolusu insana başıyla selam verdi. Chad Mulligan kolu ufak tefek bir kadının - Gölge onun öpücük kuzeni olduğunu sandığı - omzunda barda ayakta duruyordu. Nasıl bir şey olduğunu merak etti ama kadının sırtı ona dönüktü. Gölge'yi gördüğünde Chad eliyle komik bir selam verdi. Gölge sırtı ve ona el salladı. Gölge, etrafta Hinzelmann'a bakındı ama bu akşam burada değilmiş gibi görünüyordu. Arkalarda boş bir masa gördü ve ona doğru yürümeye başladı.

Sonra birisi çığlık atmaya başladı.

Bu kötü bir çığlıktı, avazı çıktığı kadar, hayalet görmüş gibi isterik bir çığlık. Bütün konuşmaları susturdu. Gölge, birinin öldürüldüğünden emin bir şekilde etrafa bakındı ama sonra bardaki bütün yüzlerin ona çevrildiğini gördü. Hatta pencerede bütün gün uyuyan siyah kedi bile jukeboxın üstünde kuyruğunu dikmiş, sırtını kabartmış duruyor ve dik dik Gölge'ye bakıyordu.

Zaman yavaşladı.

"Yakalayın onu!" diye isterinin kıyısına park etmiş bir kadın se-



si bağırdı. "Ah Tanrı adına, birisi onu durdursun! Kaçmasına izin vermeyin! Lütfen!" Bu tanıdık bir sestti.

Hiç kimse kıılmıdamadı. Gözlerini dikmiş Gölge'ye bakıyorlardı. O da onlara baktı.

Chad Mulligan, insanların içinden geçerek ileri çıktı. Ufak tefek kadın, arkasında tedbirlice yürüdü, gözleri sanki bir kez daha çığlık atmaya hazırlanıyormuşçasına fal taşı gibi açılmıştı. Gölge onu tanıyordu. Tabii ki onu tanıyordu.

Chad hâlâ birasını tutuyordu, sonradan yanındaki masaya koydu. "Mike," dedi.

"Chad," dedi Gölge.

Audrey Burton, Chad'in koluna yapışmıştı. Yüzü bembeyazdı ve gözlerinde yaşlar vardı. "Gölge," dedi. "Seni piç herif. Seni iğrenç katil herif."

"Bu adamı tanıdığından emin misin, tatlım?" dedi Chad. Rahatsız görünüyordu.

Audrey Burton inanamayan gözlerle ona baktı. "Deli misin? O yıllarca Robbie'nin yanında çalıştı. Onun orospu karısı benim en yakın *arkadaşım*dı. *Cinayet*ten aranıyor. Ben *sorguya* çekildim. O bir kaçak bir *mahkum*." Zıvanadan çıkmıştı, sesi bastırılmış histeriden tir tir titiyor, kelimeleri ağzından bir Brezilya dizisi oyuncusu gibi ağlayarak çıkıyordu. *Öpücük kuzeni*, diye etkilenmeden düşündü Gölge.

Bardaki hiç kimse tek kelime bile etmedi. Chad Mulligan, Gölge'ye baktı. "Bu büyük ihtimalle bir yanlışlık. Bunu çözeceğimizden eminim," dedi, mantıklıca. Sonra bara döndü, "Her şey yolunda," dedi. "Endişelenecek hiçbir şey yok." Sonra Gölge'ye, "Hadi dışarı çıkalım, Mike ," dedi. Oldukça ustacaydı. Gölge etkilendi.

"Tabii," dedi Gölge.

Eline bir elin değdiğini hissetti ve dönünce Sam'ı gözlerini dikmiş ona bakar buldu. Elinden geldiği kadar rahatlatıcı bir şekilde ona gülümsedi.

Sam, Gölge'ye baktı, sonra barda onlara bakan yüzlere baktı. "Kim olduğunu bilmiyorum," dedi Audrey Burton'a. "Ama. Sen. Sen bir amcısın." Sonra parmaklarının ucunda yükseldi ve Gölge'yi kendine doğru çekti ve dudaklarını onun dudaklarına sıkıca

yapıştırdı. Gerçek saat tıklarına göre beş saniye kadar sürse de bu Gölge'ye birkaç dakika gibi geldi.

*Bu tubaf bir öpücük*, diye düşündü Gölge, Sam'ın dudakları onun- kine yapışırken: Bu ona yönelik değildi. Bu bardaki diğer kişiler içindi, onlara tarafını seçtiğini göstermek içindi. Bu bir dol- duruşa getirme öpücüğüydü. Sam onu öperken Gölge Sam'ın on- dan hoşlanmadığından emin oldu - şey, en azından öyle değildi.

Çok uzun zaman önce küçük bir çocukken bir kez okuduğu bir öykü vardı: uçurumdan kayan, yukarıda insan yiyen kaplan- lar ve altında ölümcül bir düşüş varken, yarı yolda uçurumun ke- narında bir yere ölümüne tutunan bir yolcunun öyküsü. Yanında bir çilek kümesi, aşağısında ve yukarısında kesin ölüm vardı. *Ne yapması lazım?* diyordu soru?

Ve cevap, *Çilekleri yemeli*, idi.

Öykü o çocukken hiç bir anlam taşımamıştı. Şimdi taşıyordu. Böylece gözlerini kapatıp kendini öpücüğün içine bıraktı ve Sam'ın yaban çilekleri kadar tatlı dudaklarıyla ona temas eden te- ninin yumuşaklığı hariç hiçbir şey yaşamadı.

"Hadi Mike ," dedi Chad Mulligan, setçe. "Lütfen. Hadi şu işi dışarıda halledelim."

Sam geri çekildi. Dudaklarını yaladı ve gülümsedi, bu nere- deyse gözlerine ulaşan bir gülümsemeydi. "Kötü değil," dedi. "Bir oğlan için iyi öpüşüyorsun." Sonra Audrey Burton'a döndü. "Ama sen," dedi, "sen tam bir amcısın."

Gölge arabanın anahtarlarını Sam'a attı. Kız onları bir eliyle ya- kaladı Gölge barın yanından yürüyüp dışarı çıktı. Chad Mulligan arkasında geliyordu. Hafif bir kar yağmaya başlamıştı, kar tanele- ri bar tabelasının neon ışığında fırıl fırıl dönerek yere iniyordu. "Bu konuyu konuşmak ister misin?" diye sordu Chad.

Audrey kaldırıma kadar onları takip etmişti. Tekrar çılglık at- maya hazırmış gibi görünüyordu. "O iki adam öldürdü, Chad," dedi. "FBI kapıma geldi. O bir sapık. Eğer istersen seninle kara- kola kadar geleceğim."

"Siz yeteri kadar sorun yarattınız, hanfendi," dedi Gölge. Ken- dinden bile bezmiş gibi konuştu. "Lütfen gidin."

"Chad? Bunu duydun mu? Beni tehdit etti!" dedi Audrey.

"İçeri gir, Audrey," dedi Chad Mulligan. Audrey sanki tartışacakmış gibi göründü, sonra dudaklarını birbirine o kadar bastırdı ki bembeyaz oldular ve bara geri döndü.

"Söyledikleri hakkında konuşmak ister misin?" diye sordu Chad Mulligan.

"Ben asla hiç kimseyi öldürmedim," dedi Gölge.

Chad başıyla onayladı. "Sana inanıyorum," dedi. "Bu suçlamaları kolaylıkla çözebiliriz. Bana herhangi bir sorun çıkarmayacağını, değil mi, Mike?"

"Sorun yok," dedi Gölge. "Bütün bunlar bir yanlışlık."

"Kesinlikle," dedi Chad. "O zaman anladığımı kadarıyla büro-ma gitmemiz ve her şeyi orada çözmemiz gerekiyor."

"Tutuklandım mı?" diye sordu Gölge.

"Hayır," dedi Chad. "Tabii ki kendin istemiyorsan. Bence benimle bir yurttaşlık görevi için geliyorsun ve bu işi çözeceğiz."

Chad, Gölge'yi aradı ve silah bulamadı. Mulligan'ın arabasına bindiler. Gölge yine arkaya oturup dışarı metal kafesin içinden baktı. SOS diye düşündü. *İmdat.* Zihniyle Mulligan'ı zorlamaya çalıştı, bir keresinde Chicago'da bir aynasız zorladığı gibi - *bu senin eski dostun Mike Ainsel. Sen onun bayatını kurtardın. Bunun ne kadar salakça olduğunu görmüyor musun? Niye bütün bunları bir kenara bırakmıyorsun ki?*

"Seni oradan çıkarmam bence iyi bir şeydi," dedi Chad. "Tek eksiğin bir gevezenin senin Alison McGovern'in katili olduğuna karar vermesiydi ve sonra al sana bir de linç güruhu."

"Anlamlı."

Arabayı Gölkenarı polis binasının dışına çektiler. Yanaşırlarken Chad, aslında burasının bölge şerif şubesine ait olduğunu söyledi. Yerel polis burada birkaç odayla idare ediyordu. Çok yakında bölge modern bir şey inşa edecekti. Şimdilik ellerindekiyle idare etmeleri gerekiyordu.

İçeri girdiler.

"Bir avukat çağırayım mı?" diye sordu Gölge.

"Herhangi bir şeyle suçlanmadın," dedi Mulligan. "Sana kalmış." Birkaç yaylı kapıdan geçtiler. "Şuraya otur."

Gölge, yanında sigara yanıkları olan tahta bir iskemleye otur-

du. Kendini aptal ve uyuşuk hissetti. İlan tahtasında kocaman Sİ-GARA İÇİLMEZ yazısının yanında küçük bir poster vardı: KAYIP ARANIYOR diye yazıyordu üstünde. Fotoğraf, Alison McGovern'indi.

İçeride üzerinde eski *Sports Illustrated* ve *Newsweek* sayıları olan tahta bir masa vardı. Işık kötüydü. Duvarın boyası sarıydı ama bir zamanlar beyaz olabilirdi.

On dakika sonra Chad ona paralı makinelerin kağıt bardağıyla sıcak çikolata getirdi. "Çantada ne var?" diye sordu. Ve işte o anda Gölge içinde *Gölkenarı Belediye Meclisi'nin Tutanakları* olan plastik poşeti hâlâ tuttuğunu fark etti.

"Eski bir kitap," dedi Gölge. "İçinde büyükbabanın resmi var. Ya da belki de büyük büyük babanın."

"Ya?"

Gölge kasaba meclisinin resmini bulana kadar kitabın sayfalarını karıştırdı ve Mulligan denen adamı gösterdi. Chad kıkırdadı. "İşte bu her şeyden daha şaşırtıcı," dedi.

O odada dakikalar, saatler geçti. Gölge, iki *Sports Illustrated* bitirdi ve *Newsweek'e* başladı. Zaman zaman Chad içeri geldi, bir keresinde Gölge'nin tualete ihtiyacı olup olmadığını sormak için, bir keresinde ona jambonlu bir sandviç ve küçük bir paket kızarmış patates vermek için.

"Teşekkürler," dedi Gölge, onları alırken. "Hâlâ tutuklanmadım mı?"

Chad dişlerinin arındaki havayı içeri çekti. "Şey," dedi. "Henüz değil. Mike Ainsel ismi yasal gözüküyor. Diğer taraftan, bu eyalette kendine ne isim istersen takabilirsin, eğer dolandırıcılık amaçlı değilse. Öylesine belirsiz durumdasın."

"Bir telefon edebilir miyim?"

"Şehiriçi mi?"

"Şehirlerarası."

"Eğer benim kartımla ararsan kazıklanmazsın, yoksa holdeki o şeye on papellik çeyreklik atmak zorunda kalacaksın."

Tabii, diye düşündü Gölge. Böylece aradığım numarayı bileceksin ve büyük ihtimalle de dahili hattan da dinliyor olacaksın.

"Bu mükemmel," dedi Gölge. Boş bir büroya girdiler. Göl-

ge'nin araması için Chad'e verdiği numara Illinois Kahire'deki cenaze evinin numarasıydı. Chad çevirdi ve ahizeyi Gölge'ye verdi. "Seni burada bırakıyorum," dedi ve dışarı çıktı.

Telefon birkaç kez çaldı ve sonra açıldı.

"Jacquel ve Ibis? Yardımcı olabilir miyim?"

"Selam. Bay Ibis ben Mike Ainsel. Noel'de size birkaç gün yardım etmiştim."

Bir anlık tereddüt, sonra. "Tabii. Mike. Nasılsın?"

"Pek iyi değil, Bay Ibis. Talihim ters gidiyor. Tutuklanmak üzereyim. Amcamı etrafta göreceğiniz umuyorum ya da belki ona bir mesaj ulaştırabilirsiniz."

"Kesinlikle etrafa sorabilirim. Bir dakika, Mike. Burada seninle konuşmak isteyen biri var."

Ahize başka birine verildi. Ve sonra, "Selam tatlım," dedi genizden gelen bir dişi sesi. "Seni özledim."

Bu sesi daha önce hiç duymadığından emindi. Ama onu tanıyordu. Onu tanıdığından emindi . . .

*Kendini rahat bırak*, diye zihninde, rüyasında fısıldadı genizden gelen ses, *Kendini tamamen rahat bırak*.

"Öpüştüğün kız kimdi, tatlım? Beni kıskandırmaya mı çalışıyorsun?"

"Biz sadece arkadaşız," dedi Gölge. "Sanırım bir şeyi belirtmeye çalışıyordu. Beni öptüğünü nereden bildin?"

"Halkımın yürüdüğü her yerde gözlerim vardır," dedi. "Şimdi kendine iyi bak, tatlım . . ." Bir anlık sessizlik oldu, sonra Bay Ibis tekrar hattaydı ve dedi ki, "Mike ?"

"Evet."

"Amcana ulaşmakta bir sorun var. Bir yere bağlanmış gibi görünüyor. Ama Nancy Teyze'ye bir mesaj iletmeye çalışacağım. Bol şanslar." Hat kesildi.

Gölge oturup Chad'in dönmesini bekledi. Boş büroda oturmuş onu meşgul edecek bir şey istiyordu. İsteksizce *Tutanakları* bir kez daha alıp ortasından bir yerden açtı ve okumaya başladı.

Bir yasa, kaldırımlara ve kamu binalarının zeminlerine tükürmeyi yasaklıyordu.

Lemmi Hautala on iki yaşındaydı ve 13 Aralık 1876'da heze-

yan geçirdiğinden, kafasına esip çekip gittiğinden korkuldu. Hemen bir arama yapıldı ama arama göz gözü görmeyen bir kar yağışından dolayı engellendi. Meclis ortak bir kararla Hautala ailesine başsağlığı dileklerini ilettiler.

Ertesi hafta Olsenlerin ahırında çıkan yangın ne insan ne de at, hiçbir yaralanma ya da can kaybı olmadan söndürüldü.

Gölge, birbirine bitişik basılmış kolonları taradı. Lemmi Hautala'dan bir daha bahsedilmediğini fark etti.

Ve sonra kapristen biraz daha fazla bir şeyle Gölge 1877 kışına doğru sayfaları geçti. Aradığının Ocak tutanakları içinde geçtiğini buldu: Jessie Lovat, yaşı verilmemiş, 'bir zenci çocuğu' 29 Aralık'ta ortadan kaybolmuştu. Kızın seyyar satıcı diye bilinenler tarafından kaçırılmış olabileceğine inanıldı. Lovat ailesine başsağlığı gönderilmedi.

Gölge, 1878 kışının tutanaklarını inceliyordu ki Chad Mulligan kapıyı vurdu ve içeri girdi, eve kötü karne getiren bir çocuk gibi mahçup bir ifadesi vardı.

"Bay Ainsel," dedi. "Mike. Bundan dolayı gerçekten üzgünüm. Kişisel olarak, senden hoşlanıyorum. Ama biliyorsun ki bu hiçbir şeyi değiştirmmez."

Gölge bildiğini söyledi.

"Bu konuda şartlı tahliyenin bozmaktan dolayı seni tutuklamaktan başka seçeneğim yok," dedi Chad. Sonra Mulligan, Gölge'ye haklarını okudu. Bazı evraklar doldurdu. Gölge'nin parmak izlerini aldı. Onu, holden binanın diğer tarafındaki bölge hapishanesine götürdü.

Odanın bir kenarında uzun bir banko ve birkaç kapı, diğer tarafında da iki tutuklu hücresiyle bir kapı vardı. Hücrelerden biri doluydu. - bir adam beton bir yatakta ince bir battaniyenin altında uyuyordu. Diğeri boştu.

Bankonun arkasındaki kahverengi üniformalı uykulu bakışlı bir kadın, küçük, beyaz, portatif bir televizyonda Jay Leno'yu izliyordu. Evrakları Chad'den aldı ve Gölge için imzaladı. Chad orada takılıp başka evraklar doldurdu. Kadın bankonun bu tarafına geldi, Gölge'yi baştan aşağı yoklayarak aradı, kişisel eşyalarını aldı - cüzdanını, metal paralarını, önkapı anahtarını, kol saatini - ve

onları bankonun üstüne koydu, sonra ona içinde turuncu elbiseler olan bir plastik torba verdi ve açık hücreye girip üstündekileri değişmesini söyledi. İç çamaşırları ve çorapları kalabilirdi. Gölge içeri girip turuncu kıyafetleri ve duş ayakkabılarını giydi. İçerisi kötülük kokuyordu. Kafasından geçirdiği turuncu giysinin arkasında büyük siyah harflerle LUMBER BÖLGE HAPİSHANESİ yazıyordu.

Hücredeki metal tuvaletin sifonu çalışmıyordu. Ağzına kadar cins cins, kahverengi sıvı dışkı ve ekşi, biramsı idrarla doluydu.

Gölge geri gelip elbiselerini kadına verdi. O da onları diğer eşyalarıyla beraber torbaya koydu. Cüzdanını vermeden önce onu parmağıyla yoklamıştı. "Buna dikkat et," dedi kadına. "Bütün hayatım onun içinde." Kadın cüzdanı ondan aldı ve onların yanında emniyette olacağı konusunda onu temin etti. Chad'a bunun doğru olup olmadığını sordu ve Chad kafasını son evraktan kaldırıp, Liz'in doğruyu söylediğini, şimdiye kadar hiçbir mahkumun eşyasını kaybetmediğini söyledi.

Gölge kıyafetini değiştirirken cüzdanından gizlice aldığı dört yüz doları, ceplerini boşaltırken avuç içinde sakladığı gümüş özgülük dolarıyla beraber çorabına koymuştu.

"Söylesene," diye sordu Gölge, dışarı çıktığında. "Kitabı bitirmemde bir sorun var mı?"

"Üzgünüm, Mike. Ama kurallar kuraldır," dedi Chad.

Liz, Gölge'nin kişisel eşyalarını arka odadaki bir çantaya koydu. Chad, Gölge'yi Memur Bute'un yetenekli ellerine teslim ettiğini söyledi. Liz yorgun ve ilgisiz baktı. Chad gitti. Telefon çaldı. Liz - Memur Bute - cevap verdi. "Tamam," dedi. "Tamam. Sorun yok. Tamam. Sorun yok. Tamam." Telefonu yerine koydu ve yüzünü astı.

"Sorun mu var?" diye sordu Gölge.

"Evet. Pek değil. Bir tür. Seni almak için Milwaukee'den birilerini yolluyorlar."

"Bunun sorunu ne?"

"Seni burada üç saat tutmam gerekiyor," dedi. "Ve oradaki hücre - " kapının yanındaki, içinde uyuyan adam olan hücreyi işaret etti, "dolu. O intihar gözleminde. Seni onun yanına koymamalı-

yım. Seni bölgeye kaydedip sonra tekrar kaydını silmeme deymez." Başını olumsuzca salladı. "Ve oraya girmek istemezsin -" kıyafetlilerini değiştirdiği boş hücreyi işaret etti, "çünkü tuvalet ağzına kadar dolu. Orası pis kokuyor, değil mi?"

"Evet. Tiksindiriciydi."

"İşte sıradan insanlık bu, bu tam o. Ne kadar kısa zamanda yeni tesislere geçerse geçelim, benim için çok kısa olamaz. Dün içeride olan kadınlardan biri tampon atıp sifon çekmiş. Onlara öyle yapmamalarını söylüyorum. Onlar için çöp kutularımız var. Boruları tıkıyorlar. O kenefe atılan her tampon bölgeye tesisatçı faturasıyla yüz papele mal oluyor. Bu yüzden eğer seni kelepçelersem oraya sokmayabilirim. Yoksa hücreye girebilirsin." Ona baktı. "Sen seç," dedi.

"Onların manyağı değilim," dedi Gölge. "Ama kelepçeleri tercih edeceğim."

Kadın kemerinden bir çift aldı, sonra yarı otomatik bir şekilde tabancu kılıfını okşadı, sanki ona orada olduğunu hatırlatmak için. "Eller arkaya," dedi.

Kelepçeler sıkı oturdular: Gölge'nin bilekleri kalındı. Sonra ayak bileklerine de kelepçe taktı ve onu bankonun öbür ucunda duvara dayalı bir sıraya oturttu. "Şimdi," dedi. "Sen beni rahatsız etme, ben de seni etmeyeyim." Gölge de görebilsin diye televizyonu yatırdı.

"Teşekkürler," dedi.

"Yeni bürolarımız olduğunda," dedi, "bu saçmalıkların hiçbiri olmayacak."

The *Tonight Show* bitti. *Cheers*'in bir bölümü başladı. Gölge *Cheers*'i hiç izlememişti. Sadece bir kere bölümünü görmüştü - Koç'un kızının bara geldiği - hem de aynı bölümü birçok kez. Gölge izlemediğiniz showların yalnız bir kez yakaladığınız bölümümü yıllar içinde tekrar tekrar seyrettiğini fark etmişti; bunun evrensel bir kural olması gerektiğini düşünmüştü.

Memur Liz Bute koltuğuna oturdu. Açıkça uyuklamıyordu; ama hiçbir şekilde uyanık da değildi, bu yüzden *Cheers* ekibinin konuşmayı kesip, önlüklerini çıkardıklarını ve ekrandan öylesine Gölge'ye bakmaya başladıklarını fark etmedi.



Diane, kendini bir entelektüel olarak düşünen sarışın barmaid, ilk konuşan oldu. "Gölge," dedi. "Senin için çok endişelendik. Dünyadan kopmuştun. Seni tekrar gördüğüme sevindim - kelepçelere ve modaya uygun turuncu elbiselere rağmen."

"Aklıma ne geldi biliyor musun," diye ahkam kesti barın can sıkıcısı Cliff, "en iyisi, herkesin turuncu giydiği av mevsiminde kaçmak lazım."

Gölge hiçbir şey söylemedi.

"Ah, bakıyorum dilini yutmuş," dedi ki Diane. "Şey, bize eğlenceli bir kovalamaca yaptırдын."

Gölge başını çevirdi. Memur Liz hafifçe horlamaya başlamıştı. Ufak tefek garson kız, Carla bağırdı, "Hey, angut-tomarı. Bu yayını sana seni o boktan pantolonuna işetecek bir şey göstermek için kestik. Hazır mısın?"

Ekran titreşti ve karardı. Ekranın sol alt kısmındaki beyazlıkta yanıp CANLI YAYIN kelimeleri yanıp sönmeye başladı. Kısık bir kadın sesi görüntü dışı konuştu, "Kesinlikle kazanan tarafı tutmak için geç değil. Ama biliyorsunuz ki şu anda bulunduğunuz yerde kalma şansınız da var. İşte bu bir Amerikalı olmak demektir. Bu Amerika'nın mucizesidir. Şu unutulmamalıdır ki inanç özgürlüğü yanlış şeye inanma özgürlüğü demektir. Aynı konuşma özgürlüğünün size sessiz kalma hakkını vermesi gibi."

Resimde bir cadde sahnesi görüldü. Kamera gerçek hayat belgesellerindeki el kameralarında olduğu gibi ileri doğru fırladı.

Seyrek saçlı, yanmış ve hafifçe mahcup ifadeli bir adam çerçeveyi doldurdu. Bir duvarın yanında durmuş, plastik bir bardaktan kahve yudumluyor ve kameraya bakıyordu. "Teröristler sinsi kelimelerinin arkasında sanki özgürlük savaşçılarıymış gibi saklanıyorlar," dedi. "Sizlerle ben, onların katısız ve basit beş para etmez katiller olduğunu biliyoruz. Bir fark yaratmak için hayatlarımızı riske atıyoruz."

Gölge sesi tanıdı. Bir keresinde bu adamın kafasının içindeydi. Bay Kasaba'nın sesi içeriden farklı geliyordu - ses dışarıdan daha kalın, daha doluydu - ama bundan emindi.

Kameralar, Bay Kasaba'nın, bir Amerika caddesindeki tuğla bir binanın dışında durduğunu göstermek için geri çekildiler. Kapı-

nın üzerinde kare ve pusula bir çerçevenin içinde T harfi vardı.

"Tam yerli yerinde," dedi birisi görüntü dışı.

"*Hadi* bakalım *içerideki* salon kameraları çalışıyor mu?" dedi geriden gelen bir dişi sesi.

Ekranın sol alt kısmındaki yanan CANLI YAYIN kelimeleri yavaş yavaş sönmeye devam etti. Şimdi görüntüde küçük bir salonun içi vardı: Oda az aydınlanmıştı. Odanın diğer ucundaki masada iki adam oturuyordu. Birisinin sırtı kameraya dönüktü.

Kamera beceriksizce onlara züm yaptı. Bir an için bulanıklaştılar ve sonra tekrar netleştiler. Kameraya bakan adam ayağa kalktı ve zincirlenmiş bir ayı gibi bir aşağı, bir yukarı gidip gelmeye başladı. Adam Çarşamba'ydı. Bir seviyeye kadar, bundan hoşlanıyormuş gibi göründü. Netleşmeyle beraber ses de pat diye geldi.

Arkası ekrana dönük olan adam diyordu ki, " - buna bir son verme şansı öneriyoruz, hemen şimdi, daha fazla kan dökülmeden, daha fazla çatışma olmadan, daha fazla acı çekilmeden, daha fazla hayat kaybı olmadan. Bu birazcık pes etmeye değer mi?"

Çarşamba yürümeyi kesti ve döndü. Burun delikleri genişlemişti. "İlk olarak," diye homurdandı, "benden bütün hepimiz adına konuşmamı istediğinizi anlamanız lazım. Ki bu açıkça anlamsız. İkinci olarak, sizin sözünüzde duracağınıza inanacağımı düşünmenize neden olan şey de nedir?"

Kameraya arkası dönük adam kafasını oynattı. "Sen kendine haksızlık ediyorsun," dedi. "Senin halkının başka lideri olmadığı besbelli. Senin sözünü dinliyorlar. Sözümü tutacağımı göstermek için bu başlangıç konuşmaları filme alındı ve yayınlanıyor," eliyle arkadaki kamerayı işaret ediyor. "Biz konuşurken senin halkının bir kısmı izliyor. Diğerleri video kasetleri görecektir. Kamera yalan söylemez."

"Herkes yalan söyler," dedi Çarşamba.

Gölge, sırtı kameraya dönük adamın sesini tanıdı. Bu Bay Dünya'ydı, Gölge, Kasaba'nın kafasındayken Kasaba'yla telefonda konuşan kişi.

"Sözümüzü tutacağımıza inanmıyorsun," dedi ki Bay Dünya.

"Sanırım verdiğiniz sözler dönülmek, ettiğiniz yeminler bozul-

mak için. Ama *ben* sözümü tutacağım."

"Güvenli geçiş izni, güvenli geçiş iznidir," dedi Bay Dünya, "ve ateşkes mutabık kaldığımız gibidir. Aklımdayken, himayendeki gencin tekrar bizim nezarete düştüğünü sana söylemeliyim."

Çarşamba hırıldadı. "Hayır," dedi. "Düşmedi."

"Önümüzdeki paradigma değişimiyle nasıl başa çıkacağımızı konuşuyorduk. Düşman olmamız gerekmiyor, değil mi?"

Çarşamba sarsılmış gibi göründü. "Elimden geleni yapacağım..." dedi.

Gölge, Çarşamba'nın televizyon ekranındaki görüntüsünde tuhaf bir şey fark etti. Kırmızı bir parıltı, cam olan sol gözünde yandı. Nokta, görüntü kımıldadıkça arkasında fosforlu bir iz bıraktı. Sonra Çarşamba bundan habersizmiş gibi göründü.

"Burası büyük bir ülke," dedi Çarşamba, düşüncelerini düzenleyerek. Kafasını kımıldattı ve lazerin kırmızı noktası yanağına kaydı. Sonra bir kez daha cam gözünün kenarına geldi. "Herkes için yer . . ."

Televizyon sunucuları tarafından sesi kesilen bir patlama oldu ve Çarşamba'nın kafasının yanı patladı. Gövdesi geriye doğru yuvarlandı.

Bay Dünya, sırtı hâlâ kameraya dönük bir şekilde ayağa kalktı ve yürüyüp görüntüden çıktı.

"Hadi bunu bir kez daha yavaşlatılmış izleyelim," dedi sunucunun sesi, güven verici biçimde.

CANLI YAYIN kelimeleri TEKRAR'a dönüştü. Kırmızı lazer noktasını Çarşamba'nın cam gözüne doğru izledi ve yüzünün yanı bir kez daha bir kan bulutuna dönüştü. Çerçeve dondu.

"Evet, burası hâlâ Tanrı'nın Ülkesi," dedi sunucu, bir haber spikeri son beylik cümleyi söylüyordu. "Sorun hangi tanrıların olduğu?"

Başka bir ses - Gölge aynı yarı tanıdık özelliklere sahip olduğundan onun Bay Dünya olduğunu sandı - "Şimdi muntazam programımıza dönüyoruz," dedi.

*Cheers*'de Koç, kızını aynı annesi gibi gerçekten güzel olduğunu konusunda temin ediyordu.

Telefon çaldı ve memur Liz bir irkilmeye doğrudu. Telefonu

kaldırdı. "Tamam," dedi. "Tamam. Evet. Tamam." Telefonu yerine koydu. Bankonun arkasından çıktı. "Seni hücreye koyacağım," dedi Gölge'ye. "Tuvaleti kullanma. Lafayette şerifliğinin yakında seni almak için buraya gelmesi gerekiyor."

Kadın, el ve ayaklarındaki kelepçeleri çıkarıp onu tutuklu hücreesine kapattı. Şimdi kapı kapanınca koku çok daha kötüydü.

Gölge beton yatağa oturdu, çorabından özgürlük dolarını çıkardı ve parmağından avcuna, bir pozisyondan öbürüne, bir elinden diğerine geçirmeye başladı. Tek amacı, paranın içeri bakabilecek biri tarafından görünmemesini sağlamaktı.

Arkasından aniden ve içten bir şekilde Çarşamba'yı özledi. Adamın kendine güvenini, tavrını. Sağlam ve samimi inancını.

Elini açtı, Bayan Özgürlüğe baktı, gümüş bir profil. Parmaklarını paranın üstüne kapattı, sıkıca tuttu. Yapmadığı bir şeyden dolayı hayatını kaybeden şu adamlardan biri olup olmayacağını merak etti. Bay Dünya ve Bay Kasaba'dan anladığı kadarıyla onu sistemden çıkarmaları büyük bir sorun olmayacaktı. Belki de bir sonraki şirket binasına giderken yolda başına talihsiz bir kaza gelecekti. Kaçarak kurtulmaya çalışırken vurulabilirdi. Bu hiç de olanaksız görünmedi.

Camın diğer tarafındaki odada kıpırdanma hareketleri vardı. Memur Liz içeri girdi. Bir düğmeye bastı, Gölge'nin açıldığını görmediği bir kapı açıldı ve kahverengi şerif üniformalı siyah bir şerif yardımcısı içeri girip masaya doğru çevik adımlarla yürüdü.

Gölge doları çorabına soktu.

Yeni şerif yardımcısı bazı evraklar verdi, Liz onlara göz attı ve imzaladı. Chad Mulligan içeri girdi, yeni adama birkaç kelime konuştu, sonra hücrenin kapısını açtı ve içeri girdi.

"Tamam. Seni almak için geldiler. Bir ulusal güvenlik meselesiymiş gibi görünüyorsun. Bunu biliyor musun?"

"*Gölkenarı Haberleri* için büyük bir ilk sayfa haberi olacak," dedi Gölge.

Chad ifadesiz bir yüzle ona baktı. "Bir serserinin şartlı tahliyesini bozmaktan yakalanması mı? Bu öyle pek önemli bir hikaye değil."

"O zaman durum bu mu?"

"Bana söyledikleri bu," dedi Chad Mulligan. Gölge bu kez ellerini ona uzattı ve Chad onu kelepçeledi. Chad, ayak bileklerini de kelepçeleyip ellerindekilerle ayağındakiler arasına bir çubuk taktı.

*Beni dışarı çıkaracaklar, diye düşündü Gölge. Belki kaçarak kurtulmaya çalışabilirim - el ve ayaklarındaki kelepçelerle ince turuncu elbiseler içinde karda, bunu düşünürken bile ne kadar aptalca ve umutsuz olduğunu biliyordu.*

Chad onu bürodan çıkardı. Liz şimdi TV'yi kapatmıştı. Zenci şerif yardımcısı ona baştan aşağı süzdü. "İriyarı bir adam," dedi Chad'e. Liz yeni şerif yardımcısına içinde Gölge'nin kişisel eşyaları olan kağıt torbayı uzattı ve o da onlar için imza verdi.

Chad, önce Gölge'ye sonra şerif yardımcısına baktı. Şerif yardımcısına yavaşça, ama Gölge'nin duyabileceği kadar yüksek sesle, "Bak," dedi. "Bunun yapılış tarzından rahatsız olduğumu söylemek istiyorum."

Şerif yardımcısı başıyla onaydı. "Bunu gerekli makamlara iletmeniz gerekiyor. Bizim işimiz sadece onu götürmek."

Chad yüzünü astı. Gölge'ye döndü. "Tamam," dedi Chad. "Şu kapıdan çıkıp güvenlik kontrolünden geçeceğiz."

"Ne?"

"Orada. Araba orada."

Liz kapıların kilidini açtı. "Bu turuncu üniformanın hemen buraya geri yollanmasını kesinlikle takip edin," dedi şerif yardımcısına. "Lafayette'ye yolladığımız son suçlunun üniformasını bir daha hiç görmedik. Onlar bölgeye bedava gelmiyorlar." Gölge'yi güvenlik kapısının dışında arabanın durduğu yere götürdüler. Bu bir resmi şerif arabası değildi. Siyah bir aile arabasıydı. Saçına kırlar düşmüş, bıyıklı, beyaz bir şerif yardımcısı, arabanın yanında durmuş sigara içiyordu. Yaklaştıklarında sigarayı ayağının altında ezdi ve Gölge için arka kapıyı açtı.

Gölge sarsakça oturdu, hareketleri kelepçelerden dolayı engelleniyordu. Arabanın önüyle arkası arasında ızgara yoktu.

İki şerif yardımcısı öne bindiler. Siyah şerif yardımcısı arabayı çalıştırdı. Güvenlik kontrol kapısının açılmasını beklediler.

"Hadi, hadi," dedi zenci şerif yardımcısı, parmakları direksiyo-

nun üstünde ritim tutuyordu.

Chad Mulligan yan pencereyi tıkladı. Beyaz şerif yardımcısı şoföre baktı, sonra pencereyi açtı. "Bu yanlış," dedi Chad. "Sadece bunu söylemek istedim."

"Yorumlarınız kaydedildi ve gerekli makamlara iletilecek," dedi şoför.

Dış dünyanın kapıları açıldı. Kar hâlâ yağıyor, arabanın farlarının ışığında kafa karıştırıyordu. Şoför ayağını gaza bastı ve sokaktan Ana Cadde'ye doğru yola çıktılar.

"Çarşamba'yı duydun mu?" dedi şoför. Sesi artık daha farklı, yaşlı ve tanıdıktı. "Öldü."

"Evet. Biliyorum," dedi Gölge. "TV'de gördüm."

"O amına koduğumun herifleri," dedi beyaz memur. Bu söylediği ilk şeydi. Sesi, sert, aksanlı ve şoförünki gibi, Gölge'nin tanıdığı bir sestti. "Sana söylüyorum, onlar amına koduğumun herifleridir, amına koduğumun herifleridir."

"Gelip beni aldığınız için teşekkürler," dedi Gölge.

"Önemli değil," dedi şoför. Karşıdan gelen bir arabanın ışığında yüzü şimdiden daha yaşlı görünüyordu. Daha da ufak tefek gözüksü. Gölge onu son gördüğünde limon sarısı eldivenler ve ekose bir ceket giyyordu. "Biz Milwaukee'deydik. Ibis aradığında şeytanlar gibi araba sürmek zorunda kaldık."

"Ben hâlâ balyozumla kafanı kırmayı beklerken, seni içeri atmalarına ve iskemleye yollamalarına izin vereceğimizi mi sandın?" diye sordu üzüntülüce beyaz şerif yardımcısı, el yordamıyla cebinde sigara paketi arıyordu. Doğru Avrupalı aksanı vardı.

"Gerçek bok yaklaşık bir saat sonra vantilatöre çarpacak," dedi Bay Nancy, her an biraz daha kendine benzeyerek. "Gerçekten seni almaya geldiklerinde. 53. Otoban çıkmadan önce seni şu prangalardan çıkarıp kendi elbiselerini giydireceğiz." Czernobog bir avuç dolusu anahtar gösterdi ve gülümsedi.

"Bıyığını beğendim," dedi Gölge. "Sana yakışmış."

Czernobog sararmış bir parmağıyla onu sıvazladı. "Teşekkür ederim."

"Çarşamba,," dedi Gölge. "Gerçekten öldü mü? Bu bir tür üçkağıt değil, değil mi?"

Gölge salakça olsa da bir umuda sarılığını fark etti. Ama Nancy'nin yüzündeki ifade ona gereken her şeyi söyledi ve umudu uçup gitti.

## AMERİKA'YA GELİŞ M.Ö. 14.000

Görüntü ona geldiğinde hava soğuk, etraf karanlıktı; en kuzeydeki güneş ışığı günün ortasında gidip gelen gri bir loşluktu: karanlıklar arasındaki bir ara.

O zamanki kıyaslara göre büyük bir kabile değildiler: Kuzey Ovaları'nın göçebeleri. Bir mamut kafatası ve mamut postundan kaba bir pelerin şekli verilmiş olan bir tanrıları vardı. Ona *Nun-yunnini* ismini vermişlerdi. Yolda olmadıkları zamanlarda insan boyunda tahta bir kasnağın üstünde duruyordu.

O, kabilenin kutsal kadınıydı, gizlerin bekçisiydi ve ismi Atsula'ydı, tilki. Atsula, kutsal olmadığı zamanlarda saygısız gözler tarafından görülmemesi gerektiğinden, ayı postuyla kaplı tanrıları- nı iki uzun sırtığın ucunda taşıyan iki kabile erkeğinin önünde yürüdü.

Çadırlarıyla tundralarda dolaşırlardı. En iyi çadırlar karibu postunda yapılırdı. Bu, kutsal çadırdı. İçeride dördü vardı: Rahibe Atsula, kabilenin yaşlısı Gugwei, savaş lideri Yanu ve öncü Kalanu. Atsula gördüğü hayalden sonraki gün onları buraya çağırdı.

Atsula ateşe biraz liken döktü, sonra içine kurumuş sol eliyle kuru yapraklar attı: Bunlardan göz yaşartıcı bir dumanla keskin ve tuhaf bir koku çıktı. Sonra tahta bir kürsüden tahta bir kap aldı ve Gugwei'ye verdi. Kap, yarıya kadar koyu sarı bir sıvıyla doluydu.

Atsula *pungb* mantarları bulmuştu - her biri yedi benekliydi, ancak gerçek bir kutsal kadın yedi benekli mantar bulabilirdi - onları gecenin karanlığında toplamış ve bir geyik kıkırdağının içinde kurutmuştu.

Dün, uyumadan önce, üç kurumuş mantar başını yemişti. Rü-yaları, hızlı hareket eden ışıklar, üzerinden yukarı doğru mızrak gibi ışıklar fışkıran kayalık dağlarla dolu, karışık ve korku verici şeylerdi. Gece ter içinde ve su yapma ihtiyacıyla uyanmıştı. Tah-

ta kabın üzerine çömelmiş ve onu idrarıyla doldurmuştu. Sonra kabı çadırın dışındaki karın içine koyup uyumaya devam etmişti.

Uyandığında, tahta kabın üzerindeki buz parçalarını alıp geride daha katı, koyu renk kısmını bıraktı.

Diğerlerine verdiği sıvı buydu. Önce Gugwei'ye, sonra Yanu ve Kalanu'ya. Her biri sıvıdan büyük bir yudum aldı, arkasından da son yudumu Atsula içti. Yuttu ve kalanı, tanrıları, Nunyunnini'ye sunarak onun önüne döktü.

Dumanlı çadırdaki oturma, tanrıların konuşmasını bekliyorlardı. Rüzgâr dışarıdaki karanlıkta uğuldayarak esiyordu.

Öncü Kalanu, erkek gibi giyinen ve erkek gibi yürüyen bir kadındı: Hatta kendine eş olarak Dalani'yi almıştı, on dört yaşında bir bakire. Kalanu gözlerini sıkıca kapattı, sonra ayağa kalktı ve mamut kafatasına doğru yürüdü. Mamut postu pelerini omzuna aldı ve kafası mamut kafatasına girecek şekilde durdu.

"Bu topraklarda kötülük var," dedi Nunyunnini, Kalanu'nun sesiyle. "Öyle bir kötülük ki, bu analarınızın ve analarınızın analarının topraklarında kalırsanız hepinizin soyu tükenecek."

Üç dinleyici homurdandı.

"Köleciler mi? Yoksa büyük kurtlar mı?" diye sordu, saçları uzun ve beyaz, yüzü diken ağacının kabuğu kadar kırıksık Gugwei.

"Köleciler değil," dedi Nunyunnini, eski taşlaşmış post. "Büyük kurtlar da değil."

"Bir kıtlık mı? Kıtlık mı geliyor?" diye sordu Gugwei.

Nunyunnini'den ses çıkmadı. Kalanu kafatasının içinden çıktı ve diğerleriyle beraber bekledi.

Gugwei mamut pelerini omzuna aldı ve kafasını kafatasına soktu.

"Bu bildiğiniz bir kıtlık değil," dedi Nunyunnini, Gugwei'nin ağzından, "ama arkasından bir kıtlık gelecek."

"O zaman ne?" diye sordu Yanu. "Ben korkmuyorum. Ona karşı savaşabilirim. Bizim mızraklarımız var. Bizim atacak taşlarımız var. İsterse yüz güçlü savaşçı bize saldırınsın, onları yine de yenebiliriz. Onları bataklıklara çekeceğiz ve çakmaktaşılarımızla kafataslarını yaracağız."



"Bu bir insan şeyi değil," dedi Nunyunnini, Gugwei'nin yaşlı sesiyle. "Gökyüzünden gelecek ve ne mızraklarınız, ne de taşlarınız sizi koruyacak."

"Kendimizi nasıl koruyabiliriz?" diye sordu Atsula. "Ben gökyüzünde alevler gördüm. On gök gürültüsünden daha güçlü bir ses duydum. Ormanların dümdüz olduğunu ve nehirlerin kaynadığını gördüm."

"Ai . . ." dedi Nunyunnini ama başka bir şey söylemedi. Gugwai yaşlı bir adam olduğu için eğilerek kafatasından çıktı. Eklemeleri şişmiş ve katılaşmıştı.

Bir sessizlik oldu. Atsula ateşe biraz daha yaprak attı ve duman gözlerini yaşarttı.

Sonra Yanu mamut kafasına doğru yürüdü, pelerini geniş omuzlarına koydu, başını kafatasını içine soktu. Sesi gümbürdedi. "Yolculuğa çıkmalısınız," dedi Nunyunnini. "Güneşe doğru gitmelisiniz. Güneşin yükseldiği yerde güvende olacağınız topraklar bulacaksınız. Bu uzun bir yolculuk olacak: Ay şişecek ve boşalacak, ölecek ve yaşayacak, iki kez ve orada köleciler ve hayvanlar olacak ama ben size yol göstereceğim ve sizi koruyacağım. Eğer güneşe doğru giderseniz."

Atsula yerdeki çamura tükürdü ve dedi ki "Hayır." Tanrı'nın ona baktığını hissedebiliyordu. "Hayır," dedi. "Sen bunu bize söylediğin için kötü bir tanrısın. Biz öleceğiz. Hepimiz öleceğiz ve sonra geride seni bir yüksek yerden diğerine taşımak için, çadırını kurmak için, koca boynuzlarını yağlamak için kim kalacak?"

Tanrı hiçbir şey söylemedi. Atsula ve Yanu birbirlerine baktılar. Atsula'nın yüzü sararmış mamut kemiklerinin içinden dik dik bakıyordu.

"Atsula'nın hiç inancı yok," dedi Atsula'nın sesiyle Nunyunnini. "Geri kalanınız yeni ülkeye girmeden önce Atsula ölecek ama geri kalanınız yaşayacak. Bana güvenin: Doğuda insansız topraklar var. Bu topraklar sizin topraklarınız olacak, sizin çocuklarınızın toprakları olacak ve çocuklarınızın çocuklarının toprakları olacak, yedi nesil ve yedilerce yedi için. Ama Atsula'nın inançsızlığından dolayı, orasını sonsuza kadar saklamanız gerekecek. Sabah olunca çadırlarınızla eşyalarınız toplayın ve güneşe doğru yü-

rüyün."

Gugwei, Yanu ve Kalanu başlarını önlerine eğdiler ve Nunyunnini'nin gücü ve bilgeliği karşısında çığlıklar attılar.

Ay şışti, küçüldü ve bir kez daha şışti ve küçüldü. Kabile halkı doğuya, güneşin doğuşuna doğru, açıktaki tenlerini uyuşturan buz gibi rüzgârların içinde zorluklarla yürüdüler. Nunyunnini onlara vermiş olduğu sözü tuttu: Yolculuklarında doğum sırasında ölen bir kadın dışında kabileden hiç kimseyi kaybetmediler ve çocuk doğuran kadın Nunyunnini'ye değil, aya aitti.

Toprak-köprüyü geçtiler.

Kalanu, ilk ışıklarda yol için keşfe çıktı. Şimdi gökyüzü karanlıktı, Kalanu henüz dönmemişti. Ama gece gökyüzü beyaz, yeşil, menekşe rengi, kırmızı ışıklarla canlanmıştı, düğümleniyor, yanıp yanıp sönüyor, dolanıyor, sürekli değişiyor ve düzenli aralıklarla hareket ediyorlardı. Atsula ve halkı kuzey ışıklarını daha önce görmüşlerdi ama onlardan hâlâ korkuyorlardı ve bu daha önce hiç görmedikleri bir görüntüyü.

Gökyüzündeki ışıklar şekillenip akarlarken Kalanu yanlarına döndü.

"Bazen," dedi Atsula'ya, "kollarımı öylesine açabileceğimi ve gökyüzünün içine düşebileceğimi hissedebiliyorum."

"Çünkü sen bir öncüsün," dedi Atsula, rahibe. "Sen öldüğünde gökyüzüne düşeceksin ve hayatayken olduğun gibi bize yol göstermek için bir yıldız olacaksın."

"Doğuda buz uçurumları var, yüksek uçurumlar," dedi Kalanu, kuzgun siyahı saçları bir erkeğin olabileceği kadar uzundu. "Onlara tırmanabiliriz ama günler sürecektir."

"Sen bizi sağ salim götüreceksin," dedi Atsula. "Ben uçurumun dibinde öleceğim ve bu sizin yeni topraklara gitmenizi sağlayacak kurban olacak."

Batılarında, güneşin saatler önce battığı, geldikleri topraklarda, gün ışığından daha parlak, şimşekten daha parlak, soluk sarı bir ışık parlaması oldu. Bu, toprak köprü üzerindeki insanları gözlerini kapatmaya, tükürmeye ve çığlık atmaya zorlayacak kadar saf bir ışıltı patlamasıydı. Çocuklar feryatlar etmeye başladılar.

"Bu Nunyunnini'nin bizi uyardığı kötü kader," dedi yaşlı Gug-

wei. "O kesinlikle bilge ve güçlü bir tanrı."

"O bütün tanrıların en iyisi," dedi Kalanu. "Onu yeni topraklarımızda en yükseğe taşıyacağız. Hortumunu ve kafatasını balık ve hayvan yağıyla parlatacağız. Çocuklarımıza, çocuklarımızın çocuklarına ve yedinci çocuğumuzun çocuğuna Nunyunnini'nin bütün tanrıların en güçlüsü olduğunu ve onu asla unutulmayacağını anlatacağız."

"Tanrılar büyüktür," dedi Atsula, yavaşça, sanki büyük bir sırrı açığa vuruyormuş gibi. "Ama kalp daha büyüktür. Çünkü onlar bizim kalplerimizden gelmişlerdir ve dönecekleri yer kalplerimizdir . . ."

Ve ortada onun Tanrı'ya uzattığı bu sivri dilliliği daha ne kadar süreceğini gösteren hiçbir şey yoktu, eğer tartışma kabul etmeyecek bir tarzda kesilmeseydi.

Batıdan gelen gürleme o kadar yüksekti ki kulaklar kanadı, bir süre hiçbir şey duyamadılar, geçici olarak sağır ve kör oldular ama hayattaydılar. Batılarındaki kabilelerden daha şanslı olduklarını biliyorlardı.

"Bu iyi," dedi Atsula ama kafasının içindeki kelimeleri duymadı.

Atsula, ilkbahar güneşi doruktayken uçurumların dibinde öldü. Yeni Dünya'yı görecektik kadar yaşamadı ve kabile bu topraklara kutsal kadınları olmadan girdi.

Uçurumları tırmandılar. Tatlı su olan bir vadi bulana kadar güneye ve batıya gittiler. Nehirler gümüş balıklarla doluydu, geyikler daha önce insanlarla karşılaşmamıştı. O kadar uysaldılar ki onları öldürmeden önce tükürmek ve ruhlarından özür dilemek gerekiyordu.

Dalani'nin üç oğlu oldu. Bazıları Kalanu'nun son bir büyü yaptığını ve geliniyle erkek şeyi yapabildiğini söylediler; diğerleri de yaşlı Gugwei'in, kocası olmadığına genç geline eşlik yapamayacak kadar yaşlı olmadığını söylediler; ve Gugwei ölünce Dalani'nin bir daha çocuğu olmadı.

Sonra buz zamanları geldi ve geçti. İnsanlar topraklara yayıldılar. Yeni kabileler kurdular ve yeni totemler seçtiler: kuzgunlar, tilkiler, tembel hayvanlar, büyük kediler, bufalolar; her hayvan bir

kabilenin kimlik simgesi oldu, her hayvan bir tanrı.

Yeni toprakların mamutları daha büyük ve yavaştı. Sibirya ovalarının mamutlarından daha aptaldılar. Yedi benekli *pungb* mantarı yeni topraklarda bulunmadı. Ve Nunyunnini kabileyyle bir daha konuşmadı.

Dalani ve Kalanu'nun torunlarının torunları döneminde, bir grup savaşçı, büyük ve zengin bir kabilenin üyeleri, kuzeye yaptıkları bir köle seferinden güneydeki vatanlarına dönerlerken ilk insanların vadisini buldular: Erkeklerin çoğunu öldürdüler ve kadınlarla çocukların çoğunu tutsak aldılar.

Merhamet uman çocuklardan biri onları tepelerdeki bir mağara-ya götürdü. Burada bir mamut kafatası, eski püskü bir mamut postu pelerin kalıntısı, tahta bir kap ve kahin Atsula'nın mumyalanmış kafasını buldular.

Yeni kabilenin savaşçılarının bazıları, ilk insanların tanrısını çalıp onun gücüne sahip olacaklarından dolayı kutsal eşyaları yanlarında götürme taraftarıydı, diğerleri ise bunun kötü şans ve kendi tanrılarının kini (çünkü bunlar kuzgun kabilesinin halkıydı ve kuzgunlar kıskanç tanrılardır) dışında hiçbir şey getirmeyeceğini söyleyerek bunun aksini yapmayı önerdiler.

Böylece nesneleri tepenin yanından derin bir yamaçtan aşağı attılar ve ilk insanlar'ın hayatta kalanlarını güneye doğru yaptıkları uzun yolculukta yanlarına aldılar. Ve kuzgun kabileleriyle tilki kabileleri bu topraklarda daha da güçlenip büyürlerken Nunyunnini kısa süre sonra tamamen unutuldu.

Bölüm

3

*Fırtına Anı*



*Karanlıktaki insanlar ne yapacaklarını bilmezler.  
Küçük bir fenerim varmış, ah o da sönmüş.  
Elimi uzatıyorum. Umarım sen de öyle yapıyorsundur.  
Ben sadece karanlıkta seninle beraber olmak istiyorum.*  
- Greg Brown, *Karanlıkta Seninle Beraber*

Arabalarını sabahın beşinde, Minneapolis'de havaalanının uzun süreli park yerinde değiştirdiler. Park binasının gökyüzüne açılan en üst katına çıktılar.

Gölge, turuncu üniformayı, kelepçeleri alıp bir süre için kişisel eşyalarının bulunduğu kahverengi kağıt torbaya koydu, hepsini katlayıp bir çöp tenekesine attı. Bir adam, havaalanı kapısından çıkıp onlara doğru yürürken on dakikadır bekliyorlardı. Bir paket Burger King kızarmış patatesi yiyordu. Gölge onu hemen tanıdı: o Kayanın Üzerindeki Ev'den ayrıldıklarında arabanın arkasında oturan ve arabayı titretecek kadar güçlü şarkı mırıldanan adamdı. O, yeni kış sakalında beyaz çizgiler olan, fıçı gibi geniş göğüslü genç adamdı. Bu onu daha yaşlı gösteriyordu.

Adam ellerindeki yağı kotuna silip kocaman elini Gölge'ye uzattı. "Herkesin Babası'nın öldüğünü duydum," dedi. "Bunu ödeyecekler ve çok pahalıya ödeyecekler."

"Çarşamba senin baban mıydı?" diye sordu Gölge.

"O, Herkesin Babası'ydı," dedi adam. Kalın sesi boğazında takıldı. "Onlara söyle, hepsine söyle, bize ihtiyaç duyulduğunda, halkım orada olacak."

Czernobog dişlerinin arasındaki bir tütün parçasını yakaladı ve donmuş, sulu kara tükürdü. "Peki bu kaç kişisiniz demek? On mu? Yirmi mi?"

Fıçı gibi geniş göğüslü adamın sakalları diken diken oldu. "Peki on tanemiz onların yüz tanesine yetmiyor mu? Savaşta halkımdan birinin karşısında duracak kim var ki? Ama bizden başkaları da var, şehirlerin kenarında. Dağlarda olanlar var. Bazıları Catskills Dağları'nda, birkaçı Florida'daki sirk kasabalarında yaşıyor. Baltalarını bileli tutuyorlar. Eğer onları çağırırsam gelecektir."

"Bunu yap, Elvis," dedi Bay Nancy. Gölge yine Elvis dediğini sandı. Nancy, şerif yardımcısı üniformasını kalın kahverengi bir hırka, fitilli kadife pantolon ve kahverengi makosenlerle değiştirdi. "Onları çağır. Yaşlı piç bunu isterdi."

"Ona ihanet ettiler." Onu öldürdüler. Çarşamba'ya güldüm ama hatalıydım. Artık hiçbirimiz güvende değiliz," dedi ismi Elvis'e benzeyen adam. "Ama bize güvenebilirsiniz." Yavaşça Gölge'nin omzuna vurdu ve neredeyse onu yere yıkıyordu. Bu, hurda ezen metal topun sırtınıza vurması gibi bir şeydi.

Czernobog park yerinde etrafına bakıyordu. "Sorduğum için özür dilerim," dedi, "ama yeni taşıtımız hangisi?"

Fıçı göğüslü adam gösterdi. "İşte orada," dedi.

Czernobog homurdandı. "O mu?"

Bu bir 1970 VW otobüstü. Arka camında bir gökkuşağı çıkartması vardı.

"Bu güzel bir taşıt. Ve kullanmanızı bekleyecekleri en son şey o."

Czernobog aracın etrafında bir tur attı. Sonra öksürmeye başladı, ciğer söken, yaşlı bir adamın, sabahın beşinde sigara içen birinin öksürmesi. Boğazını temizledi ve tükürdü. Elini göğsüne koyup acıyı dindirmek için masaj yaptı. "Evet. Şüphelenecekleri son araba. Peki polis durdurup hippie ve esrar ararsa ne olacak? Hı? Biz buraya kafa kırıp uçan otobüs sürmek için değil, onunla kalabalığa karışmak için geldik."

Sakallı adam otobüsün kapısını açtı. "Size bakacaklar, sizin hippie olmadığınızı görecekler ve güle güle diye arkanızdan el sallayacaklar. Mükemmel bir kılık değiştirme yolu. Ve dikkat çekme-



den bulabildiğim tek şey bu."

Czernobog daha da tartışmaya hazır gibi görünüyordu ama Bay Nancy tatlıca araya girdi. "Elvis, biz çağırır çağırmaz geldin. Sana çok minnettarız. Şimdi, bu arabanın Chicago'ya geri gitmesi lazım."

"Onu Bloomington'a bırakacağız," dedi sakallı adam. "Kurtlar bu işle ilgileneceklerdir. Bu konuyu düşünmeyin artık." Gölge'ye döndü. "Tekrar, duygularını ve acını paylaşıyorum. İyi şanslar. Ve eğer nöbet sana düşerse, bunu takdir edip duygularını paylaşıyorum." Gölge'nin elini kendi parmaksız eldivenli eliyle sıktı. Gölge'nin canı yandı. "Cesedini gördüğünde ona söyle. Vindalf'ın oğlu Alviss sadakatini sürdürecektir."

VW otobüs patchouli, eski tütsüler ve sarma tütün kokuyordu. Yere ve duvarlara solmuş bir pembe halı yapıştırılmıştı.

"O kimdi?" diye sordu Gölge, vitesleri gıcırdatarak rampadan aşağı inerken.

"Tam söylediği gibi Vindalf'ın oğlu Alviss. Dwarfların kralı. Bütün dwarf halkının en büyüğü, en güçlüsü, en iyisi."

"Ama o bir dwarf değil," diye belirtti Gölge. "Ne kadar, bir yetmiş mi, bir yetmiş beş mi?"

"Bu da onu dwarflar arasında bir dev yapar," dedi arkadan Czernobog. "Amerika'daki en uzun boylu dwarf."

"O nöbet de neydi?" diye sordu Gölge.

İki yaşlı adam hiçbir şey söylemediler. Gölge gözlerini pence-reden dışarı dikmiş Bay Nancy'ye baktı.

"Evet? O bir nöbetten bahsediyordu. Onu duydun."

Czernobog arka koltuktan konuştu. "Onu tutman gerekmiyor," dedi.

"Neyi tutmam?"

"Nöbeti. Çok fazla konuşuyor. Bütün dwarflar konuşur konuşur dururlar. Düşünmeden. Onu aklından çıkarsan daha iyi olur."

Güneye doğru gidiş, zamanın içinden ilerleyiş gibi bir şeydi. Karlar yavaş yavaş azaldı ve ertesi sabah otobüs Kentucky'e ulaştığında tamamen yok olmuşlardı. Kentucky'de kış neredeyse bit-

mişti ve ilkbahar yoldaydı. Gölge bunu açıklayacak bir denklem olup olmadığını merak etmeye başladı - belki güneye doğru gittikleri her seksen kilometrede gelecekte bir gün geçiyorlardı.

Bu fikrini belirtecekti ama Bay Nancy'ye öndeki koltukta uyurken arkadaki Czernobog durmadan horluyordu.

Zaman o an için esnek bir kavram gibi göründü, araba kullanırken gördüğü bir rüya. Kuşları ve hayvanları acı verecek kadar çok fark etmeye başladığını keşfetti: Yolun yanında ya da otobüsün önünde yolda ölmüş bir şeyi didikleyen kargalar, pek bir anlam ifade etmeden gökyüzünde daireler çizen kuş sürüleri, çimenlikler ve çit kazıklarının üstünden ona bakan kediler gördü.

Czernobog homurdandı ve uyanıp yavaşça oturdu. "Tuhaf bir rüya gördüm," dedi. "Tamamen Bielebog olduğumu gördüm. Dünya bizi her zaman iki olarak gördü, ışığın tanrısı ve karanlığın tanrısı ama artık ikimiz de yaşlıyız, bütün bu kadar zaman sonra onlara hediyeler verip hediyelerimi geri alanın sadece ben olduğumu fark ettim." Bir Lucky Strike'ın filtresini koparıp dudaklarının arasına koydu ve yaktı.

Gölge penceresini açtı.

"Akciğer kanserinden çekinmiyor musun?" dedi.

"Kanser *benim*," dedi Czernobog. "Kendi kendimi korkutmam."

Nancy konuştu. "Bizim gibiler kansere yakalanmaz. Biz Arteriosclerosis, Parkinson Hastalığı ya da frengiye yakalanmayız. Biz öldürmesi biraz zordur."

"Çarşamba'yı öldürdüler," dedi Gölge.

Ayağını gazdan çekti ve sonra erken bir kahvaltı için bir lokantanın önünde park etti. İçeri girdiklerinde girişteki genel telefon ahenksiz sesler çıkardı.

Siparişlerini, Jeny Kerton'un *Kalbim Ne Demek İstedi* kitabını okuyan ve endişeli bir gülümsemesi olan yaşlıca bir kadına verdiler. Kadın iç çekti, sonra telefonun yanına gitti ve alıp, "Evet," dedi. Sonra salonda etrafına bakındı. "Evet," dedi. "Onlara benziyorlar. Hattan ayrılmayınız," ve Bay Nancy'nin yanına geldi.

"Sizi arıyorlar," dedi.

"Tamam," dedi Bay Nancy. "Şimdi, hanfendi, patates kızartma-

ları kesinlikle iyice *kıtır kıtır* olsun. Yanmış gibi düşünün." Telefona doğru yürüdü. "Bu O."

"Peki size güvenecek kadar salak olduğumu düşünmeni sağlayan ne?" dedi.

"Bulabilirim," dedi. "Nerede olduğunu biliyorum.

"Evet," dedi. "Tabii ki istiyoruz. İstedığimizi biliyorsunuz. Ve ondan kurtulmak istediğinizi biliyorum. Bu yüzden bana masal okumayın."

Telefonu yerine koydu ve geri geldi.

"Kimdi?" diye sordu Gölge.

"Söylemedi."

"Ne istiyorlar?"

"Cesedi verirken ateşkes önerdiler."

"Yalan söylüyorlar," dedi Czernobog. "Bizi tuzağa çekmek ve hepimizi öldürmek istiyorlar. Çarşamba'ya yaptıkları şey. Benim her zaman yaptığım şeydir," diye ekledi, sıkıntılı bir övünmeyle.

"Tarafsız bölgede olacak," dedi Nancy. "Gerçekten tarafsız."

Czernobog kıkırdadı. Bu metal bir bilyenin bir kuru kafatasının içinde tangırdaması gibiydi. "Ben de *öyle* söyledim. Tarafsız bölgeye gelin, der, sonra o gece coşar ve hepsini öldürürdük. Ne günlerdi o günler."

Bay Nancy omuz silkti. Beğendiğini sırtarak belli edip, koyu kahverengi kızarmış patatesleri çatır çutur yemeğe başladı. "Mmm. Bunlar güzel patatesler," dedi.

"O heriflere güvenemeyiz," dedi Gölge.

"Dinle, ben senden daha yaşlıyım, senden daha zekiylim ve senden daha yakışıklıyım," dedi Bay Nancy, ketçap şişesinin dibine vurup, ketçabı yanmış patateslerin üzerine damlatırken. "Senin bir yılda bulacağından fazla amı ben bir öğlende bulabilirim. Bir melek gibi dans edebilirim, köşeye sıkışmış bir ayı gibi dövüşebilirim, bir tilkiden daha iyi plan yapabilirim, bir bülbülünden daha iyi şarkı söyleyebilirim . . ."

"Ve burada belirtmek istediğin şey . . .?"

Nancy, kahverengi gözlerini Gölge'ninkilere dikti. "Bizim onu almamız gerektiği kadar, onların da o cesedi başlarından atmaları gerekiyor."

"Öyle bir tarafsız bölge yok," dedi Czernobog.

"Bir tane var," dedi Bay Nancy. "Orası da merkez."

Herhangi bir şeyin tam merkezini saptamak, mümkün olan en iyi durumda bile askıda kalabilir. Yaşayan şeylerde - mesela insanlar ya da kıtalarda - sorun soyutlaşır: Bir insanın merkezi neresidir? Bir rüyanın merkezi neresidir? Sorun kıtasal Birleşik Devletler olduğunda, merkezi bulmak için insan Alaska'yı ya da Hawai'yi de hesaplamalı mıdır?"

1930'larda ABD'nin dev bir maketini yaptılar: Kalın mukavvadan, aşağıdaki kırk sekiz eyaletin. Merkezini bulana kadar bir topolu iğne üzerinde dengelediler.

Herkesin çıkarabileceği gibi, kıtasal Birleşik Devletlerin tam merkezi Lübnan, Kansas'dan birkaç kilometre uzaktaki Johnny Grib'in domuz çiftliğindeydi. Lübnan ahalisinin hepsi domuz çiftliğini tam ortasına bir anıt dikmeye hazırды; ama Johnny Grib milyonlarca turistin gelmesini ve etrafta tepinip domuzları rahatsız etmesini istemedi. Böyle olunca Birleşik Devletler'in coğrafik merkezini gösteren anıtı kasabanın üç kilometre kuzeyine diktiler. Bir park ve parkın içinde görülmesi için bir taş anıt yaptılar; ve anıtın üzerine de pirinç bir levha. Kasabadan oraya kadar asfalt döktüler. Turist akınının geleceğinden emin bir şekilde beklelediler. Hatta anıtın yanına bir motel de inşa ettiler. Sonra beklelediler.

Turistler gelmedi. Hiç kimse gelmedi.

Orası şimdi, içinde küçük bir cenaze alayının bile sığamayacağı seyyar bir kilise ve pencereleri ölü gözleri gibi gözüken bir moteliyle acınacak kadar küçük bir park.

"İşte bundan dolayı," diye sözünü bitirdi Bay Nancy, Humansville'e, Missouri (nüfus 1084) doğru gelirken, "Amerika'nın asıl merkezi, minnacık, yok olmasına izin verilmiş bir park, boş bir kilise, bir taş yığını ve metruk bir motel."

"Domuz çiftliği," dedi Czernobog. "biraz önce Amerika'nın asıl merkezinin bir domuz çiftliği olduğunu söylemiştin."

"Bunun onunla ilgisi yok," dedi Bay Nancy. "Önemli olan in-

sanların ne düşündüğü. İşte bu yüzden önemli. İnsanlar sadece hayali şeyler için savaşır." "

"Benim türümden insanlar mı?" diye sordu Gölge. "Yoksa senin türünden insanlar mı?"

Nancy hiçbir şey söylemedi. Czernobog kıkırdamayla kahkaha arasında bir ses çıkardı.

Gölge otobüsün arkasında rahatına bakmaya çalıştı. Çok az uyumuştı. Karnının ta içinde kötü bir his vardı. Hapishanedekinden de daha kötü. Laura'nın ona geldiği ve ona soygundan bahsettiğinde hissettiğinden de daha kötü. Bu kötüydü. Ensesi karıncalandı, midesi bulandı ve birkaç kez, dalgalanmalar halinde korktuğunu hissetti.

Bay Nancy, Humansville'e girdi, bir süpermarketin önünde durdu. Bay Nancy içeri girdi ve Gölge onu takip etti. Czernobog park yerinde sigarasını içerek bekledi.

Bir çocuktan biraz daha büyük, sarı saçlı, genç bir adam, kahvaltılık mısır gevreği raflarını dolduruyordu.

"Selam," dedi Bay Nancy.

"Selam," dedi genç adam. "Doğru, değil mi? Onu öldürdüler mi?"

"Evet," dedi Bay Nancy. "Onu öldürdüler."

Genç adam birkaç Cap'n Crunch kutusunu rafa sertçe vurdu. "Bizi hamamböcekleri gibi ezeceklerini sanıyorlar," dedi. Bileğinde kararmış gümüş bir bilezik vardı. "O kadar kolay ezilmeyiz, değil mi?"

"Hayır," dedi Bay Nancy. "Ezilmeyiz."

"Orada olacağım, efendim," dedi genç adam, açık mavi gözleri parlıyordu.

"Olacağını biliyorum, Gwydion," dedi Bay Nancy.

Bay Nancy, birkaç şişe R.C. Cola, altılı tuvalet kağıdı, bir paket kötü görünümlü siyah sigarillo, bir hevenk muz ve bir paket Doublemint sakız aldı. "O iyi bir çocuktur. Yedinci yüzyılda gelenlerden. Galli."

Otobüs önce batıya sonra kuzeye doğru kıvrıla kıvrıla ilerledi. İlkbahar tekrar kışın çıkmazına döndü. Kansas, neşesiz gri kimsesiz bulutlar, boş pencereler ve kayıp kalplerden oluşuyordu.

Gölge dans müziği ve talk radyodan hoşlanan Bay Nancy'yle kasvetlisi daha da iyi olan, aşırı tutucu dini istasyonlarla gücü artan klasikleri tercih eden Czernobog, arasını bularak istasyondan istasyona dolaşıyordu. Kendisi de eskileri seviyordu.

O gün, ikindinin sonuna doğru, Czernobog'un isteği üzerine, Kansas, Cherryvale'in (nüfus 2464) varoşlarında durdular. Czernobog onları kasabanın dışındaki bir otlığa götürdü. Ağaçların gölgelerinde hâlâ kar izleri vardı ve otlar çamur rengindeydi.

"Burada bekleyin," dedi Czernobog.

Tek başına otlığın ortasına yürüdü. Orada, Şubat sonu rüzgârlarının içinde bir süre durdu. Önce kafasını yana sarkıttı, sonra el kol hareketleri yapmaya başladı.

"Sanki birisiyle konuşuyormuş gibi görünüyor," dedi Gölge.

"Hayaletlerle," dedi Bay Nancy. "Bin yıl önce ona burada taparlardı. Ona kanlı kurbanlar verilirdi, kanlar balyozla dökülürdü. Bir süre sonra, kasaba halkı kasabadan geçen yabancıların bir daha niçin geriye gelmediklerini keşfetti. Burası cesetlerin bir kısmının saklandıkları yerdi."

Czernobog tarlanın ortasından geri geldi. Bıyığı daha koyuydu ve kır saçlarında siyah çizgiler vardı. Krom dişini göstererek gülümsedi. "Şimdi kendimi iyi hissediyorum. Ah. Bazı şeyler yavaş yavaş kayboldu. En geç kaybolan da kandır."

Otlığı geçip VW otobüslerini park ettikleri yere yürüdüler. Czernobog bir sigara yaktı. "Onları balyozla yaptılar," dedi. "Votan, darağaçları ve mızraktan bahsederdi ama benim için bir tek o vardır . . ." Nikotin renkli parmağını kaldırdı ve Gölge'nin alnının ortasına sertçe vurdu.

"Lütfen bunu yapma," dedi Gölge.

"*Lütfen bunu yapma,*" diye taklit etti Czernobog. "Bir gün balyozumu alacağım ve sana bundan çok daha kötüsünü yapacağım, dostum, hatırlıyor musun?"

"Evet," dedi Gölge. "Ama kafama bir daha vurursan. Elini kıracağım."

Czernobog kahkahayla güldü. "Buranın halkı minnettar olmalı. Buradan çok büyük bir güç yükseldi. Halkımı gizlenmeye zorladıklarından otuz yıl sonra bile, bu topraklar, tam bu topraklar,

bize bilinen en büyük film yıldızını verdi. O kadın var olanların en iyisi ve büyüğüdü."

"Judy Garland mı?" diye sordu Gölge.

Czernobog sertçe başını salladı.

"O Louise Brooks'dan bahsediyor," dedi Bay Nancy.

Gölge, Louise Brooks'un kim olduğunu sormaktan vazgeçti. Onun yerine dedi ki, "Şimdi bakın, Çarşamba onlarla konuşmaya gittiğinde bunu ateşkes altında yaptı."

"Evet."

"Ve şimdi Çarşamba'nın cesedini almaya ateşkes altında gidiyoruz"

"Evet."

"Ve beni ölü ya da ortadan kalmış istediklerini biliyoruz."

"Onlar hepimizin ölmesini istiyorlar," dedi Nancy.

"O zaman benim anlamadığım, niçin Çarşamba'ya karşı dürüst olmazlarken bize karşı dürüst olacaklarını düşünüyoruz?"

"Bunun nedeni," dedi Czernobog, "merkezde toplanıyor olmamız." Kaşlarını çatı. "Ona ne deniyor? Kutsalın zıttı."

"Kafir," dedi Gölge, düşünmeden.

"Hayır," dedi Czernobog. "Yani, bir yer diğer herhangi bir başka yerden daha az kutsal olduğunda demek istedim. Negatif kut-sallık. Tapınak inşa edilemeyecek yerler. İnsanların gelmeyeceği ve ellerinden geldiği kadar çabuk terk edecekleri yerler. Tanrıların ancak zorladıklarında gidecekleri yerler."

"Bilmiyorum," dedi Gölge. "Bunun için bir kelime olduğunu sanmıyorum."

"Amerika'nın tamamında ondan biraz var," dedi Czernobog. "İşte bundan dolayı burada hoş karşılanmıyoruz. Ama Merkez," dedi Czernobog. "Merkez en kötüsü. Bir mayın tarlası gibi. Orada, ateşkesi bozmamak için hepimizin çok dikkatli olması gerekiyor."

Otobüse geldiler. Czernobog Gölge'nin pazısına vurdu. "Sen merak etme," dedi kasvetli bir güvenle. "Seni hiç kimse öldürmeyecek. Benim dışımda."

Gölge, o akşam hava tamamen kararmadan önce Amerika'nın merkezini öğrendi. Lübnan'ın kuzey batısındaki küçük bir tepe-

nin üstündeydi. Küçük tepelik parkın etrafından dolaştı, minnacık seyyar kiliseyi ve taşlık anıtı geçti. Parkın kenarında, 1950'lerin tek katlı motelini gördüğünde Gölge'nin içi cız etti. Önünde park etmiş siyah bir HumVee vardı - lunaparktaki aynalardan yansıyan bir cipe benziyordu; zırlı bir araba kadar çirkin, bodur, anlamsızdı. Binanın içinde yanan hiçbir ışık yoktu.

Motelin yanına park ettiler. Şoför şapkası ve üniforması giyen bir adam motelden çıktığında otobüsün farlarıyla aydınlandı. Şapkasına dokunarak onlara nazikçe selam verdi, HumVee'ye bindi ve gitti.

"Büyük araba, minik sık," dedi Bay Nancy.

"Ne dersiniz acaba yatakları var mıdır?" diye sordu Gölge. "Bir yatakta uyumayalı günler oldu. Burası öylesine yok olmayı bekleyen, bir yere benziyor."

"Sahipleri Texaslı avcılar," dedi Bay Nancy. "Yılda bir kez gelirler. Ne avladıklarını biliyorsam, ağzıma sıcsınlar. İşte bu, burasının yok olmamasını ve kullanılabilirliğini sağlıyor."

Otobüsten indiler. Otelin önünde, onları bekleyen, Gölge'nin tanımadığı bir kadın vardı. Mükemmel bir makyajı vardı, saçları da mükemmel yapılmıştı. Kadın, Gölge'ye sabahları televizyonda, aslında oturma odasına hiç benzemeyen bir stüdyoda otururken gördüğü tüm haber spikerlerini hatırlatıyordu.

"Sizi görmek ne hoş," dedi. "Şimdi, *sen* Czernobog olmalısın. Senin hakkında çok şey duydum. Ve *sen* her zaman muzipliğe hazır Anansi, hı? *Neşeli* yaşlı adam. Ve sen Gölge *olmalısın*. Bize kesinlikle eğlenceli bir takip yaşattın, değil mi?" Bir el Gölge'ninkini tuttu, gözlerinin içine bakarak sertçe sıktı. "Ben Medya. Tanıştığımıza sevindim. Umarım bu akşamın işini mümkün olduğu kadar *tatlı* bir şekilde halledebiliriz."

Ana kapı açıldı. "Her nasılsa, Toto(\*)," dedi Gölge'nin en son limousinin içinde gördüğü şişko velet. "Artık Kansas'da olduğumuza inanmıyorum."

"Kansas'dayız," dedi Bay Nancy. "Sanırım, bugünün çoğunu oradan geçerken geçirdik. Kahretsin ama bu eyalet düz bir yer."

---

\* Toto: Oz Büyücüsü filmindeki Dorothy'nin köpeğinin ismi. Hortumdan sonra Kansas'dan Oz'a gitmeleriyle bağlantı kuruyor. (ç.n.)



"Burada ne elektrik, ne su, ne de ışık var," dedi şişko velet. "Yanlış anlamayın, ama sizin gerçekten sıcak suya ihtiyacınız var. Bir haftadır bir otobüsün içinde kalmış gibi kokuyorsunuz."

"İşi o kadar uzatmaya *bir* gerek olduğunu sanmıyorum," dedi kadın, kibarca. "Burada hepimiz dostuz. İçeri girin. Biz ilk dört odayı *aldık*. Merhum arkadaşınız beşincide. Beşten sonraki odalar boş - istediğinizi seçebilirsiniz. Korkarım, burası Four Seasons *değil* ama zaten ne ki?"

Onlar için motel lobisine açılan kapıyı açtı. İçerisi küf, rutubet, toz ve çürüme kokuyordu. Neredeyse karanlık olan lobide oturan bir adam vardı. "Siz, millet aç mısınız?" diye sordu.

"Ben her zaman yiyebilirim," dedi Bay Nancy.

"Şoför bir torba hamburger almaya gitti," dedi adam. "Yakında burada olur." Kafasını kaldırdı. İçerisi yüzleri göremeyecek kadar karanlıktı ama dedi ki, "Koca adam. Sen Gölge'sin, hı? Oduncuğu ve Taş'ı öldüren göt?"

"Hayır," dedi Gölge. "O başkasıydı. Ben senin kim olduğunu biliyorum." Biliyordu. Daha önce o adamın kafasının içindeydi. "Sen Kasaba'sın. Odun'un dul eşiyle yatabildin mi?"

Bay Kasaba, iskemlesinden düştü. Bu bir filmde komik olabilirdi; gerçek hayatta sadece sakarcaydı. Çabucak ayağa kalkıp Gölge'ye doğru geldi. Gölge başını eğip ona baktı. "Sonunu getirmeye hazır olmadığın bir şeye başlama," dedi.

Bay Nancy, elini Gölge'nin pazısına koydu. "Ateşkes, hatırlıyor musun?" dedi. "Biz merkezdeyiz."

Bay Kasaba dönüp uzaklaştı ve bankonun üzerine eğilip üç anahtar aldı. "Siz holün sonundasınız," dedi. "İşte."

Anahtarları Bay Nancy'ye verdi ve koridorun gölgelerine doğru yürüdü. Bir motel odası kapısının açıldığını ve güm diye vurarak çarpıldığını duydular.

Bay Nancy anahtarlardan birini Gölge'ye diğerini Czernobog'a verdi. "Otobüste el feneri var mı?" diye sordu Gölge.

"Hayır," dedi Bay Nancy. "Ama etraf sadece karanlık. Karanlıktan korkmaman lazım."

"Korkmuyorum," dedi Gölge. "Ben karanlıktaki kişilerden korkuyorum."

"Karanlık iyidir," dedi Czernobog. Nereye gittiğini görmekle ilgili bir sorunu yokmuş gibiydi, onları karanlık koridordan götürüp anahtarları el yordamıyla aramadan kilitlere soktu. "Ben on numaralı odada olacağım," dedi onlara. "Medya," dedi sonra. "Sanırım onu duydum. O çocuklarını öldüren kişi değil mi?"

"Farklı kadın," dedi Bay Nancy. "Ama aynı bokun soyu." Bay Nancy sekiz numaralı odadaydı. Gölge ikisinin de karşısında, dokuz numarada. Oda, rutubetli, tozlu ve terk edilmişlik kokuyordu. Üzerinde döşek olan bir yatak vardı ama çarşaf lar yoktu. Akşam karanlığında pencereden içeri giren küçük bir ışık vardı. Gölge şiltenin üstüne oturdu, ayakkabılarını çıkardı ve boylu boyunca uzandı. Son birkaç gün boyunca çok uzun süre araba kullanmıştı.

Belki uyudu.

*Yürüyordu.*

*Soğuk bir rüzgâr elbiselerini uçuruyordu. Minnacık kar taneleri rüzgârda uçuşan ve savrulan kristal tozlardan biraz büyük-tüler.*

*Ağaçlar kıştan dolayı yapraklarını dökmüşlerdi. Her iki yanında yüksek tepeler vardı: Gökyüzü ve kar morun aynı koyu tonunu elde etmişlerdi. Önünde bir yerlerde - bu ışıktaki mesafeleri tahmin etmek imkansızdı - bir kamp ateşinin turuncu sarı alevleri titreşti.*

*Gri bir kurt önünde, karların üstünde sağlam adımlarla yürüdü.*

*Gölge durdu. Kurt da durdu. Döndü ve bekledi. Gözlerinden biri sarımsı-yeşil renkte parıldadı. Gölge omuz silkti ve alevlere doğru ilerledi. Kurt da önünden yavaş yavaş yürüdü.*

*Bir ormanın içindeki açıklığın ortasında bir kamp ateşi yanıyordu. Orada iki sıra halinde dikilmiş yüz ağaç vardı. Ağaçlarda asılı şekiller vardı. Ağaç sıraların sonunda ters dönmüş tekneye benzeyen bir bina vardı. Odundan yapılmıştı. Ateşin titreşen ışığında dans eden odundan yapılma yaratıklar ve odundan yapılma yüzlerle - ejderbalar, grifonlar, troller ve yaban domuzlarıy-*

la - tıklım tıklım doluydu. Ateş o kadar yüksekti ki Gölge ona zor bela yaklaşabildi. Kurt çatırdayan ateşin etrafında dolaşıyordu.

Ateşin diğer tarafından kurdun yerine bir adam ortaya çıktı. Uzun bir sopaya yaslanıyordu.

"İsveç'te Uppsala'dasın," dedi adam, tanıdık, ciddi bir sesle. "Yaklaşık bin yıl önce."

"Çarşamba?" dedi Gölge.

Adam, sanki Gölge orada değilmiş gibi konuşmaya devam etti. "Önceleri her yıl, arkasından çürüme başlayıp ilgisizleştiklerinde dokuz yılda bir, burada kurban veriyorlardı. Dokuz kurban. Dokuz gün süreyle her gün açıklıktaki ağaçlara dokuz hayvan asarlardı. Bu hayvanlardan biri, her zaman için, insandı."

Adam, ateşten ağaçlara doğru adımlarını sürüyerek uzaklaştı ve Gölge onu takip etti. Ağaçlara yaklaştıkça ağaçlara asılı şekillerin ne olduğu çözüldü: Bacaklar, gözler, diller ve kafalar. Gölge olumsuzca başını salladı: Bir ağaca boynundan asılı bir boğa görmekte oldukça üzücü ve de aynı zamanda komik olacak kadar gerçeküstü bir yön vardı. Gölge, asılı bir erkek geyik, bir kurt köpeği, bir kahverengi ayı, beyaz yeleli, kestane rengi, bir midilliden biraz daha büyük bir atın yanından geçti. Köpek hâlâ yaşıyordu: ipte sallanırken her birkaç saniyede bir kasılıyor ve zorlanan bir inilti sesi çıkarıyordu.

Takip ettiği adam, hareket etmesiyle Gölge'nin onun aslında bir mızrak olduğunu anladığı uzun sopasını aldı ve yukarıdan aşağı bıçak gibi bir kesişle köpeğin karnını yarıdı. Üzerlerinden dumanlar tüten iç organlar karın üzerine döküldüler. "Bu ölümü Odin'e adıyorum," dedi adam, törensel bir biçimde.

"Bu sadece bir jest," dedi, Gölge'ye dönerek. "ama jestler her şey manasına gelir. Bir köpeğin ölümü bütün köpeklerin ölümünü simgeler. Bana dokuz adam verdiler ama onlar bütün insanların yerine geçiyorlar, bütün kanların, bütün gücün. O kadarı da yeterli değil. Kan akması bir gün duracak. İnanç, kan olmadan bizi ancak buraya kadar getirir. Kan akmalı."

"Senin öldüğünü gördüm," dedi Gölge.

"Tanrılık işlerinde," dedi kişi - ve şimdi Gölge onun Çarşamba olduğundan emindi, çünkü başka hiç kimsenin kelimelerinde o

*sinirlendirici, o derin alaycı neşe yoktu - "önemli olan ölüm değildir. Önemli olan yeniden canlanma fırsatıdır. Ve kan aktığı zaman . . ." Ağaçlarda asılı insanları, hayvanları işaret etti.*

*Gölge, yanından geçtiği ölü insanların hayvanlardan daha az mı yoksa çok mu dehşete düşürücü olduğuna karar veremedi: İnsanlar en azından akıbetlerini biliyorlardı. İnsanlarda darağacına giderken kendilerini uyuşturmaya izin verildiğini gösteren yoğun, bir içki kokusu vardı; hayvanlarsa canlıyken ve dehşete düşmüş bir şekilde, linç edilerek ipe çekilmişlerdi. İnsanların yüzleri çok genç gözüküyordu: Hiçbiri yirmiden büyük değildi.*

*"Ben kimim?" diye sordu Gölge.*

*"Sen mi?" dedi adam. "Sen bir fırsattın. Sen büyük bir geleneğin parçasıydın. Bununla beraber ikimiz de kendimizi uğruna ölecek kadar bu işe adadık. Hı?"*

*"Sen kimsin?" diye sordu Gölge.*

*"En zor tarafı basitçe hayatta kalmak," dedi adam. Kamp ateşi - Gölge tuhaf bir dehşet içinde onun bir kamp ateşi olduğunun farkına vardı: Göğüs kafesleri ve alevler içinden dik dik bakan, oraya yapışmış, ileri doğru çıkan ateş gözülü kafatasları, karanlığa, yeşilli, sarılı, mavili minnacık renkler fışkırtıyordu - birden alevleniyor, çatırdıyor ve beyecanla yanıyordu. "Üç gün ağacın üstünde, üç gün ölümler diyarında, üç gün geri dönecek yolu bulmam için."*

*Gölge doğrudan onlara baksın diye alevler çok parlak bir şekilde fışkırdı ve harlandı. Ağaçların altındaki karanlığa baktı.*

*Kapı çaldı - artık pencereden içeri gelen bir ay ışığı vardı. Gölge uyanıp doğruldu. "Akşam yemeği hazır," dedi Medya'nın sesi.*

*Gölge tekrar ayakkabılarını giydi, kapıya doğru yürüdü ve koridora çıktı. Birisi mum bulmuş olmalıydı ki soluk sarı bir ışık resepsiyon salonunu aydınlatıyordu. HumVee'nin şoförü mukavva bir tepsi ve kağıt bir torbayla içeri girdi. Uzun bir siyah palto ve siperlikli bir şoför şapkası giyiyordu.*

*"Gecikmeden dolayı özür dilerim," dedi kısık bir sesle. "Herkes aynısından aldım: İki burger, büyük patates kızartması, büyük kola ve elmalı pasta. Ben kendiminkini dışarıda arabada yi-*

yeceğim. Yemeği bıraktı ve sonra dışarı çıktı. Lobiyi fast-food koku kapladı. Gölge kağıt torbayı aldı ve yemekleri, peçeteleri, ketçap poşetlerini dağıttı. Mumlar titreyiş ve balmumları tıslayarak yanarken yemeklerini sessizce yediler.

Gölge, Kasaba'nın ona ters ters baktığını fark etti. Arkası tamamen duvara gelsin diye iskemlesini biraz çevirdi. Medya, burgerinin kırıntılarını temizlemek için yerken peçeteyi ağzının yanında tutuyordu.

"Ah. Bak bu harika işte. Bu burgerler neredeyse buz gibi," şişko velet. Gölge'nin odanın karanlığından dolayı gereksiz ve salakça olduğunu düşündüğü güneş gözlüklerini hâlâ takıyordu.

"Bundan dolayı üzgünüm," dedi Kasaba. "En yakın McDonalds Nebraska'da."

Ilık burgerlerini ve kızarmış patateslerini bitirdiler. Şişko velet tek kişilik elmalı pastasını ısırdı ve içindeki malzeme çenesinden aşağı fışkırdı. İçindeki beklenmedik bir şekilde hâlâ sıcaktı. "Ah," dedi. Onları eliyle sildi ve temizlemek için parmaklarını yaladı. "Bu şey yanıyor!" dedi. "Bu pastalara bir gün dava açacaklar."

Gölge veledede vurmak istedi. Laura'nın cenazesinden sonra, veledin fedailerine onu limozininin içinde dövdürdüğünden beri ona vurmak istiyordu. Bu fikri kafasından uzaklaştırdı. "Çarşamba'nın cesedini alıp hemen buradan gidemez miyiz?" diye sordu.

"Gece yarısı," dedi Bay Nancy ve şişko velet aynı anda.

"Bunun kurallara göre yapılması gerekiyor," dedi Czernobog.

"Evet," dedi Gölge. "Ama hiç kimse bana onların neler olduğunu söylemiyor. Tanrının cezası kurallardan bahsedip duruyorsunuz ve ben sizin ne oyunu oynadığınızı bile bilmiyorum."

"Bu öylesine rastladığın birine verdiği sözden dönmek gibi," dedi Medya. "Bilirsin. Her an satabileceğin bir şeyler olduğunu."

Kasaba dedi ki, "Bence bütün bunlar boktan bir dalavere. Ama kuralları onları mutlu ediyorsa o zaman benim şirketim de mutlu olur, herkes de mutlu olur." Kolasını şapırdatarak içti. "Gece yarısı bir an önce gelsin artık. Alın cesedi ve gidin. Hepimiz amina koduğumun tatlı barışseverleriyiz ve size güle güle diye el sallayacağız. Ve sonra sizi sıçanlar gibi avlayacağız."

"Hey," dedi Gölge'ye şişko velet. "Aklıma geldi de. Sana pat-

ronunun tarih olduğunu ona söylemeni söylemiştim. Bunu ona hiç söyledin mi?"

"Ona söyledim," dedi Gölge. "Ve bana ne söyledi biliyor musun? Onu bir daha görürsen o küçük sümüklüye bugünün geleceğinin yarının dünü olduğunu hatırlatmayı unutma dedi." Çarşamba hiç böyle bir şey söylememişti. Ama bu insanlar klişelerden hoşlanıyorlarmış gibi görünüyordlardı. Siyah güneş gözlükleri mumların titreyen ışıklarını sanki gerçek gözlermiş gibi ona yansıttılar.

"Bu amina koduğumun yeri bir mezbelelik gibi. Elektrik yok. Telsiz alanı dışında. Yani, hâlâ kablolu telefon kullanıyorsanız çoktan taş devrine dönmüşsünüz demektir." Kolasının son yudumunu kamışla emdi, bardağı masaya bıraktı ve koridordan uzaklaştı.

Gölge uzandı ve şişko veledin çöpünü kağıt torbaya geri koydu. "Ben gidip Amerika'nın merkezini göreceğim," diye söyledi. Ayağa kalktı ve dışarıdaki karanlığa doğru yürüdü. Bay Nancy onu takip etti. Küçük parkta, anıta gelene kadar hiçbir şey konuşmadan dolaştılar. Rüzgâr düzensiz bir biçimde önce bir yönden, sonra diğer bir yönden hızla onlara doğru esti. "Evet," dedi. "Şimdi ne yapıyoruz?"

Yarım ay karanlık gökyüzünde asılı duruyordu.

"Şimdi," dedi Nancy, "sen odana geri döneceksin. Kapıyı kilitleyeceksin. Biraz daha uyumaya çalışacaksın. Gece yarısı bize cesedi verecekler. Ve buradan siktirip gideceğiz. Merkez, hiç kimse için kalıcı bir yer değildir."

"Eğer öyle diyorsan öyledir."

Bay Nancy sigarillosundan derin bir nefes çekti. "Bu asla olmamalıydı," dedi. "Bunların hiçbiri asla olmamalıydı. Bizim türümüz, biz . . ." sanki bir kelime arar gibi sigarillosunu salladı, sonra ileri doğru sapladı, ". . . *seçkiniz*. Biz sosyal değiliz. Ben bile değilim. Bachus bile değil. En azından uzun bir süre değiliz. Tek başımıza ya da kendi küçük gruplarımızla beraber yaşarız. Diğerleriyle iyi geçinmeyiz. Biz çok sevilmek, sayılmak ve tapınılmak isteriz - ben, ben onların benim hakkımda, benim zekiliğimi gösteren öyküler anlatmalarından hoşlanırım. Bu yanlış, biliyorum

ama ben böyleyim. Biz büyük olmaktan hoşlanırsınız. Şimdi, bu rezil günlerde, biz küçüğüz. Yeni tanrılar doğuyor, ölüyor, tekrar doğuyorlar. Ama burası tanrılara uzun süre katlanan bir ülke değil. Brahma yaratıyor, Vişnu koruyor, Şiva yok ediyor ve ortam Brahma'nın tekrar yaratması için temizlenmiş oluyor."

"Peki de ne demek istiyorsun?" diye sordu Gölge. "Çarpışma sona erdi mi? Savaş bitti mi, şimdi?"

Bay Nancy homurdandı. "Aklını mı kaçırdın? Çarşamba'yı öldürdüler. Onu öldürdüler ve bununla övündüler. Bunu herkese yaydılar. Onu görebilecek gözleri olan herkesin görmesi için bütün kanallarda gösterdiler. Hayır, Gölge. Savaş daha yeni başladı."

Taş anıtın dibinde eğilip toprakta sigarillosunu söndürdü ve sanki bir adakmış gibi orada bıraktı. "Daha önce espriler yaptın," dedi Gölge. "Artık yapmıyorsun."

"Bugünlerde espri bulmak zor. Çarşamba öldü. İçeri geliyor musun?"

"Birazdan."

Nancy motele doğru uzaklaştı. Gölge uzandı ve eliyle anıtın taşlarına dokundu. Koca parmaklarını soğuk pirinç levha boyunca çekti. Sonra döndü ve minnacık beyaz kiliseye doğru yürüdü. Açık kapıdan içerideki karanlığa girdi. En yakın sıraya oturdu, gözlerini kapattı, başını eğdi ve Laura'yı, Çarşamba'yı, hayatta olmayı düşündü.

Arkasından bir tıkırtı ve bir ayakkabının toprağa sürtünüşünü duydu. Gölge ayağa kalktı ve döndü. Kapının tam dışında birisi duruyordu. Yıldızların önündeki karanlık bir şekil. Ay ışığı metal bir şeyden parıldadı.

"Bana ateş mi edeceksin?" diye sordu Gölge.

"Tanrım - keşke," dedi Bay Kasaba. "Bu sadece nefsi müdafaa olur. Demek, dua ediyorsun? Onlar seni kendilerinin tanrı olduğuna inandırdılar mı? Onlar tanrı değiller."

"Dua etmiyordum," dedi Gölge. "Düşünüyordum."

"Anladığımı kadarıyla," dedi Kasaba, "onlar başkalaşımlar. Evrimsel deneyimler. Birazcık uyutma yeteneği, biraz hokus pokusla insanları her şeye inandırabilirler. Yeni bir şey yok. Hepsi bu. Her şeye rağmen insanlar gibi ölüyorlar."

"Her zaman öyle öldüler," dedi Gölge. Ayağa kalktı ve Kasaba bir adım geriye attı. Gölge küçük kiliseden dışarı çıktı ve Bay Kasaba aralarındaki mesafeyi korudu. "Hey," dedi Gölge. "Louis Brooks'un kim olduğunu biliyor musun?"

"Bir arkadaşın mı?"

"Hayır. Buraların güneyinden çıkma bir film yıldızı."

Kasaba duraksadı. "Belki ismini değiştirdi. Liz Taylor ya da Sharon Stone ya da başka biri oldu," diye yardım etmek istercesine önerdi. "Belki." Gölge motele doğru yürümeye başladı. Kasaba ona ayak uydurdu.

"Senin hapishaneye geri dönmen lazımdı," dedi Bay Kasaba. "Amına koyduğumun idam olacakların arasında olman lazım."

"Senin iş arkadaşlarını ben öldürmedim," dedi Gölge. "Sana ben hapishanedeyken bir herifin bana söylediği bir şey söyleyeceğim. Hiç unutmadığım bir şey."

"Neymiş?"

"Bütün İncil'de İsa'nın kişisel olarak Cennet vaat ettiği tek bir kişi var. Ne Peter, ne Paul, ne de o diğer adamlardan biriydi. O idam edilen bir hırsızdı. Bu yüzden idam sırası bekleyen adamları kötüleme. Belki senin bilmediğin bir şey biliyorlardır."

Şoför, HumVee'nin yanında duruyordu. "İyi geceler, beyler," dedi, geçerlerken.

"İyi geceler," dedi Bay Kasaba. Ve sonra Gölge'ye, "Kişisel olarak bunların hiçbiri sikimde değil," dedi. "Ben Bay Dünya ne derse onu yapıyorum. Böylesi daha kolay."

Gölge koridordan dokuz numaralı odaya yürüdü.

Kilidi açıp, içeri girdi. "Özür dilerim," dedi. "Burasının benim odam olduğunu sanmıştım."

"Senin," dedi Medya. "Ben seni bekliyordum." Gölge ay ışığında onun saçını ve soluk yüzünü görebiliyordu. Derli toplu bir şekilde Gölge'nin yatağının üstünde oturuyordu.

"Kendime başka bir oda bulacağım."

"Burada uzun süre kalmayacağım," dedi Medya. "Sana bir *teklif* yapmak için uygun bir zaman olduğunu düşündüm."

"Tamam. Teklifi yap."

"Sakin ol," dedi. Sesinde bir gülümseme vardı. "Heyheylerin



üzerinde bakıyorum. Bak. Çarşamba *öldü*. Hiç kimseye hiçbir şey borçlu değilsin. Bize katıl. Kazanan Takıma Katılma Zamanı."

Gölge hiçbir şey söylemedi. "Seni *meşhur* edebiliriz, Gölge. Sana insanların inanabileceğinin, söyleyebileceğinin, dayanabileceğinin, hayal edebileceğinin üstünde güç verebiliriz. Yeni Cary Grant olabilirsin? Bunu *gerçekleştirebiliriz*. Seni yeni Beatles yapabiliriz."

"Sanırım bana Lucy'nin memelerini göstermeyi teklif ettiğinde onu tercih edebilirdim," dedi Gölge. "Eğer o sen olsaydın."

"Ah," dedi.

"Odam bana lazım. İyi geceler."

"Ve tabii ki sonra," dedi, sanki hiç konuşmamış gibi hiç hareket etmeden, "bunun tam tersini de yapabiliriz. Seni *kötü* yapabiliriz. Sonsuza kadar kötü bir şaka olabilirsin, Gölge. Ya da bir canavar olarak hatırlanabilirsin, Manson ya da Hitler gibi . . . buna ne *dersin*?"

"Özür dilerim, hanfendi ama yorgunum," dedi Gölge. "Şimdi giderseniz minnettar olacağım."

"Sana dünyayı sundum," dedi. "Sefaletten ölürken bunu *batırlayacaksın*."

"Buna özel bir dikkat göstereceğim," dedi.

O gittikten sonra parfümünün kokusu sürdü. Gölge boş şiltenin üzerine uzandı ve Laurayı düşündü. Ama ne düşünürse düşünsün - Laura Frisbee oynuyor, Laura kaşık olmadan kök birası köpüğü yiyor, Laura kıkırdıyor, Anaheim'de katıldığı bir seyahat acentaları toplantısında aldığı çekici iç çamaşırını gösteriyor - düşündüğü şey zihninde Laura Robbie'nin sikini emerken TIRın onlara çarpıp yoldan çıkarmasına ve unutulmaya dönüştü. Ve sonra Laura'nın sözlerini duydu. Her seferinde onu incitiyorlardı.

*Sen ölü değilsin*, dedi Laura sakın sesiyle, kafasının içinde. *Ama hayatta olduğundan da emin değilim*.

Kapı vuruldu. Gölge ayağa kalktı ve kapıyı açtı. Gelen şişko veletti. "Şu hamburgerler," dedi. "Çok iğrençti. Buna inanabiliyor musun? McDonaldslardan seksen kilometre uzakta. *Dünyada* McDonaldslardan seksen kilometre uzakta bir yer olduğunu sanmıyordum."

"Burası Yol Geçen Hanı'na dönüyor," dedi Gölge. "Tamam, sanırım şimdi eğer çitin doğru tarafına geçersen bana internette sınırsız dolaşım önermek için buraya geldin. Doğru mu?"

Şişko velet ürperdi. "Hayır. Senin işin zaten bitmiş," dedi. "Senin sikilmiş, ışıktandırılmış, siyah-gotik harflere yazılmış bir el yazmasıdır. Sen istesen bile hipertext olamazsın. Ben . . . ben daha yeni doğmuşken senin üzerin tarihin tozlarıyla kaplanmış durumda . . ." Gölge onun tuhaf koktuğunu fark etti. Karşısındaki bir hücrede Gölge'nin adını bilmediği bir adam vardı. Günün ortasında bütün elbiselerini çıkartmıştı ve herkese gümüş bir gemiyle onları mükemmel bir yere götürmek için ona benzeyen gerçek iyiler tarafından yollandığını söylüyordu. Gölge onu en son o an görmüştü. Şişko velet onun gibi kokuyordu.

"Buraya gelmenin bir nedeni var mı?"

"Sadece konuşmak için," dedi şişko velet. Sesinde bir ağlaklılık vardı. "Odam tüyler ürpertici. Hepsi bu. Orası tüyler ürpertici. Bir McDonalds seksen kilometre uzaklıkta, buna inanabiliyor musun? Belki burada seninle kalabilirim?"

"Ya limodaki arkadaşların? Şu bana vuranlar? Onlardan seninle kalmalarını isteyemez misin?"

"Çocuklar burada çalışamazlar. Biz ölü bölgedeyiz."

Gölge dedi ki, "Gece yarısına daha var ve şafağa ise daha da çok. Sanırım belki de dinlenmeye ihtiyacın var. Benim dinlenmeye ihtiyacım olduğunu biliyorum."

Şişko velet bir an için hiçbir şey söylemedi, sonra başıyla onayladı ve odadan çıkıp gitti.

Gölge kapıyı kapattı ve anahtarla kilitledi. Şilteye sırtüstü yattı.

Birkaç saniye sonra gürültü başladı. Gölge'nin ne olduğunu anlaması birkaç saniye sürdü, sonra kapıyı açtı ve hole çıktı. Bu kendi odasına dönen şişko veletti. Sanki odasının duvarlarına kocaman bir şey atıyormuşçasına bir ses çıkıyordu. Gölge kendini attığını düşündü. "Bu sadece benim," diye hıçkırıyordu. "Bu sadece bir et." Gölge aradaki farkı anlayamadı.

"Kes sesini!" diye holün aşağısındaki Czernobog'un odasından bir böğürtü geldi.

Gölge lobiye geçti ve motelden çıktı. Yorgundu.

Şoför hâlâ HumVee'nin yanında duruyordu, siperlikli şapkalı, siyah bir şekil. "Uyuyamadınız mı, efendim?" diye sordu.

"Evet," dedi Gölge.

"Sigara, efendim?"

"Hayır, teşekkür ederim."

"Ben içersem aldırmazsınız, değil mi?"

"İç." Şoför bittikten sonra atılan bir Bic çakmak kullandı. Gölge alevin sarı ışığında adamın yüzünü gördü, doğrusu ilk kez gördü ve onu tanıyıp anlamaya başladı.

Gölge o ince yüzü tanıyordu. Siyah şoför şapkasının altında çok kısa kesilmiş turuncu saçlar olduğunu biliyordu. Adam gülümsediğinde dudaklarında bir seri derin yara izi ortaya çıkacağını biliyordu.

"İyi gözüküyorsun, iri adam," dedi şoför.

"Silik?" Gölge eski hücre arkadaşına dikkatle gözlerini dikti. Hapishane arkadaşlıkları iyi şeylerdir: Seni kötü yerlerden ve kötü zamanlardan kurtarırlar. Ama hapishane arkadaşlığı hapishane kapılarında sona erer ve hayatında yeniden ortaya çıkan bir hapishane dostu en fazla çifte yönlü bir nimettir.

"Tanrım. Silik Lyesmith,"\* dedi Gölge ve ne söylediğini duyup anladı. "Loki," dedi. "Yalan yapımcısı Loki(\*\*).

"Yavaşsın," dedi Loki, "ama sonunda yakaladın." Dudakları korkutucu bir gülümseme için kıvrıldı ve gözlerinin gölgelerinde korlar dans etti.

Terk edilmiş motelde, Gölge'nin odasındaki yatağın üzerindeki şiltenin farklı uçlarına oturuyorlardı. Şişko veledin odasından gelen sesler oldukça azalmıştı.

"Beraberce içeride olduğumuz için şanslısın," dedi Loki. "Ben olmasaydım ilk yılı asla canlı çıkaramazdın."

"İsteseydin anında dışarı çıkamaz mıydın?"

"Cezanı çekmek daha kolay." Durakladı. "Tanrılık olayını an-

---

\*Silik: İngilizcesi Low Key (ç.n.).

\*\*Yalan yapımcısı Loki: Loki Lie Smith: Low Key Lyesmith. (ç.n.)

laman lazır," dedi sonra. "Büyü değil. Bu sen olmaktır, ama insanların inandığı sen olmaktır. Yoğunlaştırılmış, büyütülmüş kendinin özü olmak. Ya gök gürültüsü, ya koşan bir atın gücü, ya da bilgeliğe dönüşmek. Bütün iman alırsın ve çok daha büyük, daha cool, insan ötesi bir hale gelirsın. Belirginleşirsin." Duraksadı. "Ve sonra bir gün seni unuturlar, sana inanmazlar, sana kurban vermezler, umursamazlar, bir sonrasında 24. caddeyle Broadway arasındaki köşede bul karoyu al parayı oynatmaya başlarsın."

"Niçin benim hücremdeydin?"

"Tesadüf. Saf ve basit."

"Ve şimdi karşı taraf için şoförlük yapıyorsun."

"Eğer onlara öyle diyorsan. Bu nerede olduğuna bağlı. Benim anladığım kadarıyla, ben kazanan takıma şoförlük yapıyorum."

"Ama sen ve Çarşamba aynı, ikiniz de -"

"İskandinav panteonu. İkimiz de İskandinav panteonundanız. Söylemek istediğin bu muydu?" "Evet."

"Ne olmuş?"

Gölge tereddüt etti. "Dost olmalıydınız. Bir zamanlar."

"Hayır. Hiçbir zaman için dost olmadık. Öldüğü için üzgünüm. Geri kalanlarımızı geri planda tutuyordu. Onun ölmesiyle, geri kalanlar gerçeklerle yüz yüze gelmek zorunda: Bu değişim ya da ölüm, gelişme ya da yok olmadır. O öldü. Savaş bitti." Gölge şaşkınca ona baktı. "Bu kadar salak değildin," dedi. "Her zaman zekiydin. Çarşamba'nın ölümü hiçbir şeyi sona erdirmeydi. Sadece kararsızları zorladı."

"Benzetmeleri karıştırıyorsun, Gölge. Kötü bir alışkanlık."

"Her neyse," dedi Gölge. "Ama hâlâ gerçek. Tanrım. Onun ölümü son birkaç ay içinde yapmaya çalıştığını bir anda gerçekleştirdi. Bu onları birleştirdi. Bu onlara inanacak bir şey verdi."

"Belki." Loki omuz silkti. "Bildiğim kadarıyla, çitin bu tarafından düşünülünce, bir baş belası ortadan kalkınca bela da ortadan kalkar. Ama bu benim işim değil. Ben sadece şoförlük yaparım."

"O zaman söyle bana," dedi Gölge, "niye herkes benimle uğraşıyor? Ben önemliymişim gibi davranıyorlar. Benim ne yaptığımı niçin bu kadar önemli?"

"Biliyorsam canım çıksın. Bizim için önemli olmanın nedeni

Çarşamba için önemli olman. Onun niçin olduğu . . . sanırım sadece hayatın küçük sırlarından biri."

"Sırlardan bıktım."

"Öyle mi? Sanırım, onlar dünyaya farklı bir çeşni veriyorlar. Yahnideki tuz gibi."

"Demek onların şoförüsün. Hepsine şoförlük yapıyor musun?"

"Kimin bana ihtiyacı olursa," dedi Loki. "Hayatımı böyle kazanıyorum."

Kol saatini yüzüne yaklaştırıp bir düğmeye bastı: Kadran açık mavi renkte parıldayıp yüzünü akıldan çıkmayacak, zor unutulan bir görüntü vererek aydınlattı. "Gece yarısına beş var. Zaman geldi," dedi Loki. "Geliyor musun?"

Gölge derin bir nefes aldı. "Geliyorum," dedi.

Karanlık motel koridorundan Beş Numaralı Oda'ya gelene kadar yürüdüler.

Loki cebinden bir kutu kibrit çıkardı ve bir kibriti yaktı. Bir anlık alev Gölge'nin gözlerini rahatsız etti. Bir mum fitili titrek bir şekilde yandı ve tutuştu. Ve bir tane daha. Loki yeni bir kibrit yaktı ve mumları yakmaya devam etti: Mumlar pencere kenarlarında, yatağın başucunda ve odanın köşesindeki lavabonun üstünde duruyorlardı.

Yatak duvara dayalı pozisyonundan motel odasının ortasına çekilerek iki tarafta da duvarla arasında yaklaşık otuz santimlik bir mesafe bırakılmıştı. Yatağın üstüne örtülü, güve delikli, lekeli, eski motel çarşafı vardı. Çarşamba çarşafının üstünde kımıldamadan yatıyordu.

Üzerine vurulduğunda giydiği soluk renk takım giydirilmişti. Yüzünün sağ tarafı mükemmeldi, dokunulmamış, kanlanmamıştı. Yüzünün sol tarafı ise darmadağındı. Sol omuzu ve elbisesinin önüne koyu renk lekeler sıçramıştı. Elleri yanlarındaydı. Harap olmuş yüzünün ifadesi hiç huzurlu değildi: İncinmiş görünüyordu - ruhu incinmiş, gerçekten çok derinlere kadar incinmiş, nefretle-öfke-saf çılgınlıkla dolmuştu. Ve bir şekilde de tatmin olmuş gibi görünüyordu.

Gölge, Bay Jacquell'in deneyimli ellerinin o nefretle acıyı hafifletmesini, Çarşamba'ya balmumu ve makyaj malzemeleriyle yeni-

den bir yüz yaparak ölümün bile onu inkâr edeceği nihai huzur ve ciddiyeti vermesini hayal etti.

Ama ceset ölümünde bile küçük görünmüyordu. Ve hâlâ hafifçe Jack Daniel's kokuyordu.

Ovalardan gelen rüzgâr esmeye başlıyordu: Rüzgârın Amerika'nın hayali merkezindeki motelin etrafında uğuldayışını duyabiliyordu. Pencere kenarındaki mumlar titrek alevlerle yanıyorlardı.

Holdeki ayak seslerini duyabiliyordu. Birisi kapıyı çalıp seslendi, "Çabuk olun, lütfen, zaman geldi," ve başlar eğik içeri girmeye başladılar.

Önce içeri Kasaba girdi, onu Medya, Bay Nancy, Czernobog izledi. En son gelen şişko veletti: Yüzünde yeni kırmızı çürükler vardı ve kendi kendine konuşuyormuşçasına dudakları sürekli kırmılıyor, ama ses çıkarmıyordu. Gölge ona acıdığını fark etti.

Teklifsizce, bir kelime bile konuşulmadan, hepsi birbirinden bir kol boyu mesafede, cesedin etrafında dizildiler. Odanın içinde dini bir atmosfer vardı – bu, Gölge'nin daha önce hiç yaşamadığı, bir şekilde, derin bir dini atmosfer havasıydı. Rüzgârın uğultusuyla mumların çıtırtısı dışında başka hiç bir ses yoktu.

"Burada biraraya geldik, bu tanrısız yerde," dedi Loki, "törelere uygun bir şekilde onu hazırlayacaklara bu bireyin cesedini vermek için. Eğer birisi bir şey söylemek isterse, şimdi söylesin."

"Ben değil," dedi Kasaba. "Ben bu adamlarla tam anlamıyla tanışmadım. Ve bu şeylerin hepsi beni rahatsız ediyor."

"Bu davranışların sonuçları olacak," dedi Czernobog. "Bunu biliyorsunuz? Bu sadece hepsinin başlangıcı olabilir."

Şişko velet yüksek perdeden, kız gibi bir sesle kıkırdamaya başladı. "Tamam," dedi. "Tamam anladım." Ve sonra tekdüze bir sesle ezberden okumaya başladı:

"Genişleyen daireler çizerek dönüyor

Şahin şahinciği duyamaz:

Her şey parçalanıyor; merkez dayanamaz . . ."

Ve sonra kaşını buruşturarak kesti. "Siktir," dedi. "Eskiden bütün hepsini bilirdim." Şakaklarını ovdu, yüzünü astı ve sesini kes-

ti.

Sonra hepsi Gölge'ye bakıyorlardı. Artık rüzgâr çığlık çığlığaydı. Gölge ne söyleyeceğini bilmiyordu. "Bu tamamen acınacak bir durum. Yariniz onu öldürdünüz ya da ölümünde yardımınız oldu. Şimdi bize onun cesedini veriyorsunuz. Harika. O huysuz yaşlı bir sikik ama ben onun meadini içtim ve hâlâ onun için çalışıyorum. Hepsi bu kadar."

"İnsanların her gün öldüğü bir dünyada yaşıyoruz," dedi Medya, "sanırım hatırlanması gereken *önemli* şey, bu dünyadan ayrılanlar olduğunda hissettiğimiz her üzüntü anının karşılığı olarak yeni bir bebeğin dünyaya gelişinin sevinci vardır. O ilk feryat -şey, *büyülüdür*, değil mi? Belki söylemesi zor; ama neşe ve keder, süt ve kurabiye gibidir. İşte bundan dolayı beraber iyi giderler. Sanırım hepimiz bir an için bunu enine boyuna düşünmeliyiz."

Ve Bay Nancy boğazını temizleyip dedi ki, "Şimdi. Bunu söylemem gerekiyor, çünkü başka hiç kimse söylemeyecek. Bu yerin merkezindeyiz: Tanrılar için zamanı olmayan bir ülkede ve bizim için başka her yerden daha az zamanımız olan merkezde. Burası tarafsız bir bölge, ateşkes bölgesi ve burada ateşkesimize saygı gösteriyoruz. Başka şansımız yok. Bu yüzden. Bize dostumuzun cesedini veriyorsunuz. Biz de onu kabul ediyoruz. Bunu ödeyeceksiniz, katile katil, kana kan."

Kasaba dedi ki, "Her neyse. Evinize dönüp kafanıza bir kurşun sıkarsanız kendiniz için oldukça zaman kazanabilirsiniz. bu işten vazgeç aracı."

"Götünü sikeyim," dedi Czernobog. "Götünü sikeyim, ananı sikeyim, sikerek bindiğin sikilmiş atını sikeyim. Sen savaşırken bile ölmeyeceksin. Hiçbir savaşçı senin kanının tadına bakmayacak. Hayatını canlı biri almayacak. Kolay, zavallı bir ölümün olacak. Dudaklarında bir öpücük ve kalbinde bir yalanla öleceksin."

"Kes sesini, yaşlı herif," dedi Kasaba.

"*Kanın bulandırdığı gelgit durdurulamaz*," dedi şişko velet. "Sanırım arkasından bu geliyor."

Rüzgâr uğuldadı.

"Tamam," dedi Loki. "O sizin. İşimiz bitti. Yaşlı piçi alıp götürün."

Parmaklarıyla bir hareket yaptı ve Kasaba, Medya, şişko velet odadan çıktılar. Gölge'ye gülümsedi. "Ölene kadar hiç kimseye mutlu biri deme, değil mi, ufaklık?" dedi. Ve sonra o da çıkıp gitti. "Şimdi ne olacak," diye sordu Gölge.

"Şimdi onu saracağız," dedi Anansi. "Ve buradan uzaklaştıracacağız."

Cesedi motel çarşaflarından yaptıkları bir kefene iyice sardılar. Ortada görünen bir ceset yoktu ve onu taşıyabilirlerdi. İki yaşlı adam cesedin iki ucuna gittiler; ama Gölge dedi ki, "Durun bir bakayım." Eğildi dizlerini eğdi, kollarıyla beyaz çarşafı figürü kucakladı ve kaldırıp omzuna vurdu. Üç aşağı beş yukarı, rahatça ayakta duracak kadar doğruldu. "Tamam," dedi. "Onu aldım. Hadi onu arabanın arkasına koyalım."

Czernobog tartışacakmış gibi göründü ama ağzını kapattı. Baş ve işaret parmağına tükürüp mumları parmak uçlarında söndürmeye başladı. Kararan odadan çıkarlarken Gölge onların cıs sesini duyabiliyordu. Çarşamba ağırdı; ama Gölge eğer muntazam yürürse bu işin üstesinden gelebilirdi. Başka seçeneği yoktu. Çarşamba'nın kelimeleri koridorda attığı her adımda kafasının içindeydi ve boğazının gerisinde meadin ekşi-tatlı tadını hissedebiliyordu. *Beni koruyacaksın. Beni bir yerden diğerine götüreceksin. Ayak işleri yapacaksın. Acil durumlarda ama sadece acil durumlarda, canı yanması gerekenlerin canını yakacaksın. Olası olmayan ölümümde benim nöbetimi tutacaksın . . .*

Bay Nancy, onun için önce motel lobisinin kapısını, sonra hızla gidip otobüsün arkasını açtı. Diğer dördü, çoktan HumVee'nin yanına gitmiş, defolup gitmelerini bekleyemiyorlarmışçasına onları izliyorlardı. Loki, şoför şapkasını tekrar taktı. Soğuk rüzgâr Gölge'yi yürürken şiddetle çekip çarşafı şaklattı.

Gölge, Çarşamba'yı elinden geldiği kadar yavaşça otobüsün arkasına koydu.

Birisi omzuna vurdu. Döndü. Kasaba elini uzatmış orada duruyordu. Tuttuğu bir şey vardı.

"İşte," dedi Bay Kasaba. "Bay Dünya bunu almanı istedi."

Bu cam gözdü. Ortasında saç gibi bir çatlak vardı ve ön tarafındaki minnacık çentik yok olmuştu.



"Onu Mason Locası'nda temizlik yaparken bulduk. Al, sana şans getirir. Tanrı biliyor ki buna ihtiyacın olacak."

Gölge gözü eline aldı. Kurnaz ve hızlı bir karşılık vermeyi diledi ama Kasaba çoktan HumVee'ye varmış, arabaya biniyordu. Gölge hâlâ söyleyecek herhangi zekice bir şey düşünememişti.

Doğuya doğru gittiler. Şafak onları Missouri, Princeton'da buldu. Gölge henüz uyumamıştı.

"Seni bırakmamızı istediğin herhangi bir yer var mı?" diye sordu Nancy. "Ben senin yerinde olsaydım bir kimlik çalar ve Kanada'ya yollanırdım. Ya da Meksika'ya."

"Ben sizinle kalıyorum baylar," dedi Gölge. "Çarşamba olsaydı böyle olmasını isterdi."

"Artık onun için çalışmıyorsun. O öldü. Onun cesedini bıraktıktan sonra nereye istersen gitmekte özgürsün."

"Ve ne yapacağım?"

"Savaş sürerken ortalarda dolaşma," dedi Nancy. İşaretini verip sola döndü. "Kısa bir süreliğine saklan," dedi Czernobog. "Sonra, bu iş bittiğinde, bana geri geleceksin ve ben bütün işi bitireceğim."

"Cesedi nereye götürüyorsunuz?" dedi Gölge.

"Virginia," dedi Nancy. "Orada bir ağaç var."

"Bir dünya ağacı," dedi Czernobog, üzüntülü bir tatminle. "Dünyanın benim bölümümde bir tane vardı. Ama bizimki dünyanın altında büyüdü, üstünde değil."

"Onu o ağacın altına koyacağız," dedi Nancy. "Onu orada bırakacağız. Seni bırakacağız. Güneye gideceğiz. Savaş olacak. Kan döküldü. Çok kişi ölecek. Dünya biraz değişiyor."

"Beni savaşınızda istemiyor musunuz? Ben oldukça iriyim. Dövüşte iyiyimdir." Nancy başını Gölge'ye çevirdi ve gülümsedi - bu Gölge'yi Lumber Bölge Hapishanesi'nden kurtardığından beri Bay Nancy'nin yüzünde gördüğü ilk gerçek gülümsemeyi. "Bu çarpışmanın çoğu senin gidemeyeceğin ve dokunamayacağın yerlerde olacak."

"İnsanların kalplerinde ve zihinlerinde," dedi Czernobog. "Bü-

yük bir dönmedolap gibi."

"Hı?"

"Atlıkarınca," dedi Bay Nancy.

"Ah," dedi Gölge. "Kulis. Anladım. İçinde kemikler olan çöl gibi." Bay Nancy kafasını kaldırdı. "Ne zaman sende bir dirhem bile akıl olmadığını fark etsem, beni şaşırtıyorsun. Evet. Gerçek çarpışmanın yapılacağı yer orası. Diğer her şey sadece fasa fiso."

"Bana nöbetten bahset," dedi Gölge.

"Birisinin cesetle beraber kalması gerekiyor. Bu bir gelenek. Birisini bulacağız."

"O benim tutmamı istedi."

"Hayır," dedi Czernobog. "O seni öldürecek. Kötü, kötü, çok kötü fikir."

"Ne? Beni öldürecek mi? Cesetle beraber kalmak mı?"

"Bu, benim cenazemde istediğim bir şey değil," dedi Bay Nancy. "Ben öldüğümde, beni sadece sıcak bir yere yerleştirmelerini istiyorum. Ve sonra güzel kadınlar mezarımın üstünden geçerlerken onları ayak bileklerinden yakalayacağım, aynı filmdeki gibi."

"O filmi daha önce görmedim," dedi Czernobog.

"Tabii ki gördün. Tam filmin sonunda. O bir lise filmiydi. Bütün çocuklar sahile gidiyorlardı."

Czernobog başını olumsuzca salladı.

"O filmin ismi *Carrie*, Bay Czernobog," dedi Gölge. "Tamam. İkinizden biri bana nöbetin ne olduğunu anlatsın." "Sen anlat," dedi Nancy. "Ben araba kullanıyorum."

"*Carrie* isminde hiçbir film duymadım. Sen anlat."

"Nöbet tutan kimse," dedi Nancy, "- o ağaca bağlanır. Aynı Çarşamba gibi. Ve orada dokuz gün, dokuz gece kalırlar. Ne yemek, ne su. Tek başlarına. Sonunda o kişiyi indirirler ve eğer yaşırsa - şey; bu olabilir. Çarşamba'nın nöbeti tutulmuş olur."

Czernobog dedi ki, "Belki Alvis halkından birini bize yollayacak. Bir dwarf hayatta kalabilir."

"Nöbeti ben tutacağım," dedi Gölge.

"Hayır," dedi Bay Nancy.

"Evet," dedi Gölge.

İki yaşlı adamdan da ses çıkmadı. Sonra, "Niçin?" dedi Nancy. "Bu canlı bir insanın yapacağı türden bir şey," dedi Gölge. "Sen delisin," dedi Czernobog.

"Belki. Ama Çarşamba'nın nöbetini ben tutacağım."

Benzin almak için durduklarında Czernobog midisinin bulandığını ve önde gitmek istediğini belirtti. Gölge otobüsün arkasına geçmeyi umursamadı. Daha fazla yayılabilir ve uyuyabilirdi.

Sessizce yola devam ettiler. Gölge büyük ve tuhaf bir karar verdiğini hissetti.

"Hey, Czernobog," dedi Bay Nancy, bir süre sonra. "Moteldeyken teknik servis elemanının hesabını kestin mi? Mutlu değildi. Onu becererek karşılık veren bir şeyi beceriyordu. Yeni çocukların en büyük sorunu bu - her şeyi bildiklerini sanıyorlar ve onlara zor yollar dışında hiçbir şey öğretemiyorsun."

"İyi," dedi Czernobog.

Gölge arka koltuğa boylu boyunca uzandı. Kendini iki kişi ya da iki kişiden de fazlaymış gibi hissetti. Bir bölümü hafifçe keyiflenmiş gibiydi: Bir şey *yapmıştı*. Hareket etmişti. Eğer yaşamak istememiş olsaydı bunun önemi olmayacaktı; ama yaşamak istedi ve bütün fark da bundan çıktı. Bu işten canlı kurtulmak istedi ama canlı olmak için bu gerekiyorsa ölmeye razıydı. Ve bir an için bütün bu şeyin komik, hem de dünyadaki en komik şey olduğunu düşündü; ve Laura'nın bu şakayı beğenip beğenmeyeceğini merak etti.

Onun başka bir parçası - ki belki de o Gölkenarı Polis Merkezi'nde bir düğmeye basılarak ortadan yok olan Mike Ainsel'di diye düşündü - hâlâ bütün bu işi çözmeye çalışıyordu; asıl resmin tamamını görmeye çalışıyordu.

"Saklanmış Kızılderililer," dedi yüksek sesle.

"Ne?" Czernobog'un sinir bozucu vıraklaması ön koltuktan geldi.

"Resimlerin içini çocuklar gibi boyayacaksın. 'Bu resimdeki gizli Kızılderilileri göremiyor musun? Bu resimde on Kızılderili var, hepsini bulamıyor musun?' İlk bakışta sadece şelaleyi, kayaları ve ağaçları görebilirsin, sonra eğer resmi biraz yana eğersen şu gölge bir Kızılderili . . ." Esnedi.

"Uyu," diye önerdi Czernobog.

"Ama büyük resim," dedi Gölge. Sonra uyudu ve rüyasında saklanmış Kızılderilileri gördü.

Ağaç Virginia'daydı. Her yerden çok uzakta, bir çiftliğin arkasındaydı. Çiftliğe varmak için Blacksburg'dan en az bir saat güneye gitmek, Midye, Dal ve Horoz Mahmuzu gibi isimleri olan yollar-dan geçmek gerekiyordu. İki kez geriye dönmüşlerdi. Bay Nancy ile Czernobog, hem Gölge'yle hem de birbirlerine karşı gerginleşmişlerdi.

Yön sormak için, bir tepenin eteğinde yolun çatallaştığı bir yere kurulmuş minnacık bir markette durdular. Dükkanın arkasından yaşlı bir adam çıktı ve dik dik onlara baktı: Oshkosh B'Gosh kot bir işçi tulumu giyiyordu ve üzerinde başka hiçbir şey yoktu, ayakkabı bile. Czernobog tezgâhtan bir kavanozdaki domuz ayağı turşusunu aldı ve iskelede yemek için dışarı çıkarken tulum giyen adam Bay Nancy'ye peçetelerin arkasına haritalar çizip kavaşakları ve yerel nişanları işaretliyordu.

Tekrar yola koyuldular, Bay Nancy şoförlük yapıyordu. On dakika sonra oradaydılar. Kapının üzerindeki tabelada DİŞBUDAK AĞACI yazıyordu.

Gölge otobüsten çıktı ve kapıyı açtı. Otobüs sarsılarak araziden içeri girdi. Gölge kapıyı kapattı. Otobüsün biraz arkasından, bacaklarını esneterek yürüdü ve otobüs aralarındaki mesafeyi açtığında, koşarak vücudunu hareket ettirmenin keyfini hissetti.

Kansas'dan beri araba kullanırken zaman kavramını yitirmişti. İki günden beri mi, üç günden beri mi yolda olduklarını bilmiyordu.

Otobüsün arkasındaki ceset çürüyormuş gibi görünmüyordu. Kokusunu alabiliyordu - Jack Daniel'in hafif kokusu ekşi bal olabilecek bir şeyi kaplamıştı. Ama koku nahoş değildi. Zaman zaman cebindeki cam gözü çıkarıyor ve bakıyordu: İçinde bir yerden kırılmıştı, bir mermi çarpması sonucu çatladığını sanıyordu ama irisin bir tarafındaki parça hariç yüzeyi bozulmamıştı. Gölge onu avuç içine alıyor, elden ele geçiriyor, yuvarlıyor, parmakları

boyunca itiyordu. Bu korkunç bir hatıraydı ama tuhaf bir şekilde rahatlatıcıydı: Gözünün sonunda Gölge'nin cebinde olduğunu bilmesinin Çarşamba'yı eğlendireceğini zannetti.

Çiftlik evi karanlık ve kapalıydı. Çayırılar aşırı büyümüş ve terk edilmiş görünüyordu. Çiftlik çatısının arkası harap olmuştu; siyah plastik bir örtüyle kaplanmıştı. Bir tepeye çıktılar ve Gölge ağacı gördü.

Gümüşü gri renkleri vardı ve çiftlik evinden daha yüksekti. Gölge'nin gördüğü en güzel ağaçtı: İskeletimsi olmasına rağmen çok doğaldı ve neredeyse mükemmel bir simetriye sahipti. Anında tanıdıkmiş gibi göründü: Gölge rüyasında onu görüp görmediğini merak etti, sonra görmediğini fark etti. Onu ya da onun tasvirlerini daha önce bir çok kez görmüştü. O Çarşamba'nın gümüş kravat iğnesiydi.

VW otobüs sallana sarsıla çayırda ilerledi ve ağacın gövdesinden yaklaşık altı metre uzakta durdu.

Ağacın yanında duran üç kadın vardı. İlk bakışta Gölge onların Zoryalar olduğunu sandı; ama değildiler; onlar, tanımadığı üç kadındı. Orada uzun zamandır duruyormuşçasına yorgun ve sıkılmış görünüyorlardı. Her birinin elinde tahta bir merdiven vardı. En iri olanı bir de kahverengi torba taşıyordu. Bir takım Rus bebek gibi görünüyorlardı: Bir tanesi uzundu - Gölge'nin boyunda ya da biraz daha uzun - biri orta boyluydu, diğeri o kadar kısa boylu ve kamburdu ki Gölge ilk bakışta yanlışlıkla onun bir çocuk olabileceğini sanmıştı. O kadar birbirlerine benziyorlardı ki; Gölge kadınların kardeş olması gerektiğinden kuşku duymadı.

Otobüs yaklaştığında en kısa boylu kadın reverans yaptı. Diğer ikisi sadece dik dik baktılar. Bir sigarayı paylaşıyorlardı ve biri bir köke bastırıp söndürmeden önce filtresine kadar içtiler.

Czernobog otobüsün arkasını açtı ve kadınların en irisi onu itip geçti. Çarşamba'nın cesedini bir buket çiçeği kaldırmışçasına kaldırdı ve ağacın yanına taşıdı. Onu ağacın önüne, gövdeden yaklaşık üç metre uzağa yatırdı. O ve kardeşleri Çarşamba'nın cesedini açtılar. Gün ışığında, o motel odasındaki mum ışığındakin-den çok daha kötü görünüyordu. Gölge cesede kısa bir bakış attıktan sonra kafasını çevirdi. Kadınlar, Çarşamba'nın elbiselerini

düzeltiler, takımına çekidüzen verdiler, sonra onu çarşafın köşesine yerleştirdiler ve onu bir kez daha sardılar.

Sonra kadınlar Gölge'nin yanına geldiler.

- *Sen o kişi misin?* diye sordu en iri olanı.

- *Herkesin Babası'nın yasını tutacak olan kişi misin?* diye sordu orta boylu olanı.

- *Nöbeti tutmayı kabul ettin mi?* diye sordu en ufak tefek olanı.

Gölge başıyla onayladı. Daha sonradan, kadınların seslerini gerçekten duyup duymadığını hatırlayamadı. Belki de sadece bakışları ve gözlerinden ne demek istediklerini anlamıştı.

Tuvaleti kullanmak için eve giden Bay Nancy ağaca doğru yürüyordu. Bir sigarillo içiyordu. Düşünceli görünüyordu.

"Gölge," diye seslendi. "Gerçekten bunu yapman gerekmiyor. Daha uygun birisini bulabiliriz."

"Yapıyorum," dedi Gölge, basit bir şekilde.

"Ve eğer ölürsen," diye sordu Bay Nancy. "Eğer seni öldürürse?"

"O zaman," dedi Gölge, "beni öldürür."

Bay Nancy sigarillosunu kızgınca çayıra silkti. "Sende beyin yerine bok var demiştin ve sen de hâlâ beyin yerine bok var. Biri sana bir kaçamak göstermeye çalıştığında onu anlayamıyor."

"Özür dilerim," dedi Gölge. Başka bir şey söylemedi. Nancy otobüse döndü.

Czernobog Gölge'nin yanına yaklaştı. Hoşnut görünmüyordu. "Bu işten canlı kurtulman lazım," dedi. "Bundan benim için sağlam kurtul." Sonra parmak boğumuyla nazikçe Gölge'nin alnına vurdu ve "*Bam!*" dedi. Gölge'nin omzunu sıktı, kolunu okşadı ve Bay Nancy'ye katılmaya gitti.

İsmi Urtha ya da Urder olan - Gölge onu memnun etmek için ona hitap edememişti - en iriyarı kadın pantomimle, ona elbise-lerini çıkarmasını söyledi.

"Hepsini mi?"

İriyarı kadın omuz sıktı. Gölge donuna ve tişörtüne kadar soyundu. Kadınlar merdivenleri ağaca dayadı. Merdivenlerden biri-

ni - payandasına kadar üst üste küçük çiçek ve yaprak resimleri yapılmış olanı - ona gösterdi.

Dokuz basamak tırmandı. Sonra onların ısrarıyla alçak dallardan birine bastı.

Orta boylu kadın, torbanın içindekileri çayırın üzerine boca etti. İçi tozdan ve eskilikten kahverengileşmiş, yumak olmuş ince iplerle doluydu. Kadın, onları uzunluklarına göre ayırmaya ve Çarşamba'nın cesedinin yanında yere yaymaya başladı.

Şimdi hepsi kendi merdivenine tırmandı. İpleri karmakarışık ve şık düğümlerle bağlamaya başladılar. İpleri önce ağaca sonra da Gölge'ye sardılar. Utanmadan, sanki ebe ya da hemşire ya da ölü yıkayıcıymışçasına tişörtünü ve donunu çıkardılar. Onu bağladılar; ipler hiç sıkı değildi. Ama onu sağlamca ve tamamen bağladılar. Gölge, ağırlığını taşıyan iplerin ve düğümlerin ne kadar rahat olduğuna şaşırdı. İpler onu göğsünden, koltuk altlarından, bacaklarının arasından, el ve ayak bileklerinden ağaca bağlıyorlardı.

Son ip gevşekçe boğazına bağlandı. Başlangıçta rahatsızlık verdi ama ağırlığı iyi dağıtılmıştı ve iplerin hiçbirisi derisini kesmiyordu.

Ayakları yerden bir buçuk metre yukarıdaydı. Ağaç yapraksız ve kocamandı, dalları gri gökyüzünde simsiyah duruyordu: Bu kalın düzgün gümüşümsü bir griydi.

Merdivenleri çektiler. Bütün ağırlığı iplere yüklendiğinde bir anlık panik oldu ve birkaç santim aşağı düştü. Ama sesini çıkarmadı.

Kadınlar, motel çarşafından kefene sarılmış cesedi ağacın dibine yerleştirdiler. Onu orada bıraktılar.

Onları orada yalnız başlarına bıraktılar.

*Asın beni, oh asın beni ve ölüp yok olacağım,  
Asın beni, oh asın beni, ve ölüp yok olacağım,  
Asılmak umurumda değil, çok uzun zaman oldu,  
Çok uzun zamandır bu mezarda yatıyorum.*

- Eski Bir Şarkı

Gölge, ağaçta asılı olduğu ilk gün sadece, yavaşça acı ve korku sınırına, ara sıra da sıkıntı ve duyarsızlık arasında bir hisse yaklaşan bir rahatsızlık yaşadı: Tepkisiz bir kabullenme, bir bekleme.

Asılı kaldı.

Rüzgâr yoktu.

Birkaç saat hızla geçtikten sonra gözlerinin önünde koyu kırmızı ve altın rengi çiçeklere benzer bir renk cümbüşü patlamaya başladı, kendi hayatları zonklayıp nabız gibi atıyordu.

Kol ve bacaklarındaki acı yavaş yavaş dayanılmazlaştı. Eğer onları gevşetse, gövdesini boş bırakıp sallansa, eğer öne doğru çırpınsa, o zaman boynundaki ip gerilecek, dünya titrekece parılayacak ve başı dönmeye başlayacaktı. Bu yüzden kendisini ağacın gövdesine doğru itti. Kalbinin göğsündeki atışını hissedebiliyordu; gövdesine kan pompalarken çıkan küt küt atan aritmik bir trampet sesi . . .

Zümrütler, safirler, yakutlar gözlerinin önünde billurlaşıyor ve patlıyorlardı. Nefesi küçük yutkunmalar halindeydi. Sırtında ağaç kabuğunun pürüzlü teması vardı. Çıplak tenine işleyen ikinci soğuğu onu ürpertiyor, etini karıncalandırıp dürtüyordu.

*Bu iş kolay, dedi kafasının içindeki birisi. Bunu yapmanın bir*



*üçkağıdı var. Ya onu yaparsın ya da ölürsün.*

Bu düşünce Gölge'nin hoşuna gitti ve onu kalbinin tıngırdayan davul sesinin yanında kafasının içinde yarı mantra, yarı ninni şeklinde birbiri arkasına tekrar etti.

*Bunu yapmanın bir üçkağıdı var, ya onu yaparsın ya da ölürsün.*

*Bunu yapmanın bir üçkağıdı var, ya onu yaparsın ya da ölürsün.*

*Bunu yapmanın bir üçkağıdı var, ya onu yaparsın ya da ölürsün.*

*Bunu yapmanın bir üçkağıdı var, ya onu yaparsın ya da ölürsün.*

Zaman geçti. Nakarat devam etti. Onu duyabiliyordu. Birisi kelimeleri tekrar ediyor, sadece Gölge'nin ağzı kurumaya başladığında, dili ağzında kuru ve deri gibi olduğunda duruyordu. Ağırlığını dengeleyip akciğerlerinin dolmasını sağlamaya çalışmak için ayaklarıyla kendini ağaçtan uzağa ve yukarı itti.

Artık kendini yukarı kaldıramayacak hale gelene kadar nefes aldı ve sonra kendini bağlarına geri bırakıp ağaçta asılı kaldı.

Gevezelik başladığında - kızgın, gülen bir gevezelik gürültüsü - ağzını kapattı, onu kendinin yaptığından endişelendi ama gürültü devam etti. O zaman *dünya bana gülüyor*, diye düşündü Gölge. Kafası bir yana kaydı. Bir şey ağacın gövdesinden aşağıya doğru koşup kafasının yanında durdu. Kulağında gürültülüce bir kelimelik daha çok "ratatosk"a benzer bir şey tıkırdadı. Gölge onu tekrar etmeye çalıştı ama dili damağına yapıştı. Yavaşça döndü ve gri-kahverengi yüzlü, sivri kulaklı bir sincabın yüzüne baktı.

Bir sincabın, yakından, uzaktan gözükütüğünden çok daha az sevimli olduğunu öğrendi. Yaratık sıçan gibiydi, tatlı ve çekici değil, tehlikeliydi. Dişleri keskin görünüyordu. Onu bir tehlike ya da yiyecek kaynağı olarak algılamayacağını umdu. Sincapların etobur olduklarını düşünmedi . . . ama yine de düşünmediği bir çok şeyin sonunda karşısına başka . . .

Uyudu.

Sonraki birkaç saat içinde acı onu bir çok kez uyandırdı. Bu, onu dirilen ve ona doğru gelen, gözlerini ona dikmiş, büyümüş incilerden ölü çocukların olduğu kötü bir rüyadan uyandırdı. Onları düş kırıklığına uğrattığı için ona yaklaşıyorlardı. Bir örümcek yüzünde yavaş yavaş ilerledi ve uyandı. Onu atmak ya da korkutmak için kafasını salladı ve rüyalarına geri döndü - şimdi fil kafalı, şişko göbekli, bir dişi kırık bir adam, kocaman bir farenin üstüne binmiş ona doğru geliyordu. Fil kafalı adam hortumunu Gölge'ye doğru çevirdi ve dedi ki, "Bu yolculuğa başlamadan önce beni çağırırsaydın, belki de güçlüklerinin bazılarında kurtulabilirdin." Sonra fil Gölge'nin algılayamadığı bir şekilde minnacık olurken büyüklüğü değişmeyen fareyi aldı. Bir elinden diğerine geçirdi, küçük yaratık bir avuç içinden diğerine koşarken parmaklar etrafında açılıp kapanıyordu. Fil kafalı tanrı sonunda dört elini de açıp boş olduklarını gösterdiğinde Gölge hiç şaşırmadı. Kendine has akıcı hareketlerle omuz silkip durdu ve Gölge'ye baktı. Yüzünden hiçbir ifade okunamıyordu.

"O hortumun içinde," dedi Gölge'ye, titreyen kuyruk ortadan kaybolurken izleyen fil adam.

Fil adam koca kafasını onaylayarak salladı ve dedi ki, "Evet. Hortumun içinde. Birçok şey unutacaksın. Birçok şeyi bağışlayacaksın. Birçok şey kaybedeceksin. Ama bunu kaybetme," ve arkasından yağmur başladı. Gölge derin uykusundan, sırsıklam, titreyerek kendini toparlayamadan birden uyandı. Titreme Gölge'yi korkutacak kadar yoğunlaştı: Hayal edebileceğinden çok daha şiddetli bir şekilde titriyordu; bu birbiri üzerine binen, bir seri şiddetli sarsıntıydı. Kendini durdurmaya çalıştı ama hâlâ titriyordu, dişleri birbirlerine çarpıyor, kol ve bacakları kontrolünün dışında seğirip çekiyordu. Bir de gerçek bir acı vardı; vücudunu kaplayan minnacık, görünmeyen yaralarda derinden, bıçaklanmış gibi detaylı ve dayanılmaz bir acı vardı.

Yağan yağmuru yakalamak için ağzını açtı. Çatlamış dudaklarını ve kurumuş dilini nemlendirdi. Onu ağacın gövdesine bağlayan ipleri ıslattı. O kadar parlak bir şimşek çaktı ki kendini gözlerine

bir yumruk yemiş gibi hissetti. Bu şimşek dünyayı güçlü bir imge panoramasına ve imge-sonrası panoramaya dönüştürdü. Sonra gök gürültüsü, bir çatırtı, patlama ve gürleme. Gök gürültüsünün yankılanmasıyla beraber yağmur iki misli hızlandı. Gölge titreme yağmur ve karanlığın içinde kayboldu; bıçaklar yerli yerine kondu. Gölge artık soğuğu hissetmiyordu ya da belki de daha çok sadece soğuğu hissediyordu ama soğuk artık onun bir parçası olmuştu.

Şimşekler gökyüzünde parlayıp çatallaşırken Gölge ağaçta asılı kaldı. Gök gürültüleri azaldı; gecenin içinde, ara sıra uzaklarda patlayan bombalar gibi gümbürtülerle her yerde hazır ve nazır gürelemelere dönüştü. Rüzgâr onu ağaçtan çekmeye çalışarak, derisini yüzerek, kemiklerine kadar keserek sürükledi ve Gölge ruhunun içindeki gerçek fırtınanın hakikaten başladığını anladı.

Arkasından Gölge'nin içinden tuhaf bir neşe fışkırdı. Yağmur çıplak derisini yıkarken, şimşekler çakarken ve gök gürültüsü kendi kahkahasını ancak duyurabilecek kadar ses çıkarırken gülmeye başladı. Sevinçten uçtu.

Yaşıyordu. Daha önce hiç böyle hissetmemişti. Asla.

Eğer ölmüş olsa, diye düşündü, şu anda ölmüş olsa, buradaki bu ağacın üstünde, bu tek, mükemmel, delice anı yaşamış olma-ya değecekti.

"Hey!" diye bağırdı fırtınaya. "Hey! Bu benim! Ben buradayım!"

Omzuyla ağaç gövdesi arasında birazcık su biriktirdi. Kafasını çevirip biriken yağmur suyunu emip höpürdeterek içti. Daha içti ve güldü. Artık gülemeyene kadar, orada yorgunluktan kımıldamayacak hale gelip asılı kalana kadar, çıldırdığı için değil, sadece neşe ve zevkle güldü.

Yağmur, ağacın altındaki, yerin üstündeki, çarşafın bazı bölümlerini saydamlaştırmış ve Gölge Çarşamba'nın balmumu gibi soluk yüzüyle kafasının şeklini görebilsin diye onu kaldırıp ileri itmişti. Gölge, Turin'in kefenini düşündü ve Jacquell'in Kahire'deki masasında yatan açık kızı hatırladı. Sonra sanki soğuğa kızmış gibi, kendini sıcak ve rahat hissettiğini fark etti. Ağacın kabuğu yumuşaktı ve bir kez daha uyudu. Bu kez herhangi bir rüya görmüş olsa da onları sonradan hatırlayamadı.

Ertesi sabah acı artık yerel değildi, iplerin eti kestiği ya da ağaç kabuğunun derisini kazıdığı yerlerle sınırlı değildi. Her yeri acıyordu.

Karnı da açtı, midesinin içi açlıktan sancıyordu. Başı zonkluyordu. Bazen kalbinin durup nefes almayı kestiğini hayal ediyordu. Sonra kalbi kulaklarını bir okyanus gibi dövene kadar nefesini tutuyor ve derinden yüzeye çıkan bir dalgıç gibi havayı içine çekmeye zorlanıyordu.

Ağaç ona sanki cehennemden cennete uzanıyormuş gibiydi ve kendini sonsuzdan beri orada asılıymış gibi hissetti. Kahverengi bir atmaca ağacın etrafında daireler çizip yanındaki kırık bir dala kondu ve sonra kanatlarını açıp batıya doğru uçtu.

Şafaktan beri hafifleyen fırtına gün ilerlerken hızlanmaya başladı. Düzensiz gri bulutlar ufku bir boydan bir boya kapladılar; hafif bir çisenti yağmaya başladı. Ağacın dibindeki, lekeli motel çarşafına sarılı ceset, yağmurda bırakılmış şekerli kek gibi ufalanarak küçülmüş gibiydi.

Gölge bazen yandı, bazen dondu.

Gök gürültüsü tekrar başladığında, kafasının içinde ya da dışında, bu önemli değildi, gök gürültüsündeki orkestra davullarının çalınışını ve kalbinin güm güm vuruşunu duyduğunu sandı.

Renklerdeki acıyı algıladı: neon bar tabelasının kırmızısı, yağmurlu bir gecede trafik ışığının yeşili, boş video ekranının mavisi.

Sincap, ağacın gövde kabuğundan Gölge'nin omzuna atladı, keskin pençeler derisine batıyordu. "Ratatosk!" diye tıkırdadı. Bunun ucu Gölge'nin dudaklarına dokundu. "Ratatosk!" Tekrar ağaca sıçradı.

Teni toplu iğneler ve dikiş iğneleriyle alev alev yanıyordu; batan iğnelerin acısı bütün vücudunu kaplıyordu. Bu dayanılmaz bir histi.

Yaşantısı bir motel kefenin üzerinde serilmişti: Tam olarak bir Dada pikniğindeki, sürrealist bir tablodaki objeler gibiydi: Annesinin Norveç'teki Amerikan Elçiliği'ndeki şaşkın bakışını görebili-

yordu, düğün günü Laura'nın gözlerini görebiliyordu . . .

Kurumuş dudaklarının arasından kıkırdadı.

"Bu kadar komik olan ne, köpek yavrusu?" diye sordu Laura.

"Düğün günümüz," dedi. "Kilisede bana doğru yürürken çalacağı Düğün Marşı yerine *Scooby-Doo*'nun müziğini çalması için orgcuya rüşvet vermiştin. Hatırlıyor musun?"

"Tabii ki hatırlıyorum, sevgilim. O parça lanet olası çocuklar için olmasaydı çaldırtacaktım da."

"Seni çok seviyorum," dedi Gölge.

Laura'nın dudaklarını kendininkilerin üzerinde hissetti. Onlar sıcak, ıslak ve canlıydılar. Soğuk ve ölü değil. Bu yüzden bunun bir başka hayal olduğunu biliyordu. "Burada değilsin, değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedi. "Ama son kez olarak beni çağırıyorsun. Ve ben de geliyorum."

Artık nefes alışışı zorlaşmıştı. Etlerini kesen ipler, özgür irade ya da sonsuzluk gibi soyut bir kavramdı.

"Uyu, köpek yavrusu," dedi Laura, bununla beraber Gölge duyduğunun kendi sesi olabileceğini düşündü ve uyudu.

Güneş kurşuni renkli gökyüzünde gri bir metal paraydı. Gölge uyanık olduğunu ve üşüdüğünü yavaşça fark etti. Ama bir parçasının, onun geride kalan diğer parçasından çok daha uzaktaymış gibi görüldüğünü anladı. Uzaklarda bir yerde ağzının ve boğazının acı veren çatlaklarla yandığının farkındaydı. Bazen gün ışığında kayan yıldızlar görüyordu; diğer zamanlarda ona doğru uçan, dağıtım kamyonları büyüklüğünde devasa kuşlar görüyordu. Hiçbir şey ona ulaşmadı; hiçbir şey ona değmedi.

"Ratatosk. Ratatosk." Tıkırtı bir azarlamaya dönüşmüştü.

Sincap sertçe, keskin pençeleriyle omzuna kondu ve yüzüne baktı. Gölge hayal görüp görmediğini merak etti: Hayvan ön ayaklarında bir bebek evi fincanına benzer bir ceviz kabuğu tutuyordu. Hayvan, kabuğu Gölge'nin dudaklarına bastırdı. Gölge suyu hissetti ve onu gayri ihtiyari emerek minnacık fincandaki suyu içti. Suyu çatlamış dudakları ve dilinde dolaştırdı. Onunla ağ-

zını ıslattı ve pek fazla olmayan geri kalanını yuttu.

Sincap ağaca geri sıçradı. Köklere doğru hızla aşağı indi ve ya saniyeler ya dakikalar ya da saatler sonra, Gölge hangisi olduğunu ayırt edemiyordu (zihnindeki bütün saatlerin kırıldığını ve çarkların, dişlilerin, yayların kıvrılan çimenler üzerinde karmakarışık şekillerde yığıldığını düşündü) sincap ceviz kabuğu fincanıyla geri gelip dikkatlice tırmandı ve Gölge ona getirdiği suyu içti.

Suyun çamurlu-demir tadı ağzını doldurdu, susuzluktan kavrulmuş boğazını serinletti. Aşırı yorgunluğunu ve deliliğini dindirdi.

Üçüncü ceviz kabuğunda artık susuzluğu geçmişti.

Bunun arkasından çabalamaya başladı, ipleri çekiyor, vücudunu sağa sola sallıyor, aşağı inmeye, kurtulmaya, kaçmaya çalışıyordu. İnledi.

Düğümler iyiydi. İpler sağlamdı. Dayandılar ve kısa bir süre sonra bir kez daha yorgunluktan tükendi.

Gölge yarı kendinden geçmiş halde o ağaca dönüştü. Kökleri toprağın verimli katmanlarına, zaman içinde gerilere, saklı kaynaklara uzandı. Geçmiş demek olan Urd adındaki kadının kaynağını hissetti. O kocamandı, bir dişi devdi, bir yeraltı dağı gibi bir kadındı. Ve koruduğu sular zamanın sularıydı. Diğer kökler diğer yerlere gittiler. Bazıları gizliydi. Artık susadığı zaman suları köklerinden vücuduna çekiyordu.

Yüz bin parmağa bölünen yüz kolu vardı ve bütün parmakları gökyüzüne ulaşıyordu. Gökyüzünün omuzlarındaki ağırlığı yorucuydu.

Bu rahatsızlığın azaldığı manasına gelmiyordu; ağaçta asılı fiğüre ait olan acı daha çok ağacın kendisine aitti. Deliliğinin içinde yüzen Gölge ağaçtaki adamdan çok daha fazla bir şeydi. O ağaçtı; dünya ağacının çıplak dallarını çitirdatan rüzgârdı; gri gökyüzü ve karmakarışık ilerleyen bulutlardı; en aşağıdaki köklerden en yüksek dallara kadar koşuşturan Ratatosk sincaptı; ağacın tepesindeki kırık dalda durmuş dünyayı inceleyen çılgın-bakışlı atmacaydı; ağacın kalbindeki solucandı.

Yıldızlar eksenleri üzerinde döndüler. Yüzlerce elini parıldayan yıldızların üzerinden geçirdi, onları avuçlarının içinde sakladı, yerlerini değiştirdi, onları yok etti . . .

Acı ve delilik içinde bir anlık açıklık: Gölge kendisinin yüzeye çıktığını hissetti. Bunun uzun sürmeyeceğini biliyordu. Sabah güneşi gözlerini kamaştırıyordu. Gölge yapabileceğini umarak gözlerini kapattı.

Daha çok fazla uzun sürmeyecekti. Bunu da biliyordu.

Gözlerini açtığında, Gölge, ağaçta genç bir adam gördü.

Derisi koyu kahverengiydi. Alnı geniş ve siyah saçları kıvrı kıvrıydı. Gölge'nin başının oldukça üstündeki bir dalda oturuyordu. Gölge boynunu uzatarak onu açık seçik görebiliyordu. Adam deliydi. Gölge onu bir bakışta görebildi.

"Sen çıplaksın," diye ona bir sır verdi deli adam, çatlak bir sesle. "Ben de çıplağım."

"Bunu görüyorum," diye hırıldadı Gölge.

Deli adam ona baktı, sonra başını salladı ve sanki boyun tutulmasını geçirmeye çalışıyormuş gibi kafasını aşağı yukarı oynattı. En sonunda dedi ki, "Beni tanıyor musun?"

"Hayır," dedi Gölge.

"Ben seni tanıyorum. Seni Kahire'de izledim. Seni sonra da izledim. Kız kardeşim senden hoşlanıyor."

"Sen . . ." ismini unuttu. Yolda arabaların çarptığı ölü hayvanları yer. "Sen Horus'sun."

Deli adam başıyla onayladı. "Horus," dedi. "Ben sabahın şahini, öğlenin atmacasıyım. Ben senin gibi güneşim. Ve Ra'nın gerçek ismini biliyorum. Bana annem söyledi."

"Bu harika," dedi Gölge, nazikçe.

Deli adam gözlerini hiçbir şey söylemeden atlarındaki yere dikkatlice dikti. Sonra ağaçtan aşağı düştü.

Bir atmaca taş gibi yere düştü, düşüşünü ani bir saldırıya dönüştürdü, kanatlarını hızla çırpı ve pençelerinde bir tavşanla gerisin geri ağaca uçtu. Gölge'ye yakın bir dala kondu.

"Karnın aç mı?" diye sordu deli adam.

"Hayır," dedi Gölge. "Sanırım aç olmam gerekiyor ama değilim."

"Ben açım," dedi deli adam. Tavşanı hızla, parçalayıp, emip, koparıp, yırtarak yedi. İşi bittiğinde kemirilmiş kemikleri ve postu yere bıraktı. Gölge'den sadece bir kol boyu uzağa gelene kadar dalın üstünde yürüdü. Sonra Gölge'ye baştan ayağa itinalı ve dikkatli ama bilinçsizce baktı. Göğsünde ve çenesinde tavşan kanları vardı. Elinin tersiyle onları sildi.

Gölge kendini bir şey söylemek zorunda hissetti. "Hey," dedi.

"Hey," dedi deli adam. Dalın üstünde ayağa kalkıp Gölge'ye arkasını döndü ve altlarındaki çayıra doğru, yukarı kavis çizerek koyu renkte işlemeye başladı. Bu, uzun bir süre sürdü. İşi bittiğinde tekrar dalın üzerine çöktü.

"Sana ne diye hitap ediyorlar?" diye sordu Horus.

"Gölge," dedi Gölge.

Deli adam başıyla onayladı. "Sen gölgesin. Ben ışığım," dedi. "Her şey bir gölge yapar." Sonra dedi ki, "Yakında savaşıacaklar. Gelmeye başladıklarında ben onları seyreliyordum."

Ve sonra deli adam dedi ki, "Sen ölüyorsun. Değil mi?"

Ama Gölge artık cevap veremiyordu. Atmaca havalandı ve yükseklerdeki hava akımlarında yukarı doğru yavaşça bir daire çizip sabahın içine doğru süzüldü.

Ay ışığı.

Bir öksürük Gölge'nin bedenini sarstı, göğsüne ve boğazına çok acı veren bir öksürük saplandı. Nefes alamayıp tıkanı.

"Hey köpek yavrusu," diye seslendi tanıdık bir ses.

Aşağı baktı.

Ay ışığı ağacın yaprakları arasında, gün ışığı gibi bembeyaz ışıldıyordu. Altında, ay ışığında, soluk oval yüzlü bir kadın duruyordu. Rüzgâr ağacın dallarını hışırdattı.

"Selam köpek yavrusu," dedi.

Gölge konuşmaya çalıştı ama onun yerine uzun bir süre göğsünün derinlerinden öksürdü.

"Biliyor musun," dedi yardım etmek istercesine, "iyi öksürmü-



yorsun."

Gölge çatlak bir sesle konuştu, "Selam Laura."

Laura ölü gözleriyle ona baktı ve gülümsedi.

"Beni nasıl buldun?" diye sordu.

Laura bir süre ay ışığında sessiz kaldı. Sonra dedi ki, "Hayatla aramda sahip olduğum en yakın şey sensin. Benim için kalan tek şeysin, nahoş ve sönük olmayan tek şeysin. Beni gözlerimi kapatıp en derin okyanusa atsalar bile seni nerede bulacağımı bilirim. Yerin yüzlerce kilometre altına gömülsem bile senin nerede olduğunu bilirim."

Gölge ay ışığındaki kadına baktı ve gözleri yaşlarla yandı.

"İpleri kesip seni indireceğim," dedi Laura, bir süre sonra. "Seni kurtarmak için çok uzun zaman harcadım, değil mi?"

Gölge tekrar öksürdü. Sonra, "Hayır," dedi. "Beni böyle bırak. Bunu yapmam gerekiyor."

Laura ona baktı ve başını olumsuzca salladı. "Sen çılgınsın," dedi. "Orada ölüyorsun. Ya da sakatlanacaksın, eğer şu ana kadar sakatlanmadınsa."

"Belki," dedi. "Ama yaşıyorum."

"Evet," dedi, bir an sonra. "Sanırım yaşıyorsun."

"Sen söyledin," dedi Gölge. "Mezarlıkta."

"Çok uzun zaman önceymiş gibi geliyor, köpek yavrusu," dedi. Sonra dedi ki, "Burada kendimi daha iyi hissediyorum. Çok fazla canımı yakmıyor. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Ama çok susadım."

Rüzgâr kesildi ve Gölge artık onun kokusunu alabiliyordu: Et-rafa yayılan, nahoş, pis bir çürümüş et ve hastalık kokusu.

"İşimi kaybettim," dedi. "Bu bir gece işiydi ama insanların şikayet ettiğini söylediler. Onlara hasta olduğumu söyledim ama bize ne dediler. Çok susadım."

"O kadınlar," dedi ona. "Onlarda su var. Evde."

"Köpek yavrusu . . ." Laura'nın sesi korkmuş gibiydi.

"Onlara söyle . . . onlara sana su vermelerini söylediğimi söyle . . ."

Beyaz surat ona baktı. "Gitmem lâzım," dedi ona. Sonra balgam çıkarttı, yüzünü buruşturdu ve otların üzerine kocaman be-

yaz bir şey tükürdü. O şey yere değer değmez dağıldı ve solucan gibi kıvrıla kıvrıla kaçtı.

Nefes almak neredeyse imkansızdı. Göğsü sıkışıyormuş gibiydi ve başı bir yana eğilmişti.

"Kal," dedi, neredeyse bir fısıltı gibi bir nefeste, onu duyup duymadığından emin olmadan. "Lütfen gitme." Öksürmeye başladı. "Bu gece kal."

"Bir süre için duracağım," dedi. Ve sonra sanki bir annenin çocuğuna söylediği gibi, "Ben buradayken hiçbir şey seni incitmeyecek. Bunu biliyorsun, değil mi?"

Gölge bir kez daha öksürdü. Gözlerini kapattı - sadece bir an için, diye düşündü ama tekrar açtığında ay batmıştı ve yalnızdı.

Migren ağrısının ötesinde, bütün ağrıların ötesinde, kafasının içinde bir gürültü ve gümbürtü. Her şey onu rengârenk bir toz fırtınası gibi saran ve sonra karanlığın içinde buharlaşıp giden minnacık kelebekler gibi dağıldı.

Ağacın dibindeki cesede sarılı beyaz çarşaf sabah rüzgârında gürültülüce dalgalanıyordu.

Gümbürtü azaldı. Her şey yavaşladı. Onu nefes almaya devam ettirecek hiçbir şey yoktu. Kalbi göğsünde atmayı kesti.

Bu kez içine girdiği karanlık daha koyuydu ve tek bir yıldız tarafından aydınlanıyordu. Ve bu sondu.

*Hileli olduğunu biliyorum. Ama kasabadaki tek oyun bu.*  
- Kanada Bill Jones

Ağaç yok olmuştu. Dünya yok olmuştu. Üstündeki gri gökyüzü yok olmuştu. Gökyüzü artık gece yarısı rengindeydi. Üzerinde parıldayan tek bir soğuk yıldız vardı; ısıldayan, göz kırıştıran bir ışıktan başka bir şey yoktu. Bir adım attı ve neredeyse tökezlendi.

Gölge aşağı baktı. Kayaya oyulmuş, aşağı inen basamaklar vardı, basamaklar o kadar kocamandılar ki Gölge'nin aklına gelebilen tek şey, onları devlerin yaptığı ve çok uzun zaman önce oradan aşağı indikleriydi.

Aşağı doğru, basamaktan basamağa yarı atlayarak yarı sıçrayarak indi. Vücudu ağrıyordu ama bu ölene kadar bir ağaca asılı gövdenin çektiği işkencenin ağrısı değil, hareketsizlikten doğan ağrıydı.

Hiç şaşırmadan, artık kötü ve beyaz tişörtüyle tamamen giyinik olduğunu fark etti. Ayakları çıplaktı. Etkileyici bir *deja vu* anı yaşadı: bu Czernobog'un dairesinde Zorya Polunochnaya'nın ona geldiği ve Odin'in Arabası denen takımyıldızı anlattığı akşamki kıyafetti. Kadın, Gölge için gökten ayı almıştı.

Birdenbire sonra ne olacağını bildi. Zorya Polunochnaya orada olacaktı.

Basamakların bitiminde onu bekliyordu. Gökyüzünde ay yoktu ama Zorya Polnochnaya yine de ay ışığında yıkanmıştı: Beyaz saçları ay ışığı gibi soluk renkti ve o gece Chicago'da giydiği dantelli-keten geceliği giyiyordu.

Gölge'yi gördüğünde gülümsedi ve sanki bir anlık utanmış gibi önüne baktı. "Selam," dedi.

"Selam," dedi Gölge.

"Nasılsın?"

"Bilmiyorum," dedi. "Sanırım bu belki de ağacın üstündeki diğer tuhaf rüyalardan biri. Hapishaneden çıktığımdan beri çılgınca rüyalar görüp duruyorum."

Kadının yüzü ay ışığıyla gümüşü bir renk almıştı ( koyu kırmızımsı mavi-siyah gökyüzünde ay yoktu ve basamakların dibindeki o tek yıldız bile ortadan kaybolmuştu) ve hem ciddi, hem de korunmasız görünüyordu. "Bütün soruların cevaplanabilir," dedi, "eğer istediğin buysa. Ama cevaplarını öğrendiğinde onları beyninden asla silemezsin."

Onun ötesindeki patika çatallaşıyordu. Gölge hangi patikayı takip edeceğine karar vermesi gerektiğini biliyordu. Ama önce yapması gereken tek bir şey vardı. Kotunun cebine uzandı ve cebinin dibinde o paranın tanıdık ağırlığını hissedince rahatladı. Onu dışarı çıkarıp işaret ve başparmağı arasında tuttu: 1922 Özgürlük Doları. "Bu senin," dedi.

Arkasından, elbiselerinin aslında ağacın dibinde olduğunu hatırladı. Kadınlar elbiselerini ipleri çıkardıkları branda çuvala koymuş ve çuvalın ağzını bağlamışlardı. Kadınların en irisi, uçmasını engellemek için üzerine ağır bir kaya koymuştu. Bundan dolayı aslında Özgürlük Doları'nın kayanın altındaki, çuvalın içindeki cebinde olduğunu biliyordu. Ama yine de ölümler diyarının girişinde, elindeki ağırlığını hissediyordu.

Zorya Polnochnaya ince uzun parmaklarıyla onu avucundan aldı.

"Teşekkür ederim," dedi. "O özgürlüğünü sana iki kez getirdi. Şimdi karanlık yerlerdeki yolunu aydınlatacak."

Elini doların üzerine kapattı, sonra uzanabileceği kadar uzandı ve onu havaya yerleştirdi. Sonra bıraktı. Para düşeceğine, Göl-

ge'nin kafasının yaklaşık otuz santim üstüne gelene kadar havada süzüldü. Ama o artık gümüş bir para değildi. Bayan Özgürlük ve sivri uçları olan tacı yok oldu. Gölge'nin paranın üstünde gördüğü şey, yaz günleri gökte duran ayın belirsiz yüzüydü.

Gölge, başının otuz santim üstünde bir dolar büyüklüğünde bir aya mı, yoksa binlerce kilometre uzakta Pasifik Okyanusu büyüklüğünde bir aya mı baktığına karar veremedi. Ya da iki fikir arasında hiçbir fark yoktu. Belki de her şey ona bakış tarzına bağlıydı.

Önündeki çatallanan patikaya baktı.

"Hangi patikayı seçeyim?" diye sordu. "Güvenli olan hangisi?"

"Biri seçersen, diğerini seçemezsin," dedi kadın. "Ama iki patika da güvenli değil. Hangi yolda yürüyeceksin - katı gerçekler yolunda mı, yoksa güzel yalanlar yolunda mı?"

"Gerçekler," dedi. "Daha fazla yalan istemeyecek kadar çok yol kat ettim."

Kadın üzgün göründü. "O zaman bir bedeli olacak," dedi.

"Ödeyeceğim. Nedir bedeli?"

"İsmin," dedi. "Gerçek ismin. Onu bana vermen gerekiyor."

"Nasıl?"

"Bunun gibi," dedi. Mükemmel güzellikteki elini Gölge'nin kafasına doğru uzattı. Gölge parmaklarının derisine temas ettiğini hissetti. Sonra onların derisinin, kafatasının içine girdiğini hissetti, başının en içlerine kadar itildiklerini hissetti. Kafatası ve bütün omurgası boyunca bir şey gıdıklandı. Zorya Polunochneya elini Gölge'nin kafasından çekti. Bir mum alevi ama saf magnezyum parlaklığında yanan bir alev işaret parmağının ucunda titreşiyordu.

"Bu benim ismim mi?" diye sordu.

Zorya Polunochneya elini kapattı ve ışık yok oldu. "İsmindi," dedi. Elini ileri uzattı ve sağdaki patikayı işaret etti. "Bu patikadan," dedi. "Şimdilik."

İsimsiz, Gölge ay ışığında sağdaki patikaya doğru yürüdü. Ona teşekkür etmek için geri döndüğünde, karanlıktan başka bir şey görmedi. Ona yerin derinliklerindeymiş gibi geldi ama üstündeki karanlığa baktığında hâlâ minnacık ayı gördü.

Bir köşeyi döndü.

*Burası öbür dünya ise, diye düşündü, Kayanın Üzerindeki Ev'e çok benziyordu: yarı maket, yarı kabus.*

Hapishane müdürünün bürosunda, müdür ona Laura'nın arabasında öldüğünü söylerken, hapishane mavileri içindeki kendine bakıyordu. Kendi yüzündeki ifadeyi gördü - dünya tarafından terk edilmiş bir adam gibi görünüyordu. Çıplaklığı ve korkuyu görmek onu yaraladı. Çabucak, hapishane müdürünün gri bürosundan çıktı ve kendini Eagle Point'in varoşlarındaki VCR tamir dükkanına bakarken buldu. Üç yıl önce. Evet.

Dükkanın içinde, Larry Powers ve B.J. West'i eşek sudan gelen kadar döverken parmak boğumlarının yaralandığını biliyordu: Birazdan içi yirmi dolarlık banknotlarla dolu kahverengi bir süpermarket çantasını taşıyarak oradan çıkıp gidecekti. Bu parayı aldığını asla ispat edemeyeceklerdi: Kazançtan onun payı ve Laura'yla onu böyle kazıklamaya kalkmamalarından dolayı biraz da fazlası. O sadece bir şofördü ama kendine düşeni yapmıştı, Laura'nın ondan istediği her şeyi yapmıştı . . .

Davada, hiç kimse banka soygunundan bahsetmedi, bununla beraber herkes bunu yapmak istiyordu. Hiç kimse konuşmadığı sürece hiçbir şey ispat edemeyeceklerdi. Ve hiç kimse konuşmadı. Savcı, onun yerine, Gölge'nin Powers'la West'e verdiği fiziki zarara yüklenmek zorunda kaldı. İki adamın yerel hastaneye gelişlerindeki fotoğrafları gösterdi. Gölge mahkemede kendini çok az savundu; böylesi daha kolaydı. Ne Powers, ne de West niçin kavga ettiklerini hatırlayamıyormuş gibi göründüler ama ikisi de onlara saldıranın Gölge olduğunu itiraf ettiler.

Hiç kimse paradan bahsetmedi.

Hiç kimse Laura'dan da bahsetmedi ve Gölge'nin de bütün istediği buydu.

Gölge rahatlatıcı yalanlar patikasının takip etmenin daha iyi olup olmayacağını merak etti. Oradan uzaklaştı ve kayalık patikayı bir hastane odasına benzeyen bir odanın içine doğru takip etti. Burası Maryland'de bir devlet hastanesiydi ve safranın boğazına doğru yükseldiğini hissetti. Durdu. Bakmak istemedi. Yürümeye devam etmek istemedi.

Hastanedeki yatakta annesi ölüyordu, aynı Gölge on altı yaşındayken öldüğü gibi. Evet işte oradaydı, sütlü kahverengi teninde sivilceleri çıkmış iri, sakar on altı yaşındaki o, annesinin yatağının yanında ona bakamadan oturmuş kalın bir kitap okuyordu. Gölge kitabın ne olduğunu merak etti ve onu yakından incelemek için yatağın etrafında dolaştı. Yatakla iskemle arasında durdu ve bir ona bir diğerine bakıyordu. Koca çocuk, kamburca, iskemlesinde oturuyordu. Burnu *Yerçekimli Gökkuşağı*'na gömülmüş, fırtına sırasında annesinin ölümünden Londra'ya kaçmaya çalışıyordu. Kitabın kurgusal çılgınlığı ne kaçıştı, ne de mazeret.

Annesinin gözleri morfin huzuruyla kapalıydı: Bunun başka bir anemi krizi, dayanılması gereken başka bir ağrı dönemi olduğunu sanmıştı ama lenf kanseri olduğunu çok geç anlamışlardı. Teninde limoni gri bir renk vardı. Otuzlarının başındaydı ama çok daha yaşlı görünüyordu.

Gölge kendini dürtmek istedi, bir zamanlar olduğu beceriksiz çocuğa annesinin elini tutturmak, onunla konuşturmak, elinden kaçacağını bildiği için geç olmadan *bir şey* yaptırmak istedi. Ama kendine dokunamadı ve okumaya devam etti; böylece o annesini yanındaki bir iskemlede kalın bir kitap okurken annesi öldü.

Ondan sonra, öyle ya da böyle okumayı kesti. Kurgulara güvenemezsin. Seni böyle bir şeyden koruyamadıkları sürece kitaplar ne işe yararlardı ki?

Gölge, hastane odasından çıkıp dolambaçlı koridorlardan dünyanın içindeki derinliklere indi.

Önce annesini görüyor ve ne kadar genç olduğuna inanamıyor, tıbben emekli oluşunda, önce yirmi beş bile değil diye tahmin yürütüyor. Dairelerindeler, Kuzey Avrupa'da bir yerdeki bir büyükelçilik. Etrafta ona ipucu verecek bir şey arıyor ve kendini görüyor: kocaman soluk-gri gözleri olan, siyah saçlı, ufak tefek, bir çocuk. Tartışıyorlar. Gölge, kelimeleri duymadan, hangi konuda tartıştıklarını biliyor: Unutulmamalıdır ki bu hakkında kavga ettikleri tek şeydi.

- *Bana babamdan bahset.*

- *O öldü. Ondan bir daba bahsetme.*

- *Ama kimdi?*

- *Unut onu gitsin. Öldü ve bundan dolayı hiçbir şey kaybetmedin.*

- *Onun resmini görmek istiyorum*

- *Bende resmi yok,* diyordu ve sesi hem sakin, hem de kızgındı. Gölge ona soru sormaya devam ederse annesi bağırarak ya da hatta ona vuracaktı. Soru sormaya devam edeceğini biliyordu, bu yüzden döndü ve tünelde yürümeye devam etti.

Takip ettiği patika kıvrıldı, döndü, kendi üstüne dolandı. Bu, onun aklına, yılan derilerini, iç organları ve derinlerdeki ağaç köklerini getirdi. Solunda bir gölet vardı; tünelin gerisinde suyun damlama sesini duydu, akan su göletin ayna gibi yüzeyini birazcık kabarttı. Dizleri üzerine çöktü, suyu ağzına getirmek için elini kullanarak su içti. Sonra havada süzülen aynalı bir disko küresinin parıldayan parçalarının içinde durana kadar yürüdü. Bu etrafında dönen bütün yıldızlar ve gezegenlerle evrenin tam merkezi olmak gibi bir şeydi. Ne müziği, ne müzikten daha yüksek sesle bağırılan sohbetleri, hiçbir şey duyamıyordu. Gölge şimdi onu tanıdığı yıllardakine hiç benzemeyen, annesine benzeyen bir kadına bakıyordu, kadın bir çocuktan biraz büyüktü, her şeye rağmen . . .

Ve dans ediyordu.

Gölge onunla dans eden adamı tanıdığında tamamen şaşırma-  
mış olduğunu fark etti. Otuz üç yılda o kadar da değişmemişti.

Annesi sarhoştı: Gölge bunu bir bakışta görebildi. Çok sarhoş değildi; ama içkiye alışık değildi ve yaklaşık bir hafta içinde gemiyle Norveç'e gidecekti. Margarita içiyorlardı. Dudaklarında ve elinin arkasına yapışmış tuzlar vardı.

Çarşamba'nın takım elbisesi ve kravatı yoktu ama aynalı kürenin ışığı onu yakaladığında parıldayan gömlek cebinin üstüne taktığı gümüş bir ağaç şeklinde bir iğnesi vardı. Yaşları arasındaki fark düşünüldüğünde yine de birbirine yakışan bir çift oluştuyorlardı. Çarşamba'nın hareketlerinde bir çiçek zarafeti vardı.

Slow bir dans. Çarşamba onu kendisine çekiyor ve pençe gibi eli onun etek poposunu kavrayıp kendine yaklaştırıyor. Diğer eli onun çenesini tutuyor, kendi yüzüne doğru itiyor ve parıldayan kürenin ışıkları onları evrenin merkezi gibi sararken ikisi yer-



de öpüşüyorlar.

Kısa süre sonra gidiyorlar. Annesi ona doğru yaslanıyor ve Çarşamba onu dans salonundan dışarı götürüyor.

Gölge başını ellerinin arasına gömüyor ve onları takip etmiyor, ana rahmine düşüşüne tanık olmak elinden gelmiyor ya da buna isteksiz.

Ayna ışıkları yok oldu. Şimdi tek ışık başının üstünde yanan minnacık aydan geliyor.

Gölge yürümeye devam etti. Patikadaki bir dönemeçte nefes almak için durdu.

Bir elin sırtında yumuşakça dolaştığını ve yumuşak parmakların kafasının arkasındaki saçlarını karıştırdığını hissetti.

"Selam," diye omzunun üstünden kedimsi genizden gelen bir ses fısıldadı.

"Selam," dedi Gölge, yüzünü kadına dönerek.

Kahverengi saçları, kahverengi teni ve iyi bir balda olan koyu altın-amber rengi gözleri vardı. Gözbebekleri dikey yarıklardı. "Seni tanıyor muyum?" diye sordu, şaşkınca.

"Çok yakından," dedi ve gülümsedi. "Bir zamanlar senin yatağının üstünde uyurdum. Ve halkım seni benim için izliyor." Önlerindeki patikaya dönüp Gölge'nin gidebileceği üç yolu işaret etti. "Tamam," dedi. "Bir yol seni bilgeleştirecek. Bir yol seni bütünleştirecek. Ve bir yol seni öldürecek."

"Sanırım ben zaten ölüyüm," dedi Gölge. "O ağacın üstünde öldüm."

Miyavladı. "Şimdi ölüm var," dedi, "ölüm var ve başka ölüm var. Bu göreceli bir şey." Sonra tekrar gülümsedi. "Bu konuda espri yapabilirim, biliyorsun. Ölü akrabalar hakkında."

"Hayır," dedi Gölge. "Tamam."

"Şimdi," dedi. "Hangi yoldan gitmek istiyorsun?"

"Bilmiyorum," diye kabul etti.

Mükemmel bir kedi tavrıyla başını bir yana eğdi. Gölge birden omzundaki pençe izlerini hatırladı. Kızarmaya başladığını hissetti. "Eğer bana güvenirsen," dedi Bast, "senin için seçebilirim."

"Sana güveniyorum," dedi hiç tereddüt etmeden.

"Bunun sana neye patlayacağını bilmek ister misin?"

"Şimdiden ismimi kaybettim," dedi ona.

"İsimler gelir, isimler gider. Ona değer miydi?"

"Evet. Belki. Kolay değildi. Açıklanan bir itiraf gibi özel bir şeydi."

"Bütün itiraflar özeldir," dedi. "İşte bundan dolayı bütün itiraflardan kuşulanılır."

"Anlamadım."

"Evet," dedi, "anlamadın. Ben senin kalbini alacağım. Daha sonra ona ihtiyacımız olacak," ve elini Gölge'nin göğsünden içeri sokup keskin tırnakları arasında tuttuğu çarpan ve yakut rengi bir şey çıkardı. Güvercin kanı rengindeydi ve saf ışıktan yapılmıştı. Ritmik olarak küçülüp büyüyordu.

Bast elini kapattı ve o yok oldu.

"Orta yolu seç," dedi.

Gölge başıyla onayladı ve yürüdü.

Patika artık kayganlaşıyordu. Kayaların üstünde buz vardı. Üzerindeki ay havadaki buz kristallerinin içinde parıltıyordu: Ayın etrafında bir halka vardı, ışığı yayan bir hilal gibi. Güzeldi, ama yürümeyi güçleştirdi. Bu güvenilmez bir patikaydı.

Patikanın ikiye ayrıldığı yere ulaştı.

Bir tanıma hissiyle ilk patikaya baktı. Çok büyük bir salona ya da karanlık bir müze gibi bir seri salona açılıyordu. Orayı önceden tanıyordu. Minnacık seslerin uzaktan yankılanışını duyabiliyordu. Konan tozların çıkardığı sesleri duyabiliyordu.

Burası rüyalarını gördüğü, çok önceden Laura'nın ona ilk gece geldiği moteldi; unutulmuş ve varlıkları bile yok olmuş tanrı anıtlarının olduğu sonsuz salon.

Bir adım geri attı.

En uzaktaki patikadan yürüdü ve ileri baktı. Bu, Disneyland kalitesinde bir koridordu: içlerine ışıklar yerleştirilmiş siyah pleksiglas duvarlar. Renkli ışıklar herhangi bir neden olmadan, bir televizyon uzay gemisinin kontrol panosundaki ışıklar gibi aldatici bir sırayla yanıp sönüyorlardı.

Orada bir şey de duyuyordu: Gölge'nin midesinin dibinde hissedebildiği, kalın, iç titreten, bas bir vızıltı.

Durdu ve etrafına bakındı. İki yol da doğruymuş gibi görün-

müyordu. Artık değil. Patikalardan sıkılmıştı. Orta yol, kedi kadının ona takip etmesini söylediği yol, bu onun yoluydu. Ona doğru ilerledi.

Üzerindeki ayın ışığı solmaya başlamıştı: Kenarları pembeleşiyor ve tutulmaya geçiyordu. Bu patikanın kocaman bir kapı girişi vardı.

Gölge kemerden içerideki karanlığa doğru yürüdü. Hava ılık ve yazın ilk yağmurundan sonra bir şehir caddesi gibi ıslak toz kokuyordu.

Korkmadı.

Artık korkmuyordu. Korku, Gölge öldüğünde o ağacın üstünde ölmüştü. Geride ne korku, ne nefret, ne de acı kalmıştı. Öz haric, hiçbir şey kalmamıştı.

Büyük bir şey uzaktan sessizce şırıltıyordu ve şırıltı sesi geniş bir boşlukta yankılandı. Gözlerini kısarak baktı ama hiçbir şey görmedi. Çok karanlıktı. Sonra şırıltının yönünden, hayal meyal bir ışık zayıf bir şekilde parladı ve etraf görüldü: Bir mağaranın içindeydi ve önünde ayna gibi dümdüz bir su vardı.

Şırıltı sesi yaklaştı ve ışık daha da aydınlandı. Gölge kıyıda bekledi. Kısa bir süre sonra, alçak, düz bir sandal görüldü, titreyen beyaz bir fener yükselen pruvasında yanıyor, bir diğeri de bir metre kadar altındaki cam gibi siyah sulardan yansıyor. Sandallı sırtla yürüten uzun boylu biri vardı. Gölge'nin duyduğu şırıltı sesi, sırtın yeraltı gülnünün sularında tekneyi iterken kalkış ve iniş sesiydi.

"Hey selam!" diye seslendi Gölge. Kelimelerinin yankısı birden onu kuşattı: Kocaman bir koro halinde insanların hepsinin onun sesinde, onu selamlayıp ona seslendiklerini hayal edebiliyordu.

Sandallı sırtla yürüten kişi karşılık vermedi.

Sandalın kaptanı uzun boylu ve çok zayıftı. Sade beyaz bir cüppe giyiyordu ve üzerindeki soluk kafa, insandan o kadar uzaktı ki, Gölge onun bir tür maske olduğundan emindi: Bu uzun bir boyun üzerinde, uzun gagalı bir kuş kafasıydı. Gölge, bu hayaletimsi kuş gibi figürü daha önce gördüğünden emindi. Hafızasını zorladı. Sonra Kayanın Üzerindeki Ev'deki jetonlu makineyi gözünün önüne getirdiğini fark edince hayal kırıklığına uğradı.

Soluk, kuşa benzeyen, yarım yamalak gözüne çarpan figür, sarhoşun ruhu için mezarın arkasından uçarak gelmişti.

Su damlayıp sırık ve pruvadan yankılandı. Teknenin dümen suyu cam gibi dümdüz sulara dalgalandı. Sandal birbirine sıkıca bağlanmış kamışlardan yapılmıştı.

Sandal kıyıya yaklaştı. Sandalcı sırtığının üzerine eğilmişti. Kafası yüzü Gölge'ye bakana kadar döndü. "Selam," dedi, uzun gasını oynatmadan. Bu bir erkek sesiydi ve Gölge'nin öbür dünyadaki bu ana kadar karşılaştığı diğer her şey gibi tanıdıktı. "Tekneye gel. Korkarım ayaklarını ıslatacaksın ama bu konuda yapılabilecek hiçbir şey yok. Bunlar eski sandallardan ve eğer yaklaşırsam altını delebilirim."

Gölge ayakkabılarını çıkardı ve suya girdi. Su baldırlarının yarısına kadar geldi ve ilk ıslaklık şokundan sonra şaşırtıcı derecede sıcaktı. Gölge sandala ulaştı ve sandalcı elini uzatıp onu yukarı çekti. Saz sandal biraz sallandı ve alçak kenarlarındaki sular şapırdadı, sonra dengelendi.

Sandalcı kıyıdan ayrıldı. Gölge orada durdu ve pantolonunun paçasından sular damlarken onu izledi.

"Seni tanıyorum," dedi sandalın başındaki yaratığa.

"Tabii ki tanıyorsun," dedi sandalcı. Sandalın önünde asılı yağ lambası daha da düzensiz yandı ve lambadan çıkan duman Gölge'yi öksürttü. "Sen benim yanımda çalıştın. Korkarım Lila Goodchild'ı sen olmadan defnetmek zorunda kaldıktı." Ses huysuz ve tizdi.

Duman, Gölge'nin gözlerini yaktı. Eliyle gözyaşlarını sildi. Dumanın içinde, takım elbiseli, altın çerçeveli gözlükleri olan uzun boylu bir adam gördüğünü düşündü. Duman kalktı ve sandalcı tekrar bir nehir kuşu kafalı, yarı insan yaratıktı.

"Bay Ibis?"

"Seni gördüğüme sevindim, Gölge?" dedi yaratık, Bay Ibis'in sesiyle. "Psikopomp nedir biliyor musun?"

Gölge bu kelimeyi bildiğini düşündü ama çok uzun zaman olmuştu. Başını olumsuzca salladı.

"Bir refakatçi için kullanılan süslü bir kelime," dedi Bay Ibis. "Hepimizin birçok işlevi, birçok var olma yolu var. Kendi kendi-

me bakışına göre, ben sakın yaşayan, küçük öyküler kaleme alan ve daha önce olmuş ya da olmamış olan bir geçmişin hayalini kuran bir bilginim. Ve bu bir yere kadar doğru. Ama aynı zamanda arkadaşlık ettiğin birçok kişi gibi psikopompluk yeteneğim de vardır. Canlılara ölümler dünyasına kadar eşlik ederim."

"Ben burasının ölümler dünyası olduğunu sanıyordum," dedi Gölge.

"Hayır. Burası kendi başına bir şey değil. Burası daha çok başlangıç."

Sandal ayna yüzeyli yeraltı gölünde kayarak ilerledi. Ve sonra Bay Ibis gagasını oynatmadan dedi ki, "Siz insanlar, yaşayanlar ve ölümlerden sanki karşılıklı iki özel grup gibi bahsediyorsunuz. Aynı bir yol olan bir nehre ya da aynı bir renk olan bir şarkıya sahip olamazmısınız gibi."

"Olamazsın," dedi Gölge. "Olabilir misin?" Yankılar kendi kelimelerini gölün üzerinden ona geri fısıldadılar.

"Hatırlaman gereken şey," dedi Bay Ibis, sabırsızca, "hayat ve ölümün aynı paranın iki farklı yüzü olduğu. Bir çeyrek doların yarı ve turası gibi."

"Ya iki yüzü aynı çeyreğim varsa."

"Senin yok."

Sonrasında karanlık suları geçerlerken Gölge bir tehlike heyecanı yaşadı. Suyun cam gibi yüzeyinin altından sitem edercesine ona dik dik bakan çocuk yüzleri görebildiğini hayal etti: Suratları suyun altında yüzüyordu ve yumuşamıştı, kör gözleri bulanık bakıyordu. Bu yeraltı mağarasında gölün siyah yüzeyini bozacak rüzgâr yoktu.

"Demek ben ölüyüm," dedi Gölge. Bu fikre alışmaya başlamıştı. "Ya da öleceğim."

"Sen Ölümler Evi'ne gidiyorsun. Seni götürmeye gelmeyi ben istedim."

"Niçin?"

"Sen iyi bir işçiydin. Niçin olmasın ki?"

"Çünkü . . ." Gölge düşüncelerini düzenledi. "Çünkü sana asla inanmadım. Çünkü Mısır Mitolojisi hakkında pek fazla bilgim yok. Çünkü bunun olmasını beklemedim. Aziz Peter ve Cennetin

Kapıları'na ne oldu?"

Uzun gagalı beyaz kafa ciddice sağa sola sallandı. "Bize inanamaman önemli değil," dedi Bay Ibis. "Biz sana inanıyoruz."

Sandal dibe dokundu. Bay Ibis kenardan suya indi ve Gölge'ye de aynısını yapmasını söyledi. Bay Ibis, sandalın ön tarafından bir ip aldı ve Gölge'ye feneri verdi. Bu hilal şeklindeydi. Kıyıya çıktılar ve Bay Ibis kayalık zemine çakılmış metal bir halkaya sandalı bağladı. Sonra lambayı Gölge'den aldı ve hızla ileri doğru yürüdü. Yürürken yukarıda tuttuğu feneri kayalık zemine ve yüksek kaya duvarlara çok büyük gölgeler yansıtıyordu.

"Korktun mu?" diye sordu Bay Ibis.

"Pek değil."

"Şey, yürürken gerçek huşu ve ruhani dehşet duygularını geliştirmeye çalış. Onlar halihazırda elimizde bulunan, duruma en uygun duygular."

Gölge korkmamıştı. Meraklanmış ve endişelenmişti ama o kadar. Ne değişen karanlıktan, ne ölü olmaktan ne de yaklaşırlarken onlara dik dik bakan tahıl ambarı büyüklüğündeki köpek kafalı yaratıktan korkmuştu. Köpek gırtlaktan gelen boğuk bir sesle hırıldadı ve Gölge ensesindeki tüylerin diken diken olduğunu hissetti.

"Gölge," dedi. "Yargılama zaman geldi."

Gölge yaratığa baktı. "Bay Jacques?" dedi.

Anubis'in kocaman esmer elleri aşağı indi ve Gölge'yi yakalayıp yakınına getirdi.

Çakalkafa canlı ve parıldayan gözlerle onu inceledi; Bay Jacques'in masadaki ölü kızı incelediği gibi tarafsızca onu inceledi. Gölge, bütün hatalarının, bütün kusurlarının, bütün zayıflıklarının alınıp, tartılıp ölçüldüğünü biliyordu; bir şekilde kesildi, dilimlendi ve tadına bakıldı.

Göğsümüzü kabartmayan şeyleri her zaman hatırlamayız. Onları haklı gösterip, üstlerini parlak yalanlar ya da unutkanlığın kalın tozuyla örteriz. Gölge'nin hayatında yaptığı gurur duymadığı şeylerin hepsi, başka türlü yapmış olmayı ya da yapmadan bırakmayı dilediği şeylerin hepsi, tozu dumana katan bir suçluluk, pişmanlık ve utanç fırtınası halinde ona geldi. Ve onlardan kaçıp

saklanacak hiçbir yeri yoktu. masanın üstündeki ceset gibi açık ve çıplaktı. Çakal tanrı, kara Anubis anatomisi, davacısı ve işkence-cisiydi.

"Lütfen," dedi Gölge. "Lütfen dur."

Ama inceleme durmadı. Daha önce söylediği bütün yalanlar, çaldığı bütün her şey, yaktığı bütün canlar, bütün küçük suçlar, günü kurtaran minik cinayetler, bunların her biri ve daha fazlası seçip çıkarıldıktan sonra çakal kafalı ölülerin yargıcı tarafından nazikçe ortaya kondu.

Gölge, kara tanrının avucunda acılar içinde ağlamaya başladı. Tekrar, daha önce olmadığı kadar güçsüz ve çaresiz minnacık bir çocuktu.

Ve sonra inceleme hiçbir uyarı olmadan bitti. Gölge nefes nefeseydi, hıçkırıyor ve burnundan seller gibi sümükler akıyordu. Kendini hâlâ çaresiz hissediyordu ama eller onu dikkatlice, neredeyse yumuşakça kayalık zemine koydu.

"Onun kalbi kimde?" diye hırıldadı Anubis.

"Ben de," diye mırıldandı bir kadın sesi. Gölge kafasını kaldırdı. Bast artık Bay Ibis olmayan şeyin yanında duruyordu ve sağ elinde Gölge'nin kalbini tutuyordu. Kalp yüzü kırmızı bir ışıkla aydınlatı.

"Onu bana ver," dedi Thoth, ibis-kafalı tanrı ve kalbi bir insana ait olmayan ellerinin içine alıp ileri doğru süzüldü.

Anubis önüne bir çift altın terazi koydu.

"Demek nereye gideceğimi öğreneceğim yer burası?" diye Bast'a fısıldadı Gölge. "Cennet? Cehennem? Araf?"

"Eğer tüy dengede durursa," dedi Bast, "kendi kaderini kendin seçme hakkını kazanacaksın."

"Ya durmazsa?"

Sanki bu konu onu rahatsız etmiş gibi Bast omuz silkti. Sonra dedi ki, "O zaman senin kalbin ve ruhunla Ölü Yiyici, Ammet'i besleyeceğiz."

"Belki," dedi Gölge. "Belki bir tür mutlu sona ulaşabilirim."

"Bırak oradaki mutlu sonları" dedi ona Bast. "Orada herhangi bir son bile yok."

Anubis kefelelerden birine dikkatli ve saygılıca bir tüy yerleştirdi.

Anubis, Gölge'nin kalbini diğer kefeye koydu. Terazinin altındaki gölgelerde bir şey hareket etti, onun yaptığı bir şey Gölge'yi onu çok yakından inceleyemeyecek kadar rahatsız etti.

O ağır bir tüydü ama Gölge'nin ağır bir kalbi vardı ve kefeler endişe verici bir şekilde aşağı yukarı oynadılar.

Ama sonunda dengede durdular ve gölgeler içindeki yaratık tatmin olmamış bir şekilde sinsi sinsi uzaklaştı.

"İşte bu kadar," dedi Bast, hüzünlüce. "Yığın için bir kafatası daha. Yazık. Şu andaki sorunları için iyi şeyler yapacağını ummuştum. Bu yavaş çekim bir araba kazasını izlemek ve onu durduracak gücünün olmaması gibi bir şey."

"Sen orada olacak mısınız?"

Bast olumsuzca kafasını salladı. "Diğerlerinin savaşlarını benim adıma seçmelerinden hoşlanmam," dedi.

Arkasından uçsuz bucaksız ölümler evinde, karanlık ve sularda yankılanan bir sessizlik oldu.

"Şimdi bir sonra nereye gideceğimi mi seçmem gerekiyor?" diye sordu Gölge.

"Seç," dedi Thoth. "Ya da senin için biz seçebiliriz."

"Hayır," dedi Gölge. "Tamam. Bu benim seçimim."

"Evet?" diye kükredi Thoth.

"Şimdi dinlenmek istiyorum," dedi Gölge. "İstediğim bu. Hiçbir şey istemiyorum. Ne cennet, ne cehennem, ne de başka bir şey. Sadece bunun sona ermesine izin verin."

"Emin misin?" diye sordu Thoth.

"Evet," dedi Gölge.

Bay Jacquel son kapıyı Gölge için açtı ve kapının arkasında hiçlik vardı. Ne karanlık vardı. Ne unutulma vardı. Sadece hiçlik vardı.

Gölge bunu tamamen ve şartsız kabul etti. Kapıdan hiçliğe doğru, tuhaf bir aşırı neşeyle yürüdü.



*Bu kıtada her şey büyük bir terazinin üzerindedir. Nebirler kocamandır. İklimin sıcağı da ve soğuğu da çok şiddetlidir. Manzaralar muhteşemdir. Şimşekler ve gök gürültüleri heybetlidir. Ülkeye bağlı karışıklıklar bütün kurumları ürpertir. Buradaki kendi gaflarımız, kendi yolsuzluklarımız, kendi kayıplarımız, kendi rezilliklerimiz, kendi yıkımımız büyük bir kefenin üzerindedir.*

- Lord Carlisle, George Selwyn'e, 1778

Güney-Doğu Birleşik Devletleri'nin en önemli yerinin reklamı Georgia, Tennessee ve Kentucky'ye kadar yüzlerce eskimiş ahır çatısında yapılır. Bir şoför, bir ormanın içindeki kıvrılarak ilerleyen yolda çürüyen, kırmızı bir ahırdan geçecek ve çatısında

### KAYA ŞEHİRİ GÖRÜN DÜNYA'NIN SEKİZİNCİ HARİKASI

yazısını ve yakındaki yıkık dökük mandıra hangarının çatısında büyük beyaz harflerle

### KAYA ŞEHİR'DEN YEDİ EYALETİ GÖRÜN DÜNYA HARİKASI

yazısını okuyacaktır.

Bunun yönlendirmesiyle şoför, Kaya Şehir'in bir günlük mesa-

fedede, Lookout Dağı'nın üstünde, eyalet sınırı üzerindeki incecik bir hatta, Georgia'da, tam Chattanooga, Tennessee'nin güneybatısında olmasına rağmen kesinlikle bir sonraki virajdan sonra olduğuna inanacaktır.

Lookout Dağı pek dağ sayılmaz. İnanılmaz yüksek ve etrafa hakim bir tepeyi hatırlatır. Beyaz adamlar geldiğinde Cherokeeelerin bir kolu olan Chickamaugalar orada yaşıyorlardı. Dağa, *bir noktaya kadar yükselen dağ* anlamına gelen Chattootonoogee adını vermişlerdi.

1830'da, Andrew Jackson'un Kızılderili Taşınma Kanunu onları topraklarından sürgün etti - Choctawları, Chickamaugaların, Cherokeeelerin ve Chickasawların hepsi - ve ABD, askerleri yakaladıkları bütün Kızılderilileri, bir gün Oklahoma olacak yeni Kızılderili Bölgesine kadar, gözyaşlarından bir yolda, bin beş yüz kilometreden fazla yürütmüşlerdi: sıradan bir soykırım hareketi. Binlerce erkek, kadın ve çocuk yolda öldü. Kazandığında kazanmışsındır ve hiç kimse bunu tartışamaz.

Lookout Dağı'nı kim kontrol altında tutarsa ülkeyi de kontrolü altında tuttu; efsane böyleydi. Her şeyden önce, burası kutsal bir mevki ve yüksek bir yerdi. İç Savaş'da, Eyaletlerarası Savaş'da burada bir çarpışma oldu: Bulutların Üstündeki Savaş, bu çarpışmanın ilk günüydü ve sonrasında Kuzey birlikleri, imkansız emir almadan başardılar. Misyoner Sirtını temizleyip aldılar. Kuzey, Lookout Dağı'nı aldı ve Kuzey savaşı kazandı.

Lookout Dağı'nın altında, bazıları çok eski tüneller ve mağaralar vardır. Çoğu artık kapatılmıştı ama yerel bir iş adamı Yakut Şelale adını verdiği bir yeraltı şelalesini kazdırarak ortaya çıkardı. Oraya asansörle ulaşılabilir. Burası turistleri cezbeden bir yer ama turistleri en çok çeken yer Lookout Dağı'nın tepesidir. Burası Kaya Şehir'dir.

Kaya Şehir bir dağın kenarında süslü bir bahçe olarak başlar: ziyaretçiler, onları kayalar içinden, kayalar üstünden, kayalar arasından geçiren bir patikada yürürler. Kapatılmış bir arazideki ge-yiklere mısır atarlar, asma bir köprüyü geçerler ve hava mükemmel derecede açık olduğu nadir yaz günlerinde, onlara yedi eyaleti de göstermeye söz veren bir manzarayı çeyrek dolarla çalışan

dürbünlerden izlerler. Acayip bir cehennemden gelmiş gibi bir patika, her yıl milyonlarca gelen ziyaretçileri oradan alıp, ninni kafiyesi ve peri masalı maketleri gibi düzenlenmiş, arkadan gelen ışıklarla aydınlatılmış bebeklere bakacakları mağaralara götürür. Oradan ayrılırlarken, akılları karışık, niçin geldikleri, ne gördükleri, iyi bir zaman geçirip geçirmedikleri konusunda kararsız giderler.

Lookout Dağı'na Birleşik Devletler'in her tarafından geldiler. Onlar turist değildi. Arabayla, uçakla, otobüsle, trenle ve yaya geldiler. Bazıları uçtu - alçaktan uçtular ve sadece gecenin karanlığında uçtular. Bazıları kendi yöntemleriyle yeraltından seyahat ettiler. Birçoğu, gergin motorcular ya da TIR sürücülerine otostop yaptılar. Arabası ve kamyonu olanlar, yol kenarında yürümeyenleri, mola yerlerinde olanları ya da yolda yemek yiyenleri gördüler ve onları beraber gitmek için araçlarına davet ettiler.

Tozlar içinde ve yorgunluktan bitmiş bir vaziyette Lookout Dağı'nın eteklerine vardılar. Ağaçlarla kaplı yamaçtan yukarı bakınca Kaya Şehir'in şelalelerini, bahçelerini ve patikalarını görebildiler ya da görebildiklerini hayal ettiler.

O sabah erken saatlerde gelmeye başladılar. İkinci dalgaları akşam karanlığında geldi. Birkaç gün boyunca gelip durdular.

Hasarlı bir kamyon durup birkaç seyahat yorgunu, makyajları dağılmış *vilayı* ve *rusalkayı* indirdi.

Tepenin eteğindeki bir ağaç kümesinde yaşlıca bir *vampir*, arapsaçı gibi karmakarışık, turuncu bir kürkü olan maymuna benzer çıplak bir yaratığa bir Marlboro ikram etti. Yaratık nazikçe kabul etti ve yan yana, sessizce sigaralarını içtiler.

Bir Toyota Previa yolun kenarında durdu, içinden yedi Çinli adam ve kadın indi. Her şeyden önce temiz görünüyorlardı. Belli ülkelerde önemsiz devlet memurlarının giydiği türden koyu renk takım elbiseler giymişlerdi. İçlerinden biri mandallı bir kağıt altlığı taşıyordu. Arabanın arkasından kocaman golf çantalarını indirirken onları envanterden işaretledi: Çantalarda sapları cilalı, işlemeli kılıçlar, oymalı sopalar ve aynalar vardı. Silahlar dağıtıldı,

teslimat imzaları atıldı.

1920'lerde öldüğüne inanılan, bir zamanların meşhur komediyeni paslı arabasından indi ve elbiselerini çıkartmaya başladı: Bacakları keçi-bacağıydı; kuyruğu kısa ve keçimsiydi.

Hepsi de gülümseyen, çok parlak, uzun saçlı dört Meksikalı geldi; aralarında kahverengi bir kağıt torbada sakladıkları bir bira şişesini dolaştırdılar, içinde toz çikolata, alkol ve kan vardı.

Kafasında tozlu siyah bir melon şapka olan ufak tefek, esmer sakallı, şakaklarında kıvrıkcık bukleleri ve eski püskü kenarlı duşallı olan bir adam tarlaları geçerek onlara doğru geldi. Ondan iki misli uzun ve soluk gri iyi cins Polonya kili rengindeki yol arkadaşının birkaç adım önündeydi. Alnında *hayat* manasına gelen bir kelime yazılıydı.

Gelmeye devam ettiler. Bir taksi kenara çekti ve içinden birkaç *Rakhsaba*, Hindistan yarımadasının şeytanları indi. Konuşmadan, tepenin eteğindeki bakarak, Mama-ji'yi bulana kadar etrafta dolaşıp durdular. Gözleri kapandı, dudakları dualar mırıldaıyordu. Burada onlara tek tanıdık gelen şey oydu; ama eski savaşları hatırlayarak ona yaklaşmakta çekindiler. Mama-ji'nin elleri boynundaki kafataslarından kolyeyi okşadı. Kahverengi teni yavaşça siyahlaştı, obsidiyen siyahına dönüştü: Dudakları aralanmıştı ve uzun beyaz dişleri çok keskindi. Bütün gözlerini açtı. Rakhsa'lara eliyle yanına gelmelerini işaret etti ve onları kendi çocuklarını karşılar gibi karşıladı.

Son birkaç günün kuzeyee ve doğuya giden fırtınası, havadaki basınç ve sıkıntı hissini azaltmakta hiçbir işe yaramadı. Yerel hava durumu sunucuları kasırgalara neden olabilecek merkezlerin, yüksek basınç bölgelerinin hareket etmediği konusunda uyarılar yapmaya başlamıştı. Gündüzler sıcak, ama geceler soğuktu.

Samimi gruplar halinde bir araya geldiler, bazen uluslarına, ırklarına, huylarına, hatta türlerine göre gruplar oluşturdular. Enişeli göründüler. Yorgun göründüler.

Bazıları konuşuyordu. Ara sıra gülme oluyordu ama sesiz ve seyrek. Altılık biralar elden ele dolaşıyordu.

Çeşitli yerel kadınlar ve erkekler çayırardan yürüyerek geldi-

ler, vücutları alışık olmadık şekillerde hareket ediyordu: Konuştuklarında sesleri onlara binen *Loa*ların sesleriydi: Uzun boylu zenci bir adam kapıları açan Baba Legba'nın sesiyle konuşurken; Baron Samedi, Voodoo Ölüler Tanrısı, büyük ihtimalle siyah saçlarında neşeli bir açıyla duran, siyah bir ipek silindir şapkası olduğu için genç bir gotik Chickamauga kızının vücudunu ele geçirmişti. Baron'un kendi kalın sesiyle konuşuyor, devasa bir puro içiyordu ve emrinde ölüler Loası olan üç *Gédé* vardı. *Gédé*ler, üç orta yaşlı erkek kardeşin vücutlarına yerleşmişlerdi. Ellerinde çifteler vardı ve onlara sadece onların gülmek isteyeceği, boğuk kahkahalarla gülüyorlardı, insanı hayretler içinde bırakacak iğrençlikte espriler yapıyorlardı.

Yağ lekeli kotları ve yırtık pırtık deri montlarıyla iki yaşı belirsiz Chickamauga kadını etrafta dolanıyor, insanları ve savaş hazırlıklarını izliyorlardı. Bazen elleriyle işaret ediyor ve başlarını olumsuzca sallıyorlardı. Yaklaşan çatışmada yer almaya niyetli değildiler.

Ay, doğudan büyüyerek yükseldi, dolunay olmasına bir gün vardı. Ay, tepelerin hemen üstünde koyu kırmızımsı turuncu bir renkte yükselirken gökyüzünün yarısı kadar büyük görünüyordu. Sonunda yukarıda bir fener gibi asılı kalana kadar gökyüzünde ilerlerken ufalıp soluklaşmış gibi göründü.

Onlardan birçoğu, ay ışığında, Lookout Dağı'nın eteklerinde bekliyordu.

Laura susamıştı.

Bazen yaşayan insanlar zihninde mumlar gibi sabit bir şekilde yanıyorlardı, bazen de meşaleler gibi alev alev. Bu, onlardan uzak durmayı kolaylaştırıyordu. Ve duruma göre de onları bulmayı kolaylaştırıyordu. Gölge kendi ışığıyla o ağacın üstünde çok tuhaf bir şekilde yanmıştı.

Bir keresinde el ele yürüdüklerinde, Gölge'yi canlı olmamak konusunda azarlamıştı. Ondan sonra bir saf duygu kıvılcımı görmeyi ummuştum. Herhangi bir şey görmeyi ummuştum.

Yanında yürürken onun ne söylemeye çalıştığını anlamasını

dilediğini hatırladı.

Ama o ağacın üstünde ölmek Gölge'yi tam manasıyla canlandırmıştı. Laura yaşamı yavaş yavaş göçüp giderken onu izlemişti. Gölge odaklanmış ve gerçeğe dönüşmüştü. Gölge ondan onunla kalmasını istemişti, bütün gece onunla kalmasını. Gölge onu affetmişti . . . onu belki affetmişti. Bu önemli değildi. Gölge değişmişti; Laura'nın bütün bildiği de buydu.

Gölge ona çiftlik evine gitmesini, orada ona içmek için su vereceklerini söylemişti. Çiftlik evinde yanan hiçbir ışık yoktu ve içeride hiç kimseyi algılayamadı. Ama Gölge ona onunla ilgilenceklerini söylemişti. Çiftlik evinin kapısı itti ve kapı paslanmış menteşeleri uzunca bir süre karşı çıktıktan sonra açıldı.

Sol akciğerine sıkıştıran, kıvranan ve onu öksürten bir şey girdi.

Kendini dar bir holde buldu. Yolu neredeyse uzun ve tozlu bir piyanoyla kesilmişti. Binanın içi eski rutubet kokuyordu. Sıkışarak piyanonun yanından geçti, itip bir kapıyı açtı ve kendini harap mobilyalarla dolu kırık dökük bir oturma odasında buldu. Şöminenin rafında bir yağ lambası yanıyordu. Şöminede yanan bir kömür ateşi vardı; ama evin dışından ne duman görmüştü, ne de kokusunu almıştı. Kömür ateşi bu odada hissettiği ürpermeyi giderecek bir etki yapmadı ama Laura bunun odanın suçu olmaya bileceğini kabul etmeye istekliydi.

Ölüm Laura'yı yaralamıştı ama bu yara çoğunlukla orada olmayan şeylere bağlıydı: Bütün hücrelerini tek tek kurutan, iç kavurucu susuzluk, kemiklerinde kesinlikle bir nebzesi bile olmayan sıcaklık. Bazen kendini, ölü yakmak için toplanan odun yığınının çıtırdayan alevlerinin ya da toprağın yumuşak kahverengi battaniyesinin onu ısıtıp ısıtmayacağını, soğuk denizin susuzluğunu giderip gidermeyeceğini merak eder buluyordu . . .

Odanın boş olmadığını fark etti.

Üç kadın, olağandışı sanatsal bir sergiye uygun bir grup halinde gelmişler gibi, eskice bir kanepede oturuyorlardı. Kanepeler zamanlar, yüz yıl önce, parlak kanarya sarısı olan, soluk kahverengi yıpranmış kadife bir kumaşla kaplıydı. Kadınlar o odaya girdiğinde onu gözleriyle takip ettiler ve hiçbir şey söylemediler.

Laura onların orada olacaklarını bilmiyordu.

Geniz boşluğunda bir şey kıpır kıpır etti ve düştü. Laura eliyle yoklayarak elbisesinin kolundan bir kağıt mendil çıkardı ve burnunu sümkürdü. Mendili buruşturdu, onu ve içindekileri kömür ateşine atıp kırıştıktan, kararıp turuncu bir dantel haline gelmelerini izledi. Kurtçukların kıvrılmalarını, kahverengileşmelerini ve yanmalarını izledi.

Bu bitince, kanepedeki kadınlara döndü. O içeri girdiğinden beri ne bir kasları, ne de bir saç telleri kıvıldamıştı. Ona bakıyorlardı.

"Selam. Burası sizin çiftliğiniz mi?" diye sordu.

En iri kadın başıyla onayladı. Elleri kıpkırmızıydı ve yüz ifadesi kayıtsız.

"Gölge - ağaçta asılı olan adam. O benim kocam - size bana su vermenizi istediğini söylemem gerektiğini söyledi." Bağırsaklarında büyükçe bir şey yer değiştirdi. Kıvrandı ve sonra hareketi kesildi.

En ufak tefek kadın kanepeden indi. Ayakları önceden yere ulaşmıyordu. Aceleyle odadan çıktı.

Laura evin içinde kapıların açılıp kapandığını duyabildi. Sonra dışarıdan bir seri yüksek sesli gıcırta duyabildi. Her birini ardından gelen bir su şapırtısı takip etti.

Kısa bir süre sonra ufak tefek kadın geri geldi. Kahverengi bir toprak su testisi taşıyordu. Onu dikkatlice masaya koydu ve kanepeye geri çekildi. Sallanıp, yılan gibi kıvrılarak kendini yukarı çekti. Tekrar kardeşlerinin yanına oturmuştu.

"Teşekkür ederim." Laura masaya gidip etrafta bir bardak ya da kap aradı ama ortalarda gözüken bir şey yoktu. Testiyi aldı. Görüldüğünden ağırdı. İçindeki su da pırıl pırıldı.

Testiyi dudaklarına götürdü ve içmeye başladı.

Su daha önce hayal edebileceği bütün sulardan daha soğuktu. Dilini, dişlerini ve boğazını dondurdu. Ama yine de durmak elinden gelmedi; midesine, bağırsaklarına, kalbine, damarlarına doğru dondurarak inen suyu hissederek içti.

Su içine aktı. Sıvı buza benziyordu.

Testinin boşaldığını fark edip şaşırdı ve onu masaya koydu.

Kadınlar sakince onu gözlemliyorlardı. Ölümünden beri, Laura hiç mecaz düşünememişti: olmuş olan ve olmamış olan şeyler. Ama artık kanepedeki kadınlara bakarken kendini jürileri, bir laboratuar hayvanını izleyen bilim adamlarını düşünürken buldu.

Aniden ve şiddetle sarsıldı. Tutunmak için masaya elini uzattı ama masa kayıp sallanarak neredeyse elinden kurtuluyordu. Elini masaya koyar koymaz kusmaya başladı. Safra, formalin, kurtçuklar ve kırkayaklar çıkardı. Sonra içindeki hoşuna gitmeyen şeyleri boşaltmaya ve işemeye başladığını hissetti: sidik vücudundan zorla, sıvı halde dışarı itiliyordu. Becerebilse çığlık atacaktı ama tozlu döşeme tahtaları onunla tanışmaya o kadar hızlı geldiler ki eğer nefes alıyor olsaydı ciğerlerindeki nefesi bir çırpıda boşalacaktı.

Zamanın içinde yüzdüğünün farkındaydı. Binlerce anı bir anda oynamaya başladı: Noel'den bir hafta önce büyük bir mağazada kaybolmuştu ve babası ortalarda gözüküyordu; şimdi Chi-Chi oturmuş çilekli daiquiri ısmarlıyor ve nasıl öpüştüğü merak ederek önceden hiç tanımadığı iriyarı, ciddi bir erkek-çocukla ilk randevusunu inceliyordu; midesi bulanacak kadar dönen ve sarsılan bir arabadaydı, Robbie metal direk arabayı durdurana kadar ona bağırırdı ama araba dursa da hareketlerine devam ettiler . . .

Urd'un Kuyusu, kader kaynağında gelen zaman suyu hayat suyu değildir. Pek değildir. Ama dünya ağacının köklerini besler. Ve ona benzeyen başka bir su yoktur.

Laura çiftlik evinin boş odasında uyandığında, titriyordu ve nefesi sabah havasında gerçek buğular çıkarıyordu. Elinin arkasında bir çizik vardı ve çizğin üstüne kan bulaşmıştı, parlak kırmızı taze kan.

Artık nereye gitmesi gerektiğini biliyordu. Kader kaynağından gelen zaman suyunu içmişti. Zihninde dağı görebiliyordu.

Elinin üstündeki kanı emdi, ince salya tabakasına şaşırdı ve yürümeye başladı.

Yağmurlu bir Mart günüydü. Hava mevsime nazaran soğuktu. Önceki günlerin fırtınaları güney eyaletlerini boydan boya dövmüş-



tü. Bu da Lookout Dağı'nın üstündeki Kaya Şehir'de çok az gerçek turist var manasına geliyordu. Noel ışıkları indirilmişti, yaz ziyaretçileri henüz gelmeye başlamamıştı.

Ama orada hâlâ insanlar vardı. Hatta yanaşan bir tur otobüsü o sabah mükemmel bronzlaşmış tenleri, ışıltılı, rahatlatıcı gülümsemeleriyle bir düzine erkek ve kadını boşaltıyordu. Sağlam haber kaynaklarına benziyorlardı ve insan neredeyse onların fosforlu noktalardan oluşan bir yapıları olduğunu söyleyebilirdi: Hareket ederlerken hafifçe bulanıklaşıyorlarmış gibiydiler. Kaya Şehir önündeki park yerinde siyah bir Humvee duruyordu.

TV insanları Kaya Şehir içinde, samimi, makul seslerle birbiriyle konuşabilecekleri bir yer olan dengeli kayanın yakınlarında yerleştiler.

Bu ziyaretçi dalgasının içindeki insanlar sadece onlar değildi. Kaya Şehrin patikalarında yürümüş olsaydınız, film yıldızlarına benzeyen kişilere, uzaylı yaratıklara benzeyen kişilere ve her şeyden önce gerçek bir kişilikten çok, bir kişi fikrine benzeyen bir çok kişiyi fark edebilirdiniz. Onları görebilirdiniz; ama çok bir büyük ihtimalle onları bir daha asla fark etmeyecektiniz.

Kaya Şehir'e uzun limuzinlerle, küçük spor arabalarla, büyük boy SUVlarla geldiler. Birçoğu, içeride ve dışarıda güneş gözlüğü takmayı adet edinmiş, onları isteyerek ya da rahatça çıkartmayanların güneş gözlüklerinden takıyordu. Onlar güneşten yanmış olanlar, takım elbiseler, gölgeler, gülümsemeler ve çatık kaşlardı. Gelenler her yaştan ve stilden, her boyda ve görüntüdeydiler .

Tek ortak noktaları bir bakıştı, çok özel bir bakış. *Beni tanıyorusun*, diyordu; ya da *beni tanıman gerekiyor*. Bir anlık aşinalık aynı zamanda bir mesafe, bir bakış ya da bir tavırdı – bu, dünyanın onlar için var olduğundan, onları içtenlikle karşılamasından ve onlara tapılmasından kaynaklanan bir güvendi.

Şişko velet, sosyal bir yeteneği olmamasına rağmen yine de rüyalarının ötesinde başarılı olan birisi gibi ayaklarını sürüyerek aralarında dolaştı. Siyah paltosu rüzgârdan savruluyordu.

Kaz Ana Avlusu'ndaki alkolsüz içki standının yanında duran bir şey dikkatini çekti. Kocamandı, yüzünden ve parmaklarından bisturiler çıkmıştı. Yüzü kanserli gibiydi. "Müthiş bir savaş ola-

cak," dedi ona, yapış yapış bir sesle.

"Savaş olmayacak," dedi şişko velet. "Burada karşımızda olan tek şey, bir amına koduğumun paradigma değişimi. Bu son bir deneme. Fiziki *savaşların* modası çoktan geçti Lao Tzu."

Kanserli şey ona göz kırptı. "Bekliyor," bütün cevaptı.

"Her neyse," dedi şişko velet. "Ben Bay Dünya'yı arıyorum. Onu gördün mü?"

Şey, bisturiyle kendini kaşdı, tümörüksü alt dudağını düşünerek öne itti. Sonra başını salladı. "İşte orada," dedi.

Şişko velet teşekkür etmeden belirtilen yönde oradan uzaklaştı. Kanserli şey hiçbir şey söylemeden çocuk gözden kaybolana kadar bekledi.

"Bu bir savaş *olacak*," dedi kanserli şey, yüzü fosforlu noktalarla lekeli bir kadına.

Kadın başıyla onayladı. "Peki bundan dolayı ne *bissediyor-sun?*" diye sordu sempatik bir sesle.

Şey göz kırptı ve sonra ona anlatmaya başladı.

Kasaba'nın Ford Explorer'ında, uydularla bağlantılı, küçük ekranlı, dünya çapında arabanın bulunduğu yeri gösteren bir sistem vardı; ama bir keresinde Blacksburg'un güneyinde, köy yollarında kaybolmuştu: Geçtiği yolların ekrandaki haritadaki karmakarışık çizgilerle yakınlığı çok azdı. En sonunda arabayı dar bir köy yoluna çekip pencereyi açtı ve bir kurt köpeğinin çektiği, sabah yürüyüşüne çıkan, şişman bir kadına Dişbudak ağaçlı çiftliğinin yerini sordu.

Kadın başını salladı ve işaret edip ona bir şey söyledi. Kadının ne söylediğini anlamadı; ama çok teşekkür etti, pencereyi kapattı ve onun gösterdiği genel yöne doğru arabayı sürdü.

Bir kırk dakika daha bir köy yolundan diğerine dolaşıp durdu. Hiçbiri aradığı yol değildi. Kasaba alt dudağını çiğnemeye başladı.

"Bu bok için çok yaşıyım," dedi yüksek sesle, dünyadan bezmiş film yıldızı repliğini beğenerek.

Elliyeye dayanmıştı. Çalışma hayatının çoğunu bir hükümet bü-

rosunda sadece paraf atarak geçmişti ve on iki yıl önce özel sektörden bir patron için devlet işini bırakıp bırakmamış olmak tartışmaya açıktı: Bazı günler bir türlü, bazı günler de diğer türlü düşündü. Her neyse, sadece sokaktaki joelar gerçekten bir fark olduğuna inanırlardı.

Tam çiftlikten vazgeçmek üzereyken bir tepeye çıktı ve kapının üstüne elle yazılmış tabelayı gördü. Ona söylendiği gibi sade bir şekilde DİŞBUDAK AĞACI yazılmıştı. Ford Explorer'ı durdurdu, dışarı çıktı ve kapıyı kapatan teli bükerek açtı. Tekrar arabaya bindi ve içeri doğru sürdü.

Bu sanki kurbağa pişirmek gibi, diye düşündü. Kurbağayı suya atıyorsun ve sonra ateşi yakıyorsun. Kurbağa bir şeylerin yanlış olduğunu anladığı zaman çoktan pişmiş oluyor. Çalıştığı dünya aşırı garipti. Ayaklarının altında sağlam bir zemin yoktu; tence-redeki su fokur fokur kaynıyordu.

Şirkete transfer edildiğinde her şey çok basitmiş gibi göründü. Şimdi her şey çok - karmaşık değil diye karar verdi; sadece acayıpti. O gece ikide Bay Dünya'nın bürosunda oturuyordu. Ona ne yapması gerektiği söylendi. "Anladın mı?" dedi Bay Dünya, ona koyu deri kınında bıçağı verirken. "Bana bir sopa kes. Bir metre-den fazla uzun olması gerekmiyor."

"Tamam," dedi. Ve sonra dedi ki, "Bunu niçin yapmam gerekiyor, efendim?"

"Çünkü ben sana söylüyorum," dedi Bay Dünya, sıkıcı bir şekilde. "Ağacı bul. İşini yap. Benimle Chattanooga'da buluş. Boşa zaman harcama."

"Ya göt herife ne olacak?"

"Gölge mi? Eğer ona rastlarsan sadece ondan uzak dur. Ona dokunma. Ona bulaşma bile. Onu bir şehit haline getirmeni istemiyorum. Şu anki oyun planında şehitlere yer yok." Arkasından yaralı yüzüyle gülümsedi. Bay Dünya çok kolay eğleniyordu. Bay Kasaba bunu bir kez fark etmişti. Her şeyden önce Kansas'da şöför rolü oynamak onu eğlendirmişti.

"Bak -"

"Şehit yok, Kasaba."

Kasaba başıyla onayladı ve kınındaki bıçağı alıp içinde biriken

öfkeyi iyice derinlere itip uzaklaştırdı.

Bay Kasaba'nın Gölge'ye olan nefreti benliğinin bir parçası haline gelmişti. Uykuya dalar dalmaz, Gölge'nin ciddi suratını görüyordu, o gülümseme olmayan gülümsemesini görüyordu. Gölge'nin gülümsemesiz gülümsemesi, Kasaba'ya yumruğunu adamın midesine geçirmek isteği veriyordu. Uykuya dalsa bile çenesini sıkıldığını, şakaklarının gerildiğini, boğazının yandığını hissediyordu.

Ford Explorer'ı çayırdan sürüp terk edilmiş bir çiftlik evini geçti. Bir sırtın tepesine geldi ve ağacı gördü. Arabayı biraz ilerisine park etti ve kontağı kapattı. Ön konsoldaki saat 6:38 idi. Anahtarları arabada bıraktı ve ağaca doğru yürüdü.

Ağaç büyüktü; kendine has dengelere göre varlığını sürdürüyormuş gibi görünüyordu. Kasaba onun on beş metre mi, yoksa kırk metre mi olduğu konusunda hiçbir şey söyleyemedi. Kabuğu ince bir ipek eşarp griliğindeydi.

Orada örümcek ağı gibi iplerle, ağacın gövdesine yerden biraz yukarıdan bağlanmış çıplak bir adam duruyordu. Ağacın dibinde çarşafa sarılmış bir şey vardı. Yanından geçerken ne olduğunu fark etti. Ayağıyla çarşafı iteledi. Çarşamba'nın harap olmuş suratı ona bakmaya başladı.

Kasaba ağaca ulaştı. Kalın gövdenin etrafında biraz döndü, çiftlik evinin görmeyen gözlerinden uzaklaştı, sonra fermuarını açtı ve ağacın gövdesine işedi. Fermuarını çekti. Eve gitti, uzayan tahta bir merdiven buldu, onu ağaca getirdi. Dikkatlice gövdeye dayadı. Sonra ona tırmandı.

Gölge onu ağaca bağlayan iplerde gevşekçe asılıydı. Kasaba adamın hâlâ canlı olup olmadığını merak etti: Göğsü inip kalkmıyordu. Ölü ya da ölmek üzere olması bir şey fark etmiyordu.

"Selam, göt herif," dedi yüksek sesle Kasaba. Gölge kımıldamadı.

Kasaba merdivenin tepesine ulaştı ve bıçağı çıkardı. Bay Dünya'yı tatmin edecekmiş gibi görünen küçük bir dal buldu ve bıçakla dibini yarıya kadar kesti sonra eliyle kırdı. Yaklaşık yetmiş beş santim boyundaydı.

Bıçağı kınına soktu. Sonra merdivenden aşağı inmeye başladı.

Gölge'nin karşısındayken, duraksadı. "Tanrım, senden nefret ediyorum," dedi. Öylesine tabancasını çekip onu vurabilmeyi diledi. Bunu yapamayacağını biliyordu. Ve sonra saphyormuş gibi bir hareketle sopayı asılı adama doğru havada dürttü. Bu Kasaba'nın içindeki bütün öfke ve hüsranı içeren iç güdüsel bir hareketti. Elinde bir mızrak tuttuğunu ve onu Gölge'nin bağırsaklarına soktuğunu hayal etti.

"Hadi," dedi yüksek sesle. "Gitme zamanı geldi." Sonra düşündü, *Deliliğin ilk işareti. Kendi kendine konuşmaktır.* Birkaç basamak daha indi, sonra geri kalanından yere atladı. Elinde tuttuğu sopaya baktı ve kendini elinde bir kılıç ya da mızrak tutan küçük bir çocuk gibi hissetti. *Herhangi bir ağaçtan bir sopa kesebilir dim, diye düşündü. Bu ağaç olması gerekmiyordu. Bu boku kim nereden bilecekti ki?*

Ve Bay Dünya bilecekti, diye düşündü.

Merdiveni çiftlik evine geri götürdü. Gözünün kenarından bir şeyin kımıldadığını gördüğünü sandı. Pencereden kırık mobilyalı, duvarlarından sıvalar dökülen, karanlık odaya baktı ve bir an için, karanlık salonda oturan üç kadın gördüğünü hayal etti.

Biri örgü örüyordu. Biri doğrudan ona bakıyordu. Biri uyuyormuş gibi görünüyordu. Ona bakan kadın gülümsemeye başladı; bu bütün yüzünü kaplayan, bir kulaktan diğerin ulaşan bir gülümseme idi. Sonra bir parmağını kaldırıp boynuna dokundu ve yavaşça boynunun bir tarafından diğer tarafına soktu.

O boş odada bir anda gördükleri bunlardı; ikinci bakışta içerde, dökülen eski mobilyalar, sinek lekeli boyalar ve çürüme dışında başka hiçbir şey görmedi. İçeride hiç kimse yoktu.

Gözlerini ovaladı.

Kasaba Ford Explorer'a geri döndü ve arabaya bindi. Sopayı yanındaki koltuğun beyaz derisinin üstüne attı. Kontak anahtarını çevirdi. Ön konsoldaki saat 06:37 idi. Kasaba kaşlarını çattı ve kol saatine baktı: 13:58 yanıyordu.

*Harika, diye düşündü. Ağaçta ya sekiz saat geçirdim ya da ek-si bir dakika.* Düşündüğü buydu; ama inandığı şey, iki zaman diliminin de rastlantısal olarak yaramazlık yapmaya başladığıydı.

Ağacın üstündeki Gölge'nin vücudu kanamaya başladı. Yara

içerideydi. Ondan akan kan yavaş, yoğun ve şeker pekmezi siyahıydı.

Bulutlar Lookout Dağı'nın tepesini örttüler.

Easter, dağın eteğindeki kalabalıktan biraz ötede oturmuş, doğudaki tepelerin üstündeki şafağı izliyordu. Sol bileğinde bir sıra mavi unutmamı beni çiçeği dövmesi vardı ve sağ başparmağıyla farkında olmadan onları okşadı.

Bir gece daha gelip geçmiş ve hiçbir şey olmamıştı. Millet hâlâ birer ikişer geliyordu. Dün akşam güneybatıdan, içlerinde bir elma ağacı büyüklüğünde iki küçük erkek çocuk ve sadece bir anlık gözüne ilişen ama VW kaplumbağa büyüklüğünde bedensiz bir kafa gibi görünen bir şey de dahil olmak üzere, birkaç yaratık getirmişti. Dağın dibindeki ağaçlar arasında kaybolmuşlardı.

Onları hiç kimse rahatsız etmedi. Dış dünyadan hiç kimse onların farkına varmamış gibi görünüyordu: Kaya Şehir'de bir çeyrek atıp izle dürbünlerinden onlara bakan turistleri hayal etti; dağın eteğindeki kişiler ve yaratıkların köhne kamp yerine dikkatle bakıp ağaçlar, çalılar ve kayalardan başka hiçbir şey göremeyeceklerdi.

Bir yemek ateşi dumanının kokusunu alabildi; soğuk şafak rüzgârında pişen domuz pastırması kokusu. Kamp yerinin diğer ucundaki birisi onu hem istem dışı gülümseten, hem de tüylerini ürperten bir armonika çalmaya başladı. Sırt çantasında bir kitap vardı ve gökyüzünün onu okuyacak kadar aydınlanmasını bekledi.

Gökyüzünde, bulutların hemen altında iki nokta vardı: biri büyük, biri küçük. Bir yağmur çisentisi sabah rüzgârıyla yüzünü ısılattı.

Çıplak ayaklı bir kız çocuğu kamp yerinden çıkıp ona doğru yürüdü. Bir ağacın yanında durdu, eteklerini kaldırdı ve çömeldi. İş bittiğinde. Easter ona seslendi. Kız ona doğru yürüdü.

"Günaydın, bayan," dedi. "Savaş çok yakında başlayacak." Pembe dilinin ucu koyu kırmızı dudaklarına dokundu. Omzuna deriyle bağlı bir karga kanadı ve boynundaki zincirde bir karga

ayağı vardı. Kollarına çizgiler, desenler ve karmakarışık düğüm-  
lerle mavi dövmele yapılmıştı.

"Nereden biliyorsun?"

Kız sırttı. "Ben Morrigan'ın Macha'sıyım. Savaş yaklaştığında  
onun kokusunu havadan alabilirim. Ben bir savaş tanrıçasıyım ve  
diyorum ki bugün kan dökülecek."

"Ah," dedi Easter. "Şey. Çok enerjiksın." Gökyüzündeki küçük  
noktayı onlara doğru bir kaya gibi düşerken izliyordu.

"Onlarla savaşacağız ve onları öldüreceğiz, her birini," dedi  
kız. "Ödül olarak onların kafalarını alacağız, kargalar da gözlerini  
ve cesetlerini alacaklar." Nokta bir kuşa dönüştü, kanatları açılmış,  
sabah rüzgârlarında üzerlerinde süzülüyordu.

Easter başını yana eğdi. "Bu bir savaş tanrıçasına ait olan giz-  
li bir bilgi mi?" diye sordu. "Sonundan kimin kazanacağı? Kimin,  
kimin kafasını alacağı?"

"Hayır," dedi kız. "Ben savaşın kokusunu alabilirim ama hepsi  
o kadar. Ama biz kazanacağız. Değil mi? Kazanmamız *gerekiyor*.  
Herkesin Babası'na ne yaptıklarını gördüm. Ya onlar ya biz."

"Evet," dedi Easter. "Sanırım öyle."

Kız tekrar gülümsedi ve yarı karanlıkta kamp yerine döndü.  
Easter elini yere koydu ve topraktan bir bıçak gibi çıkan yeşil bir  
filize dokundu. Onun dokunmasıyla filiz büyüdü, açıldı, kıvrıldı  
ve Easter elini yeşil bir lalenin üstüne koyana kadar değişmeye  
devam etti. Güneş yükseldiğinde çiçek açacaktı.

Easter, atmacaya baktı. "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu.

Atmaca Easter'in beş metre kadar üstünde yavaşça daire çizdi,  
sonra ona doğru süzüldü ve yanında yere kondu. Deli gözlerle  
ona baktı.

"Selam, şirin şey," dedi Easter. "Şimdi, bakalım gerçekten neye  
benziyorsun?"

Atmaca kuşkuyla ona doğru sıçradı ve sonra artık bir atmaca  
değil genç bir adamdı. Ona baktı ve sonra otlar baktı. "Sen?" de-  
di. Bakışları otlara, gökyüzüne, çalılara gidiyordu. Ama Easter'e  
değil.

"Ben," dedi. "Bana ne olmuş?"

"Sen." Durdu. Düşüncelerinin toplamaya çalışıyormuş gibi gö-

ründü; yüzündeki tuhaf ifadeler sürekli değişiyordu. *Bir kuş olarak çok uzun zaman geçirmiş*, diye düşündü Easter. *İnsan olmayı unutmuş*. Sabırla bekledi. En sonunda dedi ki, "Benimle gelecek misin?"

"Belki. Nereye gitmemi istiyorsun?"

"Ağaçtaki adama. Sana ihtiyacı var. Böğrünü bir hayalet yaraladı. Kan aktı, sonra durdu. Sanırım öldü."

"Şu anda bir savaş var. Buradan öylesine kaçıp gidemem."

Çıplak adam hiçbir şey söylemedi. Sadece ağırlığından emin olmayan, toprakta değil de havada ya da sallanan bir dalın üstünde duruyormuş gibi bir ayağından diğerinin üstüne bastı. Sonra dedi ki, "Eğer o tamamen ölürse, her şey bitecek."

"Ama savaş -"

"Eğer o yitirilirse, kimin kazandığı önemli olmayacak." Bir bataniye, bir bardak tatlı kahveye ve onu aklı başına gelen kadar titreyip, zırvalayacağı bir yer götürecektirine ihtiyacı varmış gibi göründü. Kollarını kaskatı iki yanında uzattı.

"Bu yer nerede? Yakında mı?"

Adam gözlerini laleye dikti ve başını olumsuzca salladı. "Uzakta."

"Şey," dedi Easter, "bana burada ihtiyaç var. Öylesine çıkıp gidemem. Oraya nasıl gitmemi bekliyorsun? Biliyorsun ki senin gibi uçamam."

"Hayır," dedi Horus. "Uçamazsın." Sonra kafasını kaldırdı, ciddice ve onların üstünde daireler çizen, kararan bulutlardan aşağı düşerken ölçüleri büyüyen diğer noktayı gösterdi. "O uçabilir."

Anlamsız yere birkaç saat daha araba kullandıktan sonra Kasaba, dünya çapında yer belli eden sisteminden, en az Gölge'den ettiği kadar çok nefret ediyordu. Ama bu nefrette hırs yoktu. Çiftliğe, büyük gümüşü Dişbudak ağacına giden yolu bulmanın zor olduğunu düşünmüştü; çiftlikten *giden* yolu bulmak daha da zordu. Hangi yoldan, hangi yönde giderse gitsin dar köy yollarından çıkamıyordu - geyik patikası ya da sığır yolu olarak başlamış olduğundan emin olduğu kıvrıla kıvrıla giden Virginia'nın köy yol-



ları - en sonunda kendini bir kez daha çiftlikten ve elle yazılmış DİŞBUDAK AĞACI tabelasından geçer buldu.

Bu saçma sapan bir şeydi, değil mi? Geldiği yoldan aynen geri dönmesi gerekiyordu, buraya gelirken her bir sağda bir sola dönmüştü, her solda bir sağa dönecekti.

Ama son kez yaptığı buydu ve şimdi tekrar çiftlikteydi. Yaklaşan kocaman fırtına bulutları vardı, hava kararıyordu, sabah değil de gece gibiydi ve önünde uzun bir yol vardı: bu gidişle Chattanooga'ya ikindiden önce asla ulaşamayacaktı.

Cep telefonu ona sadece *Kapsama Alanı Dışında* mesajları veriyordu. Torpido gözündeki katlanmış harita ana yolları, eyaletlerarası yolları ve gerçek otobanları gösteriyordu ama başka hiçbir şey yoktu.

Ne de etrafta sorabileceği birisi vardı. Evler yollardan uzağa kurulmuştu; sevindirici ışıkları yoktu. Artık yakıt göstergesi boşa değişiyordu. Uzaktan gelen bir gök gürültüsü duydu ve tek bir yağmur damlası hızla öncama düştü.

Böylece Kasaba, yolun yanında yürüyen kadını gördüğünde farkında olmadan gülümsediğini fark etti. "Tanrı'ya şükür," dedi yüksek sesle ve arabayı onun yanına çekti. Düşmeye basarak kadının tarafındaki pencereyi açtı. "Hanfendi? Özür dilerim. Sanırım kayboldum. Buradan 81. Otobana nasıl çıkacağımı söyleyebilir misiniz?"

Kadın yan pencereden ona baktı. "Biliyor musun," dedi. "Açıklayabileceğimi sanmıyorum. Ama eğer isterseniz size gösterebilirim." Yüzü soluk, ıslak saçları uzun ve siyahtı.

"Atla," dedi Kasaba. Tereddüt bile etmedi. "İlk iş benzin almamız gerek."

"Teşekkürler," dedi. "Benim de bir araca ihtiyacım vardı." Gözleri şaşırtıcı seviyede maviydi. "Bu koltukta bir sopa var," dedi şaşkınca.

"Onu arkaya at. Nereye gidiyorsun?" diye sordu. "Eğer beni benzin istasyonuna ve ana yola çıkarırsan seni kendi evinin önkapısına kadar bırakacağım."

"Teşekkür ederim," dedi. "Ama ben sizden daha uzağa gidiyorum. Beni ana yola çıkartmanız yeter. Belki bir TIR şoförü beni

alır." Kadın sahte, kararlı bir ifadeyle gülümsedi. İşte işi bitiren bu gülümseme oldu.

"Hanfendi," dedi. "Ben size gideceğiniz yere bütün TIR şoförlerinden daha iyi götürürüm." Kadının parfümünün kokusunu alabiliyordu. Manolya ya da leylak gibi baş döndürücü, ağır, bayıltıcı bir kokuydu ama umursamadı.

"Ben Georgia'ya gidiyorum," dedi. "Yolum uzun."

"Ben Chattanooga'ya gidiyorum. Sizi gideceğim yere kadar götürebilirim."

"Mmm," dedi. "İsmin ne?"

"Bana Mack derler," dedi Bay Kasaba. Barlarda kadınlarla konuşurken bununla sürdürürdü "Ve beni yakından tanıyanlar Büyük Mack derler." Bu bekleyebilirdi. Önlerinde uzun bir yolculuk vardı, birbirlerini tanımak için saatlerce arkadaşlık edeceklerdi. "Seninki?"

"Laura," dedi ona.

"Peki Laura," dedi. "Çok iyi arkadaş olacağımızdan eminim."

Şişko velet, Bay Dünya'yı Gökkuşağı Salonunda buldu - bu patikanın duvarlarla kaplı bir bölümüydü, burasının pencere camları ince şeffaf kırmızı, sarı ve yeşil bir plastikle kaplıydı. Pencereden pencereye sabırsızca yürüyor, sırayla altın rengi bir dünyaya, kırmızı bir dünyaya, yeşil bir dünyaya bakıyordu. Saçları kırmızımı turuncuydu ve kafatasına göre kısa kesilmişti. Burberry bir yağmurluk giyiyordu.

Şişko velet öksürdü. Bay Dünya kafasını kaldırdı.

"Özür dilerim? Bay Dünya?"

"Evet? Her şey programa uygun mu gidiyor?"

Şişko veletin ağzı kurudu. Dudaklarını yaladı. "Her şeyi yerli yerine koydum. Helikopterler konusunda onay almadım."

"Onlara ihtiyacımız olduğunda helikopterler burada olacaklar."

"İyi," dedi şişko velet. "İyi." Uzaklaşmadan, hiçbir şey söylemeden öylesine orada durdu. Alnında bir çürük vardı.

Bir süre sonra Bay Dünya dedi ki, "Senin için yapabileceğim başka bir şey var mı?"

Bir ara. Çocuk yutkundu ve başını salladı. "Başka bir şey," dedi. "Evet."

"Onu baş başa konuşursak daha rahat olabilecek misin?"

Çocuk tekrar başını salladı.

Bay Dünya, veletle beraber hareket merkezine döndü: İçinde, bir imbikle ay ışığı yapan sarhoş pixilerden bir maket bulunan rutubetli bir mağara. Dışarıdaki bir tabela turistleri onarım sırasında içeri girmemeleri için uyarıyordu. İki adam plastik iskemlelere oturdular.

"Sana nasıl yardım edebilirim?" diye sordu Bay Dünya.

"Evet. Tamam. İki şey. Tamam. Bir. Ne bekliyoruz? Ve iki. İkinci daha zor. Bak. Bizim silahlarımız var. Bizim ateş gücümüz var. Onlarda. Onlarda amına koduğumun kılıçları, bıçakları, balyozları ve taş baltaları var. Krikolar gibi. Bizim *akıllı* bombalarımız var."

"Kullanmayacağımız," diye belirtti diğer adam.

"Bunu biliyorum. Önceden söylemiştin. Bunu biliyorum. Ve bu yapılabilir. Ama bak, LA'deki orospu işini gördüğümünden beri..." Durdu, yüzünü astı, devam etmeye istekli görünmedi.

"Derdin mi var?"

"Evet. İyi bir kelime. *Dertli*. Evet. Aynı sorunlu gençler evi gibi. Komik. Evet."

"Peki tam olarak sorunun ne?"

"Şey, savaşıyoruz, kazanıyoruz."

"Sorunun kaynağı bu mu? Ben, kendim buna bir zafer ya da zevk meselesi olarak bakıyorum."

"Ama. Her durumda ölecekler. Onlar posta güvercinleri ve *thylacineler*. Değil mi? Kimin umurunda ki? Böyle olursa, ortalık bir kan gölü olacak."

"Ah." Bay Dünya başını salladı.

Anlıyordu. Bu iyiydi. Şişko velet dedi ki, "Bak, böyle hisseden bir tek ben değilim. Radyo Modern Takımı'na baktım ve hepsi bu işi barış yoluyla çözmek taraftarı; cisimsizler bu işi daha çok pazar güçlerine bırakma yanlısı. Ben. Biliyorsun. Burada mantığın sesiyim."

"Kesinlikle öylesin. Ne yazık ki, senin sahip olmadığın bilgiler var." Bunu takip eden gülümseme çarpık ve yaralıydı.

Çocuk göz kırptırdı. "Bay Dünya?" dedi. "Dudaklarınıza ne oldu?"

Dünya iç çekti. "İşin gerçeği," dedi, "bir zamanlar biri onu bir-birine dikti. Çok uzun zaman önce."

"Yuh," dedi şişko velet. "Ciddi bir *Omerta*(\*) boku."

"Evet. Ne beklediğimizi bilmek istiyor musun? Niçin dün akşam saldırmadığımızı?"

Şişko velet başını salladı. Terliyordu ama bu soğuk bir terlemeydi.

"Dün saldırmadık, çünkü bir sopa bekliyorum."

"Bir sopa mı?"

"Doğru. Bir sopa. Ve o sopayla ne yapacağımı biliyor musun?"

Bir kafa olumsuzca sallandı. "Tamam. Yemi yuttum. Ne?"

"Sana söyleyebilirim," dedi Bay Dünya, sade bir şekilde. "Ama sonra seni öldürmem gerekir." Göz kırptı ve odadaki gerilim yok oldu.

Şişko velet alçak sesli, boğaz ve genzinden gelen, burun çeker gibi bir gülmeyle kıkırdamaya başladı. "Tamam," dedi. "He. He. Tamam. He. Anladım. Mesaj Planet Technical'dan alındı. Net ve yüksek sesli. Başka soru sorma."

Bay Dünya başını olumsuzca salladı. Bir elini şişko veledin omzuna koydu. "Hey," dedi. "Gerçekten bilmek istiyor musun?"

"Tabii."

"Peki," dedi Bay Dünya, "burada arkadaş olduğumuza göre işte cevap: O sopayı alacağım ve ordular bir araya geldiklerinde onu üzerlerine atacağım. Onu attığımda o bir mızrağa dönüşecek. Ve sonra mızrak savaşın üzerinde yukarı doğru yükselirken "Bu savaşı Odin'e adıyorum" diye bağıracağım."

"Hı?" dedi şişko velet. "Niçin?"

"Güç," dedi Bay Dünya. Çenesini kaşıdı. "Ve yiyecek. İkisinin bir bileşimi. Gördüğün gibi, savaşın sonucu önemli değil. Önemli olan kaos ve katliam."

"Anlamadım."

"Bak sana göstereyim. Aynı böyle olacak," dedi Bay Dünya.,

---

(\*) *Omerta*: Mafya dilinde, "Ya sus, ya ölürsün" (ç.n)

"İzle! Burberrysinin cebinden tahta saplı bir avcı bıçağı çıkardı ve akıcı bir hareketle şişko veledin çenesinin altındaki yumuşak ete batırıp, beynine kadar yukarı sapladı. "Bu ölümü Odin'e adıyorum," dedi, bıçak içeri doğru girerken.

Elinin üstünde kan olmayan bir sızıntı ve şişko veledin gözlerinin arkasında guruldayan, kıvılcımlar çıkaran bir ses vardı. Havada yanan izole tel kokusu duyuluyordu.

Şişko veledin eli kasılarak kıvrıldı ve sonra yere yıkıldı. Yüzünde şaşkınlık ve ıstırap ifadesi vardı. "Şuna bak," dedi Bay Dünya, sohbet edencesine boşluğa. "Sanki biraz önce, birler ve sıfırlardan bir sıranın bir sürü parlak renkli kuşlara dönüştükten sonra uçup gittiğini görmüş gibi bakıyor."

Boş kayalık koridordan karşılık gelmedi.

Bay Dünya çok hafifmiş gibi cesedi omzuna aldı. Pixi modelini açıp cesedi imbiğin yanına attı ve uzun siyah yağmurluğuyla onu örttü. O akşam onu atacağına karar verdi ve yaralı ağzıyla sırttı: Bir cesedi savaş meydanında saklamak çok kolay olacaktı. Hiç kimse fark etmeyecekti bile. Hiç kimsenin umurunda olmayacaktı.

İçerisi bir süre sessiz kaldı. Sonra Bay Dünya'nın olmayan, boşuk bir ses gölgeler içinden öksürerek boğazını temizledi ve dedi ki, "İyi bir başlangıç."

*Askerlere karşı koymaya çalıştılar ama onlar ateş ettiler ve ikisini de öldürdüler. Bu yüzden şarkının hapisane hakkındaki sözleri hatalıydı; ama şiirsellik için araya konmuştu. Gerçek hayatta şiirsellikte olduğu gibi imalara asla rastlanmaz. Şiirsellik gerçek dediğiniz şey değildir. Mısralarda yeteri kadar yer yoktur.*

- Sam Bass'ın Baladı" üzerine bir şarkıcının yorumu. Bir *Amerikan Folklor Hazinesi*

Bunların hiçbiri aslında olamaz. Eğer sizi daha rahatlatacaksa bunu sadece mecaz olarak düşünebilirsiniz. Zaten dinler, tanım olarak birer mecazdır: Tanrı bir rüya, ümit, bir kadın, bir alaycı, bir baba, bir şehir, birçok odası olan bir ev, çölde en sevdiği kronometreyi bırakan bir saat yapımcısı, sizi seven birisidir - hatta belki bütün aksi kanıtlara rağmen, sadece sizin futbol takımınızın, ordunuzun, işinizin ya da evliliğinizin bütün diğer zıtlıklar karşısında büyümesi başarılı olması ve zafer kazanmasıyla ilgilenen kutsal bir varlıktır.

Dinler, hakim noktalardan dünyayı görebilecek, üstünde durma, bakma ve harekete geçme yerleridir.

Bu yüzden bunların hiçbiri olmuyor. Böyle şeyler asla olamaz. Bunun tek kelimesi bile doğru değil. Bu durumdayken, ardından olan şeyler şöyle meydana geldi:

Kadınlar ve erkekler Lookout Dağı'nın eteklerinde yağmur altında, küçük bir kamp ateşinin etrafında toplandılar. Onlara kötü

bir sığınak görevi gören ağaçların altında duruyor ve tartışıyorlardı.

Mürekkep siyahı teni ve sivri beyaz dişleri olan Bayan Kali dedi ki, "Zaman geldi."

Limon sarısı eldivenleri ve beyazlaşan saçlarıyla Anansi kafasını salladı. "Bekleyebiliriz," dedi. *"Bekleyebilirken beklememiz lazımdır."*

Kalabalıktan bir uyuşmazlık mırıltısı yükseldi.

"Hayır, dinleyin. O haklı," dedi demir grisi saçları olan yaşlı bir adam: Czernobog. Elinde, başı omzunda duran küçük bir balyoz tutuyordu. "Onlar yukarıdalar. Hava aleyhimizde. Şu anda başlamak deliliktir."

Biraz kurda, ondan biraz da fazla insana benzeyen bir şey hırıldadı ve orman toprağına tükürdü. "Onlara ne zaman saldırmamız daha iyi olur, *dedushka*? Onların umduğu gibi hava açana kadar bekleyecek miyiz? Ben şimdi saldırılım diyorum. Ben şimdi harekete geçelim diyorum."

"Onlarla aramızda bulutlar var," diye belirtti Macarların İsten'i. İnce siyah bir bıyığı, iri, tozlu bir siyah şapkası vardı. Yaşlı kimselere alüminyum destekler, yeni çatılar ve oluklar satarak geçimini sağlayan, ama iş bitsin ya da bitmesin çekin karşılığı çıktuktan sonraki gün kasabayı terk eden bir adamın sırtışına sahipti.

Şu ana kadar hiçbir şey söylememiş olan şık takım elbiseli bir adam ellerini birleştirip ateşin ışığına çıktı ve fikrini az, öz ve net bir şekilde belirtti. Onaylayan baş sallamalar ve mırıldanmalar oldu.

Morriganlardan oluşan üç savaşçı kadının birinden bir ses geldi. Birbirlerine o kadar yakın duruyorlardı ki mavi dövme kollar ve sallanan karga kanatlarından bir düzenlemeye dönüşmüşlerdi. "Bunun iyi ya da kötü bir zaman olup olmadığı önemli değil," dedi. "Asıl zaman geldi. Bizi öldürüp duruyorlar. Tanrılar gibi saldırıp ölmek mi daha iyi, yoksa mahzendeki sıçanlar gibi teker teker kaçarak ölmek mi?"

Bu kez daha güçlü bir onay mırıltısı. Bunu hepsi adına söylemişti. Zaman gelmişti.

"İlk kafa benim," dedi, boynunda mini kafataslarından bir ip

olan, çok uzun boylu bir Çinli. Yavaşça ve azimle dağdan yukarı doğru yürümeye başladı. Omzunda, ucunda keskin, gümüş bir ay gibi eğri bir ağzı olan bir asa taşıyordu.

Hiçbir şey bile sonsuza kadar var olamaz.

O orada kalmış olabilirdi, Hiçbir Yer'de, on dakika ya da on bin yıl kalmış olabilirdi. Bu bir şey fark etmiyordu: Zaman artık hiç ihtiyacı olmayan bir düşünceydi.

Artık asıl ismini hatırlayamıyordu. Bir yer olmayan orada, kendini boş ve temizlenmiş hissetti.

Şekli de yoktu, boşluk da değildi.

O hiçbir şeydi.

Ve o hiçbir şeye bir ses dedi ki, "Ho-hoka, kuzen. Konuşmamız lazım."

Ve bir zamanlar Gölge olan bir şey dedi ki, "Viski Jack?"

"Evet," dedi Viski Jack, karanlıklar içinde. "Ölüyken yakalaması çok zor bir adamsın. Benim tahmin ettiğim hiçbir yere gitmedin. Burayı kontrol etmeyi düşünmeden önce baştan aşağı her yere bakmam gerekti. Söyle bakalım, kabileni bulabildin mi?"

Gölge, diskodaki dönen aynalı kürenin altındaki adamla kızı hatırladı. "Sanırım ailemi buldum. Ama hayır, kabilemi bulamadım."

"Seni rahatsız ettiğim için özür dilerim."

"Beni rahat bırakın. İstedığımı aldım. Benim işim bitti."

"Senin için geliyorlar," dedi Viski Jack. "Seni canlandıracaklar."

"Ama ben öldüm," dedi Gölge. "Her şey tamamen bitti."

"Öyle bir şey yok," dedi Viski Jack. "Asla öyle bir şey yok. Benim yerime gideceğiz. Bir bira ister misin?"

Gölge bu durumda bir bira *isteyeceğini* tahmin etti. "Tabii."

"Bana da bir tane al. Kapının dışında bir soğutucu var," dedi Viski Jack ve işaret etti. Onun kulübesindeydiler.

Gölge bir an önce sahip olmadığı ellerle kulübenin kapısını açtı. Dışarıda nehirden çıkma buz parçalarıyla dolu plastik bir soğutucu ve buzların içinde bir düzine Budweiser vardı. İki kutu bira aldı ve kapının eşiğinde oturup vadiye baktı.



Bir tepenin üstünde, eriyen karlarla kabarmış akan bir şelalenin yanındaydılar. Parça parça belki yirmi, belki otuz metre aşağıya dökülüyordu. Güneş, şelalenin havzasını saran ağaçları örten buzlardan yansıyordu.

"Neredeyiz?" diye sordu Gölge.

"Son kez neredeydin?" dedi Viski Jack. "Benim yerimde. Bud'ımı ısınana kadar tutmayı düşünüyor musun?"

Gölge ayağa kalktı ve kutu birayı ona verdi. "Son kez buraya geldiğimde şelalen yoktu," dedi.

Viski Jack hiçbir şey söylemedi. Bud'ın kapağını pat diye açtı ve tenekeni yarisını yavaş uzun bir yudumda içti. Sonra dedi ki, "Yeğenimi hatırlıyor musun? Harry Mavialakarga? Şair? Buick'ını sizin Winnebago'yla değiş tokuş eden. Hatırladın mı?"

"Tabii. Onun şair olduğunu bilmiyordum."

Viski Jack çenesini kaldırdı ve gururla baktı. "Amerika'nın en sıkı şairi," dedi.

Teneke birasının geri kalanını bitirip geçirdi ve Gölge kendi birasını açarken bir kutu daha aldı. İki adam dışarıda, sabah güneşinde, soluk yeşil eğrelti otlarının yanındaki bir kayanın üzerine oturdular. Akan suları izlediler ve biralarını içtiler. Gölgelelerin asla kalkmadığı yerlerde hâlâ karlar vardı.

Toprak çamurumsu ve ıslaktı.

"Harry diabetikti," diye devam etti Viski Jack. "Böyle şeyler olur. Çok fazla. Siz Amerika'ya geldiniz, şeker kamışlarımızı, patateslerimizi, mısırlarımızı aldınız, sonra bize patates cipsleri, karamelalı mısır patlağı sattınız. Hastalanması gereken sizlersiniz." Düşüncelere dalarak birasını içti. "Şiirleriyle birkaç ödül kazanmıştı. Minnesota'da şiirlerini kitap halinde basmak isteyenler vardı. Onlarla konuşmak için bir spor arabayla Minnesota'ya gidiyordu. Sizin Bago'yu sarı bir Miata'yla değişmişti. Doktorlar arabayı kullanırken komaya girdiğini, yoldan çıkıp sizin yol tabelalarınızdan birine çarptığını söylediler. Nerede olduğunuza bakmayacak, dağları ve bulutları okumaya çalışmayacak kadar tembel olan sizler her yerde tabelaya ihtiyaç duyuyorsunuz. Ve böylece Henry Mavialakarga sonsuza kadar yok oldu; kardeş kurtla beraber yaşamaya gitti. Bu yüzden beni artık orada tutan hiçbir şey yok de-

dim. Kuzeye geldim. Burada güzel balık var."

"Yeğenin için üzüldüm."

"Ben de. Şimdi artık kuzeyde yaşıyorum. Beyaz adamın hastalıklarında çok uzaklarda. Beyaz adamın yollarından. Beyaz adamın tabelalarından. Beyaz adamın sarı Miatalarından. Beyaz adamın karamelalı mısır patlaklarından."

"Beyaz adamın birasından?"

Viski Jack kutuya baktı. "Senin insanların sonunda vazgeçip vatanlarına döndüklerinde Budwiser bira fabrikalarını bize bırakabilirler," dedi.

"Neredeyiz?" diye sordu Gölge. "O ağacın üstünde miyim? Öldüm mü? Burada mıyım? Her şeyin bittiğini düşünmüştüm. Gerçek olan ne?"

"Evet," dedi Viski Jack.

"Evet mi? Evet, nasıl bir cevap?"

"İyi bir cevap. Aynı zamanda doğru bir cevap."

"Sen de bir tanrı mısın?" diye sordu Gölge.

Viski Jack başını olumsuzca salladı. "Ben bir kültürel kahramanım," dedi ki. "Biz de tanrıların yaptığı boku yaparız, biz sadece daha çok düzüşürüz ve bize hiç kimse tapmaz. Bizimle ilgili öyküler anlatırlar ama anlattıklarının içinde kötü göründüklerimiz kadar, oldukça iyi göründüklerimiz de vardır."

"Anladım," dedi Gölge. Ve aşağı yukarı anlamıştı.

"Bak," dedi Viski Jack. "Burası tanrılar için iyi bir ülke değil. Benim halkım bunu erken öğrendi. Dünyayı bulan ya da yaratan ya da boktan oluşturan yaratıcı ruhlar vardır ama bunu düşünürsen: Kır Kurdu'na kim tapacak ki? Kirpi Kadınla sevişti ve siki iğne yastığından daha çok iğneyle delindi. Kayalarla tartıştı ve kayalar kazandı.

"Böylece halkım, hepsinin gerisinde bir yaratıcı, büyük bir ruh olabileceğini çıkardı. Bu yüzden ona teşekkür ederiz, çünkü her zaman teşekkür ederim demek güzel bir şeydir. Ama biz asla kiliseler inşa etmedik. İhtiyacımız yoktu. Ülkenin kendisi kiliseydi. Ülkenin kendisi dindi. Ülke, üzerinde dolaşan insanlardan daha yaşlı ve bilgeydi. Bize som balığı, mısır, bufalo ve posta güvercinleri verdi. Bize yabanpirinci ve turnabalığı verdi. Bize kavun, bal-

kabağı ve hindi verdi. Ve biz aynı kirpi, kokarca, mavialakarga gibi bu ülkenin çocuklarıyız."

İkinci birasını bitirdi ve şelalenin dibindeki nehri gösterdi. "Şu nehri bir süre takip edince yabanpirincinin yetiştiği göllere ulaşır-sın. Yabanpirinci zamanı gelince, bir arkadaşla bir kanoya biner-sin. Yabanpirincini kanona toplarsın, pişirirsin, depolarsın. Seni uzun süre idare eder. Farklı yerlerde farklı yiyecekler yetişir. Yeteri kadar güneye gidersen, orada portakal ağaçları, limon ağaç-ları var ve şu sulu yeşil herifler, armuda benzeyen -"

"Avokadolar."

"Avokadolar," diye onayladı Viski Jack. "İşte onlar. Buralarda yetişmiyorlar. Burası yabanpirinci ülkesi. Mus ülkesi. Söylemek istediğim Amerika böyle bir şey. Burası tanrılar için iyi ürün veren bir ülke değil. Buralarda iyi yetişmezler. Onlar yabanpirinci ülke-sinde yetişmeye çalışan avokadolar gibidir."

"İyi yetişmezler," dedi Gölge, hatırlayarak, "ama savaşacaklar."

Bu Viski Jack'i ilk defa gülerken görüşüydü. Bu aynı bir hav-lama gibiydi ve içinde çok az mizah vardı. "Hey Gölge," dedi Vis-ki Jack. "Eğer bütün arkadaşların bir uçurumdan atarlarsa sen de atlayacak mısın?"

"Belki." Gölge kendini iyi hissetti. Bunun sadece biradan oldu-ğunu düşünmedi. En son ne zaman kendini bu kadar canlı ve bu kadar bütün hissettiğini hatırlayamadı.

"Savaş olmayacak."

"O zaman bu ne?"

Viski Jack bira kutusunu dümdüz olana kadar ellerinin arasın-da ezdi. "Bak," dedi ve şelaleyi işaret etti. Güneş şelaleden da-ğı-lan su zerreciklerinin yakalayacak kadar yükselmişti; bir gökkuşa-ğı bulutu havada asılı duruyordu. Gölge, bunun hayatında gördü-ğü en güzel şey olduğunu düşündü.

"Bu bir katliam olacak," dedi Viski Jack, kesin bir şekilde.

Gölge o zaman anladı. Hepsini anladı, onun içindeki kıvılcım basitlikti. Başını olumsuzca salladı, sonra kıkırdamaya başladı ve kafasını bir kez daha olumsuzca salladı. Ve kıkırdama avazı çıktı-ğı kadar gülmeye dönüştü.

"İyi misin?"

"Ben iyiyim," dedi Gölge. "Biraz önce saklanan Kızılderilileri gördüm. Hepsini değil. Ama yine de onları gördüm."

"Büyük ihtimalle Ho Chunklar olmalı, o zaman. Bu herifler saklanma konusunda bir boka yaramazlar." Güneşe baktı. "Geri dönme zamanı geldi," dedi. Ayağa kalktı.

"Bu iki kişilik bir üç kağıt," dedi Gölge. "Ortada hiç savaş yok, değil mi?"

Viski Jack Gölge'nin koluna yavaşça vurdu. "Sen o kadar aptal değilsin," dedi.

Viski Jack'ın kulübesine geri döndüler. Kapıyı açtı. Gölge tereddüt etti. "Keşke burada seninle kalabilseydim," dedi. "Burası iyi bir yere benziyor."

"Bir çok iyi yer var," dedi Viski Jack. "İşin önemli noktası da bu. Dinle, tanrılar unutulduklarında ölürlər. İnsanlar da. Ama ülke hâlâ buradadır. İyi yerleriyle ve kötü yerleriyle. Bu ülke hiçbir yere gitmeyecek. Ben de gitmeyeceğim."

Gölge kapıyı kapattı. Bir şey onu çekiyordu. Bir kez daha karanlıkta yalnız başınaydı ama karanlık gittikçe aydınlanmaya başladı, ta güneş gibi yanana kadar.

Ve sonra acı başladı

Easter, çayırı yürüyerek geçti ve bastığı yerlerde ilkbahar çiçekleri açtı. Çok eskiden bir çiftlik evinin bulunduğu bir yerden geçti. Birçok duvarı bugün bile hâlâ duruyordu, yabancı otlar ve çimenler çürümüş dişler gibi etraftan fışkırıyordu. Hafif bir yağmur vardı. Bulutlar alçak ve koyu, hava soğuktu.

Çiftlik evinin biraz ilerisinde gümüşü gri, kocaman bir ağaç vardı. Kıştan dolayı tamamen ölü gibi görünüyordu. Ağacın önünde, çimenlerin üstünde yıpranmış, renksiz bir kumaş yığını vardı. Kadın kumaşın önünde durdu, eğildi ve kahverengimsi beyaz bir şey aldı: Bu, bir zamanlar insan kafatası olabilecek fazla kemirilmiş bir kemik parçasıydı. Onu otların üstüne geri attı.

Sonra ağaçtaki adama baktı ve hoşnutsuz bir tavırla gülümse-di. "Çıplakken o kadar da çok ilginç değiller," dedi. "İşin yarı eğlencesi onu açmak. Aynı hediyeler ve yumurtalar gibi."

Yanında yürüyen atmaca kafalı adam penisine baktı ve ilk defa kendi çıplaklığını farkına varıyormuş gibi göründü. Dedi ki, "Gözlerimi kırpmadan güneşe bakabilirim."

"Aferin sana, ne kadar da becerikliymişsin," dedi ona Easter, onun içini rahatlatarak. "Hadi şimdi onu aşağı indirelim."

Gölge'yi ağaca bağlayan ıslak ipler çok uzun zaman önce havanın etkisiyle kurumuş ve çürümüştü. İki kişi onlara asılınca kolayca parçalandılar. Gövde ağaçtan köklere doğru kaydı. Düşerken onu yakaladılar. Onu doğrulttular, iri bir adam olmasına rağmen kolayca taşıdılar ve gri çayırın üstüne yatırdılar.

Çimenlerin üstündeki gövde soğuktu ve nefes almıyordu. Böğründe bir mızrakla yaralanmış gibi kurumuş siyah bir kan lekesi vardı.

"Ya şimdi?"

"Şimdi," dedi Easter, "onu ısıtacağız. Ne yapman gerektiğini biliyorsun."

"Biliyorum. Yapamam."

"Eğer yardımcı olmaya istekli değilsen o zaman beni buraya çağırmamalıydın."

Easter beyaz elini Horos'a uzattı ve onun siyah saçına dokundu. Horus heveslice ona göz kırptı. Sonra bir sıcak sis içindeymiş gibi parıldadı.

Easter'e bakan atmaca gözü sanki içinde yeni yanan bir alev varmışçasına turuncu renkte parıldadı; çok uzun zaman önce sönmüş olan bir alev gibi.

Atmaca havalandı; daireler çizip yükselerek yukarı doğru fırladı, gri bulutların içinde güneşin olabileceği yerde daireler çizdi. Atmaca yükseldikçe önce bir nokta oldu, sonra benek ve sonra çıplak gözün göremeyeceği, sadece hayal edilebilecek bir şey oldu. Bulutlar incelmeye ve buharlaşmaya başladı. Ve mavi gökyüzünde güneşin parıldayacağı bir parça yarattı. Bulutları delip geçen ve çayırı yıkayan tek güneş ışını güzeldi ama bulutların dağılmasıyla görüntü de kayboldu. Kısa bir süre sonra sabah güneşi bir yaz öğlenindeki gibi çayırın üzerinde parlıyor, sabah yağmurunu yakarak buharlaştırıp pusa ve pusu da yakıp hiçliğe dönüştürüyordu.

Altın rengi güneş çayırın üstündeki vücudu parlaklığı ve sıcaklığıyla yıkadı. Pembenin ve ılık kahverenginin gölgeleri ölü şeye dokundu.

Kadın sağ elinin parmaklarını vücudun göğsünde hafifçe çekti. Kadın zihninde adamın göğsünde bir ürperti hissedebildiğini canlandırdı - kalp atışı olmayan bir şey ama hâlâ . . . Elini göğsünün, tam kalbinin üstünde tuttu.

Easter dudaklarını Gölge'nin dudaklarına doğru yaklaştırdı ve ciğerlerine nazikçe nefes vermeye başladı. Sonra nefes veriş bir öpücüğe dönüştü. Öpücüğü nazikti. İlkbahar kaynakları ve çayır çiçeklerinin tadındaydı.

Tekrar Gölge'nin böğründeki yaradan sıvı kanlar akmaya başladı - güneş ışığında sıvı yakutlar gibi sızan koyu kırmızı bir kan. Ve sonra kanama durdu.

Easter onun yanaklarını ve alnını öptü. "Hadi," dedi. "Ayağa kalkma zamanı geldi. Bunu kaçırmak istemezsin."

Gölge'nin gözleri sağa sola hareket etti. Akşam griliğindeki iki göz açılıp ona baktı.

Kadın gülümsedi ve sonra elini onun göğsünden kaldırdı.

"Beni sen geri çağırdın," dedi Gölge. Sanki İngilizce konuşmayı unutmuş gibi bunu yavaşça söyledi. Sesinde bir kırgınlık ve bir şaşkınlık vardı.

"Evet."

"Benim işim bitmişti. Yargılanmışım. Hepsi tamamdı. Beni sen geri çağırdın. Buna sen cüret ettin."

"Özür dilerim."

"Evet."

Gölge ayağa kalktı, yavaşça. İrkildi ve böğrüne dokundu. Sonra şaşırmış göründü: Orada ıslak bir kanama vardı ama altında yara yoktu.

Gölge elini uzattı. Kadın kolunu ona doladı ve ayağa kalkmasına yardım etti. Baktığı şeylerin isimlerini hatırlamaya çalışıyormuş gibi çayırda etrafına bakındı: uzun otların içindeki çiçekler, çiftlik evinin yıkıntıları, gümüşü dev ağacın dallarını örten yeşil tohumcuk dumanı.

"Hatırlıyor musun?" diye sordu. "Ne öğrendiğini hatırlıyor mu-

sun?"

"İsmimi kaybettim ve kalbimi kaybettim. Ve sen beni geri getirdin."

"Özür dilerim," dedi. "Kısa bir süre sonra savaşıacaklar. Eski tanrılar ve yeni tanrılar."

"Benim sizin için savaşmamı mı istiyorsun? Boşuna zaman harcadın."

"Seni geri getirdim; çünkü benim yapmam gereken buydu," dedi. "Şu anda yapman gerekeni sen yapacaksın. Sıra sende. Ben kendime düşeni yaptım."

Birden, Gölge'nin çıplaklığını fark etti ve kıpkırmızı oldu. Başını çevirdi.

Gölgeler bulutların ve yağmurun içinde, dağın yanından, kayalık patikalardan yukarı doğru ilerlediler.

Beyaz tilkiler, yeşil ceketli, kızıl saçlı adamların eşliğinde tepeye doğru sağlam adımlarla yürüdüler. Boğa kafalı bir minotor, demir parmaklı bir dactyl'in yanında yürüyordu. Bir domuz, bir maymun ve keskin dişli bir ghoulların yanlarında yanan bir yay tutan mavi bir adam, kürküne kıvrılan çiçekler girmiş bir ayı ve elinde gözlerden yapılma bir kılıç tutan, altın zincir zırh giymiş bir adamla, tepenin yanından yukarı tırmanıyorlardı.

Hadrianus'un bir zamanlar sevgilisi olan güzel Antinoos, kolları ve göğüsleri steroidlerle mükemmel şekiller almış bir bölük gayin başında tepenin üstüne doğru yürüyordu

Tepegözümsü tek gözü işlenmemiş dev bir zümrüt olan gri bir adam, yüzleri Aztek oymaları gibi lakayt birkaç büyücü ve yağız adamın - balta girmemiş ormanların yuttuğu gizleri biliyorlardı - önünde tepeye tırmanıyordu.

Tepenin üstündeki bir sniper dikkatlice beyaz tilkiye nişan aldı ve ateş etti. Bir patlama oldu ve dumansız bir barut kokusu nemli havaya yayıldı. Ceset midesi parçalanmış ve yüzü kanlar içindeki genç bir Japon kadındı. Ceset yavaşça yok olmaya başladı.

İki ayak üstünde, dört ayak üstünde, hiç ayaksız tepenin üstü-

ne doğru çıkmaya devam ettiler.

Tennessee dağlarından arabayla geçmek, fırtına sakinleştiğinde korkutucu derecede güzel, yağmur şakır şakır yağdığına ise sinir bozucuydu. Kasaba ve Laura bütün yol boyunca durmadan konuşmuşlardı. Kasaba onunla tanıştığına memnundu. Eski bir dostla karşılaşmış gibiydi, daha önce hiç karşılaşmadığı, gerçek bir eski dost. Tarihten, filmlerden, müzikten bahsettiler. Laura hayatında tanıştığı, atmışlardan Saragosa'da Bulunmuş Elyazmaları adlı bir yabancı filmi seyreden (Bay Kasaba onun İspanyol olduğundan eminken, Laura Polonya filmi olduğunu iddia ediyordu) tek kişiydi, gerçekten tek kişiydi. Bu halüsinasyon gördüğüne inanmaya başladığı bir filmi.

Laura ilk KAYA ŞEHİR'İ GÖRÜN ahırını gösterdiğinde Kasaba kıkırdadı ve oraya gittiğini kabul etti. Laura bunun çok güzel olduğunu söyledi. O her zaman böyle yerleri ziyaret etmek isterdi, ama asla zaman ayıramaz ve her zaman sonradan pişman olurdu. İşte bu yüzden şimdi yoldaydı. Bir macera yaşıyordu.

Laura ona bir seyahat acentası olduğunu söyledi. Kocasından ayrı yaşıyordu. Bir daha beraber olabileceklerini sanmadığını kabul etti ve bunun kendi hatası olduğunu söyledi.

"Buna inanamıyorum."

Laura iç çekti. "Doğru, Mack. Ben artık onun evlendiği kadın değilim."

Kasaba ona insanların değiştiğini söyledi. Ona hayatı hakkında anlatabileceği her şeyi anlattığını düşünemeden, ona Oduncuğu ve Taşçı, üçünün üç silahşörler olduklarını, ikisinin öldürüldüğünü, hükümet için çalışırken bu tip şeyler için katlaştığını sandığını, ama asla öyle olmadığını bile anlatıyordu.

Laura elini uzattı - o kadar soğuktu ki, Kasaba arabanın kaloriferini çalıştırdı - ve Kasaba'nın elini kendi elinin içinde sertçe sıktı.

Öğle yemeği zamanı, şimşekli ve gök gürültüleriyle dolu fırtına Knoxville'in üstüne çökerken, kötü bir Japon yemeği yediler. Kasaba, yemeğin geç, miso çorbasının soğuk ya da suşinin sıcak



olmasını umursamadı.

Laura'nın onunla beraber bir macera yaşamasından hoşlanıyordu.

"Şey," diye açıldı Laura, "cansızlaşma fikrinden nefret ettim. Bulduğum yerde çürüyordum. Bu yüzden arabam ve kredi kartlarım olmadan yola çıktım. Sadece yabancıların sevecenliğine bel bağlamıştım."

"Korkmadın mı?" diye sordu. "Yani, güç durumunda kalabilirdin, saldırıya uğrayabilirdin, açlıktan ölebilirdin."

Laura başını olumsuzca salladı. Sonra tereddütlü bir gülümsemeyle dedi ki, "seninle karşılaştım, değil mi?" ve Kasaba söyleyecek hiçbir şey bulamadı.

Yemek bittiğinde, dışarıdaki fırtınada arabaya kafalarına Japonca gazetelerle örterek koşullar ve koşullarken yağmurda koşan çocuklar gibi güldüler.

"Seni nereye kadar götürebilirim?" diye sordu Kasaba, arabaya tekrar bindiklerinde.

"Ben senin gittiğin yere kadar gideceğim, Mack," dedi ona utangaçça.

Kasaba Büyük Mack cümlesini kullanmadığı için memnundu. Bu kadın barlardaki bir geceliklerden değildi. Bay Kasaba bunu yüreğinde biliyordu. Onu bulmak elli yılını almıştı ama sonunda bulmuştu. Bu oydu, bu vahşi, uzun siyah saçlı, büyülü kadın.

Bu aşktı işte.

"Bak," dedi, Chattanooga'ya yaklaşırlarken. Silecekler öncamdaki yağmur damlalarını temizleyip şehrin griliğini bulanıklaştırdılar. "Bu akşam için sana bir motel bulmaya ne diyorsun? Ben ödeyeceğim. Ve ben teslimatı yaptıktan sonra biz. Şey, biz başlangıç için sıcak bir banyo yapabiliriz. Seni ısıtmak için."

"Bu harika bir fikir," dedi Laura. "Ne teslimatı yapıyorsun?"

"Şu sopayı," dedi ona ve kıkırdadı. "Arka koltuktaki."

"Tamam," dedi onun nabzına göre şerbet vererek. "O zaman bana söyleme, Bay Esrarengiz."

Ona kendisi Kaya Şehir'de teslimatını yaparken Laura'nın park yerindeki arabada beklemesinin daha iyi olacağını söyledi. Lookout Dağı'nın yanındaki şiddetli yağmurda arabayı farları yanık,

saatte elli kilometreyi asla geçmeden sürdü.

Park yerinin gerisine park ettiler. Kasaba kontağı kapattı.

"Hey. Mack. Arabadan inmeden önce bana bir sarılır mısın?" diye sordu gülümseyen Laura.

"Tabii ki," dedi Bay Kasaba, kollarını ona doladı ve yağmur Ford Explorer'ın tavanında pat pat yağarken Laura ona doğru sokuldu. Kasaba onun saçının kokusunu alabiliyordu. Parfümünün altında çok hafif bir nahoş koku vardı. Yolculuk her zaman böyle yapardı. Banyonun gerçekten ikisi için olması gerektiğine karar verdi. Chattannooga'da ilk karısının çok sevdiği şu lavantalı banyo bombalarından alabileceği bir yer olup olmadığını merak etti. Laura başını onunkine dayadı ve eli farkında olmadan Kasaba'nın boyun çizgisine çarptı.

"Mack . . . düşünüp duruyorum da. Şu senin dostlarına ne olduğunu öğrenmeyi gerçekten istiyor olmalısın?" diye sordu. "Oduncuk ve Taş'a. Değil mi?"

"Evet," dedi, dudaklarını ilk öpücük için onunkilere doğru uzattırken. "Tabii ki istiyorum."

Ve Laura ona gösterdi.

Gölge çayırdaki, ağacın gövdesinin etrafında kendi yavaş dairelerini çizip daireleri azar azar büyütürken yürüdü. Bazen durup bir şey alıyordu: ya bir çiçek, ya bir yaprak, ya bir çakıl taşı, ya ince bir dal, ya da bir ot. Dalın *dallığına*, yaprağın *yapraklığına* tamamen odaklanıyormuş gibi kısa bir süre onu inceliyordu.

Easter, kendine kendine odaklanmayı öğrenen aşamadaki bir bebeğin bakışını hatırladığını fark etti.

Onunla konuşmaya kalkışmadı. O anda saygısızlık olabilirdi. Yorgunluktan bitap bir durumda onu izledi ve merak etti.

Ağacın altından yaklaşık altı metre uzakta, yarı yarıya büyümüş uzun çayır otları ve ölü sarmaşıklar arasında branda bir torba buldu. Gölge onu aldı, torbanın tepesindeki düğümleri çözüp ipleri gevşetti.

İçinden çıkardığı elbiseler onundu. Eskiydiler ama hâlâ işe yarayabilirlerdi. Ayakkabılarına ellerinde çevirerek baktı. Gömleği-

nin kumaşını, kazağının yününü okşayıp onlara sanki milyonlarca yıl uzaktan bakıyormuş gibi dik dik baktı.

Onları teker teker giydi.

Ellerini ceplerine soktu ve Easter'e beyaz-gri bir mermer gibi görünen bir şey çıkardı.

"Bozuk para yok," dedi. Bu, birkaç saattir söylediği ilk kelimeydi.

"Bozuk para yok mu?" diye tekrar etti Easter.

Başını olumsuzca salladı. "Bana ellerimle yapmam için bir şey verdiler." Eğilip ayakkabıların giydi.

Giyindiğinde daha normal gözüktü. Ama ciddi. Easter onun ne kadar dolaştığını ve geri dönmenin ona neye mal olduğunu merak etti. Geri dönüşünü başlattığı ilk kişi o değildi; kısa süre sonra, milyonlarca yıllık bakışların yok olacağını, ağaçtan geri getirdiği anılar ve rüyaların dokunabildiğiniz şeyler dünyası tarafından bastırılacağını biliyordu. Her zaman böyle olmuştu.

Easter, yolda çayırın arkasına kadar rehberlik etti. Bineği ağaçların arasında bekliyordu.

"İkimizi birden taşıyamaz," dedi ona. "Ben eve tek başıma döneceğim."

Gölge başıyla onayladı. Bir şeyi hatırlamaya çalışıyormuş gibi göründü. Sonra ağzını açıp tiz bir neşe ve hoş bulduk çılgılığı attı.

Thunderbird acımasız gagasını açtı ve ona tiz bir hoş geldin çılgılığı attı.

Yüzeysel olarak, en azından bir akbabayı andırıyordu. Tüyleri morumsu parlaklıkta siyahtı ve boynunda beyaz bir şerit vardı. Gagası siyah ve acımasızdı: bu koparmaya yarayan bir yırtıcı kuş gagasıydı. Geri kalanı, yerde, kanatları toplu halde bir siyah ayı büyüklüğündeydi ve kafası Gölge'ninkiyle aynı hizadaydı.

"Onu ben getirdim," dedi Horus gururla. "Dağlarda yaşıyorlar."

Gölge başıyla onayladı. "Bir keresinde rüyamda thunderbirdleri görmüştüm," dedi. "Gördüğüm en rezil rüyaydı."

Thunderbird gagasını açtı ve şaşırtıcı derecede tatlı bir ses çıkardı, *kravvroo?* "Sen de benim rüyamı duydun mu?" diye sordu Gölge.

Bir elini uzattı ve kuşun kafasını yavaşça okşadı. Thunderbird

sevecen bir midilli gibi ona süründü. Gölge onu ensesinden başının üstüne kadar kaşıdı.

Gölge, Easter'e döndü. "Ona buraya kadar sen mi bindin?"

"Evet," dedi. "Dönüşte ona sen binebilirsin, eğer sana izin verirse."

"Ona nasıl bindin?"

"Kolay," dedi. "Eğer düşmezsen. Şimşeğe binmek gibi."

"Seni döndüğümüz yerde görecektiyim?"

Easter başını olumsuzca salladı. "Benim işim bitti, tatlım," dedi ona. "Sen gidip yapman gerekeni yap, ben yorgunum. Bol şanslar."

Gölge başıyla onayladı. "Viski Jack. Onu gördüm. Öbür tarafa geçtikten sonra. Geldi ve beni buldu. Beraber bira içtik."

"Evet," dedi. "İçtiğinizden eminim."

"Seni bir daha görecektiyim?" diye sordu Gölge.

Olgunlaşan mısır yeşili gözleriyle ona baktı. Hiçbir şey söylemedi. Sonra aniden olumsuzca başını salladı. "Sanmıyorum," dedi.

Gölge, beceriksizce thunderbirdün sırtına tırmandı. Kendini bir atmacanın sırtındaki bir fare gibi hissetti. Ağzında metalik ve hüzünlü bir temiz hava tadı vardı. Bir şey çatırdadı. Thunderbird kanatlarını açtı ve onları sertçe çırpmaya başladı.

Altlarındaki zemin onlardan uzaklaşırken Gölge sıkı sıkıya yapıştı, kalbi göğsünde kontrolden çıkmışçasına çarpıyordu.

Bu, tam manasıyla şimşeğe binmek gibiydi.

Laura, sopayı arabanın arka koltuğundan aldı. Bay Kasaba'yı Ford Explorer'ın önkoltuğunda bıraktı ve arabadan çıkıp yağmur altında Kaya Şehir'e doğru yürüdü. Bilet gişesi ve hediyelik eşya dükkanı kapalıydı. Hediyelik eşya dükkanının kapısı kilitli değildi ve oradan içeri girip kaya şekerini, KAYA ŞEHİR'İ GÖRÜN kuş-evleri sergisini geçtikten sonra Dünyanın Sekizinci Harikası'na ulaştı.

Bir grup erkek ve kadının yanında geçmesine rağmen, yağmurun altında ona kim olduğunu soran çıkmadı. Onların birçoğu biraz yapay; birkaçı da yarısaydamdı. Sallanan bir asma köprüden

karşıya geçti. Beyaz geyik bahçelerini geçti ve patikanın iki kaya duvar arasından devam ettiği, Sıkışan Şişko Adam'dan zorlanarak geçti.

Sonunda üzerindeki yazıda bu bölümümün kapalı olduğu yazan bir zinciri geçti. Bir mağaraya girdi ve sarhoş gnomelar maketinin önündeki plastik bir iskemlede oturan bir adam gördü. Küçük bir elektrik lambasının ışığında *Washington Post* okuyordu. Onu görünce gazeteyi katladı ve iskemlenin altına koydu. Ayağa kalktı, pahalı bir yağmurluk giyen, kısa kesilmiş turuncu saçlı, uzun boylu bir adamdı. Laura'ya hafifçe eğilerek selam verdi.

"Bay Kasaba'nın öldüğünü var sayacağım," dedi. "Hoş geldin, mızrak taşıyan."

"Teşekkür ederim. Mack için üzgünüm," dedi. "Arkadaş mıydınız?"

"Hiç de değildik. İşine devam etmek istiyorsa hayatta kalması gerekiyordu. Ama sopasını sen getirdin." Laura'yı sönen bir ateşin turuncu közleri gibi zayıf bir şekilde parıldayan gözlerle baştan aşağı süzdü. "Korkarım bana karşı avantajlısın. Bu tepenin üstünde bana Bay Dünya derler."

"Ben Gölge'nin karısıyım."

"Tabii ki. Şu sevimli Laura," dedi. "Seni tanımam lazımdı. Bir zamanlar paylaştığımız hücredeki yatağının üstünde birkaç fotoğrafın vardı. Eğer böyle söylememe gücenmezsen, bakacak hiçbir tarafı olmaması gereken birine göre çok güzel görünüyorsun. Şimdiye kadar çoktan çürüyüp dağılma yolunda olman gerekmiyordu?"

"Öyleydin," dedi basitçe. "Ama çiftlikteki o kadınlar bana kuyularından su verdiler."

Bir kaş yükseldi. "Urd'un Kuyusu mu? Kesinlikle olamaz."

Laura kendini işaret etti. Teni soluk ve göz çukurları koyu renkti ama ortada olduğu kadarıyla tek parçaydı: Yürüyen bir ceset olsa bile yeni ölmüştü.

"Bu uzun sürmez," dedi Bay Dünya. "Nornlar sana geçmişin tadından biraz verdiler. Bu kısa bir süre sonra, günümüzde eriyip yok olacak ve sonra bu güzel mavi gözler çukurlarından dışarı

yuvarlanacaklar, bu güzel yanaklardan aşağı sızacaklar; tabii ki artık ondan sonra da artık güzel olmayacaklar. Aklımdayken, sopam sende. Onu alabilir miyim, lütfen?"

Bay Dünya, bir paket *Lucky Strikes* çıkardı, içinden bir sigara aldı ve kullanıldıktan sonra atılan, siyah bir Bic çakmakla yaktı.

Laura dedi ki, "Onlardan bir tane alabilir miyim?"

"Tabii. Eğer sopayı bana verirsen sana bir sigara vereceğim."

"Eğer onu istiyorsan, bir tek sigaradan çok daha fazla değer vardır."

Bay Dünya hiçbir şey söylemedi.

"Ben cevaplar istiyorum," dedi Laura. "Neler olduğunu bilmek istiyorum."

Bir sigara yaktı ve ona verdi. Laura sigarayı aldı ve derin bir nefes çekti. Sonra gözlerini kırıştırdı. "Bunun tadını neredeyse alabiliyorum," dedi. "Sanırım belki de alabilirim." Gülümsedi. "Mmm. Nikotin."

"Evet," dedi. "Çiftlik evindeki kadınlara niçin gittin?"

"Gölge bana, oraya git dedi," dedi. "Onlardan su istememi söyledi."

"Acaba bunun ne işe yarayacağını biliyor muydu? Büyük ihtimalle hayır. Yine de o ağacın üzerinde ölmesi güzel bir şey. Artık, onun her zaman nerede olduğunu biliyorum. O artık ortada değil."

"Kocamı siz oyuna getirdiniz," dedi Laura. "Başından beri onu oyuna getiren sizlerdiniz. Onun temiz bir kalbi var, bunu biliyorsun, değil mi?"

"Evet," Bay Dünya. "Biliyorum. Bütün bunlar bitince, sanırım ökseotundan bir sopa sivrilteceğim ve o dişbudak ağacına gidip onun gözüne sokacağım. Şimdi. Sopam, lütfen."

"Onu niçin istiyorsun?"

"O bütün bu acınacak pislikten kalan bir hatıra," dedi Bay Dünya. "Merak etme, ökseotu değil." Dişlerini göstererek sırttı. "Bir mızrağı sembolize ediyor ve bu acınacak dünyada sembol en önemli şey."

Dışarıdan gelen gürültüler arttı.

"Sen hangi taraftansın?" diye sordu Laura.

"Önemli olan taraflar değil," dedi ona. "Ama sorduğun için cevaplayacağım, ben kazanan taraftayım. Her zaman."

Laura başını salladı ve sopayı vermedi.

Ondan uzaklaştı ve mağaranın kapısından dışarı baktı. Oluk-ça aşağılarda, kayaların arasında parıldayan ve nabız gibi atan bir şey gördü. Kendini ona, onun gibi insanların trafik ışıklarında cam silmek için kullandıkları türden lastik sileceğe benzer bir silecek sopasıyla vuran, zayıf, leylak rengi suratı olan sakallı bir adama sarmıştı. Bir çığlık duyuldu ve ikisi de ortadan kayboldular.

"Tamam. Sopayı sana vereceğim," dedi Laura.

Bay Dünya'nın sesi arkasından geldi. "Aferin benim kızıma," dedi güven verici bir tarzda, bu Laura'yı hem büyüklük ve hem de tanımlanması imkansız bir erkeklik taşıyormuş gibi etkiledi. Bu Laura'nın tüylerini diken diken etti.

Laura, kulağında onun nefesini duyana kadar kayalık kapı eşiğinde bekledi. Bay Dünya'nın yeteri kadar yakına gelmesini beklemesi gerekiyordu. Bu kadarını çözmüştü.

\* \* \*

Yolculuk keyif vericiden çok öteydi; bir elektrikti.

Fırtınanın içinde buluttan buluta şimşek gibi çakarak hızla ilerlediler; gök gürültüsünün kükremesi gibi, kasırganın güçlenmesi ve parçalaması gibi ilerlediler. Bu, çatırtılarla inanılmaz bir yolculuktu. Korku yoktu: sadece fırtınanın durdurulamayan, her şeyi yok eden gücü ve uçuşun keyfi vardı.

Gölge parmaklarını thunderbirdün tüylerine daldırmış, teninde statik karıncalanmalar hissediyordu. Mavi kıvılcımlar ellerinde minnacık yılanlar gibi kıvranıyordu. Yağmur yüzünü ıslatmıştı.

"En iyisi bu işte," diye bağırdı, fırtına gümbürtüsünün üzerinden.

Sanki onu anlamış gibi, kuş yükselmeye başladı, her kanat çırpışı bir gök gürültüsüydü. Kara bulutlar içinde aniden fırlayıp, aşağı doğru daldı ve savruldu.

"Rüyamda seni bulmaya çalışıyordum," dedi Gölge, kelimeleri rüzgârla bölündü. "Rüyamda. Bir tüy getirmem gerekiyordu."

*Evet.* Bu kelime zihnindeki telsizde statik bir çatırtıydı. *Erkek*

*olduklarını kanıtlamak adına tüyler için bize gelirlerdi; ve ölülerine bizim bayatlarımızla bediye vermek adına kafalarımızdan taşlar çıkarmak için bize gelirlerdi.*

Ondan sonra zihninde bir görüntü canlandı: Bir thunderbird - tüylerinin siyah değil de kahverengi olmasından bir dişi diye tahmin yürüttü - yeni ölmüş, bir dağın yanında, yerde yatıyordu. Yanında bir kadın vardı. Bir çakmak taşıyla onun kafatasını parçalıyordu. Islak kemik ve beyin parçaları arasında, lal taşının sarımsı kahverengi renginde, derinliklerinde yanar döner ateşler titreşen, düz parlak bir taş bulana kadar içini karıştırdı. Kartal taşları, diye düşündü Gölge. Onu, son üç gecedir ölü olan erkek bebeğine götürecek ve onun soğuk göğsüne koyacaktı. Ertesi sabah çocuk canlanacak ve gülecekti. Mücevher ise gri, bulanık ve ondan çalınan kuş kadar ölü olacaktı.

"Anladım," dedi kuşa.

Kuş kafasını geri attı ve öttü. Çılgılığı gök gürültüsüydü.

Altlarındaki dünya birdenbire bir parlamayla tuhaf bir rüyaya dönüştü.

Laura sopayı tutuşunu ayarladı ve Bay Dünya diye bildiği adamın yanına gelmesini bekledi. Yüzü onun tarafına değil, fırtınaya dönüktü ve aşağıdaki koyu yeşil tepelere bakıyordu.

*Bu acınacak dünyada, diye düşündü, en önemli şey semboldür. Evet.*

Laura, Bay Dünya'nın elinin sağ omzuna yumuşakça yaklaştığını hissetti.

*İyi, diye düşündü Laura. Beni korkutmak istemiyor. Sopayı fırtınaya atıp, dağdan aşağı yuvarlayacağımdan ve onu kaybedeceğinden korkuyor.*

Sırtı onun göğsüne değene kadar geriye yaslandı. Bay Dünya'nın sol kolu Laura'yı sardı. Bu yakın bir hareketti. Sol eli Laura'nın önünde açık duruyordu. Laura iki eliyle de sopanın ucundan sıkıca tuttu, nefesini verdi, dikkatini topladı.

"Lütfen, sopam," dedi kulaklarında Bay Dünya.

"Evet," dedi. "Senindir." Ve sonra herhangi bir manaya gelip



gelmediğini bilmeden dedi ki, "Bu ölümü Gölge'ye adıyorum," ve sopayı kendi göğüs kemiğinin tam altına sapladı, onun ellerinin içinde debelendiğini ve sopanın bir mızrağa dönüştüğünü hissetti.

Öldüğünden beri duyum ve acı arasındaki sınır dağılmıştı. Mızrağın başının göğsüne girip sırtından çıktığını hissetti. Bir anlık direniş - daha da sert itti - ve mızrak Bay Dünya'ya girdi. O mızrağın girişinin acısı ve şaşkınlığıyla feryat ederken Bay Dünya'nın sıcak nefesini kendi soğuk ensesinde hissedebildi.

Ne onun söylediği kelimeleri, ne de onları konuştuğu dili tanıyordu. Mızrağın sapını kendi vücudundan onunkine doğru daha da zorlayıp itti.

Sırtına fışkıran sıcak kanlarını hissedebiliyordu.

"Orospu," dedi İngilizce. "Amina koduğumun orospusu." Sesinde ıslak lıkırdayan bir tını vardı. Laura mızrağın onun akciğerlerinden birini deldiğini tahmin etti. Bay Dünya şimdi hareket ediyordu, ya da hareket etmeye çalışıyordu ve yaptığı her hareket Laura'yı da sallıyordu: Tek bir zıpkına beraber geçmiş iki balık gibi tek bir şişte birleşmişlerdi. Laura onun elinde bir bıçak olduğunu gördü. Ne yaptığını göremeden, bıçağı kızgınca Laura'nın göğsüne ve memelerine rasgele sapladı.

Laura bunu umursamadı. Bıçak yaraları bir cesede ne yapabirdi ki?

Laura yumruğunu onun inip kalkan bileğine sertçe indirdi ve bıçak mağaranın zeminine uçtu. Onu tekmeyle uzaklaştırdı.

Bay Dünya artık ağlayıp bağıırıyordu. Laura onun kendini kendisinden ittiğini hissedebiliyordu. Bay Dünya'nın elleri sırtında beceriksizce dolaşüyor, sıcak gözyaşları boynuna damlıyordu. Kanları sırtını sırsıklam yapmış, bacaklarının arkasına fışkırıyordu.

"Bu hiç de onurlu görünmüyor olmalı," dedi, içinde kesin bir karar mizah olan ölümcül bir fısıltıyla.

Bay Dünya'nın arkasında tökezlendiğini hissetti ve o da tökezlendi. Sonra mağaranın zemininde gölcükler oluşturan kanlar içinde ayağı kaydı - hepsi de Bay Dünya'nındı - ve ikisi de yere yuvarlandı.

Thunderbird, Kaya Şehir'in park yerine indi. Yağmur ince tabakalar halinde yağıyordu. Gölge, yüzünün üç metre ilerisini zor görebiliyordu. Thunderbirdün tüylerini bıraktı ve yarı kayarak, yarı yuvarlanarak ıslak asfalta düştü.

Şimşek çaktı ve kuş yok oldu.

Gölge ayağa kalktı.

Park yerinin dörtte üçü boştu. Gölge, girişe doğru ilerledi. Kyalık bir duvara karşı park etmiş kahverengi bir Ford Explorer'ın yanından geçti. Arabada aşırı tanıdık bir şey vardı ve merakla içeri göz atınca arabanın içinde uyuyormuş gibi direksiyona yığılmış bir adam fark etti.

Gölge şoför kapısını açtı.

Bay Kasaba'yı en son Amerika'nın merkezindeki motelin dışında dururken görmüştü. Yüzünde bir şaşkınlık ifadesi vardı. Boynu bir uzman tarafından kırılmıştı. Gölge adamın yüzüne dokundu. Hâlâ sıcaktı.

Gölge arabanın içindeki havada bir koku alabildi; sanki odaya bir yıl önce ayrılan birinin parfümü gibi çok hafifti; ama Gölge bunu nerede olsa tanırdı. Explorer'ın kapısını güm diye vurdu ve park yerini geçmeye başladı.

Yürürken böğründe bir saniye ya da daha az süren sert, bir saplanma acısı hissetti ve sonra kayboldu.

Bilet satan hiç kimse yoktu. Binanın içinden geçti ve Kaya Şehir bahçelerine çıktı.

Gök gürledi. Ağaçlarını dallarını takırdattı ve koca kayaların diplerini sarstı. Ve yağmur soğuk bir şiddetle yağdı. İkinci olmasına rağmen hava gece gibi karanlıktı.

Bir dizi şimşek bulutlar arasında yayıldı. Gölge bunun yükseklerle dönen thunderbird mü, yoksa sadece atmosferdeki bir boşalım mı, ya da iki fikrin de aynı düzeyde, aynı şey mi, olup olmadığını merak etti.

Tabii ki öyleydiler. Aslında işin gerçeği de buydu.

Bir yerden bir erkek sesi geldi. Gölge bunu duydu. Tanıdığını ya da tanıdığını sandığı tek kelime şuydu ". . .Odin'e . . ."

Gölge hızla Yedi Eyalet Bayrak Avlusu'nu geçti. Yağmur suyu artık karoların üstünde hızla akıyordu. Bir keresinde kaygan bir

taşın üzerinde kayıyordu. Dağı saran kalın bir bulut tabakası vardı. Avlunun ötesindeki fırtına ve karanlıklar içinde hiçbir eyaleti göremiyordu.

Etrafta ses yoktu. Burası tamamen terk edilmiş gibi göründü.

Seslendi ve birisinin cevap verdiğini duyduğunu hayal etti. Senin geldiğini düşündüğü yere doğru yürüdü.

Hiç kimse. Hiçbir şey. Sadece ziyaretçilere kapalı bir mağaranın girişindeki zincir işaret.

Gölge zincirin üzerinden geçti.

Karanlıkta etrafına dikkatle baktı.

Derisi karıncalandı.

Arkasında gölgelerin içinde bir ses çok yavaşça dedi ki, "Beni asla hayal kırıklığına uğratmadın."

Gölge geri dönmedi. "Bu tuhaf," dedi. "Ben kendimi ta baştan beri hayal kırıklığına uğrattım. Her seferinde."

"Hiç de değil," dedi ses. "Sen senin için tasarlanan her şeyi ve de fazlasını yaptın. Herkesin dikkatini çektin, böylece içinde para olan ele hiç bakmadılar. Buna yanlış yol göstermek denir. Ve bir oğlun kurban edilmesinde güç vardır - yeterli derecede ve de bütün çarkı döndürecek kadar. Doğrusunu söylemek gerekirse seninle gurur duyuyorum."

"Dolandırıldım," dedi Gölge. "Hepsi. Hiçbiri gerçek değildi. Sadece katliam için düzenlenmişti."

"Kesinlikle," dedi Çarşamba'nın sesi gölgelerin içinden. "Üç kâğıttı. Ama kasabadaki tek oyundu."

"Ben Laura'yı istiyorum," dedi Gölge. "Loki'yi istiyorum. Neredeler?"

Ortada sadece bir sessizlik vardı. Bir yağmur çisentisi onu ıslattı. Gök çok yakında bir yerde gürledi.

O daha da içeri yürüdü.

Yalan Yapımcısı Loki, yerde sırtı metal bir kafese dayalı oturuyordu. Kafesin içindeki sarhoş pixiler hareketsizliklerini sürdürmeye eğilimliydi. Üstü bir battaniyeyle örtülmüştü. Battaniyenin altından sadece yüzü ve uzun, beyaz elleri çıkmıştı. Yanındaki iskemleye elektrikli bir fener konmuştu. Fenerin pilleri bitmek üzereydi. Yayıdığı ışık soluk ve sarıydı.

Solgun ve rahatsız görünüyordu.

Ama gözleri. Gözleri hâlâ ateş gibiydi ve mağarada yürüyen Gölge'ye öfkeyle bakıyordu.

Gölge, Loki'den birkaç adım uzakta durdu.

"Çok geç kaldın," dedi Loki. Sesi gıcırıltılı ve sulu gibiydi. "Mızrağı attım. Savaşı adadım. Başladı."

"Hassiktir," dedi Gölge.

"Hassiktir," dedi Loki. "Bu yüzden artık ne yaparsan yap önemli değil."

Gölge durdu ve düşündü. Sonra dedi ki, "Atman gereken mızrak savaşın başlaması içindi. Uppsala davası gibi. Besleneceğin savaş bu. Haklı mıyım?"

Sessizlik. Loki'nin nefes alışını duyabiliyordu; gıcırıltılı takırdayan bir soluk alma.

"Bunu çözdüm," dedi Gölge. "Bir şekilde. Ne zaman çözdüğümden emin değilim. Belki de ağaçta asılıyken. Belki daha önce. Bu bana Çarşamba'nın Noel'de söylediği bir şeyden dolayındı."

Loki, yerde hiçbir şey söylemeden gözlerin ona dikmiş bakıyordu.

"Bu iki kişilik bir üçkağıt," dedi Gölge. "Elmas kolyeli piskopos ve onu tutuklayan aynasız gibi. Kemanlı adam ve kemanı almaya kalkan adam gibi. Karşıt saflarda gözüken ama aynı oyunu oynayan iki adam."

Loki fısıldadı, "Saçmalıyorsun."

"Niçin? Motelde yaptığını beğendim. Akılcıydı. Her şeyin planlandığı gibi gittiğinden emin olmak için orada olman gerekiyordu. Seni gördüm. Hatta kim olduğunu fark ettim. Ve hâlâ onların Bay Dünya'sı olduğunu çakozlamamıştım."

Gölge sesini yükseltti. "Ortaya gelebilirsin," dedi mağaraya. "Her neredeyse. Kendini göster."

Rüzgâr mağaranın girişinde uğuldadı ve onlara doğru bir yağmur çisentisi yolladı. Gölge ürperdi.

"Enayiye oynamaktan bıktım," dedi Gölge. "Hadi kendini göster. Bırak da seni göreyim."

Mağaranın arkasındaki gölgelerde bir değişiklik oldu. Bir şey

daha katılaştı; bir şey değişti. "Sen çok fazla bok biliyorsun, evlat," dedi Çarşamba'nın tanıdık homurtusu.

"Demek seni öldürmediler."

"Beni öldürdüler," dedi Çarşamba, gölgelerin içinden. "Eğer öldürmeselerdi bunların hiçbiri işe yaramayacaktı." Sesi zayıftı - tam yumuşak sayılmazdı ama içinde Gölge'yi eski bir radyonun uzak bir istasyona pek iyi ayarlanamadığını düşündüren bir tını vardı. "Eğer gerçekten ölmeseydim onları buraya asla getiremezdik," dedi Çarşamba. "Kali, Morrigan, amına koduğumun Arnavutları ve - şey, sen hepsini gördün. Onları bir araya getiren şey benim ölümündü. Kurban edilen kuzu bendim."

"Hayır," dedi Gölge. "Sen sürüyü mezbahaya götüren sürü başydın."

Gölgelerin içindeki hayaletimsi şekil girdap yaparak döndü ve değişti. "Hiç de değil. Bu benim eski tanrılara ihanet ettiğim manasına gelir. Ki bizim yaptığımız şey bu değildi."

"Hiç de değil," diye fısıldadı Loki.

"Bunu görebiliyorum," dedi Gölge. "Siz iki tarafa ayrı ayrı ihanet etmiyordunuz. Siz iki tarafa da ihanet ediyordunuz."

"Sanırım öyle," dedi Çarşamba. Sesi kendinden memnun gibi çıkıyordu.

"Siz bir katliam istediniz. Siz kanlı kurbanlar istediniz. Tanrıların kurban edilmesini."

Rüzgâr daha da şiddetlendi; mağaranın kapısındaki uğultu bir şey ölçülemez büyüklükte bir acı çekiyormuş gibi bir çığlığa dönüştü.

"Peki de, niye olmasın ki? Bu lanet olası ülkeye bin iki yüz yıldır hapis kaldım. Kanım inceldi. Karnım aç."

"Ve ikiniz ölümlerle besleniyorsunuz," dedi Gölge.

Artık Çarşamba'yı görebildiğini sandı. Sadece Gölge gözlerini ondan uzaklaştırdığında daha gerçeğe dönen, görüntüsünün dışında oluşan, karanlıktan yapılmış bir şekli vardı. "Ben bana adanan ölümlerle beslenirim," dedi Çarşamba.

"Ağaçtaki benim ölümüm gibi," dedi Gölge.

"O," dedi Çarşamba, "özeldi."

"Ve sen de ölümlerle mi besleniyorsun?" diye sordu Gölge, Lo-

ki'ye bakarak.

Loki başını bitkince salladı.

"Tabii ki beslenmiyorsun," dedi Gölge. "Sen kaosla *besleniyorsun*."

Loki buna acı dolu bir ifadeyle kısaca gülümsedi. Turuncu alevler gözlerinde dans etti ve soluk teninin altında yanan közler gibi titreştiler. "Sensiz bunu yapamazdık," dedi Çarşamba, Gölge'nin gözünün kenarından. "Birçok kadınla beraber oldum . . ."

"Bir oğula ihtiyacın vardı," dedi Gölge.

Çarşamba'nın hayalet sesi yankılandı. "Sana *ihtiyacım vardı*, evladım. Evet. Benim kendi evladım. Senin rahme düştüğünü biliyordum; ama annen ülkeden ayrıldı. Seni bulmamız çok uzun sürdü. Seni bulduğumuzda hapishanedeydin. Seni harekete geçirecek şeyi bulmamız gerekiyordu. Seni kımıldatmak için hangi düğmelere basabilirdik. Sen kimdin." Loki geçici olarak kendinden memnunmuş gibi göründü. "Ve evinde döneceğin bir karın vardı. Bu bir talihsizlikti ama üstesinden gelinemeyecek bir şey değildi.

"Onun sana faydası yok," diye fısıldadı Loki. "Onsuz daha rahat edersin."

"Başka bir yol olsaydı," dedi Çarşamba ve Gölge bu kez ne demek istediğini anladı.

"Ve eğer ölü kalabilecek - zarafeti - olsaydı," diye nefes nefese soludu Loki. "Odun ve Taş - iyi adamlardı. Tren Dakotaları geçtiğinde - kaçmana izin verilecekti . . ."

"Laura nerede?" diye sordu Gölge.

Loki soluk elini kaldırdı ve mağaranın arkasını gösterdi.

"Şuradan gitti," dedi. Sonra birden ileri doğru yattı, vücudu kayalık zemine yıkıldı.

Gölge, battaniyenin ondan sakladığı şeyi gördü: Kan gölü, Loki'nin sırtındaki delik, deşik kahverengi siyah kanla sıırıslıklam olmuş yağmurluk. "Ne oldu?" dedi.

Loki hiçbir şey söylemedi. ~

Gölge bundan sonra onun başka bir şey söyleyeceğini düşünmedi.

"Onun karşısına karın çıktı, evlat," dedi Çarşamba'nın uzaktan

gelen sesi. Yavaş yavaş etirin içine geri girerek kayboluyormuş gibi olduğundan dolayı onu görmek güçleşiyordu. "Ama savaş onu geri getirecek. Aynı savaşın beni sonsuza kadar geri getireceği gibi. Ben bir hayaletim ve o bir ceset ama yine de kazandık. Oyun hileli olarak düzenlendi."

"Hileli oyunlar," dedi Gölge, hatırlayarak, "en kolay yenilirler." Cevap yoktu. Gölgelerin içinde hiçbir şey kımıldamadı.

"Hoşçakal," dedi Gölge ve sonra dedi ki, "Baba." Ama artık mağarada başka birinden hiçbir iz yoktu. Hem de hiç kimseden.

Gölge, Yedi Eyalet Bayrak Avlusu'na geri yürüdü ama hiç kimseyi görmedi. Dışarıda fırtına rüzgârındaki bayrakların şaklayıp, kırbaç gibi vuruşları hariç hiçbir şey duymadı. Bin Tonluk Dengeli Kaya'da kılıçlı hiç kimse yoktu, Beraber Sallan Köprü'sünü savunanlar yoktu. Tek başınaydı.

Görececek hiçbir şey yoktu. Burası terk edilmişti. Boş bir savaş alanıydı.

Hayır. Tamamen terk edilmiş değildi. Tam olarak değil.

Burası Kaya Şehir'di. Binlerce yıldır bir huşu ve de tapınma yeri; bugün bahçelerden dolaşan ve Beraber Sallan Köprü'sünü geçen milyonlarca turist, tıpkı, suların milyonlarca dua çarkını döndürmesi gibi bir etki yaratıyordu. Burada gerçek çok zayıftı. Ve Gölge savaşın nerede yapılması gerektiğini biliyordu.

Böylece, yürümeye başladı. Atıklarıncaının üzerinde kendini nasıl hissettiğini hatırlayıp öyle hissetmeye çalıştı . . .

Winnebago'yu döndürüp, onu *her şeyden* tamamen uzaklaştırdığını hatırladı. Bu hissi yakalamaya çalıştı -

Sonrasında bu kolay ve mükemmel bir şekilde oldu.

Bu derinlerden suyun yüzüne fırlarcasına, ince bir zardan zorla çıkmak gibiydi. Bir adımla dağın üstündeki patikadan çıkıp...

Gerçek bir yere geldi. Kulisteydi.

Hâlâ dağın tepesindeydi, bu kadarı aynı kalmıştı. Ama bundan çok daha fazlası vardı. Bu dağın tepesi asıl yerdi. Onunla kıyaslandığında ayrıldığı Lookout Dağı, fondaki bir resim ya da TV ekranında gözükken bir modeldi - o şeyin kendisi değildi, sadece o şeyi temsil ediyordu.

Burası gerçek olan yerdi.

Kayalık duvarlar doğal bir amfiteatr şeklinde olmuşlardı. Amfiteatrın etrafında dolaşan ve onu boydan boya kesen kayalık patikalar, Eshercesine kaya duvarların içinden ve karşıdan karşıya geçen doğal, döner köprüler oluştuyordu.

Ve gökyüzü . . .

Gökyüzü karanlıktı. Aydınlatılmıştı. Altındaki dünya, kararan gökyüzünde beyaz bir yırtık gibi, gökyüzünü bir baştan bir başa çilgincasına ayıran, güneşten de parlak, yanan yeşilimsi beyaz bir çizgiyle aydınlatılmıştı.

Gölge bunun şimşek olduğunu fark etti. Şimşek sonsuza kadar yayılan bir anda donmuştu. Yayıdığı ışık haşin ve acımasızdı: yüzleri yıkadı, oyuk gözleri karanlık çukurlara çevirdi.

Bu bir fırtına anıydı.

Paradigmalar değişiyordu. Gölge bunu hissedebiliyordu. Eski dünya, uçsuz bucaksız, sınırsız kaynaklar ve geleceğin başka bir şeyle - bir enerji, yargı, uçurumlar ağıyla - karşı karşıya kaldığı bir dünyaydı.

*İnsanlar inanıyor, diye düşündü Gölge. İnsanların yaptığı, işte budur. İnanırlar. Ve sonra inançlarından dolayı sorumluluk almazlar; bir şeyler yaratırlar ve bu yaratımlarına güvenmezler. İnsanlar karanlığı dolduruyorlar: bayaletlerle, tanrılarla, elekttronlarla, öykülerle. İnsanlar hayal kuruyorlar ve insanlar inanıyorlar: İşte bu inanç, bu kaya gibi sert inanç olayların olmasına neden olur.*

Dağın tepesi bir arenaydı; bunu hemen anladı. Ve arenanın iki kenarında onların dizildiğini görebildi.

Çok büyüktüler. Orada her şey çok büyüktü.

Orada eski tanrılar vardı: Eski mantar kahverengisi, tavuk eti pembesi, sonbahar yaprağı sarısı tenleri olan tanrılar. Bazıları deli, bazıları akıllıydı. Gölge eski tanrıları tanıdı. Onlarla ya da onlara benzeyen diğerleriyle önceden tanışmıştı. Orada ifritler, pixiller, devler, cüceler vardı. Rhode Adası'nda karanlık yatak odasında karşılaştığı kadını gördü; saçında kıvrılan yılan bukleleri gördü. Atlıkarınca'dan Mama-ji'yi gördü. Ellerinde kanlar ve yüzünde bir gülümseme vardı. Hepsini tanıyordu.

Yenileri de tanıdı.



Eski kıyafetler içinde, yeleşinde çapraz sallanan saat zinciriyle, bir zamanların demiryolu baronu olması gereken birisini gördü. Onda daha iyi günleri görmüş birinin havası vardı. Alnı kırış kırıştı.

Orada uçakların büyük, gri tanrıları vardı. Havada yolculuktan daha ağır olan bütün rüyaların mirasçıları.

Orada araba tanrıları vardı: güçlü, siyah eldivenlerinde ve krom dişlerinde kan olan ciddi ifadeli bir grup: Azteklerden bu zamana kadar hayal edilmemiş ölçüde, çok daha fazla insan kurban alanlar. Onlar bile rahatsız görünüyordu. Dünyalar değişiyor.

Fosfor lekeli yüzlü olanlar vardı; kendi ışıklarında var olmuş gibi hafif hafif parlıyorlardı.

Gölge hepsi için üzüldü.

Yenilerde kendini beğenmişlik vardı. Gölge bunu görebildi. Ama korku da vardı.

Değişen dünyaya ayak uyduramazlarsa, hayallerindeki dünyayı yeniden yapamaz, yeniden çizemez, yeniden inşa edemezlerse çoktan tarihe karışmış olmaktan korkuyorlardı.

İki taraf da diğerini cesurca karşıladı. Her iki taraf için de karşı taraf, şeytanlar, canavarlar, lanetlilerdi.

Gölge ilk çatışmanın bittiğini görebiliyordu. Artık kayaların üzerinde kanlar vardı.

Kendilerini gerçek savaşa hazırlıyorlardı. Ya şimdi, ya da hiç diye düşündü. Eğer şimdi harekete geçmezse çok geç olacaktı.

*Amerika'da her şey sonsuza kadar sürer*, dedi kafasının içinde bir ses. 1950'ler bin yıl sürdü. *Zamanın çok*.

Gölge yarı tembel yürüyüşle, yarı kontrollü tökezlenerek arenanın ortasına geldi.

Üzerindeki gözleri hissedebiliyordu; gözler ve gözler olmayan şeyleri. Ürperdi.

Bufalo sesi dedi ki, *İyi gidiyorsun*.

*Kabretsın*, diye düşündü Gölge. *Bu sabah ölümden geri döndüm. Ondan sonra, her şey çocuk oyuncağı*.

"Biliyorsunuz ki," dedi Gölge, ortaya, sohbet ederce bir tonla. "Bu bir savaş değil. Bunun amacı asla bir savaş olmadı. Eğer herhangi biriniz bunun bir savaş olduğunu düşünüyorsa, kendi

kendini kandırıyor." İki taraftan da şikayet homurtuları duydu.

"Biz hayatta kalmak için savaşıyoruz," diye alçak sesle konuştu arenanın bir yanından bir minotor.

"Biz var olabilmek için savaşıyoruz," diye bağırdı parıldayan bir duman sütunundaki bir ağız, diğer taraftan.

"Burası tanrılar için kötü bir ülke," dedi Gölge. Açılış konuşması olarak bir *Dostlar, Romalılar, Yurttaşlar*, değildi; ama işe yarayacaktı. "Büyük ihtimalle hepiniz bunu kendinize göre öğrendiniz. Siz eski tanrılar görmezlikten gelindiniz. Siz yeni tanrılar çabuk sevildiğiniz kadar, çabuk terk ediliyor, bir sonraki büyük şeyler için bir kenara atılıyorsunuz. Her iki taraf da ya unutuldu ya modasının geçeceğinden korktu ya da belki de artık insanların mızımızlanmasından dolayı var olmaktan bıktıyor."

Homurtular şimdi azaldı. Hepsinin onayladığı bir şey söylemişti. Şimdi, dinlerlerken onlara öyküyü anlatması gerekiyordu.

"Bir zamanlar uzak bir ülkeden gelen, gücü ve etkisi ona olan inanç azaldıkça yok olan bir tanrı vardı. O gücünü, kurbanlardan, ölümden ve özellikle de savaştan alan bir tanrıydı. Savaşta ölenler ona adanıyordu - Eski Ülkesindeki bütün savaş meydanları ona güç veriyor ve onu besliyordu.

"O artık yaşlıydı. Kendi panteonundan bir tanrıyla, bir kaos ve dolandırıcılık tanrısıyla beraber çalışarak üçkağıtçı olarak hayatını kazanıyordu. Beraberce enayileri kazıkladılar. Beraberce insanlardan neleri varsa aldılar.

"Bir yerde - belki de elli yıl, belki yüz yıl önce ikisinin de içlerine çekebilecekleri bir güç şoğu yaratma planını harekete geçirdiler. Bu, onları daha önce olmadıkları kadar güçlü yapacak bir şeydi. Zaten, ölü tanrılarla dolu bir savaş meydanından daha güçlü ne olabilirdi ki? Oynadıkları oyunun ismi "Sen Bırak, O Savaşsın.

"Anladınız mı?

"Buradaki savaş herhangi birinizin kazanması ya da kaybetmesi için değil. Kazanma ya da kaybetme o veya onlar için önemli değil. Önemli olan yeteri kadarınızın ölmesi. Savaşta ölen her biriniz ona güç veriyor. Ölen her biriniz onu besliyor. Anladınız mı?"

Arenanın karşısında yanmaya başlayan bir şeyin gürleyen, *tok* sesi yankılandı. Gölge, gürültünün geldiği yere baktı. Koyu kah-verengi maun rengi tenli, çıplak göğüslü, silindir bir şapka giyen, ağzında gösterişlice duran purosuyla, devasa bir adam mezar gibi boğuk bir sesle konuştu. Baron Samedi dedi ki, "Tamam. Ama Odin. O *öldü*. Barış görüşmelerinde. Anasını siktiğimin herifleri onu öldürdüler. O öldü. Ölümü *biliyorum*. Ölüm konusunda hiç kimse beni kandıramayacak."

"Açıkgası öyle," dedi Gölge. "Onun gerçekten ölmesi gerekiyordu. Bu savaşın olması için kendi fiziki bedenini kurban etti. Savaştan sonra daha önce olmadığı kadar güçlü olacaktı."

Birisi seslendi. "Sen kimsin?"

"Ben - ben onun oğluydum - ben onun oğluyum."

Yeni tanrılardan biri - Gölge gülümsemesi ve pullarla süslenmesinden onun bir uyuşturucu olduğundan şüphelendi, dedi ki, "Ama Bay Dünya dedi ki . . ."

"Bay Dünya *yoktu*. Öyle bir kişi hiç olmadı. O sadece yarattığı kaosla beslenmeye çalışan sizlerden bir diğerydi."

Ona inandılar ve Gölge onların gözlerindeki incinmeyi görebildi.

Gölge başını olumsuzca salladı. "Biliyor musunuz," dedi. "Ben bir tanrı olmaktansa bir insan olmayı tercih ederdim sanırım. Bizim bize inanacak hiç kimseye ihtiyacımız yok. Biz öyle ya da böyle yaşamaya devam ederiz. Bizim yaptığımız budur."

Bu yüksek yerde bir sessizlik oldu.

Sonra şok etkisi yapan bir çatırtıyla gökyüzünde donmuş olan yıldırım dağın tepesine düştü ve arena tamamen karardı.

Varlıkların bir çoğu karanlıkta parıldadı.

Gölge onunla tartışacaklarını mı, ona saldıracaklarını mı yoksa onu öldürmeye mi kalkacaklarını merak etti. Bir karşılık almak için bekledi.

Ve sonra Gölge ışıkların artık yanmadığını fark etti. Tanrılar oradan ayrılıyorlardı, önceleri bir avucu dolduracak gruplar halinde, sonraları yirmilik gruplar halinde, en sonunda da yüzlük gruplarla.

Bir rotweiller(\*) büyüklüğünde bir örümcek, yedi ayağı üzerinde yavaşça ona doğru yaklaştı; petek gözleri hafifçe parıldadı.

Gölge olduğu yerde kaldı ama midesinin hafifçe bulandığını hissetti.

Örümcek yeteri kadar yakına geldiğinde Bay Nancy'nin sesiyle dedi ki, "İyi bir iş başardın. Seninle gurur duyuyorum. İyi becerdin, ufaklık."

"Teşekkür ederim," dedi Gölge.

"Seni geri götürmemiz gerekiyor. Burada uzun süre kalmak seni mahvedecek." Kahverengi tüylü örümcek, ayağını Gölge'nin omzuna koydu . . .

. . . ve tekrar Yedi Eyalet Bayrak Avlusu'daydı Bay Nancy öksürdü. Sağ eli Gölge'nin omzunda duruyordu. Yağmur durmuştu. Bay Nancy acıyormuşçasına sol elini böğrüne götürdü. Gölge iyi olup olmadığını sordu.

"Eski çivi gibi sapsağlamım," dedi Bay Nancy. "Daha da sağlam." Sesinde mutluluk yoktu. Acılar içindeki bir yaşlı adam gibiydi.

Orada ayakta, yerde ya da sıralarda oturan bir düzine kişiydiler. Bazıları çok kötü yaralanmış gibi görünüyordu.

Gölge, gökyüzünde, güneyden gelen bir takırtı sesi duydu. Bay Nancy'ye baktı. "Helikopterler mi?"

Bay Nancy başıyla onayladı. "Onları merak etme. Artık sorun değil. Sadece etraftaki pislikleri toplayacak ve gidecekler."

"Anladım."

Gölge temizlenmeden önce pisliklerin bir parçasını kendisinin görmek istediğini biliyordu. Emekli bir haber spikerine benzeyen beyaz saçlı bir adamdan bir el feneri aldı ve araştırmaya başladı.

Laura'yı bir yan mağaranın zemininde, Pamuk Prenses'e yarım eden gnomeleri gösteren bir maketin yanına uzanmış buldu. Altındaki zemin yapış yapış kan içindeydi. Loki mızrağı ikisinden çıkardıktan sonra onu atmış olacağı tarafın üzerine yatıyordu.

Laura'nın ellerinden biri göğsünü kavramıştı. Çok kötü bir şekilde savunmasız görünüyordu. Ölü gibi göründü; ama zaten Gölge buna şimdiye kadar çoktan alışmıştı.

---

(\*) Rotweiller: Bir cins bekçi köpeği (ç.n.)

Gölge onun yanına çömeldi, eliyle yanağına dokundu ve ismini söyledi. Laura'nın gözleri açıldı. Başını kaldırdı ve ona bakana kadar döndü.

"Selam köpek yavrusu," dedi. Sesi zayıftı.

"Selam, Laura. Burada ne oldu?"

"Hiçbir şey," dedi. "Sadece ıvır zıvır. Kazandılar mı?"

"Onlar başlamaya çalışırken ben savaşı durdurdum."

"Benim zeki köpek yavrum," dedi. "Şu adam, Bay Dünya senin gözüne bir sopa sokacağını söyledi. Ondan hiç hoşlanmadım."

"O öldü. Onu sen öldürdün, tatlım."

Laura başını salladı. "Bu iyi."

Gözleri kapandı. Gölge'in eli onun soğuk elini buldu ve kendininkinin içinde tuttu. Bir süre sonra gözlerini tekrar açtı.

"Beni ölümden nasıl geri getireceğini buldun mu?" diye sordu.

"Sanırım," dedi. "En azından bir yolunu biliyorum."

"Bu iyi," dedi. Soğuk eliyle onun elini sıktı. Ve sonra dedi ki, "Ya tersi? Ona ne diyorsun?"

"Tersi mi?"

"Evet," diye fısıldadı. "Sanırım onu kazanmış olmalıyım."

"Bunu yapmak istemiyorum."

Laura hiçbir şey söylemedi. Sadece bekledi.

"Tamam," dedi Gölge. Sonra elini onun ellerinden aldı ve boynuna koydu.

"İşte benim kocam," dedi Laura. Bunu gururla söyledi.

"Seni seviyorum, bebek," dedi Gölge.

"Seni seviyorum, köpek yavrusu," diye fısıldadı.

Gölge, Laura'nın boynunda asılı altın parayı tuttu. Zincirinden sertçe çektiğinde kolayca koptu. Sonra altın parayı baş ve işaret parmakları arasına aldı ve üzerine üfleyip avucunu iyice açtı.

Para yok olmuştu.

Laura'nın gözleri hâlâ açıktı ama hareket etmediler.

Arkasından Gölge eğildi ve soğuk yanağından nazikçe öptü ama Laura karşılık vermedi. O da vermesini beklemiyordu. Sonra ayağa kalktı ve gecenin karanlığına bakarak mağaradan dışarı yürüdü.

Fırtına dinmişti. Hava tekrar temiz ve açıktı.

Yarının acayip güzel bir gün olacağından Gölge'nin hiç şüphesi yoktu.



Bölüm

4

*Son söz:  
Ölülerin Geride  
Tuttuğu Bir Şey*





*İnsan bir öyküyü en iyi onu anlatarak tanımlar. Anlıyor musunuz? Bir kişinin bir öyküyü bir kişiye ya da dünyaya tanımlama yolu o öyküyü anlatarak olur. Bu, üzerinde düşünülmesi gereken bir denge hareketi ve bir rüyadır. Haritayı ne kadar yanlışsız çizerseniz, bölgeye o kadar çok benzer. Olası en doğru harita, bölgenin kendisi olacaktır; ve böylece mükemmel doğrulukta ve mükemmel işe yaramazlıkta olacaktır.*

*Öykü, bölgenin kendisi olan haritadır.*

*Bunu hatırlamanız gerekir.*

- Bay Ibis'in defterinden.

İkisi VW otobüsün içinde I-75'den Florida'ya doğru gidiyorlardı. Şafaktan beri yoldaydılar. Daha çok Gölge arabayı kullanıyordu ve Bay Nancy yanında oturmuş, zaman zaman yüzünde acılı bir ifadeyle kendisinin kullanmasını teklif ediyordu. Gölge hep hayır diyordu.

"Mutlu musun?" diye sordu Bay Nancy, birdenbire. Saatlerdir Gölge'ye bakıp duruyordu. Gölge ne zaman sağına baksa, Bay Nancy toprak kahverengisi gözleriyle ona bakıyordu.

"Pek değil," dedi Gölge. "Ama henüz ölmedim."

"Hı?"

"Ölene kadar hiç kimseye mutlu biri demem. Heredot."

Bay Nancy beyaz kaşını kaldırdı ve dedi ki, "Ben henüz ölü değilim. Bunun *nedeni*, daha çok, henüz ölü olmadığım için; kar-

nı doymuş bir bebek gibi mutluyum."

"Heredot olayında. Bu ölümler mutludur manasına gelmiyor," dedi Gölge. "Bir insanın hayatını o yok olana kadar değerlendiremezsin manasına geliyor."

"Ben ondan sonra da değerlendirmem," dedi Bay Nancy. "Ve mutluluğa gelince, birçok farklı mutluluk var, aynen bir yığın farklı ölü olduğu gibi. Ben, sadece onu alabildiğim sürece alabileceğimi alacağım."

Gölge konuyu değiştirdi. "Şu helikopterler," dedi. "Cesetleri ve yaralıları alanlar."

"Ne olmuş onlara?"

"Onları kim yolladı? Nereden geldiler?"

"Kendini bu konuda üzmemen lâzım. Onlar valkürler ya da akbabalar gibiler. Gelmeleri gerektiği için geldiler."

"Öyle diyorsan öyledir."

"Ölümler ve yaralılarla ilgilenilecek. Bana sorarsan, yaşlı Jacquelin bir ay kadar çok meşgul olacak. Söyle bakalım, Gölge-çocuk."

"Tamam."

"Bütün bunlardan herhangi bir şey öğrendin mi?"

Gölge omuz silkti. "Bilmem. Ağaçta öğrendiklerimin çoğunu çoktan unuttum," dedi. "Sanırım bazı kişilerle tanıştım. Ama artık herhangi bir şey hakkında emin değilim. Bu sanki, insanı değiştiren o rüyalardan biri gibi. Bu rüyanın bir kısmını sonsuza kadar saklarsın ve içinde, derinlerde saklı şeyler olduğunu bilirsin, çünkü senin başına gelmiştir ama detayları aramaya kalktığında bir şekilde aklından öylesine uçup giderler."

"Evet," dedi Bay Nancy. Ve sonra isteksizce dedi ki, "Sen o kadar da salak değilsin."

"Belki değilimdir, dedi Gölge. "Ama keşke hapishaneden çıktığımdan beri elime geçenlerin daha çoğunu saklayabilseydim. Bana birçok şey verildi ama onları tekrar kaybettim."

"Belki," dedi Bay Nancy. "Düşündüğünden daha çoğunu sakladın."

"Hayır," dedi Gölge.

Florida sınırını geçtiler ve Gölge ilk palmye ağacını gördü. Onu amaçlı olarak, sadece artık Florida'da olduğunuzu bilmeniz

için sınıra ekip ekmediklerini merak etti.

Bay Nancy horlamaya başladı ve Gölge ona bir göz attı. Yaşlı adam hâlâ oldukça gri görünüyordu ve nefes alışları hırıltılıydı. Gölge ilk kez, çarpışmada bir göğüs ya da akciğer yarası alıp almadığını merak etti. Nancy bütün tıbbi yardımları reddetmişti.

Florida Gölge'nin düşündüğünden daha büyüktü. Gölge, Ford Pierce'in kenar mahallelerinde, kepenkleri sıkıca kapatılmış, küçük, tek katlı tahta bir evin dışında durduğunda geç olmuştı. Son sekiz kilometrede ona yolu tarif eden Nancy, o akşam kalması için onu davet etti.

"Kendime bir motelde oda bulabilirim," dedi Gölge. "Sorun değil."

"Bunu yapabilirsin ve ben üzülürüm. Besbelli ki bir şey söylemeyeceğim. Ama gerçekten çok kötü üzüleceğim," dedi Bay Nancy. "Bu yüzden burada kalsan iyi olur. Sana kanepenin üstüne bir yatak yapacağım."

Bay Nancy kasırğa kepenklerini ve pencereleri açtı. Ev küflü, rutubetli ve çoktan bayatlamış kurabiye hayaletlerinin baskınına uğramış gibi biraz tatlı kokuyordu.

Gölge o geceyi orada geçirmeyi isteksizce kabul ettiği gibi, ev havalanırken Bay Nancy'yle son bir gece içkisi için yolun sonundaki bara gitmeyi daha da isteksizce kabul etti.

"Czernobog'u gördün mü?" diye sordu Nancy, boğucu Florida gecesinde ağır ağır yürürlerken. Hava, kanat sesleri pır pır eden palmye böcekleriyle doluydu. Yerde, kaçışan ve tıkırtı çıkaran yaratıklar sürünüyordu. Bay Nancy bir sigarillo yaktı ve arkasından öksürüp aksırdı. Ama içmeye devam etti.

"Ben mağaradan çıktığımda o gitmişti."

"Eve dönmüş olmalı. Biliyorsun seni orada bekleyecek."

"Evet."

Yolun sonuna kadar sessizce yürüdüler. Burası pek iyi bir bar değildi ama açıktı.

"İlk biralar benden," dedi Bay Nancy.

"Biz sadece bir bira içeceğiz, unutma," dedi Gölge.

"Sen nesen?" diye sordu Bay Nancy. "Cimrinin biri mi?"

Bay Nancy ilk biraları ödedi ve Gölge de ikincileri. Bay

Nancy'nin karaoke makinesini çalıştırmak için barmenle konuşmasına dehşetle baktı. Sonra yaşlı adamın hızla "What's New Pussycat?"i söylemeye başlayıp "The Way You Look Tonight"ın hareketli, neşeli bir yorumuna geçişini büyülenmiş bir utançla izledi. Bay Nancy'nin güzel bir sesi vardı ve sonunda barda hâlâ bulunan bir avuç dolusu insan bağıra bağıra onu alkışlıyordu.

Bay Nancy barda oturan Gölge'nin yanına geldiğinde daha canlı görünüyordu. Gözlerinin beyazları daha parlaktı ve tenindeki grimsi solukluk kaybolmuştu. "Sıra sende," dedi.

"Kesinlikle olmaz," dedi Gölge.

Ama Bay Nancy bira sipariş etmişti ve Gölge'ye seçebileceği şarkıların lekeli çıktılarını veriyordu. "Sadece sözlerini bildiğin bir şarkı seç."

"Bu komik değil," dedi Gölge. Dünya birazcık sallanmaya başlamıştı ama tartışacak enerjiyi toplayamadı. Bay Nancy *"Yanlış Anlaşılma İzin Verme,"* nin geri plan müziğini koyuyor ve Gölge'yi barın sonundaki minnacık eğreti sahneye doğru itiyordu - gerçekten *itiyordu*.

Gölge mikrofonu belki de konserdeymiş gibi tuttu. Sonra geri plan müziği başladı ve Gölge başlangıcı viyakladı *"Bebek . . ."* Bardaki hiç kimse dikkatini ona çevirmedi. Ve kendini iyi hissetti, *"Artık beni anlayabiliyor musun?"* Sesi kulak tırmalayıcı ama melodikti ve kulak tırmalayıcı olması şarkıya çok iyi uyuyordu. *"Bazen kendimi biraz çılgın hissedirim. Bilmiyor musun, yaşayan insanlar her zaman melek olamazlar . . ."*

Hareketli Florida gecesinde yaşlı ve genç adam mutlucu, sendeleyerek eve dönerlerken hâlâ onu söylüyordu.

*"Ben sadece iyi niyetli biriyim,"* diye yengeçler, örümcekler, palmye böcekleri, kertenkeleler ve gece için söylüyordu. *"Ah Tanrım, ne olur yanlış anlaşılma izin verme."*

Bay Nancy ona kanepeyi gösterdi. Orası yerde yatmaya karar veren Gölge'den çok daha küçüktü. Ama Gölge yerde uyumaya karar vermeyi bitirdiğinde çoktan minnacık kanepenin üzerinde yarı uykulu, yarı oturur, yarı uzanmış bir şekildeydi.

Başlangıçta rüya görmedi. Sadece rahatlatıcı karanlık vardı. Sonra karanlıktan yanan bir ateş görüldü ve ona doğru yürüdü.

"İyi iş başardın," diye dudaklarını kımıldatmadan fısıldadı Bufalo Adam.

"Ne yaptığımı bilmiyorum," dedi Gölge.

"Barış yaptın," dedi Bufalo Adam. "Bizim kelimelerimizi aldın ve onları kendine mal ettin. Onlar asla burada olduklarını anlayamadılar - ve onlara tapan insanların burada olduğunu - çünkü onların burada olması bize uyuyor. Ama kafalarımızı değiştirebiliriz. Ve belki de değiştireceğiz."

"Sen bir tanrı mısın?" diye sordu Gölge.

Bufalo kafalı adam başını olumsuzca salladı. Gölge bir an için yarattığın eğlendiğini düşündü. "Ben ülkeyim," dedi.

Ve o rüyada daha fazlası olsa da Gölge sonrasını hatırlamadı.

Cızırdayan bir şey duydu. Baş ağrıyordu ve gözlerinin arkasında güm güm diye vuran darbeler vardı.

Bay Nancy kahvaltı hazırlamaya başlamıştı: Dağ gibi yükselen gözlemeler, cızırdayan domuz pastırmaları, mükemmel yumurtalar ve kahve. Sağlığının doruğundaymış gibi göründü.

"Başım ağrıyor," dedi Gölge.

"İyi bir kahvaltıyı midene indirince kendini yeni bir insanmış gibi hissedeceksin."

"Ben sadece farklı bir kafayla aynı adam olmayı tercih ederim," dedi Gölge.

"Ye," dedi Bay Nancy.

Gölge yedi.

"Şimdi kendini nasıl hissediyorsun?"

"Başım ağrıyor gibi, fark sadece artık midemde biraz yemek olması ve sanırım kusacağım."

"Benimle gel." Gölge'nin geceyi geçirdiği kanepenin yanında, bir Afrika battaniyesiyle örtülü, bir tür siyah tahtadan yapılmış, çok küçük bir korsanlardan kalmaya benzer bir sandık vardı. Bay Nancy asma kilidi açtı ve kapağını kaldırdı. Sandığın içinde bir çok kutu vardı. Bay Nancy kutuları altüst etti. "Bu şifalı otlarla yapılan çok eski bir Afrika ilâcı," dedi. "Söğüt kabuğu gibi şeylerden yapılmıştır."

"Aspirin gibi mi?"

"Evet," dedi Bay Nancy. "Aynen öyle." Sandığın dibinden dev

bir ekonomik boy aspirin şişesi çıkardı. Kapağını açtı ve salıyarak birkaç beyaz hap aldı. "İşte."

"Güzel bir sandık," dedi Gölge. Acı hapları alıp onları bir bardak suyla yuttu.

"Onu bana oğlum yolladı," dedi Bay Nancy. "İyi bir çocuktur. Onu istediğim kadar çok göremiyorum."

"Çarşamba'yı özledim," dedi Gölge. "Yaptığı her şeye rağmen. Onu görmeyi bekleyip duruyorum. Ama bakıyorum ve yok." Korsan sandığına bakıp ona neyi hatırlattığını çıkarmaya çalışıyordu.

*Birçok şey kaybedeceksin. Bunu kaybetme.* Bunu kim söyledi?

"Onu özledin mi? Seni neye bulaştırdığını gördükten sonra? Hepimizi neye bulaştırdığını?

"Evet," dedi Gölge. "Sanırım özledim. Ne dersin geri gelecek mi?"

"Sanırım," dedi Bay Nancy, "her nerede iki adam bir araya gelir ve üçüncü bir adama yirmi dolarlık bir kemanı on bin dolara satarlarsa, o ruhen orada olacaktır."

"Evet ama -"

"Mutfağa geri dönmemiz gerekiyor," dedi Bay Nancy, ifadesi sertleşiyordu.

Bay Nancy, tavaları ve bulaşıkları yıkadı. Gölge de onları kuruladı ve kaldırdı. Bir ara baş ağrısı hafiflemeye başladı. Tekrar oturma odasına geçtiler.

Gölge hatırlamayı arzulayarak eski sandığa baktı. "Eğer Czer-nobog'u görmeye gitmezsem ne olur?" dedi.

"Onu göreceksin," dedi kararlı bir şekilde Bay Nancy. "Belki o seni bulacak. Ya da seni ona getirecek. Öyle ya da böyle onu göreceksin."

Gölge başıyla onayladı. Bir şey yerine oturmaya başladı. Ağaç-taki bir rüya. "Hey," dedi. "Fil kafalı bir tanrı var mı?"

"Ganesh mi? O bir Hint tanrısıdır. Engelleri kaldırır ve yol-culukları kolaylaştırır. İyi de aşçıdır."

Gölge başını kaldırdı. ". . . o sandığın içinde," dedi. "Bunun önemli olduğunu biliyordum ama niçin olduğunu bilmiyordum. Onun ağaçtan yapılma sandıkta manasına gelebileceğini düşün-müştüm. Ama ondan hiç bahsetmiyordu, değil mi?"

Bay Nancy kaşlarını çattı. "Ben koptum."

"O sandıkta," dedi Gölge. Bunun doğru olduğunu biliyordu. Niçin doğru olması gerektiğini, pek, bilmiyordu. Ama bundan tamamen emindi.

Ayağa kalktı. "Gitmem gerekiyor," dedi. "Özür dilerim."

Bay Nancy bir kaşını kaldırdı. "Acele niye?"

"Çünkü," dedi Gölge, basitçe, "buzlar eriyor."

*ilkbahar*  
*geldi*  
*ve*  
*keçi ayaklı*  
*balonAdam ıslık çalıyor*  
*uzaklardan*  
*ve*  
*çiş yapıyor*  
 - e.e.cummings

Gölge sabahın 8:30'unda kiralık arabasıyla ormanda çıkıp saatte yetmiş kilometreyle tepeden indi ve dört hafta önce kendi iyiliği için ayrıldığına emin olduğu Gölkenarı kasabasına girdi.

Kasabanın içinden geçerken, ona bir ömür gibi gelen son bir kaç haftada ne kadar az değiştiğine şaşırdı ve göle inen yolun yarısında arabayı park etti. Sonra arabadan çıktı.

Artık donmuş gölün üzerinde, buz-balıkçılığı kulüpleri, SUV-lar yoktu, hiç kimse balık deliklerinin başında ellerinde olta ve on ikilik biralarla oturmuyordu. Göl siyahtı: Artık kör edici beyaz kar tabakasıyla kaplı değildi, artık buzun yüzeyinde parlak su parçaları vardı ve buzun altındaki su koyu renkti, buz ise altındaki karanlığı içinden gösterecek kadar saydamdı. Gökyüzü gri ama buzlu göl karanlık ve boştu.

Neredeyse boştu.

Buzun üstünde kalmış bir araba vardı. Kasabadan geçen herkes, kasabaya giden herkes, istese de istemese de onu görebilsin



diye köprünün neredeyse tam altında, buz tutmuş gölün üstüne park edilmişti. Rengi kirli yeşildi; insanların park yerlerinde terk ettikleri türden. Motoru yoktu. Bir bahis simgesiydi; gölün son-suza kadar ona sahip olmasına izin verecek kadar tehlikeli olmasını, buzun çözülmesini ve buzun yumuşamasını bekliyordu.

Göle inen kısa yolun sonunda bir zincir ve insan ya da araçların girmesini yasaklayan bir uyarı tabelası vardı. Üzerinde *İnce buz*, yazıyordu. Altında elle yapılmış, aralarında çizgiler olan semboller dizisi vardı: araba yasak, yaya yasak, kar arabası yasak. *Tehlike*.

Gölge uyarıları umursamadı ve çabucak kıyıya indi. Yer kaygandı - kar çoktan erimiş, ayağının altındaki toprağı çamura dönüştürmüştü ve kahverengi otların pek kavrama özelliği yoktu. Göle kadar kayarak ve yalpalayarak indi. Kısa tahta mendireğin üstünde dikkatlice yürüdü ve oradan buzun üzerine indi.

Buzun üstündeki erimiş buz ve kardan oluşan tabaka, yukarıdan gözüktüğünden daha derindi. Suyun altındaki buz bütün buz pateni alanlarından daha düz ve kaygan olduğundan dolayı, Gölge ayağını sağlam basmak için mücadele etmek zorunda kaldı. Botlarının bağcıklarına kadar gelen ve içeri damlayan suyu sıçratarak ilerledi. Buz-suyu. Dokunduğu yeri hissizleştiriyordu. Donmuş gölün üzerinde ağır adımlarla ilerlerken sanki kendini bir film perdesinde izliyormuş gibi tuhaf bir şekilde kendine uzak hissetti - kendisinin kahraman olduğu bir filmde: belki bir detektif.

Buzun bunun için çok yumuşak olduğunu ve buzun altındaki suyun donmadan olabilecek en soğuk derecede olduğunu acı bir şekilde farkederek klunkere doğru yürüdü. Kaya kaya yürümeye devam etti. Birçok kez düştü.

Buzun üzerine çöp diye atılmış bira kutuları ve şişelerinin yanından geçti. Buzun içine oyulmuş tekrar donmamış, her biri siyah suyla dolu balık deliklerinden geçti.

Klunker yoldan gözüktüğünden çok daha uzaktaydı. Gölün güneyinden bir sopa kırılmasına benzer yüksek sesli bir çatırdı duydu ve onu göl büyüklüğünde, bir bas teli titreşiyormuş gibi devasa homurtumsu bir şey sesi izledi. Muazzam bir buz kütlesi

açılmaya itiraz eden eski bir kapı gibi çatırdadı ve inledi. Gölge elinden geldiği kadar düzenli biçimde yürümeye devam etti.

*Bu bir intihar,* dedi mantıklı bir ses kafasının içinde. *Bunu bir kenara bırakamaz mısın?*

"Hayır," dedi yüksek sesle. "Bilmem gerekiyor." Ve yürümeye devam etti.

Klunker'ın yanına vardı ve daha ona ulaşmadan haklı olduğunu biliyordu. Arabanın etrafında bir miyasma vardı; aynı zamanda hafif, kötü bir koku olan ve boğazının dibinde kötü bir tat veren bir şey. İçine bakarak arabanın etrafında yürüdü. Koltuklar lekeli ve parçalanmıştı. Arabanın boş olduğu açıktı. Kapıları denedi. Kilitlilerdi. Bagajı denedi. O da kilitliydi.

Bir lövyeye getirmiş olmayı diledi.

Elini eldivenin içinde yumruk yaptı. Üç kadar saydı, sonra şoför camına sertçe bir yumruk attı.

Eli acıdı ama yan cama hiçbir şey olmadı.

Ona doğru koşmayı düşündü tekmeyle pencereyi kırabileceğinden emindi, tabii ki eğer buzun üzerinde kayıp düşmezse. Ama en son istediği şey, altındaki buz çatlamasın diye klunkerı fazla sallamamaktı.

Arabaya baktı. Sonra radyo antenine uzandı - inip çıkanlardandı ama uzun zaman önce çıkık vaziyette kalmıştı - ve biraz eğdikten sonra dibinden kırdı. Antenin ince ucunu aldı - bir zamanlar ucunda metal bir top vardı ama sonradan kaybolmuştu - ve güçlü parmaklarıyla eğip eğreti bir kanca yaptı.

Sonra uzun metal anteni camla lastik arasından kapı koluna kadar zorla soktu. Onu yakalayana kadar metal anteni sağa sola, aşağı yukarı itip çevirdi: Sonra yukarı çekti.

Uydurma kancasının kilitten kayıp işe yaramadığını hissetti.

İç çekti. Daha yavaş, daha dikkatli, tekrar yakalamaya çalıştı. Ağırlığını değiştirdikçe ayaklarının altındaki buzların yakındığını duyabiliyordu. Ve yavaşça . . . ve . . .

*Yakalamıştı.* Anteni yukarı çekti ve ön kapının kilit mekanizması yerinden fırladı. Gölge eldivenli elini uzattı, kapı kolunu tuttu ve düğmeye basıp çekti. Kapı açılmadı.

Donup sıkışmış, diye düşündü. Hepsi bu.

Buzun üzerinde kayarak yüklendi ve birden klunkerin kapısı her yere buzlar saçarak hızla açıldı.

Arabanın içindeki miyasma çok daha kötüydü: leş gibi bir çürüme ve hastalık kokusu. Gölge'nin midesi bulandı.

Ön konsolun altında uzandı, bagajı açacak siyah plastik kolu buldu ve sertçe çekti.

Arkasından gelen bir takırtıyla bagaj kapağı açıldı.

Gölge arabanın kenarına tutunarak, kayıp sular sıçratarak, buzun üzerinde arkaya geçti.

O bagajın içinde(\*), diye düşündü.

Bagaj birkaç santim aralıktı. Yukarı doğru çekerek tamamen açtı.

Koku kötüydü ama çok daha kötü olabilirdi: Bagajın dibi birkaç santim kadar yarı erimiş suyla kaplanmıştı. Bagajda bir kız vardı. Artık lekelenmiş koyu kırmızı bir kar elbisesi giymişti. Mat kahverengi saçları uzundu ve ağzı kapalı olduğu için Gölge plastik mavi dişliğini göremedi ama orada olduğu biliyordu. Soğuk onu bir dondurucudaymışçasına olduğu gibi korumuştı.

Gözleri fal taşı gibi açıktı. Ölürlen ağılıyormuş gibi gözüküyordu ve yanaklarındaki donmuş gözyaşları hâlâ erimemişti.

"Sen her zaman buradaydın," dedi Allison McGover'in cese-dine Gölge. "Bu köprüden geçen herkes seni gördü. Bu kasabadan geçen herkes seni gördü. Balıkçılar her gün yanından geçtiler. Ve hiç kimse bilmiyordu.

Ve sonra ne kadar aptal olduğunu fark etti.

Birisi biliyordu. Onu buraya birisi koymuştu.

Bagajın içine uzandı - onu çıkarıp çıkarmayacağına bakmak için. Eğilirken ağırlığını arabanın üstüne verdi. Belki de buna neden olan oydu.

Ön tekerleklerin altındaki buz belki hareketinden, belki de

---

(\*) Bagaj: İngilizce'de trunk kelimesi hem araba bagajı, hem sandık, hem ağaç gövdesi, hem de fil hortumu manasına geliyor. Bu yüzden trunk kullanımı daha önce fil kafalı adamla karşılaştığında "hortumda", bağlandığı "ağaçta", Bay Nancy'nin evindeki "sandıkta", ve en sonra da burada geçiyor. Bu açıklamayı tam burada yapmayı daha uygun gördüm. (ç.n.)

değil o anda çöktü. Arabanın önü gölün karanlık sularına doğru bir metre kadar yalpaladı. Sular açık şoför kapısından içeri dolmaya başladı. Göl suları Gölge'nin ayak bileklerine çarparken o hâlâ sağlam buzun üzerinde duruyordu. Nasıl kaçacağını düşünerek etrafına bakındı - ve sonra artık çok geçti, buz dik bir şekilde yana yatıp onu araba ve bagajdaki ölü kıza doğru attı. Arabanın arkası battı ve Gölge onunla beraber gölün soğuk sularına daldı. Saat, yirmi üç Mart sabah dokuzu on geçeyi gösteriyordu.

Suyuna altında girmeden önce gözlerini kapayıp derin bir nefes aldı ama göl suyunun soğukluğu ona bir duvar gibi çarpıp ciğerlerindeki nefesi bir vuruşta çıkardı.

Arabanın çekişiyle karanlık buz gibi suların içine doğru baş aşağı yuvarlandı.

Gölün altında, karanlık ve soğğun içindeydi. Elbiseleri, eldivenleri ve botlarıyla iyice yüklenmişti; hayal edemeyeceği kadar ağırlaşmış ve şişmiş gibi görünen paltosuyla sarılmış ve içinde sıkışmıştı.

Hâlâ batıyordu. Onu itip uzaklaşmaya çalıştı ama araba Gölge'yi kendisiyle beraber çekiyordu. Sonra kulaklarıyla değil de bütün vücuduyla duyabileceği bir gürültü oldu ve sol ayak bileği döndü, ayağı burkulup gölün dibine oturan arabanın altında kaldı. Ve panik onu sardı.

Gözlerini açtı.

Orasının karanlık olacağını biliyordu: Mantıken, hiçbir şey göremeyecek kadar karanlık olduğunu biliyordu ama yine de görebildi; her şeyi görebildi. Alison McGovern'ın açık bagajdan ona bakan beyaz yüzünü görebildi. Diğer arabaları da görebildi - gölün çamuruna yarı yarıya gömülmüş, karanlıkta çürümüş enkazlara benzeyen, geçmiş yılların klunkerları.

Hiç şüphesiz, her birinin bagajında ölü bir çocuk olduğunu biliyordu. Etrafta yüzden fazla vardı - her biri bütün soğuk kış boyunca, bütün dünyanın gözleri önünde, buzun üzerinde durmuştu. Her biri kış bittiğinde gölün soğuk sularına yuvarlanmıştı.

Burası onların gömülü olduğu yerd: Lemmi Hautala, Jessie Lovat, Sandy Olsen, Jo Ming, Sarah Lindquist ve diğer hepsinin.

Burasının dibi sessiz ve soğuktu . . .

Ayağını çekti. Sağlam sıkışmıştı. Ciğerlerindeki basınç dayanılmaz bir hale geliyordu. Kulaklarında keskin ve berbat bir acı vardı. Yavaşça nefes verdi ve yüzünü önünden hava kabarcıkları çıktı.

*Hemen, diye düşündü, hemen nefes almalıyım. Yoksa boğulacağım..*

Eğildi, ellerini klunkerin tamponuna koydu ve üzerine abanarak onu bütün gücüyle itti. Hiçbir şey olmadı.

*Bu sadece bir araba iskeleti, dedi kendi kendine. Motorunu çıkardılar. Arabanın en ağır yeri orasıdır. Bunu yapabilirsin. Böyle itmeye devam et.*

İtti.

Acı verecek derecede yavaşlıkta, her seferinde bir iki santimlik parçalarla araba çamurun içinde ileri doğru kaydı ve Gölge ayağını arabanın altındaki çamurdan çekti. Onu tekmeledi ve kendini soğuk göl suyunun üstüne itmeye çalıştı. Çıkamadı. Paltodan dolayı olmalı. Ya sıkışmıştı ya da bir yere takılmıştı. Sonra iki elini de paltosundan çekip uyuşmuş parmaklarıyla donmuş fermuarı el yordamıyla aradı. Sonra iki eliyle fermuarın iki tarafından çekti, paltonun esnediğini ve yırtıldığını hissetti. Kendini ondan hızla kurtardı ve arabadan yukarı doğru itti.

Bir duygu karmaşası vardı ama ne yukarı, ne aşağı yön duygusu yoktu. Boğuluyordu, göğsündeki ve kafasındaki ağırı dayanılmayacak kadar çoktu, bu yüzden ölmek için soğuk suyun içinde nefes alacağından emindi. Ve sonra kafasını sert bir şeye çarptı.

Buz. Gölün yüzeyindeki buzı zorluyordu. Onu yumrukladı ama kollarında ne tutunacak, ne de itecek güç kalmamıştı. Gölün altındaki dünya buz gibi bir karanlığa dönüşmüştü. Soğuk dışarıda başka hiçbir şey yoktu.

*Bu saçma, diye düşündü. Ve düşünüp çocukken gördüğü eski bir Tony Curtis filmini hatırladı; sırtüstü dönmeliyim, buzı yukarı doğru itmeliyim, yüzümü ona dayamalıyım ve hava bulmalıyım. Tekrar nefes alabilirim, bir yerlerde hava var; ama*

yüzeyde donarak batmadan duruyordu ve hayatı ona bağlı bile olsa ki öyleydi tek bir adalesini bile oynatamıyordu.

Soğuk dayanılır bir hale geldi. Ilıklaştı. Ve *ölüyorum* diye düşündü. Bu sefer kızgınlık vardı, korkunç bir öfke; ve acıyla öfkeyi birleştirip bir daha asla hareket etmemeye hazır bitap adalelerini zorladı.

Eliyle yukarı doğru itti. Onun buzdan sıyrıldığını ve havaya çıktığını hissetti. Bir yeri yakalamak için sağa sola salladı ve başka bir elin kendininkini yakalayıp çektiğini hissetti.

Kafası buza sertçe çarptı, yüzü buzun altına süründü ve sonra kafası dışarıdaki havaya çıktı. Buzun içindeki bir delikten dışarı çıktığını görebiliyordu. Bir an için tek yapabildiği şey nefes almaktı. Siyah göl suları burnundan ve ağzından aktı. Kör edici gün ışığından başka hiçbir şey göremediği gözlerini kırıştırdı. Sonra karartılar gördü, şimdi birisi onu dışarı çekiyor, onu sudan dışarı çıkmaya zorluyordu. Donup öleceksin, bu yüzden hadi be adam, *çek* diyordu bir şey. Gölge öksürerek, titreyerek, sarsılarak erkek bir fok balığı gibi kıvrıla kıvrıla kıyıya çıktı.

Derin derin nefesler aldı, çatırdayan buzun üzerine dümdüz uzandı. Bunun bile uzun süre dayanamayacağını biliyordu, bu iyi bir şey değildi. Düşünceleri zorlukla, çok yavaş bir şekilde bir araya toplanıyordu.

"Beni böyle bırakın," demeye çalıştı. "Ben iyiyim." Kelimeleri geveledi ve her şey durmak üzereydi.

Sadece bir anlık dinlenmeye ihtiyacı vardı, hepsi bu, sadece dinlenmek ve sonra kalkıp gidebilirdi. Açıkçası burada böyle sonsuza kadar kalamazdı.

Bir silkelenme oldu; yüzüne su atıldı. Kafası kaldırıldı. Gölge buzun kaygan yüzeyinde kayarak çekildiğini hissetti. İtiraz etmek, birazcık dinlenmeye ihtiyacı olduğunu ve sonra iyi olacağını açıklamak istedi - belki birazcık uyku, çok şey mi istiyordu? Onu böyle biraz bıraksalar.

Uykuya daldığına inanamadı ama uçsuz bucaksız bir ovada duruyordu. Orada omuzları ve kafası bufalo olan bir adam, kocaman akbaba kafalı bir kadın ve onların arasında üzgünce ona bakıp, olumsuzca başını sallayan Viski Jack vardı.

Viski Jack döndü ve Gölge'den uzaklaştı. Bufalo adam onun yanında uzaklaştı. Thunderbird Kadın da yürüdü, sonra sıçradı ve gökyüzüne doğru süzölemeye başladı.

Gölge bir kayıp duygusu hissetti. Onlara seslenmek, geri gelmeleri için yalvarmak, onu bırakmamalarını söylemek istedi ama her şeyin şekli bozulmaya ve şekilsizleşmeye başladı: gitmişlerdi, ovalar yavaş yavaş yok oluyordu ve her şey bir boşluğa dönüştü.

Acı şiddetliydi: Vücudundaki bütün hücreler, bütün sinirler eriyormuş, uyanıyormuş ve onu yakıp canını acıtarak varlıklarını haber veriyormuş gibiydi.

Başının arkasında, onu saçlarından tutan bir el vardı. Bir diğer el de çenesinden tutuyordu. Kendini bir tür hastanede bulacağını umarak gözlerini açtı.

Ayakları çıplaktı. Kotu üstündeydi. Belden yukarısı çıplaktı. Havada buhar vardı. Ona bakan duvarda bir tıraş aynası, küçük bir lavabo ve diş macunu lekeli bir bardakta mavi bir diş fırçası görebildi.

Bilgiler yavaş yavaş, her seferinde birer birer geldiler.

El parmakları yandı. Ayak parmakları yandı.

Acıdan inlemeye başladı.

"Sakin ol, Mike. Rahatla," dedi tanıdık bir ses.

"Ne?" dedi ya da demeye çalıştı. "Ne oluyor?" Sesi kendi kulağına gergin ve garip geldi.

Bir banyo küvetinin içindeydi. Su sıcaktı. Suyun sıcak olduğunu düşündü ama emin olamadı. Su boynuna kadar geliyordu.

"Soğuktan ölmek üzere olan bir kişiye yapılacak en salakça şey onu ateşin önüne koymaktır. En salakça ikinci şey ise onu battaniyelere sarmaktır - özellikle de ıslak elbiseleri varsa. Battaniyeler onu yalıtır - soğuğu içeride tutar. En salakça üçüncü şey ise - bu benim kendi fikrim - o kişinin kanını çıkarıp ısıtmak ve sonra geriye koymaktır. Bu günlerde doktorlar böyle yapıyorlar. Karmaşık, pahalı. Salakça." Ses üstünden ve başını arkasından geliyordu.

"Yapılabilecek en zekice ve hızlı şey, denizcilerin gemide yüzlerce yıldır yaptıklarıdır. O kişiyi sıcak suyun içine sokarsın. Çok sıcak olmayacak. Sadece sıcak. Şimdi, biliyorsun, sen seni orada buzun üzerinde bulduğumda aslında ölüydün. Şimdi kendini nasıl hissediyorsun, Houdini?"

"Canım acıyor," dedi Gölge. "Her şey acıyor. Hayatımı kurtardın."

"Sanırım öyle yaptım. Artık kafanı kendi başına yukarıda tutabilir misin?"

"Belki."

"Seni bırakacağım. Eğer suyun altına batmaya başlarsan tekrar yukarı çekeceğim."

Eller başından çekildi.

Gölge küvetin içinde kaydığını hissetti. Ellerini çıkardı, küvetin yanlarından kuvvet aldı ve geriye yaslandı. Banyo küçük-tü. Küvet metaldti. Emayesi lekeli ve çizilmişti.

Yaşlı bir adam görüş alanına girdi. Endişeli göründü.

"Kendini daha iyi hissediyor musun?" diye sordu Hinzelmann. "Sadece geriye yaslan ve gevşe. Ben çalışma odasını sıcacık yaptım. Hazır olduğunda haber ver, ben de giyebileceğin bir bornoz var. Kotunu, elbiselerini geri kalanıyla beraber kurutucuya atabilirim. İyi mi, Mike?"

"Benim ismim bu değil."

"Öyle diyorsan öyledir." Yaşlı adamın goblinimsi suratı rahatsız bir ifadeye dönüştü.

Gölge'nin zaman kavramı yok olmuştu: Yanma kesilene, parmakları rahatsızlık vermeden kıvrılan kadar küvette yattı. Hinzelmann, Gölge'nin ayağa kalkmasına ve ılık sudan çıkmasına yardım etti. Gölge küvetin kenarına oturdu ve beraberce kotunu çekip çıkardılar.

Kendine çok küçük olan bornozun içine zorlanarak girdi ve yaşlı adama dayanarak çalışma odasına gitti. Eski bir kanepenin üstüne güm diye oturdu. Yorgun ve güçsüzdü: Aşırı bitkin ama hayattaydı. Şöminede kütükler yanıyordu. Bir avuç dolusu, şaşkın bakışlı geyik kafası tozlar içinde, bir grup cilalanmış balıkla yer kapmak için itişerek etraftaki duvarlardan dikkatle bakıyorlardı.



Hinzelmann, Gölge'nin kotunu götürdü ve Gölge yan odadan elbise kurutucusunun tıktırısının devam etmeden önceki kısa duraklamalarını duyabiliyordu. Yaşlı adam üzerinden dumanlar tüten bir fincanla geri döndü.

"Kahve," dedi. "Uyarıcıdır. Ve içine birazcık da Schnapps damlattım. Sadece birazcık. Eskiden biz böyle yapardık. Bir doktor olsa bunu tavsiye etmez."

Gölge kahveyi iki eliyle aldı. Fincanın kenarında bir sivrisinek resmi ve bir mesaj vardı, *Kan Verin - Wisconsin'i ziyaret edin!!*"

"Teşekkürler," dedi.

"Dostlar bu günler içindir," dedi Hinzelmann. "Bir gün de sen benim hayatımı kurtarabilirsin. Şimdilik bunu unut."

Gölge kahveyi yudumladı. "Ben öldüğümü sanmıştım.

"Şanslıydın. Ben köprüdeydim - bugünün büyük bir gün olacağına önceden uyanmıştım, benim yaşıma geldiğinde bunu hissedersin - sonra eski cep saatimle oradaydım ve senin göle doğru ilerlediğini gördüm. Bağırdım ama beni duyamayacağından acayip emindim. Arabanın battığını gördüm ve senin onunla beraber gittiğini gördüm. Seni kaybettiğimi sandım, böylece buzun üstüne çıktım. Yüreğim çarpmaya başladı. En azından iki dakika suyun altında kalmış olmalıydın. Sonra arabanın battığı yerde, elinin çıktığını gördüm - seni orada görmek, bir hayalet görmek gibiydi . . ." Sesi giderek zayıfladı. "Seni kıyıya çekerken ikimiz de çok acayip şanslıydık."

Gölge başıyla onayladı.

"İyi başardın," dedi ona Hinzelmann ve yaşlı adamın goblin yüzünün tamamı sırıttı.

Gölge, evin içinde bir yerde bir kapının kapandığını duydu. Kahvesini yudumladı.

Şimdi net bir şekilde düşünebiliyor, kendine sorular sormaya başlıyordu.

Yarı boyunda, yaklaşık üçte biri ağırlığında, yaşlı bir adamın o baygınken, onu buzun üzerinde nasıl çekebildiğini ya da arabaya nasıl bindirebildiğini merak etti. Hinzelmann'ın Gölge'yi eve ve küvete nasıl soktuğunu merak etti.

Hinzelmann, ateşin yanında yürüdü, maşayı aldı ve cayır cayır

yanan ateşe dikkatlice ince bir kütük koydu.

"Buzun üzerinde ne yaptığımı bilmek istiyor musun?"

Hinzelmann omuz silkti. "Beni ilgilendirmes."

"Biliyor musun, neyi anlamıyorum . . ." dedi Gölge. Düşüncelerini sıraya koyarken tereddüt etti. "Hayatımı niçin kurtardığını anlamıyorum."

"Şey," dedi Hinzelmann, "beni öyle büyüttüler, eğer birisini başının belada olduğun görürsek -"

"Hayır," dedi Gölge. "Söylemek istediğim o değildi. Söylemek istediğim, bütün o çocukları öldürdün. Her kış. Bunu çözen bir tek bendim. Benim bagajı açtığımı görmüş olmalısın. Niye beni boğulmaya terk etmedin?"

Hinzelmann başını bir yana eğdi. Düşüncelice burnunu kaşıdı, düşünüyormuşçasına ileri geri yürüdü. "Şey," dedi. "Bu iyi bir soru. Sanırım sana belli bir borcum olduğu için. Ve ben borçlarıma sadığımdır."

"Çarşamba'ya mı?"

"İşte o adam."

"Beni Gölkenarı'nda saklamasının bir nedeni vardı, değil mi? Beni hiç kimsenin burada bulamayacağını bir nedeni vardı."

Hinzelmann hiçbir şey söylemedi. Duvardaki yerinden ağır bir siyah ocak demiri aldı, onunla ateşi karıştırıp turuncu kıvılcımlar ve dumanlardan bir bulutu çıkardı. "Burası benim evim," dedi, huysuzca. "Burası iyi bir kasaba."

Gölge kahvesini bitirdi. Bardağı yere koydu. Bu çaba çok yorucuydu. "Ne kadar zamandır buradasın?"

"Yeteri kadar uzun."

"Ve gölü sen yaptın?"

Hinzelmann şaşkınca ona dikkatle baktı. "Evet," dedi. "Gölü ben yaptım. Ben buraya geldiğimde ona göl diyorlardı ama bir kaynak, değirmen havuzu ve bir dereden başka bir şey değildi." Ara verdi. "Bu ülkenin benim türüm için boktan bir yer olduğunu çözdüm. Bizi yiyor. Ben yenilmek istemedim. Bu yüzden bir pazarlık yaptım. Onlara gölü verdim ve onlara refah verdim . . ."

"Ve bu onlara her kış bir çocuğa patladı."

"İyi çocuklar," dedi Hinzelmann, yaşlı başını yavaşça sal-

layarak. "Hepsi iyi çocuklardı. Ben sadece beğendiklerimi seçerdim. Charlie Nelligan hariç. O kötü bir tohumdu. O hangi yıld 1924 mü? 1925 mi? Evet. Pazarlık buydu."

"Kasaba halkı bunu biliyor mu?" dedi Gölge. "Mabel. Marguerie. Chad Mulligan. *Biliyorlar mı?*"

Hinzelmann hiçbir şey söylemedi. Ateşten ocak demirini çekti: ilk on beş santimi donuk bir turuncu renkte kızarmıştı. Gölge ocak demirinin sapının tutulamayacak kadar sıcak olduğunu biliyordu ama bu Hinzelmann'ı rahatsız etmiş gibi görünmedi. Ateşi tekrar karıştırdı. Önce ucu olmak üzere ocak demirini ateşe soktu ve orada bıraktı. Sonra dedi ki, "Onlar iyi bir yerde yaşadıklarını biliyorlar. Hem de bu bölgedeki, siktir, eyaletin bu bölümündeki diğer şehir ve kasabaların hepsi parçalanıp yok olurken. Bunu biliyorlar."

"Ve bunu sen mi sağlıyorsun?"

"Bu kasaba," dedi Hinzelmann. "Ondan ben sorumluyum. Burada benim istemediğim hiçbir şey olmaz. Bunu anladın mı? İşte bu yüzden baban seni buraya yolladı. Senin dış dünyada dikkat çekmeni istemedi. Hepsi bu."

"Ve sen ona ihanet ettin?"

"Ben öyle bir şey yapmadım. O bir dolandırıcıydı. Ama ben her zaman borçlarımı öderim."

"Sana inanmıyorum," dedi Gölge.

Hinzelmann gücenmiş gibi göründü. Bir eli şakaklarındaki beyaz saçlara asıldı. "Ben sözümde dururum."

"Hayır. Durmazsın. Laura buraya geldi. Onu buraya çağıran bir şey olduğunu söyledi. Ya Sam Siyah Karga'yla Audrey Burton'u aynı gecede buraya getiren tesadüfe ne demeli? Artık tesadüflere inanmıyorum."

"Sam Siyah Karga ve Audrey Burton. İkisi de gerçekten kim olduğumu bilen kişilerdi ve dışarıda beni arayan insanlar vardı. Sanırım biri başarısız olsa bile, her zaman için bir ikincisi vardı. Ya hepsi başarısız olsalardı, Gölkenarı'na doğru yola çıkan başka kim vardı, Hinzelmann? Eski hapishane müdürüm hafta sonunda buzda balık avlamak için buraya mı geliyordu? Laura'nın annesi?" Gölge kızgın olduğunu fark etti. "Benim kasabadan gitmemi is-

tedin. Ama Çarşamba'ya da bunu yaptığını söylemek zorunda kalmak istemedin."

Ateşin ışığında, Hinzelmann bir impden çok bir gargoylea benziyordu. "Burası güzel bir kasaba," dedi. Gülümsemesi olmadan balmumundan yapılmış gibiydi ve cesede benziyordu. "Sen çok fazla dikkat çekebilirdin. Kasaba için iyi değildi."

"Beni orada, buzun üzerinde bırakman lazımdı," dedi Gölge. "Beni gölde bırakman lazımdı. Ben klunkerin bagaj kapağını açtım. Şu anda Alison hâlâ bagajda donmuş durumda. Ama buz eriyecek ve cesedi yüzüp yüzeye çıkacak. Ve sonra dalıp bakacaklar ve orada başka ne bulabileceklerini görecekler. Senin bütün gizli çocuk deponu bulacaklar. Sanırım o cesetlerin bazıları iyi korunmuştur."

Hinzelmann eğildi ve ocak demirini aldı. Artık onunla ateşi karıştırma numarası yapmadı; bir kılıç ya da sopa gibi tuttu, ısınmış turuncu-beyaz ucu havada sallanıyordu. Ucundan duman tütüyordu. Gölge neredeyse tamamen çıplak olduğunun, hâlâ yorgun olduğunun, sakar ve kendini savunmaktan çok uzak olduğunun iyice farkındaydı.

"Beni öldürmek mi istiyorsun?" dedi Gölge. "Hadi durma. Öldür. Ben zaten ölü bir adamım. Bu kasabaya sahip olduğunu biliyorum - burası senin küçük dünyan. Ama hiç kimsenin gelip beni aramayacağını sanıyorsan, sen bir rüya ülkesinde yaşıyorsun. Bu iş bitti, Hinzelmann. Öyle ya da böyle bitti."

Hinzelmann ocak demirini baston gibi kullanarak ayağa kalktı. Onun ayağa kalkmasıyla beraber sıcak kırmızı ucun üstünde durduğu yerdeki halı karardı ve duman çıkmaya başladı. Adam Gölge'ye baktı ve soluk mavi gözlerinde yaşlar vardı. "Bu kasabayı seviyorum," dedi. "Aksi bir yaşlı adam olmaktan, öykülerimi anlatmaktan, Tessie'yi sürmekten ve buzda balık avlamaktan çok hoşlanıyorum. Sana ne söylediğimi hatırla, balığa çıktığında eve getirdiğin balık değil, huzurdur."

Ocak demirini ucunu Gölge'ye doğru uzattı: Gölge otuz santim uzaktan sıcaklığını hissedebiliyordu.

"Seni öldürebilirim," dedi Hinzelmann. "Bunu düzeltebilirim. Daha önce de yaptım. Bunu ilk çözen sen değilsin. Chad Mul-

ligan'ın babası da çözmüştü. Onun işini hallettim, senin işini de halledebilirim."

"Belki," dedi Gölge. "Ama daha ne kadar, Hinzelmann? Bir yıl daha mı? On yıl daha mı? Artık bilgisayarları var, Hinzelmann. Aptal değiller. Örnekleri izleyebilirler. Her yıl bir çocuk ortadan yok olacak. Eninde sonunda burasının kokusunu alacaklar. Aynı beni aramaya gelecekleri gibi. Söyle bana - kaç yaşındasın?" Parmaklarıyla bir kanepi yastığını kavradı ve kafasına siper yapmaya hazırlandı: ilk darbeyi savuşturabilirdi.

Hinzelmann'ın yüzü ifadesizdi. "Romalılar Kara Ormana gelmeden önce bana çocuklarını veriyorlardı," dedi. "Ben bir kobold olmadan önce bir tanrıydım."

"Belki de artık çekip gitme zamanı geldi," dedi Gölge. Koboldun ne olduğunu merak etti.

Hinzelmann dik dik ona baktı. Sonra ocak demirini aldı ve ucunu tekrar yanan korların içine itti. "O kadar da kolay değil. İstesem bile bu kasabadan gidebileceğimi sana düşündüren ne, Gölge? Ben bu kasabanın bir parçasıyım. Beni gitmeye mi zorlayacaksın, Gölge? Beni öldürmeye hazır mısın? Ki gidebileyim?"

Gölge yere baktı. Demirin halıya değdiği yerde hâlâ parıltılar ve kıvılcımlar vardı. Hinzelmann bakışı kendininkiyle takip etti ve korları ayağıyla ezerek söndürdü. Gölge'nin zihninde, yüzden fazla, davetsiz gelen, çocuk belirdi, kör-kemik gözleriyle dik dik ona bakıyorlardı, saçları deniz yosunu yaprağı gibi yüzlerinin önünde yavaşça dalgalanıyordu. Suçlarcasına ona bakıyorlardı.

Onları hayal kırıklığına uğrattığını biliyordu. O sadece başka ne yapacağını bilmiyordu.

"Seni öldüremem," dedi Gölge. "Benim hayatımı kurtardın."

Başını olumsuzca salladı. Kendini zırvalamış gibi hissetti, her durumda zırvalamış gibi hissedebilirdi. Artık kendini bir kahraman ya da bir detektif gibi hissetmiyordu - sadece arkasını ona dönmeden önce parmağını karanlığa doğru sertçe sallayan hainlerden biriydi.

"Bir sır bilmek ister misin?" diye sordu Hinzelmann.

"Tabii," dedi Gölge, üzgünce. Sırlarla ilişkisini bitirmeye hazırdı.

"Bunu izle."

Hinzelmann'ın durduğu yerde beş yaşından büyük olmayan bir erkek çocuk duruyordu. Saçları uzun ve koyu kahverengiydi. Boynundaki yıpranmış deri bant hariç tamamen çıplaktı. Onu delip geçen iki kılıç vardı; biri göğsünden girmişti, diğeri omzundan girip kaburgalarının altından çıkmıştı. Kanlar hiç durmadan yaralardan akıyor ve çocuğun vücudundan süzülüp yerde gölcükler oluşturuyorlardı. Kılıçlar, hayal bile edilemeyecek kadar eski görünüyordu.

Küçük çocuk, içinde sadece acı olabilecek gözlerle Gölge'ye dik dik bakıyordu.

Ve Gölge kendini düşündü, *hiç şüphesiz*. Bu, kabile tanrısı yapmanın metotlarından biriydi. Ona söylenmesi gerekmiyordu. O biliyordu.

Bir bebek alırsın ve onu karanlıkta yetiştirirsin; hiç kimseyi göstermeden, hiç kimseye dokundurmadan ve onu köydeki diğer çocukların hepsinden daha iyi beslersin ve beşinci kış geldiğinde, gecelerin en uzununda, dehşete düşmüş çocuğu kulübesinden zorla kamp ateşinin önüne çıkarırsın, demir ve bronz kılıçları ona saptırırsın. Sonra küçük çocuğu kömür ateşinde uygun şekilde kuruyana kadar tütsülersin. Onu kürklere sararsın, onu Kara Orman'da, bir kamp yerinden diğerine taşınan, ona çocuklar ve hayvanlar kurban edilen kabilenin uğuru yaparsın. En sonunda zaman geçip de parçalandığında narin kemikleri bir kuyuya koyarsın ve o kutuya taparsın; ta ki kemikler toz olup unutulana ve kutudaki çocuk-tanrıya tapan kabile yok olana kadar. Sonra çocuk-tanrı, köyün uğuru, sadece bir hayalet ya da bir brownie olarak hatırlanacaktır: bir kobold.

Gölge, kuzeye Wisconsin'e yüz elli yıl önce Atlantik'i kafasında Hinzelmann'ı yaşatarak geçip gelen, ya oduncu ya da belki de bir haritacı olan kişiyi merak etti.

Sonra kanlar içindeki çocuk ve kanlar ortadan kayboldu. Ortada sadece seyrek beyaz saçlı ve goblin gülümsemeli yaşlı bir adam vardı. Kazağının kolları Gölge'nin hayatını kurtarmak için ona yaptırdığı banyodan dolayı hâlâ ıslaktı.

"Hinzelmann?" Ses çalışma odasının kapısından geldi.

Hinzelmann döndü. Gölge de döndü.

"Sana klunker'in buzda battığını söylemek için geldim," dedi Chad Mulligan ve sesi gergindi. "Oradan geçerken batmış olduğunu gördüm ve kaçırmışsan diye sana haber vermeyi düşünüp buraya geldim."

Elinde tabancası vardı. Ucu yere dönüktü.

"Hey Chad," dedi Gölge.

"Selam dostum," dedi Chad Mulligan. "Bana gözaltında öldüğünü söyleyen bir not yolladılar. Kalp krizi."

"Buna ne demeli," dedi Gölge. "Her yerde ölüp duruyorumuşum gibi görünüyor."

"O buraya geldi, Chad," dedi Hinzelmann. "Beni tehdit etti."

"Hayır," dedi Chad Mulligan. "Etmedi. Ben son on dakikadır buradayım. Söylediğin her şeyi duydum. Babam hakkındakileri. Göl hakkındakileri." Odada ilerledi. Tabancasını kaldırmadı. "Tanrım, Hinzelmann. Bu kasabada o tanrının cezası gölü görmeden dolaşamazsın. O her şeyin merkezi. Şimdi benim ne bok yemem gerekiyor?"

"Onu tutuklaman lazım. Beni öldüreceğini söyledi," dedi Hinzelmann, tozlu bir çalışma odasındaki yaşlı bir adam. "Chad, seni burada gördüğüme sevindim."

"Hayır," dedi Chad Mulligan. "Sevinmedin."

Hinzelmann iç çekti. Sanki kabullenmiş gibi eğildi ve ocak demirini ateşten çekti. Ucu parlak turuncu renkte yanıyordu.

"Bırak onu, Hinzelmann. Onu başka bir hareket yapmadan yavaşça yere bırak, ellerini görebileceğim gibi havada tut ve yüzünü duvara dön."

Yaşlı adamın yüzünde katıksız bir korku vardı ve Gölge ona acıyacaktı ama Alison McGovern'ın yanaklarındaki donmuş göz yaşlarını hatırladı. Hinzelmann kımıldamadı. Ocak demirini yere koymadı. Duvara dönmedi. Gölge ocak demirini ondan almaya çalışmak için Hinzelmann'a uzanmak üzereydi ki yaşlı adam yanan demiri Mulligan'a attı.

Hinzelmann onu beceriksizce attı –demiri, sanki iş olsun diye, odanın karşısına havadan yüksek bir kavis çizerek yolluyordu - ve atmasıyla beraber hızla kapıya doğru fırladı.

Ocak demiri Mulligan'ın sol kolunu sıyırdı.

Yaşlı adamın küçük odasındaki tabanca sesi sağır ediciydi.

Kafaya bir kurşun ve iş tamamdı.

"Elbiselerini giysen iyi olur," dedi Mulligan. Sesi tekdüze ve cansızdı.

Gölge başıyla onayladı. Yan odaya geçti, kurutucunun kapağını açtı ve elbiselerini çıkardı. Kot hâlâ ıslaktı ama yine de giydi. Çalışma odasına geldiğinde, tamamen giyinmişti - gölün donmuş çamurlarının dibinde bir yerde olan paltosu ve bula-madığı botları hariç - Mulligan için için yanan birkaç kütüğü şömineden dışarı çıkarmıştı bile.

"Bir cinayeti örtmek amacıyla kundakçılık yapmak zorunda kaldığı gün, bir aynasız için kötü bir gündür," dedi Mulligan. sonra Gölge'ye baktı. "Senin botlara ihtiyacın var," dedi.

"Onları nereye koyduğunu bilmiyorum," dedi Gölge.

"Lanet olsun," dedi Mulligan. Sonra dedi ki, "Bundan dolayı üzgünüm, Hinzelmänn." Yaşlı adamı yakasından ve kemerinden tutup, kafası şömineye gelecek şekilde ileri fırlattı. Beyaz saçlar çatırdayarak alev aldı ve oda yanan et kokusuyla dolmaya baş-ladı.

"Bu cinayet değildi. Meşru müdafaaydı," dedi Gölge.

"Ben ne olduğunu biliyorum," dedi Mulligan, yavan bir biçim-de. Dikkatini çoktan odaya saçtığı tüten kütüklere çevirmişti. Bir tanesini kanepenin kenarına itti, *Gölkenarı Haberleri*'nin eski bir sayısını aldı ve iç sayfalarını kopardıktan sonra buruşturup kütüğün üstüne attı. Gazete kahverengileşti ve alev aldı.

"Dışarı çık," dedi Chad Mulligan.

Evden dışarı çıkarlarken pencereleri açtı. Önkapının kilidini o kapatmadan önce kilitlensin diye açtı.

Gölge çıplak ayaklarla onu polis arabasına kadar takip etti. Mulligan önkapıyı onun için açtı. Gölge içeri girdi ve ayağını pas-pasa sildi. Sonra artık oldukça kuru olan çoraplarını giydi.

"Sana Henning'in Çiftlik ve Ev Malzemeleri'nden bot alabili-riz," dedi Chad Mulligan.

"Orada ne kadarını duydun?" diye sordu Gölge.

"Yeteri kadar," dedi Mulligan. "Çok fazla."



Sessizce, Henning'in çiftlik ve Ev Malzemeleri'ne gittiler. Oraya vardıklarında polis Şefi dedi ki, "Kaç numara giyiyorsun?"

Gölge söyledi.

Mulligan dükkana girdi. Bir çift kalın yün çorap ve bir çift deri çiftlik botuyla geri döndü. "Senin numaranda kalan bir tek bunlar vardı," dedi. "Tabii ki asker postalı istemiyorsan. Ben istemeyeceğini düşündüm."

Gölge orapları ve botları giydi. İyi oturdular. "Teşekkürler," dedi.

"Araban var mı?" diye sordu Mulligan.

"Göle inen yolda. Köprünün yanında."

Mulligan arabayı çalıştırdı ve Hennings'in park yerinden çıktı.

"Audrey'e ne oldu?" diye sordu Gölge.

"Seni götürdükleri günden sonra, beni arkadaş olarak sevdiğini ama aramızda, akraba olduğumuzdan, vs gibi şeylerden dolayı bir şey olmayacağını söyledi ve Eagle Point'e geri döndü. Lanet olası kalbimi kırdı."

"Akla uygun," dedi Gölge. "Ve bu kişisel bir şey değildi. Hinzelmann'ın ona artık burada ihtiyacı yoktu."

Hinzelmann'ın evinin yanında geçtiler. Kalın bir beyaz duman bacadan göğe yükseliyordu.

"O sadece Hinzelmann onu istediği için kasabaya gelmişti. Beni kasabadan kovması için ona yardım etti. Ona ihtiyacı olmayan bir ilgi çekiyordum."

"Ben Audrey'in benden hoşlandığını sanmıştım."

Gölge'nin kiralık arabasının yanında durdular. "Şimdi ne yapacaksın?" diye sordu Gölge.

"Bilmiyorum," dedi Mulligan. Normalde bezgin bir ifadesi olan yüzü Hinzelmann'ın ininden çıkalkı beri canlı bakıyordu. Aynı zaman da daha endişeliydi. "Anladığım kadarıyla birkaç seçeneğim var. Ya . . ." iki parmağını tabanca gibi yaptı, parmaklarının ucunu ağzına soktu ve yukarı kaldırdı, "beynime bir kurşun sıkacağım. Ya buz tamamen eriyene kadar birkaç gün daha bekleyeceğim ve ayağıma beton bir blok bağlayıp köprüden atlayacağım. Ya haplar. Hıh. Belki de ormanlardan birinin içine girmeliyim. Hapları orada alırım. Temizliğı adamlarımdan birine

yaptırmak istemiyorum. İşi bölgeye bırakacağım, hı?" İç çekti ve başını olumsuzca salladı.

"Hinzelmann'ı sen öldürmedin, Chad. O uzun zaman önce öldü, buradan çok uzaklarda."

"Bunu söylediğin için teşekkürler, Mike. Ama onu ben öldürdüm. Soğukkanlılıkla birisine ateş ettim ve bunu gizledim. Ve eğer niçin yaptığımı soruyorsan, gerçekten niçin yaptığımı, sana söyleyebilirsem Tanrı cezamı versin."

Gölge elini uzatıp Mulligan'ın koluna dokundu. "Bu kasabanın sahibi Hinzelmann'dı," dedi. "Orada olanlar için çok fazla seçeneğin olduğunu sanmıyorum. Sanırım seni oraya o getirdi. Duyduklarını duymanı o istedi. Bunu o ayarladı. Buradan kopabilmesinin tek yolunun bu olduğunu sanıyorum."

Mulligan'ın perişan ifadesi değişmedi. Gölge, polis şefinin söylediklerinden hiçbir şey duymadığını görebiliyordu. Hinzelmann'ı öldürmüş, onu yakmıştı. Şimdi Hinzelmann'ın son arzularına itaat edip intihar edecekti.

Gölge gözlerini kapayıp kafasında Çarşamba ona kar yağdırmasını söylediğinde gittiği yeri hatırladı: Zihniyle zihni zorladığı o yeri ve hissetmediği bir gülümsemeyle gülümsedi. Dedi ki, "Chad, boş ver." Adamın zihninde kara bir saplantı bulutu vardı. Gölge onu neredeyse görebiliyordu. Onun üzerine odaklandı, onun sabahleyin kaybolan bir pus gibi yavaş yavaş yok olduğunu hayal etti. "Chad," dedi, kızgınca, onun içine girmeye çalışarak. "Bu kasaba artık değişecek. Bu keyifsiz yöredeki tek iyi kasaba olmayacak. Dünyanın bu bölümündeki diğer yerlere çok benzecek. Çok fazla sorun olacak. İnsanlar işsiz kalacak. İnsanlar kafayı yiyecekler. Birçok insanın canı yanacak. Bokluklar artıkça deneyimli bir polis şefine ihtiyaçları olacak. Kasabanın sana ihtiyacı var." Ve sonra dedi ki, "Marguerite'nin sana ihtiyacı var."

Adamın kafasını dolduran fırtına bulutunda bir şey değişti. Gölge değişikliği hissedebildi. Arkasından, Marguerite Olsen'in yetenekli kahverengi ellerini, kara gözlerini, uzun siyah saçlarını zihninde canlandırarak zorladı. Hoşuna gittiğinde yarı gülümseyerek başını yana eğmesini görüntüledi. "Seni bekliyor," dedi Gölge ve bunu söylerken doğru olduğunu biliyordu.

"Margie mi?" dedi Chad Mulligan.

İşte o anda, ki bunu nasıl başardığını asla söyleyemezdi ve bir daha yapabileceğinden şüpheliydi, Gölge Chad Mulligan'ın zihnine ulaştı ve içinden, peynir ekmek gibi kolayca, bir kuzgunun yoldaki leşin gözünü çıkarması gibi o öğlenin olaylarını tam olarak ve serinkanlılıkla çekip aldı.

Chad'in alnındaki kırıışık azaldı ve uykulu uykulu gözlerini kırttı.

"Git Margie'yi gör," dedi Gölge. "Seni gördüğüme sevindim, Chad. Kendine dikkat et."

"Tabii," diye esnedi Chad Mulligan.

Polis telsizinden bir mesaj geldi ve Chad mikrofona uzandı. Gölge arabadan çıktı.

Gölge kendi kiralık arabasına yürüdü. Kasabanın merkezindeki gölün bütün gri yüzeyini görebiliyordu. Suyun dibinde bekleyen ölü çocukları düşündü.

Kısa bir süre sonra Alison yüzeye çıkacaktı . . .

Gölge, Hinzelmann'ın evinin yanında geçerken göğe yükselen dumanların içindeki alevleri görebildi. Bir siren sesi duyabiliyordu.

Güneye, 51. Otobana doğru yöneldi. Son randevusuna gidiyordu. Ama ondan önce son bir elveda demek için Madison'da duracağını düşündü.

Samantha Siyah Karga'nın en hoşlandığı şey, akşamları Coffee House'u kapatmaktı. Bu insanı mükemmel rahatlatan bir şeydi: Bu ona dünyayı tekrar düzene koyduğu hissini veriyordu. Bir Indigo Girls CDsi koydu. Gecenin son angaryalarını kendi hızında ve kendi metoduyla yapacaktı. İlk olarak, espresso makinesini temizleyecekti. Sonra son turları yapacaktı: Mutfağa götürülmesi gözden kaçmış tabak ya da bardak olmadığından, her gün Coffee House'da etrafa dağılmış gazetelerin toplanıp önkapının kenarına düzgünce yerleştirip, hepsinin geri dönüşüme hazır olduğundan emin olacaktı.

Coffee House'u seviyordu. Burası sahaf dükkanlarının sıralan-

dığı bir caddede, koltuklar, kanepeler ve alçak masalarla dolu bir seri uzun dolambaçlı odadan oluşuyordu.

Peynirli kekten arta kalanları örttü ve gece için büyük buzdolabına kaldırdı. Sonra örtüyü alıp son kırıntıları silkeledi. Tek başına olmaktan hoşlanıyordu.

Penceredeki hafif tıklama, dikkatini angaryalardan gerçek dünyaya çevirdi. Kapıya gitti ve Sam'in yaşlarında morumsu kırmızı renkte saçları örgülü bir kadını içeri almak için açtı. Kadının ismi Natalie'ydi.

"Selam," dedi Natalie. Parmaklarının ucunda yükseldi ve Sam'i öptü. Öpücüğü Sam'in yanağıyla ağzının köşesi arasına tatlıca kondurdu. Böyle bir öpücükten bir çok şey çıkarabilirsiniz. "İşin bitti mi?"

"Neredeyse."

"Filme gitmek ister misin?"

"Tabii. Çok iyi olur. Ama burada tam beş dakikalık işim daha kaldı. Niye oturup *Onion*'ı okumuyorsun?"

"Bu haftakini okudum bile." Kapının yanındaki iskemleye oturup bir şey bulana kadar dönüşüme gitmeye ayrılmış gazete yığınının karıştırdı ve Sam yazarkasadaki son paraları alıp ana kasaya koyarken onu okudu.

Bir haftadır sevişiyorlardı. Sam bütün hayatı boyunca beklediği ilişkinin bu olup olmadığını merak etti. Natalie'yi gördüğünde kendi kendine onu mutlu eden şeyin sadece beyindeki kimyasal madde ve feromonlar olduğunu söyledi. Bu belki de öyleydi; ama bütün bildiği ne zaman Natalie'yi görse gülümsediği ve beraber olduklarında rahatlayıp kendini huzurlu hissettiğiydi.

"Bu gazetede," dedi Natalie, "şu makalelerden biri var. '*Amerika Değişiyor mu?*'"

"Peki, öyle mi?"

"Bir şey söylemiyorlar. Belki olduğunu söylüyorlar ama nasıl olduğunu bilmiyorlar ve niçin olduğunu bilmiyorlar. Belki hiç de değişmiyor."

Sam kulaklarına varana kadar sıırıttı. "Şey," dedi, "Bu bütün olasılıkları içeriyor, değil mi?"

"Sanırım." Natalie'nin kaşı kalktı ve gazeteyi okumaya devam

etti.

Sam bulaşık bezini yıkadı ve katladı. "Sanırım aynen öyle, hükümet ve her neyse ona rağmen, her şey artık birden iyi gibi görünüyor. Belki de ilkbaharın biraz erken gelişinden dolayı. Bu uzun bir kıştı ve bittiğine memnunum."

"Ben de." Bir ara. "Bu makalede, birçok kişinin tuhaf rüyalar gördüklerini bildirdiklerini yazıyor. Ben hiç bir tuhaf rüya görmedim. Hiçbir şey gerçekten daha tuhaf olamaz."

Sam kaçırdığı bir şey var mı diye etrafa bir göz attı. Hayır. İş iyi becermişti. Önlüğünü çıkarıp mutfığa astı. Sonra geri geldi ve ışıkları söndürmeye başladı. "Son zamanlarda tuhaf rüyalar gördüm," dedi. "Doğrusu bir rüya günlüğü tutmama neden olacak kadar tuhaftılar. Uyandığımda onları yazdım. Ama onları okuduğumda hiçbir şey ifade etmiyorlar."

Paltosunu ve her ele uyan yün eldivenlerini giydi.

"Ben de aynı rüya çalışmasını yaptım," dedi Natalie. Natalie gizli kendini savunma eğitimlerinden terleme ayinlerine, feng shuiden caz danslarına kadar her şeyden biraz yapmıştı. "Söyle bana. Ne manaya geldiklerini sana söyleyeyim."

"Tamam." Sam kapının kilidini açtı ve son ışıkları söndürdü. Natalie'yi dışarı çıkardı ve caddeye çıkıp Coffee House'un kapısını arkasından sıkıca kilitledi. "Bazen gökyüzünden düşen insanlar görüyorum. Bazen yeraltında bufalo kafalı bir kadınla konuşuyorum. Bazen de geçen ay bir barda öptüğüm bir adamı görüyorum."

Natalie şikayet etti. "Bana söylemiş olman gereken bir şey mi?"

"Belki. Ama öyle değil. O bir Siktir Öpücüğüydü."

"Ona siktir mi demek istiyordun?"

"Hayır, diğer herkese siktirip gidebileceklerini söylüyordum. Orada olman lazımdı, sanırım."

Natalie'nin ayakkabıları kaldırımında tıkırdadı. Sam onun yanında sessizce yürüdü. "Arabam onun," dedi Sam.

"Ablandan aldığın şu mor şey mi?"

"Evet."

"Ona ne oldu? Arabasını niye istemiyor?"

"Bilmiyorum. Belki hapistedir. Belki de ölü."

"Ölü mü?"

"Sanırım." Sam tereddüt etti. "Birkaç hafta önce, öldüğünden emindim. Altıncı his. Ya da her neyse. Biliyordum işte. Ama sonra belki de ölü olmadığını düşünmeye başladım. Bilmiyorum. Belki de benim altıncı hissim o kadar güçlü değil."

"Arabası sende ne kadar kalacak?"

"Birisi gelip onu alana kadar. Sanırım o da bunu isterdi."

Natalie Sam'e baktı, sonra tekrar baktı. Sonra dedi ki, "*Onları* nereden aldın?"

"Ne?"

"Çiçekleri. Elinde tuttuklarını, Sam. Onlar nereden geldiler? Biz Coffee House'dan çıkarken onlar elinde miydi? Onları görmem lazımdı."

Sam eğilip baktı. Sonra sırtıttı. "Çok tatlısın. Onları bana verdiğinde bir şey söylemem lazımdı, değil mi?" dedi. "Çok tatlılar. Çok teşekkür ederim. Kırmızı daha uygun olmaz mıydı?"

Bunlar, sapları kağıtla kaplı güllerdi. Altı tane ve beyaz.

"Onları sana ben vermedim," dedi Natalie, dudakları sabitleşiyordu.

Sinemaya varana kadar ikisi de hiçbir şey söylemediler.

O gece eve döndüğünde Sam gülleri uydurma bir vazoya koydu. Daha sonra onları bronzla kapladı. Bu öyküyü kendine sakladı; ama Natalie'den sonra gelen Caroline'a, ikisi de bir gece çok sarhoş olduklarında hayalet güllerin öyküsünü anlattı. Caroline bunun gerçekten tuhaf ve ürkünç bir öykü olduğu konusunda Sam'e katıldı. Ama içinden bir kelimesine bile inanmadığı için önemli değildi.

Gölge, umumi telefonun yanına arabayı park etmişti. Danışmayı aramıştı ve ona numarayı vermişlerdi.

Hayır, demişlerdi ona. Burada değil. Hâlâ Coffee House'da olmalı.

Coffee House'a giderken çiçek almak için yolda durdu.

Coffee House'u buldu, sonra caddeyi geçti ve bir sahafın kapısında durup bekleyerek izledi.

Mekan sekizde kapandı. Gölge sekizi on geçte Sam Siyah Kar-  
ga'nın örgülü, kırmızı tonlarında boyanmış saçlı kısa boylu bir  
kızla beraber Coffee House'dan çıktığını gördü. Sıkıca el ele  
tutuşuyorlardı, sanki sadece bütün dünyayı yanlarına sokmamak  
için el ele tutuşuyorlar; ve konuşuyorlardı - ya da daha çok ar-  
kadaşı dinlerken çoğunlukla Sam konuşuyordu. Gölge Sam'in ne  
söylediğini merak etti. Sam konuşurken gülümsüyordu.

İki kadın caddeyi karşıdan karşıya geçtiler ve Gölge'nin dur-  
duğu yerin önünden yürüdüler. Örgülü saçlı kız onun otuz san-  
tim önünden geçti; Gölge uzanıp ona dokunabilirdi ama onu hiç  
görmediler.

Gölge, caddede ondan uzaklaşmalarını izledi ve içinde minör  
bir tıng etmiş gibi hissetti.

İyi bir öpücüktü, diye dile getirdi Gölge ama Sam ona örgülü  
saçlı kıza baktığı gibi hiç bakmamıştı ve asla bakmayacaktı.

"Cehennem'e kadar yolu var. "Peru her zaman bizim ola-  
cak,"(\*) dedi bıyık altından, Sam ondan uzaklaşırken. "Ve El Paso.  
O da her zaman bizim olacak."

Onun arkasından koştu ve çiçekleri Sam'in eline tutuşturdu.  
Onları geri veremesin diye hızla uzaklaştı.

Tepenin üstündeki arabasına yürüdü ve Chicago'ya doğru  
tabelaları takip etti. Arabayı ya hız limitinde ya da biraz altında  
kullanıyordu.

Yapması gereken son bir şey vardı.

Acelesi yoktu.

Geceyi Motel 6'da geçirdi. Ertesi sabah kalktığında elbiselerinin  
hâlâ gölün dibi gibi koktuğunu fark etti. Yine de onları giydi. An-  
ladığı kadarıyla, onlara daha fazla ihtiyacı olmayacaktı.

Gölge hesabını ödedi. Kırmızımsı kahverengi binaya gitti. Onu  
fazla zorlanmadan buldu. Hatırladığından daha küçüktü.

Ölmeye hevesli manasına gelecek kadar hızlı olmayan ve de  
ölümünden korktuğu manasına gelecek yavaşlıkta olmayan kararlı

---

(\*) Cazablanca filmindeki bir repliğe gönderme yapıyor. "Paris her zaman bizim olacak."  
(ç. n.)

adımlarla merdivenleri çıktı. Birisi merdivenleri temizlemişti. Siyah çöp torbaları ortalıkta yoktu. Etraf artık çürümüş sebze değil, klorlu çamaşır suyu kokuyordu.

Merdivenlerin tepesindeki kırmızı boyalı kapı sonuna kadar açıldı: Havada eski yemek kokuları vardı. Gölge tereddüt etti, sonra zili çaldı.

"Geliyorum!" diye seslendi bir kadın sesi. Cüce gibi kısa boy-lu, göz kamaştırıcı sarışın Zorya Utrennyaya mutfaktan çıktı ve el-lerini önlüğüne silerek ona doğru aceleyle koşuşturdu. Gölge onun farklı görüldüğünü fark etti. Mutlu görünüyordu. Yanak-larına kırmızı allık sürmüştü ve yaşlı gözleri kıvılcımlar saçıyordu. Onu gördüğünde ağzı O gibi açıldı ve bağırdı, "Gölge? Bize geri mi geldin?" ve kollarını açarak ona doğru hızla geldi. Gölge eğil-di ve onu kucakladı. Zorya onun yanağını öptü. "Seni gördüğüme sevindim!" dedi. "Şimdi buradan gitmen gerekiyor."

Gölge daireye girdi. Dairedeki bütün kapılar (beklenildiği gibi Zorya Polunochneya'nınki hariç) sonuna kadar açıldı. Görebildiği bütün pencereler de açıldı. Hafif bir meltem koridorda kesik kesik esiyordu.

"İlkbahar temizliği yapıyorsun," dedi Zorya Utrenneyaya'ya.

"Bir misafirimiz gelecek," dedi ona. "Şimdi, gitmem lazım. Önce, bir kahve ister misin?"

"Ben Czernobog'u görmeye geldim," dedi Gölge. "Zamanı geldi."

Zorya Utrennyaya sertçe başını salladı. "Hayır, hayır," dedi. "Onu görmek *istemiyorsun*. İyi bir fikir değil."

"Biliyorum," dedi Gölge. "Ama tanrılarla uğraşırken öğren-diğim tek şey, bir pazarlık edersen onu tutman gerektiği. Onlar istedikleri kuralları çiğnerler. Biz değil. Buradan gitmeye kalksam bile ayaklarım beni hemen geri getirecek."

Zorya alt dudağın büktü, sonra dedi ki, "Doğru. Ama bu gün git. Yarın gel. O zamana gitmiş olacak."

"Kim o?" diye koridorun gerisinden bir kadın sesi seslendi. "Zorya Utrennyaya kimle konuşuyorsun? Bu şilteyi tek başıma çeviremeyeceğimi biliyorsun."

Gölge koridorda ilerledi ve dedi ki, "Günaydın Zorya Vechern-



yaya. Yardım edebilir miyim?" Bu, odadaki kadına tiz bir ılık attırdı ve elindeki değın ucunu drtt.

Yatak odası toz doluydu. Her şeyin, tahtaların, camların yüzeyini kaplamıştı; toz zerrecikleri ara sıra esen meltem ve sarı tl perdelerin hafifçe sallanmasıyla açık pencereden gelen güneş işığında, karışıp dans ederek uuşuyorlardı.

Bu odayı hatırladı. Bu o gece arşamba'ya verilen Bielebog'un odasıydı.

Zorya Vechernyaya kuşkuyla ona baktı. "şilte," dedi. "evrilmesi gerekiyor."

"Sorun değil," dedi Gölge. Uzanıp şilteyi tuttu ve kolayca kaldırıp çevirdi. Bu eski bir tahta yataktı ve tüy şilte en az bir adam kadar ağırdı. şilte yerine otururken tozlar etrafta uçuştu.

"Niçin buradasın?" diye sordu Zorya Vechernyaya. Soruş tarzına göre bu dostane bir soru değildi.

"Buradayım," dedi Gölge, "nk Aralık'ta ge bir adam yaşlı bir tanrıyla dama oynadı ve kaybetti."

Yaşlı kadının beyaz saçları başının üstüne sıkıca topuz yapılmıştı. Dudaklarını büzdü. "Yarın gel," dedi Zorya Vechernyaya.

"Gelemem," dedi basitçe.

"Senin cenaze törenin. şimdi, git ve otur. Zorya Utrennyaya sana kahve getirecek. Czernobog yakında gelecektir."

Gölge, koridordan oturma odasına gitti. Aynı hatırladığı gibiydi ama şimdi pencere açıktı. Gri kedi kanepenin kolunda uyuyordu. Gölge'nin gelmesiyle bir gözünü açtı ve sonra ilgisiz bir şekilde uyumaya devam etti.

Burası Czernobog'la dama oynadıkları yerdı; burası arşamba'nın son dolandırıcılığında yaşlı adamın onlara katılması için hayatını ortaya koyduğu yerdı. Temiz hava açık pencereden giriyor ve bayat havayı dışarı çıkartıyordu.

Zorya Utrennyaya, kırmızı bir tahta tepsiyle içeri girdi. Tepsinin zerindeki küçük mineli fincanda, tüten siyah kahvenin yanında küçük çikolatalı bisküvilerle dolu bir tabak vardı. Onu Gölge'nin önündeki masaya koydu.

"Zorya Polunochnaya'yı tekrar gördüm," dedi Gölge. "br dünyada yanıma geldi ve yolumu aydınlatması için bana ayı ver-

di. Ve benden bir şey aldı. Ama ne olduğunu hatırlamıyorum."

"Senden hoşlanıyor," dedi Zorya Utrennyaya. "Çok fazla rüya görür. Ve bizi korur. Çok cesurdur."

"Czernobog nerede?"

"İlkbahar temizliğinin onu rahatsız ettiğini söyler. Gazete almak ve parkta oturmak için gider. Sigar alır. Belki bugün geri gelmeyecek. Beklemen gerekmiyor. Niye gitmiyorsun? Yarın gel."

"Bekleyeceğim," dedi Gölge. Onu beklemeye zorlayan bir büyü yoktu, bunu biliyordu. Bu onun *kendisiydi*. Bu, olması gereken en son şeydi ve bu olacak en son şey olduğundan orada kendi istemiyle bulunacaktı. Bundan sonra başka zorunluluk, başka giz, başka hayalet olmayacaktı.

Hatırladığı kadar koyu ve tatlı kahvesini yudumladı.

Koridordan kalın bir erkek sesi duydu ve doğruldu. Ellerin titremediğini görmekten memnundu. Kapı açıldı.

"Gölge?"

"Selam," dedi Gölge. Oturur vaziyette kaldı.

Czernobog odaya girdi. Elinde taşıdığı katlanmış *Chicago Sun Times*'ı sehpanın üstüne koydu. Gölge'ye dik dik baktı, sonra tereddütlü bir şekilde elini uzattı. İki adam el sıkıştılar.

"Geldim," dedi Gölge. "Pazarlığımız. Sen kendi bölümünü yaptın. Bu da benim bölümüm."

Czernobog başıyla onayladı. Kaşı kalktı. Güneş ışığı kır rengi saçlarını ve bıyıklarını neredeyse altın rengi gibi gösteriyordu. "Şey . . ." diye kaşlarını açtı. "Değil . . ." Kesti. "Belki gitmen lazım. Bu iyi bir zaman değil."

"İstediğin kadar bekle," dedi Gölge. "Ben hazırım."

Czernobog iç çekti. "Sen aptal bir çocuksun. Bunu biliyorsun, değil mi?"

"Sanırım."

"Sen aptal bir çocuksun. Ve o dağın üstünde çok iyi bir şey yaptın."

"Ben yapmam gerekeni yaptım."

"Belki."

Czernobog eski tahta büfeye gitti ve eğilip altından bir ateşe çantası çıkardı. Çantanın kilitlerini açtı. Her biri, tatmin edici bir

tık sesiyle geriye fırladı. Çantayı açtı. Balyozu çıkardı ve denercesine elinde tarttı. Bu küçültülmüş bir balyoza benziyordu; tah-ta bölümü lekeliydi.

Sonra ayağa kalktı. Dedi ki, "Sana çok borçluyum. Bildiğinden de çok. Senin yüzünden gidişat değişiyor. İlkbahar geldi. Gerçek ilkbahar."

"Ne yaptığımı biliyorum," dedi Gölge. "Çok fazla tercihim yoktu."

Czernobog başıyla onayladı. Gözlerinde Gölge'nin daha önce hatırlamadığı bir bakış vardı. "Sana hiç erkek kardeşimden bahsetmiş miydin?"

"Bielebog mu?" Gölge kül lekeli halının ortasına yürüdü. Dizlerinin üzerine çöktü. "Uzun zamandır onu görmediğini söylemiş-tin."

"Evet," dedi yaşlı adam, çekici kaldırarak. "Bu uzun bir kıştı, evlat. Çok uzun bir kış. Ama artık kış sona eriyor." Bir şey hatırlar gibi yavaşça başını salladı. Ve dedi ki, "Gözlerini kapat."

Gölge gözlerini kapattı, kafasını kaldırdı ve bekledi.

Balyozun başı soğuktu, buz gibi soğuk ve alnına bir öpücük gibi yavaşça dokundu.

"*Tak!* İşte," dedi Czernobog. "Tamam." Yüzünde Gölge'nin daha önce hiç görmediği bir gülümseme vardı; bir yaz günündeki güneş ışığı gibi rahatlatıcı, sakın bir gülümseme. Yaşlı adam çanta-taya doğru yürüdü ve balyozu kaldırdı. Çantayı kapattı ve büfenin altındaki yerine itti.

"Czernobog?" diye sordu Gölge. "Sen Czernobog musun?"

"Evet. Bugün için," dedi yaşlı adam. "Yarından itibaren tamamen Bielebog olacağım. Ama bugün hâlâ Czernobog."

"O zaman niçin? Niçin yapabilirken beni öldürmedin?"

Yaşlı adam cebindeki paketten bir sigara çıkardı. Şöminenin rafından bir kutu kibrit aldı. Derin düşüncelere dalmış gibi göründü. "Çünkü," dedi yaşlı adam, bir süre sonra, "burada kan var. Ama minnettarlık da var. Ve bu çok, çok uzun bir kıştı."

Gölge ayağa kalktı. Diz çöktüğü yerde dizlerinin üstünde toz lekeleri vardı. Onları silkeledi.

"Teşekkürler," dedi.

"Bir şey değil," dedi yaşlı adam. "Bir daha dama oynamak istersen beni nerede bulacağını biliyorsun. *Bu* kez beyazlarla ben oynayacağım."

"Teşekkürler. Belki oynarım," dedi Gölge. "Ama bir süre değil." Yaşlı adamın kırışık gözlerine baktı ve onların her zaman peygamber çiçeği tonunda mavi olup olmadıklarını merak etti. El sıkıştılar ve ikisi de hoşça kal demedi.

Gölge dışarı çıkarken Zorya Utrennyaya'yı yanağından öptü. Zorya Vechernyaya'yı elinden öptü. Ve merdivenleri aşağı ikişer ikişer indi.

İzlanda'daki Reykjavik şehri birçok ilginç şehir görmüş kişiler için bile ilginç bir şehirdir. Orası volkanik bir şehirdir – şehrin ısısı yeraltının derinlerinden gelir.

Orada turistlere rastlanır; ama temmuzun başlarında bile beklediğiniz kadar çok değildirler. Güneş haftalardır parladığı gibi parıldıyordu: Parlamasını sabahın erken saatlerinde bir ya da iki saat kesiyordu. Sabahın yaklaşık ikiyle üçü arasında koyu renkli bir şafak olacak ve sonra gün bir kez daha başlayacaktı.

İriyari turist o sabah insanların bin yıldır çok az değişen bir dille konuşmalarını dinleyerek Reykjavik'in çoğunu yürüyerek dolaşmıştı. Burasının halkı eski destanları bir gazete okur gibi kolayca okuyabilirdi. Bu adada onu ürküten bir süreklilik hissi vardı. Ve bunun çok ciddi bir şekilde güven verici olduğunu fark etmişti. Çok yorgundu: Bitmeyen gün ışığı uyumayı neredeyse imkansız bir hale sokmuştu. Bütün o gecesiz gecede otel odasında oturup, bir rehber kitapla artık hatırlamadığı bir havaalanından birkaç hafta önce satın aldığı bir roman olan *Tatsız Evi* değişerek okumuştı. Bazen de pencereden dışarı bakmıştı.

Sonunda, güneş gibi duvar saati de sabah olduğunu ilan etti.

Şekerci dükkanlarının birinden bir kalıp çikolata aldı, kaldırımından yürürken sık sık kendine İzlanda'nın volkanik doğasını hatırlattığını fark etti: Bir köşeyi dönüp bir anda havadaki sülfürümsü kokuyu hissedecekti. Bu, onun aklına Hades yerine çürük yumurta getiriyordu.

Yanından geçtiği kadınların çoğu güzeldi: İnce-uzun boylulardı ve soluk yüzleri vardı. Bunlar Çarşamba'nın hoşlanacağı türden kadınlardı. Gölge, güzel olan ama bu özelliklerin ikisine de sahip olmayan annesinde Çarşamba'nın ne bulduğunu merak etti.

Gölge, kendisinin hoş bir şekilde erkek gibi hissetmesini sağlayan bu güzel kadınlara gülümsedi. Diğer kadınlara da gülüm-

sedi, çünkü hayatından memnun hoş vakit geçiriyordu.

İzlendiğini ne zaman hissetmeye başladığından emin değildi. Reykjavik boyunca yürürken bir yerde birisinin onu izlemeye başladığından kesinlikle emin olmuştu. Arada sırada dönüp kim olduğunu yakalamaya çalışmış ve dükkan vitrinlerinden yansıyan arkasındaki sokağa bakmıştı ama sıradışı olan, onu izliyor gibi görünen hiç kimse görmemişti.

Küçük bir lokantaya gitti. Tütsülenmiş kutup martısı, böğürtlenli kek, kutup sazanı ve haşlanmış patates yiyip Birleşik Devletler'dekinden çok daha şekerli olan bir Coca Cola içti.

Garson hesabı getirdiğinde dedi ki, "Affedersiniz. Amerikalısınız değil mi?"

"Evet."

"O zaman, Dört Temmuz'unuzu kutluyorum," dedi garson. Kendinden memnun olmuş gibi görünüyordu.

Gölge dördü olduğunu farkında değildi. Bağımsızlık Günü. Bağımsızlık fikrini severdi. Parayı ve bahşişi masanın üzerinde bırakıp dışarı çıktı. Atlantik'ten gelen serin bir meltem vardı ve paltosunun düğmelerini ilikledi.

Çimenlik bir toprak tepecikte oturup etrafını çevreleyen şehre baktı ve bir gün evine geri dönmesi gerektiğini düşündü. Ve bir gün döneceği bir ev yapması gerekiyordu. Evin bir süre sonra bir yerin dönüştüğü şey mi, yoksa eğer öylesine yoluna devam edip, bekleyip ve onu yeteri kadar uzun süre istediğinde, en sonunda bulduğu bir şey mi olduğunu merak etti.

Yaşlı bir adam tepenin yamacından ona doğru uzun adımlarla yürüyordu: Birçok yolculuk yaşamış gibi etekleri lime lime olmuş, koyu gri bir pelerin giyyordu ve kafasında, üstündeki şeride keyifli bir açıyla takılı bir martı tüyü olan geniş kenarlı, mavi bir şapka vardı. Yaşlanmış bir hippy gibi görünüyor, diye düşündü Gölge. Ya da çok uzun zaman önce emekliye ayrılmış bir silahşör. Yaşlı adam komik gelecek kadar uzundu.

Adam, yamaca Gölge'nin yanına bağdaş kurarak oturdu. Gölge'ye kısaca başıyla selam verdi. Bir gözüünün üzerinde korsanımsı bir göz bağı ve çenesinden ileri uzayan beyaz sakalı vardı. Gölge, adamın ondan bir sigara isteyip istemeyeceğini merak etti.

"*Hvernig gengur? Manst qu eftir mer?*" dedi yaşlı adam.

"Özür dilerim," dedi Gölge. "İzlandaca bilmiyorum. Sonra aklına o sabahın erken saatlerindeki gün ışığında konuşma kılavuzundan öğrenmiş olduğu cümle geldi. *"Eg tala bara ensku."* Sadece İngilizce konuşurum. Ve sonra, "Amerikalı."

Yaşlı adam yavaşça başıyla onayladı. Dedi ki, "Benim halkım çok uzun zaman önce buradan Amerika'ya gitti. Oraya gittiler ve sonra İzlanda'ya geri döndüler. Orasının insanlar için iyi ve tanrılar için ise kötü bir yer olduğunu söylediler. Ve tanrıları olmadan kendilerini çok . . . yalnız hissettiler." İngilizcesi akıcıydı ama duraklamaları ve cümlelerin ritmi tuhaftı. Gölge ona baktı: adam yakından Gölge'nin tahmin ettiğinden çok daha yaşlı görünüyordu. Derisi minnacık kırışıklıklar ve granit çatlakları gibi çatlaklarla çizgi çizgiydi.

Yaşlı adam dedi ki, "Seni tanıyorum, evlat."

"Tanıyor musun?"

"Sen ve ben, biz aynı yolda yürüdük. Ben ağaçta dokuz gün asılı kaldım; bu kendimi kendime kurban edişim. Ben Aes'in efendisiyim. Ben darağaçlarının tanrısıyım."

"Sen Odin'sin," dedi Gölge.

Adam sanki ismi tartıyormuş gibi düşüncelice başını salladı. "Bana birçok isim verirler ama evet, ben Bor'un oğlu Odin'im," dedi.

"Ben senin öldüğünü gördüm," dedi Gölge. "Senin cesedin için nöbet tuttum. Güç kazanmak için çok fazla şeyi yok etmeye çalıştın. Kendin için çok fazla şeyi kurban edecektin. Bunu yaptın."

"Onu ben yapmadım."

"Çarşamba yaptı. O sendin."

"O bendim, evet. Ama ben o değilim."

Adam burnunun kenarını kaşıdı. Martı tüyü sallandı.

"Geri dönecek misin?" diye sordu Darağaçlarının Efendisi. "Amerika'ya?"

"Geri dönecek hiçbir şey yok," dedi Gölge ve onu söylerken bunun bir yalan olduğunu biliyordu.

"Orada seni bekleyen şeyler var," dedi yaşlı adam. "Ama sen

geri dönene kadar bekleyecekler."

Beyaz bir kelebek yanlarından yamru yumru uçarak geçti. Gölge hiçbir şey söylemedi. Tanrılardan ve onların tarzından ona birkaç yaşam boyu yetecek kadar bıkmıştı. Bir otobüsle havaalanına gitmeye ve biletini değiştirmeye karar verdi. Daha önce hiç gitmediği bir yere giden bir uçağa binmeye. Yer değiştirmeye devam edecekti.

"Hey," dedi Gölge. "Bende senin için bir şey var." Eli cebine daldı ve ihtiyacı olan nesneyi avuç içine sakladı. "Elini uzat," dedi.

Odin tuhaf tuhaf ve ciddice ona baktı. Sonra omuz silkti ve avuç içi aşağı gelecek şekilde sağ elini uzattı. Gölge uzandı ve onu avuç içi yukarı gelecek şekilde çevirdi.

Birbiri ardına ellerini açarak tamamen boş olduklarını gösterdi. Sonra, cam gözü, yaşlı adamın köseli gibi kalın eline itti ve orada bıraktı.

"Bunu nasıl yaptın?

"Büyü," dedi Gölge, gülümsemeden.

Yaşlı adam sırttı, güldü ve ellerini çırpı. Parmakları arasında tutarak göze baktı ve onun tam olarak ne olduğunu biliyormuş gibi başını salladı. Sonra çaktırmadan beline asılı deri torbanın içine attı. "*Takk kaerlega*. Bununla ilgileneceğim."

"Bir şey değil," dedi Gölge. Ayağa kalkıp kotundaki çimenleri silkeledi.

"Tekrar," dedi Asgard'ın Efendisi, kafasını otoriter bir şekilde sallayarak, sesi kalın ve amiraneydi. "Daha. Tekrar yap."

"Sizler," dedi Gölge. "Siz asla tatmin olmazsınız. Tamam. Bu artık ölü olan bir adamdan öğrendiğim bir numara."

Boşluğa uzandı ve havadan altın bir para aldı. Bu sıradan bir altın paraydı. Ne ölüleri geri getirecek ne de hastaları iyileştirecekti ama kesinlikle altın bir paraydı.

"Ve oradaki tek şey de işte bu," dedi, parmaklarını göstererek. "Ondan kalan tek şey bu."

Başparmağıyla vurduğu fiskeyle parayı havaya attı.

Para güneş ışığında kavis çizerek yükselirken altın renginde dönüyordu. Parıldadı, parıldadı ve bir yaz gününün pırıl pırıl gökyüzünde sanki hiç aşağı düşmeyecekmiş gibi asılı kaldı. Belki hiç



düşmeyecekti. Gölge bunu görmeyi beklemedi. Oradan yürüyerek uzaklaştı ve yürümeye devam etti.

## Teşekkürler

Bu uzun bir kitap ve uzun bir yolculuktu. Birçok kişiye fazlasıyla borçluyum.

Bayan Hawley, Florida'daki evini yazmam için bana ödünç verdi ve karşılığında benim yapmam gereken tek şey, akbabaları kaçırmaktı. İrlanda'daki evini de bitirmem için bana ödünç vererek, hayaletleri korkutmamam için beni uyardı. Ona ve Bay Hawley'e bütün nezaket ve bonkörlükleri için çok teşekkürler. Jonathan ile Jane, yazmam için evleriyle hamaklarını ödünç verdiler. Karşılığında yapmam gereken tek şey, kertenkele havuzunda ara sıra rastlanan acayip bir Florida yaratığını yakalamamdı. Hepsine çok minnettarım.

Doktor Dan Johnson, 'ne zaman ihtiyacım olsa tıbbi bilgiler verdi, rasgele ve kasıtsız İngilizleşmeye dikkat çekti (bunu diğer herkes de yaptı), garip sorularımı cevapladı ve hatta bir temmuz gününde minnacık bir uçakla benimle kuzey Wisconsin etrafında uçtu. Bu kitabı yazarken vekaleten hayatımı devam ettirmemi sağlamanın dışında, asistanım harika Lorraine Garland benim için küçük Amerika kasabalarının nüfuslarını bulmaktan usandı; hâlâ bunu nasıl yaptığından emin değilim. (The Flash Girls isimli bir grubun elemanıdır: onların plaklarını alın; *Play Each Morning*, *Wild Queen* ve onu mutlu edin) Terry Pratchett Gothenburg'a trenle giderken düğümlenen bir bölümü açmaya vardım etti. Eric Edelman diplomatik sorularımı cevapladı. Anna Sunshine Ison, buna asla uyamayacağı için başka bir kitabı bekleyecek, Batı Sahili Japon esir kamplarından benim için bir çok şeyi bulup çıkardı. Kapanıştaki konuşmanın en iyi cümlelerini teşekkürlerimi bildirdiğim Gene Wolfe'den aldım. Çavuş Kathy Ertz, benim polis yöntemlerine ait en garip sorularıma bile nazikçe cevap verdi ve Polis Şefi Yardımcısı Multhauf beni arabasıyla yanında dolaştırdı. Pete Clark bazı saçma kişisel sorularıma nazikçe ve iyi niyetle tahammül etti. Dale Robertson bu kitabın danışman hidrolojisti-

di. Doktor Jim Miller'in insanlar, fil ve balık hakkındaki yorumlarını aynı Margret Roads'ın dilbilim yardımları gibi takdir ediyorum. Jamy Ian Swiss, para oyunlarının sihirli gibi gözükmesini sağladı. Bu kitaptaki bütün hatalar bana aittir, onlara değil.

Birçok saygıdeğer insan müsveddeleri okuyarak ve değerli bilgiler, öneriler, cesaret verdiler, düzeltmelerde bulundu. Aralarında özellikle minnettar olduklarım: Colin Greenland, Susanne Clarke, Jhon Clute ve Samuel R. Delany. Owl Goingback(\*) (gerçekten dünyanın en hoş ismine sahip), Iselin Rosjo Evensen, Peter Straub, Jonathan Caroall, Keli Bickman, Dianna Graf, Lenny Henry, Pete Atkins, Amy Horsting, Chris Ewen, Teller, Kelly Link, Barb Gilly, Will Shetterly, Connie Zastoupil, Rantz Hoseley, Diana Schutz, Stevve Brust, Kelly Sue DeConnick, Roz Kaveney, Ian McDowell, Karen Berger, Wendy Japhet, Terje Nordberg, Gwen-da Bond, Therese Littleton, Lou Aronica, Hy Bender, Mark Askwith, Alan Moore (bana rahatça *Litvinoff's Book'u* ödünç veren) ve asıl Joe Sander'e müteşekkirim. Rebecca Wilson'a da teşekkürler. Diana Wynne Jones ilk taslağı okuduğunda beni nasıl bir kitap olacağı ve onu yazarak gireceğim tehlikeler konusunda uyardı; şu ana kadar her konuda haklı çıktı.

Keşke Profesör Frank McConnel'de hâlâ bizimle olsaydı. Sanırım bundan hoşlanacaktı.

İlk taslağı yazdığımda birçok başka kişinin bu konuları benden önce yakaladığını fark ettim: Özellikle modası geçmeyen en beğendiğim yazar, James Bracnh Cabell, rahmetli Roger Zelazny ve tabii ki, bir kitabın beni sonsuza kadar değiştirebileceği yaştayken kafamın içinde kendini yakan, *Ölükuş Öyküleri* toplamasıyla eşsiz Harlan Ellison.

Bir kitap yazarken dinlediğiniz müzikleri gelecek kuşaklara yazmanın anlamını asla tam olarak çözemem. Bunu yazarken korkunç seviyede çok müzik dinledim. Ama yine de, Greg Brown'un *Dream Cafe'si* ve Magnetic Field'in 69 *Love Song'u* olmasaydı bu farklı bir kitap olacaktı, bu yüzden Greg ve Stephin'e teşekkürler. Kayanın Üzerindeki Ev'in müziklerini, Mikado makinesi ve Dünyanın En Büyük Atıklarıncası'nınki da dahil olmak

---

(\*) Owl Goingback: baykuş geri dönüyor (ç.n.).

üzere kaset ya da CD olarak dinleyebileceğinizi söylemeyi bir görev olarak hissediyorum. Değişikler; ama dinlediğiniz diğer şeylerden kesinlikle daha iyi değiller. Bağlantı adresi: The House on the Rock, Spring Green, WI 53588 USA, 608-935-3639.

Menajerlerim - Writers House'da Merrilee Heifetz, Jon Levin ve Erin Culley CAA LA Chapelle'de - bilgelik destekleri ve yansıtıcıları olarak çok yararlı oldular.

Bu kitabı bitirir bitirmez onlara söz verdiğim şeyleri bekleyen birçok kişi şaşırtıcı derecede sabırlıydılar. Village Roadshow, Sonbow ve Miramax'daki Warner Brothers'da çalışan saygıdeğer insanlara teşekkür etmek isterim (özellikle Kevin McCormick ve Lorenzo di Bonaventura'ya); ve de birçok şeye katlanan Shelly Bond'a.

Onlarsız olamayacağım iki kişi: Birleşik Devletler, Harper Collins'deki Jennifer Hershey ve Büyük Britanya, Hodder Headline'daki Doug Young. İyi editörlerim olduğu için şanslıyım. Ve bunlar da tanıdığım en iyi editörlerden ikisidir. Son teslim tarihi rüzgârda uçuşan kuru yapraklar gibi geçip giderken, olumlu sabırlarıyla hiç şikayet etmediklerinden bahsetmiyorum bile.

Bill Massey sonunda Headline'a geldi ve editöryal kartal görüşünü bu kitaba ekledi. Kelly Notaras eserin hazırlanmasında zarafet ve tutarlılıkla yol gösterdi.

Son olarak, aileme teşekkür etmek istiyorum, Mary, Mike, Holly ve hepsinden daha sabırlı olan, beni seven, bu kitabı yazma süresinde geçen uzun dönemlerde hem yazmak, hem de Amerika'yı bulmak - ki sonunda onu bulduğumda çok uzun zamandır Amerika'da olduğu ortaya çıktı - için gitmeme katlanan Maddy'e.

*Nail Gaiman*

*County Cork, Kinsale yakınları*

*15 Ocak 2001*

## KÜÇÜK ANSİKLOPEDI

**Aes:** Aesir. İskandinav mitolojisinde, dokuz dünyadan biri olan Asgard'da yaşayan savaşçı tanrılardır. Mitlerdeki önemli tanrı ve tanrıçalar, Odin, Frigg, Thor, Balder, Loki, Freya, Forseti, Heimdall, Njord, Vidar ve Ull.

**Aido-Hwedo:** Aido Quedo. Voodoo'da, insanın yazgısını saptayan dişi bir loa. Çoğunlukla Hıristiyan sembolizminde Meryem Ana ile karşılaştırılır.

**Ammet:** Ammut, Am-mit, Ölü Yiyici. Eski Mısır'da timsah kafalı, aslan gövdeli, arka ayakları su aygırı olan dişi yaratık. Osiris'in terazisinin kefelerindeki sınavı geçemeyenlerin kalpleriniyer. Mısırlılar ona Ölü Yiyici derler.

**Anansi:** Compe Anasi'ye bakınız.

**Antinoos:** Roma İmparatoru Hadrianoos'un, güzelliğiyle ün salan gözdesi, Yunanlı delikanlı. İmparatorun hayatını uzatmak için kendisini Nil nehrine attığı söylenir. Hadrianoos onu tanrılığa yüceltti ve zamanının en ünlü sanatçılarına resimlerini yaptırdı. 130 yılında onun adına Antinopolis ya da Antinoe şehrini kurdu.

**Anubis:** Eski Mısır'da ölümler tanrısı. Mezarların hâkimi. Gövdesi insan, başı çakal veya vahşi köpek şeklinde ve kuyruğu çalı biçiminde kutsal bir yaratık olarak tasvir edilir. Anubis'in görevi mezar kültü ve ölümlerin ihtimamıyla ilgilidir. Bu yüzden, mumyalama tekniğinin mucidi olarak tanınır.

**Arteriosclerosis:** Damar sertliği hastalığı.

**Ashtaroth:** 1. Samilerde bereket tanrıçası ve Baal'ın eşi. 2. Çoğunlukla bir ejdere binen ve sol elinde bir engerek yılanı taşıyan çirkin bir şeytan olarak betimlenen, Cehennem Hazinesi'nden sorumlu ve batı bölgelerinin Büyük Dükü. Tembellik ve aylaklığı destekler.

**Asymptomatic gonorrhea:** Belirti vermeyen bel soğukluğu hastalığı.

**Azize Bride:** Keltlerde üç yüzlü tanrıçalardan biri. Ozan ve şairlerin hamisidir. Diğer yüzleri demircilerin hamisi ve ebe kadıların hamisidir, çok güçlüdür.

**Baraka:** Normalde, kutsal adamlar ve kadınlarla bağlantılı, ya yaşamda ya da ölümdede Allah'ın lütfu. Baraka bir kişiden bir diğere ya da bir materyalden bir kişiye geçirilebilir.

**Baba Legba:** Papa Legba, Legba, Legba Ati-Bon. Haiti'de insanlar ve laolar arasında aracılık yapan Voodoo tanrısı. Voodoo töreninde adına ilk dua edilen tanrı legba'dır; çünkü böylece dünyalar arasındaki iletişim yolunu açabilir. İnsanoğluna kehanetleri nasıl kullanacaklarını ve yorumlayacaklarını öğrettiğine inanılır.

**Bacchus:** Romalılarda şarap ve bağ tanrısı. Eski Yunan'daki karşılığı Dionysus'dur. Martın 16 ve 17'sinde adına festivaller düzenlenirdi.

**Bambula:** Batı Afrika kökenli neşeli ve ateşli bir dans.

**Banshee:** Bean Sidhe. İrlanda'da, Banshee'ler birisinin ölümünün habercisi olan dişi yaratıklardır. Feryat etmek için birkaç tanesi bir araya gelirse, bu kutsal ya da büyük bir adamın öleceğinin habercisidir. Banshee'lerin uzun saçları, yeşil elbiseler üzerinde gri cüppeleri ve sürekli ağlamaktan kıpkırmızı gözleri vardır.

**Baron Samedi:** Gédé'lerden biridir. Ölüm, büyü ve yeraltı dünyasının tanrısıdır. Gédé'ler ve Legba arasını birbirine bağlayan, Americas'ların Gédé'sidir. Baron Samedi, genelde silindir şapka, siyah frak giymiş, güneş gözlükleri takmış ve puro içerken görülür.

**Bast:** Bastet. Mısırlıların kedi başlı tanrısı. Bast, Yunan etkisiyle bir ay tanrıçası olana kadar, bir güneş tanrıçasıydı. Bast, Ra'nın kızıdır. İntikamcı tanrı adı altında Mısır'ın düşmanları ve onların tanrılarını zayıflatmak için yollanırdı.

**Bay Ed:** Altmışlardaki bir komedi dizisinde konuşan at.

**Bazilisk:** Basilisk. Yılanların efsanevi kralı. Libya çölünde yaşayan ölümcül, aşırı derecede zehirli yılan. Başlarında parlak beyaz işaretler vardır. Zehirli ısırıkları, kuyruklarının bir dokunuşu, hatta bakışlarıyla bile öldürebilir. Bazilisk'lerin nefes ve dokunmaları bitkileri ve kayaları yakar. Islığı insanları öldürür. Zehiri o kadar güçlüdür ki, onu mızrağıyla öldürmeye çalışan bir atlı adamın silahına işlemekle kalmaz, atını bile öldürür. Bazilisk, ancak bir horoz ötüşü duyduğu zaman ya da kendi görüntüsüne bak-

tığında öldürülebilir.

**Belkıs:** Saba Melikesi. Kutsal kitaplarda geçer.

**Bielebog:** Slavlarda ikiz tanrılardan. Yılın aydınlık bölümünü, diğeriyle uyum içinde yöneten “beyaz tanrı”. Hristiyanlık’tan sonra, bu iki tanrı, ne yazık ki “Tanrı ve Şeytan”la karıştırılmıştır.

**Blockbuster:** Amerika’daki yaygın bir video kaset kiralama şirketi.

**Bosch:** Hieronymous, 1450?-1516. Hollandalı ressam.

**Boggard:** Boggart. Yanlış davranılma sonucu kötüleşen brownie’ler. Çoğunlukla evleri yağmalarlar. Onlardan kurtulmanın tek yolu, konutdan taşınmak ve Boggard’ın ev eşyaları ile arkasından gelmemesine dikkat etmektir.

**Bor:** Borr. İskandinav mitolojisinde başlangıçta var olan ilk adam. Buz devi Bolthorn’un kızı Bestla’yla evlendi. Bor ve Bestla’nın üç çocuğu ilk tanrılar oldular: Odin, Vili, Ve.

**Brahma:** Brahman. Dünya’nın yaratıcısıdır ve Hindu mitolojisinde “Trimurti” ya da üçlemenin en kıdemli üyesidir. - Brahma, Vişnu, Şiva.

**Bran:** Bran, eski Britanya’daki büyük tanrılardan biridir. Efsaneye göre, barışta bonkör, savaşta ezici dev bir kral, ölüleri canlandıran bir kazan koruyucusu.

**Brown(y)ie:** Evlerde ufak tefek günlük işlere yardım eden, minik, genelde dostane davranan (hob) goblin. Kılı, minik-düz suratlıdırlar ve küçük burun delikleri vardır. Kaba ve neredeyse her zaman erkektirler. Eski püskü, kahverengi elbiseler giyerler. Ev halkından birine yakın olmaya eğilimlidirler ve o kişiyi memnun etmeye dikkat ederler. Eğer bir Brownie’ye kötü davranılırsa bir Boggard’a dönüşür ve evin başına bela olur. Dolaylı yoldan ödüllendirilmelidir; yoksa ortadan yok olur. Dolaylı ödüle bir örnek olarak, masaya Brownie’nin “şansa” karşılaşacağı bir kek koymak verilebilir.

**Bufotenin:** Öğrencilerin, kafa bulmak için derisini (maddeyi) yaladıkları bir su kurbağası.

**Burca:** Gemilerde ve madenlerde bulunan Cornwallı (hob) goblin’ler. Meltemlerin üzerinde yolculuk ettikleri söylenir. Geminin avladıklarından biraz balık, ekmek kırıntıları ve birkaç damla

dökülmüş bira teklif ederek evcilleştirilebilir. Batık gemileri ve göçükleri önceden haber verir. Burca'ların iki türü olduğu söylenir. Biri iyi bir kötü olmak üzere, ak ve kara.

**Calinda:** Kölelerin, Afrika'daki geleneklerinden getirdikleri şarkılar söylenerek yapılan dans.

**Calliope:** 1. Eski Yunan'da, dokuz güzellik perisinden biri. 2. Orgda olduğu gibi klavye ve buharla çalınan bir müzik aleti.

**Carolinas:** Carolina'ların Kuzey ve Güney diye ayrılmadan önceki adı.

**Charles Atlas:** 1921-1922'de Dünya vücut geliştirme şampiyonu.

**Chesterton:** Gilbert Keith (1874-1936). Tutucu politik bakışı ve Katolikliğiyle tanınan İngiliz yazar ve eleştirmen.

**Choctaw:** Amerika'daki bir kıızılderili kabilesi.

**Cluracan:** İrlanda'nın münzevi perilerinden biri. Sarhoşların mahzenlerinde kendisine ziyafet çeker ya da şarap çalan namussuz hizmetçileri korkutur. Bazen o kadar rahatsız edici olur ki, evin sahibi taşınmaya karar verir; ama beraber taşınmak için bir fiçinin içine atlar.

**Compe Anasi:** Batı Afrika efsanelerinin üçkâğıtçı örümceği - örümcek adamı. Sonunda balmumundan bir kız heykeliyle karşılaşınca kendi oyununda yenilir. Onun gerçek olduğunu düşünerek onunla konuşur ama karşılık gelmez. Ona gösterilen "saygısızlıktan" öfkelenerek bacaklarıyla ona vurur ama bunu yapınca balmumuna saplanır. Kurtulamayınca insanlar gelir ve onu döverler. Öyküleriyle meşhurdur.

**Czernobog:** Slavlarda ikiz tanrılardan, yılın karanlık bölümünü, diğeriyle uyum içinde yöneten "kara tanrı".

**Dactyl:** Yunan mitolojisinde demir parmaklı yaratıklar. Tanrı degildirler. Daha çok zanaatkar ve metal ustaları. İlk madenciler diye de geçerler.

**Dhomey:** Benin. Gine kıyısında, Nijer deltasının batısında eski bir krallık.

**Daiquiri:** Votka, misket limonu, şeker ve buzla hazırlanan bir kokteyl.



**Damballa-Wedo:** Damballa, Damballah, Dambala - Ayida Wedo. Voodoo'nun önemli tanrısı ve karısı. Damballa, kaynakların yakınındaki ağaçlarda yaşayan bir yılan tanrıdır. Aynı zamanda bereket tanrısıdır ve bütün loa'ların babasıdır. Karısı, Ayida Wedo gökkuşağı tanrıçasıdır.

**Dedushka:** Rusça, dede.

**Deli:** Bir lokanta zinciri.

**DNR:** Department of Naturel Resources. Doğal Kaynaklar Dairesi.

**Don Marquis:** Donald Robert Perry Marquis. 1878-1937, Amerikalı köşe yazarı, şair, mizah ve oyun yazarı.

**Donne:** John Donne. 1572-1631, İngiliz filozof, şair.

**Dünya Ağacı:** Eski Slav inancında, Dünya Ağacı üç bölümden oluşurdu. Kökleri ölümler diyarındaydı. Gövdesi, bilinen dünyadaydı ve en üst dalları gökyüzü tanrılarının diyarına ulaşıyordu.

**Dwarf:** Dwarrow, Cüce. İskandinav folklorunda dağlarda, Almanya'da madenlerde yaşayan, çoğunlukla deforme olmuş ya da çirkin olarak betimlenen, yeni yürümeye başlayan çocuk boyundaki yaratıklar. Çok uzun yaşarlar; ama üç yaşındayken erginleşirler. Dwarf'ların yazılı dilleri yoktur ama mükemmel zanaatkârdırlar. Yaratımları için metal elde etmek amacıyla, sürekli maden çıkarırlar. Bu yüzden boylarına göre oldukça güçlüdürler. Eğer hırsızın biri, dwarf'ların servetini çalarsa, çalınan şeyler kuru yapraklara dönüşür ve şanssızlık hırsızın peşini bırakmaz. Dwarf'ların insanlara büyük servetler lutfettikleri de bilinir. Dwarf'lar güneş ışığına çıkarlarsa taş olurlar ya da sadece hava kararana kadar yüzeyde kalmak zorunda kalırlar. Yüzeyden de pek hoşlanmazlar. Çeşitli dwarf türleri vardır.

**Easter Bunny:** Paskalya yortusunda Noel Baba gibi sepetlerle şekerleme getiren büyük bir tavşandır. Sepeti şekerlemelerle doldurur ve Paskalya sabahı bulmanız için saklar.

**Edith Sitwell:** Dame Edith Sitwell, 1887-1964. İngiliz şair, eleştirmen ve biyografi yazarıdır. Yergili şiir ya da taşlama yazarı olarak çok başarılıydı.

**Elegba:** Eleggua, Elegguá. Küba'ya batı Afrika'dan gelen Santeria

dininde Tanrıların habercisidir. Bu dünyadaki yolların ve kapıların sahibidir.

**Elf:** Elf'ler İskandinav öykülerinde büyülü güçleri olan, küçük, çoğunlukla da muzur perimsi yaratıklar. Başlangıçta insanlara can acıtmayan ama oldukça rahatsızlık veren minik oklar atan küçük, muzur varlıklardı. Ama Tolkien'le beraber elf'ler ince, uzun, fidan gibi, çok eski bir soy ve görkemli bir saygınlığa sahip varlıklar olarak da tanımlanırlar.

**Eostre:** Anglo-Saksonlarda Şafak Tanrıçası. Putperest dönemde, adına her yıl bir ilkbahar festivali düzenlenirdi. Bazı Paskalya Yortusu (Easter) adetleri ondan ve diğer Hıristiyanlık öncesi ilkbahar festivallerinden gelmiştir.

**Escher:** 1898-1970, Hollandalı ressam. Aslında bir grafik sanatçısıydı. Görünüş olarak ve resmedilişe göre imkânsız olan bulmacamsı eserler yapmıştır.

**F. W. Woolworth:** (1852-1919) Kendi adına, ilk gökdeleni yapan Amerikalı işadamı.

**faire-Shiingo:** Voodoo'da kullanılan bir su.

**Faro:** Oyuncuların, dağıtanın destesinin en üst kâğıdına para yatırarak oynadıkları bir kumar.

**Finn:** Finn MacCool (Fionn mac Cumhail), eski İrlanda'da yarı mitolojik bir kahramandır. Büyük Kral'ı koruyan askerlerin (Fian'ın) başındaki en büyük komutandır.

**Far Side:** Türkiye'deki birçok popüler karikatüristin kopyaladığı karikatürist, Garry Larson'un köşesinin ve kitaplarının genel ismi.

**Frank Lloyd Wright:** (1869-1959) Pennsylvania'da, bir şelalenin üstüne yaptığı villayla ün kazanan Amerikalı mimar.

**Frau Holle:** Almanların putperest döneminde, ismi görkemli, ışık anlamına gelen eski tanrıçası.

**Gargoyle:** Genelde Gotik yapılarda rastlanan grotesk insan, hayvan ve yaratık heykelleri. Büyücüler onları canlandırır ve çeşitli işleri için kullanırlar.

**Gédé:** Ghede, Guédé. Voodoo'da ölüm tanrısıdır ve maiyetinde-

ki tanrılar grubunun ismidir. Bilgisi bütün çağların birikimi olduğundan, çok bilgedir. Guinee, ölümler dünyasına giden bütün yolların merkezinde durur. Gédé, siyah elbiseli, koyu renk gözlükler takan bir cenaze kaldıracısı olarak betimlenir.

**Get Smart:** Bir komedi casus dizisi. Kahramanın telefonu ayak kabısındadır.

**Ghoul:** Ghul. Çölde, hayvan şekline girebilen kötü bir yaratıktır. Mezarları soyarlar ve ölümler ya da ufak çocuklarla beslenirler. Mezarlıklar gibi ıssız yerlerde yaşarlar.

**Gnome:** Yeraltında yaşayan, hazinelere bekçilik eden, kıymetli madenlerin yerlerini bilen, dwarf'a benzer, geniş, sert hatlı, asla yaşlanmayan ve her zaman kukuleta takan, sakallı adamlardır. Bazıları muzurdur ve insanlara zarar verir.

**Goblin:** Perilerin karşısı olduğu düşünülen kötü niyetli yaratıklar. Goblinler genelde muziptir, şans bozarlar, kâbuslara neden olurlar ve buna benzer küçük sıkıntılar yaratırlar; ama bazıları tehlikeli, hatta zaman zaman ölümcül olabilirler. Gülümsemelerinin kanı dondurduğu, kahkahalarının sütü ekşitip, ağaçlardaki bütün meyvelerin dökülmesine neden olduğu söylenir. Goblinler, peri dünyasının kötü şöhretli hırsızlarıdır. Deforme olmuş vücutları ve kocaman gözleri vardır. Yeraltı mağaralarında yaşarlar.

**Grifon:** Griffin, Griffon, Gryphon. Kafası, gagası ve kanatları kartal, gövdesi aslan, kuyruğu da bazen akrep, bazen yılan olan yaratıklar. Kökeni Babil'e kadar uzanır. Yunan mitolojisinde, Sicilya Adası'nda olduğu varsayılan, içinden altın akan ırmağın bekçileri ve Zeus'un "av köpekleriydiler".

**Grimnir:** Odin'e bakınız.

**Gwydion:** Bir Gal tanrısıdır. Tanrıları druidi ve ilüzyon üstadıdır.

**Hades:** 1. Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasının ve ölümler ülkesinin tanrısı. 2. Cehennem.

**Hadrianus:** Bir Roma imparatoru.

**Harpy:** Yunan mitolojisinde, önceleri kanatlı güzel kızlar olarak, sonraları da yaşlı kadın kafalı, kıvrık-keskin pençeleri olan kanatlı canavarlar olarak tanımlandılar. İnsanları ölümler diyarına gö-

türüp cezalandırır ya da işkence ederler.

**Herkesin Babası:** Odin'e bak.

**Hershef:** Heryshaf. İlk sulardan doğan Mısır tanrısı. Heracleopolis şehrinin Koç Tanrısı'dır. Osiris ve Ra'yla bir tutulur.

**Ho Chunk:** Amerika'da eskiden Winnebago ismindeki kıızılderili kabilesi.

**Hobo:** Evi, düzenli işi olmayan Amerika serserisi.

**Hodag:** Dünyadaki en vahşi, en tuhaf, en korkutucu, en keskin dişli canavar. İlk defa 1896'da görüldü. Hodag 2.10 boyunda ve 75 santim yüksekliğindedir. Sert kılları ve sırtından kuyruğuna kadar sivri dikenleri vardır. Mengeneye benzeyen çeneleri Hodag'ın tehditkâr dişleri ve iğne gibi sivri pençeleri her şeyi parçalar. Hodag, özellikle beyaz buldogları (ve de sadece pazar günleri) tercih ettiği için biraz rahatlayabilirsiniz (ama biraz).

**Hopi:** Amerika'daki bir Kıızılderili kabilesi.

**Horus:** Horus, Hrw, Hr. Eski Mısır'da Güneş Tanrısı. Bazen Ra'nın oğlu olarak kabul edilen Horus, Seth'in kardeşi ve firavunların atasıdır. Bazen şahin, bazen de şahin başlı bir adam şeklinde temsil edilir.

**Hubur:** Babillilerde ilk Ana Tanrıça. Tiamat'a, Marduk'a karşı savaşında yardım eden canavarların annesidir.

**Hush puppie:** Bol yağda kızartılan, küçük, yuvarlak ya da hafifçe köşeli mısırdan yapılmış kek.

**Isten:** Macarların en büyük tanrısı ve dünyadaki bütün ışığın temsilcisi. Her şeyi yaratan odur. Macarları anavatanlarına onun kartalları götürmüştür. Sembolleri: Ok, ağaç, at ve erkeklik organıdır.

**Imp:** Flibbertigibbet, Impet. Eskiden bir şişe ya da yüzükte saklanan şeytanlar olduğu varsayılırdı. Serbest bırakıldığında sahibine büyü, siyaha ya da iyileştirme konusunda yardımcı olurlardı. Hem işleri, hem kötülükleri olduğu söylenir. Aynı zamanda Şeytan'ın çocuklarının hepsine verilen addır. Zamanımızda, cehennemde yanan insanları çatallarıyla dürtten minik şeytanlar olarak da bilinirler.

**Jackson Pollack:** 1912-1956. Amerikalı yenilikçi ressam.

**Jehosophat:** Bir İsrail kralı.

**John Chapman:** John Chapman kırk dokuz yıl boyunca, ("Johnny Elmaçekirdeği") Amerika'yı dolaşarak elma ağaçları dikti. Pennsylvania, Ohio, Kentucky, Illinois ve Indiana'daki bu elma bahçeleri yaklaşık 100.000 mil kareye yayılır. Bu ağaçların bazıları 150 yıl sonra hâlâ meyve vermektedir. John'ın bunu niçin yaptığı bilinmiyordu; ama çiçekleri açmış elma ağaçları bol bol elma olduğu için hiç kimsenin aç kalmayacağı bir ülkenin hayalini kurduğu söylenir. John'un nezaketi ve cesareti kendi zamanında bile efsaneviydi. Vahşi doğada dolaşırken ne tabanca, ne de bıçak taşırdı. Ne bir ağaç kesip, ne bir hayvan öldürdü. Hem Amerikan yerlileri, hem de göçmenler tarafından takdir edildi ve saygı duyuldu. John'un çok sade bir yaşantısı vardı. Açıkta uyuyor, yalınayak dolaşıyor, böğürtlen ve benzeri şeyler yiyordu. Elbiselerini çoraplardan yapıyor ve teneke bir şapka takıyordu (içinde yemek pişirmek için). Söylendiğine göre, John kışın içme suyunu ayağıyla karları eriterek yapıyordu. O zamanın insanları bile dayanıklılığına şaşırıyorlardı. Öldükten sonra hiç de fakir olmadığı anlaşıldı. Elma ağaçlarını diktiği arazilerin çoğunun ya sahibiydi ya da kiracısıydı.

**John Doe:** 1. Yasal işlemlerde kimliği bilinmeyen ve hayali cesetleri tanımlamak için kullanılan bir isim. 2. Sıradan adam.

**John the Conqueror:** Kim olduğu hakkında, köleleri isyana teşvik eden zenci bir köleden esir edilmiş bir Afrika kralının oğlu olduğuna kadar çeşitli söylentiler vardır. Onun ismini alan üç otun hepsi de ayrı botanik ailelerden gelir ve farklı metotlarda kullanılırlar.

**Ka:** Eski Mısır'da hem insanların, hem de tanrıların ruhunun ve yaşam gücünün tanımı. Ka ve ba (ruh) beraberce ölümsüz öğeleri oluştururlar. Bir ölümlü doğduğunda ka'sı onunla beraber yaratılır ve ölümlü vücudu yeryüzünde kaldığı sürece sonsuzluk dünyasında olurdu. Bir insan öldüğünde kendi ka'sına katılırdı. Ka; aynı zamanda ölüyü ölümden sonraki yaşamdaki tehlikelere karşı korurdu.

**Kali:** Kalika. Hindu mitolojisinde, Şiva'nın karısı, Yıkım ve Ölüm Tanrıçası. Genellikle kurbanlarının kanını içerken ya da eşi Şiva'nın bedeni üstünde dans ederken canlandırılır. Kötü kötü bakan gözler, dışarı çıkan bir dil ve dört kollu olarak betimlenir.

**Kalighat:** Kalküta'da 1809 yılında eskisinin bulunduğu yere tekrar inşa edilen Kali tapınağı.

**Kayanın Üzerindeki Ev:** The House on the Rock. (İnternette hakkında bilgi bulabilirsiniz.)

**Kaya Şehir:** Rock City. (İnternette hakkında bilgi bulabilirsiniz.)

**Kel Conan:** Conan the Bald. İrlanda'da eski halk öykülerinin karakterlerindendir. Şişman ve çirkin olarak tanımlanır. Asla iyi bir savaşçı olmamış, kahramanlık yapmamıştır. Korkaklığı ve sürekli şikâyetleriyle tanınır.

**Klunker:** Büyük değerli taş.

**Knocker:** Tommy-Knocker. Cornwall'da madenlerde yaşayan yaratıklar. Goblin ya da dwarf oldukları da söylenir. Çökmelerde genelde duvarlara üç defa vurarak madencileri uyarırlar. Madencileri hazinelere götürdükleri de bilinir. Çoğunlukla sadece sesleri duyulur.

**Kobold:** Evlerde yaşayan ve ufak ufak günlük işlere yardım eden brownie'lerin Alman versiyonu. Bazen, bazı şeyleri saklamak gibi minik muziplikler yaparlar; ama bir şey gerçekten kaybolursa onu bulmak için yardım ederler. Kobold'lar madenlerde de yaşarlar ve hazinelerin bulunmasına yardım ederler.

**Kocaayak:** Bigfoot, Sasquatch. Amerika'nın kuzeybatı Pasifik sahili ve Kanada'nın ormanlık bölgelerinde yaşadığı farz edilen iri, tüylü, maymuna benzer yaratık. Yeti'nin akrabası olduğu sanılır.

**Kubera:** Hindu mitolojisinde Servet Tanrısı'dır. Önemli bir tanrı değildir ve görüntüsüne nadiren rastlanır; ama öykülerde sık sık adı geçer. Cücemsi beyaz vücudunda üç ayağı ve sekiz dişi vardır.

**Kuzen Jack:** Batı ülkelerinde Cornwall'lulara verilen ad.

**Lakota:** Amerika'da bir Kızılderili kabilesi.

**LAPD:** Los Angeles Polis Şubesi.

**Laphroaig:** Malt viski.

**Legba:** Baba Legba'ya bakınız.

**Leprechaun:** İrlanda'nın bu zeki, çirkin, bağımsız küçük adam-ları (periler) yeşil elbiseler, üç köşeli şapkalar giyerler. Her za-man çift yerine tek bir ayakkabı yapan ayakkabıcılardır. Her lep-rechaun'un, bir tepenin altına gizlediği bir çömlek altını vardır. Eğer onu bulursanız, güneş batmadan önce oradan ayrılın; yok-sa sonsuza kadar orada kalırsınız. Ağaçların altında ve yıkık ka-lelerde yaşarlar. Söylenti: Bazı Amerikan süslemelerinde göste-rildiği gibi altın çömleği gökkuşağının sonunda değildir.

**Leucotios:** Yunanlılarda unutulmuş bir tanrı.

**Loa:** Voodoo inancında, Loa, insanların hayatlarıyla ilgilenen ve birçok durumda doğanın güçlerinin simgesi olan tanrılar grubu-dur. Kökenleri Batı Afrika geleneklerine dayanır ve liderleri Damballa'dır. Bazı Loa'lar, mezarlık, kavşak, denizler gibi belirli yerleri, korurlar.

**Loki:** Loke. İskandinav pantheonunun önemli tanrılarından biri-dir. Aesir'den biri olarak görülse de çoğunlukla onların düşma-nıdır. Dalavereci ve kötü olsa da kahramanlıklar da yapar.

**Louise Brooks:** Sessiz film yıldızı, yetenekli bir dansör ve yazar. Zeki ve asi ruhluydu. Hollywood'la uzlaşmadığı için yeteri ka-dar meşhur olamadı. (1906-1985)

**Macha:** Keltlerde Savaş Tanrıçası. Ölen-düşmanlarının kafalarıyla beslenir. Badb ve Morrigan'la savaş tanrıçaları üçlüsünü oluşturu-r.

**Machete:** Geniş ağızlı büyük bir bıçak.

**Mall of Amerika:** Büyük bir alışveriş merkezi.

**Man from U.N.C.L.E, the:** Ciddi bir casus dizisi.

**Manşın fok kadınları:** Silkie, Selchie. Bu fok balığı-insanlar Orkney ve Sheltland adalarının kıyılarında su altında yaşarlar. Normal görünüşleri insan olmasına rağmen, denizde yüzdükleri için fok derileri vardır. Selkie'ler kıyıya çıktıklarında bu fok ba-lığı derisini saklarlar. Eğer bir erkek, bir bakire selkie'nin fok de-risini bulursa ve deriyi ondan saklamayı başarabilirse, onu ken-disiyle evlenmeye zorlayabilir. Ama bir gün derisini bulursa de-nize döner. Erkek selkielerin insan sevgililer bulabildiği söylenir.

Perdeli elli ve ayaklı doğanların selkie çocuğu olduğu da söylenir.

**Mantikor:** Manticore, Manticora, Man-Tiger. İnsan kafalı aslan ya da kaplan gövdeli ve akrep ya da ejder kuyruklu yaratık. İnsan yediği ve kuyruğundan zehirli küçük oklar atabildiği söylenir. Aslan dışında hiçbir yaratık tarafından yenilgiye uğratılamazlar.

**Mantra:** Kutsal formül veya kelime anlamında “düşünce aracı” da demek olan sanskritçe kelime.

**Marid:** Bir tür cin.

**Marie Laveau:** Bir zamanlar New Orleans’da yaşayan en meşhur voodoo büyücüsü.

**Mavi bere:** Bluecap. Bunlar İngiltere’nin güneyindeki kömür madenlerinde putter (kömür dolu arabaları iten kişi) olarak çalışan madenci brownie’leri. Browni’lere uymayan tek tarafı, para istemeleridir.

**Mawu:** Dahomey halkının en büyük tanrısıdır. Kocası Lisa ile beraber evreni yaratmıştır.

**Milk Way:** Bir çikolata markası.

**Minotor:** Yunan mitolojisinde labirentin içine konan belden yukarısı boğa aşağısı insan olan canavar.

**Miso:** Japon mutfağından pişmiş soya fasulyesi, pirinç ya da arpa ve tuzu beraber öğüterek yapılan mayalandırılmış koyu bula maç. Özellikle çorba ve sos yapımında kullanılır.

**Mithra:** Eski İran’da ışık, zıtlık ve dostluğun tanrısı. Aynı zamanda kozmik düzenin devamını sağlar.

**Morrigan:** Keltlerde savaş ve bereket tanrıçası. Çoğunlukla bir karga ya da kuzgun olarak savaşın üzerinde uçar. Ölümlere huzur ve yeniden doğuş için yol gösterdiğine inanılır. Aynı zamanda Badb, Morrigan ve Macha’nın (Nemain) ortak kullandığı bir isimdir. Üçlü savaş tanrıcaları diye geçerler.

**Nisser:** İskandinavya’da yaşayan Nisse’rler, yarım metreden kısa yaratıklardır. Kırmızı-gri elbiseler ve sivri şapkalar giyerler. Süt-lacı çok severler ve onlara her akşam bir kâse sütlaç hazırlamayı unutursanız Nisser sizinle berbat bir şekilde alay eder. Kötü değil, aksine oldukça komiktirler. Nisser’ler, ihtiyacı olan insan-



lara, hasta hayvanları iyileştirmeye, bereketli ürün almaya ve zor işleri kolaylaştırmaya yardım ederler.

**Norn'lar:** Moira'lar. İskandinav mitolojisindeki evrenin düzeni ile insanların hayatını ayarlayan kader tanrıçaları. Urth geçmiş, Verthanndi (Vertande-Werdandi) şu anı ve Skuld geleceği temsil eder.

**NPR:** National Public Radio. Ulusal Otonom Radyo.

**Odin:** Herkesin Babası, Alfadir, Darağacı Tanrısı, Grimmir. Wodan, Woden, Wotan, Othinn. İskandinav pantheonunun Baş Tanrısı. Odin, Bor ile Bestla'nın oğludur. Odin, savaş ve ölümün olduğu kadar, şiir ve bilgeliğin de tanrısıdır. Kendi mızrağıyla yaralanıp dünya ağacında dokuz gün asılı kaldı. orada dokuz güçlü şarkı ve on sekiz rune öğrendi.

**Ogu:** Ogun, Ogoun. Voodoo'da savaş, ateş, politika, demir ve yıldırım tanrısı. Demirci ateşinin de hamisidir. Machete ya da samur onun sembolleridir. Ogu, özellikle rom ve tütün sever.

**Oisin:** İrlandalı kahraman Fionn Mac Cumhaill ve bir peri kadının oğlu.

**Onion:** (Soğan) Amerika'da yayımlanan bir mizah gazetesi. İnternette de bulabilirsiniz. İngilizce bilenlere kesinlikle tavsiye edilir.

**Pan:** Vücudu ve kolları insan, ayakları, kulakları ve boynuzları keçi olan, Yunanlıların bereket tanrısı.

**Paul Bunyan:** Amerika'da Kuzey ormanlarının bilinen en meşhur halk kahramanı bu dev oduncudur. Bir kaba espriler, zekâ kıvraklığı ve spontan abartıların ürünüdür; efsanesi, sıradan oduncu kamplarında, soğuk kış akşamları odun sobalarının etrafında toplanan sıradan çalışan insanlar tarafından yaratılmıştır.

**Patchouli:** Tefarik otu esansı.

**PBS:** Public Broadcasting Service. Otonom televizyon kanalı.

**Pentothal:** Damardan yapılan, kısa etkili narkotik bir ilaç olan "Thiopentone"un marka adı.

**Phoenix:** Phenix, Bird of the Sun, Ankakuşu, Zümrüdüanka. Asur, Mısır ve Arap mitolojisindeki bu kuş, çölde beş yüz yıl ya-

şamış, sonra kendini ateşte yakmış ve kendi küllerinden yeniden canlanmış. Tüyleri sarı ya da kırmızıdır. Ölümsüzlüğü ve ölümden sonraki yaşamı sembolize eder. Bu efsanevi güzel yaratık, tavus kuşuna çok benzer; ama çok daha büyük ve uzun gagalıdır. Tüyleri parlak menekşe, kırmızı, koyu kırmızı ve alev turuncusu, gagası ve pençeleri mavi-menekşe rengidir. Gözleri ise koyu, parlak inci rengidir.

**Pixi:** Pixy, Pigsy, Pisky, Pixie. Genelde bir insan elinden daha büyük olmayan pixi, kızıl saçlı ve yeşil gözlü bir insana benzer. Yukarı kalkık burunları vardır ve pis pis gülümserler. Genelde üzerlerine sıkıca oturan yeşil elbiseler giyerler. Pixie'lerin istedikleri zaman büyüklüklerini değiştirebilme özellikleri vardır. İnsanları doğru yoldan saptırmak isteyen düzenbazlardır. Bununla beraber, ceketleri ters yüz edilirse işleri bozulabilir.

**Pop-a-top Lounge:** Bir otel, bar, restaurant.

**Rakshasa:** Hindu mitolojisinin, aslında Brahma'nın ölümsüzlük iksirini ondan çalmak isteyenlere karşı denizi korumak için yarattığı yaratıklardan olan, şekil değiştiren kötü yaratık gruplarından biri. Rakshasa'lar, Ravana tarafından yönetildikleri Lanka'da (şimdi Seylan olarak bilinen) yaşarlardı. Daha sonraları, sık sık baştan çıkarıcı bir kadın şekline giren ve erkekleri ayartıp öldüren şeytansı yaratıklar olarak tanımlandılar. Diğer kaynaklara göre, Rakshasa'lar ağaçlarda yaşar ve onların alanına yakın duranların kusmasına ve sindirim bozukluğu yaşamasına neden olurlar. Eğer insan beyni yemeğe kandırılabilirlerse, çocukların Rakshasa'lara dönüşecekleri söylenir.

**Rube Goldberg:** Yeni teknolojilerle alay eden buluşlar çizen Pulitzer Ödüllü karikatürist.

**Rune:** İskandinavya kökenli, özellikle tahta-ağaç zeminlere yazılarak ya da kazınarak yapılan büyü.

**Rusalka:** Slavik efsanelerde, Vodyanik'in tam benzeri su yaratıkları. Rusalka'ların şarkı söyleyerek erkekleri tuzağa düşürüp öldüren boğulmuş kızların ruhları olduğu söylenir.

**Saran Warp:** Streç film markası.

**Sari:** Hintli kadınların giydiği kıyafet.

**Satir:** Yunan mitolojisinde sivri kulaklı, kısa keçi boynuzlu ve ayaklı orman yaratığı.

**Skraeling:** Vikinglerin koloni kurmak için Kuzey Amerika'ya geldiklerinde karşılaştıkları Kızılderili kabilelerine taktıkları isim.

**Sentor:** Yunan mitolojisindeki, gövdesinin üstü insan, altı at olan yaratıklar.

**Set:** En eski Mısır tanrılarındandır. Onu geniş dik kulaklı bir köpek kafası ve uzun kuyruğu olan bir adam şeklinde betimlemişlerdir. Osiris efsanesinde erkek kardeşini öldürüp tahtı Horus'dan zorla almış ama sonunda yenilmiştir, "kötülüğü" sembolize eder.

**Shango:** Sàngó. Voodoo'da gök görültüsü tanrısıdır. Gökyüzünde yaşar ve onu kızdıranları fırtınalar yollayarak ya da evlerini ateşe vererek öldürür.

**Siyah Köpekler:** Barghest, Barguest, Black Dog, Moddey Doo. İngiltere'de yakındaki bir felaketin kötü habercisi olan köpek. Çoğunlukla iri, bazen de başsız bir köpek görünümündedir. O bölgedeki bütün köpekleri bir araya toplar ve toplumun önemli bir üyesi öldüğünde onları bir uluma geçit törenine çıkarır.

**Spriggan:** Gnome'ların çirkin, küçük kuzenleri olduğu söylenen Spriggan'lar, terk edilmiş yerlerde, harabe ve çukurlarda yaşarlar. Aralarında dev boyutta olanlarına da rastlanır. Başka kaynaklarda, kötü huylu küçük yaratıklardır. Çok küçük olmalarına rağmen devasa boyutlara şışebilirler. Devlerin hayaletleri olduğuna inanılır. Tepelerdeki hazinelere bekçilik ederler. Tehlikeli, yıkıcı ve yetenekli hırsızlardır. Çocukları kaçırp yerlerine Spriggan beklerini bırakırlar. Evleri soyuldukları ve ekinleri yok ettikleri de bilinir.

**Sybil:** Falcı ya da dişi peygamber manasına gelen Yunanca bir kelime.

**Şiva:** Siva, Çıva. Hindu tanrılar üçlemesinin üçüncüsü. Şiva'ya Yokedici denir; ama yeniden canlandırma gücü de vardır. Şiva, koyu mavi boyunlu, bir çok kolu ve üç gözü olarak betimlenir. Üç çatalı bir zıpkın taşır ve beyaz bir boğaya biner.

**Thylacine:** Soyu tükendiğine inanılan, Thylacinidae ailesinin tek üyesi olan etobur bir keseli hayvan. Tasmanya Kaplanı ya da Tasmanya Kurdu olarak da bilinir.

**Thor:** İskandinav mitolojisinde yıldırım, şimşek tanrısıdır. Sevimli bir dev, doymak bilmez bir obur ve iyi yaşamayı seven bir tanrı sayılan Thor, tanrılarla insanları canavarlara karşı korurdu.

**Thoth:** Eski Mısır'da, Thoth ayın, bilgeliğin tanrısıdır; zamanı ölçer ve yazıyla rakkamların mucididir. 365 günlük yılı bulandır.

**Thunderbird:** Thunder Bird miti belki de Amerika yerlileri arasında en fazla yayılmış olandır. Thunder Bird mitleri iki grupta toplanabilir: Yardımsever (ya da bazen kötü niyetli) bir doğa tanrısı ve koloniler öncesi Kuzey Amerika'nın yerli ahalisiyle beraber yaşayan canlı bir kuş türü. Bu mitler de kabileden kabileye göre değişir.

**Troll:** İskandinav mitolojisinde, dağlardaki mağaralarda ve içi oyuk tepelerde yaşayan insan yiyen devasa beyinsiz yaratıklardır. Çirkin ve çok kötüdürler. Troll'ler güneş ışığı değdiğinde tassa dönerlerdi. Hazinele bekçilik ederler ve demir işçiliğinde iyidirler. En sonunda evrim geçirerek yeraltındaki mağaralarda yaşayan dwarf gibi yaratıklara dönüştüler. Ataları kadar güçlü ya da kana susamış değiller. Kadın ve çocuk çalmaktan hoşlandıkları için hâlâ tehlikeliler. Ve de artık atalarından çok daha zekiler.

**Turin'in kefeni:** Hristiyanlıkta İsa'nın kefeni.

**Tyburn Ağacı:** İngiltere'de üç kolunun her birine sekizer kişi asılabilen idam sehpası.

**Tyr:** İskandinav mitolojisinde savaş tanrısı. Tanrılar arasında en gözü pek olandır. Savaşta cesareti ve kahramanlığı destekler. Bir eli dev kurt Fennir tarafından ısırıldığı için tek kollu bir adam olarak betimlenir.

**Uppsala Davası:** İskandinav mitolojisinde Odin'e adanan, iki taraftaki herkesin öldüğü büyük bir savaş.

**Urd:** Norn'larda geçmişî temsil eden kadın.

**Valkür'ler:** Valkyri. İskandinav mitolojisinde kanatlı atlara binen,

miğfer ve mızraklarla silahlanmış, güzel ve genç kadınlardır. Valkür'ler, aynı zamanda Odin'in habercisidirler.

**Vila:** Veela, Willi. Alplerde yaşayan dünyada kalmaya lanetlenmiş, vaftiz olmamış kadın ya da bakire hayaletleri. Sık sık daireler oluşturarak dans ederler ve onları gören her kim olursa, ölene kadar dans etmek üzere daireye katılmak zorunda kalır. Hastaları iyileştirir ve olacakları önceden bilirler.

**Vişnu:** Hindu dininde, en büyük tanrılardan biri. Evrende, Her Yerde Bulunan Tanrı olarak bilinir. Sonsuzluk yılanı üzerinde ayakta, oturmuş ya da yatmış durumda, göbeğinden çıkan bir lotüsle canlandırılır.

**Votan:** Odin'e bakınız.

**Vodyanik:** Rusalka'nin yeşil saçlı ihtiyar bir adam gibi gözüken erkek benzeri. Bazı kaynaklara göre, Vodyanik, balıkçılara yardım eder. Diğerlerine göre de, tekneleri devirerek insanların boğulmasına neden olan kötü bir yaratıktır.

**Voudon:** Yaratıcı ve Büyük Ruh anlamına gelir, Afrika'dan gelen zencilerin dinidir. Voudon'la Voodoo yapılır.

**Vrykolakas** Yunan vampirleri.

**Wal-Mart:** Neredeyse her şeyin satıldığı büyük bir mağaza zinciri.

**Wakinyau:** Florida'da deniz kızları gibi kıyafetler giyen kızların da yer aldığı bir show.

**Winnebago:** Amerika'da yeni ismi Ho Chunk olan Kızılderili kabilesi.

**Wiccan:** Çoğunlukla, İrlanda, Galler ve İskoçya'da Hristiyanlıktan önceki âdetleri geri getirmeyi isteyenlerin katıldığı, inanlarına cadı denen din.

**Wraith:** Ölü bir kişinin hayaleti.

**Yabancı Bir Ülkedeki Yabancı:** Stranger in A Strange Land; R. Heinlain'in en meşhur bilimkurgu eserlerinden biri.

**Ymir:** İskandinav mitolojisindeki ilk Buz Devi, bütün tanrıların babası. Odin, Vili ve Ve, onun cesedinden dünyayı yarattılar.

**Zaka:** Haiti'de toprak tanrısı. Tarımın, ormanların ve tarlaların koruyucusu.

**Zoryalar:** Üç Slavik Şafak Tanrıçası. Utrennyaya, sabah yıldızı; Vechernyaya, akşam yıldızı; ve gece yarısı yıldızı Polunochnaya. Hepsinin görevi aynıydı: Küçük Ayı, takımyıldızını yemeye çalışan zincirli bir köpeğe nöbetçilik etmek. Eğer zincir bir gün kopar ve köpek kurtulursa evrenin sonu gelecektir.



Neil Gaiman, İngiltere’de doğdu ama artık Minnesota’da bilinmeyen bir yerdeki büyük bir evde yaşıyor. Milyonlarca satan *The Sandman* çizgi roman serisinin yanısıra *Good Omens* (Terry Pratchett’le beraber), *Neverwhere*, *Stardust*, *Smoke and Mirrors* gibi ödüller kazanmış ve eleştirmenlerce övgüye değer bulunmuş kitapları var.

Ferhan Ertürk, 1961 yılında Büyükdada’da doğdu. İstanbul Üniversitesi Amerikan Filolojisi ve Basın Yayın Yüksek Okullarında okudu. Çevirmenliğin yanı sıra editörlük de yapıyor. Bugüne kadar on üç tane çeviri romanı yayınlandı. Fantastik ve bilim kurgu konularında çeşitli kısa hikâyelerle bir saga üzerine çalışıyor.

“O, kısaca söylemek gerekirse  
bir öykü hazinesi ve  
aramızda olduğu için  
şanslıyız.”

*Stephen King*

“Zevkli... Yaratıcı... Kâbus ve  
hayalin hayranlık uyandıran  
bir karışımı.”

*USA Today*

“*Amerikan Tanrıları* bir tür  
mucize. Gaiman, öykünün  
tamamen mitolojik öğelerine  
rağmen inanılabilir bir tarzda  
anlatmayı başarmış. Bu  
önemli, esaslı bir kitap. Pablo  
Neruda’nın bir zamanlar  
başka bir dünya çapında  
roman için söylediği gibi,  
onu okumamak bir  
portakalın tadına hiç  
bakmamış olmak gibidir.”

*Jonathan Carrol*



# NEIL GAIMAN

## AMERİKAN TANRILARI

Hapishanede geçen üç yılın sonunda Gölge'nin cezası bitmek üzeredir. Serbest kalacağı günler yaklaştıkça, saatleri ve sonunda da dakikaları sayarken bir şeylerin çok kötü gideceğini hissetmeye başlar. Çıkmasından iki gün önce, Karısı Laura esrarengiz bir araba kazasında korkunç bir şekilde ölür. Şaşkın bir vaziyette evine dönerken, yolda tesadüfen, gizemli Bay Çarşamba'yla tanışır. Geçmişteki bir savaşın mültecisi ve eski bir Tanrı olduğunu iddia eden bu adamla beraber Amerika boyunca tamamen farklı bir yolculuğa çıkarlar. Her kış bir cinayetin işlendiği küçük bir kasaba... Felaketin yaklaştığını beraberce hisseden dışa itilmiş, tuhaf bir şekilde tanıdık bir grup insanın toplantısı...

Hepsinin etrafında doğaüstü ve epik boyutları patlamak üzere olan bir fırtına... Ve Gölge'nin bir kişi tarafından köpek gibi takip edilmesi...

Ürkütücü, sarsıcı ve aşırı rahatsız edici bir kitap olan *Amerikan Tanrıları*, Amerika'nın ruhuna uzun ve sert bir bakış atıyor. Çok şaşıracaksınız...

ISBN 975-10-1904-4



9 789751 019042